

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200571

UNIVERSAL
LIBRARY

University of Mysore

Oriental Library Publications

KANNADA SERIES No 21

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ
ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ
ಎಂಟನೆಯ ಸಂಪುಟ

ದ್ರೋಣ ಪರ್ವ

THE
KARNATAKA MAHABHARATA
BY
KUMARA VYASA
DRONAPARVA
Vol. VIII

EDITED BY
M. S. BASAVALINGAYYA, M.A., B.L.,
Joint Curator, Govt. Oriental Library, Mysore
AND
N. ANANTARANGACHAR, M.A., B.L.,
Pandit, Govt. Oriental Library, Mysore

MYSORE
PRINTED BY THE ASST. SUT, GOVT. BRANCH PRESS
1936

ಮುನ್ನುಡಿ .

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಜೀಷ್ಠ ಪರ್ವದಂತೆಯೇ ಈ ದ್ರೋಣಪರ್ವವೂ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಭಾರತದ ಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುವ ನದಸ್ಮರನ್ಮುಳ್ಳ ನಂಪಾದಕಮಂಡಲಿಯ ನಡಾಯದಿನ ಶೋಧಿತವಾಗಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ :—

ನಂಪಾದಕಮಂಡಲಿಯ ನದಸ್ಮರರು:-

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂದಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.

,, ಚಿ ಎಸ್. ಪಂಕಜಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

,, ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

,, ಚಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂದಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಬಂಜರು ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿದ್ದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬಿ.) ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದುವು ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವು. (ಚಿ.) ಎಂಬುದು ಅಳಿಲುಘಟ್ಟದ ಶ್ಯಾನು ಘೋಗರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿ. (ಪ.) ಎಂಬುದು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಅನಿಸ್ವಂಶರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ರಾಮರಾಯರು, ಬಿ.ಎ., ಅವರ ಮೂಲಕ ಗೌರುಗ್ರಾಮದ ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ|| ಗಣೇಶಪಟ್ಟರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿ ; ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. (ನ.) ಎಂಬುದು ಮಹಾರಾಜರವರ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಪಂಚತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿ. (ಪ) ಮತ್ತು (ಬಿ.) ಎಂಬುವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ೧೭-೮-೧೦ ಮತ್ತು ೧೮-೧-೨೦ ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿಗಳು. ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತಿಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ.

ಕೋಶಾಗಾರದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ :—

ಕ. ಇದು ಕೈಬರಹದ ಕೆ. ೨೦೫ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಕ್ರಿ ಶ. ೧೫೫೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾದುದು. ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತದ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಪಾರವನ್ನೇ ಮೂಲ ಪಾಠವನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಗ. ಇದು ಕೆ. ೬೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಶಾ. ಶ. ೧೬೬೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾದುದು.

ಛ. ಇದು ಕೆ. ೨೫೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ.

ದ. ಇದು ಕೆ. ೧೬೩ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಪಾಠವು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವದಂತೆಯೇ ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದುವುಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಪುಟದ ಏಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪಾಠಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರವು ಮಣಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ಪುಟ.
೧.	ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಸೇನಾಭಿಪ್ರಾಯಭಿಷೇಕ	೧-೧೮
೨.	ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತೇನೆಂಬುದಾಗಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದು	೧೯-೩೮
೩.	ಭಗವತ್ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಯುದ್ಧ	೩೯-೫೬
೪.	ಪದ್ಮವ್ಯೂಹರಚನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹ ಪ್ರವೇಶ	೫೭-೭೧
೫.	ಪದ್ಮವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಯುದ್ಧ	೭೨-೯೦
೬.	ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮರಣ	೯೧-೧೦೭
೭.	ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರರಾಪ	೧೦೮-೧೧೭
೮.	ಮಗನ ಮರಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರರಾಪ ಮತ್ತು ಸೃಂಧವ ಸಂಹಾರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	೧೧೮-೧೩೪
೯.	ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನಾಹ	೧೩೫-೧೪೬
೧೦.	ಅರ್ಜುನನ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ದುರ್ಯೋಧನನು ಸೋತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದು	೧೪೭-೧೬೧
೧೧.	ಸಾತ್ಯಕಿ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕಾಣುವುದು	೧೬೨-೧೬೬
೧೨.	ಭೀಮಸೇನನ ಯುದ್ಧ	೧೬೭-೧೭೪
೧೩.	ಭೀಮನು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂಧಿಸುವುದು, ಬಳಿಕ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕರ್ಣನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಸೋಯುವುದು	೧೭೫-೧೯೦
೧೪.	ಸೃಂಧವನ ವಧೆ	೧೯೧-೨೦೨
೧೫.	ಘಟೋತ್ಕಚನ ಕಾಳಗ	೨೦೩-೨೧೮
೧೬.	ಕರ್ಣನು ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು	೨೧೯-೨೩೧
೧೭.	ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಯುದ್ಧ	೨೩೨-೨೪೨
೧೮.	ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಮರಣ	೨೪೩-೨೫೯
೧೯.	ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ	೨೬೦-೨೭೩ ೨೭೫-೨೯೬

ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತ

ದ್ರೋಣ ಪರ್ವ

ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಾಯ ಕಟಕ ಪಿತಾಮಹನ ತಪ್ಪು
ವಾಯಲಭಿಷೇಕವನು ಕೌರವ
ರಾಯ ಮಾಡಿಸಿ ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಕುಂಭಸಂಭವನ ||

ಸೋಲಿಸಿತೆ ಕರ್ಣಾವೃತ್ತದ ಮಳೆ
ಗಾಲ ನಿನ್ನಯ ಕಿವಿಗಳನು ನೆಹಿ
ಕೇಳಿದೈ ಕೌರವನ ಕದನದ ಬಾಲಕೇಳಿಗಳ |
ಹೇಳುವುದು ತಾನೇನು ಕೆಂಗು
ಗೋಲಮಂಚದ ಮಹಿಮನಿರವನು
ಮೇಲುಪೋಗಿನ ಕಥೆಯನವಧಾನದಲಿ ಕೇಳಿಂದ || ೧

ಬತ್ತಿ ತಂಬುಧಿ ನಿನ್ನ ಮಗ ಹೊಗು
ವತ್ತ ಕಾದುದು ನೆಲನು ನೃಪ ತಲೆ
ಗುತ್ತಿ ಹೊಗಲೊಳಕೊಳ್ಳದಂಬರವೇನನುಸುರುವನು |
ಮೃತ್ಯು ನಿನಗೊಲಿದಿಹಳು ಬಳಿಕಿ
ನ್ನುತ್ತ ರೋತ್ತರವೆಲ್ಲಿಯದು ನೆಹಿ
ಚಿತ್ತವಿಸುವುದು ಜೀಯ ದ್ರೋಣಾಗಾಯ್ತು¹ ಹಹಿ¹ವೆಂದ || ೨

ಐದು ದಿವಸದೊಳಹಿತ ಬಲವನು
ಹೊಯ್ದು ಹೊಡೆಕುಟ್ಟಾಡಿ ರಿಪುಗಳೊ
ಳೈದೆ ದೊರೆಗಳನಿಹಿನು ಮೆಹಿದನು ಭುಜ ಮಹೋನ್ನತಿಯ |
ಕೈದುಕಾಟರ ಗುರು ಭಡಾಳಿಸಿ
ಮೈದೆಗೆದು ನಿಜರರ ನಗರಿಗೆ
ಹಾಯ್ದ ನೆನಲುರಿ ಜರರದಲಿ ಮೋಹರಿಸಿತವನಿವನ || ೩

¹ ಹಹಿ (ಗ.ಚ.ತ).

ಶಿವಶಿವಾ ಭೀಷ್ಮಾವಸಾನ
 ಶ್ರವಣ ವಿಷವಿದೆ ಮತ್ತೆ ಕಳಶೋ
 ದ್ಧವನ ದೇಹವ್ಯಥೆಯ ಕೇಳೆನೆ ಪೂತು ವಿಧಿಯೆನುತ |
 ಅವನಿಪತಿ ದುಗುಡದಲಿ ಮೋಹಿಯ
 ಲವುಚಿದನು ಕರತಳವ ಚಿತ್ತದ
 ಬವಣಿಗೆಯ ಭಾರಣಿಯ ಕಡುಶೋಕದಲಿ ಮೈಮುಖದ || ೪

ಶೋಕವೇತಕೆ ಜೀಯ ನೀನವಿ
 ವೇಕಿತನದಲಿ ಮಗನ ಹೆಚ್ಚಿನಿ
 ಸಾಕಿ ಕಲನಿದೆ ಕುಟಿಲತನವನು ¹ಕುಹಕವಿದ್ಯೆಗಳ |
 ಆಕೆವಾಳರು ಹೊಣಿಗೆಯುಳ್ಳ ವಿ
 ವೇಕಿಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲರು
 ಸಾಕಿದೇತಕೆ ಸೈರಿಸೆಂದನು ಸಂಜಯನು ನೃಪನ || ೫

ಆರು ಕುಹಕಿಗಳಾರು ದುರ್ಜನ
 ರಾರು ಖುಲ್ಲರು ನೀತಿ ಬಾಹಿರ
 ರಾರು ದುರ್ಬಲರವರು ನಿನ್ನರಮನೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು |
 ಆರು ಹಿತವರು ನೀತಿ ಕೋವಿದ
 ರಾರು ಸುಜನರು ಬಹುಪರಾಕ್ರಮ
 ರಾರವರ ಹೊಣೆ²ಬೀನಿ²ಕಾಬುದು ನಿನ್ನ ಮತವೆಂದ || ೬

ಹಱುದುದೈ ಕುರು ಸೇನೆ ಬತ್ತಿದ
 ಕೆಣಿಯೊಳಗೆ ಬಲೆಯೇಕೆ ಹಗೆ ಹೊ
 ಕ್ಕಿಣುವರಿನ್ನಾರಡ್ಡಬೀಳ್ವರು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ |
 ಬಹುದೆ ಮನ ನೋಯದಿರು ಸಾಕೆ
 ಚ್ಚುಣುವುದೆನೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಹದುಳಿನಿ
 ನಣಿಹೃದಯನೀ ಮಾತನೆಂದನು ಮತ್ತೆ ಸಂಜಯಗೆ || ೭

ಘಾಸಿಯಾದನು ಮಗನ ಮೇಲಿ
 ನ್ನಾಸೆ ಬೀತುದು ಬೆಂದ ಹುಣ್ಣಲಿ
 ಸಾನಿವೆಯ ಬಳಿಯದಿರು ಸಂಜಯ ನಿನಗೆ ದಯವಿಲ್ಲ |

¹ ಖುಲ್ಲ (ಪ). ² ಗಿಕ್ಕಿ (ಬ).

ಏನು ಬಲುಹುಂಟಾದರೆಯು ಹಗೆ
ವಾಸುದೇವನ ಹರಿಬವೆಂದಾ
ನೇನನೊರಲಿದೇನೇನಮಾಡುವೆನೆಂದನಂಧನ್ಯಪ ||

೮

ಬೇಡ ಮಗನೇ ಪಾಂಡುಸುತರಲಿ
ಮಾಡು ಸಂಧಿಯನನುರ ರಿಪುವಿನ
ಕೂಡೆ ವಿಗ್ರಹಪೊಳ್ಳತೇ ಹಗೆ ಹೊಲ್ಲ ರೈವದಲಿ |
ಪಾಡು ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ವಿನಯವ
ಮಾಡಿ ಮೆಟುವುದು ಬಂಧು ವರ್ಗದ
ಕೂಡೆ ವಾಸಿಗಳೇತಕೆನ್ನೆನೆ ನಿನ್ನ ಪಾನವಹಿಯೆ ||

೯

ಹೋಗಲಿನ್ನಾ ಮಾತು ಖೂಳರು
ತಾಗಿ ಬಾಗರು ಸುಕೃತದುಷ್ಕೃತ
ಭೋಗವದು ಮಾಡಿದರಿಗಪ್ಪದು ಖೇದ ನಮಗೇಕೆ |
ಈಗಲೇ ಕದನದಲಿ ವಜ್ರಕೆ
ಬೇಗಡೆಯ ಮಾಡಿದನದಾವನು
ತಾಗಿ ದ್ರೋಣನ ಮುಖದ ಪರಿಯನು ರಚಿಸಿ ಹೇಳೆಂದ ||

೧೦

ಚಿತ್ತವನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಲಗಿದ
ಮುತ್ತಯನ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಕೌರವ
ರಿತ್ತ ಸರಿದರು ಪಾಂಡುನಂದನರತ್ತ ತಿರುಗಿದರು |
ಹೊತ್ತ ಮೋನದ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯದ
ಕೆತ್ತ ಬಾಯ್ಗಳ ಪಾಠಕರ ಕೈ
ಹತ್ತಗೆಯ ಮೋಹಿಯ ಮಹೀಪತಿ ಹೊಕ್ಕನರಮನೆಯ ||

೧೧

ಗಾಹು ಕೊಳ್ಳದ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರ
ನಾಹನವನೆಣಿಸುತ ಕರಾರಿಯ
ಮೋಹಳದ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಗಲ್ಲದ ಮಕುಟದೊಲಹುಗಳ |
ಊಹೆದೆಗಹಿನ ಕಂಬನಿಯ ತನಿ
ಮೋಹರದ ಘನ ಶೋಕವಹಿಯ
ಮೇಹುಗಾಡಿನ ಮನದ ಕೌರವನಿತ್ತನೋಲಗವ ||

೧೨

ಗುರುತನುಜ ವೃಷಸೇನ ಮಾದ್ರೇ
 ಶ್ವರ ಕಳಿಂಗ ವಿಕರ್ಣ ದುಸ್ಸಹ
 ದುರುಳ ಶಕುನಿ ಸುಕೇತು ಭೂರಿಶ್ರವ ಜಯದ್ರಥರು |
 ವರ ಸುಲೋಚನ ವಿದ್ಯಾ ಯವನೇ
 ಶ್ವರರು ಕೃಪ ಕೃತವರ್ಮ ಭಗದ
 ತ್ತರು ಮಹಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು ರಾಯನೋಲಗಕೆ || ೧೩

ತೊಡರ ಝಣಝಣ ರವದ ಹೆಗಲಲಿ
 ಜಡಿವ ಹಿರಿಯುಬ್ಬಣದ ಹೆಚ್ಚಿದ
 ಮುಡುಹುಗಳ ಮಿಗೆ ಹೊಳೆವ ಹೀರಾವಳಿಯ 'ಕೊರಳುಗಳ' |
 ಕಡು ಮನದ ಕಲಿ ರಾಜಪುತ್ರರ
 ನಡುವೆ ಮೈಪರಿಮಳದಿ ದೆಸೆ ಕಂ
 ಪಿಡಲು ಭಾರವಣೆಯಲಿ ಬಂದನು ಕರ್ಣನೋಲಗಕೆ || ೧೪

ಇತ್ತ ಬಾರೈ ಕರ್ಣ ಕುರುಕುಲ
 ಮತ್ತವಾರಣ ಕುಳ್ಳಿರೈ ಬಾ
 ಯಿತ್ತ ಬಾ ತನ್ನಾಣೆಯನುತವೆ ಸೆಜಗ ಹಿಡಿದಳೆದು |
 ಹತ್ತಿರಾತನ ನಿಲಿಸಿ ಬಟ್ಟಲ
 ಲಿತ್ತು ವೀಳೆಯವನು ಸುಯೋಧನ
 ಕೆತ್ತು ಕೊಂಡಿರೆ ನುಡಿಸಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣನವನಿಪನ || ೧೫

ಜೀಯ ದುಗುಡವಿದೇಕೆ ಬಿಡು ಗಾಂ
 ಗೇಯನಳುಕಿದರೇನು ಕಾಣೆಯ
 ಬೀಯದಲಿ ಬಡವಹುದೆ ಕನಕಾಚಲ ನಿಧಾನಿಸಲು |
 ರಾಯ ಜಗಜ್ಜಿಗ್ಗಲು ರಣದೊಳ
 ಜೇಯರಿದೆ ಪರಿವಾರವನು ನಿ
 ದಾರ್ಯದಲಿ ದಣಿಸುವೆನು ರಿಪುಗಳ ಸಿರಿಯ ಸೂಜಿಯಲಿ || ೧೬

ಕರ್ಣ ಕರ್ಣ ಕಠೋರ ಸಾಹಸ
 ನಿರ್ಣಯಿಸು ಪರಪೈನ್ಯ ಸುಭಟ ಮ
 ಹಾರ್ಣವಕೆ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮ ಬಾಡಬಾನಳನ |

ಪೂರ್ಣಕಾಮನು ನೀನು ಕುರುಬಲ
ಕರ್ಣಧಾರನು ನೀನು ವಿಶ್ವವಿ
ಕರ್ಣ ನೀನೇ ರಕ್ಷಿಸೆಂದುದು ನಿಮಿಳ ಪರಿವಾರ || ೧೭

ಕಾದುವೆನು ರಿಪುಭಟರ ಜೀವವ
ಸೇದುವೆನು ಸಮ ರಂಗಭೂಮಿಯ
ನಾದುವೆನು ನೆಣಗೊಬ್ಬ ನಹಿತರ ಗೋಣ ರಕುತದಲಿ |
ಹೋದ ದಿವಸಂಗಳಲಿ ಕಾಳೆಗ
ಮಾದುದಂದಿನ ಭೀಷ್ಮರೊಡನೆ ವಿ
ವಾದ ಕಾರಣ ಬೇಡಿಕೊಳಬೇಡು ನದೀಸುತನ || ೧೮

ಎಂದು ನೃಪತಿಯ ಬೀಳುಕೊಂಡಿನ
ನಂದನನು ಬೊಂಬಾಳ ದೀಪದ
ಸಂದಣಿಗಳಲಿ ಸೆಳೆದ^೧ಡಾಯ್ದ^೨ದ^೩ ಭಟರ ಮುತ್ತುಗೆಯ^೪ |
ಮಂಚೆ ಪಾಯವಧಾರು ರಿಪುನೃಪ
ಬಂದಿಕಾಟವಧಾರು ಧಿರುಪಯ
ವೆಂದು ಕಳಕಳ ಗಜಱು ಮಿಗೆ ಕುರು ಭೂಮಿಗೈತಂದ || ೧೯

ಹಾಯಿದವು ನರಿ ನಾಯಿಗಳು ಕಟ
ಪಾಯಲೆಳಲುವ ಕರುಳಿನಲಿ ಬಸಿ
ಪಾಯ ರಕುತದಲೋಡಿದವು ರಣ ಭೂತ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
ಆಯುಧದ ಹರಹುಗಳ ತಲೆಗಳ
'ಡೋಯಿಗೇಯ' ಕಡಿ ಖಂಡಮಯದ ಮ
ಹಾಯತದ ರಣಮೊಳಗೆ ಬಂದನು ಭೀಷ್ಮನಿದ್ದೆಡೆಗೆ || * ೨೦

^೧ ಡಾಯುಧ (ಕ.ಗ.ಚ), ^೨ ಮುಂಗುಡಿಯ. (ಕ.ಟ.ತ.ದ.ಪ). ^೩ ದೋಯಿಗಳ (ದ), * ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಪದ್ಯವು (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೨೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

ಬರುತ ಕಂಡನು ಭೀಷ್ಮನಿರವನು
ಮರಣವದು ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯೊಂದಿರೆ
ಧುರಕೆ ತಲೆಗೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತೆ ವಿಧಿ ಸಮರ್ಥನಲಿ |
ವರವು ಬಾಹಿರವಹುದು ದೈವದ
ಕರುಣ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಜನನವೆ
ಮರಣ ನಿಶ್ಚಯವೆನುತ ಭೀಷ್ಮನ ಕಂಡನಾ ಕರ್ಣ ||

ಸರಳ ಮಂಚವ ಹೊದ್ದಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಚರಣ ಕಮಲವ ಹಿಡಿದು ನೊಸಲಿನೊ
ಳೊರನಿಕೊಂಡನು ನಾದಿದನು ಕಂಬನಿಯೊಳಂಘ್ರಿಗಳ |
ಕರುಣಾಸೈ ಗಾಂಗೇಯ ಕರುಣಾ
ಶರಧಿಯೈ ಬಳ ತಿಲಕ ಕರ್ಣನ
ದುರುಳತನವನು ಮಹಿದು ಮೆಹುವುದು ನಿಮ್ಮ ನದ್ಗುಣವ || ೨೦

ಎನಲು ಹೃದಯಾಂಬುಜದ ಪೀಠದ
ವನಜನಾಭ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧೆಯಲಿ
ನನೆದು ಹೊಂಗಿದ 'ಕರಣ'¹ 'ಹೊರೆಯೇಣಿತ್ತು' ನಿಮಿಷದಲಿ |
ತನು ಪುಳಕ 'ತಲೆದೋಪಿ' ರೋಮಾಂ
ಚನದ ಬಿಗುಹಡಗಿತ್ತು ಕಂಗಳ
ನನೆಗಳರಳಿದವಾಯ್ತು ಭೀಷ್ಮಂಗಿತ್ತಣವಧಾನ || ೨೧

ಅಳಲದಿರು ಬಾ ಮಗನೆ ಕುರುಕುಲ
ತಿಲಕನವನರದಾನೆ ರಿಪುಮಂ
ಡಳಕ ಮಸ್ತಕ ಶೂಲ ಬಾರೈ ಕರ್ಣ ಬಾಯೆನುತ |
ತುಳುಕಿದನು ಕಂಬನಿಯ ಕೋಮಳ
ತಳದಿ ಮೈದಡವಿದನು ಕೌರವ
ನುಳಿವು ನಿನ್ನದು ಕಂದ ಕದನವ ಜಯಿಸು ಹೋಗಿಂದ || ೨೨

ಗಾಱುಗೆಡೆದನು ನಿಮ್ಮನೋಲೆಯ
ಕಾಱತನದುಬ್ಬಿನಲಿ ತನಿಮದ
ವೇಣಿ ನಿಮ್ಮಲಿ ಸೆಣಸಿದನು ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯದಲಿ |
ದೂಱಿ ಹೊತ್ತನು ರಣದ ವಿಸಾಲಿ
ನೇಣು ತಪ್ಪಿತು ನೀಲ ಮಣ ತಲೆ
ಗೇಣಿಸಿದ ತೃಣವದಕೆ ಸರಿಯೇ ಭೀಷ್ಮ ಹೇಳಿಂದ || * ೨೪

ತನುಜ ತಪ್ಪೇನದಕೆ ಕಾಳೆಗ
ವೆನಗೆ ತನಗೆನಬೇಕು ವೀರರು
ಮನದ ಕಲಿತನದುಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬಿನಲೆಂಬರಿದಕೇನು |

¹ ಕರಣ (ಕ). ² ಹೊರೆಯೇಣಿತ್ತು (ಕ), ಹೊಡೆದೋರಿದುದು (ಪ ಬ). ³ ವಡಗಿದವು (ಗ.ಪ), ವರಳಿದವು (ಚ), ಪುಬ್ಬಿದುದು (ಚ.ತ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ.

ಮನದೊಳಗೆ ಬಿಡಿಯಿಲ್ಲ ದುರಿಯೋ
ಧನ ನೃಪತಿಯೋಪಾದಿ ನೀ ಬೇ
ಹುನೆಗೆ ಲೋಗನೆ ¹ಕಂದ ²ಕದನವ ಜಯಿಸು ³ಹೋಗಿಂದ || * ೨೫

ಅಳುತನದ ದೊರಾರತನ ಸರಿ
ಯಾಳಿನಲಿ ಸೆಣಸಾದೊಡೊಳ್ಳಿತು
ಮೇಳವೇ ಗುರು ದೈವದಲಿ ಕಟ್ಟುವರೆ ಬಿರುದುಗಳ |
ಹಾಳಿ ಹಸುಗೆಯನಜಿಯದಾ ಹೀ
ಹಾಳಿಗೆಡಿಸಿದೆನಂದು ಸಭೆಯಲಿ
ಖೂಳನವಗುಣ ಶತವ ನೋಡದೆ ³ನಿಮ್ಮ ಮೆಹಿ³ಯಿಂದ || ೨೬

ನೋವು ಮನದೊಳಗುಳ್ಳಡಾ ರಾ
ಜೀವಲೋಚನನಾಣಿ ಮಗನೇ
ಜೀವ ಕೌರವನಲ್ಲಿ ಕರಗುವುದೇನ ಹೇಳುವೆನು |
ಅವನಾತನ ಬಂಧುವಾತನೆ
ಜೀವವೆನ್ನಯ ದೆಸೆಯ ಭಯ ಬೇ
ಡಾವ ಪರಿಯಿಂದವನನುಳುಹುವ ಹದನ ಮಾಡೆಂದ || ೨೭

ಎನ್ನ ಹವಣಿ ಹಗೆಯ ಗೆಲುವಡೆ
ನಿನ್ನ ವಂದಿಗರಿರಲು ನೂಕದು
ತನ್ನ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲಿ ಪರಿಯಂತಹುದು ಕದನದಲಿ |
ಗನ್ನ ಕಾಱಿನು ಕೃಷ್ಣ ನವರಿಗೆ
ತನ್ನ ನೊಚ್ಚ ತಗೊಟ್ಟ ನಹಿತರ
ನಿನ್ನು ಗೆಲುವವರಾರು ಜಯವೆಲ್ಲಿಯದು ನಮಗೆಂದ || ೨೮

ಅಲವಟ್ಟದ ಗಾಳಿಯಲಿ ಮೇ
ಘಾಳಿ ಮುರಿವುದೆ ಮಿಂಚುಬುಳುವಿಗೆ
ಸೋಲುವುದೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಟಕವು ಜೀಯ ಚಿತ್ತೈಸು |
ನೀಳಬಹುದೇ ನೀಸದುಳಿಯಲಿ
ಶೈಲವನು ಹರಿಯೊಲಿದ ಮನುಜರ
ಮೇಲೆ ಮುನಿದೇಗುವರು ಕೆಲಬರು ಭೀಷ್ಮ ಹೇಳಿಂದ || ೨೯

¹ ತಂದೆ (ದ). ² ಚಂಪಸದೇವ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ನ) ಪ್ರತಿ
ಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ³ ನೀವು ಮಹಿ (ತ.ನ).

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ಕರ್ಣ ದಿಟ ನೀ
 ನೀನು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಿಯೆಂಬುದ
 ನೀನು ದಿನ ನಾವಳುಯೆವೈ ನೀ ಸತ್ಕುಲೀನನಲಾ |
 ಆ ಸುಯೋಧನಗಟುಹಿ ಸಂಧಿಯ
 ನೀ ಸಮಯದಲಿ ಘಟಿಸು ನೀನೆನ
 ಲೈಸ ಮಿಾಟನು ಪಾಂಡವರ ಸಂಪ್ರತಿಯ ಮಾಡೆಂದ || ೩೦

ಜೀಯ¹ ಮಂತ್ರದ¹ ಮಾತು ರಾಘತ
 ಪಾಯಕರಿಗೊಪ್ಪುವುದೆ ಅವರವ
 ರಾಯತದಲೋಲೈಸಬೇಹುದು ಮೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ರಾಯನೊಲಿದುದ ಹಿಡಿವೆನೊಲ್ಲದ
 ದಾಯವನು ಬಿಡುವೆನು ನಿಜಾಭಿ
 ಪ್ರಾಯವಿದು ಸಂಪ್ರತಿಯ ನುಡಿ ತನಗಂಗವಲ್ಲೆಂದ || ೩೧

ಭಾನು² ಸನ್ನಿಭ² ಮರಳು ಭೂಪನ
 ಹಾನಿ ವೃದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನದು
 ನೀನು ಪಂಥದ ಜಾಣನಲ್ಲಾ ವಿಜಯನಾಗೆನಲು |
 ಆ ನದೀಸುತನಡಿಗಿರಿ ರವಿ
 ನೂನ³ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಮ
 ನೋನುರಾಗದಲೈದಿದನು ಕುರುರಾಯನೋಲಗವ || ೩೨

ಭಾನುಸುತ³ ಕುಳ್ಳಿರು ನದೀಸುತ
 ನೇನನೆಂದನು ತನ್ನ ಚಿತ್ತ
 ಗ್ಲಾನಿಯನು ಬಿಸುಚೇನೆ ನುಡಿದನು ಭಾವ ಶುದ್ಧಿಯಲಿ |
 ಏನನೆಂದನು ಜೀಯ ಬಹಳ ಕೃ
 ಪಾನಿಧಿಯಲಾ ಭೀಷ್ಮನನುಸಂ
 ಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಹಿದನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೩೩

ಇನ್ನು⁴ ಸೇನಾಪತಿಯದಾರೈ
 ನಿನ್ನ ಮತವೇನುದಯವಾಗದ
 ಮುನ್ನ ಬವರವ ಹಿಡಿಯಬೇಹುದು ಮೈರಿ ರಾಯರೇ |

¹ ಸಂಧಿಯ (ಕ.ಚ.ತ.ಪ). ² ನಂದನ (ಬ). ³ ಮಾನನಿಧಿ (ಟ).

⁴ ದಳವಾಯು ನವದಾರಿಗೆ (ಕ.ತ.ನ).

ಎನ್ನು ನಿನ್ನಭಿಮತವನೆನೆ ಸಂ
ಪನ್ನ ಭುಜ ಬಲ ದ್ರೋಣನಿರಲಾ
ರಿನ್ನು ಸೇನಾಪತಿಗಳೆಂದನು ಭೂಪತಿಗೆ ಕರ್ಣ ||

೩೪

ಪ್ರಭೆಯದಾರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನಿದಿನೊ
ಳಭವನಿರೆ ತಾನಾರು ಭವನಕೆ
ವಿಭುಗಳೈ ಮೈಕುಂಠನಿದಿನೊಳಾರು ದೇವತೆಯೈ |
ವಿಭವ ನದಿಗಳಿಗುಂಟೆ ಜಲಧಿಯ
ರಭಸದಿದಿರಲಿ ನಮ್ಮ ಬಲದಲಿ
ಸುಭಟರಾರೈ ದ್ರೋಣನಿರುತ್ತಿರಲೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೩೫

ಜಾಗು ಜಾಗುರೆ ಕರ್ಣ ಪರರ ಗು
ಣಾಗಮವ ಪತಿಕರಿಸಿ ನುಡಿವವ
ನೀಗಳಿನ ಯುಗದಾತನೇ ಮರು ಪೂತು ಭಾಷೆನುತ |
ತೂಗು ವೆರಳಿನ ಮಕುಟದೊಲಹಿನೊ
ಳಾ ಗರುವ ಭಟರಲಿಯೆ ಲಹರಿಯ
ನಾಗರದ ಸೌರಂಭದಂತಿರೆ ಮನಗಿತಾನ್ಫಾನ ||

೩೬

ನುಡಿಸು ನಿನ್ನಾಳವನು ಕರೆ ಹೊಂ
ಗೊಡನ ಹಿಡಿದೈತರಲಿ ನಾರಿಯ
ರೆಡ ಬಲನು ತೆಹಿಹಾಗಲಿಕ್ಕಲಿ ಸಿಂಹ ವಿಶ್ವರವ |
ತಡವು ಬೇಡೆನೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ನುಡಿಗೆ ಮುನ್ನನುವಾಯ್ತು ವಿಪ್ರರ
ಗಡಣ ಬಂದುದು ರಚಿಸಿದರು ಮೂರ್ಧಾಭಿಷೇಚನವ || *

೩೭

ಇದೆ :—
: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೩೭ನೆಯ ದಾದಪೂರೇ

ಒಡನೊಡನೆ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲಿ ಬಿರು
ನುಡಿಯ ನಿನ್ನಾಳದಲಿ ಮೋಹಿದ
ಪುಡುಗೊರೆಯನೀಡಿದರು ಹಳೆಯಲಿ ವಿವಿಧ ಪಟ್ಟವನು |
ಮೃಡನ ತೇಜದಲೊಲೆವ ದ್ರೋಣಗೆ
ಮಡದಿಯರು ಹರಿವಾಣದಾರತಿ
ಹಿಡಿದು ತಂದೆತ್ತಿದರು ಸಂತಸಬಡಲು ಸಕಲಜನ ||

ಸಕಲ ನಾವಂತರು ಮಹೀಪಾ
 ಲಕರು ಬಂದುದು ಚರಣದಲಿ ಕಾ
 ಣಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿತು ಕೈಯ ಮುಗಿದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ |
 ಮಕುಟ ರತ್ನದ ಲಹರಿ ಬಡುಗದ
 ವಿಕಟ ಧಾರಾರಶ್ಮಿ ದೀಪ
 ಪ್ರಕರದಲಿ ಧಳಧಳನೆ ರವಿಯವೊಲೆನೆದನಾ ದ್ರೋಣ || ೩೮

ಅರಸ ಬೇಡೈ ವರವನೆನ್ನನು
 ಕರೆದು ಮಿಗೆ ಪತಿಕರಿಸೆ ಬಳಿಕಾ
 ಬಹುದೆ ಹೋಹನೆ ಮೆಚ್ಚಿದುದ ನುಡಿ ಬೇಡತನವೇಕೆ |
 ಹೊರೆ ಹೊಗದೆ ಹೇಳಿನಲು ನಗೆ ಮೊಗ
 ವರಳಿ ಹೊಂಪುಳಿ^೧ವೊ^೨ಗಿ ಕೌರವ
 ರರಸ ನುಡಿದನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ ಧರ್ಮಜನ ನನಗೆಂದು || ೩೯

ಮರಣಮಂತ್ರಾನುಗ್ರಹವನವ
 ಧರಿಸಬಹುದೇ ಮಗನೆ ಪಾರ್ಥನ
 ಪರಿಯನಖಿಯಾ ಹಿಡಿಯಲೀವನೆ ಧರ್ಮನಂದನನ |
 ಅರಿದ ಬೇಡಿದೆ ತನಗೆ ನೂಕದ
 ವರವ ವಚನಿನಿ ಮಾಡದಿಹ ಬಾ
 ಹಿರರು ನಾವಲ್ಲೆನಲು ಕೌರವರಾಯನಿಂತೆಂದ || ೪೦

ಕೊಡುವಡಿದು ವರವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
 ನುಡಿಗೆ ಮೊಳೆ ಹೊಮ್ಮುವರೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ತೊಡಕನೊಲುವವನಲ್ಲ ನೀವೇ ಬಲ್ಲರೆನೆ ನಗುತ |
 ಹಿಡಿದು ಬಿಗಿವೆನು ಪಾರ್ಥನನು ಕೆಲ
 ಕಡೆಗೆ ತಪ್ಪಿ^೨ನಿ^೨ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
 ಬಿಡೆನು ನಿನ್ನಯ ಪುಣ್ಯದಳತೆಯನಖಿಯಬಹುದೆಂದ || ೪೧

ನಾಕಿದೊಳ್ಳಿತು ಚಾಪ ತಂತ್ರ ಪಿ
 ನಾಕಿಯೇಱಿಸಿ ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳು
 ಕಾಕಹುದೆ ಕೈಕೊಂಡೆವೆನುತವನೀಶ ಹರುಷದಲಿ |

^೧ ಯೋ (ನ).

^೨ ಸು (ಕ.ಚ.ತ).

ಆ ಕೃಪಾದಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಾ
ನೀಕವನು ಕಳುಹಿದನು ಮನೆಗೆ ದಿ
ವಾಕರನು ಹೆಡತಲೆಗೆ ಹಗಲುಕ್ಕಿದನು ಚಂದ್ರಮನ || ೪೨

ಜಗವರಾಜಕವಾಯ್ತು ಕುಮುದಾ
ಳಿಗಳ ಬಾಗಿಲು ಹೂಡಿದವು ಸೂ
ಪುಗರು ಕವಿದುದು ತುಂಬಿಗಳು ನಿರಿವಂತರರಮನೆಯ |
ಉಗಿದವಂಬರವನು ಮಯೂಖಾ
ಳಿಗಳು ಭುವನದ ಜನದ ಕಂಗಳ
ತಗಹು ತೆಗೆದುದು ಸೆಪೆಯ ಬಿಟ್ಟರು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ || * ೪೩

¹ ಸೂಳವಿನಿ ಬೊಬ್ಬಿಪುದು'ವುರು ನಿ
ಸ್ಸಾಳ ಚಯವದ್ವಿಗಳ ಹೆಡತಲೆ
ನೀಳೆ ನಿಡಿಲೇಳಿಗೆಯಲೆದ್ದವು ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯ ರವ |

' ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ,
(ಚ.ನ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯಮಾತ್ರವೂ ಇವೆ.

ಬೆಳಗ ಬೆಸರಾದುದು ನಭೋಮಂ
ದಲವು ತಿಮಿರನ ಸತಿಯರೊಲೆಯ
ಕಳಚಿದರು ಕೈಯೊಡನೆ ಮುಗಿದವು ಕೈರವಾದಿಗಳು |
ಜಲಜ ನಗುತಿರ್ದುದು ಪಯೋನಿಧಿ
ಕಳಕಳವ ತುಂಬಿತು ರಥಾಂಗಾ
ವಳಿ ಮನೋರಥವಡೆಯೆ ರವಿಯುದಯಾಚಲಕೆ ಬಂದ ||

ಮೂಡಣಾಚಲದೊಳಗೆ ಕೆಂಪಿನ
ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟುದು ಕಮಲ ಪಂಕ್ತಿಯೊ
ಳಾಡಿದವು ತುಂಬಿಗಳು ಕೈರವದೇಸಳು ಮನುಳಿಸಿತು |
ಕೋಡಿದವು ಚಕ್ರಾಂಕಯುಗ ಧಗೆ
ಯೋಡಿ ನಲಿದು ಚಕೋರಿಗಳು ರವ
ಮಾಡಿದವು ಕೆದರಿದವು ಕಿರಣವನರುಣನಗಲದಲ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪದ್ಯಗಳಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಚ.ಟ.ನ.ಪ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ
ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆ ಇದೆ:—

ಸೂಚನೆ || ಕಡಗಿ ಬರೆ ದ್ರುಪದಜನ ರಥವನು
ಕಡಿದು ಸಮರಥರುಗಳು ಕೆಡಹಿದು
ಕೊಡನ ಮಗ ಧರ್ಮಜನ ತುಡುಕಲು ತಡೆದನಾ ಪಾರ್ಥ |

¹ ಕೇಳಿದೈ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ (ಗ), ಸೂಳವಿನಿದವುಲಗ್ನೆಯಲ (ಟ.ತ.ದ.ನ),
ಸೂಳುಮಿಗಲಿಪುದ (ಚ.ಪ).

ಅಳು ನೆರೆದುದು ನೆಲ ಕುಸಿಯೆ ರಥ
ಜಾಲ ಜಡಿದುದು ಹಣ್ಣೆ ದಾನೆಯ
ನಾಲು ಮೆಹಿದುವು ಕುಣುವುದ್ದುವು ಕೂಡೆ ವಾಚಿಗಳು || ೪೪

ತಳಿತ ಝಲ್ಲರಿಗಳಿಗೆ ಗಗನದ
ವಳಯವೈದದು ನೆರೆದ ಸೇನೆಗೆ
ನೆಲನಗಲ ನೆಹಿಯದು ನಿರೂಢಿಯ ಭಟರ ವಿಕ್ರಮಕೆ |
ಅಳವು ಕಿಹಿದರಿರಾಯರಿಗೆ ದಿಗು
ವಳಯವಿಟ್ಟೆಡೆಯಾಗೆ ರಥ ಹಯ
ದಳವುಳಕೆ ಕುರು ಸೇನೆ ನಡೆದುದು ದೊರೆಯ ನೇಮದಲಿ || ೪೫

ಹರಿಗೆ ಹರಿದವು ಮುಂದೆ ಬಿಲ್ಲಾ
ಳುರವಣಿಸಿದರು ¹ಮೋಹರವ ಮಿ
ಕ್ಕು¹ಟುಬಿದರು ಸಬಳಿಗರು ಮುಂಚಿತು ರಣಕೆ ಬದ್ಧಿಗಳು |
ತುರಗ ಕವಿದವು ದಂತಿ ಘಟೆಗಳು
ತುಹುಗಿದವು ರಥ ರಾಜಿ ಮುಂಗುಡಿ
ವರಿದುದವನೀಪತಿಯ ಚೂಣಿಯ ನೃಪರ ಜೋಕೆಯಲಿ || ೪೬

ನಿಡಿಲ ಕುಡುಹುಗಳಿಂದ ಕಮಲಜ
ಹೊಡೆಯಲಬುಜಭವಾಂಡ ಭೇರಿಯ
ಕಡು ದನಿಗಳೆನಲೊದಹಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಟಿಗಳು |
ತುಡುಕಿದವು ತಂಬುಡದ ದನಿ ಜಗ
ದಡಕಿಲನು ಫಡ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ತೊಡಕು ಬೇಡೆಂದೊದಹುತಿದ್ದುವು ಗೌರುಗಹಳಿಗಳು || ೪೭

ಬಿಗಿದ ಝಲ್ಲರಿ ಮುಗಿಲ ಹೊಸ ಕೈ
ದುಗಳ ಮಿಂಚಿನ ಮಕುಟ ಮಣಿ ಕಾಂ
ತಿಗಳ ಸುರಧನುವಿನ ಚತುರ್ಬಲ ರವದ ನಿಡಿಲುಗಳ |
ವಿಗಡ ಕುಂಭಜ ಮೇಘ ಋತು ತನಿ
ಹೊಗರಿಹಿದು ಪರ ಬಲದ ಕಡು ವೇ
ಸಗೆಗೆ ಕವಿದುದು ರಾಜ ಹಂಸ² ಪ್ರಕರವೋಸರಿಸೆ² || ೪೮

¹ ಮೊರೆವ ಮುರಜದಿನು (ಕ.ಚ.ಪ.ಬ). ² ಪ್ರಭೆಗಳೊಳಸರಿಯೆ (ಕ).

ಕಳನ ಗೆಲಿದುದು ಬಂದು ಕೌರವ
 ಬಲ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ರಾಯ ದಳ ಮುಂ
 ಕೊಳಿಸಿ ಹೊಕ್ಕು ದು ಜಯದ ಸುಮ್ಮಾನದ ಸಘಾಡದಲಿ |
 ಬಲಿದರೊಡ್ಡನು ಮಂಡಳಾಕೃತಿ
 ಗೊಳಿಸಿ ಕೌರವರಿವರು ಧಟ್ಟನು
 ನಿಲಿಸಿದರು ಚಂದ್ರಾರ್ಧ ಸದೃಶದಲಖಿಳ ಮೋಹರವ || ೪೯

ಚೌರಿಗಳು ಬಲವೆರಡಹೊಳಗೊ
 ಯ್ಯಾರದಲಿ ತೊಗಿದವು ಚೂಣಿಯ
 ವಿರರಾರವಣಿ ಮಿಗಲು ಹೊಯ್ದರು ಹೊಕ್ಕು ಪರ ಬಲವ |
 ಮಾರಿ ಮೊಗವಡದೆಹಿದವುಲು ಜ
 ಜ್ವಾರ ಮಾಸಾಳುಗಳು ನಿಜದಾ
 ತಾರನವಸರಕೊದಗಿ ಹಣವಿನ ಋಣಿ'ನಿ ನೀಗಿದರು || * ೫೦

ಬಿಟ್ಟ ಸೂರಿಯೊಳೆಹು ಕುದುರೆಗ
 ಳಟ್ಟಿದವು ಕಿವಿಗೌಂಕಿದುಂಗುಟ
 ವಿಟ್ಟ ನನ್ನೆಯೊಳೊಲೆದು ಕವಿದವು ಸೊಕ್ಕಿದಾನೆಗಳು |
 ನಿಟ್ಟವರಿಯಲು ಕೂಡೆ ರಥ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟ ಹರಿದವು 'ಬಿಡದೆ' ಸುಭಟರು
 ಮುಟ್ಟಿ ಮೂದಲಿಸುತ್ತ ಹೊಯ್ದರು ಹೊಕ್ಕು ಪರ ಬಲವ || ೫೧

ಏಟುವಡೆದರು ಹೊಕ್ಕವರು ಕೈ
 ದೋಹು ಕಳಕಳಕಾಟರಸುಗಳ
 ಕಾಹುದರು ಕೈಮಾಡಿ 'ಕೊಂಡರು ಸುರರ ಕೋಟಿಗಳ'

¹ ವ (ತ.ದ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಟ.ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ
 ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ತಿರುಗಿ ಚೂಣಿಗೆ ಮಲೆತು ನಿಜಮೋ
 ಪರವ ಶಕಟಪೂಪದಲಿ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಸಿಂಧವ ನೆಗಹಿ ನಿಂದನು ದ್ರೋಣನಿಧಿರಾಗಿ |
 ಧುರಕೆ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಪಾಂಡಾ
 ಲರು ಮಹಾಕೈಕಯರು ಮತ್ಸ್ಯರು
 ಪರಿಬದಲಿ ತಾಗಿದರು ಪಾಂಡವ ಬಲದ ನಾಯಕರು ||

² ತೇರು (ಕ).

³ ಕೊಂದರುಕವಿವದೊದ್ದೆಗರ (ಕ.ಚ.ಪ).

ತಾಳು ಧಟ್ಟಿನೊಳಟ್ಟಿ ಮೈಮನೆ
 ಸೂಜಿಕಾಳರು ಮಿದುಳ ಜೊಂಡಿನ
 ಜೋಲುಗಳ ಬೀಜಿದವು ಭೇತಾಳರಿಗೆ ಭಟ ನಿಕರ || ೫೨

ತೆಗೆಸು ದೊಡ್ಡೆಯನುರವಣಸದಿರಿ
 ವಿಗಡ ಸುಭಟರು ಸಾಹಸದ ತನಿ
 ಹೊಗರಿನಾತಗಳೆಲ್ಲ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಬರಹೇಳು |
 ಹೊಗುವ ಬಿನುಗನು ಹೊಯ್ಯದಿರಿ ತೆಗೆ
 ತೆಗೆಯೆನುತ ಸಾವಿರ ಮಹಾರಥ
 ರಗಲದಲಿ ಬರಲುಟುಬಿ ಹೊಕ್ಕನು ದ್ರೋಣ ಪರ ಬಲವ || ೫೩

ಸಾರಿರೈ ಸಾಹಸಿಕರ ಕೆಲ
 ಸಾರಿರೈ ಪಾಂಚಾಲ ಮತ್ಸ್ಯರು
 ವೀರರಹುದಲ್ಲಿಂಜಿವೇ ಶಿವ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ |
 ಸಾರಿರೈ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೈ ಮನ
 ವಾರೆ ಕಾದುವ ಬಳಿಕ ಮೊದಲೊಳು
 ದಾರ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ನೋಡುವೆನೆನುತ ಕೈಕೊಂಡ || ೫೪

ಬಿನುಗು ಹಾರುವ ನಿನಗೆ ಭೀಮಾ
 ರ್ಜುನರ ಪರಿಯಂತೇಕೆಯಂಬಿನ
 ಮೊನೆಯಲುಣಲಿಕ್ಕುವೆನು ರಣ ಭೂತಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೊಡಲ |
 ಎನುತ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಿದಿರಾ
 ದನು ಶರೌಘದ ಸೋನೆಯಲಿ ಮು
 ಮ್ಮೊನೆಯ ರಥಿಕರ ಮುಱಿದು ದ್ರೋಣನ 'ರಥಕೆ' ಮಾಟಾಂತ || ೫೫

ಕಡಗಿದಡೆ ಕೋದಂಡ ರುದ್ರನ
 ತೊಡಕಿ ಬದುಕುವರಾರು ಸಾರೆಂ
 ದೊಡನೊಡನೆ ನಾರಾಚ ಜಾಲದಲರಿ ಭಟನ ಬಿಗಿದು |
 ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ದ್ರುಪದ ತನಯನು
 ಹಿಡಿದ ಬಿಲ್ಲನು ಸಾರಥಿಯ ನಡೆ
 ಗೆಡಹಿದನು ಚಂದ್ರಾರ್ಧ ಶರದಲಿ ನೊಸಲನೊಡೆಯೆಚ್ಚ || ೫೬

ಎಸಲು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ದ್ರೋಣನ
 ವಿಶಿಖ ಹತಿಯಲಿ ನೊಂದು ರಥದಲಿ
 ಬಸವಳಿಯೆ ಬಳಿ ಸಲಿಸಿದರು ಪಾಂಚಾಲ ನಾಯಕರು |
 ಮುಸುಡ ಬಿಗುಹಿನ ಸೆಳೆದಡಾಯುಧ
 ಹೊಸ ಪರಿಯ ಬಿರುದುಗಳ ಗಜ ರಥ
 ವಿಸರ ಮಧ್ಯದಲೆಂಟು ಸಾವಿರ ರಥಿಕರೊಂಕಿದರು ||

೫೭

ರಾಯರೊಳು ಪಾಂಚಾಲರುಬ್ಬಟೆ
 ಕಾಯಗಟ್ಟಿತು ಪೂತು ಮರು ಕುರು
 ರಾಯ 'ನಾಡಿ [ತು] ದಿಟವೆನುತ ಹೊಗರಂಬ ಹೊದೆಗೆದಲು¹ |
 ನೋಯಿಸಿದನುರವಣಿಸಿ ಹರಿತಹ
 ನಾಯಕರ²ನುಬ್ಬೆದ್ದ² ಬಿರುದರ
 ಬೀಯಮಾಡಿದನಹಿತ ರಥಿಕರನೆಂಟು ಸಾವಿರವ ||

೫೮

ಅಳುತನವುಳ್ಳವರ ಕರೆ ಪಾಂ
 ಚಾಲರೊಳ್ಳೆಗರವದಿರಂಬಿನ
 ಕೋಲ ಕಾಣದ ಮುನ್ನ ಹಮ್ಮೈಸುವರು ಹುರಿಯೊಡೆದು |
 ಖೂಳರಿವರಂತಿರಲಿ ದೊರೆ ಕ
 ಟ್ವಾಳಹನು ಕರೆ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
 ತೋಳ ಬಲುಹನು ನೋಡಬೇಕೆಂದುಲುಬಿದನು ದ್ರೋಣ ||

೫೯

ಸವಲು ಹೊಕ್ಕನು ಕೆಲ ಬಲದ ಪಾಂ
 ಡವ ಮಹಾರಥರನು ವಿಭಾಡಿಸಿ
 ಪವನಜನ ಮುಖಿಯೆಚ್ಚು ನಕುಲನ ರಥವ ಹುಡಿಮಾಡಿ |
 ಕವಲುಗೋಲಲಿ ದ್ರುಪದ ಮತ್ಸ್ಯರ
 ನವಗಡಿಸಿ ಹೈಡಿಂಬನಭಿಮು
 ನ್ನುವನು ಮಸೆಗಾಣಿಸಿ ಮಹೀಶನ ರಥಕೆ ಮಾಱಾಂತ

೬೦

ಅರಸ ಫಡ ಹೋಗದಿರು ಸಾಮದ
 ಸರಸ ಕೊಳ್ಳದು ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ
 ಹರನ ಮಹಿ³[ವೊ]³ ಗು ನಿನ್ನ ಹಿಡಿವೆನು ಹೋಗು ಹೋಗೆನುತ |

¹ ನಾಡಿದು ದಿಟವೆನುತ ಹೊಗರಂಬ ಹೊದೆಗೆದಲು (ಕ), ನಾಣಿಯೆನುತ
 ತನಿ ಹೊಗರಂಬ ಹೊದೆಗೆದಲು (ಚ. ಪ.), ರೊಡತನವಿಂದಲೇ ದಿಟ ನೋಡು ನೋಡೆ
 ನುತ (ಬ). ² ನುಬ್ಬೆತೆಯ (ಗ), ನುಬ್ಬಾಳು (ಟ. ದ. ನ). ³ ಯೊ (ಸ).

ನರಳ ಮುಷ್ಟಿಯ ಕೆನ್ನೆಯೋರೆಯ
ಗುರು ಭಡಾಳಿ^೧ [ಸೆ]^೧ ಧನುವನೊದಲುನಿ
ಧರಣಿಪತಿ ಹಳಚಿದನು ಹೂಳಿದನಂಬಿನಲಿ ರಥವ ||

೬೦

ಶಿವಶಿವಾ ಬೆಳುದಿಂಗಳಲಿ ಮೈ
ಬೆವರುವುದೆ ಕಲಿ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ಬವರದಲಿ ಬೆಂಡಹರೆ ವೀರರು ಕಂಡೆವದುಭುತವ |
ನಿವಗಿದತ್ತಣ ಕೈಮೆ ಕೋಲಿಗಳ
ಕವಿಸುವಂದವಿದೊಳ್ಳಿದಲೇ
ನವಗಭೀಷ್ಟವೆನುತ್ತ ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ||

೬೧

ಎಲೆಗೆ ದೊರೆ ನಿಕೃದನು ಕರೆ ಪಡಿ
ತಳಿಸ ಹೇಳೋ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹರು
ದಳದಲಿದ್ದವರೆತ್ತ ಹೋದರು ನಾಯಕಿತ್ತಿಯರು |
ಕಳವಳಿಸಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ಘಟೋತ್ಕಚ
ರುಲಿದು ಹರಿತರೆ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ
ದಲಿ ಮುರಾಂತಕ ಸಹಿತ ವಹಿಲದಿ ಬಂದನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೬೨

ಕಾಳಕೂಟದ ಬಹಳ ಧಾಳಿಗೆ
ಶೂಲಿಯೊಡ್ಡೈನುವವೊಲವನೀ
ಪಾಲಕನ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ತಡೆದನು ಕಳಶಜನ ರಥವ |
ಆಲಿಯಳುಕಿತು ತಿರುಹಿದಂಬಿನ
ಕೋಲಿ ಝಳಪಿಸಿ ಪೂತು ಮರು ಮೇ
ಲಾಳು ಬಂದುದೆ ಅಕಟೆನುತ ಹಲುವೊರೆದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೬೪

ಮಂದಭಾಗ್ಯನು ಕೌರವನು ನಾ
ವೆಂದು ಮಾಡುವುದೇನು ನಿಮಿಷವು
ನಿಂದನಾದರೆ ಹಿಡಿವೆನಾಗಳೆ ಧರ್ಮನಂದನನ |
ಬಂದು ಫಲುಗುಣನಡ್ಡವಿಸಲಿ
ನ್ನಿಂದುಧರ ಮುಳಿದೇನ ಮಾಡುವ
ನೆಂದು ಖಾತಿಯ ಹಿಡಿದು ರಥವನು ತಿರುಹಿದನು ದ್ರೋಣ ||

೬೫

ಎರಡು ಬಲದಲಿ ವೀರ ನೀ ಮಡ
ಮುರಿಯಲಿವನೇನಿಹವನಂಧಾ
ಸುರನೊ ತಾರಕನೋ ಹಿರಣ್ಯಾಸುರನೊ ಕೈಟಭನೊ |
¹ಗುರುಗಳಿದರಲಿ ವೀರವೇ¹ ಸಾ
ಕಿರಲಿ ಮೂದಲೆಯೆನುತಲಾ ಬಿಲು
ದಿರುವ ಮಿಡಿದೈದಿದರು ನಾಸಾವಿರ ಮಹಾರಥರು || ೬೬

ಫಡಫಡೆಲವೋ ಪಾರ್ಥ ಭೀಷ್ಮನ
ಕೆಡಹಿದುಬ್ಬಟೆ ನಮ್ಮ ಕೂಡಳ
ವಡದು ತೆಗೆ ತೆಗೆಯೆನುತ ತುಳುಕಿದನುಬಿನಂಬುಧಿಯು |
ಗಡಣವೊಳ್ಳಿತು ಗಾಢ ಮಿಗೆ ಬಿಲು
ವಿಡಿಯ ಬಲ್ಲರಿ ಸಮರಜಯವಳ
ವಡುವುದಳವಡದಿಹುದು ತಪ್ಪೇನೆನುತ ನರನಿಚ್ಚ || ೬೭

ಜೋಡು ಜರಿಯದೆ ಹುರುಳುಗಡದೆ
ಚ್ಚಾಡಿದರು ಫಲುಗುಣನ ರಥದಲಿ
ಹೂಡಿದರು ಹೊಗರಂಬುಗಳನುಬ್ಬೆದ್ದು ತಮತಮಗೆ |
ನೋಡಿದನು ಸಾಕಿವದಿರನು ಕೊಂ
ಡಾಡಲೇಕೆನುತನಿಬರನುಗಳ
ತೋಡಿದನು ಕೂರಂಬಿನಲಿ ಸಾವಿರ ಮಹಾರಥರ || ೬೮

ಮಡಿದು ಕೆಲಬರು ಕೊರಳಲನುಗಳ
ಹಿಡಿದು ಕೆಲಬರು ಘಾಯವಡೆದೆಲು
ವೊಡೆದು ಕೆಲಬರು ಕೈದು ರಥವನು ಬಿಸುಟು ಕೆಲಕೆಲರು |
ಹೊಡೆವ ಬಿಡುಗಾಳಿಯಲಿ ಮುಗಿಲೊ
ಡೊಡೆದವೊಲು ಮೈಮಾಣಿಗಳು ಹಿಂ
ಡೊಡೆದುದೈ ಹೇರಾಳದಲಿ ಹೊಕ್ಕೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ || ೬೯

ನಿಮಗೆ ನದರವೆ ಪಾರ್ಥನೆಲೆ ವಿ
ಕ್ರಮ ದರಿದ್ರರಿರಾ ವೃಥಾ ನಂ
ಭ್ರಮಿತರಿರ ಭಂಡಾಟವೇತಕೆ ರಣಕೆ ಹೆಹತೆಗೆಯಿ |

¹ ಗುರುಗಳರೆ ಸಾಹಸಿಗಳೈ (ಛ)

ನಮರ ವಿಜಯ ತ್ಯಾಗಿಯೇ ತಾ
 ನಮರಪತಿ ನಂದನನು ಸಾಕೀ
 ಕುಮತಿಗಳ ತಡೆಯದಿರಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೭೦

ಸೋಲದಲಿ ಕೌರವನ ಸೇನಾ
 ಜಾಲ ಚೆಲ್ಲಿತು ವೀರ ಪಾರ್ಥನ
 ಕೋಲು ಕಾಲನ ದಣಿಸಿದವು ಚತುರಂಗ ಸೇನೆಯಲಿ |
 ಕೋಲು ಧರಿಸಿದವೆಳೆಗಳನೆನೆ
 ಚಾಳಿಸಿತು ಪಡೆ ರವಿಯ ರಶ್ಮಿಯ
 ಗೂಳಿಯವು ತೆಗೆಯಿತ್ತು ಪಡುವಣ ಕಡಲೊಳಿನನಿಳಿದ || * ೭೧

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

* ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಪದ್ಯವಾಗಿ—೭೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ:—

ಬಂದು ಬಿಡಿಸಿದ ಪಾರ್ಥ ದೊರೆಯನು
 ಯೆಂದು ದ್ರೋಣನ ಮನದ ಬೆರಗಿನೊ
 ಳಂದು ತಿರುಗಿದವರಡುಬಲ ನಿಜಪಾಳಯಂಗಗಳಿಗೆ |
 ಸಂದು ರವಿಯಪರಾಬಿ ಗಿಳಿಯಲು
 ಮಂದಭಾಗ್ಯನು ಕೌರವೇಂದ್ರನು
 ಹಿಂದಿನಿರುಳ್ಳೋಲಗವನಿತ್ತನು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ||

ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಕ.ಚ.ಟ.ನ.ಪ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಉಭಯ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಪಾಂಡವ
ವಿಭುವ ಹಿಡಿತಹನೆಂದು ಕೌರವ
ಸಭೆಗೆ ಭಾಷೆಯ ಕೊಟ್ಟು ಸಮರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಣನನುವಾದ || *

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
ಪಾಲ ತೆಗೆದವು ಬಲವೆರಡು ನಿಜ
ಪಾಳಯಂಗಳಿಗಿರುಳು ಕೌರವನಿತ್ತ ನೋಲಗವ |
ಹೇಳು ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣ ರಿಪು ಭೂ
ಪಾಲಕನನುಯಿಟ್ಟ ದನು ಗಡ
ಕಾಳೆಗದ ಹದನೇನೆನುತ ಕುರುರಾಯ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೧

ಏನು ಹೇಳಲುಬಹುದು ಜೀಯ ಕೃ
ತಾನುವಡವಿಯಲಾಡಿದಂದದಿ
ನಾ ನಿರೂಢಿಯ ಭಟರ ಮುಖಿದನು ಮುಖಿದ ಮಾರ್ಗದಲಿ |
ಸೇನೆ ಕಲಕಿತು ಬತ್ತಿದುದಧಿಯ
ವಿನಾನಂತಿರೆ ಮಹಿಗಿದರು ಭಟ
ರಾ ನರೇಂದ್ರನನಳವಿಯಲಿ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ದ್ರೋಣ || ೨

ಅಳವಿಗೊಟ್ಟನು ನೃಪತಿ ಗುರು ಕೈ
ಚಳಕದಲಿ ತೆಗೆದನುತ ನಡೆದಿ
ಟ್ಟಳಿಸಿ ಹಿಡಿಕಿಂಗೊಳಗುಮಾಡಿ ವಿಘಾತಿಯಲಿ ತಡೆಯೆ |
ಎಲೆಲೆ ದೊರೆ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಸಿಕ್ಕಿದ
ನಳಿದುದೋ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸಿರಿಯೆಂ
ಬುಲುಹ ಕೇಳುತ ಪಾರ್ಥ ಬಂದನು ಬಿಟ್ಟ ಸೂರಿಯಲಿ || ೩

* (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆ
ಇದೆ:—

ಚಿತಮದನ ಸೌರಂಭಬಳನ
ಪ್ರತಿಮ ಕೌರವ ಮೋಹರದೊಳ
ದ್ವಿತ ಕಳಿಂಗನ ಕರಿಘಟೆಯ ನೀಳಿದನು ಕಲ ಭೀಮ ||

ವೀರರಿದ್ವೇಗುವರು ದೈವದ
 ಕೂರುಮೆಯ ನೆಲೆ ಬೇಟೆ ನಮಗೊಲ
 ದಾರು ಮಾಡುವುದೇನೆನುತ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ಬಿಸುಸುಯ್ಯೆ |
 ಭೂರಿ ಭೂಪರು ವಿಸ್ತರದ ಗಂ
 ಭೀರ ಸಾಗರದಂತಿರಲು ರಣ
 ಧೀರರೆದ್ದರು ವರ ತ್ರಿಗರ್ತರು ರಾಜ ಸಭೆಯೊಳಗೆ || ೪

ಕೇಳು ಸೇನಾನಾಥ ಕುರುಪತಿ
 ಕೇಳು ಕೇಳೈ ಕರ್ಣ ಸುಭಟರು
 ಕೇಳಿರೈ ದೇಶಾಧಿನಾಥರು ವೀರ ಪರಿವಾರ |
 ನಾಳೆ ಮೊದಲಾಗರ್ಜುನನ ನಾವ್
 ಕಾಳೆಗಕೆ ಬರಲೀಯೆವೆಮಯ
 ಕಾಳೆಗದಲೇ ಸವೆಯಬೇಡುದ ಪಾರ್ಥನಂಬುಗಳು || ೫

ಹಿಂದೆ ಹಿಡಿ ನೀ ಮೇಣು ಬಿಡು ಯಮ
 ನಂದನನನೊಲಿದಂತೆ ಮಾಡಿ
 ಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲರ್ಜುನನ ಭಯ ನಿಮಗಿಲ್ಲ ನಂಬುವುದು |
 ಎಂದು ಶಪಥವ ತಪ್ಪಿನಿಬರೈ
 ತಂದು ವಿಪ್ರರ ಕರಸಿ ಮೈದಿಕ
 ದಿಂದ ರಚಿಸಿದರಗ್ನಿಯನು ಮಾಡಿದರು ಭಾಷೆಗಳ || ೬

ನರನ ಬಿಡಲಾಗದು ಮಹಾಸಂ
 ಗರದೊಳೊಬ್ಬರನೊಬ್ಬರೊಪ್ಪಿಸಿ
 ತೆರಳಲಾಗದು ಮುರಿಯಲಾಗದು ಕೊಂಡ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ |
 ಹೊರಳಿ ವೇಣನನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮುಂದಣಿ
 ಗುರವಣಿಸುವುದು ತಪ್ಪಿದವರಿಗೆ
 ನರಕವೀ ಪಾತಕರ ಗತಿ ನಮಗೆಂದು ಸಾಹಿದರು || ೭

ನುಡಿದ ನುಡಿಗೇಡುಗನ ವಿಪ್ರರ
 ಮಡುಹಿದಾತನನಮಳ ಗುರುವಿನ
 ಮಡದಿಯಿರಿಗಳುಪಿದನ ಸಾಕಿದ ಪತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದನ |
 ಹಿಡಿದ ಶರಣಾಗತರ ಕಾಯದೆ
 'ಬಿಡುವ'ವನ ನಾಸ್ತಿಕನ ವಿಪ್ರರ
 ಜಡಿದು ನುಡಿದನ ಗತಿಗಳಾಗಲಿ ರಣದೊಳೊಡಿದರೆ || ೮

ಎಂದು ಸಮಸಪ್ತಕರು ತಮ್ಮೊಳ
 ಗಂದು ಶಪಥವ ಮಾಡಿ ವಿಪ್ರರ
 ಮಂದಿಗಿತ್ತರು ಗೋ ಹಿರಣ್ಯ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳ |
 ಇಂದು ರವಿ ಜಲ ವಕ್ಷಿಯನಿಲ ಪು
 ರಂದರಾದಿ ಸುರೌಘ ಸಾಕ್ಷಿಗ
 ಳೆಂದು ಸೂಳ್ಯನಿದರು ಭುಜವನು ನಿಡಿಲು ತನಿ ಹೆದಹು || ೯

ಇವರ ಮೊದಲಗ ಸತ್ಯರಥನಿಂ
 ತಿವನ ಬಳಿ ರಥ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
 ವಿವನೊಡನೆ ಸೇರುವೆಯ ರಥ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರದ |
 ಭುವನ ವೀರ ಸುಶರ್ಮ ಮಾಳವ
 ಯವನರತಿರಥ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
 ಬವರಕಿಂತ್ಯವತ್ತು ಸಾವಿರ ರಥಗಳೊಗ್ಗಾಯ್ತು || ೧೦

ಸಭೆ ಬೆದಹು ಕಲ್ಪಾಂತ ಶರಧಿಯ
 ರಭಸವಲ್ಲಯೆ ಕೇಳಲಾದುದು
 ಸುಭಟರಹುದೋ ಜಾಗು ಜಾಗೆನುತೊಲೆದನಾ ದ್ರೋಣ |
 ಅಭವನಡಹಾಯ್ದಿರಲಿ ಪಾಂಡವ
 ವಿಭುವ ಹಿಡಿವೆನು ಪಾರ್ಥನೊಬ್ಬನ
 ಪ್ರಭೆಗೆ ಹೆದಹುವೆನುಳಿದ ವೀರರ ಬಗೆವನಲ್ಲೆಂದ || ೧೧

ನಯವಿದನು ಹೊಂಬಟ್ಟಲಲಿ ವೀ
 ಳೆಯವನನಿಬರಿಗಿತ್ತು ಕುರುಸೇ
 ನೆಯಲಿ ಮಹಿಮಾತೇಕೆ ನೀವೇ ವಿಜಯವುಳ್ಳವರು |
 ಜಯವನ್ನಾಹವದೊಳಗೆ ನಿ
 ಣಯಿಸಬಹುದೆಮಗೆನುತ ಗುರು ಪಾ
 ಳಯಕೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟನೋಲಗ ಹರೆದುದಾಕ್ಷಣಕೆ || * ೧೨

ಸನಿ ವರುಣ ದಿಗುವಧುವನಾಲಿಂ
 ಗಿಸಲು ಕುಮುದಿನಿ ಖತಿಯ ಹಿಡಿದಳು
 ಮಸುಳಿದವು ತಾರೆಗಳು ರಜನೀ ನಾರಿ ಹಿಂಗಿದಳು |

* ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ೨ನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು 'ಚಿತಸಮರ' ಎಂಬ
 ಸೂಚನೆಯ ಪದ್ಯವಿದೆ.

ಒನೆದು ಕಮಲಿನಿ ನಗಲು ಮಿಗೆ ಹುರು
 ಡಿಸುತ ಪೂರ್ವ ದಿಶಾ ನಿತಂಬಿನಿ
 ನಿಶಿತ ಕೋಪದ ಕಿಡಿಯನುಗುಳಿದಳೆನಲು ರವಿ ಮೆಚಿದ || * ೧೩

ಜೋಡು ಮಾಡಿತು ನೃಪರು ನಿಮಿಷಕೆ
 ಹೂಡಿದವು ತೇರುಗಳು ಹಯ ತತಿ
 ಕೂಡೆ ಹಲ್ಲಣಿಸಿದವು ಗುಳದಲಿ ಜಡಿದವಾನೆಗಳು |
 ಕೂಡೆ ಘುಮ್ಮಿಡೆ ದೆನೆ ದೆನೆಗಳ
 ಲ್ಲಾಡಿದವು ಗಿರಿ ನಿಕರ ಬಿಡುದು
 ಮಾಡಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ತತಿ ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರದಲಿ || ೧೪

ಉದಯವಾಗದ ಮುನ್ನ ಕಳನೊಳು
 ಹೊದಲುಗಟ್ಟಿದರೀ ತ್ರಿಗರ್ತರು
 ಕದನಕೆಮ್ಮೊಳಗವಿಗೊಡುವುದು ಬೇಗ ಬಹುದೆಂದು |
 ಮದವದರಿ ಭಟ ಭೈರವಂಗ
 ಟ್ವಿದರು ಭಟ್ಟ ರನವರು ಬಂದೊಡ
 ಟ್ವಿದರು ಪಾರ್ಥನ ಮುಂದೆ ಸಮಸಪ್ತಕರ ಬಿರುದುಗಳ || ೧೫

ಏಳು ಫಲುಗುಣ ಕೃಷ್ಣನೇ ಗೋ
 ಪಾಲನೇನಿತಿ ಮಾನಿಸನು ಬರ
 ಹೇಳಲಾಪರೆ ಕರೆ ಸಹಾಯಕೆ ಭಾಳಲೋಚನನ |
 ಏಳು ಜಂಜಡ¹ವೇನು ಜೊತ್ತಿನ
 ಕಾಳಿಗಕೆ¹ ಕಲಿಯಾಗು ನಡೆಯೆನೆ
 ಕೇಳುತರ್ಜುನನಿತ್ತನವರಿಗೆ ನಗುತ ವೀಳೆಯವ || ೧೬

* (ಗ.ಟ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ:—

ಇರುಳು ಸವೆದುದು ಚಕ್ರವಾಕದ
 ವಿರಹ ಹಿಂಗಿತು ತುಂಬಿಗಳು ತಾ
 ವರೆಯೊಳಗೆ ತಕ್ಕೈಸಿದವು ಕೇಸರವ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು |
 ಹರಿಯ ಹೆಂಡಿರು ಭಾವನಿಧಿ ರವಿ
 ಕರವ ಮುಗಿದರು ಚಂದ್ರಕಾಂತದ
 ಹರಿಪು ಬಲಿದುದು ಮೂಡಿದನು ರವಿ ಪೂರ್ವಶೈಲದಲಿ ||

¹ ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿಗೆ ಕಾಳಗವೆ (ಟ).

ನಡೆಯಿ ನೀವಾಹವಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ
 ಕೊಡುವೆನೀ ಬಹೆನೆಂದು ಮುರಹರ
 ನೊಡನೆ ಮುದದಲಿ ರಥಕೆ ಬಂದನು ಬಿಲ್ಲನೊದಲುತುತ |
 ನುಡಿದನಂತಕ ಸೂನು ಕಳಶಜ
 ಹಿಡಿಯಲೆಂದೇಜುಸಿದ ನುಡಿ ತ
 ನೊಡನೆ ನಿಂದಾವವನು ಕಾದುವ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳಿಂದ || ೧೭

ಕರಸಿದರೆ ಕಾಳೆಗದೊಳೆನಗೆಡೆ
 ಮುರಿಯಬಾರದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಹಿಂ
 ಗಿರಲಿ 'ನೀಲನು ಸತ್ಯಜಿತು ಕೌಶಲ ಶತಾನೀಕ' |
 ವರ ಘಟೋತ್ಕಚ ದ್ರುಪದ ಕೈಕೆಯ
 ರಿರಲಿ ಪವನಜ ನಕುಲ ಸಹದೇ
 ವರಿಗೆ ದ್ರೋಣನ ಬವರವಾಗಲಿ ಎಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೧೮

ಎಂದು ಸಮಸಪ್ತಕರ ಮೋಹರ
 ಕಂದು ತಿರುಗಿದ ಪಾರ್ಥನಿತ್ತಲು
 ಸಂದಣಿಸಿತರಿ ರಾಯ ದಳ ಜಲ ರಾಸಿ ಜರಿವಂತೆ |
 ಮುಂದೆ ತವಕಿಗ ಭಟರ ತೆರಳಿಕೆ
 ಯಿಂದ ಮೊರೆವ ಗಭೀರ ಭೇರಿಯ
 ಮಂದರದ ಮುರಿಗಡಲ ಗಜಜಿನೊಲೊದಲುತರಿ ಸೇನೆ || ೧೯

ಬಳಿಯ ಸುಮಹಾರಥರ ರಾಜಾ
 ವಳಿಯ ಚಮರ ಚೈತ್ರ 'ಪಾಳಿಯ'^೨
 ಸೆಳೆದಡಾಯುಧ ಹೆಗಲ ತೆಕ್ಕೆಯ ರಾಯ ರಾವುತರ |
 ಹೊಳೆವ ಹೇಮದ ರಥಕೆ ಹೂಡಿದ
 ತಿಲಕ ಗುದುರೆಯ ನೆಗಪಿ ನಿಗುರುವ
 ಕಳಶ ಸಿಂಧದ ದ್ರೋಣ ಹೊಕ್ಕನು ಕಾಳೆಗದ ಕಳನ || ೨೦

ಗರುಡನಾಕಾರದಲಿ ಬಲವನು
 ಸರಿಸ ಮಿಗೆ ಮೋಹಿದನು ವಿಹಗನ
 ಶಿರಕೆ ಕೃಪ 'ಕುರುರಾಯ' ದುಶ್ಯಾಸನನ ನಿಲಿಸಿದನು |

^೧ ಸಾತ್ಯಕಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೈಕೆಯ ವರ ಶತಾನೀಕ (ಗ.ಚ.ನ.ಪ).

^೨ ಪಂಗಿಯ (ಗ.ದ.ಬ). ^೩ ಗುರುಜಾದಿ (ಕ), ಕೃತವರ್ಮ (ಗ).

ಕರೆದು ಭೂರಿಶ್ರವನ ಮಾದ್ರೇ
ಶ್ವರನ ಭಗದತ್ತನ ಸುದಾಹುವ
ನಿರಿಸಿದನು ಬಲದೇಹಿಕೆಯೊಳಗಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಬಲವ ||

೨೧

ವಿಂದ್ಯನಶ್ವತ್ಥಾಮ ಕರ್ಣನ
ನಂದನರು ಕಾಂಭೋಜ ಕೌಶಲ
ಸಿಂಧುನ್ಯಪರಕ್ಷೋಹಿಣಿಯ ತಂದೆಡದ ಪಕ್ಕದಲಿ |
ನಿಂದುದಾ ಮೋಹರದ ಜೋಕೆಯ
ಹಿಂದೆ ಲಕ್ಷ ಕಳಿಂಗ ಘಟಗಳು
ನಂದಣಿಸಿದವು ¹ದ್ರೋಣ¹ ನಿಂದನು ಬಲದ ಕಾಹಿನಲಿ || * ೨೨

ಆರಿ ಬೊಬ್ಬಿಜಿದಖಳ ಸೇನೆಯ
ಭೂರಿ ಭಟ²ರಗ್ರದಲಿ² ಕಟಕಾ
ಚಾರಿಯನು ಕೈವೀನಿದನು ಬರಹೇಳು ಪವನಜನ |
ವೀರನಾದಡೆ ದೊರೆಯ ಹೊಗಹೇ
ಳಾರು ತಡೆದರೆ ತಡೆಯಿ ಹಿಡಿವೆನು
³ಧೀರ ಕೌರವನಾಣನುತ ಬೊಬ್ಬಿಜಿದನಾ³ ದ್ರೋಣ || ೨೩

ಕರಸಿ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನಿಜ ಮೋ
ಹರವ ರಚಿಸಿದನರ್ಧ ಚಂದ್ರೋ
ತ್ಕರ ವಿಳಾಸದೊಳೆಳೆವ ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಟಿಗಳ |

¹ ಕರ್ಣ (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ಬ).

* (ಗ.ಟ.ದ.ಬ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ :---

ಬಳಸಿ ಮೂಱ್ಕೋಣೆಯಲಿ ವೆ
ಗ್ಗಳಯ ಕೌರವನೃಪತಿ ಖಳನೌ
ಬಲಿ ವಿಕರ್ಣಸುಕೇತು ಲಕ್ಷಣನಾದಿಯಾದವರು |
ಮಲೆತುದಿತ್ತಲು ತನ್ನ ರಥವನು
ನಿಲಿಸಿ ಗರುಡನ ಮುಖದ ಮುಂಬಿನೊ
ಳಲಿದು ನಿಂದನು ರಾಯರಿಬ್ಬರ ಗರುಡಿಯಾಚಾರ್ಯ ||

² ರೋಗಿನಲಿ (ಗ.ಚ).

³ ಕೌರವನ ಮೇಲಾಣೆಯೆನುತುರುಬಿದನು

ಕಲಿ (ಗ.ಪ).

ಧುರಕೆ ನಿಗುರುವ ಭಟರ ತೂಳುವ
ಕರಿ ಘಟೆಯ ಕೆಲಬಲಕೆ ನೂಸುವ
ತುರಗ ರಾಜಿಯ ತೇರ ಗಮನದ ಗಜಱು ಘಾಡಿಸಿತು ||* ೨೪

ಒದೆದುದಬುಧಿಯನಬುಧಿಯನೆ ಹೊ
ಕ್ಕುದು ಚತುರ್ಬಲ ಹೊಯ್ದು ತಲೆಯೊ
ತ್ತಿ ದುದು ಕೇಶಾಕೇಶಿ ಖಾಡಾಖಾಡಿಯಲಿ ಭಟರು |
ಕೆದಜುತರಿ ಬಲ ಮತ್ತೆ ಹೊದಜು
ದ್ದುದು ವಿಘಾತಿಯಲಿಳಿದು ಹುರಿಗೊಂ
ಡೊದಗಿ ಹಾಣಾಹಾಣೆಯಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿತುಭಯ ಬಲ || ೨೫

ಹಳಚುವನಿಗಳ ಖಣಿಖಟಿಲು ಕಳ
ಕಳಕೆ ಮಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿತುರುಳುವ
ತಲೆಯ ಬೀಳುವ ಹೆಣನ ಧಾರಿಡುವರುಣ ವಾರಿಗಳ |
ತಳಿತ ಖಂಡದ ಹಪಿದ ಕರುಳಿನ
ಕಳಚಿದೆಲುವಿನ ಕುಣವ ಮುಂಡದ
ಕೊಳಗುಳದ ಹೆಬ್ಬಳನು ಹೆಚ್ಚಿನಿತಂತಕನ ಪುರವ || ೨೬

ಉಲಿದು ಸೂರಿಯೊಳೇಜಿದರು ವೆ
ಗ್ಗಳೆಯ ರಾವ್ತರು ಗಜ[ಜು] ಮಸ್ತಕ
ಹಿಳಿಯಲಂಕುಶವಿಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟರು ಸೊಕ್ಕಿದಾನೆಗಳ |
ತಳಪಟವ ತುಂಬಿದವು ತೇರುಗ
ಳಿಳಿ ಜಡಿಯೆ ಕಾಲಾಳು ಹೊಕ್ಕೊಡೆ
ಗಲಿಸಿ ಹೊಯ್ದರು ಚೂಣಿಯರೆದುದು ಕಳನ ಚೌಕದಲಿ || ೨೭

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನಾ ತ್ರಿಗರ್ತರಿ
ಗಿತ್ತನವಸರವನು ಕೃತಾಂತನ
ತೆತ್ತಿ ಗರಿಗೌತನವ ಹೇಳಿಸಿದನು ಶರೌಘದಲಿ |

---

* ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಚ.ದ.ನ.ಪ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು ಈ ಕೆಳ
ಗಿನ ಸೂಚನೆಯಿದೆ:--

ಉಲಿದು ಸಮಸಪ್ತಕರು ಸೇನಾ
ಜಲಧಿ ವಡಬನ ಕೇಕ ಪಾಂಡವ
ಬಲವ ಬೆದರಿಸಿ ರಾಯನನು ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ದ್ರೋಣ |

¹ ದ (ತ.ಗ.ಟ), ಁ (ಚ.ತ.ನ.ಪ).

ಕುತ್ತಿದವು ಕೂರಂಬು ಮೊರೆಗಳ

¹ಮುತ್ತಿದವು ಕೆದಕಿದವು ನಿಮಿಷಕೆ¹

ಬತ್ತಿನಿದನಂದಹಿತ ಸುಭಟರ ವಿರತರನಿಧಿಯ ||

೨೮

ಏನ ಹೇಳುವೆನಿತ ಲಾದುದು

ದಾನವಾಮರರದುಭೃತಾಹವ

ವಾ ನಿರಂತರ ವಿಕ್ರಮೋನ್ನತ ಭಟರ ಬವರದಲಿ |

ಅನಲಾರಿಗೆ ನೂಕುವುದು ತವ

ಸೂನುವಿನ ಸುಭಟರು ಪರಾಕ್ರಮ

ಹೀನರೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೈ ದ್ರೋಣ ಸಂಗರವ ||

೨೯

ಬಿಲ್ಲನೊದಕುಸಿ ಕೆಲ ಬಲದ ಭಟ

ರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕೈವೀನಿ ಚೌವಟ

ಮಲ್ಲ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಸಾರಥಿಗಿತ್ತು ವೀಳೆಯವ |

ಮಲ್ಲ ರಿಪುಗಳ ಬಿಸುಟು ಹೊದಕುನ

ಹೊಳ್ಳುಗರನೊಡೆಹಾಯ್ಸಿ ಧರ್ಮಜ

ನೆಲ್ಲಿ ಮೋಹರದೆಗೆವನತ್ತಲೆ ರಥವ ಹರಿಸೆಂದ ||

೩೦

ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು ಸೂರಿಯಲಿ ನಿ

ರ್ಮಾಧಿತ ರಿಪುಗಳನಟ್ಟಿದನು ಭುಜ

ಶಿಥಿಲ ಸಾಹಸರೇನ ನಿಲುವರು ದ್ರೋಣನುರವಣಿಗೆ |

ಪೃಥಿವಿ ನೆಗ್ಗಿತು ಹೊತ್ತ ಕಮರನ

ವೃಥೆಯನಾರುಸುರುವರು ಸುಮಹಾ

ರಥರ ಹೊದಕುಲಿ ಹೊಕ್ಕನುರಿ ಬಲು ಮೆಳೆಯ ಹೊಕ್ಕಂತೆ || * ೩೧

ಅಳ ಹೊಗಿಸೋ ದ್ರೋಣ ರಥ ದು

ವ್ಯಾಳಿಯಲಿ ಬರುತದೆ ಕೃತಾಂತನ

ಧಾಳಿಗೆತ್ತಣ ¹ವೀರವೋ ²ನೆಗ್ಗಿದವು ನೆನಹುಗಳು |

ಕಾಳುಗಡೆದಿರಿ ಕೂಡೆ ಕೈಕೊಳ

ಹೇಳಿ ಕೈ ತಪ್ಪಾಗದಿರದು ನೈ

ಪಾಲಕಂಗೆಂದೊದಕಿದರು ಧರ್ಮಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ||

೩೨

¹ ಕೆತ್ತಿದವು ನಿಮಿಷದಲಿ ರಿಪುಗಳ(ಕ), ಮೊತ್ತಕೆದಕಿದ ಫೊಂದು ನಿಮಿಷಕೆ (ಗ).

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ೮ ಪದ್ಯಗಳು (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

² ಧೀರತನ (ನ).

ಫಡಫಡಾನಿರುತಿರಲು ರಾಯನ
ಹಿಡಿವವನ ಹೆಸರೇನು ರಿಪು ಭಟ
ಸೊಡಲ ಹೊಳ್ಳೆನಿ ನೆಣನನುಣಲಿಕ್ಕುವೆನು ದೈತ್ಯರಿಗೆ |
ಬಿಡು ರಥವನಾ ದ್ರೋಣನಿಧಿರಲಿ
ತಪೆಯೆನುತ ಸಾರಥಿಗೆ ಸೂಚಿನಿ
ತುಡುಕಿದನು ಬಲು ಬಿಲ್ಲ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಷ್ಣನಿಧಿರಾದ ||

೩೩

ಬಲೈನೀತನ ಬಲುಹ ಸಾಕೀ
ಯೊಳ್ಳೆಗನನೆಡಕಿಕ್ಕಿ ಹಾಯಿಸು
ಕೆಲ್ಲೆಯಲಿ ಮುರಿನೊಕು ನಡೆ ಭೂಪತಿಯ ಸಮ್ಮುಖಕೆ |
ನಿಲ್ಲದೊಡ್ಡೈಸೆನುತ ಸಾಹಸ
ಮಲ್ಲ ಸಾರಥಿಗಿಹುಹೆ ಬಲವ
ಲ್ಲಲ್ಲ ಭಯಗೊಳೆ ದ್ರೋಣ ಹೊಕ್ಕನು ರಾಯ ಮೋಹರವ ||

೩೪

ಶಿವಶಿವಾ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಸಿಕ್ಕಿದ
ನವನಿಪತಿಯೆನಲೊಕಿದರು ಗಜ
ನಿವಹವಗಿದಬ್ಬರಿಸೆ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದವು ಕುದುರೆಗಳು |
ತವಕದಲಿ ಬದ್ದರದ ಬಂಡಿಗೆ
ಳವುಚಿದವು ತಲೆವರಿಗೆಗಳಲಾ
ಹವವ ಹೊಕ್ಕುದು ಪಾಯ ದಳವಾಚಾರ್ಯನಿಧಿರಿನಲಿ ||

೩೫

ಪಟುಗಳೋ ಮರು ಪೂತು ಪಾಂಡವ
ಭಟರು ಖರೆಯವಲಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನಟಮಟಿನಿ ತಾ ಚುಕ್ಕಿಗಿಕ್ಕುವ ಲೆಕ್ಕ ಲೇಸಾಯ್ತು |
ಕುಟಲತನದಲಿ ಗೆಲುವೆನೇ ಹುಲು
ಕುಟಗರಿವದಿರ ಹೊಯ್ದು ತನ್ನನು
ನಿಟಲಲೋಚನನಡ್ಡ ಹಾಯ್ದರೆ ಹಿಡಿವೆನೆನುತೆಚ್ಚ ||

೩೬

ನೂಕಿ ಹರಿತಹ ತೇಜಿಗಳ ಮುರ
ನಾಕ ಬಂಡಿನಿ ಕವಿವ ನಾಗಾ
ನೀಕವನು ನೆಹಿ ಕೆಡಹಿ ತೇರಿನ ಹೊದಟ ಹರೆಗಡಿದು |
ಔಕಿ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ತೆರಳಿದ
ನೇಕ ಸುಭಟರ ನೀಳಿ ಜಯ ರ
ತ್ನಾಕರನು ಕಲಕಿದನು ಪಾಂಡವ ಸೈನ್ಯ ಸಾಗರವ ||

೩೭

ಬಲವ ಬಹುಕೈದೆವು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಬಿಲು ದುಡುಕು ಸಾಕೋಡಿ ಬದುಕುವ
 ಹುಲು ಪಹಿಯತನ ಹೆಮ್ಮೆಯೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ |
 ಅಳಿದರಮರರಿಗೊಡೆಯನಹೆ ಮೇ
 ಉಳಿದಡವನೀಪಾಲನಹೆ ಯೀ
 ಕಲಹವಿಹಪರಕೊಳ್ಳಿತೆಂದುರವಣಿಸಿದನು ದ್ರೋಣ || ೩೮

ಫಡಫಡುರವಣಿ ಬೇಡ ತೆಗೆ ಬಾ
 ಯ್ಬ ಡಿಕತನವಿದು ಗರುವರಂಗವೆ
 ಕಡುಹ ನಾಲಗೆಯುಹಲೇತಕೆ ಕೈಯ ಧನುವಿರಲು |
 ಒಡನೆ ತಾನಿರುತಿರಲು ರಾಯನ
 ಹಿಡಿವ 'ಭಟನೇ ನೀನೆನುತ' ಬಿಲು
 ದುಡುಕಿ ಮುಂದೆ ಶಿಖಂಡಿ ದ್ರೋಣನ ರಥಕೆ ಮಾಟಾಂತ || ೩೯

ಅಕಟ ಸಿಂಹಕೆ ಮಲೆತುದೋ ಜಂ
 ಬುಕನು ನೋಡೈ ಸೂತ ಭೀಷ್ಮನ
 ಶಕುತಿಗಂದಿರಾದ ಮದದಲಿ ಮುಂದುಗಾಣನಿವ |
 ಚಕಿತಚಾಪ ಶಿಖಂಡಿ ನಿಲು ಸಾ
 ಯಕದ ಮೊನೆಯಲಿ ಮಾತನಾಡುವು
 ದುಕುತಿ ಚಾಪಳವೇಕೆನುತ ಕಣಿ ಗೆದಡಿದನು ದ್ರೋಣ || ೪೦

ಗುರುವಿನಂಬಿನ ಬಂಬಲನ ಕ
 ತ್ತರಿಸಿ ಕೈದೋಡಿದನು ದಿಗುತಟ
 ಬಿರಿ^೧ಯೆ ದಿಬ್ಬಯವಾದವಂಬುಗಳೇನ^೨ನುಸುರುವೆನು |
 ಅರಿಶಿಖಂಡಿಯ ಕೈಚಳಕ ಕಾ
 ಹುರವಲೇ ಲೇಸಾಯು ಬಿಲ್ಲಿನ
 ಭರವಸಿಕೆಯಹುದೆನುತ ಕೈಕೊಂಡೆಚ್ಚನಾ ದ್ರೋಣ || ೪೧

ಸಾಕು ಪಂಡನ ಕೂಡೆ ಕಾದುವು
 ದೇಕೆ ತಿದ್ದು ವೆನೆನುತ ರಥವನು
 ನಾಕು ಶರದಲಿ ಮುಳಿದು ಸೂತನ ತಲೆಯನೆರಡಹಲಿ |

^೧ ವನ ಹೆಸರೇನೆನುತ (ಗ ಚ.ಪ.ಬ). ^೨ ಯಲದ್ಭುತವಾದವಂಬುಗಳೇನ (ಗ.ದ), ಯೆ ಶರಮಯವಾದುದಂಬರವೇನ (ಬ).

ನೂಕಿ ಧನುವನು ಮೂಟು ಬಾಣದ
ಲೌಕಿ ಖಂಡಿಸಿ ಹೋಗು ಹೋಗಿ
ನ್ನಾಕೆವಾಳರನಟಿಸಿ ತಾ ಎನುತೈದಿದನು ದ್ರೋಣ ||

೪೨

ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿ ನರ
ಹುಳುಗಳಿವದಿರ ಕವಿಸಿ ಕಾಲವ
ಕೊಲುವುದೇ ಸಾಕಿನ್ನು ಕೈವಶವಾದೆ ನಿಲ್ಲಿನುತ |
ಅಳವಿಗಿಟ್ಟಣಿಸಲು ಶರಾಳಿಯ
ತುಳುಕಿ ಹೊಕ್ಕನು ಸತ್ಯಚಿತು ದಳ
ವುಳಿಸಿದರು ಚಿತ್ರಕ ಶತಾನೀಕಾದಿ ನಾಯಕರು ||

೪೩

ಬಹಿಯ ಕಾರ್ಪಣ್ಯದಲಿ ಮೇಘದ
ಮಹಿಯ ಹೊಕ್ಕರೆ ರಾಹು ಬಿಡುವನೆ
ಉಟುವ ರವಿಮಂಡಲವನೆಲೆ ಕೊಂತೀ ಕುಮಾರಕನೆ |
ಇಹಿದು ಮೆಹುವುದು ಮಹಿಮೆಯನು ಕೈ
ಮಹಿಯದಿರು ಮೈಮಾಹಿಗಳ ಮು
ಕ್ಕುಟುಕಿದಿವದಿರ ತಿದ್ದಿ ಬಹೆನಿದೆಯನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ ||

೪೪

ಎನು ತರಹರಿಸುವುದು ತಿಮಿರವು
ಭಾನು ರಶ್ಮಿಯ ಮುಂದೆ ದ್ರೋಣನ
ನೂನ ಶರ ವರ್ಷದಲಿ ನಾದವು ಸುಭಟರೊಡಲುಗಳು |
ಆ ನಿರಂತರ ನಿಶಿತ ಶರ ಸಂ
ಧಾನಕವದಿರು ಲಕ್ಷ್ಯವೇ ನಿ
ನ್ನಾನೆಗಳಿಗಿದಿರಾವನೈ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

೪೫

ಕೋಲಿಗೊಬ್ಬರ ಕೆಡಹಿದನು ಪಾಂ
ಚಾಲ ಬಲದಲಿ ಸತ್ಯಚಿತುವನು
ಮೇಲಣಾಹವಮೊಳು ಶತಾನೀಕ ಕ್ಷಿತಿಶ್ವರನ |
ಸೀಳಿದನು ಮಿಡುಕುವ ಮಹಾರಥ
ರೇಳು ನೂಟನು ತುರಗ ಗಜ ಕಾ
ಲಾಳನಳಿದುದನಾವನೆಣಿಸುವನಹಿತ ಸೇನೆಯಲಿ ||

೪೬

'ಹೊಳ್ಳು'ಗಳ ತೂಜಿದೆವು ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ
 ಬಿಲ್ಲ ಸುರಿ ಸುರಿ ಶರವನಕಟಿ
 ನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹೊಗುವೈ ಕಂದ ಕುಂತಿಯ ಜಠರವಲ್ಪವಲೆ |
 ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿನುತ್ಪದಿ ಬರಲ
 ಲ್ಲಿ ಮುಗಿತು ಸೇನೆ ಸಾಹಸ
 ಮಲ್ಲನಡಹಾಯಿದನು ದ್ರುಪದನು ಧನುವನೊದಲುತ || ೪೭

ರಾಯನಾಪತ್ತಿಂದ ಮುನ್ನವೆ
 ಸಾಯಬೇಹುದು ತನಗೆನುತಲಡ
 ಹಾಯಿದನು ಕಲಿ ಮತ್ಸ್ಯನೃಪ ನಿಜ ಬಂಧುಗಳ ಸಹಿತ |
 ನೋಯಬೇಹುದು ಮುನ್ನ ತಾವನು
 ತಾಯತಿಕೆಯಲಿ ಪಂಚ ಕೈಕೆಯ
 ರಾಯುಧದ ಬೆಳಗಲಿಹಿಯೆ ನೂಕಿದರು ತೇರುಗಳ || ೪೮

ತಲೆಗೆ ಕೊಂಡೆಫ ಹಣವನ್ನಿದ
 ನುಳುಹಿಕೊಂಡಿರಲಾಗದೆಂದಿ
 ಟ್ಲಿಣಿ ಹೊಕ್ಕು ದು ಯವನ ಸಂವೀರರು ಸುಷೇಣಕರು^೨ |
 ಅಳವಿಗಳುಕುವುದಾಳುತನದ
 ಗ್ಗಿಳಿಕೆಯೇ ಸುಡಲೆನುತ ಮನ ಮುಂ
 ಕೊಳಿ ಕೊಂತಿಭೋಜ ಹೊಕ್ಕನು ಸಕಲ ದಳಸಹಿತ || ೪೯

ಹರಿದ ಬಲವೊಗ್ಗಾಯ್ತು ರಾಯನ
 ನುರವಣಿಸಲೀಯದೆ ನೈಪಾಲಕ
 ರುಜುಬಿದರು ತಜುಬಿದರು ಪರ ಬಲ ಕಾಲ ಭೈರವನ |
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆಯದೆ ಭಾರಣಿಯಲೊ
 ತ್ತರಿಸಿ ಕಲ್ಪದ ಕಡೆಯ ಕಡಲಿನ
 ಗೆರುವಿಕೆಯ ಗಾಢದಲಿ ನಡೆದರು ತಡೆದರರಿ ಭಟರ || ೫೦

ತೊಲಗು ವಿಪ್ರಾಧಮ ಸುಯೋಧನ
 ಬಲದೊಳಗೆ ಬಹು ಭಾಷಿತನದಲಿ
 ಗಳಹಿ ಬಂದರೆ ಹಿಡಿಯ ಬಲ್ಲೈ ಧರ್ಮನಂದನನ |

^೧ ಜಳ್ಳು (ಗ), ^೨ ಸಂವೀರರುಗಳೊಂದಾಗಿ (ಗ.ಚ.ದ.ಪ).

ಗಳದ ಸತ್ಯವನಖಿಯದದ್ರಿಗೆ
ತಲೆಯನೊಡ್ಡುವರೇ ವೃಥಾ ಕಳ
ಕಳಿಸಿ ನುಡಿವರೆ ಮಾನ್ಯರೆನುತಿದಿರಾದನಾ ದ್ರುಪದ ||

೫೧

ದಿಟ್ಟನಹೆಯೋ ದ್ರುಪದ ಹಾ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿಗಳಿಗುಪಹಾಸ್ಯವೇ ಗಣಿ
ಗಟ್ಟಿದಿರಿ ನೀವ್ ಹಿಡಿಯಲಿಲಿವರೆ ಧರ್ಮನಂದನನ |
ತೊಟ್ಟ ಜೋಹಕೆ ತಕ್ಕ ನುಡಿಗಳ
¹ಬಿಟ್ಟವಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮರಾಯನ
ಕಟ್ಟಲಾಪೆವೆ ಎನುತ ಕಹಿದನು ಸರಳ ಸರಿ ವಳೆಯ ||

೫೨

ದರ್ಪದಾಭರಣಕ್ಕೆ ಸೂಸಿದ
ವೋಪ್ಪಸಲಿಗೆಗಳಿನಲು ಗಣಿಗಳು
ಚಪ್ಪರಿಸಿ ತುಲುಗಿದವು ರಿಪು ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರದಲಿ |
ಹಿಪ್ಪೆಗರ ಹರೆಗಡಿದು ಹೊಗರಲ
ಗೊಪ್ಪಿದವು ಕರುಳುಗಳ ನಿಮಿಷದೊ
ಳೊಪ್ಪೆಗೆಡಿಸಿದವರಿ ಕದಂಬವನೀತನಂಬುಗಳು ||

೫೩

ಮರುಳೆ ಮಂಜಿನ ಮಳೆಗೆ ಕುಲ ಗಿರಿ
ಕರಗುವುದೆ ನೀನೆಚ್ಚ ಶರ ಪಂ
ಜರಕೆ ಸಿಲುಕುವ ವೀರರೇ ಪಾಂಡವ ಮಹಾರಥರು |
ಕೊರಳ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳೆನುತ ಚ
ಪ್ಪರಿಸಿ ದ್ರುಪದ ವಿರಾಟರೆಚ್ಚರು
ಸರಳ ರಶ್ಮಿಯ ಮಾಲೆ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದವು ದಿಗುತಟವ ||

೫೪

ಗಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ನೆರೆದು ವಜ್ರವ
ಸರಸವಾಡುವ ಕಾಲವಾಯಿತೆ
ಹರಹರತಿ ವಿಸ್ಮಯವೆನುತ ಹೊಗರೇಣಿ ಬತಿ ಮನಗಿ |
ತಿರುವ ಕಾಣಿಸಿದನು ಕರೋರದ
ಮೊರಹುಗಳ ಬಾಯ್ಬಾರ್ಥಿಗಳ ಕಿಡಿ
ಹೊರಳಿಗಳ ಹೊಗರಂಬು ಹೊಕ್ಕವು ಪಾಂಡು ಸೈನ್ಯದಲಿ ||

೫೫

¹ ಕೊಟ್ಟರ (ತ.ನ).   ² ನೂಚಿಸಿದೊ (ದ).

ನರರ ಕಡಿಯಾನೆಗಳ ಕಡಿಯಲಿ
 ಬೆರೆಸಿದವು ತೇಜಿಗಳ ಕರುಳಲಿ
 ಕರಿ ಘಟೆಯ ಕರುಳುಗಳು ತೊಡಕಿದವುಡಿದ ತೇರುಗಳು |
 ಜರಿದ ಜೋಡಿನೊಳೊಂದಿದವು ಕ
 ತ ರಿಸಿದಾಯುಧ ಕಡಿದ ನಿಂಧದ
 ಹೊರಳಿಯಲಿ ಹೂಳಿದವು ನಿಮಿಷಕೆ ಪಾಂಡು ಸೇನೆಯಲಿ || ೫೬

ನೊರೆ ರಕುತ ಸುಳಿಮನಗಿ ಮಿದುಳಿನ
 ಹೊರಳಿಗಳೆದುಬ್ಬಣದ ನೆಣವನೆ
 ದೊರಳಿಗಳ ಮದಕುಗಳ ಮೂಳೆಯ ಬಸಿವ ಬಲು ಜಿಗಿಯ |
 ಕರುಳ ಬಂಬಲು ಬಂಡದಿಂದೆಯ
 ತುಲುಗಿದೆಲುವಿನ ತಳಿತ ಚರ್ಮದ
 ಶಿರದ ತಡಿಗಳಲಡಸಿ ಹರಿದುದು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯಲಿ || ೫೭

ಕೂಡೆ ತಳಪಟವಾಯ್ತು ಸುಭಟರ
 ಜೋಡಿ ಜರಿದುದು ಕೌರವೇಂದ್ರಗೆ
 ಪೋಡಿಯುಂಟೇ ದ್ರೋಣ ಕೇಣವ ಬಿಟ್ಟು ಕಾದುವರೆ |
 ಪೇಡತನ ಬಿಗುಹಾಯ್ತು ಮೆಯ್ಯಲಿ
 'ಮೂ'ಡಿದವು ಹೊಗರಂಬುಗಳು ತೆಗೆ
 ದೋಡಿದವು ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಪಾಂಡವ ನೃಪ ಮಹಾರಥರು || ೫೮

ಘಾಯವಡೆದನು ದ್ರುಪದ ಮತ್ಸ್ಯನ
 ಬಾಯೊಳೊಕ್ಕುದು ರಕುತ ಕೈಕೆಯ
 ರಾಯುಧಂಗಳನೊಪ್ಪಿಸಿದರಿಳಿದೋಡಿದರು ರಥವ |
 ನಾಯಲಾದನು ಧೃಷ್ಟಕೇತು ವಿ
 ಡಾಯಿಗಟ್ಟನು ಭೋಜನಿತ್ತಲು
 ರಾಯನಲ್ಲಗೆ ರಥವ ದುವ್ಯಳಿಸಿದನಾ ದ್ರೋಣ || ೫೯

ತೀರಿತ್ತಿನ್ನೇನರಿ ನೃಪನ ಸಂ
 ನಾರವಿನ್ನರೆ ಘಳಿಗೆಯಲಿ ಗಾಂ
 ಧಾರಿ ನೆಹಿ ನೋಂಪಿಯಲಿ ಪಡೆಗಳು ಕೌರವೇಶ್ವರನ |

ಸಾರ ಹೇಳೋ ಸಾಹಸಿಕರೆ
ದಾರುತಿರೆ ಬಲವಿತ್ತಲಾಹವ
ಧೀರ ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥ ಕುಮಾರರನುವಾಯ್ತು || ೬೦

ಗೆಲಿದನ್ನೆ ಮರು ಪೂತು ದ್ರೋಣನ
ಬಲುಹು ಭರ್ಗನ ಸರಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ಸಿಲುಕಿದನಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ನೋಡೆನುತ |
ಉಲಿವ ದುರಿಯೋಧನನನೀಕ್ಷಿಸು
ತಲಘ್ನ ಭುಜಬಲ ಭಾನು ನಂದನ
ನಳುಕದೀ ಮಾತುಗಳನೆಂದನು ನೀತಿ ಸಮ್ಮತವ || ೬೧

ಗೆಲವು ನಮಗೆಲ್ಲೆಯದು ಧರ್ಮಜ
ಸಿಲುಕುವುದು ತಾನಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನ
'ನೆಳಲು' ದಿಟವುಂಟಾದೊಡೊಳಗಾಗರು ವಿರೋಧಿಗಳು |
ನೆಲನ ತಿಣ್ಣವ ತಿದ್ದಲೋಸುಗ
ಸುಳಿದನಜಿಯಾ ಕೃಷ್ಣನೀತನ
ಬಲದವರಿಗೆಂತಹುದು ಬಾಧೆಗಳೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬೨

ಗಿರಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ವಜ್ರ ಮಣಿಯಾ
ಭರಣವೇ ದಳ್ಳರಿಯ ಜೋಡುಗ
ಳರಗಿನೋಲೆಯಕಾಟರಿಗೆ ಸುಯಿಧಾನವೇ ನೃಪತಿ |
ವರ ತಿಮಿರ ರಾಜಂಗೆ ಮಂಗಳ
ಕರವೆ ಆ ರವಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರ
ಪರಿಭವಘ ಜೀವರಿಗೆ ಪಥ್ಯವೆ ಎಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬೩

ಇರಲಿ ಮೇಣ್ ದೂರದಲಿ ಹತ್ತಿರೆ
ಯಿರಲಿ ತನ್ನವರೆಂದರತ್ತಲೆ
ಹರಹಿ ಕೊಂಬನು ಕೃಷ್ಣನದು ತನಗೇಜಿಸಿದ ಬಿರುದು |
ಹರಿ ಸವಿಾಪದೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ದ್ರೋಣಂ
ಗರಸ ಸಿಲುಕಿದನೆಂದು ಬಗೆದೈ
ಮರುಳೆ ಮುರ ವೈರಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದ ಕಾಹು ²ಘನವೆಂದ || ೬೪

¹ ಒಲುಮೆ (ಚ), ಬಲುಹು (ಬ).   ² ಬಲುಹಂ (ಚ ತ.ನ.ಪ.ಬ).

ಆ ಹದನದಂತಿರಲಿ ನಮ್ರಾ
ಯಾಹವಕೆ ಕಲಿ ಭೀಮ ಸಾತ್ಯಕಿ
ರೂಪದೋಷಿದರದೆ ಘಟೋತ್ಕಚ ಪಾರ್ಥಸುತರೊಡನೆ |
ಸಾಹಸಿಕರೊಗ್ಗಾಯ್ತು ದ್ರೋಣಂ
ಗೀ ಹದನು ಭಾರಾಂಕವೀಗಳೆ
ಬೇಹ ಸುಭಟರ ಕಳುಹು ಕಾಳಿಗಕೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬೫

ಎನಲು ನೂಕಿದನರಸ ದುಶ್ಯಾ
ಸನ ಜಯದ್ರಥನಿತನುಜ ಗುರು
ತನುಜ ಕೃಪ ಮಾದ್ರೇಶ ಭಗದತ್ತಾದಿಗಳು ಸಹಿತ |
ತನತನಗೆ ನಾಯಕರು ದ್ರೋಣನ
ಮೊನೆಯ ಬಲಿದರು ಪಿಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ಜನಪತಿಯನೆನುತುಟುಬಿದರು ತಟುಬಿದರು ಪರ ಬಲವ || ೬೬

ಫಡಫಡಾರೋ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ಹಿಡಿವವರು ಬಾಯ್ಬಿಡಿಕರೈ ಕಾ
ಳೆಡೆಡೇನಹುದೆನುತ ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮನುರವಣಿಸಿ |
ಕಡಲ 'ಕಡುಹಿನ' ಬಹಳ ಲಹರಿಯ
ನೊಡೆ ಮುರಿವ ಮಂದರದಫೋಲವ
ಗಡಿಸಿ ಹೊಕ್ಕನು ಗನೆಯ ಘಾಡದ ಹೊದಟ ಹೊಯ್ಲಿನಲಿ || ೬೭

ಗದೆಯ ಘಾತಾಘಾತಿಕಾಟನ
ನಿಡಿರುಗೊಂಡುದು ದೆಸೆ ದೆಸೆಗೆ ಹ
ಬ್ಬಿದುದು ಬಲನೆಡ ಜೋಡು ಬಲು ಭಾರಣೆಯ ಪಟು ಭಟರು |
ಮದ ಗಜದ ನಿಡುವರಿಯ ತೇರಿನ
ಕುದುರೆಕಾಟರ ಕಾಹಿನಲಿ ಕೊ
ಬ್ಬಿದುದು ನಿಬ್ಬರವಾಗಿ ಬಹು ವಿಧ ವಾದ್ಯ ^೨ನಿಘೋಷ || ೬೮

ತೆತ್ತಿಗರ ಬರಹೇಳು ಭೀಮಂ
ಗತ್ತಣದು ಜಯವೆನುತ ಸುಭಟರು
ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡರು ಮುಸುಕಿದರು ಮುತ್ತಿದರು ಸರಳುಗಳ |

ಕತ್ತಲೆಯ ಹೇರಾಸಿ ಸೂರ್ಯನ
ನೊತ್ತಿ ತಹ ದಿನವಾಯ್ತು ಲಾ ಎನು
ತತ್ತಲಿತ್ತಲು ಮುಖುದು ತಳಪಟ ಮಾಡಿದನು ಭೀಮ || ೧೯

ಒಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಭೀಮ ಸವಳಿದ
ನೊಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಶರ
ಪೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಪಾರ್ಥ ನಂದನ ಭೀಮ ನಂದನರು |
ಒಂದು ಕಡೆಯಲಿ ನಕುಲ ಪಾಂಡವ
ನಂದನರು ಮತ್ತೊಂದು ದೆಸೆಯಲಿ
ಮುಂದುವರಿದರು ಮುಖಿದರರಿಗಳ ಹೊದಟಿ ಹೊಸ ಮೆಳೆಯ || ೨೦

ಥಟ್ಟು ನುಗ್ಗಾಯಿತು ವಿರೋಧಿಗ
ಳಿಟ್ಟಣಿಸುತಿದೆ ದ್ರೋಣನೊಬ್ಬನ
ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲೆನುತೆಡಬಲನ ನೋಡಿ |
ಬಿಟ್ಟನಾಹವಕಹಿತ ಬಲ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಕೌರವ ನೃಪತಿ ರಥವನು
ಹೊಟ್ಟುಗರ ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿಂವೆಚ್ಚನತಿರಥರ || ೨೧

ಮಗನ ತೆಗೆಯೋ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಹೆಟ
ತೆಗೆಯ ಹೇಳೋ ಬೇಡ ನಕುಲಾ
ದಿಗಳ ನೂಕಭಿಮನ್ಯುವನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಹೇಳಿನುತ |
ಮೊಗದ ಹೊಗರಿನ ಕೆಂಪನುಗುಳ್ವಾ
ಲಿಗಳ ದಂತದಲೌಕಿದಧರದ
ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಭೀಮ ಹೊಕ್ಕನು ಗದೆಯ ತಿರುಗಿಸುತ || ೨೨

ಸಿಲುಕಿದನು ತಿವಿ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹನ
ಗಳದ ರಕುತಕೆ ಬಾಯನೊಡ್ಡೆನು
ತಳವಿಯಲಿ ಹೊಕ್ಕೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದನಾನೆ ಕುದುರೆಗಳ |
ಎಲೆ ದುರಾತ್ಮ ದ್ರೂತ ಕೇಳಿ
ಕಲಹಲಂಪಟ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆನು
ತೊಳಗವರಿದಪ್ಪಳಿಸಿದನು ದುರ್ಯೋಧನನ ರಥವ || ೨೩

ತೋಳನಳವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಮೃಗ
ಜಾಲ ಶಿವಶಿವ ದಿವಿಜ ವಧುಗಳ
ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಒಡಲನಿತ್ತನು ರಾಯನಕಟನುತ |

ಅಳು ಮಿಗೆ ಕಳವಳನೆ ಕುರುಭೂ

ಪಾಲಕನ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕಿವಿಗಡಿ

ಗೋಲ ತೆಗೊನೊಳೊದಗಿದರು ದುಶ್ಯಾಸನಾದಿಗಳು ||

೭೪

ವರ ವಿಕರ್ಣ ಸುಲೋಚನನು ದು

ರ್ಮರುಷಣನು ದುಶ್ಯಾಸನನು ಸಂ

ಗರವ ಕೆಣಕಿದರನಿಲ ಸುತನೊಳು ನೃಪನ ಹರಿಬದಲಿ |

ನೆರೆದ ನುಸಿಗಳು ಗಿರಿಯ ಕಾಡುವ

ಪರಿಯ ನೋಡೈ ಪೂತುರೆನುತು

ಬ್ಬರಿಸಿ ಕೈದೋಷಿದನು ಕಲಿ ಪವಮಾನ ಸುತ ನಗುತ ||

೭೫

ಎಚ್ಚ ಶರವನು ಗದೆಯಲಣೆದಿಡ್ಡು

¹ಗಿಚ್ಚು ಹೊಕ್ಕಂದದಲಿ ರಥವನು

ಬಿಚ್ಚಿ¹ ಬಿಸುಟನು ಸಾರಥಿಯ²ನಾ² ಹಯವನಾ ಧನುವ |

ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕೊಲೆಗಡಿಗನಿದಿರಲಿ

ಕೆಚ್ಚು ಮನದವರಾರು ಸೋಲವಿ

ಮೊಚ್ಚತವಲೇ ನಿಮ್ಮ ಸೇನೆಗೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೭೬

ಸರಿದರೀ ನಾಲುವರು ರಾಯನ

ಮರಳಲೀಯದೆ ಮತ್ತೆ ಮಾರುತಿ

ಹರಿಸಿದನು ನಿಜರಥವನತಿರಥರೊಡ್ಡು ಲಟಕಟನೆ |

ದೊರೆಯ ತೆಗೆಯೋ ನೂಕ ನೂಕಲಿ

ಕರಿ ಘಟೆಯನೆನೆ ಮುಗಿಲ ಮೋಹರ

³ಧರೆಗೆ ತಿರುಗಿದವನಲು ಜೋಡಿಸಿದರು ಗಜವ್ರಜವ³ || *

೭೭

¹ ಗಿಚ್ಚು ಹಾಯ್ದುದು ಕೋಪದಿಂದಲೆ ಕೊಚ್ಚಿ (ಟ), ಗಿಚ್ಚು ಹೊಕ್ಕನು ಹೊಯ್ದು ರಥವನು ಬಿಚ್ಚಿ (ಪ). ² ರಥ (ಕ). ³ ಧರೆಗಿಳಿದವೆಂಬಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದರು ಗಜವ್ರಜವ (ಗ), ಧರೆಗೆ ತಿರುಗಿದವನಲು ಜೋಡಿಸಿದರು ಗಜವ್ರಜವ (ಚ.ದ.ಪ), ಹರದೆಗೆಯೆ ಜೋಡಿಸಿದರೆಂಬುದು ರಥ ಮದಗಜವ (ಟ).

⁴ ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಚ.ದ.ನ.ಪ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯೂ (ತ) ಪ್ರತಿ ಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯೂ ಮುಗಿದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆಯೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಂಗನಂಬಟ್ಟನು ವರಾಳ ಕ
ಳಿಂಗ ಬರ್ಬರರಾನೆಗಳ ಥ
ಟ್ಟಿಂಗೆ ಕೈವೀಸಿದರು ಕೊಂಡರು ನಾಳಿವಿಲ್ಲಗಳ |
ವಂಗಡದಲೆಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ
ತುಂಗ ಗಜ ಘಟೆ ಕವಿದವಿದಕಿ
ನ್ನಂಗವಿಸುವವರಾರೆನುತ ಗಜಬಜಿಸಿತರಿ ಸೇನೆ || ೭೮

ಅಳ ಹೆದರಿಸಿ ನುಡಿದ ನಾಯಕ
ಬೀಳ ಬಡಿ ಬಡಬಾಗ್ಗಿ¹ ನೊರಜಿನೆ¹
ಧಾಳಿಗಳುಕುವುದುಂಟೆ ಫಡ ಫಡಯೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ |
ಕಾಲ ದಂಡವ ತಿರುಪಿ ಭುವನದ
ಲೂಳಿಗವ ಮಾಡುವ ಕೃತಾಂತನ
ಹೋಲುವೆಯ ಹೊಸಬಿಗನು ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮನುರವಣಿಸಿ || ೭೯

ಗದೆಯಲಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಕೋದಂ
ಡದಲಿ ಕಾದಿದ ಮುದ್ದರದಲೊರ
ಸಿದನು ಲೌಡಿಯಲರೆದನುಜ ತಪ್ಪಿದನು ಕೃಪಾಣದಲಿ |
ಒದೆದು ಕೆಲವನು ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ ಮೋ
ದಿದನು ಕೆಲವನು ನಿಬಿಳ ಶಸ್ತ್ರಾ
ಸ್ತ್ರದಲಿ ಕಾದಿದನನಿಲಸುತ² ನಿಭಬಲವ ಬಹುಕೈದ² || ೮೦

ಗಿಳಿಯ ಪಿಂಡುಗಳೆತ್ತ ಗಿಡೆಗಳನ
ದಳದುಳವು ತಾನೆತ್ತ ಭೀಮನ
ಸುಳಿವು ಗಡ ಕಾಲೂರುವವೆ ಕರಿ ಘಟೆಗಳೊಗ್ಗಿನಲಿ |
ಕಳಿತ ಹೂವಿನ ತೊಡಬೆಗಳೊ ರಿಪ್ಪ
ಬಲವೊ ಬಿಡುಗಾಳಿಯೊ ವೃಕೋದರ
ನಳವ ಬಲ್ಲವನಾವನೈ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೮೧

¹ ಮಂಜಿನ (ದ.ನ).

² ಗಜಬಲವ ಬೇಸರದೆ (ಚ.ಪ).

³ ಡು (ಗ.ಟ.ದ).

ಹೋಯಿತಾ ಮಾತೇಕೆ ಗಜ ದಳ
ಮಾಯವಾದುದು ವಂಗ ಭೂಪನ
ಬಾಯೊಳಗೆ ಬೆಟ್ಟದನು ಗಜೆಯನು ಮಿಕ್ಕ 'ನಾಲ್ವ'ರನು |
ಸಾಯ ಬಡಿದನು ಮುಂದೆ ಕೌರವ
ರಾಯನನು ತಾಗಿದನು ಭೀಮನ
ದಾಯ ಬಂದುದು ಸಕಲ ಕುರು ತಳತಂತ್ರ ತಲ್ಲಣಿಸೆ || * ೮೨

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಮೂವ (ಕ.ಗ.ದ.ಬ.)

* (ಕ.ಗ ತ.ಟ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ೮೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ :—

ರಾಯನನು ಹಿಡಿಯೆಂಬ ಕೌರವ
ರಾಯ ಭಂಗಿತನಾಗಿ ಮರಳಿದು
ಕಾಯ ನಡುಗಿತು ಭೀಮಸೇನನ ವೀರ ವಿತರಣಕೆ |
ಕಾಯಬೇಕನುತಿತ್ತ ಕೃಷ್ಣನು
ರಾಯಪಾಂಡವರವರ ಕರುಣಾ
ಮಾಯೆ ಹಿರಿದಾದಂದು ಕಾಯ್ದನು ವೀರನಾರಯಣ ||

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಹನುಮನನುಜನ ಬಾಹು ಬಲ ರಿಘು
ವನಧಿಯನು ತುಳುಕಿದನು ಭಗದ
ತ್ವನನು ಮರ್ದಿಸಿ ಮುಞ್ಜಿದನರ್ಜುನ ಸುಪ್ರತೀಕವನು ||

ಗುರುಗಳಾಡಿದ ಭಾಷೆ ಪರ ಬಲ
ದರನ ಕಟ್ಟುವದದು ನಿಲಿ ನ
ಮೃರನ ನಿಲಿಕಿದ ಭೀಮ ಗಜ ಕಟ್ಟಿದುದು ಬೀದಿಗಳ |
ತಿರುಗಲಾಪರೆ ಸಮಯವಿದಾ ಸಂ
ಗರ ಸಮರ್ಥರು ಬರಲೆಯೆಂಬ
ಬೃರದೊಳಗೆ ಭಗದತ್ತ ಮೇಳೈಸಿದನು ನಿಜ ಗಜವ || ೧

ಬಲವೊರಜೆ ಎಡವೊರಜೆ ಬೆನ್ನಿನ
ಮಿಳಿಯ ಜಾಳಿಗೆವೊರಜೆ ತಳಸಂ
ಕಲೆಯ ತೊಡರಂಕಣಿಯ ಕೊಂಡೆಯ ಪಕ್ಕ ಗಂಟೆಗಳ |
ತುಳುಕಿನುಗ್ಗ ಡಣಗಳ ಹಿಣಲಿನ
ಬಲವೊರಜೆಗಳ ಬಾರ ಸಂಕಲೆ
ಗಳನು ಬಿಗಿದರು ಜೋಡಿಸಿದರಾಬ್ಬರದ ಮದ ಗಜವ || ೨

ಬಿಗಿದು ಗಳವತಿ ಗೆಯನೆವೆವ
ತ್ತಿಗೆಯ ಘನಮುಂಡಿಗೆಯ ಲೌಡಿಯ
ಬಿಗಿದು ಗುಳ ಟಂಚೆಗಳ ಭಾರಿಯ ಕೈಯ ಪಟ್ಟಿಯ^೧ವ^೧ |
ಅಗಿವ ಬಡಿಗೆಯನಂಕುಶದ ಕ
ಟ್ಟಿಗೆಯ ಧಾರೆಯ ಕಮಳದಳ ಕೊಡ
ತಿಗಳ ಕೈಹಾರೆಗಳನಳವಡಿಸಿದರು ವಹಿಲದಲಿ || ೩

ಮುಗಿಲ ಹೊದಹುನೊಳೆಯ ರವಿ ರ
ಶ್ರಿಗಳು ಪಸರಿಸುವಂತೆ ಸುತ್ತಲು
ಬಿಗಿದ ಗುಳದಲಿ ಹೊಳೆಯ^೨ ಹೊಂಗಲನದ ಸುರೇಬ್ಬಗಳು^೩ |

^೧ ದ (ಸ).

^೨ ವ (ಸ).

^೩ ಳ (ಸ).

ಗಗನ ಗಂಗಾನದಿಯ ಕಾಲುಜೆ
ತೆಗೆದರೆನೆ ತೆಕ್ಕೆಯದ ಪಲ್ಲವ
ವಗಿಯೆ ಮೆಪ್ಪಿದುದು ಬಿಗಿದ ಮೊಗರಂಬದ ವಿಳಾಸದಲಿ || ೪

ಗಗನ ತಳವನು ¹ಬಿಗಿದ¹ ಬಲುಪುಂ
ಚೆಗಳ ತುಂಬಿದ ಹೊದೆಯ ಕಣಿಗಳ
ಬಿಗಿದ ನಾಳಿಯ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ತೆತ್ತಿನಿದ ಸೂನಿಗೆಯ |
ಉಗಿವ ಸರಿನೇಣುಗಳ ಕೈ ಗುಂ
ಡುಗಳ ಕವಣಿಯ ಲೌಡಿ ಕರವಾ
ಳುಗಳ ²ಜೋಡಿಸಿ ಜೋದರಡರಿದರಂದು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ² || ೫

ಸುತ್ತ ಮೆಪ್ಪಿದವು ಮೇಲೆ ಪಲ್ಲವ
ಸತ್ತಿಗೈಯ ನಾಲುಗಳು ಬಿರುದಿನ
ಕತ್ತರಿಯ ಹಿಲಿಗಳ ಝಲ್ಲರಿ ಮುಸುಕಿದವು ಗಜವ |
ಬತ್ತಿ ಕಿವಿಗಳನೊಡೆದು ಶಿರದಲಿ
ತೆತ್ತಿನಿದರಂಕುಶವನಾ ಭಗ
ದತ್ತ ದಂತಿಯನೇಡಿದನು ಜಯ ರವದ ರಭಸದಲಿ || ೬

ಕಾಲುಗಾಹಿನ ಕುದುರೆಗಳ ಕಾ
ಲಾಳ ಕೈವಾರಿಗಳ ಸಬಳದ
ಸೂಲಿಗೈಯ ತೇರುಗಳ ಹರಹಿನ ಹೊಂತಕಾರಿಗಳ |
ಅಳ ಬಲು ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ಘನ ನಿ
ನ್ನಾಳ ತತಿ ಮೊಳಗಿದವು ಡೌಡೆಯ
ತೊಳುವಣಿಗಳು ಗಜಪದವು ತಂಬಟದ ಲಗ್ನೆಯಲಿ || ೭

³ಸುರಪ ಕಡಿಯಲು³ ಕೆರಳಿ ಕುಲ ಗಿರಿ
ಯುರಿಯನುಗುಳುವುದೆನಲು ದಾಡೆಗೆ
ಳರುಣ ಮಯ ರಶ್ಮಿಗಳ ಪಸರದಲೆನೆದುದಿಭ ಪತಿಯ |
ಧರಣಿಯಳತೆಯ ಹರಿಯ ನೆಗಹಿನ
ಚರಣದಗ್ರದೊಳಿವ ಘನ ನಿ
ರ್ಝರದವುಲು ಮದ ಧಾರೆ ಮೆಪ್ಪಿದುದು ಕರಿ ಕವ್ವೇಲದಲಿ || ೮

¹ ಬಗಿವ (ಸ). ² ಕಲಿಜೋದರಂದಡರಿದರು ಬೊಬ್ಬಿಡುತ (ಟ), ಜೋಡಿಸಿ ಜೋದರಡರಿದರುಬ ರದ ಮದಗಜವ (ಬ), ಮೋಹಿಸಿ ಜೋದರಡರಿದರಂದು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದು. ³ ಸುರಪತಿಯೊಳು (ಕ).

ಜಗದ ನಿಡು ನಿಡ್ರೆಯಲಿ ಮೋಹರ
 ದೆಗೆದ ಮುಗಿಲೋ ಮೇಣಖಳ ಕುಲ
 ದಿಗಿಭವಂಚೊಂದಾ'ಯ್ತೊ^೧ ಕೈ ಕಾಲ^೨ ಮೂಡಿತೋ ನಭಕೆ |
 ಅಗಿದು ಮೆಟ್ಟಿದಡವನಿ ಪಡುವಲು
 ನೆಗೆದುದಡರಿದು ಮುಂದೆ ಮೆಟ್ಟಲು
 ಚಿಗಿದುದಿಳೆ ಮೂಡಲು ಮಹಾಗಜಮೈದಿತಾಹವವ || ೯

ಪವನ^೩ಬಲ ಪರಿದಳಿತ^೪ ಕದಳೀ
 ನಿವಹದಲಿ ನಭ ಧಾತುಗೆಟ್ಟು ದು
 ರವಿಗೆ ಕಾಪಧವಾಯ್ತು ಹೊಗಳುವೆನ್ನೇನನದುಭುತವ |
 ಭುವನ ಕೋಶದೋಶಾದ ವಿಶಿನೋ
 ದ್ಭವಪೂ ಭಾರಿಯ ದಂತಿ ಮಹದಾ
 ಹವದೊಳಿಳಿದುದು ಕೃಷ್ಣ ನೊಲಿದರಿಗಾವುದರಿದೆಂದ || ೧೦

ಹಿಡಿವ ಬಿಡುವೊಬ್ಬಳಿಗೆ ತಹ ಬಲ
 ನೆಡಕೆ ಹಾಯ್ಕುವ ಸುತಲೊತ್ತುವ
 ತಡೆವ ನಡಸುವ ಸೆಳೆವ ತಿರುಹುವ ಹದಿರ ಜೋಕೆಯಲಿ |
 ಗಡಣಿಸಿದನವನಿಭಪತಿಯನವ
 ಗಡಿಸಿ ನೂಕಿದೊಗಮಮ ದಿಕ್ಕರಿ
 ನಡಾಗೆ ಚೌಕದ ಕಳನ 'ತುಳಿದುದು' ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜ || ೧೧

ಇದು ಗಜಾಸುರನೋ ಮಹಾದೇ
 ವಿದುವೆ ಮಹಿಷಾಸುರನೊ ಮಾಯಾ
 ರದನಿಯೋ ದಿಟವಿದನು ಗೆಲುವರೆ ಭೀಮ ಫಲಾಗುಣರು |
 ತ್ರಿದಶ ರಿಪುಗಳ ಗಂಡನಿದು ಕಾ
 ದಿದೆವು ನಾವಿಂದೆನುತ ಸುಭಟರು
 ಕದಡಿ ಸರಿದುದು ಸೂಜುಗೊಂಡುದು ಬಲ ಪಲಾಯನವ || ೧೨

ಮೊಗದ ಜವನಿಕೆದೆಗೆದು ನೆತ್ತಿಯ
 ಬಗಿದು ಕೂರಂಕುಶದಲಾನೆಯ
 ಬೆಗಡುಗೊಳಿಸಲು ಬೀದಿವರಿದುದು ಸುಭಟರೆದೆಯೊಡೆಯೆ |

^೧ ಗಿ (ಸ). ^೨ ದಳಪರಿದಳಿತ (ಗ.ದ), ಜನಪಡಿತ್ಯದ (ಕ), ಬಲಪರಿಲುಳಿತ (ಚ.ಪ), ಬಲಪರಿಚಲಿತ (ತ), ಬಲಪರಿತರಲು (ನ) ^೩ ಗೆಲಿದುದು (ಗ.ಚ.ತ.ದ.ಪ).

ಹಗೆಯ ಬಲದಲಿ ಹರಿದು ಸುಭಟರ
ಚಿಗುಳಿದುಳಿದುದು ತಲೆಗಳನು ಮುಗಿ
ಲಗಲದಲಿ ಹರಹಿದುದು ದಿಕ್ಕರಿ ಹೊಕ್ಕು ಮೋಹರವ || ೧೩

ನೆಳಲು ಸುಳಿಯಲು ದಂತಿಯೆಂದ
ಪ್ಪಳಿಸೆ ವಾಸುಕಿ ನೊಂದನಂಬುಧಿ
ತುಳುಕಿದವು ಸತ್ಯಾತಿಶಯವೆಂತುಟು ಮಹಾದೇವ |
ತುಳಿದುದರಿ ಸುಭಟರನು ಸಾವಿರ
ತಲೆಯ ಸೆಳೆದುದು ಸೊಂಡಿಲಲಿ ವೆ
ಗ್ಗಲೆಯ ಮದ ಕರಿ ಕೇಣಿಗೊಂಡುದು ಮೈರಿ ಮೋಹರವ || ೧೪

ನೀಳಿ ಹರಹಿತು ಕರಿಗಳನು ನೇ
ಪಾಳಗುದುರೆಯ ಥಟ್ಟುಗಳ ಹಿಂ
ಗಾಲಲಣಿದುದು ರಥವನ್ನೈದಾಜ್ಞೆಗಳನೊಂದಾಗಿ |
'ತೋಳೊಳಗೆ ನೆಗ್ಗೊತ್ತಿ' ಮಿಗೆ ಕಾ
ಲಾಳ ತೊತ್ತಳದುದು ಕಾಲನ
"ಗೊಳೆಯ"ಕ್ಕು ಪಕಾರಿಯಾದುದು ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜ || ೧೫

ದ್ವಿಗುಣ ತ್ರಿಗುಣದಲಣಿದು ಜೋಡಿಸಿ
ಚಿಗಿದು ಹಾಯ್ದುವ ಮೆಟ್ಟಿ ನೀಳುವ
ತೆಗೆದು ಕಟ್ಟುವ ತಿರುಹಿ ನೂಕುವ ಹೆಡತಲೆಯೊಳಡಸಿ |
ಉಗುರೊಳೊಳುವ ನಿ^೩ಗ್ಗವ^೩ದೊಳಿ
ಬ್ಬಗಿಯ ಮಾಡುವ ಕಾಲುಗೊಲೆಯಲಿ
ವಿಗಡ ಕರಿ ತುಳಿದಾಡಿತ್ತಿರಿದಿರಾದ ಪಟು ಭಟರ || ೧೬

ಅರೆದುದೋ ಪರ ಬಲವ ಕಾಲನ
ಹೊರೆದುದೋ ಮಾರಣದ ಮಂತ್ರವ
ಬರೆದುದೋ ಬವರಕ್ಕೆ ಬಲುಗೈಗಳನು ಕೈ ನೆಗಹಿ |
ಕರೆದುದೋ ಬಲವೆಲ್ಲ ನೀರಲಿ
ನೆರೆದುದೋ ಮಾರ್ಬಲದ ವೀರರು
ಹರೆದುದೋ ಹವಣಿಲ್ಲ ದಂತಿಯ ಸಮರ ಸೌರಂಭ || ೧೭

¹ ಕಾಲೊಳಗೆ ನುಗ್ಗೊತ್ತಿ (ಗ). ² ಪಾಳಯ (ಗ.ನ.ಬ). ³ ಗಮ.

ಮುರಿದು ಮಂದರ ಗಿರಿ ಪಯೋಧಿಯ
ತೆರೆಗಳನು ತುಳಿವಂತೆ ರಿಪು ಮೋ
ಹರವನರೆದುದು ನುಗ್ಗು ನುಸಿಯಾಯ್ತು ಬಿಳ ತಳತಂತ್ರ |
ತೆರಳಿದರು ರಾವುತರು ರಧಿಕರು
ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು ಗಜದ ಗಾವಳಿ
ಜರಿದುದಳಿದುದನಾರು ಬಲ್ಲರು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧೮

ಮುಖಿದು ಕೊಟ್ಟು ದಂತಿ ಗುರುವಿ
ನ್ನುಟುಬಿ ರಾಯನ ಹಿಡಿಯದಿರನಿದ
ತಟುಬಲಾಪರೆ ಬರಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಲ ಪವನಜರು |
ಇಹಿತಕವರಂಜಿದರೆ ಪಾರ್ಥಂ
ಗಟುಹಿ ಬೇಗದೊಳೆನುತ 'ನಾಯಕ
ರೊಟುಲು' ತಿರಲನುವಾದುದುದಿತ್ತಲು ದೊರೆಗಳೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೧೯

ಅಳಿದೆಯ ಮನ್ನೆಯರನೊಗ್ಗಿನ
ಡೊಳ್ಳುಗರ ಕಟವಾಯ ಕೊಯ್ ತಲೆ
ಗಳ್ಳರಿವದಿರು ತಟುಚುಗಡೆವರ ಹೋಗ ಹೇಳೆನುತ |
ಬಿಲ್ಲ ಗೊಲೆಗೇಳುನುತ ಚೌಪಟ
ಮಲ್ಲ ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮ ಭಟರ
ಲ್ಲಲಿ ಕವಿದುದು ದ್ರುಪದ ನಕುಲ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗಳು || ೨೦

ಕರಿ ಬಲುಹು ಕಲಿ ಭೀಮಸೇನನು
ದುರುಳನಿನ್ನೇನಹನೆನುತ ಮೋ
ಹರನಿ ಕವಿದುದು ಮತ್ಸ್ಯ ಸೃಂಜಯ ಪಂಚ ಕೈಕೆಯರು |
ತಿರುವಿಗಂಬನು ^೨ತೊಡಚಿ ^೨ ಸಾತ್ಯಕಿ
ನರನ ಮಗ ಹೈಡಿಂಬ ಯವನೇ
ತ್ವರರು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಮೊದಲಾಗೈದಿದರು ಗಜವ || ೨೧

ಗಿರಿಯ ತಟುವರೆ ಶಕ್ರನಲ್ಲದೆ
ನೆರೆದ ದಿವಿಜ ಸಮೂಹ ಮಾಡುವ
ಭರವನಿಕೆ ತಾನೇನು 'ಹೊದ್ದಿ'ದರಿವರು ದಿಗ್ಗಜವ |
ಸರಳ ಬಲುವಳೆಗಾಲವಹಿತ
ದ್ವಿರದ ಗಿರಿಯಲಿ ಕಾಣಲಾದುದು
ಕೆರಳಿ ಕರಿ ಕೈಕೊಂಡುದಜಿಯಟ್ಟಿತು ಮಹಾರಥರ || ೨೨

^೧ ಬಲಬೊಬ್ಬಿಣಿಯ (ಗ). ^೨ ಹೂಡಿ (ಗ.ಬ). ^೩ ಮುತ್ತಿ (ಕ.ಟ.ತ.ನ.ಬ).

ಚೆಲ್ಲಿದು ದೆಸೆ ದೆಸೆಗೆ ಚೌಪಟ
ಮಲ್ಲಗಿಲ್ಲರ ಪಾಡೆ ನಮ್ಮದು
ಬಲ್ಲತಹುದುಸುರಿಲ್ಲದೊಡಲಿನ ಚೆಲುವು ಫಲವೇನು |
ಅಲ್ಲ ದೈವದ ನೆನಹು ಘನ 'ಜಯ'
ವೆಲ್ಲಿಯದು ನಮಗಿನ್ನು ಸಾಕಿ
ನ್ನೆಲ್ಲವೇತಕೆ ಚಿತ್ತವಿಸು ಚೌದಂತನಾಹವವ ||

೨೩

ಸೆಳೆವಿಡಿದು ತುಲುಗಾಹಿ ಪಶು ಸಂ
ಕುಲವ ^೨ತೆವಟು^೨ವ ವ್ವೇಲು ವಾಯನ
ಕುಲವನೊಂದೇ ಗೂಗೆ ಹೊಯ್ದು ಹುಯಟ್ಟುವಂದದಲಿ |
ಬಲು ಕಣಿಗಳಿವದಿರನು ಕರಿ ಮುಂ
ಕೊಳಿಸಿ 'ಕೆಡಹಿತು' ಯವನ ಕೌಸಲ
ಬಲವ ಕೈಕೆಯ ಮಗಧ ಭೂಪರ ಕೊಡಹಿ ಹಾಯಿಕಿತು ||

೨೪

ಹಿಡಿ ಹಿಡಿಯಲೋಡಿದನು ದ್ರುಪದನು
ನಿಡಿದು ಕೆಲ ಸಾರಿದನು ಪವನಜ
ನೊಡಲುಸುರ ಸಂಬಂಧವಳಿದುದು ನಿಲುಕಿದನಿಬರಿಗೆ |
ಒಡೆಮುರಿದು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥವನು
ತುಡುಕಿ ಹಾಯ್ಕಿತು ಭೀಮ ತನಯನ
ಕೊಡಹಿ ಬಿಸುಟುದು ಕೊಂದುದಗಣಿತ ಕರಿ ತುರಂಗಮವ ||

೨೫

ಮರಳಿ ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಥರು ಸಂ
ವರಿಸಿಕೊಂಡುದು ಸರಳ ಮಳೆಗಳ
ಸುರಿದರಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಜೋದರ ಕೋಲ ಮನ್ನಿಸದೆ |
ಗಿರಿಯ ಮುತ್ತಿ ದ ಮಿಂಚುಬುಳುವಿನ
ಹೊರಳಿಯಂತಿರೆ ಹೊನ್ನ 'ಬರಹದ'
ಸರಳು ಮಹಿದವು ಕಪ್ಪದರದುಭುತ ಕಣೆಯ ಸರಿವಳಿಯ ||

೨೬

ಬಾಲರೆಸುಗೆಯ ^೪ಮಿಟ್ಟ^೪ಯೆಂಬಿಗೆ
ಸೋಲುವುದೆ ಗಿರಿ ಮೈರಿ ಸುಭಟರ
ಕೋಲ ಕೊಂಬುದೆ ವೀರ ಕುಂಜರ ಮತ್ತೆ ಮೊಗ ನೆಗೆಹಿ |

^೧ ವುಳಿ (ಬ).^೨ ಕೆದಟು (ಪ).^೩ ಕೆದಟುತು (ಚ.ಟ.ನ.ಪ).^೪ ಬಣ್ಣದ (ಬ).^೫ ಮಿಂಚು (ಕ.ಚ.ತ.ನ.ಪ).

ಅಳೋಳಗೆ ಬೆರಸಿತು ಮಹಾರಥ
ರೋಳಿ ಮುಖಿದುದು ಕುಖಿಯ ಹಿಂಡಿನ
ತೋಳನ್ನೆ ನಿನ್ನಾನೆ ಸವಳಿತು ಮತ್ತೆ ಮಾರ್ಬಲವ || ೨೭

ಹಡಗು ಜಲಧಿಯೊಳೋಡಿ ಗಿರಿಗಳ
ನೆಡಹಿ ನುಗ್ಗಿದಂತೆ ಸುಭಟರ
ಗಡಣ ಗಜವನು ತಾಗಿ ತಾಗಿ ವಿಘಾತಿಯಲಿ ನೊಂದು |
ಒಡಲ ಮೇಲೆಳೆನಿತು ಮೋಹವ
ಹಿಡಿಯದಿವರೊಳಿದರು ಹಾವಿನ
ಕೊಡನು ದೋಷಿಗೆ ಸುಲಭವೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೨೮

ಮುರಿದು ಮೋದಿತು ಸಮ್ಮುಖದೊಳಿ
ಚ್ಚೊರಸಿತೆಡದಲಿ ಹೊಯ್ದು ನೀಳಿತು
ಹರಹಿತಪಸವ್ಯದಲಿ ಮದೆಗಡಹಿತು ಮಹಾರಥರ |
ಹೊರೆದ ರಕುತದ ಧಾರಗಳ ತುದಿ
ಕರದೊಳೆಳಲುವ ¹ತಲೆಗಳಂ¹ ಫ್ರಿಯೊ
ಳೊರೆದ ನೆಣನಡಗಿನ ಮಹಾಗಜ ಮೊಗೆದುದರಿ ಬಲವ || ೨೯

ಹಿಂದೆ ²ಹಿಡಿವರು ಮುರಿದ²ರೆಡದಲಿ
ಸಂದಣಿಸುವರು ತಿರುಗಿದರೆ ಬಲ
ದಿಂದ ಕೈ ಮಾಡುವರು ಕವಿದರೆ ನಿಡಿವರೆಡಬಲಕೆ |
ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟುವರಟ್ಟಿದರೆ ಮುರಿ
ವಿಂದ ಜಾಹುವರಾ ಮಹಾರಥ
ವೃಂದ ಕಾದಿತು ಮದ ಕರಿಯ ಬೇಸಹದೆ ಬಳಿನಲಿಸಿ || ೩೦

ಕರಿಯ ಕೋಲಾಹಲವನಾ ಜೋ
ದರ ಶರೌಘವ ಸೈರಿಸುತ ಮು
ಕ್ಕುಟುಕಿ ಧರ್ಮಜ ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ ³ಭೀಮ ನಂದನರು³ |
ಸರಳ ಸಾರವ ಕಟ್ಟಿದರು ಮಿಗೆ
ಕೆರಳಿದನು ಭಗದತ್ತ ನನಿಬರ
ಹರೆಗಡಿದು ಹೊಗರಂಬ ಸುರಿದನು ಸರಿದರತಿರಥರು || ೩೧

¹ ಕರುಳಲಂ (ಗ).
ಕೈಕೆಯರು (ಟ).

² ಸೆಳೆದರೆ ಮುರಿವ (ಕ.ಗ.ಟ.ತ ನ).

³ ಪಂಚ

ಹತ್ತು ಶರದಲಿ ಧರ್ಮಜನನಿ
 ಪ್ವತ್ತ ಉಂದಭಿಮನ್ಯುವನು ತೊಂ
 ಬತ್ತು ಶರದಲಿ ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ ದ್ರುಪದ ಕೈಕೆಯರ |
 ಕೆತ್ತಿದನು ಹದಿನೆಂಟು ಬಾಣದ
 ಲಿತ್ತ ಭೀಮನ ನಂದನನನ್ನೆ!
 ಮತ್ತು ಶರದಲಿ ಸಕಲ ರಥಿಕರನೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ || ೩೨

ಬಿಣುಗುಗಳ ತೆಗೆ ಭೀಮಸೇನನ
 ಮೊನೆಗೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ಗಜವನೆಂದು
 ಬಿಣಲಿ ತಿರುಹಿದನಾನೆಯನು ಪವನಜನ ಸಮ್ಮುಖಕೆ |
 ಧನುವ ಬಿಣುಟನು ಗದೆಯ ತುಡುಕಿದ
 ನನುವರದೊಳಡ್ಡೈಸಿ ದಂತಿಯ
 ಕನಲಿಸಿದನೊಳಹೊಕ್ಕು ಹೊಯ್ದನು ಸಿಂಹ ನಾದದಲಿ || ೩೩

ಭುಜದ ಸಾಹಸ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
 ಗಜದ ಘಾಡಿಕೆ ಸಿಂಹ ನಾದದ
 ವಿಜಯ ವಿಗ್ರಹ ವೀರ ಹಳಚಿದನಪುಮ ಮದಕರಿಯ |
 ತ್ರಿಜಗ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗೆ ದಿವಿಜ
 ಪ್ರಜ ಭಯಂಗೊಳೆ ಮಿಕ್ಕು ಸುರಪನ
 ಗಜದ ಹೊಯ್ ಕೈಯ್ಯಾನೆ ಹಣಗಿತು ಭೀಮಸೇನನಲಿ || ೩೪

ಚಿಗಿದು ಹರಿಸುತ ಹಳಚಿದರೆ ಕುಲ
 ದಿಗಿಭವೆದೆಯೊಡೆದವು ನಗಂಗಳ
 ಬಿಗುಹು ನಡಲಿತು ಧರಣಿ ನೆಗ್ಗಿತು ಚರಣ ಹತಿಗಳಲಿ |
 ಜಿಗಿವ ರಕುತದ ಗದೆಯ ಬಿಟ್ಟು
 ಯುಗಳೊಳಗೆ ಕಿಡಿ ಮನಗಿ ಕಬ್ಬೊಗೆ
 ನೆಗೆಯೆ ಹೊಯ್ದನು ಭೀಮ ಲಂಘಿಸಿ ಗಜದ ಮಸ್ತಕವ || ೩೫

ಹೊಯ್ದು ಹಿಂಗದ ಮುನ್ನ ಭೀಮನ
 ಕೈದುಡುಕಿದರೆ ಮುರಿದು ಹಿಂದಕೆ
 ಹಾಯ್ದೊಡೆಮುರಿಯಿತ್ತು ಕುಸಿದರೆ ಕಾಲೊಳೊಡೆಯವುಚಿ |

¹ ಮಾತೃ ಜನ ನೂಟ್ಟು (ಚ.ಟ.ತ.ನ.ಪ). ² ಹೊಕ್ಕು (ದ). ³ ಯ(ನ),

³ ಒಗುವ (ಚ.ದ.ಪ).

ಮೈದೆಗೆದರಿಟ್ಟಣಿಸಿ ಪೂತ್ಕೃತಿ

ಗೈದು ಸುಭಟನ ಸಿಂಹ ನಾದಕೆ

'ಮುಯ್ದೆ'¹ಗದು ಕರಿ ಕಾದುತಿರ್ದುದು ಭೀಮಸೇನನಲಿ || ೩೬

ನೆಳಲುಗಂಡವ್ವಳಿಸುವುದು ಸುಂ

ಡಿಲನು ತೂಗಾಡುವುದು ಹೋರಿದು

ಬಳಲುವುದು ಮೊಗ ನೆಗಹಿ ಭೀಮನ ದನಿಯನಾಲಿಪುದು |

ಅಳಿಯ ಮುತ್ತಿ ಗೆಗಳನು ಬೀಸದೆ

ನೆಲಕೆ ಕಿವಿಯನು ಜೋಲು ಬಿಡುವುದು

ಬಲು ಕಣೆಯ ಹಿಡಿಹಿಂಗೆ ಲಾಗಿ ಸುತಿದುರ್ದಾ ದಂತಿ || ೩೭

ಭೀಮನಿನ್ನರೆಘಳಿಗೆಯಲಿ ನಿ

ರ್ನಾಮನೋ ತಡವಿಲ್ಲ ದಂತಿಯ

ತಾಮನಿಕೆ ಘನ 'ತೆಗೆಯಿ'² ತಮ್ಮನನೆನುತ ಕಳವಳಿಸೆ |

ಭೂಮಿ ಪತಿ ಕೈ ಕೊಂಡನೊಡನೆ ಸ

ನಾಮರೈದಿತು ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ

ಭೀಮ ಸುತನಭಿಮನ್ಯು ದ್ರುಪದ ಶಿಖಂಡಿ 'ಕೈಕೆಯರು'³ || ೩೮

ಮತ್ತೆ ರಥವಟುವತು ಸಾವಿರ

ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡುದು ಗಜವನಾ ಭಗ

ದತ್ತ ಬಳಲಿದನವಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಶರವ ನೆಹು ತುಳುಕಿ |

ಮತ್ತೆ ದವು ಶರವಿಭದ ಮೆಯ್ಯಲಿ

ಬೆತ್ತ ಬೆಳೆದದ್ರಿಯನೊಲಿದ್ದುದು

ಮತ್ತೆ ಗಜ 'ನೊಂದ'⁴ ಉಯದನಿಬರ ಬಾಣ ಹತಿಗಳಲಿ || ೩೯

ಕರಿ ವಿನೋದದಿ ಕುಡಿದ ಜಲವನು

ಕರಣೆಯಲಿ 'ತೆಗೆತೆಗೆದು'⁵ ರಿಪ್ಪು ಮೋ

ಹರಕೆ ಚೆಲ್ಲತು ಕಲ್ಪ ಮೇಘದ ಬಸುಹ ಬಗಿದಂತೆ |

ಕರತುಷಾರದಲಿವರು ಮೋಹಿಯ

ತಿರುಹೆ ನನೆದವು ಬಾಹುರಕೆ ಹ

ಕ್ಕರಿಕೆ ಹಲ್ಲಣ ಜೋಡು ನೀಸಕ ಛತ್ರ ಚಮರಿಗಳು || ೪೦

¹ ಕೈದೆ (ಸ.ಟ).

² ತೆಗೆಸು (ಟ).

³ ಸೃಂಜಯರು (ಗ.ಟ.ದ),

ಕೈಕೆಯ (ಕ.ತ.ನ).

⁴ ನೋವ (ಟ.ಪ).

⁵ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು (ಗ).

ನಾಕು ಬಳಲಿದಿರಕಟಕಟ ನಿಮ
 ಗೇಕೆ ಸಂಗರವಾನೆಯೊಡನೆ ಪಿ
 ನಾಕಿ 'ಸಮರದೊಳಳುಕುವನು ಕರಿ' ನಿಮ್ಮ 'ಪಾಡೇನು' |
 ಆ ಕಿರೀಟಿಯ ಕರನಿಕೊಳ್ಳಿ ವಿ
 ವೇಕವುಳ್ಳರೆ ತೊಲಗಿಯೆನುತವೆ
 ನೂಕಿದನು ಭಗದತ್ತನನಿಬರ ಮೇಲೆ ದಿಗ್ಗಜವ || ೪೦

ಮಿಗೆ ತಿಮಿಂಗಿಲನೊಡನೆ ಹುಲು ಮಿಾ
 ನುಗಳು ಮಾಡುವುದೇನು ಹೊಹಿಕಾ
 ಲುಗಳ ಹೋರಾಟ ಕಾಣಲಾದುದು ಪರರ ಧಟ್ಟಿನಲಿ |
 ತೆಗೆಯೆ ರಿಪು ಬಲ ಕೊಲುತ ಬಂದುದು
 ದಿಗಿಭವಿದರೊಡನೈದಿ ದ್ರೋಣಾ
 ದಿಗಳು ಹೊಕ್ಕುದು ಧರ್ಮಪುತ್ರನ ಹಿಡಿದ ತವಕದಲಿ || ೪೧

ತಿದ್ದಿತೋ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನಿದ್ದರೆ
 ಹೊದ್ದಹೇಳೋ ರಾಯ ದಳವಡಿ
 ಗದ್ದುದೋ ಬಿದ್ದುದು ಭಯಾಂಬುಧಿಯೊಳಗೆ ಭಟ ನಿಕರ |
 ಹದ್ದು ಕಾಗೆಯ ಮನೆಗೆ ಜಾಣನ
 ವಿದ್ವದೋ ಗಜವೆನುತ ಬೊಬ್ಬಡು
 ತಿದ್ದಿದರಿ ಬಲವಿತ್ತ ಹರಿ ಕೇಳಿದನು ಕಳಕಳವ || ೪೨

ಮರುಳು ಫಲುಗುಣ ಸುಪ್ರತೀಕದ
 ಖುರ ಪುಟವ ನೋಡುತ್ತಲಗ್ಗದ
 ಪರಶುರಾಮನ ಬಾತಿಗಂಬುಧಿ ನೆಲನ ಬಿಡುವಂತೆ |
 ತೆರಳುತಿದೆ ನಮ್ಮವರು ದಿಕ್ಕರಿ
 ಹರಹಿ ಕೊಲುತಿದೆ ಮಾತಿಗಿಲ್ಲವ
 ಸರವೆನುತ ಕರಿಯತ್ತ ತಿರುಹಿದನಸುರ ರಿಪು ರಥವ || ೪೩

ಹದಹಿದಿರು ನರ ಹೋಗದಿರು ಹೋ
 ಗದಿರು ಕೊಡು ಕೊಡು ಕಾಳೆಗವನೆಂ
 ದದಟರಟ್ಟಿತು ವೀರ ಸಮಸಪ್ತಕರು ನೂರಿಯಲಿ |

¹ ಕರಿಗಳುಕುವನು ರಣದಲಿ (ಗ).

² ಪಾಡಿನದೆ (ಪ.ಬ.).

ಇದಿರಲಿನಸುತ ಶಲ್ಯರಡಗ

ಟ್ಟಿದರು ಖತಿಯಲಿ ಪಾರ್ಥನನಿಬರ

ಸದೆದು ವಹಿದಲೈದಿದನು ದಿಕ್ಕರಿಯ ಸಮ್ಮುಖಕೆ ||

೪೫

ಬಲು ಬಿನಿಲೊಳುಹು ನೊಂದ ನೈದಿಲೆ

ಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರಕೆ ದೈತ್ಯರುಹುಬೆಗೆ

ನಿಲುಕಿದಮರರಿಗನುರಹರನ ಕಟಾಕ್ಷ ವಕ್ಷೇಪ |

ಬಲದ ತಾಪತ್ರಯ¹ದ ಭವಗೋ¹

ಟಲೆಯ ಜೀವಿಗೆ ಸುಪ್ರಬೋಧದ

ಸುಳಿವಿನಂತಿರೆ ಪಾರ್ಥ ಮೈದೋಷಿದನು ನಿಜ ಬಲಕೆ ||

೪೬

ಕೆದಹುತೀ ಬಲ ಬೆರಳ ತುಟಿಗಳೊ

ಳೊದಹುತಾ ಬಲ ತಾಪ ಶಿಖಿಯಲಿ

ಕುದಿದುದೀ ಬಲ ಭೀತಿ ಕಂಚುಕ ಕಳೆದುದಾ ಬಲಕೆ |

ಕದಡಿತೀ ಬಲ ರೋಮ ಪುಳಕವ ^{ಕೂಡು ಸುನೈ}

ಹೊದೆದುದಾ ಬಲ ಹಿಂಡೊಪೆದು ನೆಹು

ಕದುಬಿತೀ ಬಲ ನೆರೆದುದಾ ಬಲ ನರನ ರಥ ಸುಳಿಯೆ ||

೪೭

ಗಿರಿಯ ವಿನಿಟಂಬರಿಯನಮರೇ

ತ್ವರನು ತಡೆವಪೊಲಳಿಹುವ ದಿ

ಕ್ಕರಿಯನಡಗಟ್ಟಿದನು ಕಾಯದೊಳೊಟ್ಟಿದನು ಶರವ |

ಕೆರಳಿದನು ಭಗದತ್ತನಿವನೇ

ನರನು ಫಡ ಫಡ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲನು

ತುರು ಶರೌಘವ ಕಹಿದು ಮುಸುಕಿದನರ್ಜುನನ ರಥವ ||

೪೮

ಪೂತುರೇ ಭಗದತ್ತ ಬಿಲು ವಿ

ದ್ಯಾತಿಶಯ ಕಿಹಿದುಂಟಲಾ ಶರ

ಪಾತವಿನಿತಿಲ್ಲದಡೆ ಹೊಳಿಸಬಹುದೆ ನೃಪ ಧನವ |

ನೂತನ ದ್ವಿಪದಿಂದ ಮೈರಿ

ವ್ರಾತವನು ಸೋಲಿಸಿದ ಗರ್ವದ

ರೀತಿಗಿದು ರಾವಲ್ಲಿನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೪೯

¹ ದೊಲೊಡಗೋ (ಕ.ನ.ಬ), ದೊಳೊಳಗೋ (ಗ.ತ), ದಲಳಿಗೋ (ಚ.ಪ).

ನರನ ಶರ ಜಾಲವನು ಖಂಡಿಸಿ
 ಸುರಿದನಂಬನು ಕೃಷ್ಣರಾಯನ
 ನಿರಿಯೊಡಲ ಸೋಂಕಿದವು ನೂಕಿದವಂಬು ಗಜು ಸಹಿತ |
 ನರನ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂಧದ
 ಹರಿಯ ತನುವಿನ ಮೇಲೆ ತಳಿತವು
 ಶರ ನಿಕರ ಬಿಡದೆಚ್ಚನಾ ಭಗದತ್ತನರ್ಜುನನ || ೫೦

ಸೆಳೆದು ಬಾಣ ತ್ರಯದಲೆಚ್ಚನು
 ಫಲುಗುಣನ ಮಕುಟವನು ಮುರಿದುದು
 ಕೆಲಕೆ ಸಡಿಲುವ ಮಣಿಗಳಲಿ ವರ ಮೌಳಿಯೋಸರಿಸೆ |
 ಬಲಿದು ಸನಿನವ ಮಾಡಿ ಖಾತಿಯ
 ತಳೆದು 'ಕೂರಂ'ಬಿನಲಿ ಹೂಳಿದ
 ನಳವಿಯಲಿ ರಿಪು ಗಜವನಾ ಭಗದತ್ತನವಯವವ || ೫೧

ಇಳುಹಿದನು ಬಲುಗುಳವ ಖಂಡಿಸಿ
 ಕಳಚಿದನು ಮೊಗರಂಬವನು ಹೊ
 ಮ್ನಿಳಿಯ ಕುಣಿಕೆಯ ಮುಖಿದು ತಪ್ಪಿದನು ಸುತ್ತ ಜಿಂಚೆಗಳ |
 ಹಳವಿಗೆಯನಾ ಧತ್ರ ಚಮರಾ
 ವಳಿಯ ನೀಳಿದು ಬಿಸುಟನಾ ಗಜ
 ತಿಲಕ ಮುಂಡಾಸನದಲಿದುರ್ಧುದು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೫೨

ಮತ್ತೆ ಖಾತಿಯೊಳಂಕುಶದಿನೊಡೆ
 ಯೊತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟನು ಗಜವನರ್ಜುನ
 ನತ್ತಲಿಭ ತೊಳಿದಡೆ ತಿರುಹಿದನಸುರ ರಿಪು ರಥವ |
 ಇತ್ತ ಬಲದಲಿ ಬಲಕೆ ಮೊಗವಿಡ
 ಲತ್ತಲೆಡದಲಿ ಮರಳಲಲ್ಲಂ
 ದತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಳಲಿಸಿದನಸುರಾರಿ 'ದಿಗ್ಗಜವ' || ೫೩

ಸಾರಥಿಯ ಕೊಂದಲ್ಲದರ್ಜುನ
 ತೀರುವವನಲ್ಲಿನುತ ದಳ್ಳುರಿ
 ಧಾರೆಯೆಂಬೈದಹಲಿ ದೇವನನೆಸಲು ಮಧ್ಯದಲಿ |

¹ ನೂಕಂ (ಗ), ತೂಕಂ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ), ಮೂಕಂ (ಪ.ಬ).
 ಗಜವ (ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ).

² ಮದ

ಹಾರಿಸಿದನಾ ಪಾರ್ಥನಿವನೆಡೆ
ಗೋರಿದನಲಾ^೧ಯೆನುತ ಕೆಡೆಯೆನು^೨
ತಾರಿ ಸುರಿದನು ನೂಲು ಬಾಣವನರ್ಜುನನ ಮೇಲೆ || ೫೪

ಅನಿತು ಶರವನು ಕಡಿದು ಭಗದ
ತ್ತನ ಧನುವನಿಕ್ಕಡಿಗಡಿಯೆ ಕಂ
ಗನೆ ಕನಲಿ ಗವನಣಿಗೆಯೊಂದುಗಿದನು ನಿಜಾಯುಧವ |
ದಿನಪ ಕೋಟಿಯ ರಶ್ಮಿಯನು ತುದಿ
ಮೊನೆಯೊಳುಗುಳುವ ಬಾಯಿಧಾರೆಯ
ತನಿಯುರಿಯ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಧಳಧಳಿಸುವ ಮಹಾಂಕುಶವ || ೫೫

ತೈಲ ಲೇಪದ 'ನಯದ' ಹೊಗರಿನ
ಜಾಳಿಗೆಯ ಗಹಗಹಿಕೆಗಳ ಹೂ
ಮಾಲೆಗಳ ಸಿಂಪಿಸಿದ ಗಂಧದ 'ಬಂಧದ' ಕ್ಷತೆಯ |
ಕೀಲಣೆಯ ಮಣಿವಳಗುಗಳ ಹರಿ
ಧಾಳಿಯಲಿ ಕಾಳೋರಗನ ಕುಡಿ
ನಾಲಗೆಯಪೋಲೆಸೆದುದಂಕುಶ ಭಟನ ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ || ೫೬

ಕುಡಿ ಕಿರೀಟಿಯ ರಕುತವನು ಹಗೆ
ಕೆಡಲಿ ಕೌರವರಾಯನಾಳಲಿ
ಪೊಡವಿಯನು ಪರಿಶೋಷವಾಗಲಿ ನೃಪನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ |
ತಡೆದು ಹಲಕಾಲದಲುಪಾಸಂ
ಬಡಿಸಿದೆನ್ನದು ದೋಷ ಬಾತಿಯ
ಪಿಡಿಯದಿರು ನೀನೆನುತ ತಿರುಹಿಟ್ಟನು ಮಹಾಂಕುಶವ || ೫೭

ತೀರಿತನ್ನೇನಕಟ ಪಾಂಡವ
ವೀರರುಬ್ಬಟೆ ಹಾಪುತೇ ತ್ರಿಪು
ರಾರಿಯುರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಸೋಲದ ಕೈದುಗೊಂಡನಲ |
ಧಾರುಣಿಯನಿನ್ನುಣಲಿ ಧರ್ಮಕು
ಮಾರನಕಟಿನ್ನಾರು ಕಾವವ
ರಾರೆನುತ ತಲ್ಲಣಿಸುತಿರ್ದುದು ಪಾಂಡುನುತ ಸೇನೆ || ೫೮

^೧ ಕೆಡಹಿವನನು (ಗ.ಚ.ಬ).   ^೨ ಪಿಗಿಯ (ಚ).   ^೩ ಕಂಪಿನ (ಬ.ದ).

ಹಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ರಾಯ ಶಿವ ಶಿವ
ವಾಯುಸುತ ಹಾ ಪಾರ್ಥ ಹಾ ಮಾ
ದ್ರೇಯಿರರ ಹಾಯೆನುತ ಹರೆದುದು ಸೇನೆ ದೆಸೆ ದೆಸೆಗೆ |
ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟು ದಿವಿಜ ಬಲ ನಿ
ದಾರ್ಯದಲಿ 'ನೆಲನಾಯಿತಲ ಕುರು'
ರಾಯಗೆನುತಿದುರ್ದು ಜಗ ತ್ರಯಪ್ಪೆಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೫೯

ಇದಟ ಪಾಡೇನೇನಪಾಯವ
ನೊದೆದು ಕಳೆಯರು ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರು
ನದರವೇ ಉರಿಗೆಂಡವೊಲೆಯ ಬಾಯ್ಗೆ 'ಭಾವಿಸಲು' |
ಹೊದಟುಗಿಡಿಗಳ ಹೊಗೆಯ ಹೇರಾ
ಳದಲಿ ಬಹ ದಿವ್ಯಾಯುಧಕೆ ಚಾ
ಚಿದನು ವಕ್ಷ ಸ್ಥಳವನುರಾರಾತಿಯಡಹಾಯ್ತು || ೬೦

ಮೆಹುದುದುರದಲಿ ಕೌಸ್ತು ಭದ ಮಣಿ
ಮಹಿಯ'ನಿಳುಕಿದ ವೋಲು' ಬೆಳಗಿನ
ತುಟುಗಲಲಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೈದು ತೊಡವಾಗಿ |
ಮುಹುದುದಗ್ಗ ದ ಭೀತಿ ಹರುಷದ
ಸೆಹೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತು ಬಲು ಬೊ
ಬ್ಬಿಹುವುತಿದುರ್ದು ಪೈರಿ ಕಟಕದೊಳರಸ ಕೇಳಿಂದ || ೬೧

ಕೌತುಕವನಿದ ಕಂಡು ಫಲುಗುಣ
ಕಾತರಿಸಿ ನುಡಿದನು ಮುರಾಂತಕ
ಸೂತತನಕಲಸಿದನೆ ಕಾದಲಿ ಕೌರವನ ಕೂಡೆ |
ಸೂತತನವೇ ಸಾಕು ತನಗೆನು
ತಾ ತತುಕ್ಷಣ ಧನುವ ಬಿಸುಟು ವಿ
ಧೂತ ರಿಪು ಬಲ ಪಾರ್ಥನಿದ್ದನು ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದಲಿ || ೬೨

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ಕೃಷ್ಣನೀತನ
ಪರಿಯನಪುದನು ಮನದಲಿವನು
ತ್ತರವ ಕೇಳುವೆವೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ನುಡಿಸಿದನು ನಗುತ |

1 ಗೆಲವಾಯ್ತು ಕೌರವ(ಬ). 2 ಬಾಣಸವೆ (ಟ). 3 ನೀದಂದದಲಿ(ಗ.ಚ).

ಉರವಣುನುತಿದೆ ಮತ್ತೆ ಕರಿ ನಿಜ
ಕರದೊಳಾಯುಧವಿಲ್ಲ ಘನ ಸಂ
ಗರಕೆ ಬೇಸಲು ತೋಟಿತೇ ತನ್ನಾಣೆ ಹೇಳೆಂದ ||

೬೩

ಕಾದುವಾತನು ನೀನು ಪೈರಿಯ
ಕೈದುವನು ನೀ ಗೆಲಿದೆಯಿನ್ನುಣೆ
ಕಾದುವವರಾವಲ್ಲ ಸಾರಥಿತನವೆ ಸಾಕೆಮಗೆ |
ಕೈದುವಿದೆಕೋ ಕೃಷ್ಣ ನೀನೇ
ಕಾದು ವಾಘೆಯ ತಾಯೆನಲು ಮರು
ಳಾದನೈ ನರನನುತ ನಗುತ ಮುರಾರಿಯಿಂತೆಂದ ||

೬೪

ಆಡಬಾರದು ತೋಟು ನುಡಿದರೆ
ಬೋಡಿ ನಿನಗಹುದೆಲೆ ಮರುಳೆ ನೀ
ನೋಡಲೆವೆ ಸೀವವು ಕಣಾ ನಿನ್ನಳವಿನಾಯುಧವೆ |
ಹೂಡಲಾಪುದು ಜಗವನಂತಕ
ಗೂಡಲಾಪುದು ಮುನಿದರಿದ ಕೈ
'ಮಾ'ಡುವರೆ ನಿಲಬಾರದಜರುದ್ರಾಮರೇಂದ್ರರಿಗೆ ||

೬೫

ವಿಲಸಿದುಪನಿಷದುರುರಹಸ್ಯವ
ತಿಳುಹಿದೆನು ನಿನಗೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತೆಯು
ತಿಳಿದುದಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷತ್ರ ತಾಮಸ ಬಿಡದು ಬುದ್ಧಿಯಲಿ |
ಸುಲಭವಂತರ್ನಿಷ್ಕರಿಗೆ ನಿ
ಷ್ಕಳ ನಿರೂಪನನಂತ ನಿಜ ನಿ
ರ್ಮಳವೆನಿಪ ಪರಮಾತ್ಮ ಚಿನುಮಯ ರೂಪ ತಾನೆಂದ ||

೬೬

ಸಂಗಿಯಲ್ಲದ ವಿಮಳ ಪರಮಾ
ತ್ಮಗೆ ಲೀಲೆಯೊಳಾಯ್ತು ಮಾಯಾ
ಸಂಗವದಹಿಂದಾಯ್ತು ನಾಲುಕು ಮೂರ್ತಿಗಳು ತನಗೆ |
ಅಂಗಿಯಂಗ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲದ
ಭಂಗಸನ್ಮಾತ್ರಂಗೆ ಭಾವಿಸ
ಲಂಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಿಥ್ಯವಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ ||

೬೭

ಇಂದು ಕಮಳಭವ ಪ್ರಜೇತ್ವರ
 ರೊಂದು ಮೂರುತಿ ವಿಷ್ಣು 'ಮನು'ಗಳು
 ಸಂದ ಪಾರ್ಥಿವ ಲೋಕಪಾಲಕರೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯದು |
 ಇಂದುಶೇಖರನಗ್ನಿ ಯಮನರ
 ವಿಂದ ಸಖ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಮೂರ್ತಿಯ
 ರೊಂದು ಮೂರುತಿ ವಿಶ್ವದೊ^೨ಳು ನಿಸ್ಸೂತಚ್ಛತನ್ಯ^೨ || ೬೮

ಇದುವೆ ಮತ ಕೆಲಬರಿಗೆ ಕೆಲಬರಿ
 ಗಿದು ಮತವು ವಿವಿಧಾವತಾರದ
 ಉದಿಸುತ್ತೊಂದಿಹುದೊಂದು 'ಮೂರ್ತಿ ತಪೋ'^೩ ವಿನೋದದಲಿ |
 ಉದಧಿಯೊಳು ವರ ಯೋಗನಿದ್ರಾ
 ಸ್ವದದಲೊಂದಿಹುದೊಂದವಿಳಿ ವಿ
 ತ್ವದ ಸುಕೃತ ದುಷ್ಕೃತವನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಹುದು ಕೇಳೆಂದ || ೬೯

ಕೆಲರು ಧರ್ಮಾರ್ಥಾದಿ ನಾಲುಕು
 ಲಲಿತ ಮೂರ್ತಿಗಳೆಂಬರಿದಹೊಳು
 ಕೆಲರು ಜಾಗರಣಾದ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಂಬ ಮೂರ್ತಿಗಳು |
 ತಿಳಿಯಲೋತ ಪೋತದಲಿ ನಿ
 ಸ್ಥಳವೆ ಸಕಳವೆಯಾಗಿ ವಿಶ್ವದೊ
 ಳೊಳಗು ಹೊಳಗಾನಲ್ಲದಿಲ್ಲೆ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ || * ೭೦

ಉದಧಿ ಶಯನನ ಮೂರ್ತಿ ಕಲ್ಪಾಂ
 ತದಲಿ ಕರಗಿದ ಧರೆಯನುದ್ಧರಿ
 ಸಿದನು ಯಜ್ಞವರಾಹ ರೂಪಿನಲಂದು ಕರುಣದಲಿ |
 ಪದವ ಭಜಿಸಿಯೆ ಭೂಮಿ ತಾ ಬೇ
 ಡಿದಳು ಪುತ್ರನನಾಕೆಯಲಿ ಜನಿ
 ಸಿದನು ನರಕಾಸುರನವಧ್ಯನು ಸಕಲ 'ದಿವಿಬರಿಗೆ'^೪ || ೭೧

ಇದು ವರಾಹನ ದಾಡೆಯಿದನಾ
 ತ್ರಿದಶ ಮೈರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನವನಿಂ
 ದಿದುವೆ ಭಗದತ್ತಂಗೆ ಬಂದುದು ಮೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರವಿದು |

^೧ ಮುನಿ (ಕ.ಚ.ಪ). ^೨ ಇನುಸೂತಚ್ಛತನ್ಯ (ಪ). ^೩ ಮೂರುತಿವರ (೭.ಚ.ಪ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ^೪ ಜೀವರಿಗೆ (ಚ.ಪ).

ಇದು ಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ಗೆಲು
ವುದು ಕಣಾ ನಿಮಿಷದಲಿ ತನಗ
ಲ್ಲದೆ ಪಾಹಾಂಕುತವುಳಿದ ಭಟರಿಗೆ ಮಣವುದಲ್ಲೆಂದ || ೭೦

ತಿರೀತಾತನ ಶಕ್ತಿ ಚಾಪದ
ನಾರಿ ಬೆಸಲಾಗಲಿ ಮೆಹಾಸ್ತ್ರವ
ನಾರುಭಟೆಯಲಿ ಗಜವ ಮುಖಿ ಕೆಡೆಯೆನು ಮಹೀನುತನ |
ಹೋರದಿರು ಹೊಗು ಬವರಕೆನಲನು
ರಾರಿಯಂಘ್ರಿಯೊಳೆಹಗಿ ಕರುಣಾ
ವಾರಿಧಿಯೊಳಭಯವನು ಪಡೆದನು ತುಡುಕಿದನು ಧನುವ || ೭೩

ಎಲವೆಲವೊ ಭಗದತ್ತ ಕಲಿತನ
ದಳವ ತೋಪುನ್ನೆ ನಗೆನುತ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆವ ಕೂರಂಬಿನಲಿ ಕೋದನು ಗಜದ ಮಸ್ತಕವ |
ನಿಲುಕಿ ನೆತ್ತಿಯನೊಡೆದು ನಿಡು ಪ
ಚ್ಚಳಕೆ ಹಾಯ್ದವು ಬಾಣ ದಿಕ್ಕರಿ
ನೆಲಕೆ ದಾಡೆಯನೊಪ್ಪಿ ಕೆಡೆದುದು ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜ || ೭೪

ಸುತ್ತಿ ದುರಗನ ಪಾಂದರಾಚಲ
ಕಿತ್ತು ಬೀಳ್ವೆಂದದಲಿ ಬರಿಕೈ
ಸುತ್ತಿ ಮಗು ಲನೊಪ್ಪಿ ಕೆಡೆದುದು ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜ |
ಇತ್ತ ಲರ್ಜುನ^೧ದೇವನುಗಿದನು |
ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲಿ ದಿವ್ಯ ಶರವನು
ತೆತ್ತಿ ಸಿದನವನುರವನಿಬ್ಬ ಗಿಯಾದುದರಿ ದೇಹ || ೭೫

ಗಿರಿಯ ತಿರದಲಿ ಹೂತ ಕಕ್ಕೆಯ
ಮರ ಮುಖಿದು ಬೀಳ್ವಂತೆ ವಿಮಳಾ
ಭರಣ ಕಾಂತಿಯ ಕಡಲ ಕೋಮಲ ಕಾಯ ಭಗದತ್ತ |
ಉರುಳಿದನು ಗಜದಿಂದ ಕುರು ಬಲ
ಸರಿಯೆ ಸುರ ಕುಲ ಕುಸುಮ ವೃಷ್ಟಿಯ
ಸುರಿಯೆ ರಿಪು ಸೇನೆಯಲಿ ಹರುಷದ ಹೊನಲ ಬಿಟುವರಿಯೆ || ೭೬

^೧ ಅಯ್ದುಹೂಡಿದ (ಕ.ಟ.ತ).

ಹುಡುಗನು ದ ಸುಪ್ರತೀಕ
 ದ್ವಿರದ ಭಗದತ್ತಾಂಕನವನಿಯೊ
 ಳುರುಳಿದನು ದಳ ಮುಹುದುದಿನ್ನೇನೆನುತ ಬಲ ಬೆದಹು |
 ನರನ ತಡೆದರು ಸುಬಲ ಸುತರಿ
 ಬ್ಬರು ನೃಪಾಲ ಕುಮಾರರೈನೊ
 ಉಬಿದರು ಗಾಂಧಾರ ರಾಜರು ತಕುನಿಯೊಡಗೂಡಿ || ೭೭

ಕೊಂದನಿಬ್ಬರ ಸೌಬಲರ ನೃಪ
 ನಂದನರ ಗಾಂಧಾರರೊಂದೆರ
 ಡೆಂದು ಸಲುಗೆಗೆ ಸಲಿಸಿ ಬಂದೈನೊಟ ಬಹುಕೈದು | ೧
 ಬಂದ ದ್ರೋಣನ ಹಳಚಿ ಭಂಗಕೆ
 ತಂದನಹಿತವ್ರಜವನಿತಲು
 ಸಂದಣಿಸಿದರು ಕೌರವರು ಪವಮಾನ ಸುತನೊಡನೆ || ೭೮

ಗುರು ತನುಜ ರವಿ ಸೂನು ಮಾದ್ರೈ
 ತ್ವರ ಜಯದ್ರಥ ಕೌರವಾದಿಗ
 ಳರಿ ಗದಾಘಾತದಲಿ ಕೈ ಮೈದಣಿದು ಮನದಣಿದು |
 ತೆರಳಿದರು ಬಳಕಪರ ಜಲಧಿಯೊ
 ಳುರಿವ 'ವಡಬನ ದೀಪ' ಶಿಖರದೊ
 ಳೆಗುವಂತೆ ಪತಂಗ ಮಂಡಲವಿಳಿದುದಂಬರವ || ೭೯

ತಿರುಗಿದರು ಕೌರವರು ದ್ರೋಣನ
 ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಗೆ ಸನ್ನೆಗಾಳಿಗ
 ಳುರವಣಿಸಿತೆನೆ ತಂಬುಟದ ನಿನ್ನಾಳ ರಭಸದಲಿ |
 ಮುರಿದರಿವರಳುಬಿವ ಬೊಬ್ಬೆಯ
 ಧರಧುರದ ಕಹಳೆಗಳ ಭೇರಿಯ
 ಭರಿತ ರವದಲಿ ವೀರ ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೮೦

ಮೂತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಾಯ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನಾ ಚಾ
ಪಾಯುಧಾಗ್ರಣಿ ಪೂಷಿದನು ಪ
ದ್ವಾಯತ ಪೂಹವನು ಸೃನ್ಯದ ಬಾಣನಾ ದ್ಯೋಣ ||

ನೀನು ನೆರವಿದ ಸುಕೃತ ಫಲವದ
ನೇನ ಹೇಳುವೆನಿತ್ತ ಲುಗ್ಗಡ
ದಾನೆ ಬಿದ್ದುದು ಕಾದಿ ನನು ಸೊಪ್ಪಾದುದರಿ ಸೇನೆ |
ಧ್ಯಾನವಿತ್ತ ಲು ರಾಗವತ್ತ ಲು
ಪೂನವಿತ್ತ ಲು ರಭಸವತ್ತ ಲು
ಹಾನಿಯಿತ್ತ ಲು ವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಲು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧

ಎತ್ತ ಲೊಲೆವುದು ಧರ್ಮ ಬಲ ತಾ
ನತ್ತ ಲೊಲೆವುದು ದೈವ ದೈವವ
ದೆತ್ತ ಲೊಲೆದಿಹುದತ್ತ ವಿಜಯ ಶ್ರೀಯ ಕುಟನೋಟ |
ಹತ್ತ ನಿನ್ನೊಡಲಿಗೆ ತಂಪಿನ
ತೆತ್ತಿ ಗನೊ ಮೇಣ್ ಬಹಳ ತಾಪದ
ಮುತ್ತಯನೊ ಕುರು ರಾಯನೆಲೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೨

ಸಾಕು ಸಂಜಯ ನುಡಿಯ ಬಡ್ಗದ
ಲೇಕೆ ಗಂಟಲ ಕೊಯ್ಯ ತಾನವಿ
ವೇಕದಲುಪಾರ್ಜಿಸಿದ ದುಷ್ಕೃತ ಫಲವೆ ತನಗಾಯ್ತು |
ಸಾಕದಂತಿರಲಿನ್ನ ದೇ ಹ|ರಿ|¹
ಶೋಕಿಸುವೆನಿಲ್ಲೆಂದ ಮೇಲು
ದ್ರೇಕಿ ಕೌರವನೇನ ನೆಗಳಿದ ಹದನ ಹೇಳೆಂದ || ೩

ಚಿತ್ತವಿಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೌರವ
ನಿತ್ತನಿರುಳೋಲಗವ ಮಂಜಿನ
ಮುತ್ತಿಗೆಯ ನಭದಂತೆ ಹೊಗೆದುದು ರಾಯನಾಸ್ಥಾನ |

¹ ಣಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ದ.ನ.) ವಿ (ಪ.ಬ.)

ನೆತ್ತಿ ಮುಸುಕಿನ ಕೈಯ ಗಲ್ಲದ
ಕುತ್ತದಲೆ ನೆಟ್ಟಾಲಗಳ ಚಲ
ಚಿತ್ತರಿದ್ದುದು ಸಕಲ ನಾಯಕವಾಡಿ ದುಗುಡದಲಿ ||

೪

ದುಗುಡವೇಕೈ ನಿಮಗೆ ಕರ್ಣಾ
ದಿಗಳು ನೀವಿ'ಕ್ಕು'ಡರೆ ಬಲುಗಾ
ಳಿಗದೊಳಗೆ ಕೈಮಾಡಿ ನೊಂದಿರಿ ಕೊಂದಿರರಿ ಭಟರ |
ಹಗೆಯ ಕಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯ
ಬಿಗುಹು ಬೀತುದು ಗುರುಗಳಲಿ ನಂ
ಬುಗೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಯ್ತೆನುತ ಕುರು ರಾಯ ಬಿಡುನುಯ್ದ ||

೫

ದ್ರೋಣ ಮನಗೊಂಡಿಹುವಡಂಬುಜ
ಪಾಣಿಯಿದಿರೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ
ಬಾಣಿನಿಗೆ ವಿಧಿ ವಿಷವ ಬೆರಸಿದಡಾರು ಕಾವವರು |
ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕನು ಹಿಡಿದು ಮೈರಿ
ಕ್ಷೋಣಿಪನ ತಟುಬಿದನು ನಾವ
ಕ್ಷೀಣ ದುರಿತರು ಹಲುಬಿ ಮಾಡುವುದಾವುದುಂಟಿಂದ ||

೬

ಬಲದೊಳಗೆ ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ²ಮು
ಮ್ಮು ²ಛಿತವಾಯಿತು ನೆ ಕುದುರೆಗೆ
ಳಳಿದುದಕೆ ಕಡೆಯಿಲ್ಲ ಪವನಜ ಪಾರ್ಥರುಬ್ಬಟೆಯ |
ನಿಲಿಸುವಾಪತ್ತಿ ಗರು ನಮಗಿ
ಲ್ಲಳಲಿ ಮಾಡುವುದೇನೆನುತ ನೃಪ
ತಿಲಕ ಬೇನಟಿ ನುಡಿಯೆ ಬಳಿಕಿಂತೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೭

ಪರಮ ಗರುಡೋದ್ಗಾರ ಮಣಿಯನು
ಗರಳ ನುಡುವುದೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ
ಕರುಣ ಕವಚವನೊಡೆಯಲಾಪವೆ ಎಮ್ಮ ಕೈದುಗಳು |
ಅರಸ ಮರುಳ್ಳೆ ಧರ್ಮ ಪುತ್ರನ
ಬೆರಸಿ ತುಡುಕಲು ತಡೆದನಪಿಯಾ
ಮುರಹರನ ಮೈದನನು ಬಳಿಕೆಮ್ಮಳವೆ ಹೇಳಿಂದ ||

೮

¹ ಬ್ಬ (ಗ.ಟ.ತ.ದ.ನ.ಬ.)

² ಮಮ್ಮ (ದ.)

ನಾಳೆ ಫಲುಗುಣ ತಪ್ಪಿದರೆ ಭೂ
ಪಾಲಕನ ಕಟ್ಟುವೆನು ರಣದಲಿ
ಶೂಲಿಯಡ್ಡೈಸಿದರೆ ಹಿಡಿವೆನು ಚಿಂತೆ ಬೇಡಿದಕೆ |
ಕೇಳು ಪದ್ಮವ್ಯೂಹದಲಿ ಹೊ
ಕ್ಕಾಳು ಮರಳಿದಡಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ
ಭಾಳ ಲೋಚನನೆಂಬ ಬಿರುದನು ಬಿಟ್ಟ ನಾನೆಂದ ||

೯

ಒಳ್ಳೆತಿದು ಕಡು ಭಾಷೆ ನಾಳಿನ
ಗೆಲ್ಲವೇ ಗೆಲವರ್ಜುನನು ಹೊ
ಕ್ಕಲ್ಲ ಹೊಗುವೆವು ತಲುಬಿ ಕಾದುವೆವೆಮ್ಮ ಕಳನೊಳಗೆ |
ಅಲ್ಲಿ ನೀನೊಲಿದಂತೆ ಮಾಡಿ
ನ್ನೆಲ್ಲವೇತಕೆ ಯೆನುತ ನಾಹನ
ಮಲ್ಲರೆದ್ದರು ವೀರ ಸಮಸಪ್ತಕರು ಗರ್ಜಿಸುತ ||

೧೦

ಪೂತು ಪಾಯಿಕು ತತ್ತ ಹೊತ್ತಿನೊ
ಳಾತುಕೊಂಬವರಾರು ಪಾರ್ಥಿವ
ಜಾತಿಯಲಿ ರಣ ದಿಟ್ಟರುಂಟೇ ನಿಮ್ಮ ಹೋಲಿನಲು |
ಸೋತುದರಿ ಬಲ ಹೋಗಿಗನುತ ಮು
ಯ್ಯಾಂತು ಮನ್ನಿಸಿ ಹೊನ್ನ ಬಟ್ಟಲೊ
ಳಾತಗಳಿಗೊಲಿದತ್ತ ನೈ ಕರ್ಪುರದ ವೀಳೆಯವ ||

೧೧

ಹರೆದುದೋಲಗವಿತ್ತ ಭುವನದೊ
ಳಿರುಳಡವಿಗಡಿತಕ್ಕೆ ಹರಿದವು
ಕಿರಣ ತೆತ್ತಿ ದಪಭದ್ರದಲಿ ತಾರಕೆಯ ತೇರುಗಳು |
ಹರಿವ ಮಂಜಿನ ನದಿಯ ಹೊಳ್ಳೆವು
ಸರಸವಾಯಿತು ಗಗನ ತಳ ತಾ
ಪರೆಯ ಸುಖ ನಿಜ ರಥವ ನೂಕಿದನುದಯ ಪರ್ವತಕೆ ||

೧೨ *

* (ಗ.ಟ.ನ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ:--

ಗರುಡಿಯೊಡೆಯನ ವೀರ ಪಟ್ಟದೊ
ಳೆರಡು ದಿನ ಸಲೆ ಸಂದುದಗ್ಗದ
ಕರಿಯು ಕಲಿ ಭಗದತ್ತ ಕಡಿವೆಡೆದನು ಮಹಾಯಲಿ |
ತರಣಿ ವೆಂಱಣಿಸಿದನು ಮೂಡಣ
ಗಿರಿಯ ತುದಿಯಲಿ ಮೂಟನೆಯ ದಿನ
ಕಿರದೆ ನಿಜಮೋಹರವ ನೆರಕಿದನಂದು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೧||

ಕೆದಡಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಬಟನಿಡಿ
 ಲದುಭುತ ಧ್ವನಿಯಲಿ ನಿರಂತರ
 ಪೊದಟು ಬಯ್ಯುವ ಕಹಳೆ ಬಿರದಾವಳಿಯಲತಿರಥರ |
 ಕದುಬಿದವು ತಂಬಟದ ದನಿ ದಿಗು
 ಸದನವನು ಬಲು ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ನೆಲ
 ನದಿರೆ ನಡೆದುದು ಸೇನೆ ಕಲಶೋದ್ಭವನ ನೇಮದಲಿ || ೧೩

ಉಲಿದು ನಮನಪ್ಪಕರು ತಮ್ಮಯ
 ಕಳನ ಗೆಲಿದರು ಚಾತುರಂಗದ
 ದಳದ ತೆರಳಿಕೆ ತೆಕ್ಕೆ ಮಿಗೆ 'ಕುರು ಸೇನೆ ನಡೆತಂದು' |
 ಕಳನ ವೆಂಠಣಿಸಿದವು ರಾಯನ
 ಕೆಲ ಬಲದ ಸುಯಿಧಾನದಲಿ ರಿಪು
 ವಳಯ ಧೂಳಿಪಟನು ಹೊಕ್ಕನು ರಣವನಾ ದ್ರೋಣ || ೧೪

ನೆರೆದ ನಿಜ ಸೇನಾಧಿಪರ ಸಂ
 ವರಣಿಗಳ ನೋಡಿದನು ನೀಡಿದ
 ನರಿ ಬಿರುದ ಮಂಡಳಿಕರಿಗೆ ಕಾಳೆಗದ ವೀಳೆಯಪ |
 ಹರಿಗೆ ಹಲಗೆ ಕೃಪಾಣು ತೋಮರ
 ಪರಶು ಕಕ್ಕಡೆ ಕೊಂತ ಮುದ್ರರ
 ಸುರಗಿಯತಿಬಳಿ ಪಾಯ್ಡಳವೆನಿರಿಸಿದನು ವಳಯದಲಿ || ೧೫

ಎಸಳೆಸಳು ಮಿಗೆ ಸರಿಸದಲಿ ಜೋ
 ಡಿಸಿದನವನೀಪಾಲರನು ತ
 ದ್ವಿಸಜ ಕರ್ಣಕೆಯೊಡ್ಡಿನಲಿ ಬಲಿದನು ಸುಯೋಧನನ |
 ಪಸರಿಸಿತು ಕೌರವ ಕುಮಾರ
 ಪ್ರಸರ ಕೇಸರವಾಯ್ತು ಮೃತ್ಯುಂಜ
 ನೊಸಗೆಗೆತ್ತಿದ ಗುಡಿಗಳೆನೆ ತಳಿತವು ಪತಾಕೆಗಳು || ೧೬ *

ಇಂದಿನಾಹವದೊಳಗೆ ಮೇಣ್ ಯಮ
 ನಂದನನ ಬಂಧಿಸುವೆನಕಿತರ
 ಮಂದಿಯನು ಜವಗುಣಬಡಿಸುವೆನುತ್ತು ನಾಯಕರು |
 ಮುಂದೆ ಮೇಳೈಸಿದನು ಪಾರ್ಥನ
 ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಲು ಕಲಿ ಸುಶರ್ಮಕ
 ವೃಂದ ಸಮನಪ್ಪಕರ ಚೂಣಿಯ ನೆರಕಿ ಕಳುಹಿದನು || ೧೭

¹ ಕುರುಭೂಮಿಗೈತಂದು (ಟ.ತ.ದ.ನ.) ² ರಾವುತರ (ತ.ಟ.ಪ.)

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಕ್ರಮವು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾಗಿದೆ.

ನಿಲಿಸಿದನು ರಾವುತರನಾ ಹೊಜಿ
 ವಳಯದಲಿ ರಾವುತರು ಮುಜಿದರೆ
 ನಿಲುವುದೊಗ್ಗಿನ ದಂತಿ ಘಟ ಗಜಸೇನೆಗಡಹಾಗಿ |
 ತೊಳಗಿದವು ತೇರುಗಳು ತೇರಿನ
 ದಳಕೆ ತಾನೊತ್ತಾಗಿ ರಣದ
 ಗ್ಗಲೆಯರಿದ್ದುದು ರಾಯನೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ಸಂದಣಿಸಿ || ೧೨

ಅರನೆಯ ಸುಯಿಧಾನ ಬಾಹ್ಯಕ
 ತರಣಿ ಸುತ ಗುರು ನೂನು ಕೃತವ
 ಮರಗೆ ಕೃಪ ದುಶ್ಯಾಸನಾದ್ಯರಿಗಿದಿರಿನಾರೈಕೆ |
 ಎರಡು ಕೆಲದಲಿ ಶಲ್ಯ ಶಕುನಿಗ
 ಳಿರವು ಸೇನೆಯ ಸುತ್ತು ವಳಯದ
 ಭರವ ಕೈಕೊಂಡೊಡ್ಡ ಮೆಹುದನು ಗರುಡಿಯಾಚಾರ್ಯ || ೧೩*

ಹಿಳುಕ ತಿರುಹುತ ಸಮ್ಭವದ ಬಲ
 ದಳವಿಯಲಿ ಗಿರಿಯಂತೆ ಸೈಂಧವ
 ಬಿಲುದುಡುಕೆ ಮೋಹರಿಸಿದರು ಭೂರಿಶ್ರವಾದಿಗಳು |
 ದಳದ ಕೆಲ ಬಲದೊಳಗೆ ನೃಪ ಸಂ
 ಕುಲವ ನಿಲಿಸಿದನಮಮ ಕಾಲನ
 ಬಳಗಕೌತಣವೆನಲು ಪದ್ಮವ್ಯೂಹ ರಂಜಿಸಿತು || ೧೪

ಏನ ಹೇಳುವೆನದನು ನೃಪ ತವ
 ಸೂನುವಿನ ಮೋಹರದೊಳೆಳೆಹು
 ವಾನೆಗಳನುಪ್ಪರಿಸಿ ಗಗನವ ಮೊಗೆವ ಕುದುರೆಗಳ |

* ೧೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ:

ಬಾಳರಚನೆಯ ಸುತ್ತು ಹೊದಿಸಿದ
 ಸೂಲಗಿಯ ಕಡಿತಲೆಯನವನೀ
 ಪಾಲಸುತರಗ್ಗದಲಿ ನಿಲಿಸಿದನೂರ್ವರು ಕುಮಾರಕರ |
 ಮೇಳವಿಸಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಮುಟ್ಟಿದ
 ಯೇಳುಕೋಟಿ ಗಜಂಗಳನು ಭೂ
 ವಾಲ ಕೌರವನೃಪನ ನಿಲಿಸಿದನೆಸಳ ಮೊದಲನಲ ||

¹ ಚಕ್ರ (ಕ.ಗ.ಟ.ದ.ಪ.).

ಆ ನೈಪರ ರಥ ವಾಜಿಗಳ ಗಿರಿ
ಸಾನು ಸಡಿಲಲು ಜಡಿವ ಭೇರಿ
ಧ್ವಾನವನು ಪಯದಳದ ಸುಭಟರ ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆಯ || ೨೦

ಮೇಳವಾದಲೆನ್ನಾನೆಗಳ ಬರ
ಹೇಳು ಸುಭಟರೊಳಗೆಳರ ಬರ
ಹೇಳು ಬಿಂಕಕೆ ಮೆಹುವ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಬರಹೇಳು |
ಲೋಲುಪ್ತ^೨ ತ್ರಿಯವನಿಯಲಿಹರೆ ಬರ
ಹೇಳು ಯಮನಂದನನಿಂದಿನ
ಕಾಳೆಗಕ್ಕೆಂದಿತ್ತ ಭಟ್ಟರನಟ್ಟಿದನು ದ್ರೋಣ || ೨೧

ತುರಗ ಹಲ್ಲಣಿಸಿದವು ಸಮರ
ದ್ವಿರದ ಸಜ್ಜಂಬಡೆದವೊಗ್ಗಿನ
ತುರಗದಲಿ ಹೂಡಿದವು ರಥ ಕಾಲಾಳು ಮುಂಕೊಳಿಸಿ |
ಅರಸನನುಜರು ಸಹಿತ ಕೃಷ್ಣನ
ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಯೊಳ್ಳಿದೆ ಬಿಡೆ ಮೋ
ಹರಿಸಿ ನಿಂದುದು ಮುರಿದ ಮಕರ ವ್ಯೂಹ ರಚನೆಯಲಿ || ೨೨

ಬಂದು ಸಮಸಪ್ತಕರ ದೂತರು
ನಿಂದರರ್ಜುನನಿಧಿರಲೇಳ್ವೆ
ನಂದಗೋಪನ ಮಗನ ಬಿಡು ನೆರವಿಂಗ ಕರೆ ಹರನ |
ಇಂದು ರಣದಲಿ ಬದುಕಿದರೆ ನೀ
ನೆಂದಿಗೆಯು ಬದುಕಿದನೆ ನಿಂದಿರು
ನಿಂದಿರೆಂದವಗಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರು ಫಲುಗುಣನ ಸೆಜಗ || ೨೩

ಖರೆಯರಹಿರುಂಟುಂಟು ನೆರವನೆ
ಕರಸಿಕೊಂಡೇ ಬಹೆನುತ ರಿಪು
ಚರರ ಕಳುಹಲು ದ್ರೋಣನಟ್ಟಿದ ದೂತರೈತಂದು |
ಕರೆದರರ್ಜುನನನು ವೈಕೋದರ
ಧರಣಪತಿ ಮಾದ್ರೇಯ ಹೈಡಿಂ
ಬರಿಗೆ ನೂಕದು ಪಾರ್ಥ ಪದ್ಮ ವ್ಯೂಹವಿಂದಿನಲಿ || ೨೪

ಶಿವನ ಬೇಡಿದ ಶರವ ತೆಗೆ ಗಾಂ
 ಡಿವವ ಬಿಗಿ ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ದೈವವ
 ತವಕದಲಿ ನೀ ಪೇಡಿಕೊಂಬುದು ಪರಮ ಸದ್ಗತಿಯ |
 ಅವರಿವರ ಹವಣಿಲ್ಲ ಗುರು ಮುನಿ
 ದವಗಡಿಸಿದರೆ ನಿಲುವನಾವನು
 ಬವರಕೇಳೇಳೆಂದು ಜಹದರು ದೂತರರ್ಜುನನ ||

೨೫

ಚರರ ಕಳುಹಿದನಸುರ ಮೈರಿಗೆ
 ಕರವ ಮುಗಿದನು ಪಾರ್ಥನೀ ಸಂ
 ಗರದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಚಿತ್ತದೊಳಾವ ಥಟ್ಟಿನಲಿ |
 ಬೆರಸುವೆವು ನಾವಿಂದಿನೀ ಮೋ
 ಹರದ ಮುರಿವನದಳ ನಿಧಾನಿಸ
 ಲರಿದನಲು ಮನದೊಳಗೆ ನಿಶ್ಚೈಸಿದನು ಮುರ ಮೈರಿ ||

೨೬

ಅಳಿಯನೀ ಮೋಹರದೊಳ್ಳದೆ
 ಫಲುಗುಣನ ಮಗನಿವನು ಬಲುಗೈ
 ಯುಳುಹ ಬಾರದು ಕಾಯಿದರೆ ಕಲಿ ಯುಗಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ |
 ಫಲುಗುಣನ ನಾವಿತ್ತ ಲೊಯ್ದರೆ
 ಬಳಿಕ ನಿರ್ಣಯವೆಂದು ಮನದಲಿ
 ತಿಳಿದು ಪಾರ್ಥಂಗೆಂದನಸುರಾರಾತಿ ನಸು ನಗುತ ||

೨೭

ಗುಣಕೆ ಹುರುಡೇ ನಿನ್ನ ಮಗನೀ
 ರಣವ ಬಗೆವನೆ ಸೂರ್ಯನಾರೋ
 ಗಣಿಗೆ ಸೊಡರೇ ಸಾಕಿದೇತಕೆ ಬಯಲ ಭಂಡತನ |
 ಕೆಣಕು ನಡೆ ಸಮಸಪ್ತ ಕರನೀ
 ಬಣಗುಗಳ ಕೊಂಬನೆ ಕುಮಾರಕ
 ನಣಕವಲ್ಲಿಂದಸುರ ರಿಪು ತಿರುಹಿದನು ನಿಜ ರಥವ ||

೨೮*

* ೨೮ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಬ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಿದೆ:

ಕಳುಹಿದರು ಸಮಸಪ್ತಕರು ಮೂ
 ದಲಿಸಿ ದೂತಾಳಿಗಳ ನಿತ್ತಲು
 ಮಲೆತು ನಿಂದನು ದ್ರೋಣ ಯಮಜನ ಹಿಡಿವ ತವಕದಲಿ |
 ಬಲದೊಳಮು ವರಿಲ್ಲ ಭೂಪನ
 ಕಳುಹಿದರು ಕಾಳೆಗಕೆ ನೀನೆಂ
 ದಳವಿಯಲಿ ಕಾದೆಂದು ಭೀಮಂಗರುಹಿ ನಡೆತಂದ ||

ಹರಿ ಸಹಿತ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನತ್ತಲು
 ತಿರುಗಿದನು ಬಳಿಕಿತ್ತಲಿ ಮೋ
 ಹರ ಮಹಾಂಭೋನಿಧಿಗೆ ಮೊಗಿಸಿತು ಸರ್ವತೋಮುಖರು |
 ಮೊರೆವ ಪಟಹ ಮೃದಂಗ ಘನ ಜ
 ಜ್ವರಿತವಹ ನಿನ್ನಾಳ ಚಯದ
 ಬೃಣ್ಣ ಗಬ್ಬ ರಿಸಿದುದು ಕಮಲಭವಾಂಡ ಖರ್ಪರವ || ೨೯

ಉರವಣಿಸಿದರು ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ವರ ವಿರಾಟ ದ್ರುಪದ ಕೈಕೆಯು
 ಬಿರುದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಕುಂತೀಭೋಜ ಮೊದಲಾಗಿ |
 ಧರಣಿಪರು ಧಟ್ಟೈನಿ ರಿಪು ಮೋ
 ಹರಕೆ ಕವಿದುದು ಕಾದಿ ದುರ್ಗವ
 ಮುಷುಯಲಹಿಯದೆ ಮುರಿವುತಿದ್ದುದು ಬಸಿವ ರಕ್ತದಲಿ || ೩೦

ನುಳಿದು ಹರಿ ಮೇಖಲೆಯ ಮೋಹರ
 ದೊಳಗೆ ಮುಗ್ಧಿ ದಿರೈ ಮಹಾಮಂ
 ಡಳಿಕರರ ಫಡ ಹೋಗಿರೈ ನೀವೆನುತ ಖಾತಿಯಲಿ |
 ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಪವಮಾನ ನಂದನ
 ನಳವಿಗೊಟ್ಟನು ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕರಿ
 ಬಲವನಿಹಿದನು ಘಾಯವಡೆದನು ಘೋರ ಸಮರದಲಿ || ೩೧

ಕಾದಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ ಬಲ ದು
 ಭೇದವಿದು ಶಿವಶಿವಯೆನುತ ವೃ
 ಕೋದರನು ಮರಳಿದನು ದುಗುಡಕೆ ತೆತ್ತು ನಿಜ ಮುಖವ |
 ಕೈದೆಗೆಯೆ ರಿಪು ಬಲದ ಸುಭಟರು
 ಕಾದಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ ಗೆಲಿದನು
 ಪೋದನೆಂದರು ಕೂಡೆ ಕೈಗಳ ಹೊಯ್ದು ತಮತಮಗೆ || ೩೨

ಆ ಮಹಾಮೋಹರ^೧ವನೊಡೆಯಲು
 ಸೋಮ ಕುಲಜರು ಭೀತರಾದರು
 ಹಾ ಮಹಾದೇವನುತ ಧರ್ಮಜ ನೋಡಿ ತಲೆದಾಗಿ |
 ರಾಮನಹಿವನು ಕೃಷ್ಣ ನಹಿವನು
 ಸೀಮೆಯಲಿ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನಹಿವನು
 ಭೂಮಿಪತಿಗಳೊಳುಳಿದ ಸುಭಟರಿಗಹಿವುದಿಲ್ಲೆಂದ || ೩೩

^೧ ಕಿಮಸಗಲು (ಗ) ವನೊಡೆಯಲು (ಚ.ಪ.ಬ.)

ಹೊಗಲು ಬಲ್ಲನು ಹೊಕ್ಕು ವೊಲು ಹೆಟ
 ದೆಗೆಯಲಜಿಯನು ವೀರ ಪಾರ್ಥನ
 ಮಗನು ಮತ್ತಯ್ದನೆಯ ಸುಭಟರ ಕಾಳಿ ನಾನೆನುತ |
 ಅಗಿವ ಚಿಂತೆಯೊಳರಸ ಕದನದ
 ದುಗುಡ ಭಾರದಲಿರಲು ಮುಂಗೈ
 ನಿಗಳವನು ತಿರುಹುತ್ತ ನಸು ನಗುಲೆದ್ದ ನಭಿಮನ್ಯು || ೩೪

ಜನಪನಂಘ್ರಿಗೆ ಮಣಿದು ಕೈಮುಗಿ
 ದೆನಗೆ ಬೆನಸೈ ಬೊಪ್ಪ ತಾ ಬ
 ಲ್ಲೆನು ಮಹಾಹವದೊಳಗೆ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹ ಭೇದನವ |
 ಅನುವರವ ಗೆಲುವೆನು ಕೃತಾಂತನ
 ಮನೆಗೆ ಕಳುಹುವೆನಹಿತರನು ನೀ
 ನಿನಿತು ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ ಕಾಳಿಗಕೆನ್ನ ಕಳುಹೆಂದ || ೩೫

ಹಸುಳಿಯದಟಿನ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದು
 ನಸು ನಗುತ ಧರ್ಮಜನು ಘನ ಪೌ
 ರುಷವು ನಿನಗುಂಟೆಂದು ಕಂದನ ತೆಗೆದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ |
 ಶಿಶುವು ನೀನೆಲೆ ಮಗನೆ ಕಾದುವ
 ರಸವ ಬಲರು ಕಣಾ¹ ಮಹಾರಥ
 ರೆಸುಗೆಯನು ನೀನೆಂತು ಸೈರಿಸಲಾಪೆ ಹೇಳೆಂದ || ೩೬

ಸುಳಿಯಬಹುದಂಬುಧಿಯ ನಡುವಣ
 ಸುಳಿಯೊಳಗೆ ಸಂವರ್ತಕನ ಕೊರ
 ಳೊಳಗೆ ಕುಣಿಯಲುಬಹುದು ಮೃತ್ಯುವಿನಣಲ ಹೊಳಲೊಳಗೆ |
 ಹೊಳಕಬಹುದಹಿಪನ ಫಣಾ ಮಂ
 ಡಳದೊಳಾಡಲುಬಹುದು ಕಾಣೆನು
 ಗೆಲುವ ಹದನನು ಮಗನೆ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹದೊಡ್ಡ ಣೆಯ || ೩೭

ಬಿಡು ಮರೀಚಿಯ ತೊಪಿಗೆ ಹಟುಗೋ
 ಲಿಡುವರುಂಟೇ ಲೆಪ್ಪ²ದುರಗನ
 ಹಿಡಿವಡೇತಕೆ ಗರುಡ ಮಂತ್ರವು ಚಪಲನೆನ್ನ ದಿರು |

¹ ನಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಿಗವಸಡುಪುದೇ ಕಂದ (ಕ), ನೆರೆ ಮಗನೆ ಕಾಳಿಗವಸ
 ದಳವು ಕಣಾ (ಚ.ತ.ನ.ಪ.ಬ). ² ದೇತಕೆ ಚಿತ್ರ (ಗ.ಬ).

ಕೊಡನ ಮಗನ ಕುಮಂತ್ರದೊಡ್ಡಿನ
ಕಡಿತಕಾನಂಜುವೆನೆ ವೆಗ್ಗಳ
ನುಡಿಯಲಮ್ಮೆನು ತನ್ನನೀಗಳೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡೆಂದ ||

೩೮

ಅವರೊಳಗಲಕೆ ನಿಂದ ರಿಪುಗಳ
ಜವನ ಬೋನವ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ
ಅವನಿಯನು ಗೆಲದೇ ಮಹಾರಥರೆನಿಪ ನಾಯಕರ |
ಅವನಿಯೊಳಗೊಳಗಿನದೆ ಮಾಟಾಂ
ತವರ ನುಂಗದೆ ಮಾಣ್ಣೆ ನಾದರೆ
ದಿವಿಜ ಪತಿ ತನಯಂಗೆ ತಾ ಜನಿಸಿದವನಲ್ಲೆಂದ ||

೩೯

ಕಂದ ಮೈರಿ ವ್ಯೂಹವನದಳ
ವೆಂದೆನಿಪುದದಪೊಳಗೆ ಕೃಪ ಗುರು
ನಂದನರು ರಾಥೇಯ ಭೂರಿಶ್ರವ ಜಯದ್ರಥರು |
ಇಂದು ಧರನಡಹಾಯ್ದರೊಮ್ಮಿಗೆ
ಹಿಂದು ಮುಂದೆನಿಸುವರು ನೀ ಗೆಲು
ವಂದವೆಂತೈ ಸಮರವಿದಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲೆಂದ ||

೪೦

ಗಾಳಿ ಬೆಮರುವುದುಂಟೆ ವಹ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆ ಹಿಮಕಂಜುಫದೆ ಮಂಜಿನ
ಮೇಲುಗಾಳಿಗವುಂಟೆ ಬಲು ಬೇಸಗೆಯ ಬಿನಿಲೊಳಗೆ |
ಬಾಲನಿವ¹ನೆನ್ನದಿರು ದಾಗುಡವ¹
ತಾಳಲಾಗದು ಬೊಪ್ಪ ನಿಮ್ಮಡಿ
ಯಾಲಿಗಳಿಗೌತಣವನಿಕ್ಕುವೆನೊರನಿ ರಿಪು ಬಲವ ||

೪೧

ಅಹದು ಮಗನೆ ಸಮಗ್ರ ಬಲ ನೀ
ನಹೆ ನಿಧಾನಿಸಲಿಂದು ಪವನಜ
ನಹವ ಮುಖಿದರು ಕಾಯ್ದು ಬಿಟ್ಟರಾ ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿಯ |
ಸಹಸ ದ್ರುಪದ ವಿರಾಟರುಗಳು
ಮೃಹವ ಸೆಳೆದರು ವಿಜಯ ಗರ್ವದ
ಲಿಹ ಬಲವ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಸಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ||

೪೨

¹ ನೇನೆಂದವಜ್ಞಯ (ಗ).

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳುಳಿದ ಪುಷ್ಪದ
 ಪರಿಮಳವು ಪಡಿಸಿದರೆ ಸಂಪಗೆ
 ಯರಳ ಪರಿಮಳ ಪಥ್ಯವೇ ತುಂಬಿಗಳ ತಿಂತಿಣಿಗೆ |
 ಅರಿ ಭಟರು ಭೀಮಾದಿಗಳ ಗೆಲಿ
 ದಿರಲಿ ಹೊಲ್ಲಹವೇನು ಘನ ಸಂ
 ಗರದೊಳಗೆ ನನ್ನೊಡನೆ ತುಡುಕಿದಡಹಿಯಬಹುದೆಂದ || ೪೩

ಕೈದುಕಾಟರ ಬಿಗುಹು ಘನ ನೀ
 ಹೊಯ್ದು ಮೊದಲಲಿ ಬಿಡಿಸು ಬಳಿಕಾ
 ಮೈದಿ ನಿನ್ನನು ಕೂಡಿ ಕೊಂಬೆವು ಹೊಕ್ಕು ಬಳಿನಲಿಸಿ |
 ಎಯ್ಗೆ ಹಗೆಯಲಿ ಹೂಣಿ ಹೊಗದಿರು
 ಮೈದೆಗೆದು ಕಾದುವುದು ಜಯ ಸಿರಿ
 ಯೈದೆತನ ನಿನ್ನಿಂದ ಮೆಚುವುದು ಕಂದ ಕೇಳೆಂದ || ೪೪

ಕೆತ್ತು ಕೊಂಡಿರೆ ಬಿಡಿಸುವೆನು ರಥ
 ವೆತ್ತ ಲುಟುಬಿದರತ್ತ ಕಣನೊಳು
 ಮತ್ತೆ ಗಜ ಮುರಿದಂತೆ ಕದಡುವೆನಹಿತ ಮೋಹರವ |
 ಹೊತ್ತಿ ಹೊಗೆವ ಪರಾಕ್ರಮಾಗ್ನಿಯ
 ತುತ್ತು ಪದ್ಮವ್ಯೂಹ ದೇವರು
 ಚಿತ್ತಯಿಸುವುದು ಹೊತ್ತುಗಳೆಯದೆ ಎನ್ನ ಕಳುಹೆಂದ || ೪೫

ಶರ ನಿಧಿಯ ವಡಬಾನಳನ ದ
 ಳ್ಳುರಿಯ ವರ್ಮವ ತಿವಿವ ತುಂಬಿಗೆ
 ಮರಳುದಲೆಯುಂಟಾದಡದು ಭವಭವದ ಪುಣ್ಯ ಫಲ |
 ಅರಿ ಬಲವ ನೀ ಬಂಡಿಗಳೆ ಮೋ
 ಹರ ಸಹಿತ ನಾ ಬಹೆನು ನಡೆಯೆಂ
 ದರನನಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟನಾಹವಕೆ || ೪೬

ಶಿವ ಶಿವಾ ಶಿಶುವಿನು ರಿಪುಗಳು
 ಜವನ ಜೂಜಿಸಿಸುವ ಮಹಾರಥ
 ನಿವಹಕೊಬ್ಬನೆ ಗಡ ಸಮಾಹಿತವಲ್ಲ ಸಮರಂಗ¹ |

¹ ಜು ಮಹಾಹವಕೆ ತಾನಿವನದೊಬ್ಬನೆ ನಿಲುವುದರಿದು ಸಮಗ್ರ ಸಂಗ್ರಾಮ (ಉ.ತ.ದ.ನ), ಜು ಮಹಾರಥರುಗ್ಗಡದೆ ನಿವಹಕಿವನೊಬ್ಬನೇ ಸಮಾಹಿತವಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಾಮ (ಬ).

ಅವನಿಪತಿ ನಿರ್ದಯನಲಾ ಕಂ
ಡೆವು ಕುಮಾರನನಿಕ್ಕಿ ಬಹ ರಾ
ಜ್ಯವನು ಸುಡು ಸುಡಲೇತಕೆಂದುದು ನಿಮಿಳ ಪರಿವಾರ || ೪೭

ಲಲಿತ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೇಕೆ ದಾವಾ
ನಳನ ಬಾಡಾ ಬಾಡಿ ಸುರಲತೆ
ಯೆಳೆಯ ಕುಡಿ ಮುಷಿದೊತ್ತೆ ಲಾಪುದೆ ವಜ್ರಧಾರೆಗಳ |
ನಳನ ನಾಳವು ಗಜದ ಕೈಯೊಡ
ನಳವಿಗೊಡಲಂತರವೆ ಪಾಪಿಗ
ಳೆ! ಮಗನ ನೂಕಿದರು ಕಾಳೆಗಕೆಂದುದಮರಗಣ || ೪೮

ಬಿಗಿದ ಗಂಡುಡಿಗೆಯಲಿ ಹೊನ್ನಾ
ಯುಗದ ಹೊಳೆವ ಕರಾರಿಯನು ಮೊನೆ
ಮಗುಚಿ ನಾಥು ಜವಾಚಿ ಕತ್ತುರಿ ಗಂಧ ಲೇಪದಲಿ |
ಮಗಮಗಿಪ ಹೊಂದೊಡರ ಹಾರಾ
ದಿಗಳಲೊಪ್ಪಂಬಡೆದು ನನು ನಗೆ
ಮೊಗದ ಸೊಂಪಿನಲಾಹವಕ್ಕನುವಾದನಭಿಮನ್ಯು || ೪೯

ಉಲಿವ ಘಂಟೆಯ ಕುಣಿವ ತುರಗಾ
ವಳಿಯ ಗಗನದೊಳಗಿವ ಬಿರುದಿನ
ಪಳಹರದ ತೆತ್ತಿನಿದ ^೧ಕನಕದ^೨ ಚೌಕ ಸತ್ತಿಗೆಯ |
ಘುಳುಘುಳಿಪ ಚೀತ್ಕಾರ ಕೋಳಾ
ಹಳದ ಸೂತನ ರೇಖೆಯಲಿ ಭಟ
ಕುಲ ಲಲಾಮನ ತೇರು ಬಂದುದು ತೀವಿದಸ್ತ್ರದಲಿ || ೫೦

ತುರಗ ತತಿಗಭಿನಮಿಸಿ ರಥವನು
ತಿರುಗಿ ಬಲವಂದೆಟಗಿ ಚಾಪಕೆ
ಕರವ ನೊಸಲಲಿ ಚಾಚಿ ಭಾರಿಯ ಭುಜವನೊದಲುಸುತ |
ಅರನಗಭಿವಂದಿಸುತ ಭೀಮನ
ಹರಕೆಗಳ ಕೈಕೊಳುತ ನಕುಳಾ
ದ್ಯುರಿಗೆ ಪೊಡವಟ್ಟಡದಿನು ನವ ರತುನಮಯ ರಥವ || ೫೧

^೧ ಮುತ್ತಿನ (ಟ.ತ.ನ.ಬ.).

^೨ ಇ (ಪ.).

ಸೂಳವಿನಿದವು ಲಗ್ನೆಯಲಿ ನಿ
 ಸ್ವಾಳ ತತಿ ನಿಡಿಲೆಹಗಿತನಲು
 ಬ್ವಾಳು ಮಿಗೆ ಕೈನೆಗಹಿ ಕೈವಾರಿಸುವ ಗಮಕಗಳು |
 ಸಾಲ ಹೆಗ್ಗಹಳೆಗಳು ರಿಪು ಭೂ
 ಪಾಲಕರ ಬೈಬೈದು ಗಜಪದ
 ವಾಳುತನದಾಳಾಪ ಬೀಜಿತು ಬೆಹಗನಹಿತರಿಗೆ ||

೫೨ *

ಒಡನೆ ಕಳುಹುತ ಬಂದನಾ ನೆಲ
 ದೊಡೆಯನನುಜರು ಸಹಿತ ನಯನದಿ
 ಬಿಡುವನಿಯ ಸಾಲಿನಲಿ ನನೆದರು ಬಂದು ಕಿಪುದೆಡೆಯ |
 ನಡೆ ವಿಜಯನಾಗೆಂದು ತನುವನು
 ತಡವಿದರು ಕಡು ಮೋಹವೆಡೆಯಲಿ
 ಘುಡುಘುಡಿಸೆ ಶಿಶು ಬೀಳುಕೊಂಡನು ವಿತ್ಯ ಚತುಷ್ಟಯವ || ೫೩

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ಹರ ಕುಮಾರಂ
 ಗಳವಿಯಲಿ ನಿಲಲರಿದು ಕೊರಳಿನ
 ಬಲುಹನಟಿಯದೆ ಗಿರಿಯ ಹೊಟಲಂಘೈನುವರೆ ಭಟರು |
 ಬಲುಗಡಿಯನೀ ಕರ್ಣನೀ ಕೃಪ
 ನಲಘು ಭುಜ ಬಲ ದ್ರೋಣನೀ ವೆ
 ಗ್ಗಳೆಯ ಜಯದ್ರಧನೆಂದು ಸಾರಥಿ ತೂಗಿದನು ಶಿರವ || ೫೪

ಮರುಳು ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮ ನಾವ್ ಪತಿ
 ಕರಿಸಿಕೊಳಲಾಗದು ಕಣ್ಣಾ ನೀ
 ನಟಿಯೆ ನಮ್ಮಂತರವ ನಾವಿನ್ನಾಡಿ ಫಲವೇನು |
 ಗುರು ತನುಜನೀ ಕೃಪನೆ ದ್ರೋಣನೆ
 ತರಣ ತನಯನೆ ಸ್ವಂಧವನೆ ಹುಲು
 ನರರು ಗಣ್ಯವೆ ಕೇಳು ಭಾಷೆಯನೆಂದನಭಿಮನ್ಯು || ೫೫

*: ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಛ.ತ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ:—

ರಾಯ ಕುವರ ವಿಭಾಡ ಬಂದನು
 ರಾಯ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಬಂದನು
 ರಾಯ ಸೇನಾಂಬುಧಿಯ ವಡಬಾನಳನು ಬಂದ |
 ರಾಯನಣುಗರ ತುಳಿವ ಕೌರವ
 ರಾಯ ಜೀವಪುರಟ್ಟ ಬಂದನು
 ಸಾಯದಿರಿ ಹೆಟಸಾರಿಯೆಂದವು ಗೌಡು ಗಪಳಗಳು ||

ಬವರವಾದರೆ ಹರನ ವದನಕೆ
 ಬೆವರ ತಹೆನವಗಡಿಸಿದರೆ ವಾ
 ಸವನ ಸದೆವೆನು ಹೊಕ್ಕಡಹುದೆನುವೆನು ಭಾರ್ಗವನ |
 ಜವನ ಜವಗೆಡಿಸುವೆನು ಸಾಕಿ
 ನ್ನಿವರವರಲೇನರ್ಜುನನು ಮಾ
 ಧವನು 'ಮುನಿದಸೆ'¹ ಗೆಲುವೆನಂಜದೆ ರಥವ ಹರಿಸೆಂದ || ೫೬

ಬಾಲನೆನ್ನ ದಿರೆನುತ ರಿಪು ಭಟ
 ಭಾಳ ಲೋಚನನೆನಿಸುವರ್ಜುನ
 ಬಾಳುಗೆನುತುದ್ದಂಡ ಕೋದಂಡವನು ಜೇಪೊಡೆಯೆ |
 ಮೇಲು ಜಗವಲ್ಲಾಡಿದವು ಕೊರ
 ಳೋಳಿ ಕೆದಕುತು ಕುನಿದನಹಿ ಪಾ
 ತಾಳಗೊಳೆಯ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕಿಹುಯಿತ್ತು ಬಿಲು ರಥನ || ೫೭ *

ಸುರ ನದಿಗೆ ಶಿವನಾಯ್ತು ಮಕರಾ
 ಕರಕೆ ಕಳಶಜನಾಯ್ತು ತರಣಿಗೆ
 ಅರಿ ವಿಧುಂತುದನಾಯ್ತು ರಥಪದ ತಳಿತ ಧೂಳಿಯಲಿ |
 ಅರರೆ ಸತ್ಯ ರಜಸ್ಸ ಮಂಗಳೊ
 ಳೆರಡು ಗುಣವಡಗಿತು ರಜೋಗುಣ
 ದುರುಳಿಯಾದುದು ಲೋಕವೆನೆ ಘಾಟಿಸಿತು ಪದ ಧೂಳಿ || ೫೮

¹ ಮಲೆತರೆ (ಗ.ಟ.ತ.ನ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಟ.ತ.ದ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ:—

ಬಿರಿದುದರಿ ಬಲ ಸುಭಟರೆದೆ ಜ
 ರ್ಪುರಿತವಾದವು ಮದಕರಿಗಳರೆ
 ತುರಗ ನಿಕರವರೂಢ ಕೆದಕುತು ಬೆದಕು ಬಿಲುದನಿಗೆ
 ಬಿರಿದುದಬುಜವ್ಯೂಹ ಕಾರಾ
 ಳಿರದೆ ತೆರಳಿತು ರಾಯ ಮೋಹರ
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದಂತಾಗ ನಡುನಡುಗಿ ||

ಅರರೆ ಮಧುಭಾಷೆನುತ ಸಾರಥಿ
 ತುರಗ ನಿಕರವ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಕುಡಿ
 ವರಿವ ಚಮ್ಮಟಗೆಯಲಿ ಬೆದರಿಸಿ ರಿಪು ಬಲವ ತೋಪು |
 ವರರಥದ ಪದಧೂಳಿ ರಿಪು ಮೋ
 ಹರಕೆ ಕವಿದುದು ಕಲ್ಪ ಮೇಘದ
 ಹೊರಳಿಯಂತಿರೆ ತುಡುಕಿತಾಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂಡಲವ ||

ಆರ ರಥವಿದು ಸೈನ್ಯ ಪಾರಾ
ವಾರಕಿದನಂಘ್ರಿಸುವನು ತ್ರಿಘ್ನ
ರಾರಿಯೋ ಮೇಣಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೋ ಸುರೇಶ್ವರನೋ |
ವೀರನಹನೋ ಪೂತು ರಣದ ತೋ
ರಾರನಿವನಾರನುತ ¹ ತಟುಬಿಯೆ ¹
ತೋರಹತ್ತರು ತಾಗಿದರು ಸೌಬಲ ಜಯದ್ರಥರು ||

೫೯

ಫಡ ಜಯದ್ರಥ ಹೋಗು ಹೋಗಳ
ವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದು ಸಾರು ಸೌಬಲ
ಮಿಡುಕಿದಡೆ ಮರುಳಹಿರಿ ಲೇಸಲ್ಲೆಮ್ಮೊಳತಿ ಮಥನ |
ತುಡುಕಿದರೆ ಕೈ ಬೇವುದೀ ಬಲು
ಗಡಿಯತನ ಬಯಲಹುದೆನುತ ತಡೆ
ಗಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಭಟರ ಹಯ ರಥ ಧನುವ ಸಾರಥಿಯ || ೬೦

ರಥ ಮುಖಿದು ಮನನೊಂದು ನುಮಹಾ
ರಥರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರು ಬಳಿಕತಿ
ರಥ ಭಯಂಕರನೊಡೆದು ಹೊಕ್ಕನು ಮೈರಿ ಮೋಹರವ |
ಮಥನದಲಿ ಮುಖಿಯೊಡೆದ ಶೈಲ
ವ್ಯಥಿತ ಸಾಗರದಂತೆ ಬಿರಿದವು
ರಥ ನಿಕರ ²ಕಾಲಾಳು ಕುದುರೆಗಳೊಂದು² ನಿಮಿಷದಲಿ || ೬೧

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ತುಟುಗಿದ (ಗ.ಚ.ನ.ಪ.ಬ).

² ಕರಿ ತುರ ಗಪಾಯ್ಕಳವೊಂದು (ಟ).

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೆ || ವೀರ ರಿಪು ಕದಳೀವನಕೆ ಮದ
ವಾರಣನು ಫಲುಗುಣನ ತನಯನು
ದಾರ ಪದ್ಮ ವ್ಯೂಹದಲಿ ಗೆಲಿದನು ಕುಮಾರಕರ ||

ಅವಧರಿಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ನೃಪ ಸೈಂ
ಧವನ ಗೆಲಿದಾ ವ್ಯೂಹಭೇದಾ
ಹವ ವಿಜಯ ವಿಜಯಾತ್ಮಕನ ಕೌತುಕ ರಣೋದಯವ |
ತಿವಿದನುಟುಬುವ ರಥ ಪದಾತಿಯ
ಕವಿವ ಗರುವ ತುರಂಗಗಳ ಬಲು
ಜವದ ರಥ ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿಯ ಹೊದಟಿ ಹೊಸ ಮೆಳೆಯ || ೧

ಹರಿಯ ಚಕ್ರ ವರೂಢ ಚಕ್ರದೊ
ಳುರವಣಪ ತೇಜಿಗಳ ಕಡುಪಿನ
ಖುರದ ಹೊಯ್ಲಿಲಿ ವಿಲಯ ಪವನನ ಗಜಿಯ ಗಾಳಿಯಲಿ |
ಹರನ ನಯನ ಜ್ವಾಲೆ ಪಾರ್ಥಿಯ
ಸರಳ ಕಿಡಿಯಲಿ ಪಲ್ಲಟಿಸೆ ಸಂ
ಗರದೊಳಗೆ ಸೈವರಿದು ಸದೆದನು ಸಕಲ ಸೈನಿಕರ || ೨

ಮಿಕ್ಕು ನೂಕುವ ಕುದುರೆ ಕಾಟರು
ತೆಕ್ಕೆಗೆಡೆದರು ಸಂದಣಿಸಿ ಕೈ
ಯಿಕ್ಕಿದಾನೆಯನೇನನೆಂಬೆನು ಕಾಣೆನಳವಿಯಲಿ |
ಹೊಕ್ಕು ಹರಿಸುವ ರಥ ಪದಾತಿಯ
ನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದನಮಮ ಮಗುವಿನ
ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆ ಮಾರಿಯಾಯಿತು ಮೈರಿ ರಾಯರಿಗೆ || ೩

ಕದಳಿಯೊಳು ಮದದಾನೆ ಹೊಕ್ಕಂ
ದದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಚಾತುರಂಗದ
ಮೆದೆಯನೊಟ್ಟಿದು ಹೂಣೆ ಹೊಕ್ಕನು ಧಟ್ಟನೊಡೆತುಳಿದು |
ಇದಿರೊಳೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲ ಬಲದೊಳಿಹ
ಕದನಗಲಿಗಳ ಸೀಳಿದನು ಕಾ
ದಿದನು ಕಾಲನ ಲೀಲೆಯಾದುದು ವಿಷಮ ಸಮರಂಗ || ೪

ಜೋಡೊಡೆದು ಧಟ್ಟುಗಿದು ಬೆನ್ನಲಿ
ಮೂಡಲದಟರ ಸೀಳಿದನು ಖರ
ಜೋಡು ಹುಡಿ ಹುಡಿಯಾಗೆ ತೇಜಿಯ ಧಟ್ಟು ಖಂಡಿಸಿದ |
ನೋಡಲಮ್ಮುವರಿಲ್ಲ ಮಿಗೆ ಕೈ
ಮಾಡಲಮ್ಮುವರಿಲ್ಲ ಬಲವ
ಲ್ಲಾಡಿತೊಬ್ಬನೆ ಹಸುಳೆ ಹೊಕ್ಕನು ಮೈರಿ ಮೋಹರವ || ೫

ಅವ ವಹಿಲದೊಳಂಬ ತೊಡಚುವ
ನಾವ ಪೇಗದೊಳಿದಿರಲೆಸುವನ
ದಾವ ನಿರುತದಲೊಡ್ಡುವನು ಕೊರಳಿಗೆ ಕೋಲುಗಳ |
ಅವ ಧೃಡತೆಯೊ 'ದೃಷ್ಟಿ'ವಾಳವಿ
ದಾವ ಗರುಡಿ ಶ್ರಮವೆನುತ ದಿವಿ
ಜಾವಳಿಗಳುಲಿಯಲು ವಿಭಾಡಿಸಿದನು ರಿಪು ಪ್ರಬವ || ೬

ಎಡದಲಾಕುವ ರಾವುತರ ವಂ
ಗಡವನೆಚ್ಚನು ಸಮ್ಮುಖದೊಳವ
ಗಡಿಸುವಿಭ ಕೋಟಿಗಳ ಕೊಂದನು ಸರಳ ಸಾರದಲಿ |
ಕಡುಗಿ ಬಲದಲಿ ಕವಿವ ರಥಿಕರ
ಕೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳು 'ತೇರಿನ
ಗಡಣ ಹುಡಿ ಹುಡಿಯಾಯ್ತೆನಲು ಸವಳಿದನು ಪರ ಬಲವ^೨ || ೭

ಉರವಣಿಸಿದರು ಮತ್ತೆ ಭಟರ
ಬ್ಬರವ ಖತಿಯಲಿ ನಿಖಿಳ ಮನ್ವಂ
ತರದ ಕಡೆಯಲಿ ನೆಲನನದ್ದುವ ಕಡಲ ಕಡುಹಿನಲಿ |
ಸರಳು ಕಡಿದವು ಸಕುತಿ ಸೆಲ್ಲಹ
ಪರಶು ಕವಿದವು ಖಡ್ಗ ತೋಮರ
ಸುರಗಿ ಹೊಳೆದವು ಕೈದು ಹೇರಿದವುಳ ದೆಸೆಗಳಲಿ || ೮

ತೊಲಗಿರೈ ಕಾಲಾಳು ಮೇಲಾ
ಳಳವಿಗೊಡಲಿ ಮಹಾರಥರು ಮುಂ
ಕೊಳಲಿ ಜೋರಿದರು ದಿಟ್ಟರಾದರೆ ಕವಿಸಿ ಕರಿ ಘಟೆಯ |

^೧ ಮುಟ್ಟು (ತ.ದ.ಬ). ^೨ ಕುದುರೆಯ ಅಡಗ ನೂಟೆಯ ಬಿಟ್ಟನಂತಹ ಕಾಕ ಸಂತತಿಯ (ಕ), ತೇರಿನ ಗಡಣ ಹುಡಿಹುಡಿಯೆನಲು ಸವರಿದನಂತಿ ಮೋಹರವ (ಚ.ಪ).

ಕೆಲದ ದೊರೆಗಳು ಬರಲಿ ಮಾಟಿದ
ತಲೆಯ ಭಂಡವ ಹೊತ್ತಿ¹ರದೆ¹ ಕೈ
ಕೊಳಲಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳೆನುತ ಹೊಕ್ಕೆಚ್ಚಿನಭಿಮನ್ಯು ||

೯

ಕಾಱಿಗಲಿಸಿದನಮಮ ರಾಜ ಕು
ಮಾರ ಕಂಠೀರವನು ರಿಪು ಪರಿ
ವಾರವನು ನಡೆಗೊಳಿಸಿದನು ಯಮರಾಜನಾಲಯಕೆ |
ಮಾರಿ ಮೊಗವಡದೆಹಿದಳೋ ಕೈ
ವಾರವೋ ತರುವಲಗಿದತ್ತಣ
ವೀರವೋ ಶಿವ ಎನುತ ಬೆಟಗಾಯಿತ್ತು ಸುರ ಕಟಕ ||

೧೦

ಕೊಡನೆಗೆದವಚ್ಚೆಗಳು ರಕುತದ
ಕಡಲೊಳರೆ ಜೀವದೆ ಭಟರು ಬಾ
ಯ್ವಿಡುತ ತೇಕಾಡಿದರು ಮುಂಡದ ಹಿಂಡು ಮುಳುಗಾಡೆ |
ಆಡಸಿ ನೆಗೆವಾನೆಗಳ ತಲೆಗಳ
ಗಡಣ ಮೆಹಿದವು ಮಿಕ್ಕ ತೇಜಿಯ
ಕಡಿಕುಗಳು ಕುಣಿದಾಡಿದವು ಕಿಗ್ಗ ಡಲ ರಕುತದಲಿ ||

೧೧

ಕರಿ ಘಟೆಯ ಕಲಕಿದನು ಹಯ ಮೋ
ಹರವ ಜರುಹಿದನೌಕಿ ಹರಿತಹ
ವರ ರಥವ ಹುಡಿ ಮಾಡಿದನು ಕೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳ |
ಹುರಿಯೊಡೆದು ಮೈದೆಗೆದು ಸಲೆ ಕೈ
ಮಹಿದು ಕೈದುವ ಹಾಯ್ಕಿ ಪಡೆ ಮೊಗ
ದಿರುಹಲೆಚ್ಚನು ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕೌರವ ಚತುರ್ಬಲವ ||

೧೨

ತಳಿತ ಹೊಗರಿಸ ಬಾಯಿ ಧಾರೆಯ
ಹೊಳಹುಗಳ ಹೊಸ ಮನೆಯ ತಳಿಪದ
ಬೆಳಗುಗಳ ಬಲಿದಿಂಗಲೀಕ ಸುವರ್ಣ ರೇಖೆಗಳ |
ಲುಳಿಯ ಹಂಗನ ಗಟಿಯ ಬಿಗುಹಿನ
ಹಿಳುಕುಗಳ ಹೊಗರಂಬು ಕವಿದವು
ತುಳುಕಿದವು ತೂಟಿದವು ಕೆದಟಿದವಹಿತ ಬಲದಸುವ ||

೧೩

ಅಳವಿಗಡೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ರಥದವ
 ರಿಳಿಯ ಬಿದ್ದರು ಭಯದಿ ತೇಜಿಯ
 ನಿಳಿದು ರಾವ್ತರು ಕರವ ಮುಗಿದರು ಕೊರಳ ಸಲಹೆನುತ |
 ಗುಳವ ನಡಲಿಸಿ ಹಾಯ್ಕಿ ಜೋಧಾ
 ವಳಿಗಳಿಳಿದುದು ಕೈಯ ಕೈದುವ
 ನಿಳುಪಿ ಬಾಯಲಿ ಬೆರಳನಿಟ್ಟುದು ಮೈರಿ ಪಾಯ ದಳ || ೧೪

ಎಸಳ ಮೊನೆ ಮೋಹರದ ಸಂದಣಿ
 ಯುಸಿರನುಳಿದುದು ಕೇಸರಾಕೃತಿ
 ಯನಮ ವೀರರು ಪಥಿಕರಾದರು ಗಗನ ಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ನುಸುಳಿದರು ಕರ್ಣಕೆಯ ಕಾಪಿನ
 ವಸುಮತಿಶರು ರಾಯನರನೆಲೆ
 ದೆಸೆಗೆಡಲು ಮೊಳಗಿದನು ಪಾರ್ಥ ಕುಮಾರನಳವಿಯಲಿ || ೧೫

ಜರಿದುದಬ್ಬ ಪ್ಯೂಹ ನೂಕಿದ
 ಕರಿ ತುರಗ ಕಾಲಾಳು ತೇರಿನ
 ಮರಳುದಲೆ ತಾನಿಲ್ಲ ನೆಹು ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ಕುರು ಸೇನೆ |
 ದೊರೆಗಳಹ ದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಕೈ
 ಮಹಿದು ಕಳೆದರು ಪಾರ್ಥ ತನಯನ
 ಸರಿಯೊರೆಗೆ ಭಟನಾವನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೧೬

ತಂದೆ ಹಡೆಯನೆ ಮಗನನಪುದೋ
 ಕಂದ ಕಲ್ಪ ಸಹಸ್ರ ನೋಂತಳೊ
 ಇಂದುಧರನನು ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಸುಭಪ್ರೆಯಲ್ಲದಡೆ |
 ಇಂದಿನಿ ಬಲವೀ ಸಮರ ಜಯ
 ದಂದವೀ ಸೌರಂಭವೀ ಸರ
 ಫಂದವೀ ತೆರಳಿಕೆಯದಾವಂಗೆಂದನವನೀತ || ೧೭

ಹುರುಡ ಮಹಿದೆನು ಮಗನೆ ಸಾಲದೆ
 ಭರತ ಕುಲದಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳವಿಗೆ
 ಯೆರಡು ಕವಲನ್ವಯಕೆ ಕೊಡದೇ ಸುಗತಿ ಸಂಪದವ |
 ಕರುಳು ಬೀಳವೆ ತನ್ನ ಬಸುಹಿಂ
 ದುರುಳಿದವದಿರಲೇನು ಫಲ ಮ
 ತ್ಸರವೆ ಪಾರ್ಥ ಕೃತಾರ್ಥನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೧೮

ಎನುತ ಬಿಲುದುಡುಕಿದನು ಸೇನಾ
 ವನಧಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಮರಳುವ
 ಜನಪರನು ಜಙ್ಗಲದ ಬಲದ ಮನ್ನೆಯರ ಮೂದಲಿಸಿ |
 ಮೊನೆಗಣಿಯ ತೂಗುತ್ತ ನರನಂ
 ದನನ ರಥವನು ತಡುಬಿ ನಿನ್ನಯ
 ತನಯನಡ್ಡಿಸಿದನು ಕೌರವರಾಯ ಬಾತಿಯಲಿ || ೧೯

ಮಗುವು ನೀ ಕೆಡ ಬೇಡ ಹೋಗನು
 ತಗಣತಾನ್ತ್ರವ ಸುರಿವುತ್ಪತರೆ
 ನಗುತ ನಿಂದಭಿಮನ್ಯು ನುಡಿದನು ಕೌರವೇಶ್ವರನ |
 ಮಗುವು ತಾನಹೆ ತನ್ನ ಬಾಣಕೆ
 ಮಗುವುತನ ಬೇಜಿಲ್ಲ ನೋಡೆಂ
 ದಗಲದಲಿ ಕೂರಂಬ ಸುರಿದನು ಪಾರ್ಥ ನಂದನನು¹ || ೨೦

ಎಸಲು ಕಣಿ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದವು ಹೊಸ
 ಮಸೆಯ ಧಾರೆಯ ತೋರ ಕಿಡಿಯಲಿ
 ಮುಸುಕಿತರನನ ತೇರು ತಳಿತವು ಮೆಯ್ಯೊಳಂಬುಗಳು |
 ಬಸಿವ ರಕುತದ ಜರಿವ ಜೋಡಿನ
 ನಸಿದ ಗರ್ವದ ನೆಗ್ಗಿ ದಾಳನ
 ದೆಸಕದೊಣಗಿಲ ಬಾಯ ಭೂಪನ ಕಂಡನಾ ದ್ರೋಣ || ೨೧

ರಾಯ ಸಿಲುಕಿದನಕಟಕಟ ರಾ
 ಧೇಯ ನಡೆ ಕೃಪ ಹೋಗು ಮಗನೆ ನಿ
 ಜಾಯುಧವ ಹಿಡಿ ಶಲ್ಯ ತಡೆಯದಿರೇಳು ಕೃತವರ್ಮ |
 ರಾಯನನುಜರು ಕೈದುಗೊಳಿ ರಣ
 ದಾಯ ತಪ್ಪಿತು ನೃಪತಿ ಮಾರಿಯ
 ಬಾಯ ತುತ್ತಾದನು ಶಿವಾ ಎಂದೊಲಿದನು ದ್ರೋಣ || ೨೨

ಮಾತು ಹಿಂಚಿತು ಮುಂಚಿ ಸುಧಟ
 ವ್ರಾತ ಹೊಕ್ಕುದು ಸಿಕ್ಕಿದರನನ
 ಭೀತಿಯನು ಬಿಡಿಸಿದರು ಬೀಳಿದರಂಬುಗಳ ಮಳೆಯ |

¹ ಪಾಯದ ಸೊಗಸುಗಳ ನೀ ನೋಡಬೇಕೆನುತೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು (ಗ). ವರ ಹರಹುಗಳ ನಿಮಿಷವು ನಿಂದು ನೀ ನೋಡನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ (ಚ.ಪ.ಬ), ವರ ಹರಹುಗಳು ನಿಮಿಷವು ನಿಂದು ನೋಡನುತೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು (ತ.ದ.ನ).

ಸೋತೆವಾವ್ ನೀ ಗೆಲಿದೆ ಕರೆ ನಿ
ಮಾತಗಳನೀ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯಾ
ಪಾತಕಕ್ಕೆಂಜುವೆನುತ ಕೈಕೊಂಡನಾ ದ್ರೋಣ || ೨೩

ರಾಯನನು ತೊಲಗಿಸಿದರಾಕ
ಣ್ಣಾಯತಾಸ್ತ್ರರು ರಾಹುವಿನ ಕಟ
ವಾಯ ಚಂದ್ರನ ಸೆಳೆವ ಪೋಲರಿದಾಯ್ತು ಸುಭಟರಿಗೆ |
ನಾಯಕವ ಸರಿಗೊಳಿಸಿದರು¹ ವ
ಜ್ರಾಯುಧನ ಮೊಮ್ಮನ ರಥವ ನಿ
ದಾರ್ಯದಲಿ ಮುತ್ತಿದರು ಕುರು ಸೇನಾ ಮಹಾರಥರು || ೨೪

ಹಸುಳಿತನದಲಿ ಹರನ ಮಗನಾ
ವಿಷಮ ದೈತ್ಯನ ಸೀಳಿ ಬಿಸುಡನೆ
ಶಿಶುವಲಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮುಖಿಯನೆ ಶಂಬರಾಸುರನ |
ಶಿಶುವೆ ನೋಡಭಿಮನ್ಯು ಸುಭಟ
ಪ್ರಸರದಿನಿಬರನೊಂದು ಘಾಯದೊ
ಳುನಿರ ತೆಗೆಬಗೆ ಮಾಡಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೨೫

ಗುರು ಸುತನನೊಟ್ಟೈಸಿ ಶಲ್ಯನ
ಭರವಸವ ನಿಲಿಸಿದನು ಕೃಪನು
ಬ್ಬರದ ಗರ್ವವ ಮುಖಿದು ಕೃತವರ್ಮಕನ² ನೋಯಿಸಿದ² |
ಅರಸನನುಜರ ಸದೆದು ಬಾಹ್ಯಕ
ದುರುಳ ಸೌಬಲ ಸೋಮದತ್ತರ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿನೊಬ್ಬ ಶಿಶು ಗೆಲಿದನು ಮಹಾರಥರ || ೨೬

ಮುಳುಗಿದಂಬಿನ ಮುಖ ಮೊನೆಯ ಮೈ
ಗಳ ಮಹಾರಥ ರಾಜಿ ಕದನದ
ನೆಲನ ಬಿಡೆ ಖತಿಗೊಂಡು ಮುಖಿದೋಡುವರ ಮೂದಲಿಸಿ |
ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಸಾರಥಿಗೆ ನೊಚಿಸಿ
ಮಲೆತ ನೋಡೈ ಮಗುವು ಫಡ ಫಡ
ತೊಲಗು ತೊಲಗೆಂದೆನುತ ರಿಫುವನು ತಲುಬಿದನು ಕರ್ಣ || ೨೭

¹ ವಳಿಗುಡಿದು (ತ.ದ.ನ). ² ಕಿಡಯೆಟ್ಟು (ಕ).

ಗಾಱುಗಡೆದರೆ ಮೆಹಿಯದೋಲೆಯ
 ಕಾಱತನವೆಮ್ಮೊಡನೆ ನೀ ಮೈ
 ದೋಱು ಮಡಮುಱಿವಿಲ್ಲದೆಚ್ಚಾಡಿರೆ ¹ಸಫಲವಿದು |
 ತೋಱುವೆನು ಕೈಗುಣವನೆನುತೈ
 ದಾಱು ಶರದಲಿ ಕರ್ಣನೆದೆಯನು
 ಡೋಱುಗಳೆಯಲು ಬಳಲಿದನು ಪೂರಾಯ ಘಾಯದಲಿ || ೨೮

ಬೆದಱು ಭೂಕಂಪದಲಿ ಕುಲ ಗಿರಿ
 ಯದಿರುವಂತಿರೆ ಚಿರಿಸಿ ಕಾಯವ
 ಬಿದಿರಿ ಮರಳುವ ಕಂಗಳಲಿ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ಮೈ ಮಹಿಯೆ |
 ಕೆದಱುತೀ ಬಲವಕಟ ಕರ್ಣನ
 ನದೆದನೋ ಸಾಹಸಿಕ ಶಿಶು ಕಾ
 ದಿದೆವು ನಾವಿನ್ನೆನುತಲಿರೆ ಕಲಿ ಶಲ್ಯನಿಧಿರಾದ || ೨೯

ಬಾಲಕನೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು
 ಟ್ವಾಳುತನವೆಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಮರು
 ಳೆಳೆಗೆಯಲುಬೈದ್ದು ಕರ್ಣನ ಸದೆದ ಗರ್ವದಲಿ |
 ಮೇಲನಱಿಯಲಿ ಶಲ್ಯನೊಡನೆಯು
 ಕಾಳೆಗವೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನಿಂದಿನ
 ಲೂಳಿಗವ ತಹುದೆನುತ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸರಿವಳೆಯ || ೩೦

ಬಾಲತನವೇನೂಣಯವೆ ಕ
 ಟ್ವಾಳುತನವಾಭರಣವವನೀ
 ಪಾಲ ಸುತರಿಗೆ ವಿದ್ಯವೇ ವಿಪ್ರರಿಗಲಂಕಾರ |
 ಅಳಿನಂಗವನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆ ಶ
 ರಾಳಿಯಲಿ ನಿನ್ನಂಘವಣಿಯ ಭ
 ಡಾಳತನವನು ಮುದ್ರಿಸುವೆನುತೆಚ್ಚಿನಭಿಮನ್ಯು || ೩೧ *

ಸರಳ ಸರಳಲಿ ಕಡಿದು ಸವೆಯದೆ
 ಸರಿ ಮಿಗಿಲ ಕಾದಿದರೆ ಶಲ್ಯನ
 ಧರಧುರದ ದೆಱ್ವಾಳತನವನು ಕಂಡಾ ಖಾತಿಯಲಿ |

¹ ಸಫಲವನು (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ.ಟ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ.

ಸರಳು ಹದಿನೈದಡಿಲಿ ಶಲ್ಯನ
ಬರಿಯ ಕೆತ್ತಿ ದನ್ನೈದು ಬಾಣದೊ
ಳುರವ ತೋಡಿದನೊಂದು ನಿಮಿಷಕೆ ಶಲ್ಯ ಸೈಗಡೆದ || ೨೨

ತಲೆ ತಿರುಗಿ ತುಟಿಯೊಣಗಿ ಕಂಗಳ
ಬಳೆ ಮರಳಿ ಬಸವಳಿಯೆ ಸಾರಧಿ
ತೊಲಗಿಸಿದನಾ ರಥವನೊಡಹುಟ್ಟಿದನ ವೇದನೆಯ |
ನಿಲುಕಿ ಕಂಡನು ಶಲ್ಯನನುಜನು
ಹಿಳುಕು ಹಿಳುಕಿನ ಮೇಲೆ ಸಂಧಿಸಿ
ಮುಳಿದೆಸುತ ತಾಗಿದನು ಖತಿಯಲಿ ಪಾರ್ಥ ನಂದನ¹[ನ]¹ || ೨೩

ಪೂತು ಶಲ್ಯನ ತಮ್ಮನೇ ಮಾ
ಉಂತನಣ್ಣನ ಹರಿಬವನು ದಿಟ
ಸೂತ ನೋಡೈ ಸಾಹಸಿಕನೈ ಲೇಸು ಲೇಸೆನುತ |
ಆತನಂಬೈದಾಡಿ ಮನ್ನಿಸಿ
ಸೋತವೊಲು ಮನಗಲವ ಮಾಡಿ ನಿ
ಶಾತ ತರದಿಂದಿಳುಹಿದನು ಶಲ್ಯಾನುಜನ ಶಿರವ || ೨೪

ದೊರೆ ಮಡಿಯೆ ಮಾದ್ರಾ²[ನುಜನ]² ಬಲ
ತಿರುಗಿತಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಹೊಯ್ಲಲಿ
ಹುರುಳುಗೆಟ್ಟು ದು ಹೆಸರ ನಾಯಕವಾಡಿ ದುಗುಡದಲಿ |
ತರಹರವ ನಾ ಕಾಣೋನೀ ಮೋ
ಹರಕೆ ಗತಿಯೇನೆನುತ ಭರ³ದಲಿ
ಕರೆದು ತೋಪಿದನಾ ಕೃಪಾಚಾರ್ಯಂಗೆ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ || ೨೫

ಮಗುವೆ ನೋಡಭಿಮನ್ಯು ನಮಗಿದು
ಹೊಗುವಡಳವೇ ಕಾಲ ರುದ್ರನ
ತಗಹು ಬಿಟ್ಟಂತಿದೆ ಕುಮಾರನ ಕೋಪದಾಟೋಪ |
ಮೊಗಸಲರಿದು ಭುಜ ಪ್ರತಾಪದ
ಹೊಗರು ಹೊಸ ಪರಿಯನುತ ರಿಪುಗಳ
ಹೊಗಳುತ್ತಿರೆ ಕೇಳಿದನು ಕೌರವ ರಾಯನೀ ನುಡಿಯ || ೨೬

¹ ನು (ಸ). ² ಧಿಪನ (ಸ). ³ ಯ (ಟ.ಚ.ತ.ದ.ನ.ಬ).

ಕೇಳುತಿದ್ಯೌ ಕರ್ಣ ಸಲೆ ನ
 ಮ್ಯಾಳ ಬೆದಲುನಿ ನುಡಿದು ರಿಪುಭಟ
 ನಾಳನೇಲುನಿ ನುಡಿದ ಬಾಹಿರರೇನು ಹೇಳುವೆನು |
 ಖೂಳರೆಂಬೆವೆ ಗುರುಗಳಿಂದು ವಿ
 ಶಾಲ ಮತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ
 ಮೇಲೆ ದೈವವನೆಂದು ಫಲವೇನೆನುತ ಬಿಡುನುಯ್ದು ||

೩೭

ವೀರರಂಗವನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು
 ಹಾರುವರು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಬಿಡು
 ಸಾರ ನುಡುವುದು ಕೈದು ಹಿಡಿದರೆ ಕಲಿಗಳೇ ದ್ವಿಜರು |
 ಮೈರಿ ಭಟನಿವ ಮಗುವಲಾ ಮನ
 ವಾರೆ ಕಾದಲು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲೀ
 ಯೂರುಗರ ಬೈದೇನು ಫಲವೆಂದರನ ಹೊಟವಂಟ ||

೩೮

ಎನಲು ದುಶ್ಯಾಸನನು ರಾಯನ
 ಕನಲಿದನು ಖತಿಯೇಕೆ ಜೀಯಿಂ
 ದೆನೆಗೆ ಬೆಸಸಾ ಸಾಕು ಭಂಡರ ಬೈದು ಫಲವೇನು |
 ದಿನಪ ದೀವಿಗೆಯಾಗಲುಳಿದೀ
 ಬಿನುಗು ಬೆಳಗಿನ ಹಂಗು ಬೇಹುದೆ
 ದನುಜ ದಿವಿಜರ ದಳಕೆ ತನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡೆಂದ ||

೩೯ *

ತಳಿತುದೆಡ ಬಲ ವಂಕದಲಿ ಹೆ
 ಬ್ಬಲ ಭಡಾಳಿನಿ ಮೊರೆವ ಭೇರಿಯ
 ಘುಳುಘುಳುಧ್ವನಿ ಕೂಡೆ ಜಡಿದುದು ಕಮಲಜಾಂಡ ಘಟ |
 ಹಳವಿಗೆಯ ನೀಗುರಿಯ ಚಮರಾ
 ವಳಯ ವಿಮಳ ಚಕ್ರ ಪಜ್ಜಯ
 ವಳಯದಲಿ ನಭ ಮುಳುಗೆ ಮುತ್ತಿತು ಸೇನೆ ರಿಪು ಭಟನ ||

೪೦

ತಿರುಹು ತೇಜಿಯನಿತ ಲವದಿರ
 ನೊರನಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಬೆನ್ನಲಿ
 ಕರುಳು ತೆಗೆವೆನು ನೋಡು ಸಾರಥಿ ಬೆಚ್ಚ ಬೇಡೆನುತ |

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ.

ಅರಗಿನರಸನ ಬಾಗಿಲಲಿ ದ

ಛುರಿಗೆ ¹ತಡವೇ ಹೊಕ್ಕು¹ ನಿಮಿಷದೊ

ಳೊರಸಿದನು ಚತುರಂಗ ಬಲವನು ಕೌರವಾನುಜನ ||

೪೧

ಎಲವೈ ಕೌರವ ಕೊಬ್ಬ ನರಿ ಹೆ

ಬ್ಬಲಿಯ ಕೂಸನು ಬೇಡುವಂದದಿ

ಅಳವನಱಿಯದೆ ಅಧಮ ರಥಿಕರ ಕೂಡೆ ತೊಡಕುವರೆ |

ಮಲೆತು ನೀನೆನ್ನೊಡನೆ ರಣದಲಿ

ಹಳಚಿ ನೀ ತಲೆವರೆಸಿ ಮರಳಿದ

ಡಿಳುಹುವೆನು ಕೈದುವನು ಶರ ಸನ್ಯಾಸ ನನಗೆಂದ ||

೪೨

ಸಾಕು ತರುವಲಿತನದ ಮಾತುಗ

ಳೀಕೆ ಗರುವರ ಮುಂದೆ ವೀರೋ

ದ್ರೇಕದಲಿ ಮೈಮಱಿದು ರಣದಲಿ ಹೊಯ್ದು ಹೊಟ್ಟುಗರ |

ಆ ಕಿರೀಟಿ ವೈಕೋದರರು ಮೈ

ಸೋಕಿದರೆ ²ಸಂತೋಷ² ನೀನವಿ

ವೇಕಿ ಬಾಲಕನೇನ ಮಾಡುವೆನೆಂದನವ ನಗುತ ||

೪೩

ಕೊಳಚೆ ನೀರೊಳಗಾಳುತೇಳುತ

ಜಲಧಿ ಕಾಲೊಳೆಯೆಂಬ ಭಂಡರ

ಮುಳಿದು ಮಾಡುವುದೇನು ಮೊದಲಲಿ ನಮ್ಮ ನೀ ಗೆಲಿದು |

ಬಳಿಕ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಬಯಸುವು

ದಲೆ ಮರುಳೆ ನಿನ್ನೊಡಲ ನೀಳಿಯೆ

ತಿಳಿ ರಕುತದಲಿ ತಾಯ ತುಱುಬನು ನಾಡಿಸುವೆನೆಂದ ||

೪೪

ಕಾತರಿಸದಿರು ಬಾಲ ಭಾಷೆಗ

ಳೇತಕಿವು ನೀ ಕಲಿತ ಬಿಲು ವಿ

ದ್ಯಾತಿತಯವುಂಟಾದಡೆಮ್ಮೊಳು ತೋಱು ಕೈಗುಣವ |

ಭೀತ ಭಟರನು ಹೊಳ್ಳುಗಳೆದ ಮ

ದಾತಿರೇಕದ ರಾವಿದಲ್ಲೆಂ

ದೀತನೆಚ್ಚನು ನೂಱು ಬಾಣದಲಿಂದ್ರ ಸುತ ಸುತನ ||

೪೫

¹ ಸೈರಣಿಯುಂಟೆ (ಕ.ಟ.ತ.ದ). ² ಗೆಲಿಪ್ಪಿ (ಕ).

ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿಯಲು ಕೌರವಾನುಜ
 ಬಿಲ್ಲ ನೋಡ್ಯೆ ಸೂತ ಮಿಗೆ ತ
 ಪ್ಪಲ್ಲ ತಪ್ಪಲ್ಲಂಬು ಬಿದ್ದವು ಗುಹಿಯ ಸರಿಸದಲಿ |
 ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಾದರೆಯೆನುತ ಬಲು
 ಬಿಲ್ಲನುಗುಳಿಸಿದನು ಶರೌಘವ
 ನೆಲ್ಲಿ ¹ನಭ ದೆಸೆಯೆತ್ತಲೆನೆ² ಘಾಡಿಸಿದವಂಬುಗಳು ||

೪೬

ಅವನ ನೂಟಂಬುಗಳ ಕಡಿದವ
 ನವಯವವ ಕೀಲಿಸಿದಡಾಕ್ಷಣ
 ವವನಿಯಲಿ ಬಲುಗರುಳು ಬಿದ್ದವು ಭಟನ ಕಿಬ್ಬರಿಯ |
 ಅವಗಡಿಸಿ ಖಾತಿಯಲಿ ಬಳ ಶರ
 ನಿವಹವನು ತುಡುಕಿದನು ಕೊಡಹಿದ
 ವವ|ನು|ನಿಮಿಷದೊಳರ್ಜುನಾತ್ಮಕನಗಣಿತಾಸ್ತ್ರಗಳು ||

೪೭

ತಾಯ ತುಹುಬಿಗೆ ²[ಹಾ]²ಯ್ದ ಪಾತಕಿ
 ನಾಯ ಕೊಂಡಾಡುವರೆ ಕೊಬ್ಬಿದ
 ಕಾಯವನು ಕದುಕುಹಿದು ನೆತ್ತರ ನೊರೆಯ ಬಾಸಣಿಸಿ |
 ತಾಯ ಕರಸುವೆನುತ ಕಮಳದ
 ಳಾಯತಾಂಬಕನಳಿಯನನುಪಮ
 ಸಾಯಕವ ಹೂಡಿದನು ನೋಡಿದನೊಂದು ಚಿತ್ತದಲಿ ||

೪೮

ಇವನ ಕೊಂದರೆ ತಂದೆ ಮಿಗೆ ಮೆ
 ಚ್ಚುವನೊ ಮುನಿವನೊ ತನ್ನ ನುಡಿ ಸಂ
 ಭವಿಸದೆಂಬನೊ ಭೀಮಸೇನನ ಭಾಷೆಗಂಜುವೆನು |
 ಇವನ ತಾನೇ ಕೊಲಲಿ ನಮಗಿ
 ನಿವನ ತೊಡಕೇ ಬೇಡ ಕದನದೊ
 ಳವನ ಭಂಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದನು ತನ್ನ ವನದೊಳಗೆ ||

೪೯

ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳೈ ಕೌರವಾನುಜ
 ಹೊಯ್ದು ಹೋಗಲು ಬಹುದೆ ಹರನಡ
 ಹಾಯ್ದಡೆಯು ಗೆಲುವೆನು ಕಣಾ ನಿಲ್ಲಿನುತ ತೆಗೆದೆಸಲು |

¹ ನಭ ನೆಲವಾವುದೆನೆ (ಗ.ಚ.ಟ.ಪ), ದೆಸೆ ನಭವಾವುದೆನೆ (ನ). ² ಹೊ (ನ).

ಬಾಯ್ಗೆದು ಕೇಸುರಿಯ ಕಾಟುತ
 ಕೈದುಬೆದೆಯಲಿ ಕೊಂಡು ಬೆನ್ನಲಿ
 ಹಾಯ್ದಡವನೋಗುಡಿಸಿದನು ಕುರು ಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ || ೫೦

ಅಹಹ ಕೈತಪ್ಪಾಯ್ತು ರಾಯನ
 ಸಹಭವನು ನೊಂದನು ಶಿವಾ ಎನು
 ತಹಿತ ಸುಭಟರು ಸರಿಯೆ ಸಾರಥಿ ತಿರುಹಿದನು ರಥವ |
 ಬಹಳ ಬಲ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ಶಿಶುವಿನ
 ಸಹಸ ಕುಂದದೆನುತ್ತ ಖತಿಯಲಿ
 ಮಿಹಿರ ಸುತನಡಹಾಯ್ದು ತಡೆದನು ಮತ್ತೆ ಬಾಲಕನ || ೫೧

ಸಾರು ಸಾರಭಿಮನ್ಯು ಫಡ ಇ
 ನ್ನಾರ ಬಸುತನು ಹೊಗುವೆ ನಿನ್ನವ
 ರಾರ ಸಂತತಿ ಮಾಡಿಕೊಳಲಿ ಭವತಾ ಪರೋಕ್ಷದಲಿ |
 ಭೂರಿ ಬಲವನು ಸದೆವ ಗರ್ವವಿ
 ದಾರ ಕೂಡೆ ಧನುರ್ಧರಾಗ್ರಣಿ
 ವೀರ ಕರ್ಣ ಕಣಾ ಎನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚಿನತಿರಥನ || ೫೨

ಬಲ್ಲೆನುಂಟುಂಟುಬಿಳಿ ವೀರರೊ
 ಳ್ಲ ಸರಿ ದೊರೆ ನಿನಗೆ ಬಾಯಲಿ
 ಬಲ್ಲದನು ನೀನಹೆ ಭಟಾಂಗದ ಮಾತದಂತಿರಲಿ |
 ಬಳ್ಳೆ ಗಡ ಪಾವುಡವ ವಾಸುಗಿ
 ಯಲ್ಲಗಟ್ಟಿತು ಗಡ ಮಹಾಹವ
 ಮಲ್ಲ ಮಡಮುಷಿಯದಿರೆನುತ ಹೊಕ್ಕೆಚ್ಚಿನಭಿಮನ್ಯು || ೫೩

ಇರುಳು ರಾಯನ ಮನೆಗೆ ಕಪ್ಪವ
 ತೆಟುವುದೋ ಹಗಲೆಲವೊ ಕೆಲಬರ
 ನಿಜಿದ ದರ್ಪವದಾರೊಡನೆ ^೨ಫಡ ಮರಳು ಮರಳೆನುತ್ತ |
 ಕಿಟುಮೊನೆಯ ಮುಗುಳಂಬುಗಳ ಸೈ
 ಗಟಿದನಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮೆಯ್ಯಲಿ
 ತುಟುಗಿದವು ಮುಖ ದುಂಬಿ ಕೆಂದಾವರೆಗೆ ಕವಿವಂತಿ || ೫೪

¹ ದ್ವಿಯೋಗದಲಿ (ಚ.ಪ). ² ಮೈದೋಲು ಕೈದೋಲು (ಕ).

ಸುರಪನಂಕುಶ^೧ವೌಕಿ^೨ದರೆ ಮೆ
ಯ್ಯುಱಿಯದೈರಾವತಕೆ ಕಬ್ಬಿನ
ಲಿಱುದರಂಜಿಕೆಯುಂಟೆ ನಿನ್ನಯ ಕಣಿಗಳೌಕಿದರೆ |
ತೆರಳುವನೆ ಅಭಿಮನ್ಯುವೆನುತ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಕಾಯವನು ಹುಗಿ
ಲಿಱುದನೆಂಟಂಬಿನಲಿ ತೋಡುದು ತೇರು ರಕ್ತದಲಿ ||

೫೫

ಮಳೆಗೆ ಮೊಗದಿರುಹುವುದೆ ಬಡಬಾ
ನಳನೆಲವೊ ನಿನ್ನಂಬು ತಾಕಿದ
ರಳುಕುಪೆನೆ ತಾನೆನುತ ರವಿ ಸುತನೆಚ್ಚನತಿರಥನ |
ಪಿಳುಕು ಕವಿದವು ಭಟನ ಕೈ ಮೈ
ಗಳಲಿ ^೧[ಮಿನ್ನುಗಿದ]^೨ವಿರುಳು ಮರನಲಿ
ಹೊಳೆದು ಮುತ್ತಿದ ಮಿಂಚುಬುಳುವಿನ ^೩ಮಿನ್ನುಗಿನಂದದಲಿ^೪ ||

೫೬

ಹೂಣಿಗರು ಕೆಲರಿವರು ಇವದಿರ
ಗೋಣನರಿವರೆ ಇವರ ಜೀವದ
ಕೇಣಿಕಾಱರು ಖಾತಿಗೊಂಬರು ಭೀಮ ಫಲುಗುಣರು |
ಮಾಣದಿವದಿರು ಮತ್ತೆ ರಣದಲಿ
ಕಾಣಿನಿದಕಿನ್ನ ನುವನೆನುತ
ಕ್ಷೀಣ ಭುಜಬಲನೆಚ್ಚು ಕಡಿದನು ಸೂತಜನ ಧನುವ ||

೫೭

ಕೈದು ಮುಱಿಯಲು ಮುಂದೆ ನೂಕದೆ
ಹಾಯ್ದನಾ ರವಿ ಸೂನು ಬಳಿಕಡ
ಹಾಯ್ದು ತಡೆದನು ಬವರವನು ಕರ್ಣಾತ್ಮಜನು ಕಡುಗಿ |
ಐದು ಬಾಣದಲವನ ಕೊರಳನಾ
ಕೊಯ್ದನರ್ಜುನ ಸೂನುವಾತನ
ನೊಯ್ದರಂತಕ ದೂತರದ್ಭುತವಾಯ್ತು ಸಂಗ್ರಾಮ ||

೫೮

ಘಾಯವಡೆದನು ಶಲ್ಯ ರವಿ ಸುತ
ನಾಯುಧವ ಬಿಟ್ಟೋಡಿದನು ಕುರು
ರಾಯನನುಜನು ಬದುಕುವರೆ ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲ ^೧ಬಾದಣವು^೨ |

^೧ ವಿಕಿ (ಚ.ಪ).^೨ ಮುತ್ತಿದವಿ (ಕ), ಮುಳುಗಿದ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ).^೩ ಬಳಗದಂದದಲಿ (ತ).^೪ ಬಾಣಮಯ (ಕ), ಬಾರಣವು (ಗ.ತ).

ನಾಯದುಳಿದವರಿಲ್ಲ ಮಿಕ್ಕಿನ
ನಾಯಕರೊಳಕಟಿನಲು ಕುರು ಬಲ
ಬಾಯ ಬಿಡೆ ಶಲ್ಯನ ಕುಮಾರಕ ಹೊಕ್ಕನಾಹವವ ||

೫೯

ಅ ಕುಮಾರನ ಸೇನೆ ಗಡಣಿಸಿ
ನೂಕಿತುರವಣಿಸಿದುದು ತುರಗಾ
ನೀಕವಿಭತತಿ ತೂಳಿದವು ತುಡುಕಿದವು ರಥ ನಿಕರ |
ತೋಕಿದವು ಕೈದುಗಳ ಮಳೆ ರಣ
ದಾಕೆವಾಳರ ಸನ್ನೆಯಲಿ ಸಮ
ರಾಕುಳರು ಕಣಕಿದರು ರಿಪು ಕಲ್ಪಾಂತ ಭೈರವನ ||

೬೦

ಭಟ ಭಡಾಳಿಸಿದನು ಘೃತಾಹುತಿ
ಘಟಿಸಿದಗ್ನಿಯ ವೇಲು ರಣ ಚೌ
ಪಟ ಚತುರ್ಬಲದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕನು ನಿಂಹ ನಾದದಲಿ |
ನಿಟಲ ನೇತ್ರನ ಕೋಪ ಶಿಖಿ ಲಟ
ಕಟಿಸುವಂತಿರೆ ಹೆಚ್ಚಿ ದತಿಬಲ
ದಟವಿಯನು ಸವಣ್ಣಿದುದು ಪಾರ್ಥ ಕುಮಾರ ಶರಜಾಲ¹ ||

೬೧

ಧರೆ ಬಿರಿಯೆ ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ಬಲದ
ಬ್ಬರಣೆ ದೆಬ್ಬಾದೆಬ್ಬ ಯಾಗಲು
ಧರಣಿಪತಿ ಮಹುಗಿದನು ಮಗನೇನಾದನೋ ಎನುತ |
ಕರೆದು ಭೀಮನ ನಕುಳನನು ಸಂ
ಗರಕೆ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ದ್ರುಪದರ
ಪರುರವಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು ಸೌಭದ್ರಂಗೆ ಪಟಬಲವ ||

೬೨

ಗದೆಯ ತಿರುಹುತ ನಿಂಹ ನಾದದ
ಲೊದಹು ಮಗನಾವೆಡೆಯನುತ ನೂ
ಕಿದನು ರಥವನು ತನ್ನ ಸೇನೆಗೆ ನೀಗಾರಿಯ² ಬೀನಿ³ |
ಅದಟನ್ನೆತರೆ ಹೋಗಲೀಯದೆ
ಮೊದಲ ಬಾಗಿಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ
ಗ್ಗದ ಜಯದ್ರಥ ಭೀಮನೊಳು ಬಲು ಗಾಳೆಗವ ಹಿಡಿದ ||

೬೩

¹ ದನು ಸುಣುದವು ಸರಳು ಶೋಣಿತವ (ಕ.ಗ.ಟ.ತ.ದ). ² ನಲುಗಿ (ಗ.ಚ. ಪ.ಬ).
³ ಬೀನಿ

ತೆರಿಹುಗೊಡು ಫಡ ಫಡ ಜಯದ್ರಧ
ಹೆಜೆಗೆದು ಸಾರೆನುತ ಹೂಣಿಗ
ನುಜುಬಿದರೆ ಮಾಜಿರಾಂತು ಭೀಮನ ಕಡುಹ ನಿಲಿಸಿದನು |
ಮಹಿದು ಕಳೆಯಭಿಮನ್ಯುವನು ಮೈ
ಮಹಿಯದೆನ್ನಲಿ ಕಾದು ಮಾತಿನ
ಬಿಜುಬಿನಲಿ ಫಲವಿಲ್ಲೆನುತ ಕೆಂಗೋಲ ¹ತೊಡಚಿದನು || ೬೪

ಬವರದಲಿ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನಲ್ಲದೆ
ಪವನ ತನಯಾದಿಗಳ ಗೆಲುವರೆ
ಶಿವನ ಕೃಪೆಯೆನಗುಂಟು ಮುನ್ನೆನುತಾ ಜಯದ್ರಧನು |
ಕವಲುಗೋಲಲಿ ಭೀಮನನು ಪರಿ
ಭವಿಸಿದನು ಸಹದೇವ ನಕುಳರ
ತಿವಿದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಮೊದಲಾದಗಣಿತರ ಗೆಲಿದ || ೬೫ *

ಪಡಿಬಲವ ಬರಲೀಯದನಿಲಜ
ನೊಡನೆ ಸೈಂಧವ ಕಾದುತಿರಲಿ
ಮೃಡಿಸಿತಾಹವವಿತ್ತ ಮೋಹರ ಮಧ್ಯ ರಂಗದಲಿ |
ಕಡುಗಿ ನೂಕುವ ಕದನ ರಾಗಿಗಿ
ಳೊಡನೆ ಕಾದುವ ಪಾರ್ಥ ತನಯನ
ಬಿಡಿ ಸರಳು ಬೀಜಿದವು ರಮಣರನಮರ ವಧುಗಳಿಗೆ || ೬೬

¹ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ (ಬ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಕ.ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹಚ್ಚಾಗಿವೆ: -

ಮರಳು ಮರಳೋ ಭೀಮ ಮುನಿದರೆ
ಕೊರಳ ಕೊಯ್ಯೆನು ನಿನ್ನ ಹವಣೀ
ಹರನ ಕಾರುಣ್ಯಾಪಲೋಕನವನೆಗೆ ಹಿರಿದನುತ |
ಸರಳ ಮಳೆಯನು ಕಹಿದು ಭೀಮನ
ತುರಗವನು ಸೀಳಿದನು ರಣದಲಿ
ವಿರಥರನು ಮಾಡಿದನು ಫಲುಗುಣನುಳಿಯ ಪಾಂಡವರ ||

ಹೂಗುವ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನನು ಹು
ದೆಗೆಯಲೆಚ್ಚನು ದ್ರುಪದ ಮೊದಲಾ
ದಗಣಿತರನೊಡಿಸಿದ ಕೊಂದನು ಚಾತುರಂಗವನು |
ಹೂಗುವ ಭಟರಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಿಲ್ಲನು
ತೆಗೆದು ಮುಷ್ಠಾಮುಷ್ಟಿಯಲಿ ಕೋ
ಲುಗಳ ಕವಿಸಿಯ ಭೀಮನೊಡನವಗಡಿಸಿ ಕಾದಿದನು ||

ತಪ್ಪಿದನಾನೆಯ ಧಟ್ಟುಗಳ ಮು
 ಕ್ಕುಟುಕಿದನು ಕಾಂಭೋಜ ತೇಜಿಯ
 ನುಟುಬಿ ಹೊಯ್ದನು ಸೂನಿಗೆಯ ತೇರುಗಳ ತಿಂತಿಣಿಯ |
 ಮುಟ್ಟಿದನೊಗ್ಗಿನ ಪಾಯ್ಡಳವನ
 ಳ್ಳಿಟುವ ಹೆಣ ಕುಣಿದಾಡೆ ಭಟ ಬೇ
 ಸೆಟದೆ ಕೊಂದನು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯನರಸ ಕೇಳಿಂದ ||

೭೭

ಒರಸಿದನು ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ
 ಕರಿ ಘಟೆಯನ್ನೈವತ್ತು ಸಾವಿರ
 ತುರಗವನು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ ಮಹಾರಥರ |
 ಧುರದಿ ಲಕ್ಷ ಪದಾತಿಯನು ನಂ
 ಹರಿಸಿ ಶಲ್ಯ ಕುಮಾರಕನ ಕ
 ತ್ರರಿಸಿದನು ಗೋನಾಳಿಯನು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಧಾರೆಯಲಿ ||

೭೮

ಮಡಿದನಕಟಾ ತಮ್ಮ ಸಖನೆಂ
 ದಡಸಿದಳಲಿನೊಳದ್ದು ಕೋಪದ
 ಕಡು ರುಳದ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರನ ಕಣ್ಣು ಹೋಲುವೆಯ |
 ಸಿಡಿದ ವಿಸಾಸೆಯ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
 ಜಡವ ರೋಮಾಂಚನದ ಖಾತಿಯ
 ಕಡುಹುಕಾಟರು ಮಸಗಿದರು ದುರ್ಯೋಧನಾತ್ಮಕರು ||

೭೯

ಚಂಡ ಭುಜ ಬಲನೊಡನೆ ಮಕ್ಕಳ
 ತಂಡವೆದ್ದುದು ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲಿನ
 ದಂಡವಲಗೆಯ ಮುಸುಡಿ ಮುದ್ದ ಕರಾರಿಯುಬ್ಬಣದ |
 ಗಂಡುಗಲಿಗಳು ಕವಿದರದಿರುವ
 ಖಂಡಯದ ಮುಡುಹುಗಳ ಗಂಧದ
 ಮಂಡನದ ಮೈ ಸಿರಿಯ ಪರಿಮಳ ಪೂರರೊಗ್ಗಿನಲಿ ||

೮೦

ತಳಿತ ಸತ್ತಿಗಳ ವಿಡಾಯಿಯ
 ಲೊಲೆವ ಚಮರಿಯ ವಜ್ರ ಮಕುಟದ
 ಹೊಳಹುಗಳ ಹೊಗೆ ವಿಸಾಸೆ¹ಗದಲು¹ ಬಿರುದಿನುಬ್ಬಿಟೆಯ |

ಕೆಲ ಬಲದ ವೇಲಾಯತರ ವೆ
 ಗ್ಗಳದ ರಾವರ ಗಡಣ ನಾಲಗೆ
 ದಳಿದುದೆನೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆವಡಾಯುಧ ಭಟರು ನೂಕಿದರು || ೭೦

ಭಾಪುರೇ ಕೌರವನ ಸುತರಾ
 ಚೋಪಪೊಳ್ಳಿತು ಬಂದ ಬರವಿನ
 ಚಾಪಳದಲೊದಗಿದರೆ ಲೇನಲ್ಲಿದರ ಫಲವೇನು |
 ಕಾಪುರುಷರೇ ಕಾಣಬಹುದೆಂ
 ದಾ ಪುರಂದರ ಸುತನ ಸುತ ನಿಜ
 ಚಾಪವನು ನೇವರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಬಗೆಯದರಿ ಬಲವ || ೭೧

ಮಗುಳದಿರು ಶಲ್ಯಾತ್ಮಕನನುಗು
 ಳ್ಗಳ ನಿನ್ನಯ ಬಸಿತಿ ನೀಳಿಯೆ
 ತೆಗೆವೆಮ್ಮಯ ಸಖನನುತಾ ಲಕ್ಷಣಾದಿಗಳು |
 ತೆಗೆವೆನುತ ಮೇಲಿಕ್ಕಿದರು ತಾ
 ರೆಗಳು ನೆಣಗೊಬ್ಬಿನಲಿ ರಾಹುವ
 ತೆಗೆದು ಬದುಕಲು ಬಲ್ಲವೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೭೨

ದಿಟ್ಟರೋ ಲಕ್ಷಣನವರು ಜಗೆ
 ಜಟ್ಟಿಗಳೆಲಾ ರಾಜ ಕುಲದಲಿ
 ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಲರೀನು ಚಪಳತೆಯಾರಿಗುಂಟೆನುತ |
 ಕಟ್ಟಿದನು ಕಣಿಗಳಲಿ ಸುತ್ತಲು
 ತಟ್ಟಿವಲೆಗಳ ಸೋಹಿನಲಿ ಬೆ
 ನ್ನಟ್ಟಿ ಪಾರ್ಥ ಕುಮಾರ ನದೆದನು ಮೈರಿ ಮೃಗ ಕುಲವ || ೭೩

ಅ ಸುಯೋಧನ ಸುತರ ಸರಳ ವಿ
 ಳಾಸವನು ಖಂಡಿಸಿದನವದಿರ
 ಬೀಸರಕೆ ಬಂದಡ್ಡಬೀಳುವ ಭಟರ ಕಡೆಯೆಚ್ಚ |
 ರೋಷ ವಹ್ನಿಯ ಕೆದಕು ಕವಿವ ಮ
 ಹೀತರನು ಮಾಣಿಸಿದನವನೀ
 ವಾಸವನು ವಾಸವನ ಮೊಮ್ಮನುದಾರ ಸಮರದಲಿ || ೭೪

ಫಡ ಕುಮಾರಕ ಮೊದ್ಧೆಗರ ಸದೆ
 ಬಡಿದ ಗರ್ವಿತತನವಕಟ ನೆ
 ಮೊಡನೆಯೇ ನೋಡಿಲ್ಲಿ ಮೇಳವೆ ನಾರು ನಾರೆನುತ |
 ಒಡನೊಡನೆ ನಾರಾಚ ನಿಚಯವ
 ಗಡಣಿಸಿದರೇನೆಂಬೆನವರು
 ಗ್ಗಡದ ಬಿಲು ವಿದ್ಯಾತಿಶಯವನು ನಮರ ಭೂಮಿಯಲಿ || ೭೭

ಸರಳ ಮೊನೆಯಲಿ ಮೈರಿ ಸುಭಟರ
 ಕರುಳ ತೆಗೆದನು ರಣದೊಳಾಡುವ
 ಮರುಳ ಬಳಗವ ತಣಿಸಿದನು ಕಡಲಾದುದರುಣಜಲ |
 ತರಳನಜೆಯಟ್ಟಿದನು ಧುರದಲಿ
 ದುರುಳ ದುರಿಯೋಧನನ ಮಕ್ಕಳ
 ಮರಳಲೀಯದೆ ಭಟರ ಕೇಣಿಯ ಕೊಂಡನಭಿಮನ್ಯು || ೭೮

ಉರಗನಿಕ್ಕಡಿಗಾಱ ಹುಲ್ಲಿನ
 ಸರವಿಗಂಜುವುದುಂಟೆ ಕರ್ಣಾ
 ದ್ಯುರನು ಕಡ್ಡಿಗೆ ಬಗೆಯನೀ ಹೂಹೆಗಳ ಗಣಿಸುವನೆ |
 ಎರಡು ಶರದಲಿ ಲಕ್ಷಣನ ಸಂ
 ಹರಿಸಿದನು ಹದಿನೈದು ಬಾಣದ
 ಲರಿದನುಳಿದ ಕುಮಾರಕರನಭಿಮನ್ಯು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೭೯

ತಳಿತ ಚೂತದ ಸಸಿಗಳವನಿಗೆ
 ಮಲಗುವಂತಿರೆ ರಾಜ ಪುತ್ರರು
 ಹೊಳೆವ ಪದಕದ ಕೊರಳ ತಲೆಗಿಂಪಾದ ಪೋಳುಗಳ |
 ಬಳಿ ರಕುತದಲಿ ನನೆದ ಸೀರೆಯ
 ತಳಿತ ಖಂಡದ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
 ದಳಿತ ದಂಷ್ಟ್ರಾನನದಲೆಸೆದರು ಸಾಲ ಶಯನದಲಿ || ೮೦

ಇಕ್ಕಿದಿರಲಾ ರಾಜ ಪುತ್ರರ
 ನಕ್ಕಟಕಟಾ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹರು
 ಹೊಕ್ಕ ಮನೆ ಹಾಳಹುದಲಾ ದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು |

ಹಕ್ಕಲಾದುದು ನಮ್ಮ ಬಲ ಶಿಶು
ನಿಕ್ಕನಿನ್ನೂ ಪಾಂಡವರ ಪು
ಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲನುತ ಕೌರವ ರಾಯ ¹ಗರ್ಜಿಸಿದ¹ ||

೮೦

ಕುಲವ ನೋಡಿದಡಿಲ್ಲ ತನ್ನಯ
ಬಲುಹ ನೋಡಿದಡಿಲ್ಲ ಕದನದೊ
ಳುಳಿವ ನೋಡಿದರಿಲ್ಲಲಾ ಪತಿಯೆಂಬ ಪಾತಕಿಯ |
ಇಳೆಯೊಳೊಲೆಯ ಕಾಱರೆಂಬರ
ತಲೆಗೆ ತಂದನು ತೃಣವನೆಂದ
ಗ್ಗಲೆಯರನು ಮೂದಲಿಸಿ ಬಯ್ದನು ಸುಯ್ದು ಕುರು ರಾಯ || ೮೧

ಕೇಳುತಿದ್ದರು ಪತಿಯ ಮೂದಲೆ
ಗಾಳಿಯಲಿ ಧಳಿಸುವ ಶೌರ್ಯ
ಜ್ವಾಲೆ ಜಡಿದುದು ಖಾತಿಯಲಿ ಹೊಗರೇಳುದಾನನದ |
ಅಳುತನವುಜ್ಜಿದ್ದು ಕಡು ಹೀ
ಹಾಳಿಕಾಱರು ಕೈದು ಕೊಂಡರು
ಪಾಲಕನ ತಡುಬಿದರು ದೊರೆಗಳು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೮೨

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಖಚಿಗೊಂಡ (ಸ-ಕ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಚ.ಟ.ದ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಕೊಯ್ಗೊರಳ ಕೋಳಾಹಳದ ಮುಂ
ಗೈಗಳೇಳುನೆ ಬಾದಣಂಗಳ
ಮೈಗಳಣಿ ಮರಳಾಲಿಗಳ ಬಿಡುಮಿದಳ ಮೋರೆಗಳ |
ಸುಯ್ಯಲಿ ಜೀವವ ಬಿಡುವ ಬಲು
ಗೈಗಳಾಹವ ಜವನ ಬೆಳಸಿನ
ಕೈಗಳುಣಿ ಹುಲಿನಾಯ್ತಿನಲು ರಂಜಿಸಿತು ರಣಭೂಮಿ ||

ಅರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಿಪು ಕುಮಾರ ಕುಠಾರ ಧೀರನು
ಚಪಳ ನೃಪ ಸಂಹಾರ ಕಾಲನು
ವಿಪುಳ ಸಂಗ್ರಾಮದಲಿ ಮಡಿದನು ಫಲುಗುಣನ ತನಯ || *

ಮೇರೆದಪ್ಪಿತು ಕೌರವನ ಪರಿ
ವಾರದಲಿ ಬೇಹವರು ಮಕುಟದ
ಭಾರಿಯಾಳುಗಳಾಂತುಕೊಂಡರು ಪಾರ್ಥ ನಂದನನ |
ಸೂರಿಯನ ಸುತ ಶಲ್ಯ ಗೌತಮ
ಕೌರವಾನುಜನುಭಯಕಟಕಾ
ಚಾರ್ಯನಶ್ವತ್ಥಾಮನಿವರೋಗ್ನಾಯ್ತು ಪಡುರಥರು || ೧

ಹೊಳೆವ ನಿಂಧದ ಬಿಡಿವ ಕಹಳಾ
ವಳಿಯ ಲಗ್ನೆಯ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯದ
ಕಳಕಳದ ಕಾಲಾಳ ಬೊಬ್ಬೆಯ ಬಹಳ ರಭಸದಲಿ |
ಕಲಶ ಪಲ್ಲವ ಚೌಕದಲಿ ಮಂ
ಡಳಿಸಿದವು ಸತ್ತಿ ಗೆಗಳೊದಟುವ
ಕೆಲಬಲದ | ಶಂಖಾಳಿಯಲಿ ಸಂದಣಿಸಿತತಿರಥರು || ೨ †

* ಸೂಚನೆಯಾದಮೇಲೆ (ತ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಉಳಿದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ
ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಬಾಲಬಾಲರ ಕೊಂದ ದೊರೆಗಳ
ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು ಬವರ ಕೌರವ
ಗೋಳಿಡುತ ಸುಕುಮಾರಕರ ನಾವಿಂಗೆ ಪಂಬಲನೆ |
ಅಳಿದನು ದುಮ್ಮಾನವನು ಕ
ಚ್ಚಾಳುಗಳ ಕಂಡೆದು ಮಹಾರಥ
ರೋಳಿಯಲಿ ನೂಕಿದರು ಸರಿನದ ರಥದ ಗಡಗದಲಿ ||

| ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ತ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಉಳಿದುವು
ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಧೃತಿಗೆ ಚಿತ್ತವ ತೆತ್ತರೆನಲಾ
ದತ್ತಿಯದಿ ಮಧ್ವು ಭಾಷೆನುತ ಭಟ
ತತಿ ಪರಾಕ್ರಮವನು ಪಯೋಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕಾಲಿಡುತ |
ನುತ ಗಜಾರೋಹಕ ತುರಗ ಸಂ
ತತಿಗಳಲಿ ಪ್ರಾಣವರೂಢ ಪ್ರ
ತತಿ ಪರಿಣತವಳವಿಗೊಟ್ಟುದು ಮತ್ತೆ ಬಾಲಕನ ||

ಅಳವಿಗೊಟ್ಟು ದು ಮತ್ತೆ ಕೌರವ
ಬಲ ಪಯೋನಿಧಿ ವೈರಿ ಬಡಬನ
ಬಿಲು ಸರಳು ಬಿಟ್ಟುಗಿಡಿಯಲೌಕಿತು ಚಾತುರಂಗದಲಿ |
ಎಲೆಲೆ ಬೆಂಗಾಹಿನಲಿ ನೂಕುವ
ಬಲ ಸಮರ್ಥರ ಜೋಕೆಯಲಿ ಕುರು
ಬಲಕೆ ಕದನಾಳಾಪವಾಯ್ತು ನುತೆಚ್ಚ ನಭಿಮನ್ಯು ||

೩

ಎಸಲು ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಕವಿದುದು
ಹೆಸೆಯ ಹಳುವಿಂಗೊಕುವತಿರಥ
ರುಸುರುಮಾಣಿಗಳೇಳಿ ಹೊಯ್ದರು ರಾಯ ರಾವುತರು |
ನುನುಳಿದರು ನಾಚಿಕೆಯಲಾತನ
ವಿಶಿಖ ಜಲದಲಿ ತೊಳೆದರತಿರಥ
ರಸಮ ಸಂಗರವಾಯ್ತು ಮತ್ತೆ ಭಿಮನ್ಯುವಿದಿಲನಲಿ ||

೪

ಹಳಚಿ ಮುಖಿದುದು ವೀರ ಕರ್ಣನ
ಬಲ ಕೃಪಾಚಾರಿಯರ ಸೇನೆಗೆ
ತಲೆಯ ಮುಣ ಸಂಬಂಧ ಸವೆದುದು ಕಾತರಿಸಿ ಕವಿವ |
ಬಲದ ಬಿರುದರಿಗಮರ ನಾರಿಯ
ರೊಳಗೆ ಸೇರುವೆಯಾಯ್ತು ಶಲ್ಯನ
ಬಲದಡಗು ಸವಿಯಾಯ್ತು ಜಂಬುಕ ಕಾಕ ಸಂತತಿಗೆ ||

೫

ಕೆಡೆದ ರಥ ಸಲೆ ಕಾಂಚನಾದ್ರಿಯ
ನಡೆನಿದವು ನಾಚಿಕೆಯನಭ್ಯದೊ
ಳಿಡಿಯೆ ತಲೆ ಬೀಳಿದವು ಭಂಗವನನುಪಮಾಂಬರಕೆ |
ಕಡಲವರಿವರುಣಾಂಬು ಜಲಧಿಗೆ
ಬಿಡಿಸಿದವು ಬಿಂಕವನು ಶಿವ ಶಿವ
ನುಡಿವ ಕವಿಯಾರಿನ್ನು ಪಾರ್ಥ ಕುಮಾರನಾಹವವ ||

೬

ಪಡೆಯ ತೆಗೆ ತರುವಲಿಯ ಕೊಲ್ಲದೆ
ಪಿಡಿಯೆನುತ ಬಿಟ್ಟು ಸರಳ ತಿರುವಿನ
ಲಡಸಿ ಸೂತರಿಗಿಹಿ ಕೆಲ ಬಲದವರ ಕೈವೀನಿ |

¹ ಉಗಲು (ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ.ಬ). ² ಕೆನ್ನಗೆ ತೊಡಚಿ (ಕ).

ಕಡು ಮನದ ಕೈ ಚಳಕಿಗರು ಮುಂ
ಗುಡಿಯಲೈತರೆ ರವಿ ಸುತಾದಿಗ
ಳೊಡನೊಡನೆ ಕೈಕೊಂಡರಿದ್ದ ಕುವಾರ ನಂದನನಾ ||

೨

ಶಿಶುತನದ ಸಾವಾರ್ಥ್ಯ ಸಾಕಿ
ನ್ನೆಸದಿರೆಲಪ್ಪೇ ಮರಳು ಮರಳೆಂ
ದನಮ ಬಲರೈದಿದರು ಪಡುರಥರೊಂದು ಮುಖವಾಗಿ |
ಎನುಗೆ ನಿಮಗೆಂದಾಯ್ತು ನಿಂದ್ರೆಯು
ಮುಸುಕಿನಲಿ ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಜೀ
ವಿನಿದ ಜಾಣರು ನೀವೆನುತ್ತಿ ದಿರಾದನಭಿಮನ್ಯು ||

೮

ತರಳತನದಲಿ ನುಡಿಯದಿರು ನಂ
ಗರಕೆ ಕರೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನನು ಹೊಸ
ಸರಳು ನಾಚುವವಲ್ಲ ಶಿಶುವಧೆಯೆಂಬುದಪ್ಪವಾದ¹ |
ಮರಳುವುದು ಲೇಸೆನುತ ಪಡುರಥ
ರುರವಣಿಸಿದರು ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲಿನ
ಗರುಡಿಕಾಪಿನ ಕೂಡೆ ನೂಕಿತು 'ರವಿಸುತಾದಿಗಳ'² ||

೯

ಪಾರ್ಥ ಪರಿಯಂತೇಕೆ ನಮರ
ವ್ಯರ್ಥಜೀವರು ನೀವು ಕೌರವ
ನರ್ಥವನು ಸಲೆ ತಿಂಬುದಲ್ಲದೆ ನಮರ ನಿಮಗೇಕೆ |
ಸ್ವಾರ್ಥ ಲೋಲುಪ್ತಿಯಲಿ ನಿಲುವ ಸ
ಮರ್ಥರಾದರೆ ಬಾಣ ಧಾರಾ
ತೀರ್ಥದೊಳಗೊಲಾಡಿಸುವೆನೆಂದೆಚ್ಚಿನಭಿಮನ್ಯು ||

೧೦

ಮನದ ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳದಟನಹೆ ಮಾ
ತಿನ ಸಫಾಡಿಕೆ ಲೇಸು ಪಾರ್ಥನ
ತನಯನಲ್ಲಾ ಪೂತು ಪಾಯಿಕು ಎನುತ ಪಡುರಥರು |
ತನತನಗೆ ಕೆಂಗೋಲಿನಲಿ ಮು
ಮ್ಮೊನೆಯ ಬೋಳೆಯ ಸರಳಿನಲಿ ಸಾ
ಧನ ಸಮಗ್ರರು ಶಿಶುವನೆಚ್ಚರು ದೆಸೆ ದೆಸೆಗೆ ಕವಿದು ||

೧೧

¹ ಪಾತ (ಕ), ರಾಧ (ಚ.ದ.ಬ). ನಿನ್ನವಂದಿಗರು (ಕ), ಮಕುಟವರ್ಧ
ನರು (ಗ.ದ.ಬ).

ಮನಗಿ ಮದದಾನೆಗಳು ಸಿಂಹದ
ಶಿಶುವ ಮುತ್ತು ವವೋಲು ಕವಿ ಕವಿ
ದೇಸುತ ಬಂದರು ಮಕುಟವರ್ಧನರಸಮ ಬಾಲಕನ |
ನುಸುಳದವರವರಸ್ತವನು ಖಂ
ಡಿಸುತ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ಘನ ಪೌ
ರುಷದಲೆಚ್ಚಾಡಿದನು ಹಲಬರ ಕೂಡೆ ಸುಕುಮಾರ || ೧೨

ಕೋಡಿದನೆ ಕೊಂಕಿದನೆ ನಾಯಕ
ವಾಡಿಗಳು ಹಲರೆಂದು ಬೆಂಗೊ
ಚ್ಚೋಡಿದನೆ ಕೈಗಾಯದೆಚ್ಚನು ನಚ್ಚಿದಂಬಿನಲಿ |
'ತೋಡು ಬೀಡಿನ ಹವಣನಾತನ
ಮಾಡಿದಾತನೆ ಬಲ್ಲನೆನೆ' ಕೈ
ಮಾಡಿ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಮಳೆಯ ಮಹಾರಥರ ಮೇಲೆ || ೧೩*

ಪೂತು ಮರು ಬಿಲ್ಲಾಳುತನವಿದು
ಭೂತನಾಥಂಗಿಲ್ಲ ಸುಭಟ
ವ್ರಾತವೀಕ್ಷಿಸಲರಿದೆನುತ ಕಣಗೆದಜುದನು ದ್ರೋಣ |
ಏತಕಿದು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ದಿಟ ನೀ
ಸೋತಡೆಯು ಜಯವಿಲ್ಲೆಮಗೆ ಮೃಗ
ಪೋತನನು ಹರಿ ಹೊಯ್ದುದುಚಿತವೆ ಮಗನೆ ಕೇಳೆಂದ || ೧೪

ವಿನಯವೇಕಿದು ನಿಮ್ಮ ಭುಜ ಬಲ
ದನುವ ಬಲ್ಲೆನು ನಿಮ್ಮ ^೨ಕೈ ಮೈ^೨
ತನದ ಹವಣನು ಕಾ^೩ಬೆ^೩ನೆನ್ನೊಳು ^೪ಸೇನಿ^೪ ಜಯಿಸಿದರೆ |
ಧನುವ ಹಿಡಿಯೆನು ಸಾಕು ಡೊಂಬನ
ಬಿಡುಗು ನುಡಿಯಂತಿರಲಿ ಬಲ್ಲಡೆ
ಮೊನೆಗಣೆಯಲೇ ಮಾತನಾಡೆಂದೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು || ೧೫

^೧ ತೋಡಿತಹಿತನ ಗೋಣನಸುಗಳ ಹೂಡಿ ಕಳುಹಿತು ಯಮಪುರಕ (ಟ.ದ).
^೨ ಮೈಲಿಗೆ (ಕ), ಮೈಲಿಘು (ಚ.ಪ). ^೩ ವೆ (ಗ). ^೪ ತುದುಕಿ (ಕ.ಚ.ಟ.ದ.ನ).

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಗ.ಚ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಎಡದೊಳೊಕುವ ಕೃಪನನೆಚ್ಚನು
ತಡೆಯಲಶ್ವತ್ಥಾಮನನ ರಥ
ಕಡೆಯಲೆಚ್ಚನು ತೊಡಚಿ ಕೈಯಲಿ ಕೌರವಾನುಜನ |
ಮಿಡುಕಲೆಚ್ಚನು ಹಿಂದು ಮುಂದವ
ಗಡಿಸಿದಾ ಮಾದ್ರೇಯ ರವಿ ಸುತ
ರೊಡಲೊಳಂಬನು ಹೂಳಿದನು ನೀಳಿದನು ಸಮರಥರ || ೧೬

ಅಡಸಿ ಹೊಕ್ಕರೆ ಕೃಪನ ರಥವನು
ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಗುರು ಸುತನನಡಿ
ಮಿಡುಕಲೆಯದೆ ಬಿಗಿದು ಕರ್ಣನ ಧನುವ ಬಂಡಿಸಿದ |
ಕೊಡಹಿದನು ಕೌರವನ ರಥವನು
ತುಡುಕಲೆಯದೆ ದ್ರೋಣನನು ಜವ
ಗಡಿಸಿದನು ಜೋಡಿಸಿದ ಷಡುರಥರೊಗ್ಗ ನೊಡೆ ಹೊಯ್ದು || ೧೭

ಮುರಿ ಮುರಿದು ಹಿಯ್ಯಾಳಿಯಲಿ ಮ
ತ್ತು ರವಣಸಿ ಗಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿ 'ರಥಕರು'¹
ಹುರಿ ಬಿಡದೆ ಬಿಗುಹಿನಲಿ ಭಾಷೆಯ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ |
ಸರಳ ಸೂಸಿದರೆಡ ಬಲದಲ
ಬ್ಬ ರವ ಮಾಡಿದರೊಡಿದರು ಹಗೆ
ಯರುಣ ಜಲದಲಿ ನಾದಿದರು ನಿಶಿತಾಸ್ತ್ರ ಸಂತತಿಯ || ೧೮

ವಡಬಗೌತಣವಿಕ್ಕುವರೆ ಕಡ
ಲೊಡೆಯಗಹುದು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲಾ
ಬಿಡುಗಣೆಯ ಬೀಟುವರೆ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನೆಂದನುತ |
ಕಡುಮೊನೆಯ ಕೂರಂಬುಗಳ ಮಿಗೆ
ಗಡಣಿಸಿದನೊಗ್ಗೊಡೆದ ಷಡುರಥ
ರೊಡಲೊಳಂಬನು ಹೂಳಿದನು ಕಾಱಿದರು ಶೋಣಿತವ || ೧೯

ಹೂಸಕದ ಶೌರಿಯದ ಬಾಳಿಕೆ
ಯೇಸು ದಿನಮೈ ಕರ್ಣ ಕೃಪ ದು
ಶ್ಯಾಸನರ ಕೊಂಬನೆ ಕುಮಾರಕ ಸುರರಿ²ಗಲಗ²ಣಸು |

¹ ಕವಿದುದು (ಗ.ಚ.ಟ.ತ.ನ). ² ಗೆದೆಗೆ (ಕ.ಬ).

ಘಾಸಿಯಾದರು ಘಾಯವಡೆದು ವಿ
 ಘಾಸವಳಿದುದು ರಿಪು ಭಟನ ಗೆಲು
 ವಾಸೆ ಬೀತುದು ಧಾತುಗೆಟ್ಟುದು ಸರಳ ಸಾರದಲಿ || ೨೦

ವಿರಥನಾದನು ಕರ್ಣನಂಬಿಗೆ
 ತಿರುಹಿ ಬಿಲ್ಲನು ತೊಟ್ಟನಾ ಗುರು
 ಗುರು ತನೂಜನು ತನ್ನ ಸೂತನ ಶಿರವ ಹಠಿಯೆಚ್ಚ |
 ಸುರಗಿಯನು ಬಿಸುಟೊಪ್ಪಿಯ ತಿರುಹಿದ
 ನರಸನನುಜನು ಕೃಪನು ಶಲ್ಯನು
 ಕೊರಳಲನುಗಳ ಹಿಡಿದು ಹಂಗಿಗರಾದರೊಡೆಯಂಗೆ || ೨೧

ಗನ್ನ ದಲಿ ಗುರು ಜಾಣಿದನು ಕೃಪ
 ಮುನ್ನವೇ ಹಿಂಗಿದನು ಕರ್ಣನ
 ನಿನ್ನು ಕಂಡವರಾರು ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಮೂಱು ಬಾರಿಯದು |
 ಬೆನ್ನ ತೆತ್ತರು ಬಿರುದರಾತಗೆ
 ಕೆನ್ನ¹ಯೆಡೆಗುಗಿದಂಬು ಸಹಿತವೆ
 ನಿನ್ನ ಮಗನರನೆಲೆಗೆ ಸರಿದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಭಟರು ಮನ್ನೆಯ
 ಗಂಡನಾಗೈ ಜೀಯ ಎನೆ ಖತಿ
 ಗೊಂಡು ಕುರುಪತಿ ನೋಡಿದನು ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು |
 ಭಂಡರೆಂಬೆವೆ ಜಗದ ಗುರುಗಳು
 ಗಂಡುಗಲಿಗಳು ಮೈರಿ ಭಟರಿಗೆ
 ಹೆಂಡಿರಾಗಲು ಹೋಗಿರೈ ದಿಟ ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದ || ೨೩

ಕಾಲ ವಹಿಲವ² ಕಲಿಸಲೋನುಗ
 ಕೋಲ ಗುರು ಜಾಣಿದನು ಶಲ್ಯನ
 ಮೇಲು ಮುಸುಕನುವಾಯ್ತು ಬಿರುದೇನಾಯ್ತು ಗುರುಸುತನ |
 ಅಳುವಾಸಿಯ ಕಡುಹು ಕರ್ಣನ
 ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ಪೂತು ಮರುರೇ
 ಬಾಲ ಎಂದವನೀಶ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತನ್ನವರ || ೨೪

¹ ಗಡಿಗುಡಿ (ನ.ಬ). ² ತೋಟ (ಕ.ಚ.ಟ.ದ).

ಇದಿರೊಳೀಶನ ಭಾಳ ನಯನದ
 ಕದಹು ತೆ¹ಗೆ¹ದಿದೆ ಹಿಂದೆ ಮರಳುವ
 ಡಿದೆ ಕೃತಾಂತನ ಕೊಂತವರನನ ಮೂದಲೆಯ ವಚನ |
 ಅದಟು ಕೊಳ್ಳದು ರಾಜ ಸೇವೆಯ
 ಪದವಿ ಪಾತಕ ಫಲವೆನುತ ನೂ
 ಕಿದರು ರಥವನು ಹಳಿವು ದರ್ಪದ ಹೇವ ಮಾರಿಗಳು || ೨೫

ರಸದ ಬಂಧದ ಬಿಗುಹು ವಹ್ನಿಯ
 ಮುಸುಕನುಗಿದುಳಿವುದೆ ಕುಮಾರನ
 ಮುಸುಡ ಮುಂದಕೆ ಬಿದ್ದು ಬದುಕುವರೇ ಮಹಾದೇವ |
 ಎನುತ ಹೊಗುವರು ಭಟನೆ ಘಾಯಕೆ
 ಮುಸುಡ ತಿರುಹುವರಡಿಗಡಿಗೆ ಸಾ
 ಹನದ ಸುಂಕಿಗನೊಡನೆ ತಲೆಯೊತ್ತಿದರು ಷಡುರಘರು || ೨೬

ಹಱುದು ಬಿದ್ದವು ಜೋಡು ಮೆಯ್ಯಲಿ
 ಮುಱಿದವಗಣಿತ ಬಾಣದೇಱಿನೊ
 ಳೊಱಿದ ರಕುತದ ಧಾರೆ ನಾದಿತು ರಥದ ಹಲಗೆಗಳ |
 ಅಱಿವು ಮಱಿದಪಕ್ಕೀರ್ತಿ ನಾರಿಯ
 ಸೆಳಿಗ ಒಡಿದರು ಹೇಳಲೇನದ
 ನಱಿಯೆನೇಕಾಂತದಲಿ ಕರ್ಣನ ಕರೆದನಾ ದ್ರೋಣ || ೨೭

ಇದಿರೊಳಾನುವುದರಿದು ಹಸುಳೆಯ
 ಕದನ ಹಂಗಿಗರಾದೆವಾಳ್ಳನ
 ವದನ ಕಮಲಕೆ ನಮ್ಮ ಪೌರುಷವಿಂದು ಹಿಮವಾಯ್ತು |
 ಇದಿರೊಳಾನಿಹೆ ಶಲ್ಯನೆಡ ವಂ
 ಕದಲಿ ಬಲದಲಿ ಕೃಪನಪರ ಭಾ
 ಗದಲಿ ನೀ ಬಂದೆನು ಕುಮಾರನ ಕರದ ಕಾರ್ಮುಕವ || ೨೮

ಚಾಪವೀತನ ಕೈಯಲಿರಲಿ
 ನ್ನಾ ಪಿನಾಕಿಗೆ ಗೆಲವು ಘಟಿಸದು
 ವೈಪರೀತ್ಯಕೆ ಬೆದಲಿಲಾಗದು ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯವಿದು |

ರೂಪುದೋಷದೇ ಬಂದು ಸುಭಟನ
ಚಾಪವನು ಬಂಡಿಸುವುದಿದು ಕುರು
ಭೂಪಸುಳಿವೆಂದಿನಸುತನನೊಡಬಡಿಸಿದನು ದ್ರೋಣ || ೨೯

ಹಿಂದಣಿಗೆ ತಿರುಗಿದನು ಭಾಸ್ಕರ
ನಂದನನು ಬಲ ವಂಕದಲಿ ಗುರು
ನಂದನನು ಕೃಪ ಶಲ್ಯ ವಾಮದೊಳಿದಿರಲಾ ದ್ರೋಣ |
ನಿಂದು ಕದನವ ಕೆಣಕಿದರು ರಿಪು
ಬಂದಿಕಾಟನೊಳೇಟ ಸೂಷಿಗೆ
ಬಂದು ಬಸಿವುತ ಹೋದರನಿಬರು ಜೈದು ರವಿಸುತನ || ೩೦ *

ದಳವು ದಳವುಳವಾಯ್ತು ಕೈನರ
ದೊಳಗೆ ವಿಸಂಟಂಬರಿದು ಕರ್ಣಕೆ
ಯೊಳಗೆ ಷುಂಗಣಗುಣಿದು ಸಂಗರ ಜಯದ ಮಡುವಿನಲಿ |
ಸಲೆ ಸೊಗಸಿ ತನಿ ಸೊಕ್ಕಿ ದೆಸೆ ಪಟ
ದುಳಿದು ಸೌಭದ್ರೆಯ ಭೃಂಗನ¹
ಬಿಲು ದನಿಯ² ಭರವಂಜಿಸಿತು² ಜಯಯುವತಿ ವಿರಹಿಗಳ || ೩೧ †

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಚ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು
ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಮಗನೇ ಕೊಲಬಾರದು ಸುಯೋಧನ
ನಗಡು ರಾಜನು ಮೇಣು ರಣದಲಿ
ಮಗನನಲು ಹುಡುಗನೆಯರಾಗದು ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವಿದು |
ಬಗೆಯನೀಜನದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕಡಿ
ಮಿಗುವರಿಯವನರದೊಳೊಡುವ
ಸೊಗಣನಿಂದವೆ ಕಷ್ಟವೆಂದನು ಕರ್ಣ ಮನದೊಳಗೆ ||

¹ ದ್ರವ್ಯರೇಫದ (ಚ.ಪ), ದ್ರೇಯ ಮಧುಪನ (ಗ). ² ಸಿಡಿಲಂತೆ ರಂಜಿ
ಸಿತು (ಚ.ಪ.ಟ.ತ.ದ).

† ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಕ.ಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು
ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :—

ಬವರ ವೆಗ್ಗೆಳವಾಯಿತೆನೆ ಕೌ
ರವನು ಕರ್ಣನ ಮುಖವ ನೋಡಿದ
ಡವನ ಪೌರುಷವುಳಿಯಲಿಯದು ಮರಳಲಿಲ್ಲನುತ |
ಅವನಿಪತಿ ಸನ್ನೆಯನು ಮಾಡಲು
ಕವಿವ ನಯನಾಂಬುಗಳನೊರಸುತ
ರವಿ ಸುತನು ಬಲು ಬಿಲ್ಲ ಸೆಳೆದನು ತಿರುವನೇಷಿಸಿದ ||

ಆರಯಿದು ಮಗನೆನಿಸುವೀ ಮಮ
 ಕಾರವೆಮ್ಮೊಳು ಮೊಳೆತಡಾ ದಾ
 ತಾರನುಳಿವೆನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪುವುದೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ |
 ಕೂರಲಗನಾ ಕರ್ಣ ಬರೆ ನೆಳೆ
 ದಾರಿ ಹಿಂದಣನೆಚ್ಚು ಪಾರ್ಥ ಕು
 ಮಾರಕನ ಚಾಪವನು ಮುಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಬಂಡಿಸಿದ ||

೩೨ *

ಉಜುವ ಜಯವಧುವೊಕ್ಕ ತನದಲಿ
 ಮುಜಿದ ಕಡ್ಡಿಯಿದೆನಲು ಕರದಿಂ
 ಮುಜಿದು ಬಿದ್ದು ದು ಚಾಪವಿಂದ್ರ ಕುಮಾರ ನಂದನನ |
 ಬೆಳಗಡರಿ ಮುಖದಿರುಹಿ ಹಿಂದಣಿ
 ನಿಜಿದ ಕರ್ಣನ ನೋಡಿ ಮುಖದಲಿ
 ಕಿಜುನಗೆಯ ಕೇವಣಿಸಿ ನುಡಿದನು ಬೆರಳನೊಲೆದೊಲೆದು ||

೩೩

ಅವ ಶರ ಸಂಧಾನ ಲಾಘವ
 ದಾವ ಪರಿ ಮರು ಪೂತು ಪಾಯಿಕು
 ದೇವ ಬಿಲ್ಲಾಳೆಂತು ಕಡಿದೈ ಕರ್ಣ ನೀ ಧನುವ |
 ಈ ವಿವೇಕವಿದಾರ ಸೇರುವೆ
 ಯಾವಗಹುದಿದು ಹಿಂದೆ ಬಂದೆನು
 ವೀ ವಿಗಡತನ ನಿನಗೆ ಮೆಚುವುದು ಕರ್ಣ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೪

ಎನಲು ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ತಿರುಗಿದ
 ನನುವರದಲಿ ಕರ್ಣನಾತನ
 ಧನು ಮುಜಿಯೆ ಕೈಕೊಂಡರೀ ದ್ರೋಣಾದಿ ನಾಯಕರು |
 ಕನಕ ರಥವನು ದ್ರೋಣನಾ ಗುರು
 ತನುಜ ಸಾರಥಿಯನು ಕೃಪಾಚಾ
 ರ್ಯನು ತುರಗವನು ಶಲ್ಯ ಕಡಿದನು ಭಟನ ಲೆಕ್ಕೆಯವ ||

೩೫

ಮನದೊಳಗೆ ಕಡುನೊಂದು ಕರ್ಣನು
 ಅನುವರದೊಳಿಹದನ ಬೆಸಸಿದ
 ನೆನುತ ದುಮ್ಮಾನದಲಿ ದುಗುಡದ ನಯನವಾರಿಯಲಿ |
 ತನುವಿದೇಕೀ ಜಾತ್ಯ ಭೂಪರ
 ಮನೆಯೊಳಿಹ ಬಡತನವ ನುಡಲಿ
 ನ್ನೆನುತಕಟ ಮನಗುಂದಿ ಬೈದನು ವಿಧಿಯ ರಾಧೇಯ ||

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ತುಡುಕುವರೆ ಧನುವಿಲ್ಲ ಮುಂದಡಿ
ಯಿಡಲು ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲ ರಥ ಕಡಿ
ವಡೆದುದಿನ್ನೆಂತೊದಗುವನೊ ಸುಕುಮಾರ ತಾನೆನುತ |
ಪಡೆ ಬಿಡದೆ ಬೊಬ್ಬಿಜಿಯೆ ಬೆದಕಿದೆ
ಕಡುಗಿ ಖಡ್ಗವ ಕೊಂಡು ರಿಪುಗಳ
ಕಡಿದು ಹರಹುತ ಬೀದಿವರಿದನು ಕಣನ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೩೬

ಈತನಿರೆ ಕಲ್ಪಾಂತ ರುದ್ರನ
ಮಾತು ಜಗಕೇಕೆನಲು ಮೈರಿ
ವ್ರಾತವನು ಮುಂಕೊಂಡು ಹೊಯ್ದನು ಹೊಳೆವ ಖಡುಗದಲಿ |
ಸೋತನೇ ಶಿಶು ಷಡುರಥರ ಕರೆ
ಈತನಾರೈ ಹೇಳಿ ಭಯವಿ
ನ್ನೇತಕೆಂದವನೀತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತನ್ನವರ || ೩೭

ಗೆಲಿದರಭಿಮನ್ಯುವನು ತನ್ನವ
ರೆಲವೊ ತಾ ವೀಳೆಯವನೆನುತವೆ
ಮೆಲು ನಗೆಯಲತಿರಥರ ಜಹಿದನು ಕೌರವರ ರಾಯ |
ಬಳಿಕ ಎಡ ಬಲ ವಂಕದಲಿ ಮಂ
ಡಳಿಸಿ ಮೋಹರಿಸಿತ್ತು ರಿಪುಬಲ
ಜಲಧಿ ವಡಬನೊಳಾಂತು ತಾಗಿದರಂದು ಷಡುರಥರು || ೩೮ *

ತುಡುಕಿದವು ತೇಜಿಗಳು ವಾಘೆಯ
ಗಡಣದಲಿ ತೂಳಿದವು ದಂತಿಗ
ಳೆಡ ಬಲದ ಬವರಿಯಲಿ ಮುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ರಿಪು ನಿಕರ |
ಕಡುಮನದ ಕಾಲಾಳು ಕಹಿದುದು
ಖಡುಗ ಧಾರೆಯನೀತನಳವಿಯ
ಕೆಡಿಸಿ ಮೇಲಿಕ್ಕಿದರು ಭೂಪನ ಮೊನೆಯ ನಾಯಕರು || ೩೯

ವಿಷದ ಹುಟ್ಟಿಯೊಳೆಹಗಿ ನೋಣ ಜೀ
ವಿಸುವುದೇ ಶಿವ ಶಿವ ಕುಮಾರನ
ಮುಸುಡ ಮುಂದಕೆ ಬಿದ್ದು ಬದುಕುವುದುಂಟೆ ಭಟ ನಿಕರ |

ಕುಸುರಿದಹಿದನು ಕರಿ ಘಟೆಯನಿ
ಪ್ಪಸರದಲಿ ಕಾಲಾಳು ಕುದುರೆಗೆ
ಳನುವ ನೂಟೆಯ ಬಿಟ್ಟನಂತಕ ದೂತ ಸಂತತಿಗೆ || ೪೦

ಅರಿ ಭಟನ ಬೊಬ್ಬೆಗಳ ಮೊಳಗಿನೊ
ಳರುಣ ಜಲ ವರುಷದಲಿ ರಿಪುಗಳ
ಕೊರಳ ಬನದಲಿ ಕುಣಿದುವೀತನ ¹ಖಡ್ಗವನಕೇರಿಕಿ |
ಸುರಿವ ಖಂಡದ ರಕುತ ಧಾರೆಗೆ
ತರ ತರದಿ ಬಾ²ಯೈಗೆದು³ ಶಾಕಿನಿ
ಯರ ಸಮೂಹವು ಬಳಿಯಲ್ಪೆದಿತು ಪಾರ್ಥ ನಂದನನ || ೪೧

ಕರುಳ ಹೂ ಗೊಂಚಲಿನ ಮೂಳೆಯ
ಬಿರಿ ಮುಗುಳ ನವ ಖಂಡದಿಂದೆಯ
ಕರತಳದ ತಳಿರೆಲೆಯ ಕಡಿದೊಳುಗಳ ಕೊಂಬುಗಳ |
ಬೆರಳ ಕಳಿಕೆಯ ತಲೆಯ ಫಲ ಬಂ
ಧುರದ ಘೋಕ ಧ್ವಾಂಕ್ಷ ನವ ಮಧು
ಕರದ ರಣವನವೆನೆದುದೀತನ ಖಡ್ಗ ಚೈತ್ರದಲಿ || ೪೨

ಮೈರಿ ವೀರ ಪ್ರತತಿಗಮರೀ
ನಾರಿಯರಿಗೆ ವಿವಾಹವನು ವಿ
ಸ್ತಾರಿಸುವ ಸಮಯದೊಳಗಾಂತ ಸಿತಾಕ್ಷತಾವಳಿಯ |
⁴ತಾರಕಿಗಳೆನೆದಭ್ರವೆನೆ⁵ ರಿಪು
ವಾರಣದ ಮಸ್ತಕದ ಮುತ್ತುಗ
ಳೋರಣಿಸಲೊಪ್ಪಿದುದು ಖಡ್ಗ ಸುರೇಂದ್ರ ಸುತ ಸುತನ || ೪೩

ಶಾಕಿನಿಯರೋಕುಳಿಯ ಧಾರೆಯ
ಚೀಕೊಳುವೆಯೋ ಜವನ ಜಳ ಜಂ
ತ್ರಾಕರುಷಣವೊ 'ರಕುತ ಲತೆಗಳ' ಕುಡಿಯ ⁶ಕೊನರು⁷ಗಳೊ |
ನೂಕಿ ಕೊಯ್ಲೊ ರಳುಗಳ ಮುಂಡದ
ಮೂಕಿನಲಿ ನೆಗೆದೊಗುವ ನೆತರು
ನಾಕವನು ನಾದಿದುದೆನಲು ಸೇವಹಿದನು ಪರ ಬಲವ || ೪೪

¹ ಖಡ್ಗ ಕೇಣಿಯಲಿ (ಕ), ಖಡ್ಗದಾವಾಗ್ನಿ (ಗ), ವೀರಖಡ್ಗ ಶಿಖಿ (ದ).
² ಯೋಧಿ (ಬ). ³ ಧಾರುಣಿಯೊಳುದುರಿದವೆನಲು (ಕ), ತಾರಕಿತವಾದಭ್ರವೆನೆ
(ಛ.ತ.ದ.ನ). ⁴ ಹೂತಲತೆಯೋ (ತ). ⁵ ಕೊಂಬು (ಕ.ತ.ದ.ನ), ಕೊಂಕು
(ಚ.ಪ.ಬ).

ಅಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ದನು ದಂತಿಗಳ ಹುಡಿ
 ಗುಟ್ಟಿದನು ವಾಜಿಗಳ ತೇರಿನ
 ಧಟ್ಟುಗಳ ಸೀಳಿದನು ಮಿಗೆ ಕಾಲಾಳನಸಿಯಜ್ಜಿದ |
 ಕೆಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೋಡಿದುದು ಭಟನಜ್ಜಿ
 ಯಟ್ಟಿದನು ರಣದೊಳಗೆ 'ರಾಯ' ಘ
 ರಟ್ಟ ಪಾರ್ಥನ ತನಯ ಕೊಂದನು ಖಡ್ಗ [²ಮನ²]ದಣಿಯೆ || ೪೫

ಸೀಳಿದನು ಸೌಬಲನೊಳಿಪ್ಪ
 ತ್ತೇಳನಾ 'ಮಾದ್ರೈಶ'ರೊಳು ಹದಿ
 ನೇಳನಗ್ಗ ದ ರವಿ ಸುತನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಳ್ಳೆವರನು |
 ಮೇಲೆ 'ಕೇರಳರೊಳಗೆ' ಹತ್ತು ನೈ
 ಪಾಲರನು ಕೌಸಲ ಯವನ ನೇ
 ಪಾಳ ಬರ್ಬರರೊಳಗೆ ಕೊಂದನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರವ || ೪೬

ಹನುಳಿಯೆನ ಬಹುದೇ ಮಹಾದೇ
 ವನಮ ಬಲ ಬಾಲಕನೆನುತ ಚಾ
 ಳಿಸಿತು ಪಡೆಯಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿದರು ನಾಯಕರು |
 ಮುಸುಡ ತಿರುಹುತ ಮಕುಟ ವರ್ಧನ
 ರುಸುರಲಮ್ಮದೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭೂಪನ
 ನುಸುಳುಗಂಡಿಯ ನೋಡುತಿದ್ಧರು ಕೂಡೆ ತಮತಮಗೆ || ೪೭

ತುಡುಕಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ಬಲದಲಿ
 ಮಿಡುಕಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ರಕುತದ
 ಕಡಲೊಳಗೆ ಬೆಂಡೆದ್ದು ನೆಗೆದುದು ಕೋಟಿ ಪಾಯ ದಳ |
 ಸಿಡಿಲು ಜಂಗಮವಾಯ್ತೊ ಪ್ರಳಯದ
 ಮೃಡನು ಬಾಲಕನಾದನೋ ಕೊಲೆ
 ಗಡಿಕನಹುದೋ ಕಂದ ಎಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೪೮

ಧನು ಮುಜಿದ ಬಳಿಕಮ್ಮಡಿಸಿತ್ತೀ
 ತನ ಪರಾಕ್ರಮವೆನುತ ಸೇನಾ
 ವನಧಿ ಜಜ್ಜಿದುದು ಭಟರು ಹರಿದರು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ |

¹ ವೈರಿ (ಚ.ನ.ಪ). ² ಸಂ (ಕ), ಹಸಿ (ಗ.ತ.ಟ.ನ.ಬ), ಮನೆ (ಚ.ಪ). ³ ಕೈಕಯ (ಗ.ಚ.ಪ). ⁴ ಮಾದ್ರೈಯರಲಿ (ಗ.ಚ.ಪ).

ಜನಪತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಯಲಿ ರವಿ
ತನುಜನಡ್ಡೆ ಸಿದನು ಫಡ ಹೋ
ಗೆನುತ ನಾರಾಚದಲಿ ಮುಸುಕಿದನರ್ಜುನಾತ್ಮಜನ || ೪೯

ಎಳೆಯ ರವಿ ರಶ್ಮಿಗಳು ರಕ್ತೋ
ತ್ಪಲದೊಳಗೆ ¹ಹೊಳೆವಂತೆ¹ ಹೊನ್ನೆರೆ
ಬಳಿದ ಪಿಳುಕನೆ ಕಾಣಲಾದುದು ಭಟನ ಕಾಯದಲಿ |
ಒಲೆದು ಕೇಸರಿ ಹೊಯ್ಯುವೊಲ
ವೃಳಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಹಯ ರಥವನ
ಪೃಳಿಸಿ ಮರಳುವ ಲಾಗಿನಲಿ ಖಂಡೆಯವ ಖಂಡಿಸಿದ || ೫೦

ಕರದ ಕರವಾಳುಡಿಯೆ ಬಿಡೆ ಹ
ಲೊರೆದು ಭರದಲಿ ಗದೆಯ ಕೊಂಡ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಕೋಪದಲಗಿದು ಹರಿಗೆಯ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಣಿಗೆ |
ಅರರೆ ಸಮ್ಮುಖವಾಗೆನುತ ಸಂ
ಗರದೊಳುರವಣಿಸಿದನು ಕರ್ಣನ
ತೆರಳಿಚಿದನ್ನೊಣು ಹಜ್ಜೆಯಲಿಂದ್ರ ಸುತ ಸೂನು || ೫೧

ಗದೆಯ ಹೊಯ್ಲಲಿ ನೊಂದು ಕೋಪದೊ
ಳದಿರೆನುತ ಸೈಗೆಡೆದ ರೋಮದ
ಹೊದಟುಗಳ ಬಿಡುಗಣ್ಣ ಕೆಂಪಿನ ಕುಣವ ಮೀಸೆಗಳ |
ಕುದಿದ ಹೃದಯದ ಕಾದ ದೇಹದ
ಕದನಗಲಿ ರವಿ ಸೂನು ಮೇಲಿ
ಕ್ಕಿದನು ಫಡ ಹೋಗದಿರು ಹೋಗದಿರೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ || ೫೨

ಶರಮಯವು ಸರ್ವಾಂಗವಿನ್ನೀ
ಸರಳು ನೆಡಲಿಂಬಿಲ್ಲ ಮೈಗಳೊ
ಳುಟಿಯನದನಭಿಮನ್ಯು ಕರ್ಣನ ಮೇಲುವಾಯಿದನು |
ತರಹರಿಸಿ ಕೆಲ ಸಿಡಿದು ರಿಪು ಭಟ
ನುರವನುದರವನೆಡ ಬಲನ ಕಿ
ಬ್ಬರಿಯನೆಚ್ಚನು ಕರ್ಣ ²ನೊಣ್ಣುವತ್ತು² ಬಾಣದಲಿ || ೫೩

¹ ಕವಿವಂತೆ (ಕ.ಗ.ಚ.ಪ). ² ನಟುವತ್ತೆಂದು (ಚ.ದ.ನ) ನಟುವ
ತೊಂದು (ಚ.ತ).

ಸರಳು ನೆಡಲುಬೈದ್ದು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು
 ದುರವಣಿಸಿ ಬರೆ ದಿವ್ಯ ಶರದಲಿ
 ಕರವೆರಡ ಹರಿಯೆಚ್ಚ ಡಾಗಳೆ ಕೆಡೆದವನಿಯಲಿ |
 ಇರದೆ ಗಹಗಹಿಸಿದನು ಕೇಳಲೆ
 ಮರುಳೆ ಸೂತಜ ಕೈಮುಖಿಯೆ ಸಂ
 ಗರದ ನಿರಿ ಹಿಂಗುವಳೆ ತನ್ನನೆನುತ್ತ ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

೫೪

ಸುರಿವ ರಕುತದ ಸರಿಯ ಸೆಪುಗಿನೊ
 ಲೊರನಿ ರಥದಚ್ಚುಗಳನೊದೆದನು
 ತಿರುಹಿ ಗಾಲಿಯ ತೆಗೆದು ಮುಂಗೈಗೊಂಡು ನಡೆ ನಡೆದು |
 ಅರಿ ಬಲವನಿಡೆ ಮುಗ್ಗಿ ಕೆಡೆದುದು
 ತುರಗವಜಿಗಿಜಿಯಾದುದಿಭ ತತಿ
 ಯುರುಳಿದವು ಹೊರಳಿದವು ಹೂಣಿಗರಚ್ಚೆ ಸಮರದಲಿ ||

೫೫

ಹರಿಯ ಚಕ್ರದ ಸತ್ಪವೀತನ
 ಧುರದೊಳಾಯೆ ನೆ ರಥದ ಚಕ್ರದೊ
 ಳರಿ ಬಲವನಿಡೆ ಮುಗ್ಗಿ ಕೆಡೆದುದು ಬಹಳ ತಳತಂತ್ರ |
 ಬಿರುದರಾನುವರಿಲ್ಲ ಪಡುರಥ
 ರುರುವಣಿಯು ಹಿಂದಾಯ್ತು ರಾಯರ
 ಗುರುವ ಕಂಡವರಿಲ್ಲೆನುತ ಕುರುರಾಯ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೫೬

ಮನದ ಖತಿ ಹೊಗರೆಣಿ ದುಶ್ಯಾ
 ಸನನ ಪುಗನಿರಾಗಿ ಖಡುಗದ
 ಮೊನೆಯ ಚೂರಿಸಿ ದಂಡವಲಗೆಯ ತೊಡೆಯೊಳೊದಲುನುತ |
 ತನಗೆ ಮೃತ್ಯುವ ಕರೆವ ಪೋಲ
 ಜುನ ಕುಮಾರನ ಕರೆದು ಹಳಚಿದ
 ನನಿಮಿಷಾವಳಿ ಪೂತು ಪಾಯ್ತೆನೆ ಹೆಣಗಿದರು ಭಟರು ||

೫೭

ಗಾಲ ತೀರಿದವೆಂದು ಬಂದನೆ
 ಕಾಳೆಗಕೆ ತಪ್ಪೇನೆನುತ ಕರ
 ವಾಳಿನಾತನ ಬಗೆಯದೊಳಹೊಕ್ಕೈದಿದನು ಶಿರವ |
 ಮೇಲುವಲಗೆಯಲಣಿದು ಹಾಯ್ದನು
 ಬಾಲಕನ ಘಾಯವನು ನಸು ನಗು
 ತೇಳಿಸುತ ದಂಡೆಯಲಿ ಕಳೆದನು ತಿವಿದನವನುರವ ||

೫೮

ಕರಹತಿಗೆ ಧಡಧಡಿಸಿ ತಿಟ್ಟನೆ
 ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ ಧೈರ್ಯದಲಿ ಹೊಡ
 ಕರಿಸಿ ಹೊಡಬಿನೊಳೆದ್ದು ಹೊಯ್ದನು ಪಾರ್ಥ ನಂದನನ |
 ಅರಿ ಕೃಪಾಣದ ಘಾಯವನು ತರ
 ಹರಿಸಲಹಿಯದೆ ಬೀಳುತಹಿತನ
 ನೆಹಗಿದನು ಬಳಿಕವನಿಗೊಹಗಿದರಾ ಕುಮಾರಕರು || ೫೯

ಕಾಳುಕಿಚ್ಚೆದ್ದ ಡವಿಯನು ಕುಡಿ
 ನಾಲಗೆಯೊಳೆವಡಿಸಿ ದಳ್ಳುರಿ
 ಜ್ವಾಲೆ ತಗ್ಗಿದವೋಲು ಗಗನದ ಮುಗಿಲ ಮೋಹರವ |
 ಧಾಳಿಯಲಿಯಹಿಯಟ್ಟಿ ಸುಂಟುರು
 ಗಾಳಿಯುರವಣಿ ನಿಂದವೋಲು ಸುರ
 ಪಾಲ ತನಯನ ತನಯನನ್ನ ಮಿಸಿದನು ರಣದೊಳಗೆ || ೬೦

ತೋಳ ತಲೆಗಿಂಬಿನಲಿ ಕೈದುಗ
 ಲೋಳಿಗಳ ಹಾಸಿನಲಿ ತನ್ನಯ
 ಕಾಲ ದೆಸೆಯಲಿ ಕೆಡೆದ ಕೌರವ ಸುತರು ನೂರ್ವರಲಿ |
 ಬಾಲಕನು ಬಳಲಿದನು ಸಮರದ
 ಲಿಲೆಯಲಿ ಕುಣಿ ಕುಣಿದು ಬಸವಳಿ
 ದಾಳುಗಳ ದೇವನು ಮಹಾಹವದೊಳಗೆ ಪವಡಿಸಿದ || ೬೧ *

ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಬಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ
 ಹೊಗರು ಮೋರೆಯ ಹಿಣಲ ಮಂಡೆಯ
 ಜಿಗಿಯ ರಕುತದ ಜೋಹಿನೊಡಲಿನ ತುಹುಗಿದಂಬುಗಳ |

---

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ತ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಸಸಿಯ ಬಿಂಬವ ಬಗೆಯದಡುನ
 ಮುಸುಡು ಕಂದದು ಮೆಯ್ಯಧೀಧಿತಿ
 ಮನುಳಿಸದು ಕಣ್ಣಾಲಿ ಕರಗದು ಕಾಯ ಜವಗೆಡದು |
 ಎಸಕ ಮನುಳದು ಸಮರದಲಿ ಪೌ
 ರುಷ್ಪು ಮಾಡಿ ವಿರೋಧಿರಾಯರ
 ಕುಸುರಿದಹುದನು ಕೆಡಹಿ ಪಾರ್ಥನ ಸೊನು ರಂಜಿಸಿದ ||

ಹೆಗಲ ಕೊಯ್ಲಿನ ತಗ್ಗಿನಲಿ ಸೈ
ನೆಗೆದ ರೋಮದ ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿಯ
ತಗಹು ಬಿಡದಭಿಮನ್ಯು ಮೆಹಿದನು ಶಸ್ತ್ರ ಶಯನದಲಿ || ೬೨ *

ಸಾವ ಹರಯವೆ ಎನುತ ಗಗನದ
ದೇವ ತತಿ ಮಹುಗಿತ್ತು ಶಕ್ತನ
ಸಾವಿರಾಲಯೊಳೊಹಿತೆ ಮನಗಿತ್ತು ಪೌತ್ರ ಶೋಕದಲಿ |
ತಾವು ಪಡುರಥರೊಬ್ಬ ಹಸುಳೆಯ
ಹೇವವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಂದರೋ ಸುಡ
ಲಾವ ವೀರರು ಕೌರವಾದಿಗಳೆಂದುದಮರ ಗಣ || ೬೩

ಮ¹ಗುವು¹ ವೇಷವ ಧರಿಸಿ ದೂರದ
ಲಗಲಿ ಹೋಗಲು ತನ್ನ ಚಿತ್ತ ಕೆ
ಡಗೆಯ ಡಾವರವಾಯ್ತು ತನಗೊಳಗಾಯ್ತು ಪರಿತಾಪ |
ಮಗನ ಮರಣದಲೆಂತು ಜೀವವ
ಬಗೆವಳಕಟ ಸುಭದ್ರೆಯನುತವೆ
ದೃಗುಜಲವ ಬೆರಳಿಂದ ಮಿಡಿದರು ಗೌರಿದೇವಿಯರು || ೬೪

ಹಲವು ಗಜಗಳು² ನಿಂಹ ಶಿಶುವನು
ಗೆಲಿದ ಪರಿಯಂತಾಯ್ತು² ಹಾವಿನ
ಬಳಗ ಗರುಡನ ಮಹಿಯ ಮುಹಿದವೊಲಾಯಿತಕಟೆನುತ |
³ಅಳಲಿದುದು ಸುರ ಕಟಕವನಿಯೊ³
ಳಿಳಿದರಪ್ಪರ ಗಣಿಕೆಯರು ಕೋ
ಮಳನ ತಂದರು ವಾಸವನ ನಿಂಹಾಸನದ ಹೊರಗೆ || ೬೫

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇರೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಅವನಿವನನು ಗೆಲುವ ಮತ್ತಿ
ನ್ನಾವ ವೀರನು ಪೋಲುವನು ಮ
ತ್ತಾವ ರಥಿಕನು ಸರಿಯಹನು ಫಲುಗುಣನ ನಂದನಗೆ |
ಭಾವಿಸುತ ತಲೆದೂಗಿ ಮಹುಗುತ್ತ
ಮೂವರಾರಥ ಮುಹಿದರಲ್ಲದೆ
ಅವನೀ ಕೈಚಳಕಕೊಡಗುವನೆಂದುದಮರಗಣ ||

¹ ಗನು (ಸ), ² ಫೊಂದಾಗಿ ನಿಂಹದ ಮಹಿಯ ಕೊಂದಂತಾಯ್ತು (ಕ),
ಫೊಂದಾಗಿ ನಿಂಹದ ಗೆಲಿದ ಪರಿಯಂತಾಯ್ತು (ಚ.ದ.ನ.ಪ.ಬ), ಫೊಂದಾಗಿ ನಿಂಹದ
ಕಳಭವನು ಗೆಲಿದಂತೆ (ಟ). ³ ಹಲುಬಿದನು ಸುರನಾಥನವನಿಯೊ (ಪ.ಬ.)

ಧುರದ ಪ್ರಳಯ ಕೃತಾಂತನನು ಪರಿ
 ಹರಿಸಿದೆವು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾಶದ
 ಕೊರಳ ಬಳಚೆವೆನುತ ಕೌರವ ಬಲದ ನಾಯಕರು |
 ಶಿರವ ತಡಹುತ ತಮ್ಮ ಶಿಬಿರಕೆ
 ತಿರುಗಿದರು ಬಾಲಕನನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ಲರಿದು ತನಗೆಂಬಂತೆ ರವಿ ಜಾಣಿದನು ಪಶ್ಚಿಮಕೆ ||

೬೬

ಸೋಲವರಿಗಳಿಗೆಂದು ಹರುಷವ
 ತಾಳದಿರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೃಷ್ಣನ
 ಸೋಲವದು ಪಾಂಡವರು ಸೋತವರಲ್ಲ ನಂಬುವುದು |
 ಸೋಲವಿದು ನಾಳಿನಲಿ ಪ್ರಳಯದ
 ಕಾಲ ಕೌರವ ಕುಲಕೆ ದಿಟವಿದು
 ಸೋಲವುಂಟೇ ವೀರ ನಾರಾಯಣನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ||

೬೭

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ಅರಿ ಮಹೇಶ¹ ನುದಾರ ವೀರನು¹
ವರ ಕಿರೀಟ ಕುಮಾರ ಧೀರನು
ಸುರರ ನಗರಿಗೆ ನಡೆಯೆ ಹಲುಬಿದನಂದು ಯಮ ಸೂನು ||

ತೆಗೆದುದರಿ ಪರಿವಾರ ಕಹಳಾ
ದಿಗಳ ಸನ್ನೆಯಲುಭಯ ಬಲ ಕಾ
ಳೆಗವನುಳಿದುದು ಬಂದು ಹೊಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ಪಾಳಯವ |
ಮಗನು ರಣದಲಿ ಮಡಿದ ಹದ ಬೀ
ಡುಗಳೊಳಾದುದು ವಾರ್ತೆ ದೂತರು
ದುಗುಡ ಭರದಲಿ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕರು ರಾಜ ಮಂದಿರವ || ೧

ಅವನಿಪನ ಖಂಡೆಯವ ನಕುಲನ
ಪವನ ಸುತನ ಕಠಾರಿಯನು ನೃಪ
ನಿವಹದಾಯುಧ ತತಿಯನೊಯ್ಯನೆ ತೆಗೆದು ಬೈಚಿಟ್ಟು |
ಬವರದಲಿ ಸುತನಳಿದನೋ ಕೌ
ರವರ ಕೈವಶವಾದನೋ ಸಂ
ಭವಿಷ ಹದನೇನೆಂಬ ನೃಪತಿಯ ಕಂಡರೈತಂದು || ೨

ಅವನಿಪಾಲ ಕುಮಾರ ಕಂಠೀ
ರವನು ರಣದಲಿ ಬೀದಿವರಿದು
ತ್ಸವದಲಹಿತರನಿಜಿದು ಕೌರವ²ರಾಯ ನಂದನರ² |
ಜವನ ನಗರಿಗೆ ಕಳುಹಿ ತಾ ವಾ
ಸವನ ನಿಂಹಾಸನವನಡರುವ
ತವಕದಲಿ ಜಾಣಿದನೆನಲು ಶಿವ ಎನುತ ಬನವಳಿದ || ೩

ಕುಲಿತ ಹತಿಯಲಿ ಕುಲ ಶಿಲೋಚ್ಚಯ
ವಿಳೆಗೆ ಕೆಡೆವಂದದಲಿ ನಿಜ ಸುತ
ನಳಿದ ವಾರ್ತಾವಚನದುಪಟಳಕವನಿ ಪಾಲಕನು |

¹ ಕುಠಾರಪೌರುಷ (ಗ), ರುಗಳವಿಭಾಡಿನಿ (ಬ). ² ಸುತರ ನೂರ್ವರನು
(ಗ.ಚ.ಪ).

ಮಲಗಿದನು ಮೈಮಹಿದು ಮಹಿಮಂ
ಡಳಿಕರೊಳು ಗುಜುಗುಜಿನೊಳರೆ ಕಳ
ವಳಿಕೆ ಮೊಳೆತುದು ಕಟಕದಲಿ ದುಮ್ಮಾನಮಯವಾಯ್ತು || ೪

ಅರಮನೆಯ ಗಜಬಜದ ಹದನಲು
ದರಸನಪಗತನೆಂದು ಪಾಳಯ
ದಿರುಳು ನಡುಗಿತು ತೊಡಗಿದವು ಕೈನೊಪ್ಪಿ ಕೆಲ ಕಡೆಯ |
ನೆರವಿ ಮನಗಿತು ಕೆತ್ತು ವಂಗಡಿ
ದುರುಳರಬ್ಬ ರಿಸಿದರು ಮುಸುಕಿನ
ಸುರಗಿ ಕೆತ್ತವು ಮಂದಿ ದಳವುಳವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೫

ಹೊಳಲು ತಲೆಕೆಳಕಾಯ್ತು ಹುಯ್ಯಲು
ತಳಿತುದೊಳತೊಡೆಯಲಿ ಕೆತ್ತವು
ನಿಳಯ ನಿಳಯ ಕವಾಟವುದ್ರೇಕಿಗಳ ಮಯವಾಯ್ತು |
ಎಲೆಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಕಟಕವೆಂದು
ಮೃಳಿಸಿದರು ಸಚಿವರು ಮಹಿಷಪತಿ
ಯುಳಿವನಲು ನಾಸಿಕದಲಾರೈದರುಸುರುಗಳ || ೬

ಉರಿಯ ಚೂಣಿಯಲುಸುರು ಮೂಗಿನ
ಲುವಣಿಸುತಿದೆ ಧರಣಿಪತಿ ಸು
ಸ್ಥಿರನು ಹೊಯ್ ಹೊಯ್ ಹೊಳಲ ಬೆದಲುನಿ ಸುಲಿವ ಬಣಗುಗಳ |
ಹರಿಯೆನಲು ಹೊಟಿವಂಟು ಹೊಯ್ದರು
ತುರಗ ಗಜ ಘಟೆ ಬೀದಿವರಿದವು
ನೆರವಿದೊಳನಿನ ಮನ್ನೆಯರ ಸೆಣಿಸಿದರು ಶೂಲದಲಿ || ೭

ಹೊಳಲ ಗಜಬಜವಡಗಿತರಮನೆ
ಯೊಳಗೆ ಪಸರಿಸಿತುಳ ಶೋಕದ
ಜಲಧಿ ಭೂಪಾಲಕನ ಸೈರಣೆಗಾಯ್ತು ಮಹನವಮಿ |
ಒಳಗುರಿವ ಹನಿಮರನ ತುದಿಯಲಿ
ಜಲವೊಗುವವೊಲು ಹೃದಯ ಶಿಖಿಯುಪ್ಪಿ
ತಳಿತು ಲೋಚನ ವಾರಿ ತುಳುಕಿತು ಪವನಜಾದಿಗಳ || ೮

ಮಹಿವುತೆಚ್ಚುತವನಿಪತಿ ಕರೆ
ತರುಣನಾವೆಡೆ ರಾಯ ಗಜ ಕೇ
ಸರಿಯದಾವೆಡೆ ಕಂದ ಬಾಯೆನುತಪ್ಪಿದನು ಬಯಲ |

ಹೊರಳಿದನು ಹುಡಿಯೊಳಗೆ ಸಲೆ ಕಾ
ತರಿಸಿದನು ಮೋಹಾಂಧಕಾರಕೆ
ಕರಣವನು ಕೈಸೂಜಿಗೊಟ್ಟನು ನಿಜದೊಳೆಚ್ಚಿದನೆ ||

೯

ಬಂದು ಫಲುಗುಣನೆನ್ನ ಮೋಹದ
ಕಂದನಾವೆಡೆಯಿಂದಡಾನೇ
ನೆಂದು ಮಾಱುತ್ತರವ ಕೊಡುವೆನು ವೈರಿ ನಾಯಕರು |
ಕೊಂದರೆಂಬೆನೊ ಮೇಣು ನಾನೇ
ಕೊಂದೆನೆಂಬೆನೊ ಶಿವ ಮಹಾದೇ
ವೆಂದು ಪುತ್ರ ಸ್ನೇಹ ಸೌರಂಭದಲಿ ಹಲುಬಿದನು ||

೧೦ *

ಅರಮನೆಯ ಗಜಬಜವ ಕೇಳಿದು
ದೊರೆಯೊಳಾವವನಳಿದನಕಟೆಂ
ದರನಿಯರು ಬೆಸಗೊಳಲ ದ್ರೌಪದಿಗುಹಿದರು ಹದನ |
ಉರಿಯ ಡಾವರವೆಳೆಯ ಬಾಳೆಯ
ಬೆರಸುವಂತಿರೆ ರಾಯ ಕುವರನ
ಮರಣ ವಾರ್ತೆಯನಾ ಸುಭದ್ರಾ ದೇವಿ ಕೇಳಿದಳು ||

೧೧ †

* ಹತ್ತನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಅಗಲಿದನು ಅಭಿಮನ್ಯು ಮೋಹದ
ಮಗನು ಶೋಕೋದ್ರೇಕದಲಿ ಕ
ಣ್ಣೊಗುವ ಜಲಧಾರೆಯಲಿ ಧಾರಾವರುಷವಾಗಿರಲು
ಮೊಗೆಕೆ ನಿರೆಯನಿಕ್ಕಿ ಧರ್ಮಜ
ದುಗುಡದಲಿ ಭೀಮಾದಿಗಳು ನೆರೆ
ಬೆಗಡುಗೊಂಡುದು ಶೋಕದಾವಾನಳನಪುರವಣಿಗೆ ||

† ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಅಳಿದನಿಂದಭಿಮನ್ಯುವನೆ ಕೋ
ಮಳಿನಿವಾಯೆಂದೆನುತ ಎದೆ
ಯಲಗು ಕೊಂಡಂತಬರೆಯವನಿಯ ಹತ್ತಿ ಬಸವಳಿಯ |
ಅಳಲ ಕಡಲೊಳು ಮೂಡಿ ಮುಳುಗಿದ
ಳುಲಹಗೆಡೆ ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಯಲು
ಲಲನೆ ನೆನೆದಳು ಶೋಕ ಮಿಗೆ ಸಂತಾಪ ಸಮನಿಸಲು ||

ತೆಳುವನುಟ ಬಿಡುವೊಯ್ ಮುರಜದ
 ಬಳಲ ಮುಡಿಯರಳುಗಳ ಮುತ್ತಿಗೆ
 ಯಳಿರವದ ಭಾರಣಿಯ ಹಾಹಾರವದ ಕಾಯದಲಿ |
 ಲಲನೆ ಬರೆ ಚೆಲುವಾಯ್ತು ಧರ್ಮಜ
 ನಳಲು ಮಿಗೆ ಕೊಂಡಿರಲು ನಾಟ್ಯದ
 ಕಳನ 'ಗೆಲದಿರ'ಳಿನಲು ಬಂದಳು ದೌಪದಾ ದೇವಿ ||

೧೨

ಅಳಲ ಶಿಖಿಯಲಿ ಬಾಡಿದಾನನ
 ಜಲರುಹದ ಕಡುವೇದನೆಯ ಕಳ
 ಕಳದ ಹಾಹಾ ರವದ ರೌದ್ರ ಸುಭದ್ರೆ ನಡೆತಂದು |
 ನೆಲಕೆ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕೆಡೆದು ಸಭೆಯಲಿ
 ಹಲುಬಿದಳು ಕೊಳುಗುಳಕೆ ಕಂದನ
 ಕಳುಹಿದವರಿಗೆ ಸಂದುದೇ ಪರಿಣಾಮವೆಂದೆನುತ ||

೧೩

ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ದೇವ ಸಾಲದೆ
 ಕೆಲನ ಮೆಚ್ಚಿಸುವಳಲು ಶೋಚನ
 ಜಲವ ತೊಡೆಯ್ಯೆ ಭೀಮ ಬಲ್ಲಿನು ನಿಮ್ಮ ನೆನಹುಗಳ |
 ಅಳಲದಿರಿ ಸಹದೇವ ನಕುಳರು
 ನಿಲಿಸಿರೈ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯ
 ಬೆಳಸು ಫಲವಾಯ್ತೇಕೆ ನೋವಿನ್ನೆಂದಳಿಂದುಮುಖ ||

೧೪

ಮಗನು ಪಂಚ ದ್ರೌಪದೇಯರ
 ಬಗೆಯನೆನ್ನವನಿರಲು ರಾಜ್ಯವ
 ಹೊಗಿಸಲನುವಿಲ್ಲೆಂದು ಕಂದನ ರಣಕೆ ನೂಕಿದಿರಿ |
 ಬಗೆಯೊಲವು ಫಲವಾಯ್ತೆಲಾ ಕಾ
 ಳೆಗವ ಗೆಲಿದೈವರು ಕುಮಾರರು
 ಹೊಗಿಸಿರೈ ಗಜಪುರವನೆಂದು ಸುಭದ್ರೆ ಹಲುಬಿದಳು ||

೧೫

ಅಕಟ ಮಗನೇ ಬಹಳ ಪಾಪಾ
 ತ್ಯಕರ ಬನುಟಲಿ ಬಹುದಪುಂದಿ
 ನಕುಳನುದರದಲಾಗಲಿ ಧರ್ಮಜನ ಜಠರದಲಿ |

ಸುಕೃತಿ ನೀನುದಯಿಸಲು ಬಹು ಕಂ
 ಟಕರು ಬಳಿಕಾರುಂಟು ಕಡು ಪಾ
 ತಕಿಯಲಾ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನೆಂದಳು ಫಲುಗುಣನ ರಾಣಿ || ೧೬

ಧುರವ ಹೊಗತಕ್ಕವನೆ ಚಿಕ್ಕವ
 ನಿಜಿಯಲಾಪನೆ ಬಹನೆ ಮರಳಿದು
 ಧರೆಯ ಮೈಭವಕಳುಪಿ ಕಳುಹಿದರೆನ್ನ [ಕಂ]ದನನು |
 ವರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಜನಪ ಲೋಕದ
 ಕರುಣೆಯೆಂಬರು ಕುನ್ನಿಗಳು ಮಹಿ
 ಗೊರಳುಗೊಯ್ಯನನಜಿಯರೆಂದಳು ಫಲುಗುಣನ ರಾಣಿ || ೧೭

ಶೋಕವಿಮ್ಮಡಿಸಿತ್ತು ಚಿತ್ತ
 ವ್ಯಾಕುಳತೆಯಾ ಸತಿಯ ನುಡಿಗಳ
 ನೇಕ ಸಾಣಿಯ ಸರಳು ಮುಜಿದವು ನೃಪನ ಹೃದಯದಲಿ |
 ಆ ಕುವಾರ ವಿಯೋಗ ವಪ್ಪಿಗೆ
 ಯಾಕೆಯಳಲು ಸಮೀರನಾಯ್ತು ದಿ
 ಪಾಕಸರ ಸಮ್ಮೇಳವೇ ಪುರುಷಾರ್ಥ ತನಗೆಂದ || ೧೮

ಎಲೆ ವೃಕೋದರ ನಕುಳ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ನಿಲಿಸಿರೈ ತಂಗಿಯನು ತನ್ನಯ
 ಕೊಲೆಗೆ ಮಗನಳಿವೊಂದು ಸಾಲದೆ ತನ್ನ ನುಡಿಯೇಕೆ |
 ನಳಿನ ನಾಭನ ಕರುಣ¹ದೊಜಿತೆಯು¹
 ಕಳದರಾರೇಗುವರು ಶಿವ ಶಿವ
 ನೆಲನೊಳೆನ್ನವೊಲಾರು ಪಾಪಿಗಳೆಂದು ಬಿಡುಸುಯ್ದು || ೧೯

ಧರಣಿಪನ ಶೋಕಾತಿಶಯವನು
 ವರ ಸಮಾಧಿಯೊಳಜಿದು ಮುನಿಪತಿ
 ಕರುಣದಲಿ ಕಡು ನೊಂದು ಸಕಲ ಜಗಕ್ಕನುಗ್ರಹವ |
²ಕರುಣಿಸುವ ವೊಲು ಕರುಣಿತನವನು
 ಮಹಿಯಲೋಸುಗವಿರದೆ ಗಗನೇ
 ಚರದ ಗತಿಯಲಿ ಬಂದನೈ ದೈವಪಾಯನ ವ್ರತಿಪ² || ೨೦

¹ ದೋಣಿಗಲು (ಕ.ಚ.ಟ.ದ.).

² ಪರರುಗಳ ಸುಖದುಃಖದಲಿ ಘನ

ಹರುಷಭಾವವ ಹಿಡಿವುದೆಂಬುದು

ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗುಣವಲ್ಲವೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಕೀಳೆಂದ || (ಕ.ಟ.ತ.ದ.ನ.).

ಬಂದು ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನಿ ನೃಪ
ಮಂದಿರವ ಹೊಗಳೆದ್ದು ಪದದಲಿ
ಸಂದಣಿಸಿ ಚಾಚಿದನು ಮಕುಟವನವನಿಪಾಲಕನು |
ನೊಂದವರು ಸತ್ಸಂಗತಿಯಲಾ
ನಂದವಡೆವುದೆನುತ್ತ ಮುನಿಪತಿ
ಕಂದು ಮೋಹಿಯ ಮಹಿಪತಿಯ ನೆಗೊಡಿದನು ಕರುಣದಲಿ || ೨೧

ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನೃಪ ಕುಮಾರ
ಪ್ರಳಯದಾಪತಾಯೆ ಭೀಮನ
ನಲವಿಗೂಣಿಯವಾಯ್ತೆ 'ದುಸ್ಥಿತಿಯಾಯ್ತೆ ನಕುಲಂಗೆ' |
ಬಲು ದುಗುಡ ಸಹದೇವನಲಿ ಸಂ
ಗಳಿಸಿತೇ ದ್ರೌಪದಿ ಸುಭದ್ರಾ
ಲಲನೆಯರಿ ^೨ಗನುಚಿತವು ಘಟಿಸಿತೆ^೨ ಎಂದನಾ ಮುನಿಪ || ೨೨

ಅಡಸಿದಾಪತಿ ನಲಿ ಧೈರ್ಯವ
ಹಿಡಿವುದೇ ಸುಪ್ರೌಢಿ ನಾಕಿ
ನ್ನೊಡಲು ಕರಗಿದೊಡೇಳಲಪುವನೆ ಹಿಂಗಿದಭಿಮನ್ಯು |
ಒಡನೆ ಬಂದವು ಬಿಡವು ಭವದಲಿ
ತೊಡಕಿ ಸುಕೃತವು ದುಷ್ಕೃತಂಗಳು
ಕಡೆಗೆ ತಿಳಿವಿನೊಳ್ಲದಿಹ ಪರ ಸೌಖ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದ || ೨೩

ಎಲ್ಲರೋಪಾದಿಯ ಕುಮಾರಕ
ನಲ್ಲ ಕಾಣರೆ ವೀರ ವಿತರಣ
ದಲ್ಲ ಭಲದಲಿ ಶೀಲದಲಿ ನಾನಾ ಗುಣಂಗಳಲಿ |
ಇಲ್ಲ ಸುಕುಮಾರಂಗೆ ಸರಿ ಮಗ
ನಿಲ್ಲದೇಗುವನಕಟ ವಚನದ
ಸೆಲ್ಲಹದಲಿಪುಯದಿರೆನುತ ಹಲುಬಿದನು ಭೂಪಾಲ || ೨೪

ಜನನವೇ ಲಯ ಬೀಜ ಮರಣವೆ
ಜನನ ಬೀಜವು ತೋಪು ಕೆಡುವೀ
ತನುವಿನಭಿರಂಜನೆಯ ಸೌಖ್ಯಕೆ ಮಾತಿದಿರು ಮನವ |

^೧ ನಕುಲಗೆ ವೈಮನಸ್ಯವರಾ (ಕ.ಟ.ತ.ದ.ನ).
ಯಾಯಿತೆ (ಕ).

^೨ ಗೆಯು ಚಿಂತೆ

ಘನ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪದ
ನೆನಹ ಮುಖದೀ ಮೋಹಮಯ ಬಂ
ಧನದೊಳಗೆ ಮರುಳಹರೆ ಮಗನೇ ನಿನ್ನ ನಟಿಯೆಂದ || ೨೫

ಹರನೊಡನೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದಗ್ಗದ
ನರನು ತಂದೆ ಸಮಸ್ತ ಭುವನೇ
ತ್ವರನಲಾ ಮುರ ಮೈರಿ ಮಾವನು ನಿನ್ನ ತನಯನಿಗೆ |
ಧುರದೊಳಗೆ ಹದನಾಯ್ತು¹ ಮಿಕ್ಕಿನ
ನೊರಜುಗಳ ಪಾಡೇನು¹ ಕಾಲನು
ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ಕೈಕೊಂಬನಲ್ಲೆಂದ || ೨೬

ದೇಹ ತಾನಭಿಮನ್ಯುಪೋ ದಿಟ
ದೇಹಿ ತಾನಭಿಮನ್ಯುಪೋ ಜಡ
ದೇಹ ತಾನಭಿಮನ್ಯುವಲ್ಲದು ಕೆಟ್ಟರೇನಾಯ್ತು |
ದೇಹವೆಂಬುದನಿತ್ಯ ನಿನ್ನವ
ರಾಹವದೊಳಗಿರುವರ ಬಿಡು ಸಂ
ದೇಹವೆನಹಮ್ಮ ಮತೆಗಳ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ನೋಡೆಂದ² || ೨೭

ಎನ್ನದಾನೆಂಬೆರಡಹಿಂದವೆ
ಬನ್ನ ಬಡುವನು ಜೀವನಲ್ಲದೆ
ಮುನ್ನವಿನ್ನೆಂದೆಂದಿಗಾತ್ಮಂಗಿಲ್ಲ ಭವ ಬಂಧ |
ನಿನ್ನ ನೀನಟು ಸಾಕು ಮಾಯೆಯ
ಗನ್ನ ಗತಕವ ಗೆಲುವೆ ಕನಸಿನ
ಪೊನ್ನ ಕಾಣದೆ ದುಃಖಪಡುವರೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೨೮

ಉರಗ ನರ ದಿವಿಜಾದಿಗಳಿಗಿದು
ಪರಿಹರಿಸಲಳವಲ್ಲ ದೈವದ
ಪರುರವಣಿ ಮುನ್ನಾದಿಯಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ³[ತು]³ ಮೃತ್ಯುವನು |
ಅರಸನಾಗಲಿ ಧನಿಕನಾಗಲಿ
ಹಿರಿಯನಾಗಲಿ ಬಡವನಾಗಲಿ
ಮರಣ ಜನಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತಪ್ಪದು ಮಗನೆ ಕೇಳೆಂದ || ೨೯

¹ ಕಾಲನನರಸ ವಿಾರುವರಾರು (ಕ.ಗ.ಚ.ಪ). ² ನು ನೆರೆಹಮ್ಮ ಮಮ ತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡೆಂದನು, ನೀ ಹಮ್ಮ ಮತೆಯನು ಬಿಟ್ಟುಕಳೆಯೆಂದ (ಬ).

³ ದ (ಸ).

ಇರುಳು ಹಗಲಿನ ಬೀಜ ನೆರವಿಯೆ
ಹರೆವುದಕೆ ಮೊದಲುನ್ನತೋನ್ನತ
ಮರುಳೆ ಕೇಡಿನ ಕಾಳಕೂಟವೆ¹ ವೀರ [ನಿರ್ವಹಣ]¹ |
ಸಿರಿ ದರಿದ್ರತೆಗಡಹು ಜನನವೆ
ಮರಣ ಫಲವಿದನುಡಿದು ಬುಧರಾ
ಚರಿಸುವುದು ಕೇಳೆಂದು ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನಿ ನುಡಿದ || ೩೦

ತಿಳಿದು ಧರ್ಮಜ ಕೇಳು ಕೃತಯುಗ
ಮೊಳಗೆ ಕಂಪನನೆಂಬ ಭೂಪನು
ಕುಲ ತಿಲಕ ಹರಿಯೆಂಬ ಮಗನಾತಂಗೆ ಜನಿಸಿದನು |
ಬಳಿಕವನು ಯೌವನನಾಗಿ ಪರಮಂ
ಡಲಕೆ ನಡೆದನು ಪೈರಿ ರಾಯರ
ವಳಿತವನು ತಾನೊತ್ತಿ ಕೊಂಡನು ರಿಪು ನೃಪರ ಕೆಡಹಿ || ೩೧

ಮಗನೆ ಕಂಪನನೆಂಬ ಭೂಪನ
ಮಗನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಲಿ ಬಲು ಗಾ
ಳೆಗವ ಕಾದಿ ವಿರೋಧಿ ಸೇನೆಯೊಳಾನೆ ಪರಿ ಪರಿದು |
ಬಗೆಯೆ ನಿನ್ನ ಭಿಮನ್ಯುವಿನವೇ
ಲಗಣತರನಸಿಯರೆದು ಸುರಪನ
ನಗರಿಗೈದಿದನೆಂದಾ ಕಂಪನು ಕೇಳಿ ಬಸವಳಿದ || ೩೨

ನಿನಗೆ ಬಂದಾಪತ್ತಿ ನಂತಿರ
ಲನಿತು ಬಂದುದು ಕಂಪನೆಂಬಾ
ತನನು ಸಂತೈಸಲೈ ನಾರದನವನಿಗೈತಂದು |
ಜನಪತಿಯ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಕಾ
ಲನನು ಮೀಟುವರಾರು ಪೌರಾ
ತನ ಕೃತ ಧ್ರುವ ಮೃತ್ಯುವನು ಗೆಲುವಾತನಿಲ್ಲೆಂದ || ೩೩

ಮೃತ್ಯುವಾರೆಂದವನಿಪತಿ ಮುನಿ
ಪೋತ್ತಮನ ಬೆಸಗೊಳಲು ಬ್ರಹ್ಮನ
ಕಿತ್ತಡೆಡ ಕೋಪದಲಿ ಜನಿಸಿದ ರುದ್ರನಿಂ ಬಳಿಕ |

¹ ವೀರ ನಿರ್ವಾಣ, ದ ವಿರಹನಿರ್ವಾಹ.

ಮೃತ್ಯುವೆಂದವಳಾದಳಾ ನತಿ
ಯತ್ತ ಕಂಬನಿ ರುಜೆಗಳಾದವು
ತೆತ್ತಿ ಗೆರು ಪಡುವರ್ಗ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಮೊದಲಾಗಿ || ೩೪

ಜನದ ಕೊಲೆ ಗೆಲನದ ನಿರೂಪಕೆ
ಮನವ ತಂದಳು ಮೃತ್ಯು ನಿಜ ನಾ
ಧನ ಸಹಿತ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸವನಾಗುಮಾಡುವಳು |
ಜನಪ ದೈಷ್ಟ್ಯ^೧ನ್ನಷ್ಟವೆಂಬುದ
ನನುಕರಿಸಿ ಮೂರ್ತಿತ್ರಯಂಗಳ
^೨ತನಗೆ ನೆಹಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹಳೆಂದು ಮುನಿ ನುಡಿದ^೨ || ೩೫

ಆ ಮಹಾವೃತ್ಯುವನು ಹುಟ್ಟಿನಿ
ದಾ ಮಹಾದೇವಾದಿ ದೇವರು
ಕಾಮಿನಿಯ ಕಳುಹಳ್ಳಿ ಬಾರದೆನುತ್ತ ಬೋಧಿಸ ಲು |
ಭೂಮಿಪತಿ ನಿಜ ಸುತನ ಮೃತಿಯು
ದ್ವಾಮ ತಾಪವ ಕಳೆಯ ಬೇಕೆಂ
ದಾ ಮುನೀಶ್ವರ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಕಂಪ ಭೂಪತಿಯ || ೩೬

ಆದರಾ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕೈವಶ
ವಾದವರನೆನಗೆಹುಹೇಹುದು
ಮೇದಿನೀಶರೊಳೆಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ನೃಪತಿ |
ಆ ದಯಾಳುಗಳರಸನಾ ಶೋ
ಕೋದಧಿಗೆ ವಡಬಾಗ್ನಿ ಸಮನೆನಿ
ಪಾದಿಯಲಿ ಪೋಡತ ಮಹೀಶರ ಕಥೆಯ ವಿರಚಿಸಿದ || ೩೭

ಭರತ ಪೃಥು ಪೌರವ ಭಗೀರಥ
ವರ ಯಯಾತಿ ಮರುತ್ತ ನಹುಷೇ
ಶ್ವರ ಪುರೂರವ ರಂತಿದೇವ ಗಯಾಂಬರೀಷಕರು |

^೧ ಶೃ (ಕ.ಚ.ಟ.ತ.ಪ). ^೨ ನೆನ್ನ ವಶಮಾಡಿದಳು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಮುನಿಪ
(ಕ.ಗ.ಟ.ತ.).

ಪರಶುರಾಮ ದಿಲೀಪ ಮಾಂಧಾ

ತರು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಾದಿ ಪೃಥ್ವೀ

ಶ್ವರರನಂತರು ಮೃತ್ಯು ವಶವರ್ತಿಗಳು ಕೇಳೆಂದ ||

೩೮*

ಎಂದು ಜೋಡಶ ರಾಯರಾ ಕಥೆ

ಯಿಂದ ನೃಪತಿಯ ಸಂತವಿಟ್ಟನು

ಬಂದು ಧರ್ಮಜನೆಹಿಗಿದನು ಮುನಿರಾಯನಂಘ್ರಿಯಲಿ |

ಅಂದು ವೇದವ್ಯಾಸ ಪಾಳಯ

ದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡನಿತ್ತ ಮು

ಕುಂದನಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮರಣವನುಡಿದ ಮನದೊಳಗೆ ||

೩೯

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

* ಮೂವತ್ತೆಂಟನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ:—

ಅಂತನಾದಿ ಸುನೀ ಧನಹನೀ

ಭ್ರಾಂತವಲ್ಲದ ಮಿರಬಾರದು

ಚಿಂತೆ ನಿನಗೇಕೆಂದು ನಾರದ ತಿಳಿದನು ನೃಪನ |

ಇಂತು ನೀ ಭಾವಿಸಲು ನಿನ್ನ ಮ

ಹಂತರಿಗೆ ಕಲೆಯುಪುದೋ ಶು

ಕ್ರಾಂತನಾಗದಿರೆಂದು ಸಂತೈಸಿದನು ಧರ್ಮಜನ ||

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನ || ಹಾ ಮಗನೆ ರಣರಂಗ ಧೀರನೆ
ಹಾ ಮದೀಯ ಕುನಾರ ವೀರನೆ
ಬಾ ಮಗನೆ ಮೊಗದೋಷನುತ ಹಲುಬಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ನಮನಪ ಕರ ಬಲ ನಿಜ
ಪಾಳಯಕೆ ತಿರುಗಿದುದು ತೀರಿತು ತರಣಯಾಚೋಪ |
ಕಾಳೆಗವ ತೆಗೆಸಿದರು ಕೌರವ
ರೇಳು ಫಲುಗುಣ ಎನುತ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲ ವಾಘೆಯ ಮರಳಿ ಕೊಂಡನು ಹಯವ ಬೋಳೈನಿ || ೧

ಅಳಿಯನಳಿಪನು ಹೇಳಬಾರದು
ತಿಳಿಯಲಿದನಿನ್ನೆನುತ ಚಿಂತಿನಿ
ನಳಿನ ಲೋಚನೆ ಬರುತ ಕಂಡನು ವರ ಸರೋವರವ |
ಇಳಿದು ರಥವನು ರಣ ಪರಿತ್ರಮ
ಗಲೆವೆನೆನುತವೆ ಪಾರ್ಥ ಸಹಿತಾ
ಕೊಳನ ಹೊಕ್ಕನು ¹ಜಗದುದರ ಲೀಲಾವತಾರಕನು¹ || ೨ *

ಧುರದ ಕೋಳಾಹಳದ ಡಗೇ ಡಾ
ವರನಿ ಬಳಲಿ ಧನಂಜಯನು ವರ
ನರನಿಯಲಿ ಮುಳುಗಿರಲು ನನು ನಗುತೊಂದುಪಾಯದಲಿ |
ನರನೊಳಿನ್ನಿಹುಹುವೆನು ಘನ ಸಂ
ಗರದೊಳಡಗಿದ ರಾಜ ಕುವರನ
ಮರಣ ವಾರ್ತೆಯನೆಂದು ಮನದಲಿ ನೆನೆದನನುರಾರಿ || ೩ *

ಎಲೆ ಸುರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಕೇಳೆ^೧ ನಿ
ನ್ನೊಲುಮೆಯಣುಗನು ರಣದೊಳಗೆ ರಿಪು
ಬಲವ ²ಕೋಳಾಹಳಿನಿ² ಕೌರವ ಸುತರು ನೂರ್ವರನು |

¹ ಕಾಳೆಗದ ಕೌತುಕವ ವಿವರಿಸುತ (ಟ.ತ).

* ಮೇಲೆ ಈ ಗುರುತಿರುವ ೨ರಿಂದ ೬ನೆಯ ಪದ್ಯದ ವರೆಗಿರುವ ಐದು ಪದ್ಯಗಳು (ಚ.ಪ.ಬ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ. ² ತೊತ್ತಳದಳಿದು (ಗ).

ತಲೆಯನರಿದನು ಬಳಿಕ ತಾ ಸುರ
ಲಲನೆಯರ ಚೆಲುವಿಗೆ ಸೋತನು

¹ಕಳಿದನೆನುತವೆ ನುಡಿದು¹ ಹರಿ ಮುಳುಗಿದನು ಜಲದೊಳಗೆ || ೪ *

ಅ ಸುತನ ಶೋಕದ ಮರುಕವಾ
ಕಾಶ ವಚನದೊಳಾಯ್ತು ಶಿವ ಶಿವ
ವಾಸುದೇವ ಎನುತ್ತ ಫಲಗುಣ ಜಲವ ಬಗಿದೆದ್ದು |
ಘಾಸಿಯಾದನು ಮಗನಕಟ ಸಂ
ತೋಷವೆಲ್ಲಿಯದೆನುತ ಮಾಯಾ
ವೇಷಿಯನು ಕರೆದನು ವಿಲೋಚನ ವಾರಿ ಪೂರದಲಿ ||

೫ *

ಎನಲು ಧಿಮ್ಮನೆ ಕೊಳದೊಳಗೆ ನಿಂ
ದನು ಮುಕುಂದನು ಸುರಪಸುತನಾ
ನನವ ನೋಡುತದೇನದೇನೆನೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿರಿದಳುತ |
ತನಯನಳಿಯದೆ ಮಾಣ ಗಗನ
ಧ್ವನಿಯೊಳಾದುದು ವಾರ್ತೆ ಚಿತ್ತಕೆ
ಮೊನೆಯ ಸರಳನೆ ಮರುಳೆ ಬಾ ಎಂದೇಳಿದನು ರಥವ ||

೬ *

ಹರಿ ಕಿರೀಟಿಗಳಿತ್ತ ಶಿಬಿರಕೆ
ತಿರುಗಿದರು ಸುತ ಶೋಕ ನೂತನೆ
ನರನ ಚಿತ್ತದೊಳಾಯ್ತು ವೆಂಠಣಿಸಿತ್ತು ಪರಿತಾಪ |
ಕೊರಳ ಸೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿ ದವು ಕಂಬನಿ
ದುಡುಗಿದವು ಕಡು ಶೋಕ ಜರದದ
ಉ²ರವಣಿಸಲಾಕನ್ನಿಕದ² ಭಯವಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥಂಗೆ ||

೭

ತರಣಿ ತೊಲಗಿದ ಗಗನವೋ ಪಂ
ಕರುಹವಿಲ್ಲದ ಸರಸಿಯೋ ಕೇ
ಸರಿಯ ಲೀಲಾಳಾಪವಿಲ್ಲದ ಬಹಳ ಕಾನನವೋ |
ಪರಮ ತತ್ತ್ವ ನಿಧಾನವಜಿಯದ
ನರನ ವಿದ್ಯಾರಚನೆಯೋ ³ನಿ
ರ್ಭರ³ ಭಯಂಕರವಾಯ್ತು ಪಾಳಯವೆನುತ ⁴ಬರುತಿರ್ದ⁴ ||

೮

¹ ತಳದರ್ವನಂಬರಕೆಂದು (ಗ.ಬ). ² ರಿ ಶಿರವನಾವರಿಸಿ ಕಡು (ಸ).

³ ದುರ್ಧರ (ಗ.ಚ.ಪ). ⁴ ನಡೆತಂದ (ಗ.ಚ.ಪ).

ದೇಸೆ ದೇಸೆಯ ನೋಡಿದರೆ ಕತ್ತಲೆ
ಮನಗುವುದು ಪರಿತಾಪ ತನುವನು
ಮುಸುಕುವುದು ಮನ ಮುಗುವುದು ಕಳವಳಿಸುವುದು ಧೈರ್ಯ |
ಮನದ ಸರಳೊಡಲೊಳಗೆ ಮುಖದವೊ
ಲುಸುರಿಗುಬ್ಬನವಾಯ್ತು ಬಲ್ಲಡೆ
ಬೆಸಸು ಮುರಹರ ಹಿರಿದು ¹ಬಳಲಿಸ¹ ಬೇಡ ಹೇಳಿಂದ || ೯

* ತಂದೆ ಧೃತಿಗೇಡಬೇಡ ನಡೆ ನಿಜ
ನಂದನನಾರ್ಯವೆವೆನುತೈ
ತಂದು ಕೋಟೆಯ ಕಳೆದು ಬಂದರು ರಾಜ ಬೀದಿಯಲಿ |
ಕಂದನಿರವನು ಕಾಣಲಾಪೆನೊ
ಕೊಂದರೆಂಬುದ ಕೇಳುವೆನೊ ತನ
ಗಿಂದು ಗತಿಯೇನೆನುತ ಬಂದನು ರಾಜ ಮಂದಿರಕೆ || ೧೦ †

¹ ನೋಯಿಸ (ಕ). * ಹತ್ತನೆಯ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ (ಗ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಅಳುವದಲಿ ಕಂಗೆಟ್ಟವೊಲು ಮನ
ಸೊಲವುದಪ್ಪಿತು ರಾಜ ಭವನದ
ಕಳನದಾರದು ಕೊರವನ ಪಾಳಯವೆ ಹೇಳೆನುತ |
ತುಳುಕಿದನು ಕಂಬನಿಗಳನು ಕಳ
ವಳನಿ ಪಲುಗುಣ ಪುತ್ರ ಮೋಹದ
ಬಳಕೆಗಳ ಕಂಡೊಡಿದವು ಕಂಬನಿ ಮುರಾಂತಕನ ||

† ಹತ್ತನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು
ಪದ್ಯಗಳಿವೆ :—

ಹಗೆಯ ಪದ್ಯ ವ್ಯೂಹವೆನ್ನಯ
ಮಗನ ¹ಸುಳಿವಿಗೆ¹ ಬಾಧೆ ಮೋಹಿದ
ದುಗುಡವೇ ಸುತ ಶೋಕ ಸೂಚನೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ತದಲಿ |
ಹೊಗೆಯ ಹೊದಣಿನ ನಿಹಿಗಿಯಿದು ವ
ಹ್ನಿಗೆ ಸುನಿಶ್ಚಯವೆಂಬವೊಲು ಮೇ
ಲಗಿವೆ ಶೋಕ ಕೃಶಾನು ವಿಸ್ಮಯಮನದ ²ಹೊಗೆಯೆಂದ ||
ತಲೆಯ ಮುಸುಕಿನ ವೀರ ಸುಭಟರು
ತೊಲಗಿದರು ಬೆಸಗೊಳಲು ನಂದನ
ನಳವು ³ನಿಶ್ಚಯವೆಂಬವೊಲು ಮೌನದಲಿ ಕೆಲಸರಿಯೆ³ |
ಎಲೆ ಮುರಾಂತಕ ಕಾಣಲಾಪೆನೊ
ಹೊಳಲೊಳೆನ್ನ ನೆಯನೆನುತ ದೃಗು
ಜಲಕೆ ಕಾಯವೆ ತೆಲುತ ಬಂದನು ರಾಜಮಂದಿರಕೆ ||

¹ ಕೊರಳಿಗೆ (ಗ), ಹಳುವಿನ (ಚ.ಪ). ² ಹೊಗರೆಂ (ಕ.ಗ.ಪ). ³ ಹಲಬರ
ಮನವ ಮೆಚ್ಚಿತು ಹೆಚ್ಚಿತೆಂಬೋಹ (ಕ.ಚ.ತ.ದ.ನ).

ಸುರ ನಗರಿ ನಡುಗಿತ್ತು ಸುರಪತಿ
ಹರನ ನೆನೆದನು ಯಮನೆ ಪಟ್ಟಣ
ನರಕುದೆಗೆಯಿತು ಮೃತ್ಯು ಮಹಿಹೊಕ್ಕಳು ಮಹೇಶ್ವರನ |
ಬಿರುದರಂಜಿತು ದೇಶ ದೇಶದ¹
ಧರಣಿಪತಿಗಳಪಾಯವಾಯೆ ನೆ
ನರನ ಕಡು ದುಮ್ಮಾನ ನೆಹಿ ಹೆದಲುನಿತು ಮೂಜಗವ || ೧೧

ವೀರರಿದಿರುಗ್ಗ ಡಣಿಗಳ ಕೈ
ವಾರಿಗಳ ಮಾಣಿಸುತಲೈತಹ
ನಾರಿಯರ ರತುನಾರತಿಯ ತಳಿಗೆಗಳ ನೂಕಿಸುತ |
ಸಾರಿ ಕೈಗೊಡುವದಟರನು ಕಂ
ಣೋರೆಯಲಿ ಕೊಪಿಸುತ ತನ್ನಯ
ತೇರನಿಳಿದನು ಪಾರ್ಥನಸುರಾರಿಯ ನಿರೂಪದಲಿ || ೧೨ *

ಹರಿ ರಥವನಿಳಿದಂತೆ ಪಾರ್ಥನ
ಭರದ ಕೋಪವ ಕಂಡು ನಿಜ ಮಂ
ದಿರಕೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ²ಜುಣುಗಿದನು ಯಾದವರ ಗಡಣದಲಿ |
ವರ ಧನುವ ³ಶನ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಕವಚವ
ನಿರಿಸಿ³ ಕೈಗೊಡುವವರ ಕನಲು
ತ್ತರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕನು ಯುಧಿಷ್ಠರ ರಾಯನೋಲಗವ || ೧೩

ಧರಣಿಪನ ನಿಲುಗೆಯಲಿ ಕಂದನ
ಮರಣವನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪ್ರಳಯದ
ಹರನ ಕೋಪವ ಕೇಣಿಗೊಂಡನು ತನ್ನ ಚಿತ್ತದಲಿ |
ಸುರಿವ ⁴ನಯನಾಂಬುಗಳ ಜಲನಿಧಿ
ಗುರವಣಿಸಿದನೊ⁴ ವಡಬನೆನೆ ಮುರ
ಹರನ ಮೈದುನನೊಯ್ಯನೈದಿದನವನಿ ಪಾಲಕನ || ೧೪

ಉಕ್ಕಿ ಶೋಕದ ಕಡಲು ಪಾರ್ಥನ
ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿತಾ ಶೋಕ ಶರಧಿಯ
ಹೊಕ್ಕು ಬೆಳೆದುದು ಕೋಪ ಶಿಖಿ ⁵ವಡಬಾಗ್ನಿ⁵ಯಂದದಲಿ |

¹ ದರಿತ್ತ ಸೇನೆಯ (ಕ.ಟ.ತ), ಪರಾಪ್ತ ಸೇನಾ(ಪ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ² ಜಾಹಿ (ಗ.ಚ.ಬ). ³ ಬತ್ತಳಿಕೆಯನು ಕೆಲಕಿರಿಸಿ (ಗ).
⁴ ನಯನ ಜಲಾಬ್ದಿ ಗಾದುದು ವರುಷದುರವಣಿ (ಕ.ಗ.ಟ.ತ.ದ). ⁵ ಕಾಲಾಗ್ನಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ), ದಾವಾಗ್ನಿ (ಬ).

ಮಕ್ಕಳೊಳು ನೋಡಿದನು ಕಂದನ
ನಿಕ್ಕಿದಿರಲಾ ಲೇಸು ಮಾಡಿದಿ
ರೆಕ್ಕತುಳದಾಳುಗಳೆನುತ ಭೂಪತಿಗೆ ಪೊಡವಂಟ ||

೧೫

ತಲೆಯ ಮುಸುಕಿನ ಕಂಗಳೊಡತೆಯ
ಜಲದ ದುಗುಡದ ಮುಖದ ಜನಪತಿ
ಫಲಗುಣನನೆತ್ತಿ ದನು ತಲೆಗುತ್ತಿ ದನು ಭೀತಿಯಲಿ |
ಮಲಗಿದನು [ವರ]¹ ಭೀಮ ಸೆಫೆ ತ
ಲ್ಲಳಿಸಿತರ್ಜುನ ಬಂದನೆನೆ ಬಸ
ವಳಿದು ಬಂದು ಸುಭದ್ರೆ ಪತಿಯಂಘ್ರಿಯಲಿ ಹೊರಳಿದಳು || ೧೬

ಕಂದನಾವೆಡೆ ತನ್ನ ²ಮೋಹದ²
ಸಿಂಧುವಾವೆಡೆ ತನುಜ ವನ ಮಾ
ಕಂದನಾವೆಡೆ ಹೇಳೆನುತ ಫಲಗುಣನು ತೊದಳಿಸುತ |
³ನೊಂದು ಮನದಲಿ ಪಾರ್ಥನಾ ಸತಿ
ಯಂದವನು ಕಾಣುತ ³ ಬೆದೆ ಬೆದೆ
ಬೆಂದು ಯಮರಾಜನೆ ಕುಮಾರನ ಮೊಗವ ನೋಡಿದನು || ೧೭ *

ಪತಿಯಳಿದ ಸತಿಯಿರವು ನಾಯಕ
ರತನವಿಲ್ಲದ ಪದಕ ದೈವ
ಸ್ತುತಿಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾವ್ಯ ರಚನಾ ⁴ಭಾವದಂದದಲಿ⁴ |
ಕೃತಕ⁵ವಿಲ್ಲಭಮನ್ಯುವಿಲ್ಲದೆ
ಕ್ಷಿತಿಪ ನಿನ್ನಾಸ್ಥಾನ ಮೆಱೆಯದು
ಸುತನ ಸುದ್ದಿಯ⁶ದೇನು⁶ ಮುಗುಗಿಸಬೇಡ ಹೇಳೆಂದ || ೧೮

¹ ಎದ್ದನು (ಬ). ² ಬಿರುದಿನ ³ ಕಂದಿದನು ಕಡು ಮೋಹದಲಿ ಮನ
ನೊಂದು ಸುತ ಶೋಕದಲಿ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁴ ನೀಕಮಾನದಲಿ (ಕ), ಸೇವ್ಯದಂದ
ದಲಿ (ಗ.ಚ.ಪ). ⁵ ವಿ (ಚ.ತ.ದ.ಪ.ಬ) ⁶ ದೆಂತು (ಗ.ಚ.ತ.ದ.ನ).

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇರೆ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ತಂದೆ ಧರ್ಮಜ ತನ್ನ ಬಿರುದಿನ
ಸಿಂಧುವೆಲ್ಲ ಸೋಮಕುಲ ಪನ್ನೀರ
ಸಿಂಧು ಚಂದಿರನೆಲ್ಲ ಹೇಳೆನುತಾಗಲರ್ಜುನನು |
ಕಂದಿದನು ಕಡುಮೋಹದಲಿ ಮಿಗೆ
ನೊಂದು ಸುತ ಶೋಕದಲಿ ಗುಣಿಗುಣಿ
ಗಂದಿಯಣ್ಣನ ನೋಡುತಳಲುತಪಾರ್ಥನಂತೆಂದ ||

ಬರಲು ಬಹನಿದಿರಾಗಿ ತನ್ನಯ
ವರ ರಥವ ಬಂದೇಟುವನು ನಿಜ
ಕರ ತಳದಿ ಮೈದಡವಿ ಘಾಯವ ನೋಡಿ ಮುಗುವನು |
ತರುಣನಿದಿರೈತರಲು ತನ್ನಯ
ಧುರದ ಬಳಲಿಕೆ ¹ಹಿಂಗು¹ವುದು ಹೇ
ಳರನ ಕಂದನ ²ಸುಳಿವ² ಕಾಣನು ಕರನಿ ತೋಪಿಂದ || ೧೯

ಮಗನ ಮಣಿ ರಥವೆಲ್ಲ ಹೂಡಿದ
ಪಿಗಡ ತೇಜಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಣಿವೆಳ
ಗುಗಳ ಭತ್ರವೆಲ್ಲ ಚಾಮರವೆಲ್ಲ ಧನುವೆಲ್ಲ |
ಹಗೆಯರಲಿ ಹತವಾದನೇ ಹಾ
ಸುಗುಣನಿಲ್ಲಗೆ ಬಾರನೇ ತಾ
ಮೊಗವ ಕಾಣದೆ ಹೋದನೇ ಎನಗೇನು ಗತಿಯೆಂದ || ೨೦ *

ಕಂದ ಬಾರೋ ಎನ್ನ ಮನಕಾ
ನಂದ ಬಾರೋ ಬಾಲಕರ ಪೂ
ರ್ಣೊಂದು ಬಾರೋ ರಿಪು ಕುಲಾಂತಕ ನಿಪುಣ ಮುಖದೋಪೋ |
ತಂದೆ ನಿನಗೆನ್ನಲ್ಲಿ ಬುಣ ಸಂ
ಬಂಧ ನವೆದುದೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ತಾ
ಮಂದಭಾಗ್ಯಂಗಣುಗ ದಕ್ಕುವನಲ್ಲ ಎನಗೆಂದ || ೨೧ *

ಅಸಮ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹವನು ಭೇ
ದಿಸುವನಾವವನೆನಲು ಕೇಳಿದು
ಶಿಶುತನದಲಾಹವಕೆ ನಡೆದನು ನಾವು ಬೇಡೆನಲು |
ಹೊಸ ಮದದ ವನ ದಂತಿ ಕದಳಿಯ
ಕುಸುರಿದಪುದಂದದಲಿ ಘನ ಪೌ
ರುಷವ ಮಾಡಿದನೆಂದನವನೀಪಾಲನನುಜಂಗ || ೨೨

ಅರಿ ನೃಪಾಲರ ನೂಟು ಮಕ್ಕಳ
ಶಿರವ³ನರಿ³ದನು ಷಡುರಥರ ಮಿಗೆ
ಪರಿಭವಿಸಿದನು ರಿಪು ಬಲವನಡಹಾಯ್ದಾನೆ ವರಿ ವರಿದು |

¹ ತೋಲಗು (ಕ), ಯಡಗು (ಗ.ಬ), ಹಿಗ್ಗು (ಟ). ² ಸುಳುಹ (ಕ.ಗ.ಟ).

* ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ³ ನೊಡೆ (ಸ).

ಧುರಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆದೆಮ್ಮ ನಾಲ್ವರ
 ಸರಿದುಹೋದಭಿಮಾನವನು ಕಾ
 ಯ್ದುರವಣಿಸಿ ಮಗನೇಜಿದನು ವಾಸವನ ಗದ್ದುಗೆಯ || ೨೩

ಈ ನಕುಳನೀ ಭೀಮನೀ ಪಾಂ
 ಚಾಲನೀ ಸಹದೇವನೀ ಭೂ
 ಪಾಲನೀ ಸಾತ್ಯಕಿ ಯುಧಾಮನ್ಯೂತ್ತಮೌಜನರು |
 ಕಾಳೆಗದೊಳಂಗೈಸಲಮ್ಮದೆ
 ಬಾಲಕನ ನೂಕಿದಿರಲಾ ನಿ
 ಮ್ಯಾಳುತನವನು ತೋಜಿದಿರಲಾ ತನ್ನ ಮೇಲೆಂದ || ೨೪

ವೀರರಿನಿಬರು ನೆರೆದು ರಿಪು ಪರಿ
 ವಾರವನು ಹೊಗಲಂಜಿ ಹೊಜಿಗಣ
 ಮಾರಿ ಹೊಜಿಹೊಜಿಗೊಂಬವೊಲು 'ನಂದನನ' ನೂಕಿದಿರಿ |
 ಆರ ನಂಬಲು ಬಹುದು ನಿಮಿಷವು
 ದೂರ ತಾ ತೊಲಗಿದರೆ ತನ್ನ ಕು
 ಮಾರನಿದ್ದರೆ ಹಜಿವ ಕಂಡಿರಿ ಹೊಲ್ಲಹೇನೆಂದ || ೨೫

ಕೆಡೆ ನುಡಿದು ಫಲವೇನು ಸಾಕಿ
 ನೊಡೆಯರಿಲ್ಲದ ವಸ್ತು ವಾದೆನು
 ಕಡೆಗೆ ಧರ್ಮಜ ಹೇಳು ಕೊಂದವನಾರು ನಂದನನ |
 ಕಡುವಗೆಯದಾರವರ ಬಲದಲಿ
 ನುಡಿ ನಿಧಾನವನವನ ಜೀವಕೆ
 ಹಿಡಿ ಮಹೀಪತಿ ಸಂಚಕಾರವನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೬

ಹೇಳಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ಶೋಕ
 ಜ್ವಾಲೆಗಿಂಧನವೆನ್ನ ನುಡಿ ರಿಪು
 ಜಾಲವನು ನೀ ಬಂಡಿಗಳೆ ಬಹೆವಾವು ಬಳಿಸಲಿಸಿ |
 ಕಾಳೆಗವ ಜಯಿಸುವೆವು ನಡೆಯೆನೆ
 ಬಾಲನುರವಣಿಸಿದನು ಮಸಗಿದ
 ಕಾಲ ರುದ್ರನ ರೂಪ ತಾಳ್ದನು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯಲಿ || ೨೭

ಅರನು ಮಕ್ಕಳ ಕೊಂದನೈನೂ
 ವರ್ತನು ಮೂಱಿಕ್ಕೋಣ ಸೈನ್ಯವ
 ನೊರಸಿದನು ಮಸೆಗಾಣಿಸಿದನಗ್ಗದ ಮಹಾರಥರ |
 ಧುರವ ಗೆಲಿದನು ಪಡಿತಳಿಸಿ ನಾ
 ವುರವಣಿಸಲಡಹಾಯ್ದು ನಮ್ಮನು
 ಹರನ ವರವುಂಟೆಂದು ತಡೆದನು ಸಿಂಧು ಭೂಪಾಲ ||

೨೮

ವಿರಥನಾದನು ಭೀಮ ನಕುಳನು
 ತಿರುಗಿದನು ಸಹದೇವ ಕೊರಳಿನ
 ಹರಣದಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದನು ದ್ರುಪದಾದಿ ನಾಯಕರು |
 ಧುರದೊಳೋಸರಿಸಿದರು ಸೈಂಧವ
 ಹರನ ವರದಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಲಿದನು
 ಮರಣವನು ಕಂದಂಗ ತಂದವನವನು ಕೇಳೆಂದ ||

೨೯

ಇನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನೆನುತ ಕೈ
 ಸನ್ನೆಯಲಿ ಮಾತಾಡಿ ಭೂಪತಿ
 ಬೆನ್ನ¹ ತೆತ್ತನು ಭೀಮಸೇನನ ವಿಪುಲ ವಕ್ಷದಲಿ |
 ತನ್ನ ಮಹಿದನು ನಯನ ಧಾರಾ
 ಭಿನ್ನ ಚಾರು ಕಪೋಲನಿರೆ ಸಂ
 ಪನ್ನ ಶೋಕಾಗ್ನಿಯಲಿ ಬೆಂದುದು² ನಕಲ ಜನ² ಹೃದಯ ||

೩೦

ಮುಚ್ಚಿದನು ಕಂಗಳನು ಧೈರ್ಯದ
 ಕೆಚ್ಚಿನೆದೆ ಕರಗಿತ್ತು ಶೋಕದ
 ಕಿಚ್ಚು ಕೊಂಡುದು ಮನವನಖಿಲೇಂದ್ರಿಯದ ಸುಳಿವಡಗೆ |
 ಎಚ್ಚಿಡಗಿತ್ತು ನೆಲಕೆ ಕೈಗಳ
 ಬಿಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದನು ಪುತ್ರ ವಿರಹದ
 ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯ ತಾಪವನು ಹೆಸರಿಡಲಖಿಯೆನರ್ಜುನನ ||

೩೧

ಘನ ವಿ³ಕರ್ಮದ ವಿಲಗದಲಿ ನಿಜ
 ತನುಜ ಶೋಕದ ತಗ⁴ ಹಿನೊಳಗ⁴
 ಜುನನು ಧೈರ್ಯ ದರಿದ್ರನಾದನದೇನ ಹೇಳುವೆನು |

¹ ನಿ (ಕ.ಚ.ದ.ನ).² ಧರ್ಮಜನ (ಕ), ಫಲುಗುಣನ (ಗ.ಚ.ಪ).³ ಕಾರ (ಗ). ⁴ ಹುಬರಲ (ಕ.ಗ).

ಮನ ಬಳಲಿ ಮೈ ಮುಖದ ತಾಪದಿ
ಕನನ ಕಂಡನು ರುಡಿಕೆ ಮಿಗೆ ರೋ
ಮ್ನಿನ ಸುಷುಪ್ತಿಯೊಳಿದ್ದು ನಿಮಿಷದೊಳಿದ್ದು ಕಣ್ಣಿಡಿದ || ೨೨

ಅಳಲ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದನು ಮೋಹದ
ಬೆಳವಿಗೆಯ ಗವನಣಿಸಿದನು ಕಳ
ಕಳಿಕೆ ಹಿಂಗಿದುದಶ್ರುಜಲವನು ಕಂಗಳಲಿ ಕುಡಿದು |
ಪ್ರಳಯ ರುದ್ರನ ಕೋಪ ಶಿಖಿ ವೆ
ಗ ಳಿಸಿತೆನೆ ಕಂಗಳಲಿ ಕಿಡಿಗಳು
ತುಳುಕಿದವು ರೌದ್ರಾನುಭಾವದ ¹ರಸದ ಭಂಗಿಯಲಿ || ೨೩

ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೇನು ಮಾಖಿಯ
ಮೇಳವಾಡಿದನೇ ಜಯದ್ರಥ
ನಾಳುತನವನು ಬವರದಲಿ ತನ್ನೊಡನೆ ತೋಡಿದನೆ |
ನಾಳೆ ಬೈಗಿಂದೊಳಗೆ ರಿಪುವನು
ನೀಳುವೆನು ²ನೀಳದಿರೆ³ ಧರ್ಮಜ
ಕೇಳು ಭಾಷೆಯನೆಂದು ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೪

ಹರನ ದುರ್ಗದಲಿರಲಿ ಮೇಣಾ
ಹರಿಯ ಕಡಲೊಳಗಿರಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ
ಕರ ಕಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಹುದುಗಲಿ ರವಿಯ ಮುಖಹೊಗಲಿ |
ಉರಗ ಭುವನದೊಳಿರಲಿ ಮೇಣ್ ಸಾ
ಗರವ ಮುಳುಗಲಿ ನಾಳೆ ಪಡುವಣ
ತರಣ ತೊಲಗದ ಮುನ್ನ ಕೊಲುವೆನು ಮೈರಿ ಸೈಂಧವನ || ೨೫

ಕುರು ಬಲವ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕರೆ ಮುರಾರಿಯ
ಶರಣವೊಕ್ಕರೆ ಸರ್ವಥಾ ಕೊಲ್ವೆನು ಜಯದ್ರಥನ |
ಧುರದೊಳುಳಿದಂತಿದ್ದ ಯಮ ಭಾ
ಸ್ಥರ ವಿರಂಚಿಗಳಡ್ಡ ವಿನಿದರೆ
ಶಿರವ³ನಿರ²ವೆನು ನಾಳೆ ಬೈಗಿಂದೊಳಗೆ ಸೈಂಧವನ || ೨೬ *

¹ ಕೋಪ ಕುಡಿಯಿಡಲು(ಕ.ಟ.ತ).

² ಬವರದಲಿ.

³ ನೊಡೆ (ಕ).

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಚ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.

ಗುರು ವಿಘಾತಿಯ ವೇದ ನಿಂದಾ
 ಪರನ ಪರದಾರಾಭಿಗಾಮಿಯ
 ಹರ ಮುರಾರಿಯ ಭೇದವಾದಿಯ ವಿಪ್ರ ನಿಂದಕನ |
 ಪರಗುಣಾನೂಯಕನ ಹಿಂಸಾ
 ಪರನ ಹಿಂಸುಣನ ಶರನ ಕೃಪಣನ
 ನರಕವಾಗಲಿ ಕೊಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಸೈಂಧವನ ||

೩೭

ಬಳನ ಧೂರ್ತನ ನಾಸ್ತಿಕನ ಚಂ
 ಚಳನ ಪರನಿಕ್ಷೇಪ ಹಾರಿಯ
 ದಳಿತ ಮರ್ಯಾದನ ಕೃತಘ್ನನ ಭರ್ತ್ಯ ನಿಂದಕನ |
 ಸ್ವಲಿತ ವಚನನ ಯೋಗಿ ನಿಂದಾ
 ಕುಳನ ವಿಕಳ ವ್ರತನ ಲೋಕಾ
 ವಳಿಗಳಾಗಲಿ ಕೊಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಸೈಂಧವನ ||

೩೮

ನಾಳೆ ಬಚರೀ ಜನದ ತೊಡವಿನ
 ತೋಳನವನನು ನೆಮ್ಮದಿದ್ದರೆ
 ಕಾಳೆಗದೊಳೆನ್ನೊಡಲಿ ಬಿಡುವೆನೆನ್ನಿ ಕುಂಡಲಿ |
 ಕೇಳು ಧರ್ಮಜ ಎಂಬ ನುಡಿಗಳು
 ಕಾಳೆಗದ ಸೊಗಸಾಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲ ಕೇಳುತ ಬಂದು ಪಾರ್ಥನ ಬಿರುದ ಹೊಗಳಿದನು ||

೩೯

ತೀರಿತನ್ನೇನರಿ ನೃಪನ ಸಂ
 ಸಾರ ನೀನೇಣಿಸಿದ ನುಡಿಗಳ
 ನಾರು ಕಳಚಲು ಬಲ್ಲರಗ್ಗದ ದೇವ ದೈತ್ಯರಲಿ |
 ವೀರ ರಾಮನ ನುಡಿಗೆ ರಾಮನು
 ದಾರ ಬಾಣಕೆ ನಿನ್ನ ನುಡಿಗಳು
 ಕೂರಲಗು ಸಮಜೋಳಿ ಜಗದೊಳಗೆಂದನನುರಾರಿ ||

೪೦

ನಳಿನ ನಾಭನು ಪಾಂಚಜನ್ಯವ
 ಮೊಳಗಿದನು ನಿಜ ದೇವದತ್ತ ವ
 ಸೆಳೆದು ಫಲುಗುಣನೂದಿದನು ಗಾಂಡಿವವನೊದಲುಸುತ |
 ಪ್ರಳಯ ದಿನದಲಿ ತಿವಿವ ನಿಡಲಿ
 ವೃಳಿಸುವಂತಿರೆ ರೌದ್ರ ರವ ಘುಳು
 ಘುಳಿಸಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿತ್ತು ಕೌರವ ರಾಯ ಪರಿವಾರ ||

೪೧

ಏನಿದೆತ್ತಣ ರಭಸ ತೈಲೋ
 ಕ್ಯಾನುಕಂಪನವಾಯ್ತು ಶಿವ ಏನು
 ತಾ ನರೇಂದ್ರ ನಿಕಾಯ ನಡುಗಿತು ಕೌರವೇಶ್ವರನ |
 ನೇನೆ ತಲೆಕೆಳಕಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥನ
 ಸೂನುವಿನ ಮರಣದಲಿ ಮಂತ್ರ
 ಧ್ಯಾನ ನಮಗಾಯ್ತೆಂದು ತಲ್ಲಣಿಸಿತ್ತು ನೃಪ ಕಟಕ ||

೪೨

ಎಲೆಲೆ ¹ಕವಿ ಕಳ್ಳೇಟ ಹಾಯ್ದರು¹
 ಕೊಲೆಗಡಗರೋ ನೃಪರು ಮಗ ಮಡಿ
 ದಳಲು ಮಿಗಲನ್ಯಾಯಕೆಳಸಿದನೇ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು |
 ಬಲವ ಕರೆ ಕರೆ ಎನುತ ಕಾಪಿನ
 ತೊಳಲಿಕೆಯ ನಾಯಕರು ಗಜಜಿಲು
 ಬೆಳಗಿದವು ಬೊಂಬಾಳ ದೀವಿಗೆ ನೆರೆದುದತ್ತಿರಧರು ||

೪೩

ಪಾಳಯವು ಗಜಬಜಿಸೆ ತೊಳಲಿಕೆ
 ಯಾಳು ನೆರೆದುದು ಕೋರಡಿಯ ಮುಳು
 ವೇಲಿಗಾಂತರು ಬೇಹ ಹರಿಸಿದರಖಳ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ಮೇಲುಗುದುರೆಗಳೊದಗಿದವು ಭೂ
 ಪಾಲಕರು ತಲೆಗೆದಲು ಹುಯ್ಯಲ
 ನಾಲಿಸುತ ಹೊಲವಂಟು ತಳಕೆಳಕಾಯ್ತು ನೃಪ ಕಟಕ ||

೪೪

ಕಡಿಯಣವನಾನೆಗಳ ಮೋಜಿಗೆ
 ತೊಡಸಿದರು ದಂತಿಗಳ ಹೆಗಲಲಿ
 ನಿಡು ನೊಗನ ಕಟ್ಟಿದರು ಕಿವಿಯಲಿ ಕೀಲುಗಳ ಸರಿಸಿ |
 ಜಡಿವ ಗುಳವನು ಹಾಯ್ಕ ಬೀಸಿದ
 ರೊಡನೊಡನೆ ಹಕ್ಕು ರಿಕೆ ಬೋಡಿನ
 ಲಡಸಿ ಗಾಲಿಯ ಬಿಗಿದ ಗಜಬಜಿಸಿತ್ತು ನೃಪ ಕಟಕ ||

೪೫

ಶಿರದೊಳಾಂತರು ಮೊಚ್ಚೆಯವನಾ
 ಚರಣದಲಿ ನೀಸಕವ ತೋಳಲಿ
 ಬರಿಯ ಕವಚವ ಬೆನ್ನಿನಲಿ ಕಟ್ಟಿದರು ಕೈಹೊಡೆಯ |

¹ ಕವಿ ಕಳರ ಹೊಯ್ದರು (ಗ).

ಸುರಗಿಗಳನ್ನೀಡಾಡಿ ತಿರುಹಿದ
ರೊಪ್ಪಗಳನು ಬತ್ತಳಿಕೆಯನು ಬಿಲು
ದಿರುವಿನಲಿ ಮೋಹಿದರು ತಲ್ಲಣಿಸಿತ್ತು ತಮತಮಗೆ ||

೪೬

ಕರಿಗಳನು ರಾವುತರು ಬೋಧರು
ತುರಗವನು ಕಾಲಾಳು ರಥವನು
ವರ ಮಹಾರಥರಿಟ್ಟ ಸಿಂಹ ಕಠಾರಿಯುಬ್ಬಣವ |
ಧುರದ ಭರ ಮಿಗೆ ಕೊಂಡು ಬೆದಡಿ
ಳ್ಳಿಹಿಯೆ ಬೆಟಗಿನ ಬಳಿಯಲೊದಗಿ
ತ್ತರೆ ಪಾಂಡವರೆನುತ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ||

೪೭*

ಹರಿದು ಬೇಹಿನ ಚರರು ಪಾಂಡವ
ರರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕುಹಿದು ಮರಳಿದು
ಬರುತ ಕಟಕದ ಗಜಬಜವನಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಸುತ |
ನೆರವಿ ನಗೆಗೆಡೆಯಾಗೆ ಮುಸುಕಿನ
ಮುರುವಿನಲಿ ಪಾಳಯವ ಹೊಕ್ಕರು
ಗರುವ ಮನ್ನೆಯ ಮಂಡಳಿಕರು ಕೇಳ್ದರೀ ಹದನ ||

೪೮

ರವಿ ತನುಜ ಗುರು ಸೂನು ಭೂರಿ
ಶ್ರವ ಸುಲೋಚನ ಶಲ್ಯ ಕೃಪ ಸೈಂ
ಧವ ವಿವಿಂಶತಿ ಚಿತ್ರಸೇನರು ಕರ್ಣ ನಂದನರು |
ತವತವಗೆ ಬೆದಹಿದರು ರಿಪು ಕೌ
ರವನ ಹೊರಗೈತಂದರಂದಿನ
ರವದ ರೌದ್ರದ ರಾಜ ಕಾರ್ಯವ ತಿಳಿವ ತವಕದಲಿ ||

೪೯

* ನಲವತ್ತೇಳನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ. ಚ. ತ. ನ. ಪ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ: ---

ಪವನಸುತನಲ್ಲಿತನೀ ಪಾ
ಸವನ ಸುತನೋ ಧರ್ಮಸುತನಂ
ತಿವನು ಸಾತ್ಯಕಿಯೀತ ನಕುಲ ವಿರಾಟನೈಪನೀತ |
ಇವನು ಸಹದೇವಾಂಕನೀ ತೋ
ರ್ಪವನು ಪಾಂಡಾಲರು ಘಟೋತ್ಕಚ
ನಿವನೆನುತುಟ್ಟಿಯುಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ||

ಇರುಳು ಬೇಹಿನ ಚರರು ಪಾರ್ಥನ
ನಿರುಪಮಿತ ಗಾಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
ಚರಿತವನು ಕೌರವನ ಸಭೆಯಲಿ ತಂದು ಹರಹಿದರು |
ಮರಣ ಸ್ತಂಧವಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಮರಣ ಪಾರ್ಥಂಗಲ್ಲದೆಡೆಯಲಿ
ಪರಿಹರಿಸುವುದ ಕಾಣುವೆಂದರು ¹ಚರರು ಭೂಪತಿಗೆ ||

೫೦*

ಲೇಸು ಲೇಸುಭಿಮನ್ಯುವೀ ದು
ಶ್ವಾಸನನ ಮಗನಿಂದ ರಣದಲಿ
ಘಾಸಿಯಾದನು ನಾವು ಮಾಡಿದುದೇನು ಪಾರ್ಥಂಗೆ |
ಈಸನೇಷುನಿ ನುಡಿದ ಪಾರ್ಥನ
ಭಾಷೆ ಹೊಳಗದು ಸುಯೋಧನ
ದೇಶವನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡೆನೆಂದನು ಸ್ತಂಧವನು ಸಭೆಗೆ ||

೫೧

ಅಳಲಿ ಮನೆಯಲಿ ಕಾಳುಗಡೆದಡೆ
ಫಲವಹುದೆ ನಿಜ ಸತಿಯ ಹಿಡಿದಾ
ನೆಳಸುನಂದಿನ ಭೀಮ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆಯೇನಾಯ್ತು |
ಅಳುಕದಿರು ಪರಿವಾರವಿದೆ ಕೊಳು
ಗುಳಕೆ ವಜ್ರದ ಜೋಡು ದ್ರೋಣನು
ಬಲವಿಹೀನನೆ ²ತಾನೆನುತ ಕುರು ರಾಯ ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

೫೨

¹ ನಾಳಿನದುಭುತವ (ತ.ದ.ನ). ² ನಾನಿರಲು ಭಯಬೇಡ ನಿನಗೆಂದ
(ಟ.ತ.ದ).

* ೫೦ ಮತ್ತು ೫೧ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಾದಮೇಲೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ
ಪದ್ಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ನರನ ಭಾಷೆಯ ಹದನ ಭೂಪನ
ವರ ಸಭೆಯೊಳಾ ಚರರು ಬಂದುರೆ
ವಿರಚಿಸಿದಡಾ ಹದನ ದುಶ್ಯಳ ಕೇಳಿ ಕಳವಳಿಸಿ |
ಇರದೆ ಹರಿತಂದಳು ಜಯದ್ರಥ
ನರನಿ ನೃಪತಿಯ ಹೊರಗೆ ನೀ ಪರಿ
ಹಂಸದೇಹುದು ಪತಿಯನೆಂದೆಹಗಿದಳು ಚರಣದಲಿ ||

ಮೇಲಣನುವನು ಬಡ್ಲೆ ನೀ ತ
ನ್ನೋಲೆಫಾಗ್ಯವ ಕಾಯಬೇಹುದು
ಭೂಮಿಪತಿಯೆಂದನಲು ಬಾಲಕಿ ವೀರ ಭೂರುಗಳ |
ಬಾಲಕಿಯ ಸಲಹುವುದೆನಲು ಭೂ
ಪಾಲ ನಸುನಗುತ್ತಹುದು ನಾವಾ
ಕೋಲ ಗುರುವನು ಕೇಳಬಹುದೆನುತ ನಿಂದಿದ್ ||

ಆವನೋಲೆಯಕಾಱತನ ಗಾಂ
 ಡೀವಿಯಿದಿರಲಿ ಫಲಿಸುವುದು ಮೇ
 ಣಾವನದ್ಭುತ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಗೆ ಮಣವನಸುರಾರಿ |
 ಕಾವರಿಲ್ಲರ್ಜುನನ ಕೈಯಲಿ
 ಸಾವವರು ಸಾವಲ್ಲಿನಲು ನರ
 ದೇವ ಕುರುಪತಿ ಮತ್ತೆ ನುಡಿದನು ನಗುತ ಸೈಂಧವಗೆ || ೫೩

ಗರುಡನೂರವರೆಹಿವರೇ ನಾ
 ಗರಿಗೆ ತನಿಯನು ನಮ್ಮ ಬಲದಲಿ
 ಗುರುವಲಾ ಪಾಲಕನು ಕೈಕೊಂಬನೆ ಧನಂಜಯನ |
 ನರನ ನುಡಿಯನು ಹೊಳ್ಳುಗಳೆಚರೆ
 ಚರಣದಲಿ ಬೀಳುವೆವು ನಡೆಯೆಂ
 ದಿರುಳು ದ್ರೋಣನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೫೪

ನೆಗಪಿದವು ಕೈದೀವಿಗೆಯ ಸಾ
 ಲುಗಳು ಹೊಂದಂಡಿಗೆಯ ದೂವಾ
 ರಿಗಳು ವೆಂಠಣಿಸಿದರು ಸೀಗುರಿ ಮೊಗವ ಮೋಪಿದವು |
 ಉಗಿದ ಕಡಿತಲೆ ಮುಸುಕಿದವು ಚೌ
 ರಿಗಳ ದೊಂಕಣ ತುಡುಗಿದವು ಮೌ
 ಳಿಗಳ ಮಸ್ತಕದವರು ನೆಲನುಗ್ಗಿ ಡಿಸಲೈತಂದ || ೫೫

ಗರುಡಿಯೊಡೆಯನ ಪಾಳಯಕೆ ಕಡು
 ಭರದಲೈತರೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಬರವಿದೇನೆಂದಿದಿರು ಬಂದನು ದ್ರೋಣನಿರಾಗಿ |
 ಧರಣಪನ ಸತ್ಕರಿಸಿ ನೆಲೆಯು
 ಪ್ಪರಿಗೆಗೊಯ್ದನು ನುಸುಳು ಗಂಡಿಯೊ
 ಳುರವಣಿಸಿದರು ಕರ್ಣ ಕೃಪ ಪೊದಲಾದ ಬೇಹವರು || ೫೬

ವೀಳೆಯವ ಕರ್ಪುರವನಿತ್ತು ನೈ
 ಪಾಲರನು ಕರ್ಣಾದಿ ಸುಭಟರ
 ಸಾಲ ಮನ್ನಿಸಿ ದ್ರೋಣ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಸುಯೋಧನನ |

ಕಾಳಿಕೆಯ ಕೈಕೊಂಡು ನಿರೀಗ
 ಹೇಳುತಿದೆ ಭೀತಿಯನು ನಿನ್ನಿನ್ನ¹
 ಕಾಳೆಗದ ಜಯ ನಮ್ಮದೀ ದುಮ್ಮಾನವೇನೆಂದ || ೫೭

ಏನ ಹೇಳುವೆನರ್ಜುನನು ನಿಜ
 ಸೂನು ಮಡಿಯೆ ದುರಾಭಿಮಾನದ
 ಲೇನನೆಂದನು ಕೇಳಿರೈ ಕರ್ಣಾದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು |
 ತಾನು ಗಡ ಸೈಂಧವನ ತಲೆಯನು
 ಭಾನುವಡಗದ ಮುನ್ನ ಕೊಂಬೆನು
 ಹೀನನಾದರೆ ಹೊಗುವೆನೆಂದನು ಹವ್ಯವಾಹನನ || ೫೮

ಕೊಂದವನು ದುಶ್ಯಾಸನನ ಮಗ
 ಬಂದುದಪರಾಧವು ಜಯದ್ರಥ
 ಗಿಂದಿವನ ಪತಿಕರಿಸಬೇಹುದು ರಣದೊಳರ್ಜುನನ |
 ಮುಂದುಗಡಿಸಲೆ ಬೇಕು ಭೀಷ್ಮರು
 ನಂದ ಬಳಿಕೆಮಗಾಪ್ತ ನೀನೇ
 ತಂದೆ ನೀನೆಂದರಸನೆಹಗಿದ²ನವರ ಚರಣದಲಿ² || ೫೯

ಮಕುಟವನು ನೆಗಹಿದನು ಭೂಪಾ
 ಲಕ 'ನಿದಾನಿಸಿ' ಕೇಳು ಶಶಿಕುಲ
 ಮುಕುರವಿತ್ತಂಡದಲಿ ನೆನೆಯುವು ಭೇದ ಬುದ್ಧಿಗಳ |
 ಯುಕುತಿಯಿನ್ನದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪಾರ್ಥನ
 ಶಕುತಿ ಘನವೀರಾಜಕಾರ್ಯಕೆ
 ಚಕಿತರಾದೆವು ರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೬೦

ಕಾವಡೆನ್ನಳವಲ್ಲ ಮೇಣ³ ಗಾಂ
 ಡಿಯಿ 'ಕೊಲ'ಲಳವಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನು
 ಕಾವರೆಯು ಕೊಲುವರೆ ಸಮರ್ಥನು ವೇದ ಸಿದ್ಧವಿದು |
 ಜೀವಜಾತಕ್ಕೊಡೆಯನಾ ರಾ
 ಜೀವನಾಭನು ಬಹಿಯಹಂಕಾ
 ರಾವಲಂಬನದಿಂದ ಕಡುತಿಹುದವಿಳ ಜಗವೆಂದ || ೬೧

¹ ನಿನ್ನಿ (ಸ). ² ಗುರುವಿನಂಪ್ರಿಯಲಿ (ಗ). ³ ವಿಚಾರಿಸಿ (ಕ), ಶಿರೋಮಣಿ (ಗ.ಚ.ಪ). ⁴ ಕೋ (ಸ.ಪ).

ಇದು ಮುರಾರಿಯ ಲೀಲೆಗೋಸುಗ
 ಉದಯಿಸಿದ ಜಗವಿದಙ್ಗೊಬ್ಬನ
 ಸದವನೊಬ್ಬನ ಹಿಡಿದು ಸಲಹುವನೊಬ್ಬನೊಬ್ಬನಲಿ |
 ಇದಙ್ಗೊಳಾತಂಗಿಲ್ಲ ಕರುಣಾ
 ಸ್ವದತೆ ನಿಷ್ಕಾರುಣ್ಯ ಭೂಯಂ
 ತ್ರದ ವಿನೋದ ಕ್ರೀಡೆ ಕೃಷ್ಣನದೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೬೨

ನರನ ನುಡಿಯೆಂದಿರದಿರವು ಮುರ
 ಹರನ ನುಡಿಗಳು ಕೇಳು ಗಿರಿ ಗ
 ಹ್ವರದ ನುಡಿಯೋ ಜಂಗಮ ಧ್ವನಿಯೋ ವಿಚಾರಿಸಲು |
 ನರನ ನುಡಿ ಹೊಳಗದಾ ಮುರ
 ಹರನ ಬಲುಹುಳ್ಳನ್ನೆಬರವೆನ
 ಲರಸನಾಲಿಸಿ ಕೇಳುತಿದ್ವನು ಕೈಯ ಗಲ್ಲದಲಿ ||

೬೩

ಕೇಳುತಿದ್ವೈ ಕರ್ಣ ಬೊಮ್ಮವ
 ಕೇಳ ಬಂದೆವೆ ನಾವು ನಾಳಿನ
 ಕಾಳೆಗದ ಜಯಮುಖವ ಬೆಸಗೊಳ ಬಂದೆವಿಂದೀಗ |
 ಹೇಳುತಿದ್ವರಸಂಗತವನಿದು
 ಹೋಲುವುದಲೇ ಮುನಿ ಕುಮಾರರು
 ಕಾಳೆಗವನೇಗುವರು ಬಳಿಕೇನೆಂದನಾ ಭೂಪ ||

೬೪

ಕಟಕಿಯೇಕಿದು ವಿಪ್ರರಹೆವು
 ತ್ಯಟದ ಶೌರಿಯವಿಲ್ಲ ನಾವ್ ದಿಟ
 ಪುಟವ ನುಡಿದರೆ ಖಾತಿಯಾದುದೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲಿ |
 ನಿಟಿಲ ಲೋಚನ ನೋಡುವರೆ ದು
 ಘಟವೆನಿಸ ಮೋಹರದ ಬಲು ಸಂ
 ಘಟನೆಯನು ಶೋಷುವೆನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ನೀನೆಂದ ||

೬೫

ವ್ಯೂಹವನು ರಚಿಸುವೆನು ನಾಳಿನೊ
 ಳಾಪವಕೆ ತಳತಂತ್ರವೊಂದೇ
 ಮೋಹರಕೆ ನಡೆತರಲಿ ಪಡುರಥರಾದಿ ಯಾದವರು |

ಸಾಹಸವನುದಯದಲಿ ತೋಱುವೆ
ಬಾಹು ಬಲವನು ಸೈಂಧವನ ಮೈ
ಗಾಹ ಬಲವನು ¹ಕಾಂಬೆ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನಹ ಬಳಿಕೆಂದ¹ || ೬೬

²ಸಾಕು ನೀ ಚಿಂತಿಸಲು ಬೇಡ² ವಿ
ನಾಕಿಧರನಡಹಾಯ್ತೆಡೆಯು ನಾ
ವಾಕೆವಾಳರು ರಣಕೆ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಪಾಡೇನು |
ನೂಕಿ ನೋಡಾ ಸೈಂಧವನನೇ
ಕೈಕವೀರರು ಕಾವವೆಂದು
ದ್ರೇಕ ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿತು ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ತಮತಮಗೆ || ೬೭

ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ರಾಜ ಸಭೆ ತ
ಮ್ಮಾಲಯಕೆ ಸೈಂಧವನು ಚಿಂತಾ
ಲೋಲನಿರ್ದನು ಮರಣ ಜೀವನ ಜಾತ ಸಂಶಯನು |
ಕೋಲ ಗುರುವಿನ ವಿವಿಧ ರಚನೆಯ
ಕೇಳಿದನು ನನು ನಗುತ ಪಾರ್ಥಗೆ
ಹೇಳಿದನು ಕರುಣದಲಿ ಗದುಗಿನ ವೀರ ನಾರಯಣ || ೬೮

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನಹು ಘಟಿಸುವದೇ (ಕ). ² ಸಾಕು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಬೇಡ (ಕ.ದ.ನ).

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ|| ಜಯಸಮರ ಸೌರಂಭನಾಹವ
ಭಯ ಬಹಿರ್ಮುಖನಸ್ತವಿದ್ಯಾ
ನಿಯತಮತಿ ಮೋಹರಿಸಿ ಸಮರಕೆ ದ್ರೋಣನನುವಾದ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮಿ
ಪಾಲ ಫಲುಗುಣ ಹೊಕ್ಕನಾಯುಧ
ಶಾಲೆಯನು ತೆಗೆಸಿದನು ಧನು ಮೊದಲಾದ ಕೈದುಗಳ |
ಸಾಲಜುದು ನಿಲಿಸಿದನು ನಿಶಿತ ಶ
ರಾಳಿ ಚಾಪ ಕೃಪಾಣ ಪರಶು ತ್ರಿ
ಶೂಲ ಮುದ್ದರ ಚಕ್ರ ಸೆಲ್ಲವ ¹ಶಕುತಿ¹ ತೋಮರವ || ೧

ಸವೆಗೆ ಮೊಚ್ಚಯ ಜೋಡು ಸೀನಕ
ಕವಚ ಬಾ²ಹುರಿಕೆಗಳ ನಿಲಿಸಿದ
ನ³ವಿರಳಾಕ್ಷತಿ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಸುಧೂಪ ದೀಪದಲಿ |
ವಿವಿಧ ಸತ್ಕಾರದಲಿ ದುರ್ಗಾ
ಸ್ತವವ ಜಪಿಸಿದ ವರ ಘೃತೋದನ
ನವ ರುಧಿರ ಮಾಂಸೋಪಹಾರಂಗಳಲಿ ಪೂಜಿಸಿದ || ೨

ಒಡನೆ ಗಜಉವ ವಾದ್ಯದಲಿ ಕೆಂ
ಪಡರಿದೋಗರ ಸಹಿತ ಭೂತಕೆ
ಬಡಿಸಿದರು ³ಮಾಂತ್ರಿಕರು³ ಬಲಗೆದಜುದರು ದೆಸೆದೇಸೆಗೆ |
ತೊಡವು ವಸನಾದಿಗಳಲೊಪ್ಪಂ
ಬಡುವ ಬಲಿಯನು ಪರಿಯೊಳರ್ಪಿಸಿ
ನಡುವಿರುಳು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನರ್ಚಿಸಿದನು ನಿಜಾಯುಧವ || ೩

ಇರುಳಿನದ್ಭುತ ರವವನಾಲಿಸಿ
ಮುರಮಥನನೀ ಫಲುಗುಣನ ಸಂ
ಗರ ಜಯೋದ್ಧತ ಮಂತ್ರವೆಂದನು ದಾರುಕನ ಕೆರೆದು |

¹ ವಿಟ್ಟ (ಕ), ² ಹುರರಕ್ಷೆಗಳನಂತ (ಕ.ಪ), ³ ಮಂತ್ರಿಗಳು
(ಕ.ಗ.ಚ.ನ). ೧೩೫

ಹರ ಮಹಾ'ಸೇನಾ'ದಿಗಳು ಗೆಲ
ಲರಿದು ನಾಳಿನ ಬವರವಿನ್ನೀ
ನರನ ಜಯವೆಂಜೆನುತ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲ್ಲಗೈತಂದ ||

೪

ರಚನೆ ಚೆಲುವಿದು ನಾಳಿನಾಹವ
ಖಚರ ಕಿಂಪುರುಷರಿಗೆ ಅನದಳ
ವಚಲಬಲಿ^೧ಗಾಂಡಿವಿಗೆ^೨ ಹರಿಯದು ಸುಪ್ತಿಯೊಳಗವನ |
ಉಚಿತದಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ರುದ್ರನ
ವಚನದನುವನು ತಿಳಿವೆನೆಂದಾ
ಶಚಿಯ ಗಂಡನ ಮಗನನೀತನ ಪದವ ಕಾಣಿಸಿದ ||

೫

ಶಿವನ ಕರುಣಾ ಲಾಭ ಪುಣ್ಯ
ಪ್ರವರ ಪಾರ್ಥನ ಮುನ್ನಿನಂದದ
ಲವನಿಗಳುಹಿದ ನಿಖಳ ದಿವ್ಯಾಯುಧದ ವೇದಿಕೆಗೆ |
ಸವೆದುದಿರುಳಿಂದೂಪಲಂಗಳ
ನಿವಹ ಬಲಿದುದು ಚಕ್ರವಾಕದ
ತವಕ ತಗ್ಗಿತು ತರಣಿಯಡರಿದನುದಯ ಪರ್ವತವ ||

೬

ವಿಮಳ ಧರ್ಭಾಂಕುರದ ಶಯನದೊ
ಳಮರಪತಿ ಸುತ ಪವಡಿಸಿದನನು
ಪಮ ವಿಳಾಸನು ಕನಸ ಕಂಡೆನೆನುತ್ತ ಕಂದೆಹಿದ |
ಸಮರ ವಿಜಯಕೆ ಶಿವನ ಕೃಪೆ ಸಂ
ಕ್ರಮಿಸಿತೆನಗೆನುತಿರಲು ಮುಂದಣ
ಕಮಲನಾಭನ ಕಂಡು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ನಗುತ ||

೭

ದೇವ ನಿಮ್ಮಡಿ ಸಹಿತ ಕಂಡೆನು
ದೇವದೇವನ ಚರಣವನು ಸಂ
ಭಾವಿಸಿದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನು ದಕ್ಷಾಧ್ವರಧ್ವಂಸಿ |
ನಾವು ಬಂದುದನಹಿದು ವರ ರಾ
ಜೀವ ಸರಸಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು ಗಾಂ
ಡೀವ ನಿಜ ಚಾಪವನು ಕಂಡೆನು ಕೊಳನ ಮಧ್ಯದಲಿ ||

೮

^೧ ಬ್ರಹ್ಮಾ (ಗ), ದೇವಾ (ಕ.ದ.ಪ).

^೨ ಪಾರ್ಥಂಗೆ (ಛ.ತ).

ಬಳಿಕ ¹ತಿರುವಿಟ್ಟಾಗಲಿ¹ಸ್ತವ
 ಸೆಳೆದು ಬಿಲುವಿದ್ಯಾ ಚಮತ್ಕೃತಿ
 ಯಳವ ತೋಟದಡಾಗಳೀಶನ ಹೊರೆಗೆ ನಾಸೈದಿ |
 ನಿಲೆ ತದೀಯಾಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗದ
 ಬಲುಹನೀಕ್ಷಿಸೆ ತೆಗೆವ ಬೆಡಗನು
 ಕಲಿಸೆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವೆನಗಾಯ್ತಲ್ಲಿ ವಶವರ್ತಿ ||

೯

ಕನಸನೀ ಹದನಾಗಿ ಕಂಡೆನು
 ದನುಜಹರ ಬೆಸನಿದತಿ ಫಲವನು
 ನನಗೆನಲು ನಸುನಗುತ ನುಡಿದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ |
 ನಿನಗೆ ಶೂಲಿಯ ಕರುಣವಾಯ್ತಿಂ
 ದಿನಲಿ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ನಿನ್ನದ್ದು
 ದಿನದೊಳರಿ ಸೈಂಧವ ವಧ ವ್ಯಾಪಾರವಹುದೆಂದ ||

೧೦

ಉಲಿವ ಮಂಗಳ ಪಾಠಕರ ಕಳ
 ಕಳದೊಳುಪ್ಪವಡಿಸಿದನವನಿಪ
 ತಿಲಕ ಮಾಡಿದನಮಲ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾಡಿಗಳ |
 ನಳಿನನಾಭನ ಪಾದ ಪದ್ಮವ
 ನೊಲವಿನಿಂದಭಿನಮಿಸಿ ಸುಭಟಾ
 ವಳಿಗೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟನಂತಕ ಸೂನು ಸಂಗರಕೆ ||

೧೧

ನಜೆದುದುರು ಸನ್ನಾಹದಲಿ ಸೂ
 ಳಡನಿ ಮೊಟುವ ಗಭೀರ ಭೇರಿಯ
 ಕಡು ರವದ ²ರಿಪು ಭಟರ ಬೈಗುಳ ಗೌಟುಗಹಳೆಗಳ |
 ಎಡಬಲಕೆ ತನಿಹೊಳೆವ ತೇಜಿಯ
 ಕಡು ಮದದ ಕರಿ ಘಟೆಯ ತೇರಿನ
³ನಿದುವರಿಯ⁴ಕಾಲಾಳ ಕಳಕಳವಾಯ್ತು ರಣಮೊಳಗೆ ||

೧೨

ಎದ್ದುದೀ ಕಟಕದಲಿ ಬಲ ಮಿಂ
 ಡೆದ್ದು ಸುಭಟರು ಸಮರ ಭೂಮಿಯ
 ಹೊದ್ದಿದರು ಝಳಿಸುವಡಾಯ್ದದ ಹೊಗರ ಹೊಳಹುಗಳ |

¹ ವರ ಪಟ್ಟಣದೊಳ (ಕ), ವರ ವಟುಕರದಲ್ಪ (ಟ.ತ.ದ.ನ). ² ತಂಬಟದ
 ನಿಸ್ಸಾಳಗಳ ಕಹಳೆಗಳ (ಗ.ಚ.ಪ). ³ ಕಡುಹುಗಳ (ಕ).

ಅದ್ಭುತತಳಿಕೆ ಅವನಿಯೆನೆ ಹೊದ
 ಒಡ್ಡು ನಡೆದುದು ದಂತಿ ಘಟೆ ಬರು
 ತಿದ್ದು ದಗಣಿತ ರಥ ಪದಾತಿಗಳಾಪವಾಂಗಣಕೆ || ೧೩

ವಿನುತ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಯ
 ನನುಕರಿಸಿ ಹರಿಪದ ಪಯೋಜವ
 ನೆನೆದು ವಿರಚಿತ ದೇವ ವಿಪ್ರಾನಳ ಸಮಾರ್ಚನನು |
 ಕನಕ ಕವಚವ ತೊಟ್ಟು ಗಡ್ಡದ
 ಘನತೆಯನು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ವರ ಕಾಂ
 ಚನ ಮಯದ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನಿಳುಹಿದನು ದ್ರೋಣ || ೧೪

ನಿಖಿಯುಡಿಗೆಯಲಿ ಮಲ್ಲ ಗಂಟಿನ
 ಸೆಹಿಗ ಮೋಹಿಸಿ ^೧ಬೆರಳ ^೨ದರ್ಭೆಯ
 ಹಳಿದು ಬಿಸುಟನು ಜೋಡು ಸೀಸಕ ಬಾಹುರಕ್ಷಗಳ |
 ಮುರುಹಿ ಬಿಗಿದನು ನಿಖಿಳ ಭೂಸುರ
 ರುಟುವ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಕೊಳುತ
 ಳ್ಳಿಹುವ ಜಯರವಮೊಡನೆ ರಥವೇಹಿದನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ || ೧೫

ಸೂಳವಿಸಿದವು ಸನ್ನೆಯಲಿ ನಿ
 ಸ್ಥಾಳ ಕೋಟಿಗಳುರವಣಿಸಿ ಹೆ
 ಗ್ಗಾಳಿಗಳು ಸಾಹಿದವು ಸುಭಟರ ವೀರ ವಿತರಣವ |
 ಸಾಲು ಝಲ್ಲರಿಗಳ ಪತಾಕಾ
 ಜಾಲ ^೩ಸಬಳದ ಹೊದಟಿ ^೪ಗೋವಳಿ
 ಗೋಲ ತೂಗಾಟದಲಿ ಸಮರಕೆ ದ್ರೋಣ ನಡೆತಂದ || ೧೬

ನೆಗಹಿ ಬೀಸುವ ಚೌರಿಗಳ ಸ
 ನ್ನೆಗೆ ಚತುರ್ಬಲವೆಲ್ಲ ದ್ರೋಣನ
 ದೃಗುಪಧಕೆ ತೋಹಿದರು ತಂತಮ್ಮಾಳು ಕುದುರೆಗಳ |
 ತೆಗೆದು ಯೋಜನವಾಟಿಲಿ ಕಾ
 ಳಿಗಕೆ ಶಕಟವ್ಯೂಹವನು ಹೂ
 ಣಿಗರ ಬಲಿದನು ಕೌರವೇಂದ್ರಾನುಜರ ಗಡಣದಲಿ || ೧೭

^೧ ದೊಳ (ತ.ದ.ನ.ಪ). ^೨ ಬಿಗಿದ (ಕ). ^೩ ದೊಂಕಣಿಬಲದ (ಗ),
 ದಲಿಹೊದಟಿದ್ದ (ಚ.ಪ).

ಇದಿರೆ ಶಕಟ ವ್ಯೂಹವದರ
 ಗ್ರದಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಕೆಲಬಲ
 ದೊದವಿನಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಕನು ಸೌಬಲ ನಿಂಧು ಪೂಗಧರು |
 ಇದಡಿ ಹಿಂದಣ ಮೈಯೊಳ್ಳೆಗಾ
 ವುದದ 'ನೀಳ' ದೊಳೆರಡುವರೆ ಗಾ
 ವುದದ ವಿನ್ತಾರದಲಿ ಮಕರ ವ್ಯೂಹವನು ಬಲಿದ || ೧೮

ಹಿಂದೆ ಯೋಜನೆಯೊಡನೆ
 ಳಂದು ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನು ನಲ
 ವಿಂದ ಬಲಿದನು ನಿಲಿಸಿದನು ಕಾಂಭೋಜ ಭೂಪತಿಯ |
 ವಿಂದನನುವಿಂದನನು ದಕ್ಷಿಣ
 ವೃಂದ ಸಮಸಪ್ತಕರ ಬಲವನು
 ಸಂದಣಿಸಿದರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ನೃಪರ ಗಡಣದಲಿ || ೧೯

ತುರಗವಟುವತ್ತಾಡು ಕೋಟಿಯ
 ನುರು ಮದೇಭವನೆಂಟು ಲಕ್ಷವ
 ವರ ರಥವನಟುವತ್ತು ಸಾವಿರವನು 'ಸಗಾಧದಲಿ' |
 ಧುರದ ಕಾಲಾಳಗಣಿತವ ಮೋ
 ಹರಿಸಿ ಹಂಸವ್ಯೂಹವನು ಸಡ
 ಗರಿಸಿದನು ನಿಯತಾಯು ಮೊದಲಾದವರ ಕಾಹಿನಲಿ || ೨೦

ಕೆಲಬಲದ ಸಬಳಿಗರು ಸಬಳದ
 ವಳಯದಲಿ ಹರಿಗೆಗಳು ಹರಿಗೆಗ
 ಳೊಳಗೆ ಬಿಲ್ಲಾಳುಗಳ ಮಹಿಯಲಿ ವಾಚಿ ಗಜ ರಥವ |
 ನಿಲಿಸಿ ಗರ್ಭವ್ಯೂಹವನು ಮಂ
 ಡಳಿಸಿದನು ಸಂವೀರರನು ನಿಂ
 ಹಳರ ನಿಲಿಸಿದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂಡಳೇಶ್ವರರ || ೨೧

ಅಪರ ಭಾಗದಲಳವಿಯಲಿ ಭೂ
 ಮಿಪರ ಭೂರಿಶ್ರವನ ಶಲ್ಯನ
 ಕೃಪನ ವೃಷಸೇನನ ಸುಲೋಚನ ದೀರ್ಘಬಾಹುಕರ |

1 ನೀಳಯ (ಕ.ಚ.ಪ). 2 ವಾಚಿ (ಕ). 3 ಸಗಾಧಿಕೆಯ (ಕ),
 ರಣಾಗ್ರದಲಿ (ಟ.ತ.ದ.ನ).

ನೃಪತಿಗಳನೆಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ
ಚಪಳ ಗಜ ಹದಿನೆಂಟು ಕೋಟಿಯ
ನಪರಮಿತ ತೇಜಿಯಲಿ ಪದ್ಮಪ್ರಾಪ್ತನು ಬಲಿದ ||

೨೨

ಆ ಮಹಾಮೋಹರದ ಬಳಿಯಲಿ
ಸೋಮದತ್ತನ ದಂಡಧರನನು
ತಾಮರಸ ಬಂಧುವಿನ ಮಗನನು ಕ್ಷೇಮಧೂರ್ತಕನ |
ಆ ಮಹಾಬಾಹುಕನನಶ್ಚ
ತ್ಥಾಮನನು ಕೃತವರ್ಮಕರೆನಿಪ ಸ
ನಾಮರನು ನಿಲಿಸಿದನು ಸೂಚಿಪ್ರಾಪ್ತ 'ವಳಯದಲಿ' ||

೨೩

ಪದುಮ ಸೂಚಿಪ್ರಾಪ್ತ ಮಧ್ಯಮೋ
ಳದಟರನು ನಿಲಿಸಿದನು ಸಮರಾ
ಗ್ರದಲಿ ಅವನಳಲಿಗರನಾಪ್ತ ರನವನ ಬಾಂಧವರ |
ಕದನಗಲಿ ಸೈಂಧವನನಾ ಮೆ
ಧ್ಯದಲಿ ನಿಲಿಸಿದನಮಮ ಸಮರಕೆ
ಮದನ ^೨ಮಧನನು^೨ ಮೊಗಸಲಸದಳಪೆನಿಸಿ ರಂಜಿಸಿತು ||

೨೪

ತವಿವ ನಿಟಲೊಬ್ಬಳಿಯೊ ಪ್ರಳಯದ
ಜವನ ನೆರವಿಯೊ ಕಾಳಕೂಟಾ
ಣವದ ನೀಮಾಲಂಘನವೊ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾಳಯವೊ |
ಅವನಿ ಕುಸಿದುದು ನೆರೆದ ಸೇನೆಯ
ಹವಣಿಗೀಶ್ವರ ಬಲ್ಲನೆನೆ ಸೈಂ
ಧವನ ಕಾಕಿನ ಮೋಹರಂಗಳು ಕಿಡಿಯನುಗುಳಿದವು ||

೨೫

ಜಡಿವ ಮದದಾನೆಗಳ ಗಗನವ
ನಡವ ಕಡುಗುದುರೆಗಳ ಸೂರಿಯೊ
ಳೆಡಬಲಕೆ ಬಿಜುವರಿವ ತೇರಿನ ಸೂತರೋಚಗಳ |
ಖಡುಗ ಕೊಂತವ ನಭಕೆ ಹಾಯಿಕಿ
ಹಿಡಿವ ಸುಭಟರ ಭುಜದ ಹೊಯ್ಲಿನ
ಕಡುಮನದ ರಣದವಕಿಗರ ಸೌರಂಭ ರಂಜಿಸಿತು ||

೨೬

^೧ ರಚನೆಯಲಿ (ಕ).^೨ ಮದಹರ (ಗ.ಚ.ಪ).

ಮೊಳಗಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಳಾ
ಹಳಿಸಿದವು ಕಹಳೆಗಳು ಪರ್ವತ
ಹಿಳೆಯ ಹೆಚ್ಚಿದ ಪಟಹ ಪಣಹ ಮೃದಂಗ ಡಿಂಡಿಮದ |
ಉಲಿ^೧[ಯ]^೧ ತೇಜಿಯ ಹೇಷಿತದ ವೆ
ಗ್ಗಲೆಯ ಕರಿಗಳ ಬೃಂಹಿತದ ಗೊಂ
ದಳದ^೨[ಕ]ಳಗರ್ಜಾಯ್ತು^೨ ಕೌರವ ಸೈನ್ಯ ಶರಧಿಯಲಿ || ೨೭

ಮುಂದೆ ಶಕಟವ್ಯೂಹದಲಿ ನಡೆ
ತಂದು ನಿಂದನು ದ್ರೋಣ^೩ನಿಜ^೪ಬಲ
ದಂದವನು ನೆಹು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕಿರೀಟವನು ತೂಗಿ |
ಇಂದು ಗೆಲಿದರೆ ಧರ್ಮಸುತನವ
ರಿಂದುಕುಲದಗ್ಗಲರು ಬರಹೇ
ಳೆಂದು ಭಟ್ಟರನ್ನೆತ್ತಿದನು ಪಾಂಡವರ ಪಾಳಯಕೆ || ೨೮*

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿರಿ
ಲೋಲ ಸಹಿತ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗ
ಳಾಳ ಮೇಳಾಪದಲಿ ಪೊಕ್ಕರು ಕಾಳೆಗದ ಕಳನ |
ಸಾಲಜುದು ನಿಜಸೇನೆಯನು ಪಾಂ
ಚಾಲಸುತ ಮೋಹರಿಸಿದನು ಕೆಂ
ಧೂಳಿ ಮಾಣಿಸಿತನಿಮಿಷತ್ವವನಮರ ಸಂತತಿಯ || ೨೯

ಅರಸನೆಡವಂಕದಲಿ ಮತ್ಸ್ಯರು
ಬಿರುದ ಕೈಕೆಯ ಚೈದ್ಯ^೫ಕೇರಳ^೫
^೫ಮರು^೫ ಯವನ ಸಂವೀರ^೬ಕೌಸಲ^೬ ಪಾಂಡ್ಯ ಮಾಗಧರು |
ಧರಣಿಪನ ಬಲವಂಕದಲಿ ಮೋ
ಹರಿಸಿ ಪಾಂಚಾಲಕರು ಚೂಣಿಯೊ
ಳುರವಣಿಸಿದರು ನಕುಲ ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಮನಂದನರು || ೩೦

^೧ ವ (ನ). ^೨ ಗಳಗರ್ಜಾಯ್ತು (ಕ), ಗಳಗರ್ಜಿಸಿತು (ಗ.ಚ),
ಗಳಗರ್ಜಾಯ್ತು (ಟ.ತ), ಗಳಗಜನೆಯ್ತು (ದ), ಗಳಲಿಗರ್ಜಾಯ್ತು (ಪ).
^೩ ನೀ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೪ ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ.
(ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೂಚನೆ:—

ಆಳಲು ಮಿಗೆ ಕುರುರಾಯನನುಜನ
ಗಲಿದು ಮಾರುತ ಪಾರ್ಥ ಕಂಡನು
ಕಳನೊಳಿರಧನನು ಧನುರ್ಧರ ಭಾಳಲೋಚನನ ||

^೫ ಶೃಂಜಯ (ಗ). ^೬ ಮುರ (ಕ). ^೭ ಶೃಂಜಯ (ಟ.ತ.ನ).

ನರ ಮುರಾಂತಕರೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ
 ಮುರಿಯೆ ಕಂಡನು ನೃಪತಿ ಕೃಷ್ಣನು
 ಹೊರಗೆ ಬಂದನು ನಮಿಸಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ¹ಬಳಿಕ¹ |
 ನರನಿವನು ಮಗನಿದಿರುಗಾಣದೆ
 ಹಿರಿದನೇಷಿಸಿ ನುಡಿದನಿದ ಪತಿ
 ಕರಿನಬೇಹುದು ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆ ಹರಣವೆಮಗೆಂದ ||

೩೧

ಹಗೆಯ ತಲೆ ಹೋಗದಚೆ ವಕ್ಷಿಯ
 ಹೊಗುವ ನುಡಿ ತಮ್ಮನದು ಬಳಿಕಾ
 ಸೆಗಳಿಕೆಯೊಳುಳಿದೆಮ್ಮ ನಾಲ್ವರ ದೇಹ ²ನಿಕ್ಷೇಪ |
 ಬಗೆಯಲೈವರ ಬೀವನದ ವಿಲ
 ಗಿಗನು ನೀನೆವರನ ಕರುಣಾ
 ಳುಗಳ ದೇವನ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ||

೩೨

ಪವೆಗಡಲು ಕುಡಿನೀರು ನೆಹು ನೀ
 ರಡ³ಸಿದುದು⁴ ಪಾರ್ಥನ ಶರಾವಳಿ
 ವಡಬನಿದಪೊಳು ಕೆಲಬಲದ ಹಂಗೇಕೆ ಕದನದಲಿ |
 ಕಡುಹಿನಲಿ ಸೈಂಧವನ ತಲೆಯನು
 ಹೊಡೆದು ನಿನ್ನಯ ಕಾಲ ⁵ಬಳಿಯಲಿ
 ಕೆಡಹುವನು ನಿಮಿಷದಲಿ ಫಲುಗುಣನೆಂದನಸುರಾರಿ ||

೩೩

ಕರೆದು ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಮನನು ನೃಪ
 ವರನ ಸುಯ್ಯಾನದಲಿ ನಿಲಿಸಿದ
 ನರಿಬಲಕೆ ನೂಕಿದನು ಕೈಕೆಯ ⁶ಚೈದ್ಯ⁶ ಸೃಂಜಯರ |
 ಮುರಮಥನನೊಡಗೂಡಿ ನಿಜ ಮೋ
 ಹರವ⁷ನಂದೈನೂ⁷ ಬಿಲ್ಲಂ
 ತರಕೆ ತೊಲಗಿ ಮಹಾಸ್ತ್ರಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ ||

೩೪

ಇಳಿದು ರಥವನು ಮುರಹರನ ಪದ
 ತಳದ ಧೂಳಿಯ ಕೊಂಡನತಿ ನಿ
 ಮಲ ಸಮಾಧಾನದಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಕೆಳಗಿದನು |

¹ ನಗುತ (ಕ.ಗ.ಚ).² ರಹ (ಕ).³ ವಿ (ತ).⁴ ಸುಪ್ತ (ಕ).⁵ ಬಾ (ಕ.ಗ.ದ).⁶ ಮತ್ಸ್ಯ (ಟ.ತ.ದ).⁷ ನುಳಿದಿನ್ನೂ (ಗ.ಚ.ಪ).

ತಲೆಯ ಹಿಡಿದತ್ತಿದನು ಹರಿ ಕೋ
ಮಳ ಕರಾಂಬುಜದಿಂದ ಪಾರ್ಥನ
ನೊಲಿದು ಮೈದಡವಿದನು ಗೆಲು^೧ಹೋಗಿ^೧ದು ಹರಸಿದನು || ೩೫

ಬುರಕೆ ರತುನವ ಸುರಿದು ತೇರಿನ
ತುರಗವನು ವಂದಿಸಿದನಾ ಪಳ
ಹರದ ಹನುಮಂಗೆಱಗಿದನು ಸುರಕುಲಕೆ ಕೈಮುಗಿದು |
ವರ ರಥವ ಬಲಗೊಂಡು ಕವಚವ
ಬರಿಗೆ ಬಿಗಿದನು ಕೈಗೆ ವಜ್ರದ
ತಿರುಪೊಡೆಯನವಚಿದನು ರಥವೇಱಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೩೬

ದೇವದತ್ತ ವ ಮೊಳಗಿದನು ಗಾಂ
ಡೀವಿ ಚಾಪವೆ ಮಿಡಿದ^೨ನಿಷ್ಕುರ
ರಾವ ತಿವಿದುದು ಜರಿದವಡಕಲು ಜಗದ ಜೋಡಿಗಳ |
ರಾವು ಫಲುಗುಣಯೆನುತ ಪಾರ್ಥನ
ಭಾವ ಕುಡಿ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಲಿ ತುರ
ಗಾವಳಿಯನದುಹಿದನು ಸುಳಿಸಿದನಾಹವಕೆ ರಥವ || ೩೭

ವರ ಯುಧಾಮನ್ಯೂತ್ತ ಮೌಂಜನ
ರೆರಡು ಕಡೆಯಲಿ ಬರೆ ಮುರಾರಿಯ
ಪರಮ ಸಾಹಾಯ್ಯದಲಿ ಸಾಹಸಮಲ್ಲನುರವಣಿಸೆ |
ಅರಿ ಬಲವ ಕೆಣಕಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಬರವನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ ತನ್ನ ಸೇನೆಗೆ
ಬೆರಳ ಚಾರಿಯ ಬೀಸಿ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಮಾಟಾಂತ || ೩೮

ಇವನ ಕೊಂದರೆ ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ
ಪವನ ತನಯನ ಭಾಷೆಗೊಣೆಯ
ವಿವನ ಕೊಲ್ಲದೆ ಗೆಲುವ ಹದನೇನೆನುತ ನಿಮಿಷದಲಿ |
ಕವಲುಗೋಲಿನಲರಿಭಟನ ಚಾ
ಪವನು ನೂತನ 'ರಥವ' ರಥವಾ
ಹವನು ಖಂಡಿಸಿ ಬಿಸುಡಲವ ಜಾಹಿದನು ದುಗುಡದಲಿ || ೩೯

^೧ ನೀನೆಂ (ಟ.ತ.ದ.).

^೨ ಯೆ (ಚ.ಪ.).

^೩ ಶಿರವ (ತ.ದ.ನ.).

ಉರಿಯ ಬಂದಿಯ ಹಿಡಿದು ಹೆಚ್ಚುವ
 ದೊರೆಯಲೇ ದಿಟ ಪಾದರಸವೆಲೆ
 ಯರಸ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನೇನಿಟ ಪಾಡು ಪಾರ್ಥಂಗೆ |
 ತೆರಳಿದನು ನಿನ್ನಾತ ಸೂರಿಯೊ
 ಳುರವಣಿಸಿತಾ ತೇರು ಸರಸೈ
 ತರಲು ಕಂಡನು ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ ಭಾಳಲೋಚನನ ||

೪೦

ಅರುಣಮಯ ರಘವಾಚಿಗಳ ವಿ
 ಸ್ತರದ ಹೇಮದ ಕಳಶ ನಿಂಧದ
 ಸರಳು ತೀವಿದ ಬಂಡಿ ಬಳಿಯಲಿ ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ |
 ತರಣಿಯನು ಸೋಲಿಸುವ ರತ್ನಾ
 ಭರಣ ಕಾಂತಿಯ ರಾಯ ಕಟಕದ
 ಗುರುವ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥ ಶಕಟವ್ಯೂಹದಗೃದಲಿ ||

೪೧

ಆರಿವನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನೇ ತ್ರಿಪು
 ರಾರಿ ಹಿಡವಂಬಾಯಿತೆಂಬ ದೊ
 ರಾರನೇ ದೈತ್ಯಾರಿ ಸಾರಥಿಯೆಂಬ ಗರ್ವಿತನೆ |
 ಹಾರುವರು ನಾವಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ
 ಪಾರಗರು ನಾವಲ್ಲ ರಣದೊ
 ದಾರಿಯವ ತೋಪಮಗೆನುತ್ತ ಡಹಾಯ್ದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೪೨

ನಾಳೆ ಹಗೆವನ ಹೊಯ್ದೆನೆಂಬ
 ಬಾಳುತನವಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಭೂಪತಿ
 ಯೋಲೆಗಾತಿಯಿರಿದಿರಲಾಡಿದ ಭಾಷೆಯಿನ್ನೊಮ್ಮೆ |
 ಆಳು ನೆರೆದಿದೆ ಚೂಣಿಯೊಳಗೊಂ
 ದಾಳ ಹೊಯ್ದರೆ ಗೆಲವು ನಿನ್ನದು
 ಕಾಳಕೂಟದ ಕಮಲ ತುಂಬಿಗೆ ಪಥ್ಯವಲ್ಲೆಂದ ||

೪೩

ಎಂಬಡಿದಿರುತ್ತ ರವಲೇ ಗರ
 ಳಾಂಬುಜದ ಪರಿಮಳಕೆ ಗರುಡನು
 ತುಂಬಿಯಾದರೆ 'ನೇ'ರುವುದಲೇ ಸಾಕದಂತಿರಲಿ |

ಅಂಬುಗಳಿಗೆಡೆದೆಹಹ ¹ಕು¹ಡಿ ನೀ
ವೆಂಬ ನುಡಿಗಂಜುವೆನು ಸೈಂಧವ
ನೆಂಬವನ ತೋಜಿಸಿರೆಯೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೪೪

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಮುಂದಿದ್ದ ನಮ್ಮಯ
ವಿಲಗವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸೈಂಧವ
ನಳಿವುಪಾಯವ ಮಾಡು ಗರುವರು ನುಡಿದು ಕೆಡಿಸುವರೆ |
ಅಳವಿಗೊಡು ಕೊಳ್ಳಂಬನೆನುತ
ಗ್ಗಲೆಯನೆಚ್ಚನು ನರನ ಮೆಯ್ಯಲಿ
ತಳಿತವಂಬುಗಳೇನನೆಂದನು ವಿಗಡ ವಿಗ್ರಹವ || ೪೫

ಅವರ ಪಾದಾಂಬುಜಕೆ ಫಲುಗುಣ
ಕವಿಸಿದನು ಸರಳುಗಳ ಲೆಕ್ಕಿಸ
ದವಗಡಿಸಿ ಗುರುವೆಚ್ಚು ಕಡಿದನು ಗಾಂಡಿವದ ತಿರುವ |
ಸವತಳಿಸಿ ಮಾರ್ತಿರುವಿನಲಿ ಸಂ
ತವಿಸಿಕೊಂಡರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣನ
ನವ ನಿಶಿತ ಬಾಣಾಘದಲಿ ಹೂಳಿದನು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೪೬

ಸರಳ ಸವಳು ಮಹಾಸ್ತ್ರಚಯದಲಿ
ನರನನೆಚ್ಚನು ನಮ್ಮ ಲಾಗಿನ
ಧುರವು ತಾನಿದು ದಿಟ್ಟನಹೆಯೋ ಪಾರ್ಥ ಲೇಸೆನುತ |
ಸರಳು ಸುರಿಯಲು ಕೃಷ್ಣ ಪಾರ್ಥನ
ಕೆರಳಿದನು ಫಡ ಮರುಳೆ ಗುಣದಲಿ
ಗುರುವ ಗೆಲುವುದ ಮಾಡು ಗೆಲುವಾ ಕಾದಿ ನೀನೆಂದ || ೪೭ *

ಇಳುಹಿದನು ಗಾಂಡಿವವನುರು ಬ
ತ್ತಳಿಕೆಯನು ಕಳಚಿದನು ರಥದಿಂ
ದಿಳಿದು ಮೈಯಿಕ್ಕಿದನು ದ್ರೋಣನ ಚರಣ ಕಮಲದಲಿ |
ತಿಳಿಯಲೆಮ್ಮೈವರಿಗೆ ಜೀವನ
ದುಳಿವು ನಿನ್ನದು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ
ಸಲಹು ಮೇ²ಣ⁶ ಕೊಲ್ಲೆನುತ ನುಡಿದನು ವಿನಯದಲಿ ಪಾರ್ಥ² ||

¹ ಕೊ (ಟ). * ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಮುಂದಿನ
ಸೂಚನೆ :— ನಿಜಗುರುವ ವಂದಿಸುತ ಮೈರಿ
ವ್ರಜವ ನೆಹು ತಪುಪುತ್ತು ಬಂದನು
ವಿಜಯನಾ ರಿಪು ಸೈಂಧವನನರಸುತ್ತು ಕಣದೊಳಗೆ ||

² ಣ್ಣುಳಿಯೆಂದು ನುಡಿದನು ವಿನಯಪರನಾಗಿ (ಗಿ).

ಆ ಶಿಶುತ್ವದಲೆಮ್ಮ ಬೊಪ್ಪನು
 ವಾಸವನ ಪುರಕ್ಕೆದಿದನು ನಿ
 ಮ್ಮಾಸೆಯಲಿ ¹ಗಾಂಗೇಯರಿಂದವೆ ಹಿರಿದು¹ ಬದುಕಿದೆವು |
 ಘಾಸಿಯಾದೆವು ಜೂಜಿನಲಿ ವನ
 ವಾಸವನು ²ನೂಕಿ²ದೆವು ಮೈ ಮುಖ
 ದೀನನೇಹಿನಿ ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳ ಕಾಯಬೇಕೆಂದ || ೪೯

ನೀವು ಹೂಣಿಗರಾಗಿ ರಿಪುವನು
 ಕಾವ³ಡಿತ್ತಲೆ ತೊಲಗು³ವೆನು ಕರು
 ಣಾವಲೋಕನವೆನ್ನ ಮೇಲುಂಟಾದಡಿರಹೆನು |
 ಅವುದನು ನಮಗೇನು ಗತಿ ತಲೆ
 ಗಾವ⁴ಮತವೇ⁴ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದೊ
 ಳಾವ ಹದನೆನೆ ಮುಗುಳು ನೆಗೆಯಲಿ ಮೋಣನಂತೆಂದ || ೫೦

ಕಂದನಶ್ವತ್ಥಾಮ ಹುನಿಯೆನ
 ಗಿಂದು ಬೇಹ ಕುಮಾರ ನೀ ನಿ
 ನ್ನಿಂದ ತನ್ನಯ ಕೀರ್ತಿ ಮೆಹುವುದು ಮೂಱು ಲೋಕದಲಿ |
 ತಂದೆ ನಿನಗಾ ಮುನಿಯ⁵ಲಾಪನೆ⁵
 ಸಂದುದಾಡಿದ ಭಾಷೆ ನೀ ಹೋ
 ಗೆಂದು ಗುಣದಲಿ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟನು ಮೋಣನರ್ಜುನನ || ೫೧

ಬಲದೊಳಧಿಕರು ಭಟರೊಳತಿ ವೆ
 ಗ್ಗಳರು ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ವಿದ್ಯಾ
 ಕುಲ ತಪೋಧರ್ಮಾದಿಗುಣಿಗಳು ಧೈರ್ಯ ಸಂಯುತರು |
 ಹಲಬರಿಹುದುಸುರಿಲ್ಲದೊಡಲಿನ
 ಚೆಲುವಿನಂತಿರೆ ನಮ್ಮ ಬಲ ಹರಿ
 ಯೊಲವಿನವರಭ್ಯುದಯವನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೫೨

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ತಲೆಕಾದುಕೊಂಡೆವು ನಾವು (ಟ.ತ). ² ಮಾಡಿ (ಕ). ³ ಡತ್ತಲೆ
 ತಿರುಗು (ಕ.ಚ). ⁴ ದುಂಟೇ (ಟ.ತ.ದ.ನ), ಮಾತೋ (ಕ). ⁵ ಲಪಿವನೆ (ಕ),
 ಬಲ್ಲನೆ (ಟ.ತ.ದ.ನ).

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ನಡೆದು ಪರಬಲ ಮಧ್ಯದಲಿ ನೀ
ಗುಡಿಸಿ ಹರಿಯನು ಸಕಲ ಸುಭಟರ
ಮಡುಹಿ ಫಲುಗುಣ ಗೆಲಿದನಗ್ಗದ ಕೌರವೇಶ್ವರನ ||

ನರನು ಕಳುಹಿಸಿ¹ ಕೊಳಲು ಗುರು² ಮೋ
ಹರವನಪಸವ್ಯದಲಿ ವಂಚಿಸಿ
ಮುರುಹಿದನು ಮುರವೈರಿ ರಥವನು ³ಮುಂದಿಡೊಡ್ಡಿಗೆ |
ಅರರೆ ನರನೋ ನೂಕು ನೂಕರಿ
ಬಿರುದರಾವೆಡೆ ಪೂತು ಮರು ಎಂ
ದುರವಣಿಸಿದರು ⁴ಮುರಿದು ಮಕರ⁵ವ್ಯೂಹದತಿರಥರು || ೧

ನೂಕಿತರಿ ಚತುರಂಗ ಬಲ ನೆಲ
ನೋಕರಿಸಿತೋ ಪ್ರಳಯ ಜಲಧಿಯ
ನೂಕು ತೆರೆಗಳ ಲಹರಿಯೋ ನಿಲುವಾತನಾರಿದಕೆ |
ನಾಕು ಕಡೆಯಲಿ ಕವಿದುದಳವಿಗೆ
ನೂಕು ನೂಕಾಯಿತ್ತು ನರನ
ವ್ಯಾಕುಳತೆಯಲಿ ಸವಟಿ ತೊಡಗಿದನಹಿತ ಬಲ ವನವ || ೨

ಕುಸುರಿದಡುದವು ಜೋಡು ವಜ್ರದ
ಬೆಸುಗೆಗಳ ⁴ಬಾಹುರಿಕೆ⁴ಗಳ ಬಂ
ಡಿಸಿದನದಟರ ಕವಚ ಬಿರಿದವು ಕೋಲ ಘಾಯದಲಿ |
ನೊಸಲ ಸೀನಕ ನುಗ್ಗು ನುಸಿ ಬಂ
ಧಿಸಿದ ಸರಪಣಿ ಹಿಳಿದವರಿಬಲ
ವೆಸಕ ನಿಂದುದು ಪಾರ್ಥನೆಚ್ಚನು ಮೈರಿ ಮೋಹರವ || ೩

⁵ಕುಳುವೆಳಗು⁵ ಕಿಡಿಗದಡು ಹೊಗರಿನ
ಹೊಳಹು ಗಗನವನುಗುಳೆ ಧಾರೆಯ
ಬಲುಗಿಡಿಗಳುರಿ ಮನಗೆ ⁶ತ⁶ಳಿಹದ ಬಣ್ಣ ಗಜಗಜಿಸೆ |

¹ ಕೊಂಡುರಿಪು (ಗ.ಚ.ಪ). ² ಹಿಂ (ಟ.ತ). ³ ಮಕರಚಕ್ರ (ಗ.ಚ.ಟ. ತ.ದ.ಪ). ⁴ ಬಾಹುರಕ್ತ (ತ.ದ.ಪ), ಬಾಹುರಕ್ತ (ಗ). ⁵ ಕುಳುವೆಳಗು (ಕ), ಹೊಳೆವಲಗು (ಗ), ಕುಳುವೆಳಗು (ಟ.ದ.ನ). ⁶ ಬ (ಕ), ತೊ (ಗ).

ಹಿಳುಕು ಬೊಬ್ಬಿಡೆ ಹೊದಡಿಸಿ ¹ಕಣ
ಗಲೆಯ¹ ಕೋಲುಳಿಯಂಬು ಕವಲಂ
ಬಲಗನಂಬಿಸಾಡಿದವು ಪರಸೈನ್ಯ ಸಾಗರವ ||

೪

ವೃಣದ ಬಲುವೇನಲೊಳಗೆ ತಲೆಗಳು
ಕುಣಿದವರ್ಜುನನಂಬಿನುಟುಬೆಗೆ
ಹೆಣನ ದಾವಣಿ ಹಾಸಿದವು ನೂಸಿದವು ದೊಂಡೆಗಳು |
ತಣಿದನಂತಕನಟ್ಟೆಗಳ ರಿಂ
ಗಣದ ನಾಟಕದೊಳಗೆ ಸಮರಾಂ
ಗಣದ ರಾರವ ರೌದ್ರವಾಯಿತು ಕಳನ ಚೌಕದಲಿ ||

೫

ಏಟುಗಳು ಬುದುಬುದಿಸಿ ರಕುತವ
ಕಾಟು ಕಾಣಿಜ ಖಂಡ ನೇಣ ಜಿಗಿ
ದೋಟು ಬೆಳುನೊರೆ ಮಸಗಿ ನಸುಬಿಸಿ ರಕುತ ಹೊನಲಿಡಲು |
ಕೌಟುಡಲು ಕಡಿದುಡಿದವೆಲು ಮೊಗ
ದೋಟುಗಳ ಪೂರಾಯ ಘಾಯದ
ತಾಟುಧಟ್ಟಿನ ಹೆಣನ ಮದೆ ಹೇರಾಳ ರಂಜಿಸಿತು ||

೬.

ಎಲೆಲೆ ಪ್ರಳಯದ ರುದ್ರನನು ತಲೆ
ಬಳಿಚಿ ಬಿಟ್ಟನು ದ್ರೋಣನಕಟಾ
ನೆಲನೊಡೆಯ²ನಾಪ್ತಿಗರು² ಬಗೆದರು ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಷಿಕೆಯ |
ಕೊಲುವವನು ಫಲುಗುಣನೊ ದ್ರೋಣನೊ
ಕೊಲೆಗಡಿಗನೋ ಕೊಂದನೋ ಕುರು
ಕುಲತಿಲಕ ನೆಹಿ ಪಾಪಿಯೆಂದರು ನಿಖಿಳ ಪರಿವಾರ ||

೭.

ಈತನರ್ಜುನನಿತ್ತಲದೆ ಪುರು
ಹೂತ ಸುತನ ವರೂಥವಿದೆ ಕಪಿ
ಕೇತನನ ಬೊಬ್ಬಾಟವಿದೆ ಫಲುಗುಣನ ಶರಜಾಲ |
ಈತ ಪಾರ್ಥನು ಹೊಕ್ಕನಿತ್ತಲು
ಶೈತಹಯನಿತ್ತಲು ಧನಂಜಯ
ನೀತನೆನೆ ಫಲುಗುಣನ ಮಯವಾಯ್ತು ಬಿಳ ತಳತಂತ್ರ ||

೮

¹ ಕಣ್ಣಲಿಗೆ (ಕ.ಗ.ಚ).² ನಾಪತ್ತಿಗರು (ಕ), ನಾಪ್ತಿಜನ (ಚ.ಪ).

ಇದೆ ಕಿರೀಟಿಯ ಬಿಲ್ಲ ಚೇವಡೆ
 ಯದೆ ಸಿತಾಶ್ವನ ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆ
 ಯಿದೆ ಮುರಾರಿಯ ಮನಕೆ ಮುಂಚಾವ ಹಯದ ಖುರ ನಿನದ |
 ಅದೆ ವಿಜಯನಸೌಘವತ್ತಲು
 ಕದನಕಾಲಾನಲನ ತೀವ್ರತೆ
 ಯದೆಯೆನುತ ಹೆದಪ್ಪದೆಯ ಸುಭಟರು ಬಿಸುಟರುತ್ಸಹವ || ೯

ಉಡಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದವು ರಥ ಕಡಿ
 ವಡೆದುದಗ್ಗದ ಸಾರಥಿಗಳೆಡೆ
 ಗೆಡೆದುದತಿರಥ ಸಮರಧಾರ್ಥಮಹಾರಥಾದಿಗಳು |
 ಹೊಡೆಗೆಡೆದ ದಂತಿಗಳು ರಕ್ತದ
 ಕಡಲೊಳೀನಾಡಿದವು ತೇಜಿಯೆ
 ಕಡಿಕು ಹರಿದವು ಹೊರೆದನಂತಕನುರು ಪರಿಗ್ರಹವ || ೧೦

ಸರಳು ಸೇನೆಯ ತಾಗಿ ರಿಪುಗಳ
 ಕೊರಳ ¹ಕೊಯ್ಯದ¹ ಮುನ್ನವರಿ ಮೋ
 ಹರವ ಹಿಂದಿಕ್ಕು ವುದು ರಥವತಿ ಜವದ ಜೋ²ಕೆ²ಯಲಿ |
 ಹೊರಳಿದವು ಭಟರಟ್ಟ ಶೋಣಿತ
 ಶರಥಿ ಮಸಗಿತು ಮಕುಟ ಬದ್ಧರ
 ಹರಣದನಿಲ ಸಮೂಹ ಬೀಸಿತು ನಭಕೆ ಬಿಟುಬಿನಲಿ || ೧೧

ಮುಱುವಡೆದು ಚತುರಂಗವರ್ಜನ
 ನುಟುಬೆಗಾಡದೆ ನಿಲೆ ಶ್ರುತಾಯುಧ
 ನಿಱಿಯಲುತ್ಸಾಹಿಸಿದನಿಡಿರಾದನು ಧನಂಜಯನ |
 ಮುಱಿಯೆಸುತ ಮುಂಕೊಂಡು ಪಾರ್ಥನ
 ತಟುಬಿದನು "ಬಳಿಕೀತನಾ"ತನ
 ನೆಱುವಣಿಗೆ ಲೇಸೆನುತ ತುಳುಕಿದನಂಬಿನಂಬುಧಿಯ || ೧೨

ನರನ ಬಾಣಾನೀಕವನು ಕ
 ತ ರಿಸಿದನು ನಿಜ ಗದೆಯಲಾತನ
 ಧೈರ ಚಮತ್ಕಾರವನು ನೋಡುತ ಪಾರ್ಥ ಬೆಟಿಗಾಗೆ |

¹ ನರಿಯದ (ನ.ಕ.ಪ).
 ನೀ (ಗ.ಟ.ತ).

² ಡಿ (ಚ.ಟ.ತ.ದ.ನ).

³ ಕಲಪಾರ್ಥ

ಕೆರಳಿ ವಾಘೆಯ ಕೊಂಡು ರಥವನು
 ಧುರಕೆ ದುವ್ಯಾಳಿಸಲು ಮುರಹರ
 ನುರವಣಿಗೆ ಕನಲುತ ಶ್ರುತಾಯುಧ ಹೊಯ್ದನಚ್ಯುತನ || ೧೩

ವರುಣನಿತ್ತು ಪದೇಶ ಬಹು^೧ದಿ
 ದ್ವ^೨ರನು ಹೊಯ್ದರೆ ತನ್ನ ಕೊಲುವುದು
 ನಿರುತವೆನಲದ ಮಹಿದು ಹೊಯ್ದನು ಹರಿಯ ಮಸ್ತಕವ |
 ಕೆರಳಿ ಗದೆ ಮುರಹರನ ಮುಟ್ಟದೆ
 ಮರಳಿ ತನ್ನನೆ ಕೊಂದುದೇನ
 ಚ್ಚರಿಯೊ ದೈವದ್ರೋಹಿಗತ್ತಣ ಲೇಸು ಬಹುದೆಂದ || ೧೪

ಆ ಶ್ರುತಾಯುಧ ಮಡಿದನಲ್ಲಿ ಮ
 ಹಾಸುರದ ರಣವಾಯ್ತು ಕಾಂಭೋ
 ಜೀಶ ಕೈದುಡುಕಿದನು ಕದನವನಿಂದ್ರಸುತನೊಡನೆ |
 ಸೂಸಿದನು ಸರಳುಗಳನಾತನ
^೨ಸಾಸವನು^೨ ಮನ್ನಿಸುತ ಫಲುಗುಣ
 ಬೇಸಳಿದೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕಾದಿದನೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೧೫

ಸರಳು ಸವೆಯಲು ಶಕ್ತಿಯಲಿ ಕಾ
 ತರಿಸಿ ಕವಿ^೩ದಿಡೆ^೪ ಶಕ್ತಿ ಯನು^೪ ಕ
 ತರಿಸಿದನು ಕಾಂಭೋಜ ಭೂಪನ ಮಕುಟ ಮಸ್ತಕವ |
 ಕೊರಳ ತೊಲಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ನೂಕುವ
 ವರ ಶ್ರುತಾಯುವಿನೊಡನೆ ಘನ ಸಂ
 ಗರಕೆ ತೆಗೆದನು ಕಳುಹಿದನು ಕಾಂಭೋಜನೊಡನವರ || ೧೬

ಹರಿಬದಯುತಾಯುವನು ಮಗುಳಿ
 ಬ್ಬರು ಸುತರು ನಿಯತಾಯು ಘನ ಸಂ
 ಗರದ ದೀರ್ಘಾಯುವನು ಕಳುಹಿದನಮರ ಮಂದಿರಕೆ |
 ಧುರಕೆ ನೂಕಿದವಂಗರಾಜನ
 ಕರಿ ಘಟೆಗಳಂಬಟ್ಟ ಮೊದಲಾ
 ದರಿ ಸುಭಟ ಸಂದೋಹ ಮುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಫಲುಗುಣನ || ೧೭

^೧ ಗೆಯ್ಯ (ಜ). ^೨ ವಾಸಿಯನು (ಚ). ^೩ ದರೆ (ಕ). ^೪ ಕದಲಿಸಿದ.

ಕರಿ ಘಟೆಯನಂಬಟ್ಟ ಭೂಪನ
 ಶಿರವನೆಚ್ಚನು ಪಾರನೀಕರ
 ತುರಗ ಕವಿಯಲು ಕುಸುರಿದಹುದನು ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ |
 ಬಿರುದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ದಾತಾ
 ರರ ಹಣವ ಸಲೆ ತಿಂದು ¹ಹೆಚ್ಚಿದ¹
 ಹಿರಿಯ ಡೊಳ್ಳಿನ ರಾವುತರ ಕೆಡಹಿದನು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೧೮

ಇಹುದು ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನು ಕುಹು
 ದಹಿಯ ಮಾಡಿ ಕಿರೀಟಿಯದಹಿಂ
 ಹೊಹಿಗೆ ಹಂಸವ್ಯೂಹದಲಿ ಕೆಣಕಿದನು ಕಾಳೆಗವ |
 ತುಹುಗಿದವು ತೂಟಂಬು ತಲೆಗಳ
 ತಹುದು ಬಿಡುವು ಘಮ್ಮು ಘಲಿಲೆನೆ
 ನಿಹಿನಿಳಿಲುಗರೆದೊಹಲಿದವು ಫಲುಗುಣನ ಶರಬಾಲ || ೧೯ *

ಬಿಲು ರವದ ಮೊಳಗಿನಲಿ ಕೃಷ್ಣನ
 ಫಲುಗುಣನ ಮೈ²ಕಾಂ²ತಿ ಮೇಘಾ
 ವಳೆಗಳಲಿ ಹೊಂಗಹಿಯ ಗಾಳಿಯ ಸರಳ ಸೋನೆಯಲಿ |
 ನಿಲುವ ಹಂಸವ್ಯೂಹವೆಲ್ಲೆಯ
 ದೆಲೆ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳು ನಿನ್ನ
 ಗ್ಗಲೆಯ ಸುಭಟರ ವಿಧಿಯನೆಂದನು ಸಂಜಯನು ನಗುತ || ೨೦

ಅಳಿದುದೈನೊಹರಸುಗಳು ಮು
 ಮ್ಮಳಿತವಾಯ್ತೆವತ್ತು ಸಾವಿರ
 ಬಲಗುದುರೆ ನುಗ್ಗಾ ದುದೊಂಬೈನೊಹು ಭದ್ರಗಜ |
³ಅಳಿದುದಕೆ ಕೊಲೆಕೊತ್ತು ವಡೆದ
 ಗ್ಗಲ ಪದಾತಿಗೆ ಗಣನೆಯಿಲ್ಲೇ
 ಬಲದ ಮೈವಶವವರ ಕೈವಶವೇನು ಹೊಸತೆಂದ || ೨೧

¹ ಕೊಬ್ಬಿದ (ಗ) ಸೊಕ್ಕಿದ (ಟ. ಕ.) * ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಮುಂದಿರುವ ಸೂಚನೆ:—

ಬಂಧಿಸಿದನಹಿತೌಘಸೇನೆಯ
 ನಂದು ಗುರು ಕಾರವರ ಗೆಲಿದು ಪು
 ರಂದರನ ಸುತ ಮತ್ತೆ ತಪದನು ರಾಯಮೋಹರವ ||

² ಘಾ (ಕ)

³ ಉ (ತ. ಗ. ಟ).

ಕೆಡಹಿದನು ವಿಂದಾನುವಿಂದರ
 ನಡಗುದಹಿಯಾಯ್ತು ಖಳ ಬಲದು
 ಗ್ಗಡದ ವೀರರು ಕಾಡಿ ಬಿದ್ದು ದು ಕಾಯಮಾಹಿಗಳು |
 ನಡುಹಗಲು ಪರಿಯಂತ ಕಾಳೆಗ
 ಬಿಡದೆ ಬಲುಹಾಯ್ತು 'ಖಳ' ವೇಗದ
 ಕಡುಗುದುರೆ ಬಳಲಿದವು ಬಗೆಯದೆ ಹರಿಯ ಗರ್ಜನೆಯ || ೨೨

ಭಾರಿಸಿತು ^೨ಮೈ ^೨ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ ಲುಳಿ
 ಸಾರತರಲಂಬಿಸಿತು ತಾಗಿದ
 ಕೂರಲಗು ಗಹುದೋಷದವು ^೩ನಿಜ ಹಯದ^೩ ಮೈಗಳಲಿ |
 ಹಾರಿದರ್ಜುನನಹಿದನಾ ದೈ
 ತ್ಯಾರಿಗೆಂದನು ದೇವ ಬಿನ್ನಹ
 ವಾರುವಂಗಳ ವಹಿಲತೆಯ ಚಿತ್ತೈದಿರೆಯೆಂದ || ೨೩

ಕಡಿಯಣನ ಕಾಹಿದವು ಕಂದವ
 ನಡಿಗಡಿಗೆ ಹಾಯ್ದಿದವು ಸುತ್ತಿದ
 ಕುಡಿನೋರೆಯ ಕಟವಾಯ್ತು ಲೋಳೆಯ ನಿಮಿದ್ ಮೈಲುಳಿಯು |
 ತಡಿ ನೆನೆದ ಬಲು ಬೆಮರ ಘುಡುಘುಡು
 ಘುಡಿಪ ನಾನಾತ್ಯಾಸಲಹರಿಯ
 ಕಡು ಮನದ ರಥತುರಗ ಮಿಕ್ಕವು ಸರಳ ನೂರಿಯಲಿ || ೨೪

ಗಮನ ತಟ್ಟೆಯವಾಯ್ತು ವೇಗ
 ಭ್ರಮಣ ಜಡವಾಯ್ತು ಡಿಗಡಿಗೆ ನಿ
 ಗ್ಗಮದೊ^೪ಳಗೆ ರಥವದ್ದು ದರಿ ಭಾರಣ^೪ಯ ಭರವಸದ^೪ |
 ಸಮತೆ ನಿಂದು^೫ದು^೫ ಸಾಹಸೀಕರು
 ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ ಭಟ ಜಲಧಿ ತುರಗ
 ಶ್ರಮವ ನಾವ^೬ ಪರಿಹರಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಕಾದಲರಿದೆಂದ || ೨೫

ಉಂಟು ಹೊಲ್ಲೆಹವಲ್ಲ ರಣದೊಳ
 ಗೆಂಟು ಮಡಿ ಬಳಲಿದವು ತೇಜಿಗ
 ಳೀಂಟುವರೆ ನಿರೀರ್ದ ಮುರಿದರೆ ಬೆನ್ನ ಬಿಡರಿವರು |

^೧ ಧಿಕ (ಗ.ತ.).

^೨ ಬಲು (ಕ.).

^೩ ರಿಪುಭಟನ (ಕ.ಗ.ಚ.),

ಹಯಶತಿಯ (ಪ), ಸಿತಹಯದ (ನ).

^೪ ಳೀತಡವಾದುದಗ್ಗದ ಭರದ

ಭಾರವಣಿ (ಚ.ಪ).

^೫ ದ (ಕ.ಗ.ಚ.).

¹ಗಂಟಿಲಿ ನಮ್ಮೊಡ್ಡ¹ ಸುತ್ತಲು
ವೆಂಟಣಿಸಿ ರಿಪ್ಪ ಸೇನೆಯಿದೆ ಏ
ನುಂಟು ಮಾಡುವುಪಾಯವೆಂದನು ನಗುತ ಮುರವೈರಿ || ೨೬

ದೇವ ಕಾಳೆಗ ಬಲುಹು ಬಿಸಿಲಿನ
ಡಾವರಕೆ ರಥತುರಗವತಿ ನಿ
ಬೀವಿಯಾದವು ಹರಿಯ ಗಮನದ ಹದನನಟಿಯೆನಲು |
ಆ ವಿನೋದಿಗಳರನ ಶರಣರ
ಕಾವ ಭರದಲಿ ದನುಬ ಕುಲವಿ
ದ್ರಾವಣನು ನನುನಗುತ ಬೋಳೈಸಿದನು ತೇಜಿಗಳ || ೨೭

ದೇವ ವಾಘೆಯ ಪಿಡಿ ತುರಂಗಕೆ
ಬೀವನವನೀ ಕಳನೊಳಗೆ ನಂ
ಭಾವಿಸುವೆ ನೋಡೆನುತ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಧಾರುಣಿಗೆ |
ತೀವಿ ತೆಗೆದನು ವಜ್ರ ಶರದಲಿ
ಡಾವರಿಂದನು ²ಕಳನೊಳು²ದಕದ
ಸೈವಳೆಯ ³ಸಲೆಯುಡಿದು ಚೌಕಕೆ ಸೀಳಿದನು ನೆಲನ || ೨೮

ನೋಡಿ ನರನುದ್ಧಂಡತನವನು
ತೋಡುತ್ತೆದನೆ ತುರಗ ಲೀಲೆಗೆ
ಖೇಡಕುಳಿಯನು ಶೌರ್ಯ ಗರ್ವಿತನೈ ಶಿವಾ ಎನುತ |
ಕೂಡೆ ಮನಗಿತು ರಿಪ್ಪ ಚತುರ್ಬಲ
ಚೋಡು ಮಾಡಿತು ⁴ಕಡಹದ⁴ಮರರು
ಹೂಡಿದದ್ರಿಯನಂಬುಧಿಯ ತೆರೆಮಾಲೆ ಕವಿವಂತೆ || ೨೯

ಒದಟಿ ಮೇಲಿಕ್ಕಿದರು ನಿನ್ನಾ
ಳದ ನಿರಂತರ ನೂಳುಪ್ಪೆಯಿ ನ
ಹೊದಟುಗಳ ಹೊಸಮಸೆಯಡಾಯ್ದದ ಸಾಲ ಸಂದಣಿಯ |
ಸದರವೀ ಹೊತ್ತೆ ನುತ ಗೆಲವಿನ
ಕುದುಕುಳಿಗಳುವಣಿಸೆ ಕಾಣುತ
ಗದಗದಿಸಿ ಮುರವೈರಿ ಚಾಚಿದನರ್ಜುನಗೆ ರಥವ || ೩೦

¹ ಎಂಟು ದೆಸೆಯಲಿ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು (ಪ. ನ).

² ನೆಲನನು (ಕ).

³ ನೆ (ಕ.ದ).

⁴ ಕದನಕ (ಕ).

ಆಲಿಕಲುಗಳ ಕಡಿವಡುಕ್ಕಿನ
 ಚೀಲಣದ ಹಂಗೆಕೆ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಮೇಲುನೋಟ¹ವ ನೋಡೆ¹ ರಥ ಪರಿಯಂತ ಕಾಳೆಗವೆ |
 ಹೋಳುಗಳೆವೆನು ಹುಗ್ಗಿಗರನೆನು
 ತಾಳೊಳಗೆ ಬೆರಸಿದನು ಬಜಿಗಾ
 ಲಾಳುತನದಲಿ ಕಾದಿ ಕೊಂದನು ಕೋಟಿ ರಿಪು ಭಟರ || ೩೧

ವರುಣ ಬಾಣದಲುದಕವನು ತ
 ತ್ಸರನಿಯಲಿ ತುಂಬಿದನು ತಮಗವ
 ಸರವಿದೆಂದಾಕುವ ಮಹೀಶರ ಮತ್ತೆ² ಬಜಿಕ್ಕೈದು² |
 ಕರಿ ರಥಾಶ್ವ ಪದಾತಿಯನು ಸಂ
 ಗರದ ಮಧ್ಯದೊಳೊಬ್ಬನೆ ಸಂ
 ಹರಿಸಿದನು ಶತಗುಣವನೊಂದೇ ಲೋಭ ಗೆಲುವಂತೆ || ೩೨

ಕೊಳನ ತಡಿಯಲಿ ಹೂಡಿದನು ಶರ
 ವಳಯದಲಿ ಚಪ್ಪರವನಾತನ
 ಬಲುಹ ಕಂಡಸುರಾರಿ ಮೆಚ್ಚಿದನಡಿಗಡಿಗೆ ಹೊಗಳಿ |
 ಕಳಚಿ ನೊಗನನು³ತೆಗೆದು³ ಕಬ್ಬಿಯು
 ನಿಳುಹಿ ಪಡಿವಾಘಗಳ ಸರಿದನು
 ಕೊಳಿಸಿ ಪಿಡಿಯಲು ಪಾಡಿಗೈದವು ಮರಳಿದೆಡಬಲಕೆ || ೩೩

ಮುರುಹಿ ನಿಂದವು ಕೊಡಹಿದವು ಕೇ
 ಸರವನಧ್ವಶ್ರಮದ ಥಗೆ ಪರಿ
 ಹರಿಸೆ ನೀರೊಳು ಹೊಗಿಸಿದನು ಹರಿ ಹಯ ಚತುಷ್ಟಯವ |
 ಸರನಿಯಲಿ ಮೊಗವಿಟ್ಟು ಮೊಗೆದವು
 ವರ ಜಲವನೆರಡಳ್ಳೆ ಹಿಗ್ಗಲು
 ಮುರುಹಿದವು ಮುಖವನು ಮುರಾಂತಕ ತಡಿಯನಡರಿ⁴ಸಿ⁴ದ || ೩೪

ಕರತಳದಿ ಮೈದಡವಿ ಗಾಯದ
 ಸರಳ ಕಿತ್ತಾ ಪಧಿಯ ಲೇಪವ
 ನೊರಸಿದನು ಕರುಣದಲಿ⁵ಚಪ್ಪರಿಸಿದನು ಕಂಧರವ⁵ |

¹ ದಲರಲು (ಟ. ತ. ದ.).

² ನವಜಿದನು (ಟ. ತ. ದ. ನ.).

³ ಹಾಯ್ಕಿ (ಕ).

⁴ ಚಿ (ಕ).

⁵ ಕಂಧವತಟ್ಟಿ ಬೋಳ್ಕೊನಿ(ಟ.ತ.ದ.ನ.).

ಹರುಷ ಮಿಗೆ ¹ಕೊರಳೆತ್ತಿ ¹ ನಯನವ
ತಿರುಹಿ ದೇವನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು
ತುರಗ ನಾಲ್ಕು ಪುಣ್ಯ ಸನಕಾದಿಗಳಿಗಿಲ್ಲೆಂದ ||

೩೫

ಮೊಗಕೆ ²ಭಾಣವ ಕಟ್ಟಿ ನೆಳಲಲಿ
ಬಿಗಿದು ³ಫಲುಗುಣ³ ಸಹಿತ ಕೊಳನನು
ನಗುತ ಹೊಕ್ಕನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ |
ಬಿಗಿದ ಕತ್ತಲೆ ದೂರದಲಿ ದೀ
ವಿಗೆಯ ಸುತ್ತಲು ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದವೊ
ಲಗಣಿತ ಪ್ರತಿಸುಭಟರಿದ್ದುದು ನರನ ಬಳಸಿನಲಿ ||

೩೬

ಚರಣ ವದನವ ತೊಳೆದು ನಿರ್ಮಳ
ವರ ಜಲವನೀಂಟಿದರು ನಿರುಪಮ
ಪರಮ ಕರುಣಾರ್ಣವನು ಮೈದುನ ಸಹಿತ ಸರಸಿಯಲಿ |
ಪರಿಹೃತ ಶ್ರಮನಾಗಿ ಹರುಷೋ
ತ್ಕರುಷದಲಿ ಹರಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡನು
ನರಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಹೋಳಿನಿದ ಕರ್ಪುರದ ವೀಳೆಯವ ||

೩೭

ರಾಗ ಮಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಟಿಯ
ನಾಗುಮಾಡುವನಲನಿದರೆ ⁴ಮುನಿ⁴
ದಾಗ ನುಂಗುವುದೊಂದು ಲೀಲೆ ಮನುಷ್ಯ⁵ದೇಹದಲಿ⁵ |
ಲೋಗರೆಂದುದನ್ನೆದೆ ಮಾಡುವ
ನಾಗಿ ಜನಿಸಿಹುದೊಂದು ಲೀಲಾ
ಸಾಗರನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಗೆ ನಮೊ ಎಂದುದಮರಗಣ ||

೩೮

ಸೆಳೆದು ಪಡಿವಾಘೆಯಲಿ ತುರಗಾ
ವಳಿಯನನುಕೊಳಿಸಿದನು ಹರಿ ಕೈ
ಚಳಕದಲಿ ತುಡುಕಿದನು ಫಲುಗುಣನತುಳ ಗಾಂಡಿವವ |
ಉಲಿದುದಾಹವ ಸೇನೆ ರಿಪು ಮಂ
ಡಳಿಕೆ⁶ರೋರಣಿಗೆಡಲು ರಣ ಮಂ
ಡಲದ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹದಲಿ ಕೆಣಕಿದ⁷ನು⁷ ಕಾಳೆಗವ ||

೩೯

¹ ಮೊಗವೆತ್ತಿ (ಟ.ಚ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ² ಬಾ (ಟ). ³ ಮುರಹರ (ಗ).

⁴ ನೆನೆ (ಟ.ತ.ದ.ನ.).

⁵ ಲೀಲೆಯಲಿ (ಗ.ಟ.ತ.ನ.),

ವೇಷದಲಿ (ಚ.ಪ).

⁶ ರುರವಣಿ (ತ.ದ.ನ.).

⁷ ರು (ಕ.ಗ.ಚ.).

ಇದು ಕೃತಾಂತನ ಸೀಮೆಗಳವ
 ಟ್ಟುದು ಸುಯೋಧನ ನೃಪತಿ ಪಿಗತಾ
 ಭೃದಯನಾದನೆನುತ ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಕಳವಳಿಸೆ |
 ಹೆದಜುಡೆಯ ಹೇರಾಳೆ ವೀರರ
 ಕದನದನುವನು ಕಂಡು ಕಡುಗೋ
 ಪದಲಿ ಕೌರವರಾಯ ಸಮರೋದ್ಯೋಗ ಪರನಾದ || ೪೦

ತಳಿತವಮಳಚ್ಛತ್ರ ಚಾಮರ
 ವಲುಗಿದವು ನವ ಹೇಮ ದಂಡದ
 ಹಳವಿಗೆಯ ತುದಿವಲಗೆಯಲಿ ಹಾಯ್ಕಿದರು ಪನ್ನಗನ |
 ಮೊಳಗಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಬಿರುದಾ
 ವಳಿಯ ಕಹಳೆಗಳೊದಿದವು ನೆಲ
 ಮೊಳಗಿದಂತಿರೆ ಬಿರುದ ಹೊಗಳಿತು ಭಟ್ಟ ಸಂದೋಹ || ೪೧

¹ತಳಿತುದ¹ರೆನೆಲೆ ರಾಯ ಧಟ್ಟನ
²ಕಳವಳಿಗರು²ರವಣಸಿದರು ಮುಖಿ
 ದೊಳಸರಿವ ಮನ್ನೆಯರ ಹೊಯ್ದರು ಮುಂದೆ ಕಂಬಿಯಲಿ³ |
 ಉಲಿವ ಪಾಠಕರೋದುಗಳ ಕಳ
 ಕಳಿಕೆಯಲಿ ನೃಪ ಬಂದು ಗುರುವಿನ
 ದಳವ ಹೊಕ್ಕನು ನಮಿಸಿ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ನಗುತ || ೪೨

ನರನ ಬಲುಗೈತನವನೀ ಮೋ
 ಹರದ ಹೆಂಗುಸುತನವ ನೀವವ
 ಧರಿಸಿದಿರೆ ಜಗಭಂಡರಿವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಬಿರುದುಗಳೆ |
 ತುರಗ ನೀರಡಸಿದರೆ ರಣದಲಿ
 ಸರಸಿಯನು ತೋಡಿದನು ನಮ್ಮನು
 ಸರಕುವಾಡನು ಕಂಡು ಬಲ್ಲರೆ ಮುನ್ನ ನೀವೆಂದ || ೪೩

ಅರಸ ಮೃತಸಂಜೀವಿನಿಯ ಬಲು
 ಹಿರಲು ಬಹಳವ್ಯಾಧಿ ಮಾಡುವ
 ದುರುಳತನ ತಾನೇನು ನರರಿಗೆ ದಿಟ ವಿಚಾರಿಸಲು |

¹ ಚಲಿಸಿತ (ಗ.ಟ.ತ.ಬೆ.ನ), ಕಲಕಿತ (ಚ). ² ಬಲುಕಣಿಗಳು (ಗ.ತ.ದ.

ಪರಮ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮುಕುಂದನ
ಕರುಣ ಕವಚದ ಬಲದಿನಮರಾ
ಸುರರ ಬಗೆಯನು ಪಾರ್ಥನಿದು ನಮ್ಮಾರ ಹವಣಿಂದ || ೪೪

ಹಗೆಯ ಪತಿಕರಿಸುವರೆ ನಾಲಗೆ
ನಿಗುರುವುದು ನೂಲು ಮಡಿಯಲಿ ಕಾ
ಳೆಗೆಕೆ ತನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿರೆ ನುಡಿದು ಫಲವೇನು |
ತೆಗೆಸುವೆನು ಫಲುಗುಣನನೆನೆ ನನು
ನಗುತ ಗುರು ಕೌರವ ಮಹೀಶನ
ಮೊಗದ 'ನು'ವ್ಯಾ ನಕ್ಕೆ ಹರುಷಿತನಾಗುತ್ತಿಂತೆಂದ || ೪೫

ಆದಡೆಲೆ ಭೂಪಾಲ ನರನೊಳು
ಕಾದಲೀಶಂಗರಿದು ನೀನಿಡಿ
ರಾದಡಪಜಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವದು |
ಕಾದಲಾಪರೆ ಮಗನೆ ಪರರಿಗೆ
ಭೇದಿಸುವರಳವಲ್ಲ ಕವಚವ
ನಾಡಿದಿಯದು ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಕೊಟ್ಟನು ಗವಸಣಿಗೆದೆಗೆದು || ೪೬

ಇದು ಮಹಾದೇವರದು ವೃತ್ತನ
ಕದನದಲಿ ಕೈಸಾದುದೀಶಂ
ಗಿದು ಸುರೇಂದ್ರಂಗಾ ಸುರೇಶ್ವರನಾಂಗಿರಂಗಿತ್ತ |
ಇದು ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಾಂಗಿರನಿನಾ
ದುದು ಭರದ್ವಾಜಂಗೆ ಬಳಿಕಾ
ದುದು ಭರದ್ವಾಜಾಖ್ಯನಿತ್ತನು ತನಗೆ ಕರುಣದಲಿ || ೪೭

^೧ನರಸುರಾಸುರರಿದನು^೨ ಭೇದಿಸ
ಲರಿದು ಕೈಕೊಳ್ಳೆಂದು ಮಂತ್ರಿಸಿ
ಬರಿಗೆ ಕವಚವ ಕಟ್ಟಿದನು ಕೌರವ ಮಹೀಪತಿಗೆ |
ಗುರುವಿನಂಘ್ರಿಯೊಳೆಹಗಿ ಮರಳಿದು
ಧುರವ ಹೊಕ್ಕನು ಶಕ್ರ ತನುಜನ
ಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿದನು ತುಳುಕಿದನಂಬಿನಂಬುಧಿಯ || ೪೮

^೧ ದು (ನ). ^೨ ವಿದಾ (ತ.ಟ). ^೩ ಸುರನರೋರಗರಿದನು (ತ.ಟ.ಟ.ತ.ನ).

ಎಲವೊ ಕೌರವ ಹಿಂದೆ ವಂಚಿಸಿ
ಕಳವಿನಲಿ ಜೂಜಾಡಿ ರಾಜ್ಯವ
ಗೆಲದ ಗರ್ವವನುಗುಳು ಸಮರದ್ಯೂತ ಕೇಳಿಯಲಿ |
ಹಲಗೆಯ್ಯೆ ಕುರುಭೂಮಿ ಕೌರವ
ಕುಲದ ತಲೆ ಸಾರಿಗಳು ಸೆಜೆಯಲಿ
ಗೆಲಲು ಬಂದೆನು ಕೊಳ್ಳು ಹಾಸಂಗಿಗಳನೆನುತೆಚ್ಚಿ ||

೪೯

ಎಸಲು ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣವನು ಖಂ
ಡಿಸಿದನೆಲವೋ ತಮ್ಮ ನಿಮಗಿಂ
ದನುರರಿಪು ತೆತ್ತಿ ಗನಲೇ ತುಡುಕಲಿ ಸುದರ್ಶನವ |
ನುಸಿಗಳೊಕಿದರಕಟ ದಿಗ್ಗಜ
ಘನಣಿಗೊಂಬುದೆ ನಿನ್ನ ಬಾಣ
ಪ್ರಸರಕಾನಂಜುವೆನೆ ಫಡ ಹೋಗನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚಿ ||

೫೦

ಕಾಲುವೊಳೆಗೇಕವನಿಪತಿ ಹಟು
ಗೋಲು ನೀವಿನ್ನ ಉಯದಿದ್ದರೆ
ಹೇಳೆವಾತ್ಮಸ್ತುತಿಯ ಮಾಡುವು ಸಾಕದಂತಿರಲಿ |
ಮೇಲುಗವಚವ ನಂಬಿ ನಮ್ಮೊಳು
ಕಾಳೆಗವ 'ನೀ ಬಯಸಿ' ಬಂದೆ ನೈ
ಪಾಲ ಜೋಡಿನ ಬಲದಿ ನಮ್ಮನು ಜಯಸುಮ್ಮೆ ಎಂದ ||

೫೧

ಅರ ದೀಪನ ಚೂರ್ಣ ಬಲದಲಿ
ವೀರ ರುದ್ರನು ಜಗವ ನುಂಗುವ
ನೋರೆಗೆಡೆಯದಿರಂಬ ಸುರಿ ಸುರಿ ಹೊಳ್ಳು ನುಡಿಯೇಕೆ |
ಸಾರು ನೀ ಬರಹೇಳು ಕೀಚಕ
ಮೈರಿಯನು ಪಡಿಸಣವ ನೋಡಲಿ
ಭೂರಿ ಬಾಣದ ಸವಿಯನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ||

೫೨

ಗರುಡನಾರೋಗಣಿಯ ಬೋನಕೆ
ಮರಳಿ ಪಡಿಸಣವೇಕೆ ಮಾತಿನ
ಮುರಿವುಗಳು ²[ಗಲ್ಲವಲೆ]² ನೀ ನೆಜೆ ನೋಡು ಕೈಗುಣವ |

ಅರಸ ನಿನ್ನಯ ಕೊರಳ ಕಡಿತಕೆ

ಸರಳು ಕುದಿತದಲಿನಗೆ ತನಗೆಂ

ಮೊರಲುತಿವೆ ನಿನಗಿಂದಿನಲಿ ಸಾವಿಲ್ಲ ಹೋಗೆಂದ ||

೫೩

ಎನುತ ಕೂರಂಬಿನಲಿ ದುರ್ಯೋ

ಧನನೆಚ್ಚನು ವಜ್ರ ಕವಚದ

ಲನಿತು ಶರವಕ್ಕೂಡಿದವು ಸೊಪ್ಪಾದವೇಣುಗಳು |

ಅನಲಗಿರಿ ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಫಲು

ಗುಣನು ಬೊಬ್ಬಿಡುಬಿಡೆಚ್ಚನೆಚ್ಚಂ

ಬನಿತು ಮುಷಿದವು ಮನೆಯ ಕಾಣದು ಮೈ ಮಹೀಪತಿಯ || ೫೪

ಹರಿಯನೆಚ್ಚನು ಫಲುಗುಣನ ತನು

ಬಿರಿ¹ಯೆ ಬಿಗಿದನು¹ ಶರವನಾ ರಥ

ತುರಗದೊಡಲಲಿ ಹೂಳಿದನು ಹೇರಾಳದಂಬುಗಳ |

ವರ ಕಪೀಂದ್ರನ ಘಾಸಿಮಾಡಿದ

ನುರವಣಿಸಿ ಕವಿದನುವ ಭೂಪನ

ಭರದ ಬಲು ವೇಗಾಯ್ಲ ತನವನು ಹೊಗಳಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೫೫

ಕವಚವಿದೆ ಸರ್ವಾಂಗದಲಿ ನೃಪ

ನವಯವಕೆ ಕೇಡಿಲ್ಲ ಕೆಲಬಲ

ದವರು ನೆಜ್ಜೆ ಕೈಮಾಡು²ತಿದೆ ಕರ್ಣಾದಿ ನಾಯಕರು |

ರವಿಯ ಕೈಗಳನಸ್ತಗಿರಿಯಾ

ನುವವೊಲಿದೆ ಮುನಿದಿವನ ಕೊಂದರೆ

ಪವನಜನ ಕೊಂದವನು ಹದನೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೫೬

ಎನುತ ಮೂಳಂಬಿನಲಿ ರಾಯನ

ಧನುವ ಖಂಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕೂರಂ

ಬಿನಲಿ ನೃಪನಂಗೈಯನೆಚ್ಚನು ಬಾಣ³ ಧುಡ್ಡುಗಿಯೆ³ |

ಜನಪನೊಂದನು ಬಳಿಕ ಕೃತವ

ಮನು ಕೃಪಾಚಾರಿಯನು ನಿನ್ನಯ

ತನುಜನನು ತೊಲಗಿಸಿದರೈ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

೫೭

¹ ಯಲೆಚ್ಚನು (ಗ.ಚ.ಪ). ² ಗೈವು (ಚ.ತ.ದ.ನ). ³ ಪುಡ್ಡುಳಿಸೆ (ಕ).

ರಾಯ ನೊಂದನು ಹರಿಬಕ್ಲಿದ
 ನಾಯಕರ ಸುಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಕೆ¹ರ
 ವಾಯಕಿ¹ವದಿರ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಸ್ವಾಮಿ²ಕಂಟಕರ³ |
 ಆಯುಧವ ಹಿಡಿದಕಟ ರಣದಲಿ
 ಸಾಯಲಮ್ಮರು ಬಿರುದ ಹೊಗಳುವ
 ಬಾಯ ನೋಡೆನುತಿದ್ದು ದಾ ದುತ್ಯಾಸನಾದಿಗಳು ||

೫೮

ಕದಡಿತ್ತಿ ಬಲಜಲಧಿ ಸುಭಟರು
 ಹೊದಟುಗಟ್ಟಿ ತು ಹೊಳೆವಡಾಯುಧ
 ಹೊದಕೆಗಳ⁴ ಸತ್ತಿ ಗೆಯ ಸೂಸುವ ಚಮರ ನೀಗುರಿಯ⁵ |
 ತುದಿವೆರಳ ಕಿರುದನಿಯ ಕೆಂಪಿನ
 ಕದಡುಗಂಗಳ ಕುಣಿವ ವಿಸಾಸೆಯ
 ಕದನಗಲಿಗಳು ಕವಿದರಿ ಕರ್ಣಾದಿ⁴ನಾಯಕರು⁴ ||

೫೯

ಮುತ್ತಿದರು ಹಿಂದೆಬಲನ ಮುಂ
 ದೆತ್ತ ಲೀಕ್ಷಿಸಲತ್ತ ರಾಯನ
 ತೆತ್ತಿ ಗರ ಕೂರಂಬು ಕವಿದವು ನರನ ಹಯ ರಥವ |
 ಎತ್ತ ನೋಡುವಡತ್ತ ಬಲದು
 ವೃತ್ತ ಸುಭಟರ ಬಲ ಶರೌಘದ
 ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹದನೇನಿನುತ ದೈತ್ಯಾರಿ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೬೦

ಅರಿ ಭಟರು ಕಟ್ಟಳೆಯಲಿ ಮು
 ಕ್ಕುಟುಕೆ ಮುರರಿಪು ಪಾಂಚಜನ್ಯವ
 ನಿರದೆ ಮೊಳಗಿದ ಹನುಮ ಗರ್ಜಿಸಿದನು ಪತಾಕೆಯಲಿ |
 ಸುರರ ದೈತ್ಯರ ಸಮರ ನಿರಿ ವಿ
 ಸ್ತರಿ ಸಿತಿತ್ತಲು ದ್ರೋಣನತ್ತಲು
 ತೆರಳಿಚಿದನೈ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಸೈನ್ಯ ಸಾಗರವ ||

೬೧

ನಕುಲನನು ಮಸೆಗಾಣಿಸಿ⁵ಯೆ⁵ ಸಾ
 ತ್ಯಕಿಯ ವಿರಥನ ಮಾಡಿ ಪಾಂಚಾ
 ಲಕರನೋಡಿಸಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೇಕಯ ಬಲವ ಬಹುಕೈದು |

¹ ರುನಾಯ್ಕೆ (ಚ.ಪ). ² ದ್ರೋಹಿ (ಚ.ಪ). ³ ಹೊಸಮ
 ಸೆಯ ಧಾರೆಯ ಸಾಲಸಂದಣಿಯ (ಚ.ಪ). ⁴ ಪಡುರಥರು (ಕ). ⁵ ದ
 (ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ).

ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ¹ಚೈದ್ಯ¹
 ಪ್ರಕರವನು ತವೆ ಕೊಂದು ಭೂಪಾ
 ಲಕನ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಭೀಮ ಘಟೋತ್ಕಚರ ಗೆಲಿದ ||

೬೬

ದಾನವರು ಬಲುಗೈಗಳಪ್ರತಿ
 ಮಾನರಹುದಾದಡೆಯು ಸಮರದೊ
 ಳಾನಲ²ಸದಳ²ವನುರರಿಗೆ ಸುರರಿಗೆ ಜಯಾಭ್ಯುದಯ |
 ಏನಹೇಳು³ವುದಲ್ಲ³ ಸುಭಟ ನಿ
 ಧಾನರಿದ್ದುದು ಪಾಂಡವರೊಳವ
 ಧಾನಗುಂದನು ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರ ನಾರಾಯಣ ||

೬೭

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ವೈರಿ (ಚ.ಪ). ² ಪಜಯ (ತ.ದ). ³ ವಿನಿತ್ತ (ಟ.ತ.ದ.ನ.).

ಮತ್ತೆ ಸಾತ್ಯಕಿ ಬಿಲ್ಲುನಿಳುಹಿದ
ನುತ್ತಮಾಂಗಕೆ ಕರಯುಗವ ಚಾ
ಚುತ್ತ್ವ^೧ 'ಬಿನ್ನೈಸಿದ ಧನುರ್ಧರ ಫಾಲನೇತ್ರಂಗ'^೨ ||

೮

ಕಳುಹಿದನು ಯಮಸೂನು ಪಾರ್ಥನ
ಬಳಿಗೆ ನೀ ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನನು
ಕಳುಹಬೇಡೆಂದು ನಿಮ್ಮೊಳಿದಿರೇ ರಣಕೆ ತಾನೆನುತ |
ಸೇಳೆದ ಬಾಣವನಿಳುಹಿದರ^೩ ಗುರು
ತೊಲಗಿ ಕೊಟ್ಟನು ಪದವನಹಿತಾ
ವಳಿಗೆ ಸಾತ್ಯಕಿ ಮೊಳಗಿದನು ಕಳಶಜನ ನೇಮದಲಿ ||

೯

ಪಾರಸಿಕ ನೇಪಾಳ ಸಿಂಹಳ
ಖೀರ ಬಾಹ್ಯಕ ಯವನ ಕೌಸಲ
ಪಾರಿಯಾತ್ರರು ತುರುಕ ಬರ್ಬರ ವಂಗ ಮಾಗಧರು |
ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಮನ್ನಣೆಯ ಪು
ಪಾರಖೀತನ ಕೆಣಕಿದರು ಸರ
ಘೋರಣವ ಸೈಗಜದಿರದುಭುತವಾಯ್ತು ಸಂಗ್ರಾಮ ||

೧೦

ಚೀನ ಭೋಟ ವರಾಳ^೪ ಕೇಶಿ ಸು^೫
'ದೀನ' ಬುರ^೬ ಸಾಣಾದಿ ದೇಶದ
ಮಾನನಿಧಿಗಳು ಕವಿದು ಮುತ್ತಿತು ಕೈಯ ಕೋಲ್ಗಲಲಿ |
ಏನನೆಂಬೆನು ಸಮರದಲಿ ರಾ
ಜಾನು^೭ ಮಿತ ಮಂತ್ರಣವೆನಿಪ ಮುನಿ
ಪಾನುಮತವರಿದಾಯ್ತು ಸಾತ್ಯಕಿಗಾ ಮಹಾಕದನ ||

೧೧

ಕಡಿದನನಿಬರ ಕೈಯ ಕೋಲ್ಗಲಲಿ
ನಡಗು ದಳಿದನನೇಕ ಭೂಪರ
ಗಡಣವನು ಘಾಡಿಸಿದನಂಬಿನ ಸರಿಯ^೮ ನುರವಣಿಸಿ^೯ |
ಕಡಗಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯೊಡನೆ ಬವರವ
'ಪಿಡಿದ ಭಟ'^{೧೦} ರಮರರ ವಿಮಾನವ
ನಡರುತ್ತಿದ್ದರು ಕೊಂದನತಿಬಳನಹಿತ ಮೋಹರವ ||

೧೨

^೧ ನಮಿತಾಹಿಂಧನಾದನು ಕಟಕಗುರುವಿನಲಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ಪ). ^೨ ದನು (ತ.ನ). ^೩ ಬರ್ಬರ (ಚ.ಪ). ^೪ ಬೋನಿ (ಚ.ಪ). ^೫ ಚೀನ (ತ.ನ). ^೬ ಸಹ (ನ). ^೭ ಮ (ಪ). ^೮ ನಂಬರಕೆ (ಚ.ಪ). ^೯ ತುಡುಕಿದವ (ಕ.ಗ.ದ).

ಎಡ ಬಲಕೆ ತೂಳುವ ಮದೇಭವ
 ಕಡಿದು ಹರ'ಹಿದನೊಕಿ^೧ ಚೂರಿನಿ
 ಗಡಣಿಸುವ ಭೂಪರಿಗೆ ಮಾಡಿ'ದನಮರ ಪದವಿಯನು^೨ |
 ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಕೇಣಪಿಲ್ಲದೆ
 ಕಡುಗಲಿಗಳನು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯ
 ನಡಗು ದಡಿದನು ಕೆಡಹಿದನು ಜಲಸಂಧ ಭೂಪತಿಯ || ೧೩

ಒಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ಪಾರ್ಥ ನವಹಿದ
 ನೊಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಸರ
 ಳಿಂದ ನೊಂದುದು ಸೇನೆಯನೆ ಕೃತವರ್ಮನಿಹಿರಾಗಿ |
 ನಿಂದನೆಲಪ್ಪೂ ಮರುಳೆ ಮೀಡಿದ
 ಡಿಂದುಧರ ತಲೆಗಾವಡೀಗಳೆ
 ಕೊಂದಡಲ್ಲದೆ ಜಿಡೆನಿಸುತ ಮೂದಲಿಸುತ್ತಂದ || ೧೪

ನರನ ಮೈಗಂಡೀತನಲಿ ಸಂ
 ಗರವನಾದರಿಸುವೆನು ಬಳಿಕೆಂ
 ದರಿದು ಕೃತವರ್ಮಕನ ರಥವನು 'ಧನು'ವ ಸಾರಥಿಯ |
 ಸರಳು ಮೂಟಿಲೆಕ್ಕು ರಿಪುವನು
 ಧುರೋದಿ^೩ ಹಿಂಗಿಸಿ ಹಂಸ ಮಯ ಮೋ
 ಹರಮೊಳಗೆ ಮೊಳಗಿದನು ತಾಗಿದನತಿರಥಾವಳಿಯ || ೧೫

ಹೊಗಿಸಿದರಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಹಿಂದಕೆ
 ತೆಗೆಸು ತೆಗೆಸೋ ಫಲುಗುಣನ ತೆ
 ತ್ತಿಗನಿವನು ಹೊಯ್ ಹೊಯ್ಯೆನುತ ಹೊಟಿವಂಟರತಿರಥರು |
 ಬಿಗಿದ ಬಿಲುಗಳ ತಿರು^೪ವೆರಳ^೫ ಬೊ
 ಬ್ಬೆಗಳ ಕಿಪಿಗಡಿಯಂಬುಗಳೆ^೬ನಾ^೭
 ಳುಗಳ ದೇವನ ತಟುಬಿದರು ಕೌರವ ಸಹೋದರರು || ೧೬

ಅವರ ಬಲನೆಡವಂಕದಲಿ ಶೈಂ
 ಧವನ ಮೊನೆಯವರೊಕಿದರು ಕೌ
 ರವನ ಬಳಿಯಲಿ 'ಸಂದಣಿ'ನಿದರು ಕರ್ಣ ನಂದನರು^೮ |

^೧ ಹುತನೊಕಿ (ಕ). ^೨ ಭೂ (ಕ.ಗ.ಟ). ^೩ ಪರಮಸ್ವಧ್ವನಿಯ (ಕ).

^೪ ಹಯ (ಗ). ^೫ ಕೆ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೬ ಪುಗಳ (ತ). ^೭ ಗಾ (ಕ.ಗ.ಚ.ನ).

^೮ ಕವಿದರಿನಗುರುಸುತರು ಸಾತ್ಯಕಿಯ (ಟ.ತ.ನ).

ಬವರವನದಳವಾಯ್ತು ರಿಪು ಭಟ

ನಿವಹ ಮಧ್ಯದೊಳಿತ್ತ ನಿಲುಕಿದ

ನವಿರಳಾಸ್ತ್ರವ ಸುರಿದು ಕಾಣನು ಹಗೆಗೆ ಹಠಿವುಗಳ ||

೧೭

ಅತ್ತ ಸಾತ್ಯಕಿಗಾಯ್ತು ರಣದೊ

ತೊತ್ತ ಮೋಹರ ಮಧ್ಯ ರಂಗದೊ

ಳಿತ್ತಲರ್ಜುನನಾಹವವನ್ನೇನೆಂಬೆನ್ನದ್ಭುತವ |

ಮತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣನ ಶಂಖ ನಾದವ

ನಿತ್ತಲವನಿಪಾಲ ಕೇಳಿದು

ಚಿತ್ತ ಕದಡಿದುದಡಿಗಡಿಗೆ ಮನನೊಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು ||

೧೮

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ನಂದಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೆ || ರಾಯನೇನಾ ನೂತುಕಾಪನ
ಜೇಯ ಮಾರುತ ಸುತನು ಕಾರಪ
ರಾಯನನುಜರ ನೀಳದನು ಕಳಶಜನ ¹ಪರಹರಿ² ||

ದೈಗುಯುಗಳ ನೀರೇಳಿದವು ಸೆರೆ
ಬಿಗಿದು ಹಲುಬಿದನಕಟ ಕಡು ಪೇ
ಸಿಗನು ತಾ ತನ್ನೊಡನೆ ಫಲುಗುಣನೇಕೆ ಜನಿಸಿದನೋ |
ಹಗೆಯ ಹುಪ್ಪಿಂಗೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟನು
ಮಗನಳಲು ಮಿಗೆ ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕನು
ಮಗುಳಲಿಯನು ತಮ್ಮನೆನುತವನೀತ ಚಂತಿಸಿದ ||

೧

ಕಳುಹಲತ ³ಲು ಹೋಗಿ² ಸಾತ್ಯಕಿ
ತಿಳಿದು ಮರಳಿದುದಿಲ್ಲ ಫಲುಗುಣ
ನಳಿದನೋ ಮೇಣುಳಿದನೋ ತರ ಹತಿಗೆ ಬಳಲಿದನೋ |
ತಿಳಿದು ಹೇಳುವರಾರು ಪಟು ಭಟ
ರೊಳಗೆ ಮಕುಟದ ಮಹಿಮರೆನುತಳ
ವಳಿದು ಭೀಮನ ವದನವನು ನೋಡಿದನು ಭೂಪಾಲ ||

೨

ಎಲೆ ವೃಕ್ಕೋದರ ವೈರಿ ಮೋಹರ
ದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿದನೋ ಕಿರೀಟಗೆ
ನೆಲದ ಬುಣ ಸಂಬಂಧ ಸವೆದುದೋ ಮೇಣು ಸಮರದಲಿ |
ತಿಳಿಯಲಟ್ಟಿದ ಸಾತ್ಯಕಿಗೆ ಕೊಳು
ಗುಳದ ಭಾರಸೆಯಾಯ್ತು ಫಲುಗುಣ
ನಳಬಳವನುಡಿದಲ್ಲದೆನ್ನನು ಸೈರಿಸಿದು ತನುವ ||

೩

ಮುರ ವಿರೋಧಿಯ ಪಾಂಚಜನ್ಯದ
ಪರಮ ರವ ಪಾರ್ಥನ ಪತಾಕೆಯ
ವರ ಕಪೀಂದ್ರನ ರಭಸವೇ ತುಂಬಿತು ಜಗ ತ್ರಯವ |

¹ ಪರಿಧವಿ (ತ.ನ), ² ನವಪುಟಿ (ಚ.ಪ), ³ ಲೆ ಹೋದ (ಗ.ಟ.ತ.ನ).

ನರನ ಧನುವಿನ ದನಿಯ ಕೇಳೆನು

ಕರಗಿತಂತಃಕರಣವರ್ಜನ

ನಿರವ ಕಾಣಿಸಿ ಬಾಯೆನಲು ಕೈಕೊಂಡನಾ ಭೀಮ ||

೪

ಅರನೆಲೆಯ ನುಯ್ದಾನ ಪಾಂಚಾ

ಲರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿತನಿಲ ತನೆಯನ

ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಗೆ ತೀವಿದಂಬಿನ ತೇರ ಚಾಚಿದರು |

ಕರೆದು ತನ್ನ ವಿಶೋ^೧ಕ^೨ಗಿಳಿಳಾ

ಭರಣವನು ಕೊಟ್ಟನು ವರೂಢದ

ಪರಿಗೆ ಹೊಡವಂಟಡರಿವನು ನವ ರತುನ ಮಯ ರಥವ ||

೫

ಸೂಳು ಮಿಗಲಿಳಿದವುರು ನಿ

ಸ್ವಾ^೩ ತತಿ ದಿಗುವಸೆಯದಲಿ ಕೈ

ಮೇಳವಿನಿದವು ತಂಬುಟ ಧ್ವನಿ ಜಡಿವ ಕಹಳೆಗಳು |

ಕೀಳ ಬಗೆಯದೆ ಕೆರಳಿ ಹೊಯ್ದವು

ಕಾಲಲಿಳಿಯನು ಕುದುರೆ ಮೋಟೆಯ

ಶೋಳಿನಲಿ ಮೋ^೪ದಿ^೫ದವು ಮಹಿಯನು ಸೂಕ್ಷಿದಾನೆಗಳು ||

೬

ಒದಗಿತೆಡ ಬಲವಂಕದೊಯ್ಯಾ

ರದಲಿ 'ರಾವ್ತರು'^೬ ಮುಂದೆ ತಲೆದೋ

ಪುದರು ಮುಂಗುಡಿಯವರು ಚೋನೆಯ ಹೊಂತಕಾರಿಗಳು |

^೭ಅ^೮ದಿವ್ವ^೯ ಬಡುಗದ ಕಾಂತಿ ಸೂರ್ಯನ

ಹೊದಿಸಿದುದು ಹೊದಪಿದ್ದು 'ಕೊಂತದ'^{೧೦}

ತುದಿಗಳಿತ್ತವು ರಾಹು ಭಯವನು ರವಿಯ ಮಂಡಲಕೆ ||

೭

^{೧೧}ಕೆಲಕೆ^{೧೨} ಹೊಳೆದವು ಕಡುಗುದುರೆ ನೆಲ

ನಳುಕೆ ನಡೆದವು ದಂತಿ ದೆಸೆಗಳ

ಹೊಲಿಗೆ ಹಪಿಯದೆ ಮಾಣವನೆ ಹೊಕ್ಕವು ರಥಾನೀಕ |

ತಳಪಟವ ತುಂಬಿತ್ತು ಪಯ ದಳ

ವುಲವ ಕಹಳೆಯ ಚೆಂಬುಕನ ಕಳ

ಕಳಿಕೆ ಮಿಗೆ ಕೈಕೊಂಡುದನಿಲ ಕುಮಾರಕನ ಸೇನೆ ||

೮

^೧ ಬಿ (ಕ). ^೨ ಹಿ (ಬಿ.ತ.ನ). ^೩ ರಾಯಧು (ಚ.ತ.ನ). ^೪ ಬಿ (ಗ.ಟ.ತ.ನ). ^೫ ಸಿಂಧದ (ಪ). ^೬ ಕಲಿಕೆ (ಕ.ಗ.ಚ).

ಮುಸುಕಿದನು ರವಿ ಧೂಳಿಯಲಿ ಹೊಳೆ
 ವನಿ ಮುಸುಂಡಿ ತ್ರಿಶೂಲ ಕೊಂತ
 ಪ್ರಸರ ಕಾಂತಿಗಳಿಳುಹಿದವು ಖದ್ಯೋತ^೧ದೀಧಿತಿಯ^೨ |
 ಬಿಸಜ ಸಖನಡಗಿದರೆ ನಭದಲಿ
 ಮಸಗಿದವು ತಾರಗಳೆನಲು ಶೋ
 ಭಿಸಿದವವನೀ ಪಾಲ ಮೌಳಿ ಸುರತ್ನ ರಾಜಿಗಳು || ೯

ಎಲೆಲೆ ರಿಪು^೩ಸಂವರ್ತನೊ^೪ಳು ಕೊಳು
 ಗುಳಕೆ ವರ್ತಿಸಲರಿದೆನುತ ತ
 ಳ್ಲಳನಿ ತೆತ್ತು ದು ಮನವನವನೀಪಾಲ ಸಂದೋಹ^೫ |
 ಹಳವಿನಬ್ಬ ರಕಂಜದಿರಿ ನಿಜ
 ಗಳದ ಹನುಗೆಯ^೬ಹಾರದಿರಿಯಂ
 ದಳಿ ಮನರು ಬೆಂಗೊಟ್ಟು ಹೊಕ್ಕುದು ಕಳಶಜನ ಮಹಿಯ || ೧೦

ಮಿಗ^೭ ವಿರೋಧಿಯ ಬಸುಜನುಗಿ ಕು
 ನ್ನಿಗಳ ಕೆಡೆ ಬಡಿ ಸೀಳು ಹಣ ನುಂ
 ಗಿಗಳ ಹೂಯ^೮ ಹೂಯ^೯ ರಣಕೆ ಹದಲುಪ ಕೌರವಾ^{೧೦}ನುಜರ^{೧೧} |
 ಹಗೆಯ ಶೋಣಿತ ಪಾನದಡಿವ
 ಟ್ವಿಗ^{೧೨} ಕರೆ ಭೇತಾಳ ಭೂತಾ
 ಳಿಗಳನೆನುತ ಸುಧೈರೈ ನಡೆದನು ಗರುಡಿಯಾಚಾರ್ಯ || ೧೧

ಎನಿದೆತ್ತಣ ರಭಸವೆಲೆ ಪವ
 ಮಾನ ಸುತ ಫಡ ಮರಳು ನಿನ್ನನು
 ಮಾನವಾವುದು ಗಮನವೆಲ್ಲಗೆ ಮಾಡು ಬಿನ್ನಹವ |
 ಆನಿರಲು ಕೈಕೊಳ್ಳದುಲುಬುವ
 ದಾನವಾಮರರಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಳ
 ವೇನು ಸಾಕೊಮ್ಮಿಂಗೆ ಕಾವೆನು ಬೇಡ ಮರಳೆಂದ || ೧೨

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಗುರುವೆಮಗೆ ನೀ ಹೆ
 ಕ್ಕಳನಿ ನುಡಿದರೆ ಮೊದಲಲಂಜುವೆ
 ನುಳಿದ ಮಾತಿನಲೇನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆನಗೆ ಸಂಗ್ರಾಮ |

^೧ ವೀಧಿಗಳ (ಕ.ನ). ^೨ ಮುಸುಕಿ (ಕ.ಗ). ^೩ ಸಮವರ್ತಿಯೊ (ಗ.ತ.ದ).
^೪ ದಳದ ವಿಜಯವ (ಟ.ತ.ನ). ^೫ ಬಗಿ (ಚ.ಟ.ತ.ನ). ^೬ ಹನರ (ಕ.ಗ.
 ಟ.ತ.ನ).

'ಬಳಿಕವೀಗಳು ನಿಮ್ಮ' ಮೋಹರ
 ದೊಳಗೆ ಕೊಡಿ ಬಟ್ಟೆಯನು ಸಿಲುಕಿದ
 ಫಲುಗುಣನ ತಹೆನಣ್ಣದೇವನ ನೇಮ ತನಗೆಂದ ||

೧೩

ಆದರಲಪೋ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥನ
 ಹಾದಿಯಲಿ ಗಮಿಸುವರೆ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಹೋದಪೋಲು ನೀನೆಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮಾರ್ಗವನು ಪಡೆದಾ |
 ಹೋದಡೊಪ್ಪು ಪುದಲ್ಲದೇ ಬಿಡು
 ಸಾದಡಹುದೇ ಬೀಳು ಚರಣಕೆ
 ಕಾದುವರೆ ಒಡಿ ಧನುವನೆಂದನು ದ್ರೋಣನಿಲಜನ ||

೧೪

ತರಳರಜುನ ಸಾತ್ಯಕಿಗಳವ
 ದಿರಿಗೆ ಪಂಥವದೇಕೆ ನಿಮ್ಮನು
 ಗರುಡಿಯಲಿ ವಂದಿಸುವ ವಂದನೆಯುಂಟೆ ಸಮರದಲಿ |
 ಮರುಳಲಾ ಮಹಿಮಾತು ಕಡು ವೃ
 ದ್ಧರಿಗದೇಕೆಂಬಂತೆ ಚಿತ್ತದ
 ಹುರುಳೆ ಬಲ್ಲೆನು ಪಥವ ಬಿಡಿ ಕೆಲಸಾರಿ ಸಾಕೆಂದ ||

೧೫

ಫಡ ಫಡಲಪೋ ಭೀಮ 'ಬಣ್ಣಿಗುಗ
 ಳೊಡನೆ ಸರಿಗಂಡೆನ್ನ ಬಗೆಯದೆ
 ಕಡುಗುಮ್ಮೆ ಕಾಳೆಗಕೆ ತಪ್ಪೇನಾದಡನುವಾಗು |
 ಒಡಲನೀವನು ವಿನಯದಡೆಗವ
 ಗಡಿಸಿದರೆ ಕೊಲುವೆನು ರಿಪು ವೃಜ
 ಮೃಡನನುಕುಯಾ ದ್ರೋಣ ತಾನೆನುತೆಚ್ಚನನಿಲಜನ ||

೧೬

ಈತನೊಡನಂಬಿನಲಿ ಕಾದಲು
 ಭೂತನಾಥಂಗರಿದು ಸಾರಥಿ
 ಪೂತುರೇ ಎನುತಿಳಿದು ರಥವನು ತುಡುಕಿದನು ಗದೆಯ |
 ಆತನಸ್ತ್ರಕೆ ದಂಡೆಯೊಡ್ಡಿ ಮ
 ಹಾತಿಬಳ ಕವಿದನು ವಿರೋಧಿಯ
 ಸೂತನನು ಕೆಡೆಹೊಯ್ದು ಕೊಂದನು ರಥದ ಕುದುರೆಗಳ ||

೧೭

1 ಬಳಿಕ ನೋಡುವ ನಿಮ್ಮ (ಕ), ಬಳಿಯಲಿಗಳು ನಿನ್ನ (ಚ), ಕಲಿಗಳೇ
 ನಿಮ್ಮವರು (ಛ.ನ). 2 ಬಿನ (ಕ.ಚ.ಪ).

ಇದು ನಿಮಗೆ ವಂದನೆಯೆನುತ ನಿಜ
 ಗದೆಯಲಾತನ ರಥವ ಹುಡಿಗು
 ಟ್ವಿದನು ಸುರಗಿಯನುಗಿಯಲಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಮೋಹರವ |
 ಇದಿರಲಿರಲಳವಡದೆ ಗುರು ಹಿಂ
 ಗಿದನು ಶಕಟ ವ್ಯೂಹವನು ಮ
 ಧ್ಯದೊಳು ಧಟ್ಟು ಗಿದುರವಣಿಸಿ ಪವಮಾನ ಸುತ ನಡೆದ || ೧೮

ಹರಿಯ ಕುಲಿತದ ಧಾಳಿಯಲಿ ಕುಲ
 ಗಿರಿಗಳಿಬ್ಬ ಗಿಯಾದವೊಲು ಮಂ
 ದರದ ಘಾರಾಘಾರಿಯಲಿ ಬಾಯ್ವಿಡುವ ಕಡಲಂತೆ |
 ಅರಿ ವರೂಢಿನಿ ಕೆದಕು 'ತಳಿತ'ವು
 ತುರಗ ಕರಿ ರಥ ಪಾಯಿದಳ ಬಲ
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು 'ಹೊದಕು ತಗ್ಗಿ ತು' ಹೂಣಿಗರ ಮನದ || ೧೯

ಹೊಸ ರಥವ 'ತಾ ಹೋದನೇ' ಸಂ
 ಧಿಸುವೆನ್ನ ನಿಲಜನು ಕುಂತಿಯ
 ಬಸುಹಿ ಹೊಕ್ಕರೆ ಹೂಗುವನೆನುತಾ ದ್ರೋಣ ಗಜಬಜಿಸೆ |
 ಕುಸುರಿ ದಕುದನು ಮುಂದೆ ಮೈರಿ
 ಪ್ರಸರವನು ಸಂವರ್ತ ರುದ್ರನೊ
 ಹೊಸಬನಿವನಾರೆಂದು ತಲ್ಲಣಿಸಿತ್ತು ರಿಪು ಸೇನೆ || ೨೦

ಎಚ್ಚನುಚ್ಚಳಿಸುವ ತುರಂಗವ
 ನೊಚ್ಚತವೆ ಕೊಂದನು ರಥೌಘವ
 ನಚ್ಚರಿಯರೊಡನಾಡಿಸಿದನುರವಣಿಪ ಕಾಲಾಳ |
 ಕಿಚ್ಚುಗಿಡಿ ಗೆದಕುವ ನಿಳಿಮುಖ
 ಕೊಚ್ಚಲಿಭದವಯವವನಮರರಿ
 ಗಚ್ಚರಿಯ ತನಿ ಸೂಟಿ ಬಿಟ್ಟನು ಭೀಮ ಬವರದಲಿ || ೨೧

ತನತನಗೆ ಮುಂಕೊಂಡು ಸಂಗರ
 ವನಗೆ ತನಗೆಂಬಿಳಿ ವೀರಾ
 ವನಿಪರಹಮಿಕೆಯಿಂದ ಹೊಯ್ದರು ಪವನ ನಂದನನ |

1 ತುಳಿದ (ಕ). ' ಹೊದಕುದೆಗೆದುದು (ಗ.ದ.ಪ). ' ಮೇಳೈಸಿ ತಾ (ಚ.ಟ.ದ).

ಮೊನೆಯಲಗಿನಂಬುಗಳ ಬಿಡು ಸರಿ

ಗನಿಬರಂಗವ ತೆತ್ತು 'ವಾತಾ

ಯನಿತ'ವಿಗ್ರಹವಾಯ್ತು ನಿಗ್ರಹದತಿ ಮಹಾರಥರು ||

೨೨

ನಿಡಿದ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳ ಮಿಾಂಗಳ

ಕೆಡೆದ ಸತ್ತಿ ಗೆಯಬುಜ ಪಂಕ್ತಿಯ

ಬಿಡುಮಿದುಳ ರಾಸಿಗಳ ರಚನೆಯ ರಾಜ ಹಂಸೆಗಳ |

ಬಿಡದೆ ಬೆಂಡೆದ್ದೆಲ್ಲ ತಲೆಗಳ

ಗಡಣ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಸರನಿಯ

ನಡುವೆ ನಲಿ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಭೀಮ ವನ ದಂತಿ ||

೨೩

ಮಕುಟ ಬದ್ಧ ಮಹೀಶ ಪೇಣು

ಪ್ರಕರದಲಿ ಛಟಛಟಿಸಿ ತುರಗ

ಪ್ರಕರ ಪಲ್ಲವ ಭೂಜ ರಾಜಿಗಳೊಳಗೆ ಘುಳುಘುಳಿಸಿ |

ಸಕಲ ಗಜ ರಥ ಭೂಧರಾಧಿ

ತ್ಯಕೆಯೊಳಗೆ ಭುಗಿಭುಗಿಸಿ ರಿಪು ವನ

ನಿಕರದಲಿ ಸಲೆ ಬೀದಿ ನರಿದುದು ಭೀಮ ಗಾನಾಗ್ನಿ ||

೨೪

ಕಲಕೆ ಚಕ್ರ ವ್ಯೂಹ ಹಂಸಾ

ವಳಿಗೆ ಹಂಸ ವ್ಯೂಹ ಹಿಂದಣ

ಬಲದೊಳಾ ಮೋಹರಕೆ ತರಹರವಾಯ್ತು ಪದ್ಮದಲಿ |

ಬಳಿಕ ಮಕರ ವ್ಯೂಹದಲಿ ಮಂ

ಡಳಿಕರಾಂತುದು ಭೀಮಸೇನನ

ಕೊಳುಗುಳಕೆ ಕೈಕೊಂಡರಾ ಕರ್ಣಾದಿ ಪಟು ಭಟರು ||

೨೫

ನಿಲಿಸಿದರು ರವಿ ಸುತನನೀತನ

ತಲೆಯ ಮೀಸಲು ತಮ್ಮ ಸರಳದು

ಗಲವು ನಿಮಗಲ್ಲೆನುತ ಹೊಕ್ಕರು ಕೌರವಾನುಜರು |

'ಚಲಿಸಿತ'ರನೆಲೆ ಕೋಡ ಕೈಯಲಿ

ಮೊಳಗಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಬಲು ಮಂ

ಡಳಿಕರೆಡ ಬಲ ವಂಕದಲಿ ನೆರೆದುದು ಕುಮಾರಕರು ||

೨೬

' ನಾನಾತನನು (ಕ), ನಾನಾವಿನುತ (ನ). " ತುಳುಕಿತ (ಕ), ತಳಿ ತುದ (ಚ.ಪ).

ನಾಲು ಗೋವಳಿ ಗಟ್ಟಿಗೆಯ ಕುಂ
 ತಾಳಿಗಳ ತೂಗಾಟ ಮಿಗೆ ದು
 ವ್ಯಾಳಿಗಳ ದೆಬ್ಬಾಳಿ ಗಜ ರಥ ತುರಗ ಸೇನೆಯಲಿ |
 ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯ್ತು ಕವಿವ ನ್ನ
 ಪಾಲಕರು ಭೀಮಂಗೆ ಹರಣದ
 ಸಾಲಿಗರು ಸಂದಣಿಸಿತಬುಜ ವ್ಯೂಹದಗ್ರ^೧ದಲಿ ||

೨೭

ದುರುಳರುರವಣಿಸಿದರು ಜವ್ವನ
 ದುರು ಮದದ ಭರತಾನ್ವಯದ ದು
 ಧರ ಮದದ ಘನ ಭುಜ ಮದದ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಙ್ಕಗಳ |
^೨ಭರ^೨ ಮದದ ಮರ್ಕಟ ವಿಲಾಸರು
 ಧುರ ರಚಿತ ಪರಿಹಾಸರಭಜನ
 ಕುರುವಿನಾಶ^೩ರು ತಾವಕರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೮

ಏಳೆಯ ಬಾಳೆಯ ಸುಳಿಗೆ ನೀಗೆಯ
 ಮೆಳೆಯೊಡನೆ ಸರಸವೆ ಕುಮಾರರ
 ಬಲುಹ ನೋಡು ವಿಶ್ವೋಕ ತೊಡಗಿದರೆಮ್ಮೊಡನೆ ರಣವ |
 ಕಲಹದಲಿ ಮೈದೋಷಿವದಿರ
 ತಲೆಗಳಿವು ವಾರಕದ^೪ವಿವನ^೫ರೆ
 ಗಳಿಗೆಯಲಿ ತಾ ಕೊಂಬೆನೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಭೀಮ ||

೨೯

ಬಿಲುದೆಗಿನಾಕರ್ಣಪೂರದ
 ಹಿಳುಕಿನನಿಲಜನಿರಲು ನಿಂಹದ
 ಹೊಲನ ಹೊಗುವಿಭದಂತೆ ಹೊಜಿಕಾಲ್ಗೊಳುತಲರೆ ಕಂಡು |
 ತೊಲಗದಿರಿ ತಮ್ಮಂದಿರಿರ ಕುರು
 ಕುಲ ಲಲಾಮರು ಜಗದೊಳತಿವೆ
 ಗ್ಗ^೬ಳೆಯ^೭ ಸುಭಟರು ನೀವೆನುತ ತೆಗೆದಚ್ಚನಾ ಬೀಮ ||

೩೦

ಸರಳ ಸೊಂಪಿನ ಸೋಹಿನಲಿ ನಿಜ
 ಗರುಳ^೮ ದಾ^೯ವಣಿ ವಲೆಗಳಲಿ ಸಂ
 ಗರ^{೧೦}ದ ಸುಭಟ ವ್ರಜದ ಮಧ್ಯದ^{೧೧} ಗೂಡು ವಲೆಗಳಲಿ |

^೧ ಮಧ್ಯ (ಚ.ಪ). ^೨ ನಿರಿ (ಗ.ಚ.ಪ). ^೩ ಲಾಸ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೪ ತಲೆಯ (ಕ.ದ), ನಿವನ (ಚ). ^೫ ಳರು (ಕ.ಚ.ತ). ^೬ ಡಾ (ಕ.ಗ.ಚ.ನ.ಪ).
^೭ ಕಲೋರ ಧ್ವನಿಯ ವಾದ್ಯದ (ಗ.ಚ.ಪ)

ಉರುಗದೆಯ ದಡಿ ವಲೆಯಲನಿ ಮು
 ದ್ಗರದ ನಿಡಿ ವಲೆಗಳಲಿ ಸಮರದೊ
 ಳಿರಿ ಮೃಗ ವ್ರಾತವನು ಭೀಮ ಕರಾತ ¹ಕೈಕೊಂಡ² ||

೨೧

ವಿಂದನನುವಿಂದನನು ಚಿತ್ರಕ
 ನಂದನನ ಚಿತ್ರಾಂಗದನ ಸಾ
 ನಂದ ದುಸ್ಸಹ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಸುದೀರ್ಘಬಾಹುಕನ |
 ನಂದ ಚಿತ್ರಾಂಬಕನ ಕುಂತಿಯ
 ನಂದನನು ಬಹುಕೈದು ಭಾಸ್ಕರ
 ನಂದ³ನಾಶ್ವತ್ಥಾಮರನು ಮೂದಲಿಸಿ ತಾಗಿದನು ||

೨೨

ಕಡೆದುದ⁴ನುಜರು⁵ ಕೇಣಿವಿಲ್ಲದೆ
 ತೊಡಗಿದಾಹವದೊಳಗೆ ಕೊಂದವ
 ಕೊಡನ ಮಗನೋ ದೂರು ಕೊತ್ತುದು ಬಹುದೆ ಹಗೆಗಳಿಗೆ |
 ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಭೀಮನ
 ಬಿಡದೆ ಸುಭಟರು ನೂಕಿ ಯೆಂಬೀ
 ನುಡಿಯ ಕೇ⁶ಳಿದು⁷ ಖಾತಿಗೊಂಡನು ಮತ್ತೆ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೨೩

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ತಪಕೊಂಡ (ನ.ಟ.ತ.ದ), ಸವಹಿದನು (ಚ.ಪ). ² ನ (ಸ.ತ).
³ ನಿಬರು (ಟ.ತ.ನ). ⁴ ಳಿತ (ಕ.ಗ.ಚ).

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂಚನೆ || ಗಂಡುಗಲಿ ಕೋದಂಡ ರುದ್ರನ
ಕಂಡು ವಿರಥನ ಮಾಡುವನು ಮಾ
ತಾಂಡ ತನಯನ ಗೆಲದು ರಣದಲಿ ನೊಂದನಾ ಭೀಮ || *

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ಕಡುಗೋಪದಲಿ ಕಳಶಜ
ನಾಳ ಮೇಳೈಸಿದನು ನಿಜ ಮೋಹರವ ತುಂದಿಕ್ಕಿ |
ಕಾಳಗದೊಳನಿಲಜನನಟಿಸುತ
ಲೋಲುಪತಿ ಮಿಗೆ ಬರುತ ಭೀಮನ
ಕೋಲ ಕೋಳಾಹಳವನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲ್ಲಿಗೈತಂದ || ೧

ಇದ ಗದಾ ದಂಡದ ಹತಿಗ ಮು
ಗ್ಗಿದ ಮತಂಗ ವರೂಢ ಚಯ
ಲ್ಲಿದ ತರಾಳಿಯಲಿತರಧರ ಗೋನಾಳ ಗಡಿತವಿವ |
ಇದೆ ರಥದ ಪದ ಘಾತದಲಿ ಹೆಣ
ಮೆದೆಯ ಪಾಯದಳೌಘ ಭೀಮನ
ಕದನ ಪಥವಿದೆಯೆನುತ ನಗುತ್ತೈತಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೨

ಕಡಿದ ಖಡೆಯದ ಕುಸುರಿಗಳ ಚನ
ಕಟಯ ಹೀರಾವಳಿಯ ಮಕುಟದ
ನಡೆದನುಪಮ ರತುನ ರಾಜಿಯ ಮುಟದ ಕಂಕಣದ |
ಕಡಿಕು ಪನರಿಸೆ ಕೌರವಾನುಜ
ರಡೆಗೆಡೆದ ರಣ ಕಾಂಚನಾದ್ರಿಯ
ನಿಡಲಿ ಕಾಳೆಗದಂತೆ ಮೆಟಿದಿರೆ ಕಂಡನಾ ದ್ರೋಣ || ೩

ಗುಡಿದ ಬೆಳುಗೊಡೆಯಬುಜ ಪಂಕ್ತಿಯ
ನಿಡಿದ ಚಮರಿಯ ಹಾಪನೆಯ ಕೆಸ
ಮಿಡುವ ರಕುತಾಂಬುಗಳ ನರವಿನ "ನಾಳದೇಳಿಗೆಯ" |

* ಕ.ಚ.ಪ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೂಚನೆಯು ಈ ಸಂಧಿಯ ೧೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ.

¹ ಹಿ (ಕ.ಗ.), ಜಿ (ಚ). ² ನಾಣದೇಳಿಗಳ (ಕ.ಗ.ಚ).

ಕಡು ಮದದ ಕಾಡಾನೆ ಹೊಕ್ಕೊಡ
ನೊಡನೆ ¹ಕಲಕಿದ ಕೊಳನಪೊಲು ಭಯ
ವಡನುತಿದೆ ಪವನಜನ ರಣ ಪಥವೆನುತ ಬರುತ್ತಿದೆ ||

೪

ಧುರದೊಳಗೆ ಗುರು ವಜ್ರ ಮಿಗಲೈ
ತರಲು ದೂರಕೆ ಕೇಳಲಾದುದು
ಹರಿ ಸುತನ ಹರಿ ನಾದ ²ತೇಜಿಯ ರಥದ ರೌದ್ರ ರವ ³ |
ತಿರುವಿನಬ್ಬ ರವಂಬಿನುಬ್ಬ ರ
ಧುರ ರಭಸ ಕಲ್ಪಾಂತ ಘನ ಸಾ
ಗರದ ಮೊರೆವಾಳಾಪ ಭೀಮನ ಸಮರದಾಚೋಪ ||

೫

ಅತ್ತಲದೆ ಪವನಜನ ಕಳಕಳ
ದತ್ತ ಹರಿಸೈ ರಥವನೆನುತು
ದ್ವೈತ್ತ ಭೀಮನನೈದಿದನು ಚಾಪಾಗಮಾಚಾರ್ಯ |
ಇತ್ತಲಿತ್ತಲು ಭೀಮ ಬಣಗುಗ
ಳತ್ತಲೇಕೈ ವಿರ ಶೌರ್ಯೋ
ನೈತ್ತನಹೆ ಯಿದಿರಾಗೆನುತ ಕಣಕದನು ಪವನಜನ ||

೬

ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದನಸ್ಮ ಶಿಕ್ಷಾ
ಗುರುವ ಕಂಡನು ಮನದೊಳಾತನ
ಚರಣಕಭಿನಮಿಸಿದನು ನುಡಿದನು ವಿನಯ ಪರನಾಗಿ |
ಗುರುವೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಹದನನು
ಕರುಣಿಸೈ ಕಾಳಗದ ಭಾರಿಯು
ಭರವಸದಲಾನಿದ್ದನೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಭೀಮ ||

೭

ಅನಿಲ ಸುತ ಫಡ ಮರಳು ರಕ್ಕಿನ
ಏನಯವೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೌರವ
ನನುಜರನು ಕೆಡೆಹೊಯ್ದ ಗರ್ವದ ಗಿರಿಯನಿಳಿಯೆನುತ |
ಕನಲಿ ಕಡಿ ಸುರಿವಂಬ ತೆಗೆದು
ಬ್ಬಿನಲಿ ಕವಿದೆನುತಿರೆ ವೈಕೋದರ
ನನಿತು ಶರವನು ಕಡಿದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ನಗುತ ||

೮

¹ ಕದಡಿ (ಚ.ಚ.ತ.ದ.ಪ). ² ತೇಜಿಯ ರಥದ ನಿಷ್ಕುರವ (ಕ.ಚ), ಚಿತಲಯ
ರುದ್ರನಾಚೋಪ (ಗ), ಚಿತಲಯರುದ್ರ ನಿಷ್ಕುರದ (ಚ.ತ.ನ).

ಗುರುವೆಮಗೆ ನೀವ್ ನಿಮಗೆ ನಾವ್ ಡಿಂ
 ಗರಿಗರೆಮ್ಮಿತ್ತೆಂದವಿದಹಲಿ
 ವರ ವಿನೀತರು ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು ಧೂರ್ತರಾಗಿಹರು |
 ನರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಕುಳ ನಹದೇ
 ವರವೇಲೆನಗಿಲ್ಲತಿ ಭಕುತಿ ಸಂ
 ಗರದೊಳೆನ್ನಯ ದಂಟಿ ಹೊಸ ಪರಿ ಬೇಡ ಮರಳೆಂದ || ೯

ಎಲವೊ ದುಷ್ಟ ಗ್ರಹದ ಬಾಧೆಯ
 ನಿಲಿಸಲಹಿಯರೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಗ
 ಳಳಿ ಬಲಿಪಾನಂಬಿನಿದ ಕೊಬ್ಬುಗಳಕಟ ಸಮ್ಮೋಡನೆ |
 ಗೆಲುವ ಕೊಡುವನು ವಾಸಿಯೇ ಮ
 ಕ್ಕಳುಗಳೊಡನೆಂದಿದರ್ಡತಿ ವೆ
 ಗ್ಗಳನು ನೀನೆಂದಂಬ ಸುರಿದನು ಪಪನಜನ ಮೇಲೆ || ೧೦

ನಿಲ್ಲ ಕಳಶಜ ತಪ್ಪಿದವ ನಾ
 ನಲ್ಲ ಫಲುಗುಣ ಸಾತ್ಯಕಿಯಪೋ
 ಲಿಲ್ಲ ತನ್ನಲಿ ವಿನಯ ಹಾರದಿರಿಲ್ಲ ಮನ್ನಣೆಯ |
 ಬಲ್ಲ ಗುರುವಿನ ಬಿಂಕ ಒಯಲಾ
 ಯಿಲ್ಲ ಯೆಂಬಪಕೀರ್ತಿ ಹೊಹುಪುದು
 ಬಲ್ಲನೆನುತುರವಣಿಸಿದನು ಮುಂಗೈಯ ಮಹಿ ವಿಡಿದು || ೧೧

ಮಳೆಗೆ ತೆರಳದೆ ಕೋಡ ಬಾಗಿಲಿ
 ಕಲಿ ವೃಷಭ ಹೊಗುವಂತೆ ದ್ರೋಣನ
 ಬಲು ಸರಳ ಸರಿ ವಳೆಗೆ ದಂಡೆಯನೊಡ್ಡಿ ದಳವುಳಿಸಿ |
 ಅಳವಿ ದಪ್ಪದೆ ಕೆಲದ ಖಡ್ಗವ
 ಸೆಳೆದು ಗುರುವಪ್ಪಳಿಸಿ ಕೈಯಲಿ
 ಕಳೆದು ಕಟ್ಟಳೆಯಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮ ಬೊಬ್ಬಿಹುದು || ೧೨

ಗಜಹಿನಿಲಿ ಗಿರಿ ಬಿರಿಯ ದಿವಿಜ
 ಪ್ರಜ ಭಯಂಗೊಳೆ ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕರಿ
 ವಿಜಯನಿಟ್ಟಣಿಸಿದರೆ^೧ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರೆ ಬಳಿನಲಿಸಿ |

^೧ ರ (ಖ.ತ). ^೨ ನು (ತ.ಖ).

ಸುಜನ ವಂದ್ಯನ ರಥವ ಹಿಡಿದನಿ
 ಲಜನು ಮುಂಗೈಗೊಂಡು ಪಡೆ ಗಜ
 ಬಜಿಸೆ ನಭಕೀಡಾಡಿದನು ಪಿಡಿ ಬುಗುರಿಯಂದದಲಿ || ೧೩

ಗಗನದಲಿ ರಥ ಯೋಜನಾಂತಕೆ
 ಚಗಿದು ಧರಣಿ^೧ಯ ಮೇಲೆ^೧ ಬೀಳಲು
 ನಗುತ ಕರಣವ ಹಾಯ್ಕಿ ಮಂಡಿಯೊಳಿಡನಾ ದ್ರೋಣ |
 ಜಗದೊಳಾವಭ್ಯಾಸಿಯೋ ತಾ
 ಳಿಗೆಯ ತಲ್ಲಣದೊಳಗೆ ನೆಗೆಪಿನ
 ಸುಗಮ ಸಾಹಸನರರೆ ಮರು ಭಾಷೆಂದುದುಭಯ ಬಲ || ೧೪

ತೂಗಿ ಕೆಡೆದುದು ತೇರು ಹುಡಿ ಹುಡಿ
 ಯಾಗಿ ಹೋದುದು ದ್ರೋಣ ಮನದನು
 ರಾಗ ಮಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ರಥದೊಳಗೆ ವೆಂರಣಿಸಿ |
 ಹೋಗ ಬಿಡೆನಿನ್ನ ಸಿಲಜನ ತಲೆ
 'ವಾ^೨ಗಿಸುವೆನಿನ್ನಿನುತ ಶಕಟದ
 ಬಾಗಿಲಲಿ ಗಿರಿಯಂತೆ ಸಿಂದನು ಸಮರಕನುವಾಗಿ || ೧೫

ಕೊಲುವುದನುಚಿತವೆಂದು ಗಗನ
 ಸ್ಥಳಕೆ ರಥವನು ಬಿಡುಡೆ ಯೋಜನ
 ದಳವಿಯಲಿ ಲಂಘಿಸಿತು ಹಯ ತತಿ ಸೂತಜರು ಸಹಿತ |
 ಎಲೆಲೆ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನಕಟಾ
 ಕೊಳುಗುಳದೊಳಪಡೆಸೆಯ ಕಂಡನೊ
 ಗೆಲಿದನೋ ರಿಪುವೆಂದುಲಿಯೆ ನಿಜ ಪಾಯ ದಳವಂದು || ೧೬

ನಿಜ^೧ ವರೂಢದಲಂದು ಕೌರವ
 ವಿಜಯ^೨ಮಾರುತಿ ಹೊಕ್ಕು ರಿಪು ಭೂ
 ಭುಜರನಹೆಯಿಟ್ಟ ದನು ಬಹಳಿತ ನಿಂಹ ನಾದದಲಿ |
 ತ್ರಿಜಗ ತಲ್ಲಣಿಸಿದುದು ವರ ವಾ
 ರಿಜ ವಿಲೋಚನ ಕೇಳಿದನು ಪವ
 ನಜನ ಪಟಬಲ ಬಂದುದೆಂದಹುಹಿದನು ಪಾರ್ಥಂಗೆ || ೧೭

^೧ ಗೆ ಕವಿದು (ಗ.ಟ.ದ.ನ). ^೨ ದೂ (ಕ.ಚ.ಪ).

ಭಕುತ ಮುಖ ದರ್ಪಣನು ಬಹು ಸಾ
 ತ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಂಡನು ಭೀಮಸೇನನ
 ವಿಕಟ ಸಿಂಹ ಧ್ವನಿಯನಾಲಿಸಿ ಜಿಗ್ಗಿದನು ಪಾರ್ಥ |
 ವಿಕಳತನವನು ಮಾಡು ಧರ್ಮಜ
 ಸುಕರ ಪರಿತೋಷದಲಿರಲು ರಿಪು
 ನಿಕರ ಮುಷಿದುದು ಪವನ ಪುತ್ರನ ರಥದ ಬುರ ಪುಟಕೆ || ೧೮

ಅರಿ ಭಟರು ಪವನಜನನಾಗುತ
 ಮರಳುತುಬ್ಬರ ಬವರವನು ತಂ
 ದರನೆಲೆಗೆ ಹಾಯ್ದಿದರು ಕರ್ಣಾಟಗಳ ಮುಂಬಿನಲಿ |
 ಜರಿದುದತಿರಥ ರಾಜಿ ಬಾಯಲಿ
 ಕರಿಷ್ಠ ಹಾಯ್ದಿದು ಭೂಮಿಪಾಲರ
 ಬಿರುದು ಮುದ್ರಿಸಿದಪು ಸಮೀರ ಕುಮಾರಸುರವಣಿಗೆ || * ೧೯

ಓಡುವುದು ಗರುವಾಯಿಯೇ ಭಯ
 ಬೇಡ ಭೂಮಿಪರೇನ್ನ ತೇರಿನ
 ಕೂಡೆ ಗಡಣಿಸಿ ನಾಕು ತಾರೇನು ನಿಮಗೆ ಕಾಳಗವ |
 ನೋಡಿ ನಿಮಿಷಕೆ ಭೀಮನಡಗಿನ
 ಲೂಡುವೆನು ರಣ ಭೂತವನು ಭಯ
 ಬೇಡೆನುತ್ತ ನಿಲಜನ ರಥವನು ತಟುಬಿದನು ಕರ್ಣ || ೨೦

ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲ ತೆಗೆಪಿನ
 ಹೊಗರಲಗಿನುರವಣಿಯ ರಥವಲಿ
 ಮಗುಳ್ಳ ಮಂಡಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯೋರೆಯ ಬಾಗಿದಪಯವದ |
 ಅಗಿದು ಕಡುಗೋಪವನು ಜನಲಹ
 'ನಗೆಯ ನಿಜಿಯಲರಿಯ ನುಂಗುವ
 ಬಗೆಯ ಬಲುಗೈ ಕರ್ಣ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಪವನಜನ || ೨೧

ಸಾರೇಲಪೂ ಸಾಯದೆ ವೃಥಾಹಂ
 ಕಾರವೇತಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಸದೆದ ಕ
 ಠೋರ ಸಾಹಸವಿಲ್ಲ ಕೊಳ್ಳದು ಕರ್ಣ ತಾನೆಸುತ |

* ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಕ.ಚ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ¹ ಸಿ (ಕ.ಗ.ಚ.).

ಆರಿದೈದಂಬಿನಲಿ ಪವನಕು
ಮಾರಕನನೆಸೆ ಮೇಘ ಘನ ಗಂ
ಭೀರ ರವದಲಿ ಭೀಮ ನುಡಿದನು ಭಾನುನಂದನನ ||

೨೨

ದೇವ ದಾನಪ ಭಟರು ನುಗ್ಗಿಂ
ದಾವು ಬಗೆದಿಹೆವುಳಿದ ಮರ್ತ್ಯರು
ನೀವು ತಾವೇನುತ ನಮರ್ಥರು ಕರ್ಣ ಗಳಹದಿರು |
ಡಾವರಿಗತನವಾರ ಕೂಡೆ ವೃ
ಥಾ ವಿಲಾಸಿಗಳೆಲವೊ ಸುಭಟರೆ
ನೀವೆನುತ ಹದಿಸೈದು ಶರದಿಂದೆಚ್ಚಿನಿಸುತನ ||

೨೩

ಎನಲು ಭೀಮನ ಬಾಣವನು ಖಂ
ಡಿಸಿದ ಮೂಟಂಬಿನಲಿ ರವಿಸುತ
ನನಮ ಸಾಹಸಿ ಯೆಚ್ಚಡೆಚ್ಚನು ಭೀಮ ಮುಟು ಗಣೆಯ |
ನಿಶಿತ ಶರವನು ಹತ್ತು ಶರದಲಿ
ಕುಸುರಿ ದಹಿದನು ಕರ್ಣನಿಬ್ಬರ
ದನೆಗೆ ದೇವಾನೀಕ ಮೆಚ್ಚಿತು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೪

ತೋಳು ಪಾಲಕಿದಿಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗು ನೃ
ಪಾಲನೆಲವೋ ಕರ್ಣ ಫಡ ಫಡ
ಮೇಳವಾದರೆ ಮೊಗೆವೆನರುಣಾಂಬುವನು ನಿನ್ನೊಡಲ |
ಕೋಲ ಸುರಿ ಸುರಿ ಯೆನುತ ಕುರು ಭೂ
ಪಾಲಕನ ಮದದಾನೆಯನು ಹೀ
ಹಾಳಿಗೆಡಿಸಿ ತುರಂಗ ರಥ ಸಾರಥಿಯ ಖಂಡಿಸಿದ ||

೨೫

ಉಡಿದು ರಥ ಸಾರಥಿಗಳವನಿಗೆ
ಕಡೆಯೆ ಕಾಲಾಳಾಗಿ ಭೀಮನ
ಬಿಡದೆ ಧಟ್ಟಿಸಿದನು ಶರ ನಿಕರದಲಿ ರವಿಸೂನು |
ಕಡಿದು ಬಿಸುಡದೆ ಕರುಣಿಸಿದಡವ
ಗಡಿಸಿದನೆ ತಪ್ಪೇನೆನುತ ಕೈ
ಗಡಿಯ ಪವನಜನೆಚ್ಚು ಕರ್ಣನ ಧನುವ ಖಂಡಿಸಿದ ||

೨೬

ಕರದ ಬಿಲು ಕಳಚಿದರೆ ಖಾತಿಯೊ
 ಳಿರದೆ ಹೊಸ ಹೊಂದೇರ ತರಿಸಲು
 ತಿರುಗಿದನು ನಿಜ ಮೋಹರಕೆ ದುಗುಡದಲಿ ಕಲಿ ಕರ್ಣ |
 ತೆಟಹು ಕೊಡದಿರಿ ಸೋತ ಕರ್ಣನ
 ಹರಿಬವೆಮ್ಮದು ನೂಕು ನೂಕೆಂ
 ದುರವಣಿಸಿದರು ಮತ್ತೆ ಕೌರವನನುಜರವಗಡಿಸಿ || ೨೭

ಎಲವೊ ಕರ್ಣನ ಗೆಲಿದ ಗರ್ವವ
 ಕಲಕುವೆವು ಫಡ ನಿಲ್ಲೆನುತ ಕೈ
 ಚಳಕಿಗರು ಪೂರಾಯ ಚಾಪದ ಬೆರಳ ಕಿವಿಗಡಿಯ |
 ಬಲುನರಳ ಸರಿ ವಳೆಯ ನಾಹನಿ
 ಗಳು¹ರವಣಿಸಿ ಕವಿದೆನುತ ಬರೆ ಕಂ
 ಡಲೆ¹ಮಿಡುಕನಾ ಭೀಮ ಮೂಗಿನ ಬೆರಳ ಬೆಹಗಿನಲಿ || ೨೮

ರಾಯನೊಡಹುಟ್ಟಿದರಲಾ ಪೂ
 ರಾಯವಿವದಿರ ಕೈ ಮಹಾದೇ
 ವಾಯುಧದ ಮಳೆ ಗಹದರೈ ನಿಲಲಿರಿದು ನಮಗೆನುತ |
 ವಾಯುನುತನಬ್ಬರಿಸೆ ಗಾಳಿಯ
 ಘಾಯ ಮೇಘದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಪೂ
 ಲಾಯಿತೇನೆಂಬೆನು ಕುಮಾರರೆ ಹೊಯಿಲ ಬೆಳೆ ಸಿರಿಯ || ೨೯

ಬಲ್ಲಡಗ್ಗಿ ಸ್ತಂಭವನು ಸಿಡಿ
 ಲಲ್ಲಿ ಮೇಳವೆ ಬಿನುಗುಗಳ ಗೆಲ
 ಬಲ್ಲಡಿವರಿಗೆ ಭೀಮ ಸದರವೆ ಹೇಳಲೇನಿದನು |
 ಚೆಲ್ಲಿದರೆ ಬಳಿವರಿದು ಚೌಪಟ
 ಮಲ್ಲ ಹೊಕ್ಕನು ಹೊಯ್ದು ಗದೆಯಲಿ
 ಘಲ್ಲಿಸಿದನನಿಯರೆದು ಕೊಂದನು ಕೌರವಾನುಜರ || ೩೦

ವರ ಸುಲೋಚನ ಚಿತ್ರರಥ ದು
 ಮರುಪಣ ಶತಾನೀಕ ನೀಲಾಂ
 ಬರ ವಿವಿಂಶತಿ ²ಚಿತ್ರಸೇನರ ದೀರ್ಘಲೋಚನನ² |

¹ ಲಿದು ಕವಿದೆನುತೈದಿಬರೆ ಕಂಡವೆ (ಗ.ಚ.ನ.ಪ). ² ಚಿತ್ರಲೋಚನ
 ದೀರ್ಘಬಾಹುಕನ (ಚ.ಪ).

ತಪುದು ತಿರುಗಿ ಸುಯೋಧನನ ಮೋ
ಹರಕೆ ಮೊಳಗಲು ಮತ್ತೆ ಬಲಿ ಸಂ
ವರಣೆಯಲಿ ಕೈಗೈದು ಭೀಮನ ಹಳಚಿದನು ಕರ್ಣ || ೩೧

ಫಡ ತೊಲಗು ಪವಮಾನಸುತ ನಿ
ನ್ನೊಡಲನೀ ಶಾಕಿನಿಯ ಬಳಗಕೆ
ಬಟಸುವೆನು ಬದುಕುವರೆ ಪಿಮ್ಮಿಟ್ಟೆನುತ ಬಳಿಸಲಿವೆ |
ಕಡು ನುಟಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಹಿಂದಕೆ
ಮಿಡುಕುವವನೇ ಕರ್ಣನೀತನ
ಕಡುಹ ನೋಡು ವಿಶೋಕ ಎಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಭೀಮ || ೩೨

ತಗರು ತೊಲಗಿದಡೇನು ಬಲು ಗಾ
ಳೆಗದ ಗಾಢಕೆ ಮೇಲೆ ಶಾರ್ಙ್ಗದ
ಸೊಗಡೆ ಸೈರಿಸಲಹೆಯೆ ಕಲಿತನದಂಗ ನಿನಗೇಕೆ |
ಉಗಿ ಸರಳ ಬಿಲುಗಾಱನಾದರೆ
ತೆಗೆದು ಕೈದುವ ಕೊಳ್ಳೆನುತ ತನಿ
ಹೊಗರು ಗಣಿಗಳ ನೊಸಿದನು ರವಿಸೊನು ಸಮರದಲಿ || ೩೩

ಸರಳ ಸರಳಲಿ ಕಡಿದನೆಚ್ಚರೆ
ತರಹರಿಸಿ ಮಗುಳೆಚ್ಚನೊಕಿದ
ದುರವಣಿಸಿದನು ಸಿಂಹ ಗರ್ಜನಮೊಡನೆ ಗರ್ಜಿಸಿದ |
ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿದನೊತ್ತಲಗಿದೊ
ತ ರಿಸಿದನು ಭುಜ ಬಲಕೆ ಭುಜ ಬಲ
ಸೆಯೆನಿಸಿ ಸಮ ಬೆಸನನೆಚ್ಚಾಡಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೩೪

ಬಳಲಿದವು ತೇಜಿಗಳು ಸಾರಥಿ
ಯಳುಕಿದನು ಶರ ಹತಿಗೆ ಭೀಮನ
ಬಲು ಪತಾಕೆ ತನುತ್ರ ರಥ ಕರ್ಣಾಸ್ಮ ಮಯವಾಯ್ತು |
ಪಿಳುಕ ಹೊದಿಸಿದನಬಲ ದೆಸೆಗಳ
ನಿಲುಕಲರಿದನೆ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರಕೆ
ಕಳಚಿ ಕಳೆದನು ಭೀಮ ತೊಟ್ಟನು ಮತ್ತೆ ಮಾರ್ಗಣವ || ೩೫

ತರಹರಿನು ಬಿಲುಗಾಟನಾದರೆ
 ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳೆನುತ ^೧ಪವನಜ
 ಬಿಲು ಗಣಿಯಲಿರದೆ^೨ಚ್ಚನಪಿತನ ಧನುವ ಸಾರಥಿಯ |
 ತುರಗವನು ನಿಂಧವನು ಮಾರ್ಗಣ
 ವೆರಡಲಿ ನುಗ್ಗೊತ್ತೆ ರಥದಿಂ
 ಧರಣಿಗಳಿದನು ಕರ್ಣ ಕೊಂಡನು ಹಲಗೆ ಬಂಡೆಯವ || ೩೬

ಲುಳಿಯಲೊಲೆದಿರಾಗಿ ತಾಗಿದ
 ಬಲು ಕಣಿಯ ಕರವಾಳನಿಕ್ಕಡಿ
 ಗಳೆದು ಹಲಗೆಯನೆಂಟು ಕಡಿ ಮಾಡಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ |
 ತೊಲಗು ಬಾಹಿರ ಮತ್ತೆ ಸಾರಥಿ
 ಬಿಲು ರಥವನನುಮಾಡು ಪಾರ್ಥಗೇ
 ಕಳೆದ ಮಿಸಲು ಕೊಲ್ಲನೆಲವೇ ಕರ್ಣ ಹೋಗಿಂದ || ೩೭

ತೇರ ಚಾಚಲಿ ಬೇಗ ಬಲುಗೈ
 ಸಾರಥಿಯ ಬರ ಹೇಳು ಹಿಂದಣ
 ಸಾರಥಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಂದುದು ಕರ್ಣ ನೋಲುವನೆ |
 ವೀರನಾವೆಡೆ ಶೌರ್ಯ ಪಾರಾ
 ವಾರನಾವೆಡೆ ಯೆನುತ ಕೌರವ
 ಧಾರುಣೀ ಪತಿ ಬೆನಸಿದನು ತನ್ನನುಜ ದುರ್ಜಯಗೆ || ೩೮

ಬಿಲು ದುಡುಕಿ ರಿಪು ಭಟನೊಡನೆ ಮುಂ
 ಕೊಳಿಸಿದನು ದುರ್ಜಯನು ಹಿಮ್ಮೆ
 ಚ್ಚಲವೊ ಪವನಜ ನಿಂದಡರಿವೆನು ನಿನ್ನೊಡಲನೆನುತ |
^೩ಒಲುಮೆಯೊಡೆ^೪ಹುಟ್ಟಿದರ ಬಯಕೆಯ
 ನಲಿಸುವರೆ^೫ನಾವಲ್ಲವೇ^೬ ಕುರು
 ಕುಲಲಲಾಮರು ತಪ್ಪಿ ನುಡಿಯರೆನುತ್ತ ^೭ಮಂಡಿಸಿದ^೮ || ೩೯

ಕೀಲಿಸಿದನೆಂಟಂಬಿನಲಿ ತುರ
 ಗಾಳಿಯನು ಸಾರಥಿಯನಾತನ
 ಕೋಲ ಬಂಡಿಸಿ ಧನುವ ಕಡಿದನು ಮೂಟು ಬಾಣದಲಿ |

^೧ ದಳ್ಳುರಿದುರುಗಲಂಬಿನಲೆ (ಗ.ಚ.ಪ). ^೨ ಧಂಗಳು (ದ). ^೩ ಒಲವಿ
 ನೊಡ (ಗ.ಪ). ^೪ ನೀವಹುದಲವೊ (ಚ.ಪ), ಕೊಲುವನುಕಣಾ (ದ).
^೫ ತೆಗೆದಚ್ಚ (ಗ.ಚ.ಪ).

ಹೋಳು ಗಳೆದನು ಸುಭಟ ನಿಜ್ವಲು
ಮೂಳೆಯನು ಮುಂಕೊಂಡ¹ ಬಿರುದರ
²ಸೀಳಿದನು ಕರೆ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಣನನುತ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ || * ೪೦

ರಥವ ಮೇಳೈಸಿದನು ಹೊಸ ಸಾ
ರಥಿಯ ಕರಸಿದನಾಹವದೊಳತಿ
ರಥ ಭಯಂಕರನೇಡಿದನು ಬಲು ಬಿಲ್ಲನೊದಡಿಸುತ |
ಪೃಥುವಿ ನೆಗ್ಗಲು ಸುಭಟ ಸಾಗರ
ಮಥನ ಕರ್ಣನು ಭೀಮಸೇನನ
ರಡವನಡಿಸುತ ಬಂದು ಪುನರಪಿ ಕಾಣೆಗವ ಹಿಡಿದ || ೪೧

ಗೆಲಿದು ಹೋಗದಿರನ್ನು ಕರುಳನು
ಕಲಕುವನು ನಿಲ್ಲನುತ ರವಿಸುತ
ಸೆಳೆದು ಮುಖ್ಯಿಯ ಕೆನ್ನೆಗಡಿಯಂಬಿನಲಿ ಬರೆ ಕಂಡು |
ಎಲಪೊ ಲೋಕದ ಭಂಡ ನಿನ್ನೊಡ
ನುಲಿವವರು ನಾವಲ್ಲ ಮಲೆತರೆ
ತಲೆಯ ಕಾಯಿದು ಬಿಡುವೆನಲ್ಲದೆ ಕೊಲುವನಲ್ಲಂದ || ೪೨

ಸರಳ ಸರಿ ಸೋನೆಯನು ಪವನಜ
ಗಿರಿಗೆ ಕಹಿದುದು ಕರ್ಣ ಮೇಘದ
ಹೊರಳಿ ಯೇನೆಂಬಿನು ಮಹಾಸಂಗ್ರಾಮ ಸಂಭ್ರಮವ |
ಸರಳನಲಿ ಧನುವಿನಲಿ ಗಡೆಯಲಿ
ಕರಹತಿಯಲಹಿತಾನ್ರವನು ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಬೀಸಿತು ಭೀಮ ಮಾರುತ ಕರ್ಣ ಮೇಘದಲಿ || † ೪೩

¹ ಬ (ಗ.ಚ.ಪ).

² ಹೂ (ಗ.ಚ.ಪ).

* ೪೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಗ.ದ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ:—

ಅರಿವಿವಿಂಶತಿ ಸತ್ಯನಂದನ
ಧುರಧುರಂಧರ ದೀರ್ಘದತ್ತನು
ದುರುಳ ಜಯನಂದನು ಮಹೋದರ ಪುಂಡ್ರಚಾನುಕನು |
ಉರುಭುಜವನಂದೋಪನಂದನ
ಪರಬಲಾಂತಕನೆಸಲು ಕೌರವ
ರುರುಳಿದರು ಹೊರಳಿದರು ತನುಗಳು ತಲೆಯು ನೀಗಿದವು ||

+ ೪೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಗ.ದ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೮೫ನೆಯ ಪುಟದ ಕೆಳಗಿರುವ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಧನುವನಿಕ್ಕಡಿ ಗಳೆದು ರಿಪು ನೂ
ತನ ಶಿರವ ಹುಯಿಸಲು ನಾರಥಿ
ತನವ ತಾನೇ ಮಾಡುತಿದಿರಾದನು ಕೃಪಾಣದಲಿ |
ಕನಲಿ ಖಡ್ಗವ ಮುಖುಯಿಸಲು ಮು
ಮೊನೆಯ ಶೂಲದಲಿಟ್ಟನಂತದ
ನನಿಲಿಸುತ ಖಂಡಿಸಲು ಮುರಿದನು ಮೋನದಲಿ ಕರ್ಣ || ೪೪

ಪವನಜನ ಬಡಹೋರಿ ಹೋದನೆ
ರವಿಸುತನು ಹೋಗಲಿ ವೃಕೋದರ
ನವಯವವ ಕೇಣಿಯನು ಕೊಟ್ಟೆವು ಬಾಣ ತತಿಗೆನುತ |
ತವ ಕುಮಾರರು ಮತ್ತೆ ಬಹಳ
ಹವವ ಹೊಕ್ಕರು ಹಕ್ಕಲಾದವ
ರವಗಡಿಸಿ ಕಣಕಿದರು ರಿಪು ಕಲ್ಪಾಂತ ಭೈರವನ || ೪೫

ವೀರರೆಂದೆನಿಸುವರು ತೊಡೆಹದ
ಶೌರಿಯದ ಸಿರಿವಂತರರನು ಕು
ಮಾರಕರು ನಿನ್ನವರು ಕೋಮಲ ಭೈರೃರಾಹವಕೆ |
ಮಾರಿ ಮುಖದವ ಕಲಿನ ಮನ ನಿ
ನ್ನಾರ ಹೃದಯನು ಭೀಮನವನೊಳು
ಹೋರಿದವರೇನಹರು ಕೇಳೈ ನಿನ್ನವರ ವಿಧಿಯ || ೪೬

ಬಳಗೊಳಗೆ ತನ್ನಾಣೆ ಘೋಷಣೆ
ಸಲುಪುದಲ್ಲದೆ ಸೊಡರು ಬೀದಿಗೆ
ಸುಳಿಯಲೆಲ್ಲಿಯ ಬೆಳಗು ತನ್ನ ಳಿವಿಂಗೆ ಹೊಣೆಯಾರು |
ಕೆಲ ಬಲದ ಮನ್ನೆಯರ ಹೊಯ್ಯ
ಗ್ಗ ಳಿಕೆ ಕೊಂಬುದೆ ಭೀಮನಲಿ ಕೈ
ಹೊಲನುಗಾಡನು ಹಿಂಡಿದನು ಕೌರವ ನಹೋದರರ || ೪೭

ಸರಳ ಕಡಿಕಡಿದಿಳುಹಿ ನೂತನ
ಕೂರಳ ಹರಿಯಿಸಲಾಗ ಕರ್ಣನು
ಯಿರದೆ ಮತ್ತೆತ್ತಿದನು ಹಲಗೆ ಕೃಪಾಣು ಸುರಿಗೆಯಲಿ |
ಬರಸೆಳೆದು ಖಡುಗವನು ಮುಖುಯಿಸ
ಲಿರದೆ ಹೊಗಲು ಕೃಪಾಣದಲಿ ಸಂ
ಗರದೊಳವಮುಖುಯಿಸಲು ಮುರಿದನು ಮಾನದಲಿ ಕರ್ಣ ||

ದ್ರುಮ ವಿಕರ್ಣ ಸುಷ್ಕೇಣ ಚಾರು
 ಕ್ರಮ ವಿವಿತ್ಸುಕ ವಜ್ರಬಾಹುಕ
 ದಮನ ದೀರ್ಘೋದರ ಮಹೋದರ ಕುಂಡದಾರುಕನ |
 ಯಮನ ಕೈಯೆಡೆಗೊಟ್ಟು ಘನ ವಿ
 ಕ್ರಮದ ನಿರಿ ಹೊದಹೋಳೆ ಜಯ ವಿ
 'ಕ್ರ'ಮದೊಳಬ್ಬರಿಸಿದನು ನಿಷ್ಕುರ ಸಿಂಹನಾದದಲಿ || ೪೮

ಇದೆ ಸವಿಾರ ಕುಮಾರಕನ ಜಯ
 ಮದದ ಸಿಂಹ ಧ್ವನಿಯೆನುತ ಹಿ
 ಗ್ಗಿದನು ಧರ್ಮಜನೊದಪುದವು ಗಂಭೀರ ಭೇರಿಗಳು |
 ಕದನ ಲಗ್ನಿಯ ಕಹಳೆ ಬಹು ವಾ
 ದ್ಯದ ಮಹಾದ್ಭುತ ರಭಸ ಮಿಗೆ ಹೂ
 ಟಿದನು ನನ್ನಾಹದಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಮತ್ತೆ ಕಲಿ ಕರ್ಣ || ೪೯

ನವ ಪರೂಢ ತುರಂಗ ಸಾರಥಿ
 ೨ನವಗ ಮೊಟ್ಟೆಯದಲ್ಲ ೩ ಬಹಳಾ
 ಪವದೊಳಗೆ ಮುಂಕೊಂಡು ಭೀಮನ ಹಳಚಿದನು ಕರ್ಣ |
 ತವಕ ಮಿಗಲೆಚ್ಚಾಡಿ ಪುನರಪಿ
 ಪವನಜನ ಘಾಯದಲಿ ಸೋಲಿದು
 ಬವರ ಮುಖದಲಿ ಹಿಂಗಿದನು ಪದನೊಂಟು ಸೂಳಿನಲಿ || ೫೦

ಮುಳಿದು ವಿಸಾಸೆಯ ಮುರಿದು ಹುಬ್ಬನು
 ಬಲಿದು ದಳ್ಳುರಿ ದಿರುಳನಕ್ಷಿಗ
 ಳೊಳಗೆ ಪಸರಿಸಿ ಘುಡುಘುಡಿಸಿ ರೋಮಾಳ ಸೈನಿಮಿರೆ |
 ಪಲು ಮೊರೆದು ಹೊಗರಿಡುವ ಮೋಹಿಯ
 ಲಿಳಿವ ಬೆಮರನು ಬೆರಳ ಕೊನೆಯಲಿ
 ಬಳಿದು ಭಾರ್ಗವ ದತ್ತ ಬಾಣಕೆ ನೀಡಿದನು ಕರವ || ೫೧

ಎಲವೆಲವೊ ಕಲಿಯಾಗು ಮಾರುತಿ
 ಗೆಲಿದನೆಂದಿರಬೇಡ ಸೋಲದ
 ಗೆಲವಿನುದಯ ಮುಹೂರ್ತ ವಶ ಮೈಗುಡದೆ ಕಾದುವುದು |

ಛಲವದುಳ್ಳಡೆ ಸಾಕು ನೀನೀ
ಹಲಗೆಯಲಿ ಹೊಕ್ಕಾಡಿ 'ಮರಳಿದು'¹
ತಲೆವೆರಸಿ ನೀ ಹೋದಡಸ್ತು ತ್ಯಾಗ ತನಗೆಂದ ||

೫೭

ಉಂಟು ಶಿವ ಶಿವ ಹುನಿಯ ನುಡಿ ನಿನ
ಗುಂಟೆ ಗೆಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆ ಶೌರ್ಯದ
ಗಂಟು ಬಲುಹದ ಕಂಡು ಬಲ್ಲೆನು ಹಲವು ಬಾರಿಯಲಿ |
ನುಂಟಿಗೆಯನಾಯ್ವೆನು ಕಣಾ ಬಲು
ಕಂಟಕವಲೇ ನರನ ನುಡಿ ನೀ
ನೆಂಟು ಮಡಿ ಗಳಿಹಿದರೆ ತಪ್ಪೇನೆಂದನಾ ಭೀಮ ||

೫೮

ಆದಡೆಲವೊ ದುರಾತ್ಮ ಮಾರುತಿ
ವಾದದಲಿ ಫಲವೇನು ಬಲ್ಲರೆ
ಕಾದುಕೊಳ್ಳಾ ಸಾಕು ಕಡು ಸಾಹಸಿಕ ಗಡ ನೀನು |
ಹೋದೆ ಹೋಗಿನ್ನೆನುತ ಕಣೆ ಹದಿ
ನೈದಟಲಿ ಕೆಡಹಿದನು ತುರಗವ
ನೈದು ಬಾಣದಲೆಚ್ಚು ಕಡಿದೀಡಾಡಿದನು ರಥವ ||

೫೯

ಎರಡು ಶರದಲಿ ಸಾರಥಿಯ ಹೇ
ರುರವನೆಸೆಯಲು ಘಾಯದಲಿ ² ತರ
ಹರಿಸಿದವ ಹಾಯ್ದನು ಯುಧಾಮನ್ಯುವಿನ ³ 'ಹೊರೆಗಾಗಿ' |
ಮರಳಿ ಹತ್ತೆಂಬಿನಲಿ ಭೀಮನ
ಕೆರಳಿಬಿದನಾಟಂಬಿನಲಿ ಹ
ನ್ನೆರಡಟಲಿ ಹದಿನೆಂಟಟಲಿ ⁴ 'ಮಗುಳೆ'ಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟಿದ ||

೬೦

ಶರ ಹತ್ತಿಗೆ ಸೆಡೆಯದೆ ವೃಕ್ಕೋದರ
ನೆರಡು ಕವಲಂಬಿನಲಿ ಕರ್ಣನ
ಶಿರವನೆಚ್ಚಡೆ ತಪ್ಪಿದನೆಡೆಯಲಿ ಭಾನುಸುತ ನಗುತ |
ತಿರುಹಿ ಶಕ್ತಿ ಯಲಿಟ್ಟರೆಡೆಯಲಿ
ತಪ್ಪಿದು ಭೀಮನ ಕರದ ಚಾಪವ
ನೆರಡು ಕಡಿ ಮಾಡಿದನು ಬಳಿಯಲಿ ನೊಸಲನೊಡೆಯೆಚ್ಚು ||

೬೧

¹ ಬಳಿಕೀ (ಗ.ಚ.ಪ). ² ನಿಲಿಲಿಯ (ಕ.ಗ.ಟ.ತ). ³ ರಥಕಾಗಿ (ಗ.ದ.).

⁴ ಮುರಿಯೆ (ಗ.ಚ.).

ವಾಯುಸುತ ಖಾತಿಯಲಿ ಹಲಗೆಯ
ಡಾಯುಧವ ಕೊಂಡರಿ ಭಟನ ಮೇ
ಲ್ವಾಯಿದಡೆ ಸಮ್ಭವವ ಬಿಟ್ಟನು ಧ್ವಜದ ಕಂಭದಲಿ |
ಆಯುಧವ ಕೊಂಡಿದ್ದಿದಡೆ ಹಗೆ
ಮಾಯವಾದನು ಪೂತುರೆನುತ ಗ
ದಾಯುಧನು ಮರಳಿದರೆ ಕೈಯೊಡನೆದ್ದನಾ ಕರ್ಣ ||

೫೭

ಅರಿ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದೆಚ್ಚಿನನಿಲ ಕು
ಮಾರಕನ ಖಂಡೆಯವನೊಂದೇ
ಕೂರಲಗಿನಲಿ ಕಡಿದು ಬಿಡುಟನು ^೨ಚಿದಿದ ಹಲಗೆಯನು^೨ |
ಅರುಭಟೆಯಲಿ ಭೀಮ ಕಾವವ
ರಾರು ಕರೆಯಾ ಕರ್ಣ ಕೊಲುವಡ
ದಾರು ಫಡ ಪಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಬವರೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

೫೮

ಮಡಿದ ಕರಿಗಳ ಕಾಯವನು ನಿ
ಚ್ಚೊಡಲ ತುರಗಂಗಳನು ಮುಗ್ಧದ
ಕೆಡೆದ ತೇರಿನ ಗಾಲಿಗಳ ಕೊಂಡಿಟ್ಟನಾ ಭೀಮ |
ಎಡೆಯಲಾ ಕರಿಯೊಡಲನಾ ಹಯ
ಮೊಡಲನಾ ರಥ ಚಕ್ರವನು ಕಡಿ
ಕಡಿದು ಬಿಡುಟನು ಹೊದ್ದಿದನು ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ಕರ್ಣ || *

೫೯

^೧ ಡಾಕಿದರೆ (ಗ.ಚ), ಡಡುಡವರೆ (ನ). ^೨ ಹರಿಗೆ ಬದ್ಧಿಗಯ (ಗ.ಚ).

^೩ ಕಿರುಕಿ (ಗ.ಚ.ದ.ಪ).

* ೫೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ:—

ತೇರು ಮುಖದವು ಕುದುರೆ ಬೀಳ್ವವು
ಸಾರಥಿಗಳಡೆಗೆಡೆದರೆಂತಾ
ಚಾರುಭಾರಿಯ ಬಿಲ್ಲು ನೋವವು ಭೀಮನುರವಣಿಗೆ |
ನೂಲಯನಸುತ ಮರಳೆ ಮರಳಿದು
ಸೈರಣಿಯ ಸಮಕೊಳಿಸಿ ಪಡಿನೆ
ಣ್ಣಾರಿ ಭೀಮನ ತಾಗಿದನು ಭಾಪೆಂದುದಮರಗಣ ||
ಒಡೆಯ ಹರನಂಬಿನಲಿ ಭೀಮನ
ಕಡುಹನಾನುತ ಕರ್ಣ ನಸುನಗು
ತೊಡನೊಡನೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾದನು ತಾಗಿದನು ಮುನಿದು |
ಗಡಣಿಸಿದ ಬಾಣಾಬ್ಧಿಯನು ಗುಡು
ಗುಡಿಸುತನಿಲಜ ಕಾದುತಿರುತಿರೆ
ತೊಡೆಮುಖಯಲಳವಡವನಲು ಹೊಯ್ದನು ಚಾಪದಂಶದಲಿ ||

ಕೈದು ನೆಹಿ ತೀರಿದರೆ ಹೆಣನೇ
 ಕೈದುವಾದವು ಪರ ಬಲಾಂತಕ
 ಕೈದುಕಾಟರ ಕೈಯ ಬಾಯಲಿ ಭೀಮ ನಿಲುಕಿದಲಾ |
 ಕಾದುಕೊಳ್ಳನೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನಯ
 ಮೈದುನನು ಗಡ ಮಹಿಯ ಹೊಗು ಹೋ
 ಗೈದೆಯಹೋ ವಿಧವೆಯೋ ಪಾಂಚಾಲಿ ಹೇಳಿಂದ || ೬೦

ಬಿಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪಿನಲಿಹಿದು ಭೀಮನ
 ಘಲ್ಲಿನಿದನೆಲವಲಪೂ ಮಾರುತಿ
 ಯುಳ್ಳಿ ಗಡ್ಡದ ಹುಡುಗನು ರಣಮೂಢ ನಿಲುಕಿದಲಾ |
 ಎಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಾಟೋಪ 'ಹಿಂದಣ'
 ಹೊಳ್ಳು ನುಡಿ ಹಾಡಿದವೆ ಕೌರವ
 ರೆಲ್ಲರನು ಸವಟಿದೆಯಲಾ ಸಂದೇಹವೇನೆಂದ || ೬೧

ಒಡೆಯ ದುರಿಯೋಧನನ ತೊಡೆಗಳ
 ನುಡುವೆ ದುಶ್ಯಾಸನನ ರಕುತವ
 ಕುಡುವೆನೆಂದುಬ್ಬಟೆಯ ಭಾಷೆಯಲಾ ಮಹಾದೇವ |
 ನುಡಿದ ನುಡಿವಳಿ ಸಂದುದೇ? ನಿ
 ಮೈತಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿ ಭೀಮ ದುಗುಡವ
 ಬಿಡು ಮರುಳೆ ತಲೆಗುತ್ತಲೇತಕೆ ಯಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬೨

ಎಲ್ಲಿ ಪಡು ರಸ ಮಯದ ಭೋಜನ
 ವೆಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಫಲಾಫದುಬ್ಬರ
 ವೆಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಕ್ಷ್ಯಗಿರಿಗಳು ಫೃತದ ಕಡಲುಗಳು |
 ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರವಣಿಗೊಪ್ಪುವ
 ದಲ್ಲದೇ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮುಖದಲಿ
 ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬದ ತುಪ್ಪಿ ನಿನಗೇಕೆಂದನಾ ಕರ್ಣ || ೬೩

ತಾಯ ಮಾತನು ಪಿರಾಟು ನಿನ್ನನು
 ನೋಯಿಸಿದೆನದೆ ಸಾಕು ಬೀವವ
 ಕಾಯಿದೆನು ಬಿಟ್ಟೆನು ವೃಕೋದರ ಹೋಗು ಹೋಗಿನಲು |

¹ ವಂದಿನ (ಚ). ² ಸಂಭವಿಸಿತೇ (ಕ.ಟ.ತ). " ನಿನ್ನಾಟೋಪವು
 (ಗ.ಚ).

ವಾಯುಸುತ ಸಿಲುಕಿದನಲಾ ಕಾ

ಳಾಯಿತೆನುತಸುರಾರಿ ರಥವನು

ಹಾಯಿಸಲು ಮುರಿಯೆಚ್ಚು ಕರ್ಣನ ತೆಗೆಸಿದನು ಪಾರ್ಥ || * ೬೪

ಹದಿಮೂವನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

---

* ೬೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಕ ಗ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಜನಪ ಕೇಳೈ ದೈವ ದೂರರು
ಮುನಿದು ಮಾಡುವುದೇನು ನಿನ್ನವ
ರೆನಿತು ಭವದಲಿ ಭಜಿಸಿದರೊ ನಿಷ್ಕಯಲಿ ಹರಿಪದವ |
ಇನ ತನೂಜಗೆ ಸಿಕ್ಕಲನಿಲಜ
ದನುಜಹರನಡಹಾಯ್ ನಿಲ್ಲಗೆ
ನೆನಹದೆಂತುಟೊ ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರ ನರಯಣನ ||

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ || ಸಂಗರದೊಳಂದಹಿತ¹ ಭಟ¹ ಮಾ
ತಂಗ ಕಂಠೀರವನು ರಣದೊಳ
ಭಂಗ ಮುಖದನು ಫಲಗುಣನು ಲಭ ರಾಯ ಸೈಂಧವನ ||

ಚಿತ್ತವಿಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ರವಿಸುತ
ನಿತ್ ಮುರಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥ
ದತ್ತ ತಿರುಗಿದನನಿಲಿಸುತ ಭಾರಣೆಯ ದುಗುಡದಲಿ |
ಇತ್ತ ಭೂರಿಶ್ರವನು ಭಾರಿಯು
ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರಥ ನಹಿತ ಕೈ
ಗುತ್ತಿದನು ರಣ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಲಲಿತ ಕಬರಿಯಲಿ || ೧

ಒಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಕರ್ಣ ಗುರುಸುತ
ರೊಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ಶಲ್ಯ ಶಕುನಿಗ
ಳೊಂದು ದೆಸೆಯಲಿ ಭೂರಿ ಕೃತವರ್ಮಕ ನುಯೋಧನರು |
ಮುಂದುಗೊಡಿಸಿದರರ್ಜುನನನೀ
ಬಂದ ಭೂರಿಶ್ರವನ ನಿಲಿಸುವೆ
ನೆಂದು ಸಾತ್ಯಕಿ ಬಿಟ್ಟನಾತನ ಹೊರಗೆ ನಿಜ ರಥವ || ೨

ಎಲವೆಲವೊ ಭೂರಿಶ್ರವನೆ ಫಡ
ಗೆಲಿದು ಹೋಗದಿರೆಲ್ಲ ಹೊಗುವಡೆ
ತಲೆ ವರನಿ ಹೊಗಲೀಯೆನಿದಿರಾಗೆನುತ ಮೂದಲಿಸೆ |
ಎಲವೊ ಸಾತ್ಯಕಿ ಸುಭಟ ಬಾಹಿರ
ಗಳಹದಿರು ದಿಟ ವೀರನೇ ಕೂ
ರಲಗಿನಲಿ ಮಾತಾಡು ಬಹುನುಡಿ ಭಂಡತನವೆಂದ || ೩

ಆದಡಿದ ಕೊಳ್ಳೆನುತ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಕೋದನಭ್ರವನಂಬಿನಲಿ ಬಲು
ಪಾದನೈ ಮರು ಎನುತ ಕಡಿದನು ಸೋಮದತ್ತನುತ |

¹ ಬಲ (ಕ), ಮದ (ಚ.ಪ).

ಕಾದುಕೊಳ್ಳೆನುತೆಚ್ಚನಂಬಿನ
ಬೀದಿವರಿ ಬಲುಹಾಯ್ ಬಿತ್ತಯಲಿ
ಕೈದುಕಾಡರು ಮೆಚ್ಚಿನಿದರಮರಾನುರಾವಳಿಯ ||

೪

ದೂರದಲಿ ನಿಂದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ
ನಾರು ಮಾಡುವುದೇನು ಸಾತ್ಯಕಿ
ಕೂರನಿಯನುಗಿ ಬಿಸುಟು ಕಳೆ ಕೋದಂಡ ಮಾರ್ಗಣವ |
ವೀರನಪಡಿರಾಗೆನುತ ಬಹು
ಭಾರಣದ ಚಮ್ಮಟದ ಬಡುಗದ
¹ಪಾರಗ¹ದ ಪರಿಣತರು ಹೆಣಗಿದರುಬ್ಬಣ್ಣ²ಯತರು² ||

೫

³ನೆಲನ³ ತಗ್ಗಿ ನಲುಪ ರದ ಮೆ
ಯ್ಯೊಲವಿನಲಿ ¹ಪಾರಗದ¹ ಬವರಿಯ
ನುಳುಹಿನಲಿ ಚಮ್ಮಟದ ಪಯವಂಚನೆಯ⁴ಲುಜ್ಜುಟದ⁵ |
ಬಲಿದ ದಂಡೆಯ ಮನೆಯ ಬಯಸಿಕೆ
ಲುಳಿಯ ಮೈಗಳ ಲವಣಿಸಾರರು
⁶ಕೊಳುಗಿಡಿಯ ಬಂಡೆಯದ ಬಣಕಟಿಸೆಯೆ ಕಾಡಿದರು ||

೬

ತಳಿತ ಮಿಂಚಿನ ಮುರಿವುಗಳೊ ತನಿ
ಹೊಳಹುಗಳೊ ಬಂಡೆಯದ ಧಾರೆಯ
⁷ ಕೊಳುಗಿಡಿಯೊ ಬದ್ಯೋತ ರಾಸಿಯೊ ಹೇಳಲೇನು⁸ದನು |
ಖಳಿಕಟಿಲ ಬಿಡುವುಯಿಲೊ ನಿಡಲಿನ
ನುಳಿಯೊ ಮೈಮನೆಯರುಣ ವಾರಿಯೊ
ಮಳೆಗಳಿಲ್ಲದ ಹೊನಲೊ ರಣದಲಿ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ ||

೭

ಲುಳಿಯ ಪಯಪಾಡುಗಳ ಬವರಿಯ
ನುಳಿವುಗಳ ಜಾಲುಗಳ ಘಾಯದ
ಕಳವುಗಳ ಕೈ¹ಮೆಗಳ¹ ಮೋಡಾಮೋಡಿಯುಬ್ಬಣದ |

¹ ಲೋರಣ (ಗ), ಪಾರಣ (ಚ.ಪ). ² ಯುಧರು (ಗ). ³ ಕೆಲದ (ಚ.ಪ). ⁴ ಪಂಪನಿದ (ಗ), ಬೋರಣದ (ಚ), ಯೋರಣದ (ಪ). ⁵ ಝಡತೆಯಲಿ (ಗ), ಲುತ್ತಟದ (ಪ), ಲುಬ್ಬಟದ (ನ). ⁶ ಕ (ನ.ಪ). ⁷ ತ (ಗ.ತ), ಕು (ಚ.ಟ.ತ), ಕ (ದ). ⁸ ಲಂದ(ಕ.ಟ.ದ). ⁹ ಮೈಯ (ತ).

¹ಲಲಿತ¹ ಚಿತ್ರದ ಚದುರ ಭಟರ
²ವೈಳಿ² ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ನೋಟಕ
 ರುಲಿದುಡಿಬ್ಬರ ಶ್ರಮದ ಶೌರ್ಯದ ವೆಗ್ಗೆ³ಳಿಯತನಕ³ ||

೮

ಮನೆಯ ಮೈಗಳೊಳೊ⁴ಹಿವುತಿದರ್ವು⁴
 ಬಿಸಿ ರಕುತ ಮೊನೆಗುತ್ತುಗಳ ಕಿ
 ಬ್ಬನುಣಿನಲಿ ಜೋಲಿದವು ಕರುಳುಗಳಾಹವದ ಭಟರ |
⁵ಮ⁵ಸಕ ಮನುಳದು ಮನದ ಖಾತಿಯ
 ಮುಸು⁶ಡು⁶ ಮುಣಿಯದು ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
 ಬೆಸುಗೆ ಸಡಿಲದು ಭೂಪ ಭೂರಿಶ್ರವನ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ||

೯

ಬರಬರಲು ರಿಪುಭಟನ ಹೊಯ್ಗು⁷ಳ
 ಧರಧುರಕೆ ಕಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯ ತರ
 ಹರಣಿ ತಗ್ಗಿತು ಮಹಿಮೆ ಮುಗ್ಗಿತು ಮುಣಿದಾದ್ಗಳಿಕೆ |
 ಉರವಣಿಸಿ ಭೂರಿಶ್ರವನು ರಿಪು
 ವರನ ಖಡುಗವ ಮುಣಿಯ ಹೊಯ್ದು
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಕಡೆಗಾಲಿಂದ ಹೊಯ್ದನು ಹಾಯ್ದು ಮುಂದಲೆಗೆ ||

೧೦

ಕೊಡಪಿ ಕುಸುಕಿಹು⁷ದಡ್ಡಬೀಳಿಕಿ⁷
 ಮಡದಲುಹಿ ಘಟ್ಟಿಸಿ ಕೃಪಾಣವ
 ಜಡಿದು ಗಂಟಲ ಬಳಿಗೆ ಹೂಡಿದನರ⁸ವುದಕೆ ಕೊರಳ⁸ |
⁹ಹಿಡಿ⁹ ಮಹಾನ್ಮವ ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯನ
 ಕಡು ನಿರೋಧವ ನೋಡು ಫಲುಗುಣ
 ನುಡಿಗೆ ತೆಹಿಹಿಲ್ಲೆಂದು ಮುರರಿಪು ಜಟಿದನರ್ಜುನನ ||

೧೧

ವೇವ ನಮ್ಮದು ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧವಿ
 ದಾವ ಹದನನು ಬೆಸನಿಡಿರಿ ತಲೆ
 ಗಾವು¹⁰ವೇನರಿ¹⁰ದಲ್ಲ ಮೊದಲಿ ನುಡಿದ ಸಮಯವನು |

¹ ಲುಳಿಯ (ಗ.ಚ.ದ.ಪ), ಲಳಿಯ (ನ). ² ವೈಳಿಸಿ (ಚ). ³ ಳಾಯ ತಕೆ (ಚ.ಪ). ⁴ ಗುತಲಿದರ್ವು (ಚ.ಪ). ⁵ ಲ (ದ). ⁶ ಕು (ಕ.ಗ). ⁷ ದಡ್ಡಬೀಳಿಕಿ (ಕ), ದಡ್ಡಬೀಳಿಸಿ (ಗ.ದ), ದಡ್ಡಬೀಳಿಕೊಪದಿ (ಚ.ಪ). ⁸ ವನ ಮಯದಲಿ (ತ.ನ). ⁹ ತೊಡು (ಪ) ¹⁰ ವೆನಗರಿ (ಗ.ನ).

ಭಾವಿಸುವುದೆನೆ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಲಿ
ರಾವಣಾಂತಕನೆಂದನೆಲೆ ಮರು
ಳಾವ ನಿರುತದ ಧರ್ಮವಿದ್ದುದು ಕೌರವೇಂದ್ರನಲಿ || ೧೨

ನೆರೆದ ಪಡುರಥರೊಬ್ಬ ಹಸುಳೆಯ
ಕೊರಳನರಿವಂದಾವ ಧರ್ಮದ
ನಿರುತವನು ನೀ ಕಂಡೆಯೆನಲಾರಿ ಮಸಗಿತುದರದಲಿ |
ಸರಳ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಸೇದಿದನು ಸಂ
ಗರದ ಭೂರಿಶ್ರವನ ಬಡುಗದ
ಕರವ ಕತ್ತರಿಸಿದನು ತಲೆಗಾಯಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ || ೧೩

ಭರದಲೆತ್ತಿದ ಪೋಳು ಕಟವಡೆ
ದುರುಳಿತವನಿಗೆ ಸುರಿವ ರಕುತದ
ಸರಿವಿನಲಿ ನೆಹು ನನೆದು ಭೂರಿಶ್ರವನು ನನು ನಗುತ |
ಮುರಿದು ಪಾರ್ಥನ ನೋಡಿ ವಾಮದ
ಜೆರಳನೊಲೆದನು ಲೇಸು ಲೇಸ
ಬ್ಬರದ ಬಿರುದಿನ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರು ಪಾಂಡುಸುತರೆಂದ || ೧೪

ಆರು ಕೊಟ್ಟರು ತರವನಿದ ಮದ
ಸಾರಿಯೋ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನಹ ಜಂ
ಭಾರಿಯೋ ಮೇಣ್ ಕೃಷ್ಣ ದ್ರೋಣ^೧ರೊ ಹೇಳು ಹುನಿಯದಿರು |
ವೀರನಹೆಯೋ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನವೊ
ಲಾರು ಬಿಲುಗಾಱರು ಮಹಾಸ್ತ್ರವಿ
ದಾರು ಕಲಿಸಿದ ವಿದ್ಯವುಪಯೋಗಿಸಿತು ನಿನಗೆಂದ || ೧೫

ಅಹುದೆನೀ ವಿದ್ಯವನು ಕೃಷ್ಣನೊ
ಳಹುದೆಯಾಗಲು ಬೇಕು ಕಪಟದ
ನೆಹುವಣಿಗೆಗಳನಹಿಯರಿಂದ್ರ ದ್ರೋಣ ಶಂಕರರು |
ಮಹು ಮಹುಯಲಿಹುಗಾಱನಸುರರ
ಮುಹಿದನೆಂಬರು ಕುಹಕ ತಂತ್ರದ
ಹೊಹುಗೆವಾಳನ ಸಂಗದಲಿ ನೀವ್ ಕಟ್ಟಿರಕಟಿಂದ || ೧೬

^೧ ನೊ (ಕ.ಗ.ಚ).

^೨ ದೈಯು (ತ).

ಓಡಿ ಕೊಂದನು ಕಾಲಯವನನು
 ಬೇಡಿ ಕೊಂದನು ಕೈಟಭನ ಕೈ
 ಮಾಡಿ ಕೊಲಿಸಿದ ವಾಗಧನನಭಿಮಾನ ಗೇಡುಗನ |
 ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಮೂಱು ಲೋಕದ
 ಬೀಡಲುಯೆ ಬಾಹಿರನನೀ ಹರಿ
 ಯಾಡಿಸಿದವೋಲಾಡಿ ಕೆಟ್ಟಿರಿ ಖಳರು ನೀವೆಂದ ||

೧೭

ಪೊಡವಿಯೊಳು ಯಾದವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ಗೆಡುಕರದಹೊಳು ಹುಟ್ಟಿದನು ಕೊಲೆ
 'ಗಡಿಗ' ಹಾವಿನ ಹುತ್ತದಲಿ ಹಾವೈಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಂತೆ |
 ನಡೆವಳಿಯ ನೋಡಿದರೆ ಲೋಗರ
 ಮಡದಿಯರು ತನ್ನವರು ರಕ್ಕಿನ
 ಕಡಲು ಕೃಷ್ಣನ ನಂಬಲಿಹ ಪರವಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆಂದ ||

೧೮

ಎಂದಡೆಂದನು ಪಾರ್ಥನೆಲವೋ
 ಮಂದಮತಿ ನೀನೆಂದರಹುದೆ ಮು
 ಕುಂದನನು ನಂಬಿದರಿಗಿಹ ಪರನೌಖ್ಯ^೨ ಭಯವಿಲ್ಲ |
 ಇಂದು ನಾವ್ ಮಾಡಿದುದು ಹೊಲ್ಲೆಹ
 ವೆಂದೆ ನೀನದನಲುಯೆ ಶಿಷ್ಯನ
 ಕುಂದು ಹೆಚ್ಚು ಗಳಾರದೆಂಬುದ 'ಹೇಳು' ನೀನೆಂದ ||

೧೯

ಎನಗೆ ಸಾತ್ಯಕಿ ಕೋಲ ಮಗನಾ
 ತನ ವಧೆಯನಾ ಕಾಣಲಾಗದು
 ಮನಕೆ ಮತವೇ ನಮ್ಮ ಹರಿಬಕೆ ಬಂದು ಕಾದುವನ |
 ಸಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವ
 ಜನವಲುಯದೇ ಹೋಗು ಹೋಗಿನೆ
 ಮನದೊಳಗೆ ನಗುತಿದನಾ ಭೂರಿಶ್ರವ ಕ್ಷಿತಿಪ ||

೨೦

ಎಲವೇ ಸಾತ್ಯಕಿ ಬದುಕಿದ್ದೆ ನರ
 ನುಳುಹಿಕೊಂಡನು ಹೋಗಿನುತ ಹೆಡ
 ತಲೆಯನೊಡೆದನು ನಿಂದು ಬರಿಕೈ ಮುಖದ ಗಜದಂತೆ |

^೧ ಗಡಿಯ (ತ), ಗಡುಕ (ದ). ^೨ ಕಲ್ಲ (ಕ), ಜನ್ಮ (ಗ.ಚ.ದ).
^೩ ನೋಡು (ಕ.ಗ.ಚ).

ಬಲೆವುತೈತಂದೊಂದು ರಣಮಂ

ಡಲಹೊಳಗೆ ಪದ್ಮಾಸನವನನು

ಕೊಳಿಸಿ ಯೋಗಾರೂಢನಾದನು ವರ ಸಮಾಧಿಯಲಿ ||

೨೧

ತರಣಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯ

ನಿರಿಸಿ ಬಹಿರಿಂದ್ರಿಯದ ಬಳಕೆಯ

ಮುಖಿದು ವೇದಾಂತದ ರಹಸ್ಯದ 'ವಸ್ತು' ತಾನಾಗಿ |

ಇರಲು ಸಾತ್ಯಕಿ ಕಂಡು ಖತಿಯು

ಬ್ಬರಿಸಿ ಕಿತ್ ಕಠಾರಿಯಲಿ ಹೊ

ಕ್ಕುರವಣಿಸಿ ಭೂರಿಶ್ರವನ ತುಲುಬಿಂಗ ಲಾಗಿಡಿದ ||

೨೨

ಅಗದಾಗದು ಕಷ್ಟವಿದು ತೆಗೆ

ಬೇಗವೆನಲರ್ಜುನನ ಕೃಷ್ಣನ

ನಾಗಳವ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರಿದನು ಗೋಣನಾ ನೃಪನ |

ಹೋಗು ಹೋಗಲೆ ಪಾಪಿ ಸುಕೃತವ

ನೀಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ರಾಜಮುಷಿಯವ

ನೇಗಿದನು ನಿನಗೆನುತ ಬೈದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ ||

೨೩

ಬಡಲನೊಡೆದಾ ಜ್ಯೋತಿ ಗಗನಕೆ

ನಡೆದುದಿತ್ತಲು ಸುರರು ಮರ್ತ್ಯರು

²ಸುಡು ಸುಡೆಂದುದು² ಸಾತ್ಯಕಿಯ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಪಾಪನೆಗೆ |

ಪಿಡಿದ ದುಗುಡದಲರ್ಜುನನು ಮನ

ಮಿಡುಕಿದನು ಕುರುನೃಪರು ಶೋಕದ

ಕಡಲೊಳದ್ದರು³ ಬೈವುತಿದ್ದರು ಕೃಷ್ಣ ಫಲುಗುಣರ ||

೨೪

ಇತ್ತ ರವಿ ರಶ್ಮಿಗಳು ¹ನೆಹಿ¹ ಕೆಂ

ಛಿತ್ತಿ ದವು ತೈಂಧವನನೀಗೊ

ತೊತ್ತೆಯಲಿ ನೆಲೆ⁴ ಕಾಣಬಾರದು ಸಾಕು ದುಮ್ಮಾನ |

ಇತ್ತ ⁵ನಿಜ⁶ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಾಭವ

ಹತ್ತಿರಾಯಿತು ನರ ನಿಧಾನಿಸೆ

ನುತ್ತ ಮುರರಿಪು ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು ಕಡೆಯ ಮೋಹರಕೆ ||

೨೫

¹ ರೂಪ (ಕ.ಗ). ² ಮಿಡುಕಿ ಬಯ್ಯರು (ಕ). ³ ಲೋಳಿದುದು (ಕ.ಗ).

⁴ ನನು (ಗ.ಚ). ⁵ ಹಿ (ಕ.ಗ.ದ). ⁶ ಮುರಿ (ಕ.ಚ).

ಕಾದಿರೈ 'ಷಡು'ರಥರು ನೃಪತಿಗೆ
 ಕಾದು ಕೊಡಿರೈ ಸೈಂಧವನನಿದು
 ಕೈದುಕಾಟರ ಠಾವು ನಾಹಸಿಗರಿಗೆ ಸಮಯವಿದು |
 ಮೂದಲೆಗಳಿವು ಮುಟ್ಟುವಡೆ^೨ ಮುನಿ
 ನಾದಡೊಳ್ಳಿತು ನಿಪ್ಪಸರ^೩ದಲಿ
 ಕಾದುವಿರಲೈ ಕಾಣಲಹುದೆಂದೊಲಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೨೬

ಜರಿದು^೪ದೀ^೪ ಬಲ ರಾಸಿ ಗಾಳಿಯ
 ಹೊರಳಿಗೊಡ್ಡಿದ ಹೊಟ್ಟು ಹಾಕುವು
 ದರಿದೆ 'ಗಿರಿಗಳು' ನೆಲನೆ ಬಿಟ್ಟುದನೇನ ಹೇಳುವೆನು |
 ಗುರುತನುಜ ಕೃಪ ಕರ್ಣ ಮಾದ್ರೈ
 ತ್ವರ ಸುಯೋಧನ ಚಿತ್ರಸೇನರು
 ಮುರಿದು ತರಹರಿಸಿದರು ಸೂಚಿ ವ್ಯೂಹದಗ್ಗದಲಿ || ೨೭

ಹರಿಯ ಬೊಬ್ಬೆ ರಥಾತ್ಮದಬ್ಬರ
 ನರನ ಬಿಲು ಟಂಕಾರ ತೇರಿನ
 ಧರಧುರದ ಚೀತ್ಕಾರ ಹನುಮನ ನಿಂಹ ನಿಘೋಷ |
 ಅರಿ ಬಲವ ತಿವಿದುದು ಚತುರ್ಬಲ
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆದುದು ಸುಭಟರೆದೆ ಜ
 ರ್ಝರಿತವಾದುದು ಪಾರ್ಥ ಹೊಕ್ಕನು ಸೈಂಧವನ ದಳವ || ೨೮

ಅಳವಿಗೊಡಲಿ ಮಹಾರಥರು ಕೈ
 ಕೊಳಲಿ 'ಸೈಂಧವ ನೃಪನ' ನೊಂದರೆ
 ಘಳಿಗೆ 'ಕಾಯ್ದರೆ ನಾವು ನೆಹಿ' ಕೊಂದವರು ಫಲುಗುಣನ |
 ಹೊಳಹುಗಳಿದುದು ಕಾಲವಿನ್ನರೆ
 ಘಳಿಗೆ ಸೈರಿಸಿ ಶಿವ ಶಿವಾಯೆಂ
 ದೊಳಗೊಳಗೆ ಮೂದಲಿಸುತಿದರು ಭಟರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೨೯

ಧನುವನೊದಹಿಸಿ ಸಕಲ ಸುಭಟರು
 ಮನವ ಬಲದೊಗ್ಗಾಗಿ ಸರಳಿನ
 ಜಿನುಗು ವಳೆಯಲಿ ನಾದಿದರು ನಾರಾಯಣಾರ್ಜುನರ |

^೧ ಸಮ (ಕ.ಟ.ತ.ದ). ^೨ ಫಡ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ತ). ^೩ ತೆನುತ್ತ ಶರ (ಕ).
^೪ ದರಿ (ತ.ಟ). ^೫ ಬಿರುದರು (ಗ.ಚ). ^೬ ಕೈಕೊಳಲಿವನ (ಕ.ಟ.ತ). ^೭ ತಡೆ
 ದರೆ ನಾಕು ನೀವ್ (ಕ.ಗ.ದ).

ಅನಿಬರಂಬನು ಕಡಿದು ಗುರುನಂ
ದನನ ಕರ್ಣನ ಕೃಪನ ದುರಿಯೋ
ಧನನ ಮೆಯ್ಯಲಿ ಮತ್ತಿ ದನು ಮುಮ್ಮೋನೆಯ ಬೋಳೆಗಳ || ೩೦

ಫಡಫಡರ್ಜುನ ಹೋಗು ಹೋಗಲೆ
ವಡದು ಸೈಂಧವನಳಿವು¹ ಭಾಷೆಯ
ನಡನ ಬಲ್ಲರೆ ಬೇಗ ಬೆಳಗಿನು ಹವ್ಯವಾಹನನ |
ಕಡಲ ಮಧ್ಯದ ಗಿರಿಗೆ ಸುರಪತಿ
ಕಡುಗಿ ಮಾಡುವುದೇನೆನುತ² ಕೈ
ಗಡಿಯ³ ಬಿಲ್ಲಾಳುಗಳು ಬಿಗಿದರು ಸರಳಲಂಬರವ || ೩೧

ದ್ಯುಮಣಿಯೊ⁴ದೇ⁵ದರೆ ತರಹರಿಸುವುದೆ
ತಿಮಿರ ರಾಜನ ದೇಹವೀ ವಿ
ಕ್ರಮ ದರಿದ್ರಿಗಳುಕಿದರೆ ಬಳಿಕವ ಧನಂಜಯನೆ |
ಸಮತಳಿಸಿ ಶರವಳೆಯ ಕಪಿದು
⁴ದ್ವೈ⁴ಮಿ ಮಹಾರಥ ಭಟರ ವಿಜಯದ
ಮಮತೆಗಳ ಮಾಣಿಸಿದನಂದಮಳಾಸ್ತ್ರ⁵ ಬೋ⁵ಧೆಯಲಿ || ೩೨

ನೊಂದು ಮರಳದೆ ಮನಗಿ ಸೂರ್ಯನ
ನಂದನನು ತಾಗಿದನು ಗುರುಸುತ
ಮುಂದುವರಿದನು ತಲೆ ಹಱು⁶ದರೆನ್ನಟ್ಟಿ ಕಲಿಯೆನುತ⁷ |
ಇಂದಿನಲಿ ಮಹನವಮಿ ತಲೆಗಳಿ
ಗೆಂದು ಕವಿದರು ಸಕಲ ಭಟರರ
ವಿಂದ ಸಖ ಹೊದ್ದಿದನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯ || ೩೩

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು ಸೇನೆ ಸವೆಯದು
ನಾಳೆ ಪರಿಯಂತರಘಳಿಗೆಗಿನ
ನಾಳುವನು ಜಲ⁷ಧಿಯಲಿ⁷ ಕಾಣೆನು ಮೈರಿ ಸೈಂಧವನ |
ಹೇಳಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ವಹ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆ ಕೊಳಲಿ ದೇಹವನು ಸಾ
ಕೇಳು ಮುರಹರ ತೇರ ತಿರುಹಿನ್ನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೩೪

¹ ದಳದ (ಕ), ವಿಜಯ (ಗ.ಚ). ² ಬಲುಕಡಿಯ (ಕ.ಗ.ಟ.ತ). ³ ಗೆ (ಕ). ⁴ ಭ್ರ (ನ). ⁵ ಬಾ (ಕ.ಗ.ದ). ⁶ ದರನ್ನಟ್ಟಿ ಬಲುಹನುತ (ಕ). ⁷ ದೊಳಗೆ (ಕ.ಗ).

ಸಲಿಸಬೇಹುದು ಭಕುತ ಮಾಡಿದ
 ಛಲದ ಭಾಷೆಯನನುತ ರವಿ ಮಂ
 ಡಲಕೆ ಮಹಿಯೊಡ್ಡಿದನು ಮುರ ರಿಪು ವರ ಸುದರ್ಶನವ |
 ಕಳನೊಳಗೆ ಕತ ಲಿಸಿತಹಿತನ
 'ಕೊ'ಲೆಗೆ ಕಾವಳ ಕವಿದವೋಲರೆ
 ಘಳಿಗೆಯಲಿ ಸುಮ್ಮಾನ ಮನಗಿತು ಸಕಲ ಕುರು ಬಲಕೆ || ೩೫

ಸೆಹಗ ಬೀಸಿದರಾರಿದರು ಮೊ
 ಬ್ಬಿಹುದರುರು^೨ ಗಂಭೀರ ಭೇರಿಯ
 ಬಿಹುದನಿಗಳುಬ್ಬ ರಿಸಿದವು ಗಬ್ಬ ರಿಸಿದವು ನಭವ |
 ತೆಹಹ ಕೊಡು ಕೊಡು ಭಾಷೆಕಾಟನು
 ಮೆಹಿದು ಹೋಗಲಿ ವಕ್ಷಿ ಕುಂಡದೊ
 ಳೊಹಗುವುದ ನೋಡುವೆವನುತ ತನಿಗದಹಿತರಿ ಸೇನೆ || ೩೬

ಹೊಲಬು ದಪ್ಪಿದ ತಳಪಟದ ಹೆ
 ಬ್ಬುಲಿಯವೊಲು ನಿನ್ನಾತ ನಿಲುಕಿದ
 ನಿಲುಕಿ ನೋಡಿದನೆಲ್ಲಿ ತೋಟರ್ಜುನನನೆನಗೆನುತ |
 ಉಲಿಯೆ ಸ್ಪಂಧವನಿತ್ತ ಪಾರ್ಥನ
 ಮುಳಿದು ಜಹಿದನು ಕೃಷ್ಣ ನಹಿತನ
 ತಲೆಗೆ ಹರ ಹಿಡಿದಂಬ ತೊಡು ತೊಡು ಬೇಗ ಮಾದೆಂದ || ೩೭

ದೇವ ರವಿಯಸ್ತಮಿಸಿದನು ನೀ
 ವಾವುದುಚಿತವ ಕಂಡಿರೆನೆ ನಿನ
 ಗಾವ ಭಯ ಬೇಡಾಡಬಾರದು ತೊಡು ಮಹಾಶರವ |
 ಈ ವಿರೋಧಿಯ ಕೆಡಹು ನೂರ್ಮನ
 ನಾವು ತೋಟಿಸಿ ಕೊಡುವೆವನೆ ಗಾಂ
 ಡೀವದಲಿ ಹೂಡಿದನು 'ಫಲುಗುಣ' ಪಾಶುಪತ ಶರವ || ೩೮

ತೆಗೆಯೆ ಜಗ ಕಂಪಿಸಿತು ತಾರೆ^೧ಗ
 ಳೊ^೧ಗಡಿಸಿತು ನಭ ಜಲಧಿ ರತ್ನಾ
 ಳಿಗಳನೋಕರಿಸಿತು ಕುಲಾದ್ರಿಗಳೊಲೆದವೆಡ ಬಲಕೆ |

^೧ ತ (ಕ.ಗ.).^೨ ದು ವರ (ಕ.ಗ.).^೩ ವಿಧಿಯಲಿ (ಛ.ತ.).^೪ ಯನೊ (ತ.ದ.ನ.).

ದಿಗಿಭ ತತಿ ನಡುನಡು^೧ ತಳ ವಾ
 ಸುಗಿ ಫಣಾಳಿಯ ಸೆಳೆಯೆ ಬಲು ಸರ
 ಳುಗಿದು ದಳ್ಳುರಿ ದಿರುಳ ಕಾಪುತು ಬೆಸನು ಬೆಸನೆನುತ || ೩೯

ಬಲಿದು ಮಂಡಿಯನೂಪು ಕೆನ್ನೆಗೆ
 ಸೆಳೆದು ಮುಷ್ಟಿಯ ಪಾರ್ಥನಚಿತನೆ
 ತಲೆಯನೆಚ್ಚನು ಗೋಣ ಕಡಿದುದು ಪಾಶುಪತ ಬಾಣ |
 ಹೊಳೆವ ಮಕುಟದ ವದನ ಗಗನಾಂ
 ಗಳಕೆ ಚಿಮ್ಮಿತು ರಕುತ ಧಾರಾ
 ಪಳೆಯ ಷುಂಗಣವಾಯ್ತು ಮುಂಡದ ತಲೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೪೦

ಬೀಳು ಬೀಳುಭಿಮನ್ಯುವಿನ ವಧೆ
 ಬಾಳಲೀವುದೆ ನಿನ್ನನೆನುತು
 ಬಾಳುತನದಲಿ ಪಾರ್ಥ ಬೊಬ್ಬಿಡೆ ಕೃಷ್ಣ ಖಾತಿಯಲಿ |
 ಖೂಳ ಕೇಳಿಗಳೆವನ ತಲೆಯನು
 ಬೀಳಿ^೨ಕಿದನ ಕಪಾಲ ನಾವಿರ
 ಹೋಳಹುದು ತೊಡು ಪಾಪಿ ಬೇಗದಲಂಬ ಕಳುಹೆಂದ ||* ೪೧

ಇವನ ತಂದೆಯ ಶಾಪವಾವವ
 ನಿವನ ತಲೆಯನು ನೆಲಕೆ ಕೆಡಹುವ
 ನವನ ಮಸ್ತಕ ಬಿರಿದು ಬೀಳಲಿ ಯೆಂದನೀ ತಲೆಯ |
 ಇವನ ತಂದೆಯ ಕೈಯೊಳಗೆ ಬೀ
 ಳುದವುಪಾಯವ ಮಾಡು ನೀನೆನೆ
 ದಿವಿಜಪತಿಸುತನಾ ಮಹಾಸ್ತ್ರಕೆ ಬೆಸನಿದನು ಹದನ || ೪೨

¹ ಗಿ (ಕ.ಟ).

² ಸಿ (ಗ.), ಚಿ (ಚ).

* ೪೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ದೇವ ಬಿನ್ನಹವಿವನತಲೆಯನ
 ದಾವ ದೇಶದೊಳಾವಗಿರಿಯಲ
 ದಾವ ವೃಕ್ಷದರಾಪನದಿಯಲದಾರ ಕರದೊಳಗೆ |
 ನೈವರಿಯ ಬೇಕದರ ನೇಮವ
 ದೇವ ಬೆಸನೆನೆ ಕೃಷ್ಣನಾಯನು
 ಫೋವಿದನು ಮಾನಸದ ಬಡಗಣ ಕಡಲ ತೀರದಲಿ ||

ತುಡುಕಿ ಖಂಡವ ಕಚ್ಚಿ ¹ನಭದಲಿ
 ಗಿಡಿಗ ಹಾಯ್ದಂದದಲಿ ತಲೆಯನು
 ಹಿಡಿದು¹ ಹಾಯ್ದು ಬಾಣ ವೃದ್ಧಕೃತ್ರಿನಿದ್ಧಡೆಗೆ |
 ಕುಡಿತೆ ಯೆರಡಹೊಳಘ್ಯಜಲವನು
 ಹಿಡಿದು ಹಾಯ್ದು ಸಮಯದಲಿ ತಲೆ
 ನಡುವೆ ಬಿದ್ದು ಅಘ್ಯಜಲ ನವ ರಕ್ತ ಮಯವಾಗೆ || ೪೩

ಏನಿದದ್ದು ತಪೆನುತ ತಲೆಯನು
 ತಾನೆ ಕೊಡಹಿದನಂಜಲಿಯನದ
 ನೇನನೆಂಬೆನು ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಯನು |
 ಆ ನರೇಂದ್ರನ ತಲೆ ಸಹಸ್ರ ವಿ
 ಧಾನದಲಿ ಬಿರಿದುದು ಸುಯೋಧನ
 ಸೇನೆ ಹರಿದುದು ಜರಿದುದರಿ ಭಟ ಧೈರ್ಯ ಗಿರಿ ನಿಕರ || ೪೪

ನಡುಗಿ ಸಂಗರ ಭೀತಿಯಲಿ ಬೆಂ
 ಗೊಡುವ ನಾಯಕ ವಾಡಿಗಳ ವಂ
 ಗಡವ ನೋಡುತ ಮಹಿಯ ಚಕ್ರವ ತೆಗದನಸುರಾರಿ |
 ಪಡುವಲಿಳಿಯದ ರವಿಯ ಬಯ್ಯತ
 ನಡೆದನಾ ಕುರುರಾಯನಿತ್ತಲು
 ಹಿಡಿದ ಚೌರಿಗಳಾಡಿದವು ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯಲಿ || ೪೫

ದೈವ ಪೌರುಷದೊಳಗೆ ಶಿವ ಶಿವ
 ದೈವ ಬಲವೇ ಬಲವಲಾ ನಿ
 ದೈವರಂಗೈತಳಕೆ ಬಂದರೆ ಪರುಷ ಪಾಷಾಣ |
 ದೈವ ದೂರರು ಧರ್ಮ ಹೀನರು
 ನೆಯ್ಯ ನೆಯ್ಯ ಗಳೆನುತ ಮಿಗೆ ಬಿಸು
 ಸಾಯ್ಪತ್ತಿದರ ಕರ್ಣ ಕೃಪ ಗುರುನಂದನಾದಿಗಳು || ೪೬

ಕಡಲ ಮೊರಹಿನ ಲಹರಿ ಲಘುವೀ
 ಪಡೆಯನೊಡೆಯಲು ಯುಗ ಸಹಸ್ರದೊ
 ಳೊಡೆಯಬಹುದೇ ದ್ರೋಣ ರಚಿಸಿದ ವ್ಯೂಹ ಪರ್ಪತವ |

¹ ಹಾಲುಗ ಗಿಡಿಗನಂತಿರೆ ಭಟನ ಗಂಟಲ ತುಡುಕಿ (ಕ).

ಒಡೆದು ಹೋಯಿತೊಡ್ಡು ಸೈಂಧವ
 ನೊಡಲು ನೀಗಿತು ತಲೆಯನಕಟಾ
 ತೊಡಗಿದೆವು ದೈವದಲಿ ಕಲಹವನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೪೭

ಮುನಿದು ಮಾಡುವುದೇನು ಕೃಷ್ಣನ
 ನೆನಹು ಘನ ನಮ್ಮನುವ ನಾವೀ
 ಜನಪತಿಗೆ ಮಾಱಿದೆವು ನಮಗೀ ಚಿಂತೆಯೇಕೆನುತ |
 ಇನನುತಾದಿಗಳಿದ್ದರಿತ್ತಲು
 ಮನದ ಹರುಷದ ಹರಹಿನಲಿ ಪಾ
 ಥನ ರಥವ ತಿರುಹಿದನು ಗದುಗಿನ ವೀರ ನಾರಾಯಣ ||

೪೮

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ನಂದಿ

ನೂತನ || ರಾಯ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನೊಡ್ಡಿದ
ರಾಯ ಥಟ್ಟಿ ನೊಳಿರುಳು ಕೊಂದನು
ವಾಯು ತನಯನ ತನುಜನಗ್ಗದ ದೈತ್ಯ ಕೋಟಿಗಳ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ಬರೆ ಭೂ
ಪಾಲ¹ನಂದಿ²ದಿರಾಗಿ ಬಂದನು ಸಕಲ ದಳ ಸಹಿತ |
ಹೇಳಲಿಖಿಯೆನು ಹರುಷದುದಯವ
ನಾಲಿ ಹೂಳಿದವತ್ತು ಜಲದಲಿ
ಮೇಲುವಾಯ್ದುಪ್ಪಿದನು ದೇವನ ಪಾದ ಪಂಕಜವ ||

೧

ಮಾತುದೋಷದು ಹೆಚ್ಚಿದಾನಂ
ದಾತಿರೇಕಕೆ ಚಿತ್ತ ನೆಹಿಯದು
ಹೂತು ಹಿಗ್ಗುವ ಪುಳಕ ರಾಜಿಗೆ ದೇಹ ಕಿಟಿದೆನುತ |
ಕಾತರಿನಿದನು² ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ² ಮು
ಹೀತಳಾಧಿಪ ಮೈ ಮಹಿಯೆ ತೆಗೆ
ದಾತನನು ತಕ್ಕೈನಿದನು ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ನಗುತ ||

೨

³ಫಲಿಸಿತರನಾ³ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ
ಬೆಳಸು ನಿನ್ನೊಡವುಟ್ಟಿದನ ನುಡಿ
ಕಳಸಗಂಡುದು ಕದನವಿದು ಭಾರಾಂಕವುಳಿದರಿಗೆ |
ಕಳಿದುದೊಂದಪಮೃತ್ಯುವೆನೆ ನೃಪ
ತಿಲಕ ನುಡಿದನು ನಿನ್ನ ಭಾಷೆಯ
ಬಲಿದೆ ನಿನ್ನಯ ಬಿರುದ ಸಲಿಸಿದೆ ನಮಗಿದೇನೆಂದ ||

೩

ತೆಗೆಸು ದಳವನು ಸಾಕು ಬರಿದೇ
ಹೊಗಳುತ್ತಿಹೆ ನೀ ನಮ್ಮನೀ ಕಾ
ಳೆಗದೊಳಳಿದುದು ಹಗೆಯೊಳೆಳಕ್ಕೋಹಿಣೀ ಸೇನೆ |

¹ ನೊಲಿ (ತ) ತಾನಿ (ದ)
ನರನಾ (ಕ.ಗ.ಖ), ಇಳಿಯವಲ್ಲದ (ದ).

² ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ (ಕ.ಗ.ಚ).

³ ಚಲುವ

ಬಗೆಯ¹ ದಿಙ್ಗಿದರು² ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರು
ಜಗದೊ³ಳದ್ಭುತ⁴ ವೀರರಿವರೆಂ
ದಗಧರನು ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಪವನಜನ ಫಲುಗುಣನ || ೪

ಇತ್ತ ದುಗುಡುವ ಹಿಡಿದ ರಾಯನ
ಕೆತ್ತ ಮುಖವನು ಕಂಡ⁵ ಭಟರೆದೆ
ಹೊತ್ತಿ ದವು ಹೊ⁶ಗೆದೊ⁷ದವು ಮೋಹಿಗಳು ಪಟುಭಟರ |
'ಇತ್ತ ನೋಡವನೀಶ⁸ ಸ್ತಂಧವ
ನೆತ್ತಲಿಹನತ್ತಲು ಮುರಾರಿಯ
ತೆತ್ತಿಗರ ಕಳುಹಿಸುವೆನೆಂದನು ಬಾತಿಯಲಿ ಕರ್ಣ || ೫

ಇನ್ನು ನೋಡಾದಡೆ ಕಿರೀಟಿಯ
ಬೆನ್ನಲುಗಿವೆನು ಕರುಳಿನಜುಫನ
ಗನ್ನಗತಕದಲರಿಯ ಹೊಯ್ದನು ಹಾಯ್ಕ ವೀಳೆಯವ |
ನಿನ್ನ ಕಂಗಳ ಬಟನ ಕಳೆವೆನು
ಬೆನ್ನಲಿರು ನೃಪ ನೋಡು ಚಿತ್ರವ
ನಿನ್ನು⁹ ತೋಟುವೆನೆನುತ ಭಾಷೆಯ ಕೊಟ್ಟನಾ ಕರ್ಣ || * ೬

ಉಂಟು ಗರುಡನನೊಳ್ಳೆ ತುಡುಕುವ
ದುಂಟಲೇ ಲೋಕದಲಿ ರಾಯನ
ನಂಟರಿಷ್ಟರೊಳಧಿಕನಲ್ಲಾ ಕರ್ಣ ಕಿಟುಕುಳನೆ |
ಕಂಟಣಿನಬೇಡನ್ನು ಭಾಷೆಗ
ಳುಂಟು ನಿನ್ನಲಿ⁷ ನಗುವ⁷ರಾವ
ಲೈಂಟು ಮಡಿಯನು ಸೊರಹು ನಾಕೆಂದನು ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ || ೭

ಗರುವರನು ಮಾನ್ಯರನು ರಣಧೀ
ರರನು ದೂರದಲಿರಿಸುವರು ಹ
ತ್ತಿರಕೆ ಕರೆವರು ಬಾಯಿಬಡಿಕರ ಜಗದ ಭಂಡರನು |
ಅರಸುಗಳು ದಾಶ್ಯಲಿರಂಬುದ
ನಟಿಯದೇ ಜಗವಕಟ ಚೆಕ್ಕೆಯ
ಹರಳು ಗಡ ಕೌಸ್ತುಭಕೆ ಸರಿಯೆಂದನು ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ || ೮

¹ ದಗ್ಗದ (ಚ). ² ಳಗ್ಗಲ (ಚ). ³ ಗರೇ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁴ ಚಿತ್ತವಿಸು
ಭೂಪಾಲ (ಟ.ತ.ನ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ⁵ ನೋಡಾ ಬೆಟಗ
ತೋಟುವೆನೆಂದ ನಾಕರ್ಣ (ಕ). ⁶ ಚಿಂ (ಗ.ಟ.ತ.ನ). ⁷ ಗರುವ (ಚ)
ನುಡಿವ (ತ). ⁸ ಯೇ ಶಿವಶಿವಾ ಎಂದ (ತ.ನ).

ನೀವು ಮಾಡುವುದೇನು ರಣದಲಿ
 ಕಾವೆವೆಂದಿರಿ ಸೈಂಧವನ ನಾ
 ನಾವಿದದ ವ್ಯೂಹದಲಿ ನಿಮ್ಮಿ ದ್ರೋಣ^೧ನೇ^೧ಗಿದನು |
 ತಾವು ಭಟರಾದರೆ ವಿಭಾಡಿಸಿ
 ಹೇವಗೆಡಿಸುವುದುಚಿತ ಭಂಡರು
 ತಾವು ಲೋಗರ ಚುನ್ನವಾಡುವರೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ||

೯

ಎಲವೊ ಫಡ ಮಾವನ ^೨ವಿಭಾಡಿಸಿ^೨
 ಗಳಹುವೀ ನಾಲಗೆಯ ಕೀಳುವೆ
 ನೆಲೆ ಮಹಾದೇವಿಲ್ಲಿ ಮೇಳವೆನುತ್ತ ಖಂಡೆಯವ |
 ಸೆಳೆದು ರೋಂಪಿಸಿ ಗುರು ತನುಜನ
 ವ್ಯಳಿಸಲುಗಿದನಡಾಯುಧವನ
 ಗ್ಗಳೆಯ ರವಿಸುತ ಮೇಲು ವಾಯ್ದುನು ದ್ರೋಣ ನಂದನನ || ೧೦

ಬೆಂದುದೊಳ ತೋಟಿಯಲಿ ಕೌರವ
 ವೃಂದವಕಟಕಟೆನಲು ಜನವೈ
 ತಂದು ನಿಂದನು ನಡುವೆ ಕೌರವ ರಾಯ ಖಾತಿಯಲಿ |
 ಇಂದಿನಾಹವ ಲೇಸು ಲೇಸಿದು
 ಮಂದ ಭಾಗ್ಯನು ತಾನು ಸಾಕಿ
 ನ್ನಂದು ಮಾಡುವುದೇನು ನಿಮ್ಮೊಳು ಕದನ ಬೇಡೆಂದ || ೧೧

ಹೇವವುಳ್ಳರೆ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರ
 ನೀವು ಕೊಲುವುದು ಮೇಣು ರಣದಲಿ
 ಸಾವುದಲ್ಲದೆ ಗರುವರೊಳ ತೋಟಿಯಲಿ ತೊಡಕುವರೆ |
 ಕಾವೆವೆಂದಿರಿ ಸೈಂಧವನ ಸುಭ
 ಟಾವಳೆಯ ಮೂಗುಗಳನರ್ಜುನ
 ದೇವ ಕೊಯ್ದನು ಸಾರಿ ನೀವೆಂದರನ ಮಾಣಿಸಿದ || ೧೨

ನೆಹಿವಣಿಗೆಯುಳ್ಳರೆ ವಿರೋಧಿಯ
 ನಿಜುವುದೋಲೆಯಕಾಕತನವನು
 ಮೆಹುವುದುಚಿತವಿದೇಕೆ ದೊಂಬಿನ ಶೌರ್ಯವೊಳಗೊಳಗೆ |

^೧ ನೆನ (ತ).^೨ ದೊಡ್ಡಾರಿಸಿ (ಕ).

ಕಿಉಕುಳರು ನೀವಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲಿ
ಕೊಱತೆಯಿಲ್ಲದು ನಮ್ಮ 'ಪುಣ್ಯದ'
ಬಹಿ^೨ನ ದಿನ^೨ ನೀವೇನ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೧೩

ಬಾತಿಯೇಕೈ ಸೈಂಧವನ 'ಕಾ'^೩
ವಾತನಾರೈ ತ್ರಿಪುರ ದಹನದ
ಭೂತನಾಥನ ಬಾಣ ಬಂದುದು ನರನ ಗಾಂಡಿವಕೆ |
ಆತನೆಚ್ಚದು ಪಾಶುಪತವದ
ನಾತುಕೊಂಬವರಾರು ಬಹುದೆ ಭ
ಚಾತಿಶಯವನು ಹುರುಳುಗೆಡಿಸುವಿರೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೧೪

ಒಂದು ಹರ ಹಿಡಿವಂಬು ಶಕ್ರನ
ದೊಂದು ಕೌಬೇರಾಗ್ನಿ ವಾಯುವ
ದೊಂದು ಪಾರ್ಥನ ಬತ್ತಳಿಕೆ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ ತುಂಬಿಹವು |
ಕೊಂದಡಲ್ಲದೆ ಮಾಣವವು ನಾ
ಸ್ತೊಂದಕೊಬ್ಬರು ಗುಱಿ ನಿದಾನಿನ
ಲಿಂದು ನಮಗಳವಡದು ಜಯವಿಲ್ಲೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೧೫

ಅರಸ ಮರುಳ್ಳೆ ನೀನು ಸುರರನು
ಸರಕುಮಾಡನು ಸಕಲ ದೈವದ
ದೊರೆಯಲೇ ಹರನಾತನಸ್ತ್ರವನಾರು ತಟುವವರು |
ಹರನ ಶರವಿಲ್ಲನ್ನು ಹಗೆಗಳ
ನಿರುಳು ರಣದಲಿ ಹಿಂಡುವೆನು ಸಂ
ವರಿಸು ಕೈದೀವಿಗೆಯನೆಂದನು ದ್ರೋಣನುಬ್ಬನಲಿ || ೧೬

ಘಾಯವಡೆದಾನೆಗಳ ಕೈ ಮೈ
ನೋಯೆ ಕಾದಿದ ರಾಜಪುತ್ರರ
ನಾಯುಧದ ಮಳೆಗಳಲಿ 'ನನೆದ'^೪ ಜವಾಯ್ ತೇಜಿಗಳ |
ಹಾಯಿದುರೆ ಸೊಪ್ಪಾದ ಶಕಟ ನಿ
ಕಾಯವನು ಪೂರಾಯದೇಹಿನ
ನಾಯಕರ ಕರೆಕರೆದು 'ಬವರಕೆ'^೫ ಕಳುಹಿದನು ದ್ರೋಣ || ೧೭

^೧ ಭಾಗ್ಯದ (ಟ.ತ.ನ). ^೨ ತನದಿ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ.ತ). ^೩ ಕೊಲು (ಟ.ಚ.ತ).

^೪ ಬಸಿವ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೫ ಭವನಕೆ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ.ಟ).

ಜರಿದ ಜೋಡನು ನೆಹಿ ಹಹಿದ ಹ
 ಕೃರಿಕೆಗಳ ನುಗ್ಗಿದ ಗುಳವನು
 ಬಿರಿದ ನೀನಕ ಬಾಹುರಕ್ಕೆಯ ಮುಹಿದ ಬಲ್ಲೆಹದ |
 ಅರೆಗಡಿದ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ನೆಗ್ಗಿದ
 ಹರಿಗೆಯನು ಮುಕ್ಕಾದ ಕೈದುವ
 ತರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತಿದನತರಭನದಲಿ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೧೮

ಎಣಿಸಲಹಿಯೆನು ಬಂಡಿಗಳು ಸಂ
 ದಣಿಸಿದವು ಹಕ್ಕರಿಕೆಗಳ ಹ
 ಲ್ಲಣದ ಕವಚದ ನೀನಕದ ಜೋಡುಗಳ ಹಿಂಚೆಗಳ |
 ಮಣಿಮಯದ ಮೋಹಳದ ಹಿರಿಯು
 ಬ್ಬಣದ ಸಬಳದ 'ಶೂಲ ಸುರಗಿಯ'¹
 ಕಣಿಯ ಹೊಹಿ ಚಾಚಿದವು ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನಿರಿದಿನಲಿ ||

೧೯

ಕರೆಕರೆದು ರಥಿಕರಿಗೆ ಮಾವಂ
 ತರಿಗೆ ಕಾಲಾಳಿಗೆ ರಾವು
 ತ್ರರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದನವರವರಿಗವರಂಗದಾಯುಧವ |
 ತರಿಸಿ ಸಾದು ಜವಾದಿಯನು ಕ
 ಪುರದ ವೀಳೆಯವುಡುಗೊಹಿಗಳಲಿ
 ಹಿರಿದು ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಪರಿವಾರವನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೨೦

ಉರವಣಿಸುವುದು ಕೊಂಡ ಹಜ್ಜೆಗೆ
 ಮುರಿಯಲಾಗದು ಶಸ್ತ್ರ ಧಾರಾ
 ಪರಮ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ತೊಳೆವುದು ಭವದ ಕಿಲ್ಬಿಷವ |
 ಹರಣದಲಿ ಕಕ್ಕುಲಿತೆ ಬೇಡು
 ದ್ಧರಿಸುವುದು ಸತ್ಕುಲತೆಯನು ಸಂ
 ವರಿಸುವುದು ಸದ್ಗತಿಯನೆಂದನು ದ್ರೋಣ ನಿಜ ಬಲಕೆ ||

೨೧

ಲಟಕಟಿಸಿತಾಹವಕೆ ರಾಯನ
 ಕಟಕ ಸುಮ್ಮಾನದಲಿ ಮೊಳಗುವ
 ಪಟಹ ಡಮರು ಮೃದಂಗ ಘನ ಗಂಭೀರ ಭೇರಿಗಳ |
 ಚಟುಳ ಕಹಳೆಯ ಗಜರು ಮಿಗಲು
 ತೃಟಿಸಿತಂಬುಜ ಭವನ ನಿರ್ಮಿತ
 ಘಟ ಬಿರಿಯೆ ಬಿಗುಹಾಯ್ತು ದ್ರೋಣನ ಸಮರ ಸನ್ನಾಹ ||

೨೨

¹ ನೂಲ ಹರಿಗೆಯ (ಕ.ಚ.ದ).

ನರನ ಕರೆ ಕರೆ ನಿಂಧುರಾಜನ
ಹರಿಬವೆಮ್ಮದು ತಮ್ಮದೆಂದ
ಬ್ಬರಿಸಿ ನೂಕಿತು ಕದನ ಲಂಪಟರಾಗಿ ಪಟುಭಟರು |
ಸರಿಸದಲಿ ಲಟಕಟಿಸಿ ಮೋಹರ
ಮರಳಿ ನಿಂದುದು ರಣಕೆ ರಜನೀ
ಚರರ ಥಟ್ಟಣೆ ಧಾತುಗೆಡಿಸಿತು ದಿಟ್ಟರುಬ್ಬಟೆಯ ||

೨೩

ಹಿಂದೆ ಸೆಳೆದುದು ಮೈರಿ ಬಲ ಭಟ
ವೃಂದ ನಿಲಲಿ ಕಿರೀಟ ಭೀಮರ
ಕುಂದುಗಾಬುದು ಲೋಕ ನಮ್ಮನು ತೆಗೆದು ಹಿಂಗಿದರೆ |
ಬಂದ ಜಯವಕ್ಕುವುದು ರಜನಿಯ
ಕೊಂದೆವಾದರೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಿ
ಲ್ಲೆಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಕರನಿದನಖಿಳ ನಾಯಕರ ||

೨೪

ಸೋತ ಬಲ ಸಂವರಿಸಿಕೊಂಡುದು
ಪೂತುರೇ ರಣವೆಂಬುದೆಮ್ಮಯ
ಧಾತು ಕಲಿ ಮೂದಲಿಸಿ ಕರೆದರೆ ರಾಜ್ಯನಿರಿಯೇಕೆ |
ಭೀತಿ ಮನದಲಿ ಪೌರುಷಾಂಗದ
ಮಾತು ಮುಖದಲಿ ಮುರಿವು ಕಾಲಲಿ
ಬೂತುಗಳು ಕುರುವೀರರೆನುತಿದಿರಾದುದರಿ ಸೇನೆ ||

೨೫

ಇಳಿದುದೀ ಕಣನೊಳಗೆ ದಿಗು ಮಂ
ಡಲದ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವೆನೆ ಪರಿ
ದಳಿತ ಚತುರಂಗದಲಿ ಮಸಗಿದುದರೂಣ ಜಲರಾಶಿ |
ಕಲಿಗಳುಬ್ಬಿನ ರೋಷ ತಾಮಸ
ತುಳುಕಿತೆನೆ ದಿಗುವಳಯದಲಿ ¹ಕುಡಿ¹
ವೆಳಗ ಕುಡಿ ಕುಡಿವಡರುತಿರ್ದುದು ತಿಮಿರ ಲತೆ ಜಗವ ||

೨೬

ಜಡಿವ ಖಡುಗದ ಕಿಡಿಗಳಲಿ ಬೇ
ಗಡೆ²ಯನಾಂತುದು² ಮಕುಟ ಬದ್ಧರ
ಮುಡಿಯ ರತ್ನ ಪ್ರಭೆಗಳಲಿ ಜರ್ಝರಿತ ತನುವಾಯ್ತು |
ಗಡಣದಂಬಿನ ಮನೆಯ ಬೆಳಗಿನೊ
ಳಡನಿದಾಕ್ಷಣ ಮತ್ತೆ ನಿಮಿಷಕೆ
ಹೊಡಕರಿಸಿ ಹಬ್ಬಿದುದು ಮಬ್ಬಿನ ಧಾಳಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ||

೨೭

¹ ತರು (ಕ).² ಗಳಾದುವು (ಕ.ಗ.ಚ.ದ).

ಏಳರ ಹೃದಯದ ಗರುಡಿ ಘೂಕಾ
ವಳಿಯ ನಯನಾಂಜನ ಧರಿತ್ರಿಯ
ನಳಿನಕೆಳಗಿದ ತುಂಬಿ ಸುಭಟಿಸ್ವಂತ ಶತರಾಹು |
ಪ್ರಳಯ ತಿಮಿರದ ಬೀಜ ನೀಲಾ
ಚಳದ ಸಾಯುಜ್ಯವೊ ನಭೋಮಂ
ಡಲದೊಳದನೇವೊಗಳುಪನು ಮನಗಿತು ತಮಸ್ತೋಮ || ೨೮

ದಳದ ಬೊಬ್ಬೆಯ ಸಿಡಿಲ ಬಲುಗ
ತಲೆಯ ಝೂಡಿಯ ಮುಗಿಲ ಮಿಗೆ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆವ ಮಹಿಪರ ಮಕುಟ ರತ್ನದ ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳ |
ಬಲು ಸರಿಯ ನಾರಾಚ ಜಾಳದ
ಮಳೆಯ ನೆತ್ತರ ಹೊನಲುಗಳ ರೌ
ಕುಳದ ಮಳೆಗಾಲದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತು ಭಟರ ಶೌರ್ಯ¹ ತಿಖಿ² || ೨೯

ಹೆಣಗಿ ಮಿಗೆ ತಲೆಯೊತ್ತಿ ಹೊಯ್ದರು
ಹಣಿದ³ದಲಿ⁴ ತಮ್ಮೊಳಗೊಳಗೆ ನಂ
ದಣಿಗಳಲಿ ಸೈಗಟಿದರಂಬಿನ ನಿರಿಯನುರವಣಿಸಿ |
ರಣಮ⁵ಹೀನಂತಮನಶಾಂತೇ⁶
ಕ್ಷಣರು ದಿಗುಭ್ರಮೆಯಲಿ ಸ್ವಕೀಯ
ಕ್ಷಣನವನು ರಚಿಸಿದರು ರಾರವವಾಯ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲಿ || ೩೦

ಆರ ವಂಗಡದಾಳವನು ನೀ
ನಾರು ಹೆಸರೇನೆಂದು ಬಳಿಕ ವಿ
ಚಾರ ಮಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಕರೆ ಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿ |
ಭಾರಿಸಿತು ಬಲು ತಿಮಿರ ಬಲ ನಂ
ಹಾರವನು¹ ವಿವರಿ²ಸುವನಾವನು
ಭೂರಿ ಭಟರಂಘವಣಿ ಬೀತುದು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೩೧

ತೆಗೆಸು ಚೂಣಿಯ ಬಲವ ದೀವ
'ಟ್ಟಿಗರ್' ಕರೆ ಕರೆ ತೈಲ ಪೂರ್ಣದ
ತೊಗಲ ಕುನಿಕಿಲ ಬಂಡಿ 'ಕವಿಯಲಿ' ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ |

¹ ನಿರಿ (ಕ), ಶಶಿ (ದ). ² ವನು (ಕ.ಚ.ದ). ³ ಹೀನಂತಮ
ಶುಶುಪ್ತಿ (ಕ). ಹೀನಮೃತರುಶಾಂತೆ (ಟ). ⁴ ಹವಣಿ (ಕ.ಗ). ⁵ ಪ್ತಿ (ಕ.ಗ).
⁶ ನೂಕಲಿ (ತ).

ಬಿಗಿದ ಮಳವೆ¹ಯನೆ¹ಣ್ಣಿಗೊಪ್ಪರಿ

ಗಗಳೊಳದ್ದಲಿ ಗಳಿಗಳಲಿ ಸೀ

ರೆಗಳ ಸುತ್ತಲಿಯೆಂದು ಕೈವೀಸಿದನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೩೨

ಬೆಳಗಿದವು ಬೊಂಬಾಳ ದೀವಿಗೆ

ಬಲದೊಳಾನೆಗೆ ಹತ್ತು ರಥಿಕಾ

ವಳಿಗೆ ನಾಲುಕು ಹಯಕೆರಡು ಕಾಲಾಳಿಗೊಂದೊಂದು |

ಬಲ ಸಮುದ್ರದೊಳೊಗೆದ ವಡಬಾ

ನಳನ ಝಳವೋ ಮೃತ್ಯುವಿನ ದೀ

ವಳಿಗೆಯಿರುಳೋ ತಿಳಿಯಲಿರಿದೆನೆ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ ||

೩೩

ಬಗೆಯಲಿರಿದಿದು ಗರ್ಭ ಬಲಿಯದೆ

ಹಗಲನೀದುದೊ ರಾತ್ರಿ ಕುಡಿಕುಡಿ

ದುಗುಳುತಿದುರ್ವು ತಿಮಿರವನು ಕರದೀಪ್ತಿ ಕಾಳಿಗಳು |

ಹೊಗರುಗೆಟ್ಟು ದು ಕುಮುದ ಕಮಳದ

ಬಿಗುಹು ²ಬಿಟ್ಟು ದು² ಚಕ್ರವಾಕದ

ತಗಹು ಕೆಟ್ಟು ದು ³ಹೇ³ಳೆನಲು ರಂಜಿಸಿತು ದೀಪಾಳಿ ||

೩೪

ತಿಮಿರವಡಗಿತು ಮನದ ರೋಷದ

ತಿಮಿರವಡಗದ ಮುನ್ನ ಭುಜ ವಿ

ಕ್ರಮದ 'ವಿತರಣಿ'⁴ಯುಳ್ಳಡವಸರವಿದು ನೃಪಾಲರಿಗೆ |

ನಿಮ ನಿಮಗೆ ಮುಂಕೊಂಡು ವಂಶ

ಕ್ರ²ಮ ಸಮಾಗತ ಕೀರ್ತಿ ಸತಿಯಲಿ

ಮಮತೆಗಳ ನೆಹಿ ಮಾಡಿಯೆಂದನು ದ್ರೋಣ ನಿಜ ಬಲಕೆ ||

೩೫

ಮತ್ತೆ ⁶ಹೊಕ್ಕುದು⁶ ಭಟರಮಮ ದಿಗು

ಭಿತ್ತಿ ⁷ಬಿ⁷ರಿಯಲು ಮೊರೆವ ಭೇರಿಯ

ಕಿತ್ತು ನೆಲ ಹೊಡೆ ಮರಳಿ ಮೊಳಗುವ ಪಟಹ ಡಿಂಡಿಮದ |

ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ನೃಪರು ರಿಪುಗಳ

ಮುತ್ತಿದರು ಮುನುಕಿದರು ಮೆಯ್ಯಲಿ

ಮೆತ್ತಿದರು ಮೊನೆಗಣಿಗಳನು ಪಾಂಡವರ ಬಲದೊಳಗೆ ||

೩೬

¹ ಗಳೆ (ತ.ಟ). ² ಬೀತುದು (ಗ.ದ). ³ ಕೇ (ತ). ⁴ ಮನ್ನಣೆ (ಕ.ಟ.ತ). ⁵ ಶೋತ (ಕ.ಟ). ⁶ ಕವಿದುದು (ಕ). ⁷ ಜ (ಗ.ಚ.ನ).

ಅಕಟ ಫಡ ಕುನ್ನಿಗಳಿಗನುರಾಂ
ತಕನ ಕಪಟ¹ದ¹ ಮಂತ್ರವೇ ಬಾ
ಧಕವಿದಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಸೋಲುವುದುಂಟೆ ಕುರುಸೇನೆ |
ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ಯಾದವ
ನಿಕರ ಸಹಿತೀ ಯಿರುಳು ರಣದಲಿ
ಚಕಿತರಾದರೆ ಜೋಡಿಸೆನುತಿದಿರಾದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೩೭

ತವಕ ತಗ್ಗಿ ತು ಭಟರ ತಾಳಿಗೆ
²ಜವಳಿ²ದೆಗೆದುದು ಮನಕೆ ಭೀತಿಯು
ಗವನಣಿಗೆ ಘಾಡಿಸಿತು ಜಾಳಿಸಿತಡುರಪನರಣ |
ಸವೆದ ಶೌರ್ಯದ ಘಾಯ ಘಲ್ಲಿಸಿ
ತವಯವದ ಮಡಮುರಿವ ಮೋಹರ
ದವನಿಪತಿಗಳ ನಿಲವ ನೋಡಿದನನುರ ರಿಪು ನಗುತ ||

೩೮

ನಿಲ್ಲಿ ಭಯ ಬೇಡಾವ ರಣವಿದು
ತಲ್ಲಣಕೆ ತಟುವಾಯೆ ದೀಪಿಗೆ
³ಪಲ್ಲವಿಸಿದರೆ³ ತಳಿತುದೇ ಭುಜ ಶೌರ್ಯ ಕುರುಬಲಕೆ |
ಬುಲ್ಲರಾರೋ ಬಲವ ತಿರುಹಿದ
ರಿಲ್ಲಿ ನಿಲಲಂಜಿದರೆನುತ ಕರ
ಪಲ್ಲವವ ನೆಗಹಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಕರುಣದಲಿ ||

೩೯

ಆವನೊಬ್ಬನ ಮಧುರ ವಚನ ಕೃ
ಪಾವಲೋಕನದಿಂದ ಶತ ಜ
ನ್ಮಾವಳಿಯ ⁴ಘನ⁴ ದುರಿತ ವಕ್ಷಿಯ ರ್ಭುಳಕೆ ಕಡೆಯಪುದು |
ದೇವರೀತನ ಲಲಿತ ವಚನ ಸು
ಧಾವಸೇಚನದಿಂದ ಭಟರುರೆ
ಜೀವಿಸುವುದೇನರಿದೆ ಕೇಳಿ ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪ || *

೪೦

ಹಿಂಗಿದುದು ಭಯ ಕಂಠದ ಸುನ
ವಾಂಗದಲಿ ಪನರಿಸಿತು ಕಾಳೆಗ
ದಂಘವಣಿ ಹೊಗರೆಣುದುದು ವಿಕ್ರಮ ಭಡಾಳಿಸಿತು |

¹ ಕು (ಗ.ಚ.ತ). ² ದೃವವ (ಗ). ³ ಕಿಲ್ಲೆ ವಿಸಿದರೆ (ಚ.ಟ.ತ.ನ).
⁴ ಭವ (ಗ.ಚ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಹೊಂಗಿದರು ಹೊಂಪುಳಿಯ ಪುಳಕದ
ಮುಂಗುಡಿಯ ರೋಮಾಂಚನದ ರಣ
ರಂಗ ಧೀರರು ತಟುಬಿ ನಿಂದರು ಮತ್ತೆ ಕಾಳೆಗವ ||

೪೧

ಭಟರು ಬಳಲಿದರಿಂದು ರಣವು
ತ್ಯಟವು ಧೀವಶಿಗಳು ಮಹಾರಥ
ರಟಕಟಿಸುತಿದೆ ಮತ್ತೆ ನಾವಿದನೇನ ಹೇಳುವೆವು |
ಕುಟಿಲ ಭಾರದ್ವಾಜನಿವನು
ಬೃಟೆಗೆ ಮದ್ದರೆವೆನು ನಿಶಾ ಪರಿ
ಯಟನ ಪಟುಗಳು ಬರಲಿ ಕಾಳೆಗಕೆಂದನನುರಾರಿ ||

೪೨

ಕರನು ಧರ್ಮಜ ಕಲಿ ಘಟೋತ್ಕಚ
ನಿರುಳು ಬವರಕೆ ನಿಲಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿ
ನರ ವೈಕೋದರ ನಕುಲ ಸಹದೇವಾದಿಗಳಿಗಿರಿದು |
ಇರುಳು ರಣದಾಯತವನವನೇ
ಹಿರಿದು ಬಲ್ಲನು ಗೆಲುವನೆನೆ ಮುರ
ಹರನ ನೇಮದಲನಿಲ ತನಯನ ತನಯನೈತಂದ ||

೪೩

ಜಡಿವ ಹಿರಿಯುಬ್ಬಣದ ಹೆಚ್ಚಿದ
ಮುಡುಹುಗಳ ಮುರಿದಲೆಯ ಚರಣದ
ತೊಡರ 'ಮೊ'ಳಗಿನ ಬಾವುಲಿಗಳಲಿ ಘಣಘಣ ಧ್ವನಿಯ^೨ |
ನಿಟಯೊಡಲ ಮುರಿವಿಾಸೆಗಳ ಕೆಂ
ಪಡರ್ದ ಕಂಗಳ ಹೊಳೆವ ದಾಡೆಯ
ದಟಗ ದಾನವನವನಿ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ನೆಗ್ಗಲೈತಂದ ||

೪೪

ಏನು ಧರ್ಮಜ ಕರನಿದ್ದೈ ಕುರು
ಸೇನೆ^೧ ಮಲಿತುದೆ^೨ ಬಿಡು ಬಿಡಾ ತಡ
ವೇನು ತಾ ವೀಳೆಯವನೆನುತಡಗಯ್ಯನರಳಿಚುತ |
ದಾನವಾಮರರೊಳಗೆ ನಿನ್ನಯ
ಸೂನುವಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲೆನಿಸಿ^೪ನಿ^೩ಲ
ಲಾನು ಒಲ್ಲೆನು ನೋಡೆನುತ ಬಿಡಿರಿದನು ಖಂಡೆಯವ ||

೪೫

^೧ ಜೆ (ಕ). ^೨ ಯ ರುಣ ರುಣ ರುಣಸ್ವನದ (ಗಿ.ಚ). ^೩ ಯಾಂತುಡೆ (ಕ.ಗ). ^೪ ಗೆ (ಗಿ.ಚ.ತ).

ಜಡಿದು ಲೋಂಪಿಸಿ ವೀಳೆಯವ ಕೊಂ
 ಪಡದ ಕಯ್ಯಿಂವೆಚಿಗಿ ಮದ ಮುಖ
 ನೆಡಬಲನ ನೋಡಿದರೆ ರಕ್ತ ಸ ಕೋಟಿ ಜೀಯೆನುತ |
 ನಿಡಿಲ ಸೆಹೆ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಭುಜವನು
 ಹೊಡೆದು ಮುಂಚಿತು ದೈತ್ಯಬಲ ಪುಲಿ
 ದಡಿಯಿಡಲು ಮೇಲುಸುರು ಮನಗಿತು ಫಣಿಪ ಕಮಠರಿಗೆ || ೪೬

ಕಾಳರಾತ್ರಿಯ ಕಟಕವೋ ಮೇಣ^೧
 ಕಾಲರುದ್ರನ ಪಡೆಯೊ ದಾನವ
 ನಾಳಿನಗ್ಗಲಿಕೆಗಳ ಬಣ್ಣ ಸಬಲ್ಲ ಕವಿಯಾರು |
 ಆಳ ಬೋಳೈಸಿದನು ಕಪ್ಪುರ
 ವೀಳೆಯವ ಪಾಯ್ಕಿದನು ಲೋಹದ
 ಗಾಲಿ ಫೀಳಿ^೨ ರಥವನ್ನೇಜಿದನನಿಲ ಸುತ ನೂನು || ೪೭

ಸಾಲು ಮಿಗೆ ಮೋಹರದೊಳಗೆ ಬೊಂ
 ಬಾಳ ದೀವಿಗೆ ಬೆಳಗಿದವು ಶರ
 ಬಾಳ ದೀಧಿತಿ ತೊಳಗಿದವು ಧನುರ್ಧರರ ಕೈಗಳಲಿ |
 ಬಾಳ ಹೊಳಹನು ಜಹಿದು ದಾಡೆಯ
 ಧಾಳ ಮಿಗೆ ಗಜಗಲಿಸೆ ದಾನವ
 ಕಾಳೆಗಕ್ಕನುವಾಗಿ ನಿಂದನು ಬಿಗಿದ ಬಿಲುದೆಗೆದು || ೪೮

ಹಯಕೆ ಹಯ ರಥ ರಥಕೆ ಪಯದಳ
 ಪಯದಳಕೆ ಗಜನೇನೆ ಗಜನೇ
 ನೆಯಲಿ ಭಾ^೧ಜ್ಞೆಯ ಭಟರು ಭಾ^೨ಜ್ಞೆಯ ಭಟರ ಗದಣದಲಿ |
 ನಿಯತ ಚಾತುರ್ಬಲವೆರಡು ನಿ
 ಭಯದಲೊದಗಿತು ಮಕುಟ ಮನ್ಮಥ
 ಮಯ ಮಹೀತಳವೆನಲು ಹಳೆಚಿದು ಹೊಯ್ದುದುಭಯಬಲ ||* ೪೯

¹ ರಿ (ಗ.ಟ.ದ). ² ರಿ (ಗ.ಟ.ದ).

* ೪೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇರೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಪರನು ನೆಟ್ಟನೆ ಮುನಿದು ತ್ರಿಪುರವ
 ನುರುಹುವಂದಿನ ನೊಸಲಗಣಂ
 ದುರವಣಿಸಲಲ್ಲಂದ ನಡಲದ ಕಿಡಿಗಳೆಲ್ಲವನು |
 ಪರಗಣಿಸೆ ಬೊಂಬಾಳ ದೀವಿಗೆ
 ಯುರವಣಿಸಿದವು ಭೀಮನೇನನ
 ಹಿರಿಯಮಗ ಸಮರವನು ಹೊಕ್ಕನು ರಣಭಯಂಕರನು ||

ಕೌರವನ ತಳತಂತ್ರ ಕಟಕಾ
 ಚಾರಿಯನ ಕಾಹಿನಲಿ ರಿಪ್ಪು ಪರಿ
 ಪಾರ ಸಿಂದುದು ಭೀಮಸೇನನ ಸುತನ ಬಳಸಿನಲಿ |
 ಅರಿದನು ಜಗ ನಡುಗೆ ಬೊಬ್ಬೆಯ
 ಭಾರದಲಿ ಮೈರಿಗಳ ಬಲ ಸಂ
 ಹಾರ ರುದ್ರನು ಕಲಿ ಘಟೋತ್ಕಚ ಹೊಕ್ಕನಾಹವವ || ೫೦

ಬೆಳೆದವೋ ಕೈ ಕಾಲು ನೀಲಾ
 ಚಲಕೆ ಹೇಳೆನೆ ಮುಗಿಲ ತುಡುಕುವ
 ತಲೆಯ 'ತೋಕೆ'ಯ ತೋರಹತ್ತನ ಕಂಡು ಕುರುಸೇನೆ |
 ಕಳವಳಿಸಿದರು ಕಾಯದಲಿ ಕ
 ಕ್ಕುಲಿತೆಗಾಣರು ಕೈದೆಗೆದರ
 ಗ್ಗಳೆಯನುಟುಬೆಗೆ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟರು ಭಟರು ಸೈರಣೆಯ || ೫೧

ಏನ ಹೇಳುವೆನವರ ರಣ ಸು
 ಮ್ಮಾನವನು ನಮ್ಮವರ ಮೊಗದು
 ಮ್ಮಾನವನು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರವೇಶದೊಳಾದುದೀ ಹದನು |
 ದಾನವರ ಧಟ್ಟಣೆಗೆ ನಿಲುಪರ
 ನಾನು ಕಾಣೆನು ದಿಟ್ಟತನದಲಿ
 ತಾನೆ ನಿಂದನು ಕೌರವೇಂದ್ರನು ^೨ಸಕಲ ಬಲ^೨ ಸಹಿತ || ೫೨

ಫಡ ನಿಶಾಚರ ಹೋಗು 'ಹೋಗಿಗಳ'
 ವಡದು ಕರೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನನು ಹೇ
 ರೊಡಲ ತೋಪಿನಿ ಬಲವ ಬೆದಪಿಸಲ^೪ಗ್ಗಳಿಕೆಯಹುದೇ! |
 ಮಿಡುಕುವರೆ ಕರೆ ನಿಮ್ಮ ತೆತ್ತಿಗ
^೫ನಡಗಲೇತಕೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿಮಗಿ
 ನ್ನೊಡಲ ಬಳನೆಳಲವ ಸಹಿತ ಬಾಯೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೫೩

ಮರುಳು ಕೌರವ ಜಂಗಮ ಸ್ಥಾ
 ವರದ ದೇಹಕೆ ನೆಳಲಹುದು ದಿನ
 ಕರನ ದೇಹಕೆ ನೆಳಲು ಶ್ರುತವೋ ದೃಷ್ಟವೋ ನಿನಗೆ |

^೧ ತೆಕ್ಕೆ (ಕ), ಬೋಕೆ (ಟ). ^೨ ರಾಜದಳ (ಟ.ತ.ನ). ^೩ ನಿನಗಳ (ಟ.ತ.ನ).
^೪ ಗ್ಗಳೆಯನಪುದೋ (ಚ). ^೫ ರ (ಗ).

ಸುರ ನಿಶಾಚರ ಮರ್ತ್ಯರೊಳು ತಾ
ನಿರವ ಬಯಸುವುದುಂಟೆ ಹರಿಯಂ
ತಿರಲಿ ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮನಾತನ ಮಾ¹ತದೇಕೆಂದ¹ ||

೫೪

ಹೆಣನನಟಿಸುತ ರಕುತ ಪಾನಕೆ
ಸೇನಿ ಶಾಕಿನಿ ಧಾಕಿನಿಯರೊಳು
ಹೆಣಗಿ ಗೆಲುವುದೆಯಾಯ್ತು ದಾನವ ವಿದ್ಯೆ ಬಗವಳಿಯೆ |
ರಣದೊಳಗ್ಗದ ಕೈದುಕಾಟರ
ಕೆಣಕಿ ಗೆಲುವುದ ಕೇಳಿದಳುಯೆವು
ಹೆಣದಿನಿಹಿಗಳು ಹೇವ ಮಾರಿಗಳೆಂದನಾ ಭೂಪ ||

೫೫

ಬಯ್ಯಲಹುವೆ ದುರುಕ್ತಿ ಶರದಲಿ
ಮೆಯ್ಯನನುವೆಯೊ ಮೇಣು ಮಾರ್ಗಣಿ
ಕಯ್ಯಲುಂಟೇ ನಿನಗೆ ಸಂಬಳವೇನು ಸಮರದಲಿ |
ಅಯ್ಯನನು ಕರೆಯೆಂಬ ಬಾಯನು
ಕೊಯ್ಯಬೇಡಾ ನಿಂಹ ಕೇಸರ
ದುಯ್ಯಲಾಡುವ ಗಜವ ನೋಡೆಂದುಬಿಡಿದನು ನೃಪನ ||

೫೬

ಎಸುತ ಹೊಕ್ಕನು ದೃಷ್ಟಿಸುವ ಹೊಸ
ಮಸೆಯ ಕಣಿ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದವು ನಿ
ಪ್ಪನರದಲಿ ನೃಪನೆಚ್ಚು ಕಾಣನು ಹುಳುವನಾ ಕಣಿಗೆ |
ಕುಸುರಿದಳಿದವು ಜೋಡು ನೀನಕ
ಬೆಸುಗೆಯೊಡೆದುದು ಘಾಯದಲಿ ಮೈ
ಬಸಿಯೆ ಬಿರಿದುದು ಶೌರ್ಯ²ಬಿಗಿದುದು ಭೀತಿ ಭೂಪತಿಗೆ ||

೫೭

ಅಕಟ ದೊರೆ³ಯೋ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಪಾ
ತಕರು ರಥಿಕರು ಶಿವ ಹಿಡಿದಾ
ರ್ಭಕನಿಗೊಪ್ಪಿ³ಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೊಂದರು ದ್ರೋಣ ಕೃಪರೆನುತ |

¹ ತೆ ನಿನಗೆಂದ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ಬಲಿ (ಗ.ಚ). ³ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಕಟಕಟ ಪಾತಕರು ರಥಿಕರು ನಾಯಕಿಯ ನೃಪನ ನೊಪ್ಪಿಸಿ (ಕ), ಯೋ ಸಿಕ್ಕಿದನು ನಾಯಕರು ಮಡಿದರೆ ಶಿವಮಹಾಪಾತಕನ ನೊಪ್ಪಿಸಿ (ಗ), ರಿಪುನಿಕರ ವೀಗಳೆಕೊಲುವ ರಿಂತರ್ಭಕನ ನಿಂತೊಪ್ಪಿಸಿ (ಚ), ಸಿಕ್ಕಿದನು ಕರೆ ನಾಯಕರು ಸರಿದರೆ ಶಿವಮಹಾಪಾತಕನನೊಪ್ಪಿಸಿ (ಬ), ಸಿಲುಕಿದನಲಾ ಪಾತಕಕೆ ಸ್ವರೇ ಪಾಪಿಗಳು ಬಲುವಿಕಟ ರಾಕ್ಷಸಗೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟರೆ (ದ).

¹ಸಕಲ ಪರಿಚಾರಕರು ಮಂತ್ರಿ
ಪ್ರ¹ಕರವೊರಲಲು ಕೇಳಿ ಬದ್ಧ
ಭೃಕುಟಿ ಭೀಷಣ ಮುಖರು ಮನಗಿತ್ತು ದೈತ್ಯ ಬಲ ಜಲಧಿ || ೫೮

ಬಕನ ಮಕ್ಕಳು ಜಟನ ಕಿಮ್ಮಾ
ರಕನ ಸುತರು ಪಿಡಿಂಬ ತನುಜರು
ವೃಕ ಜರಾಸಂಧಾತ್ಮಜರು ಶಿಶುಪಾಲ ನಂದನರು |
ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ದೈತ್ಯ
ಪ್ರಕರ ಹೊಕ್ಕುದು ರಾಯ ರಥ ಪಾ
ಲಕರು ²ಕವಿದರು³ ತುಡುಕಿದರು ರಣವನು ಘಟೋತ್ಕಚನ || ೫೯

ಕೇಣಕಿದರಲಾ ರಣವ ರಕ್ತನ
ಬಣಗುಗಳು ಮರು ಪೂತು ಸಮರಾಂ
ಗಣದೊಳಗೆ ನಾವಾವ ನದರವೊ ನೋಡಿರೈ ಭಟರು |
ಸೇನು ಗಡ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಲೆ⁴ ಚಿಂ⁵
ರಣಿಸುವರು ಗಡ ಬವರಕೋನುಗ
ಹೊಣಕೆ ಗಡ ನಮ್ಮೊಡನೆನುತ ಸಾರಧಿಯ ಕೈವೊಯ್ದು || ೬೦

ಹೆಸರುಗೊಂಡರೆ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಕ
ರ್ಕಶರು ರಕ್ತಸರೆಂಬ ಹೆಸರು⁴ದು¹
ನುಸಿಗಳೊಳಗಾಶ್ರಯಿಸಿ⁵ ಕೆಟ್ಟುದು⁶ ಶಿವ ಶಿವಾಯೆನುತ |
ಹೊಸ ಮನೆಯ ಹೊಗರಂಬುಗಳನೆ
ಬ್ಬಿಸಿದನುಬ್ಬಿಸಿದನು ವಿರೋಧಿಗ
ಳನು ಸಮೀರಣನಿಂದ ನಿಜ ಭುಜ ವಿಕ್ರಮಾನಳನ || ೬೧

ಓಡಲೀಯದೆ ಸದರಗೊಡುತ ವಿ
ಭಾಟಿಸುತ⁶ ಮೇಲಿ⁶ಕ್ಕಿದರೆ ಕೈ
ಮಾಡಿದರೆ ಶರಹತಿಗೆ ದೇಹವ ಕೊಟ್ಟು⁷ ಸೈರಿ⁷ನುತ |
ಬೇಡತನವನು ಬಿಡಿಸಿ ಸಲೆ ಕೊಂ
ಡಾಡಿ ಕಾದಿದನಸುರ ಜಾತಿಯೊ
ಳೋಡೆ ಪರಿಭವ ತನ್ನದೆಂಬ⁸ ಪದಸ್ತತನದಿಂದ⁸ || * ೬೨

¹ ಚಕಿತ ತನುಗಳು ನೃಪನ ಸಾರಧಿ ನಿ (ಕ.ಚ.ದ). ² ತಪುಬಿತ್ತು (ಕ.ಗ).
³ ವೆಂ (ಗ.ಚ). ⁴ ನ (ಕ.ಗ.ಟ). ⁵ ಕೆಟ್ಟರು (ದ). ⁶ ಮೈಯಿ (ಕ). ⁷ ಮನ್ನಿ
(ಚ.ತ.ನ). ⁸ ಕೀರ್ತಿಭಯದಿಂದ (ದ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಎಸುಗೆಯೊಳ್ಳೆಲಾಯುಧನ ಲಂ

¹ಬು¹ನನ ಪರಿ ತಪ್ಪಲ್ಲ ತಪ್ಪ

ಲ್ಲಸುರನಹೆಯೋ ಚಾಗು ಕಿಮ್ಮಿರಾತ್ಮಜಾ ಯೆನುತ |

ಅಸಿ ಪರಶು ಪಟ್ಟಿನ ಮುನುಂಡಿ

ಪ್ರಸರ ಧಾರಾ²ಪಾತ²ದಲಿ ಮೈ

ಬಸಿಯೆ ರಕುತದ ³ಸಾರ ಸಾಲಿಡೆ ಬಲದೊಳೊಳಹೊಕ್ಕು³ || ೭೩

ಉರು ತಿಮಿಂಗಿಳನಬುಧಿಯಲಿ ಡಾ

ವರಿಸುವುದು ಹುಲುಮಿ⁴ನಿನಂತಿರ

ಲರನ ಹೇಳುವುದೇನು ಮೊಗದನು ದೈತ್ಯ ಜಲನಿಧಿಯ⁴ |

ಅರಿದ ಕೊರಳಿನ ಬಸಿವ ಬಂಬಲು

ಗರುಳ ಜರಿವ ಕಪಾಲದೊಗುನೆ

ತ್ತರ ⁵ರಣಾವನ⁵ ಕಪಿವೃತ್ತಿದುರ್ದು ರೌದ್ರಮಯ ರನವ || ೭೪

ಜಾಗು ದೈತ್ಯರ ರಥನದಲಿ ಲೇ

ಸಾಗಿ ಕಾದಿದಿರಿಸು ನಮ್ಮಲಿ

ತಾಗಿ ನಿಂದವರಾರು ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳವರು ಕಲಿತನದ |

ಆಗಲಿನ್ನಾವುದು ನಮಗೆ ಕೈ

ಲಾಗು ನಿಮ್ಮನುಗಳು ಶರೀರವ

ನೀಗಿ ಕಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಬೊಬ್ಬಿಬಿವೆಚ್ಚನನಿರಧರ || ೭೫

ನಿಡಿಲು ಮೊರೆದರೆ ನರ್ಪನಂಜುವು

ದಡಗುವನೆ ಗರುಡನು ವೃಥಾ ಕೆಡೆ

ನುಡಿಯ ನುಡಿದರೆ ಧಿಟ್ಟನೆಂಬರೆ ⁶ವೀರ⁶ರಾದವರು |

ಫಡ ಫಡೆನುತ ಬಕಾಸುರನ ಮಗ

ನಡಸಿದನು ಕೂರಂಬನಾತನ

ಕಡುಹ ಹೊಗಳುತ ಹೊಕ್ಕು ಓಡಿದನು ⁷ನೀಳಿದನು⁷ ಬಳನ || ೭೬

ರಥಚಯವ ನುಗ್ಗೊತ್ತಿದನು ಸಾ

ರಥಿಗಳನು ನೀಳಿದನು ಸುಮಹಾ

ರಥರ ಬಿಂಕದ ಬಿಗುಹ ಮುಱಿದನು ಹೊಕ್ಕು ಬೀದಿಯಲಿ |

¹ ಬ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ಸಾರ (ಕ.ಗ.ಚ). ³ ಧಾರೆಯಲಿ ರಣದೊಳಗೆ ನಡೆತಂದ (ದ). ⁴ ನದಂತರವರಿನದಂಗೈಸಿದನು ಮೊಗದನು ದೈತ್ಯ ಬಲ ನಿಧಿಯ (ಕ). ⁵ ಸರಿಯನಾರಥಿ (ಕ). ⁶ ಗರುವ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁷ ಬೀಸಿದನು (ಕ), ಬಿಗಿದನಾ (ಗ).

ಶಿಥಿಲವಾಯಿತು ಮೈರಿ ಬಲವತಿ
ಮಥನವಾಯಿತು ದೈತ್ಯನೊಳಿಗ
ಪೃಥುವಿ ಲಘುತರವಾಯ್ತು ಫಣಪನ ಕೊರಳು ಸೈನಿಮಿರೆ || ೬೭

ಬರಸಿದನು ರಣದಲಿ ಹಿಡೆಂಬಾ
ಸುರನ ಮಕ್ಕಳ ಚೈದ್ಯ ಮಾಗಧ
ನರಕ ಕಿಮ್ಮಾರಕ ಜಟಾಸುರ ನೂನು ಸಂತತಿಯ |
ಬರಲಿ ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣರುಳಿದೀ
ಜರಡ ಜೋಡಿಸಬೇಡ ಭೀಮನ
ನರನ ಬಯಸುವರೆನ್ನೊಡನೆ ಕೈಮಾಡ 'ಹೇಳೆಂದ' || ೬೮

ಎನಲು ಕವಿದುದು ಸೇನೆ ಕಂಗನೆ
ಗನಲಿ ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣರಿಗೆ ನೀ
ನೆನಿತಪವ ಫಡ ಬಾಯಿಬಡಿಕನು ಭೀಮ ಸುತನೆನುತ |
ತನತನಗೆ ಕಾಲಾಳು ಮೇಲಾ
ಳನುಪಮಿತರೊಕಿದರು ಚಾಪ
ಧ್ವನಿಯೊಳಗೆ ನೆಹು ಮುಳುಗೆ ಬಹುವಿಧ ವಾದ್ಯ ನಿಘೋಷ || ೬೯

ಆಳಹಿರಿ ನಿಮಗಂಜುವೆನು ಕಾ
ಲಾಳ ಹೊಯ್ಯೆನು ಕುದುರೆಕಾಟರು
ಮೇಲುವಾಯಲಿ ರಥಿಕರೊಡೆಹಾಯಿಸಲಿ ತೇರುಗಳ |
ತೂಳಿಸಲಿ ಗಜದಳವನವರಿಗೆ
ಕೋಲ ತೊಡಚುವನಲ್ಲ ನೆಹು ಹೀ
ಹಾಳಿಯುಳ್ಳರೆ ಬರಲಿ ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣ ಕೃಪರೆನುತ || ೭೦

ಹಲಬರಸುರರು ಮಡಿದರಿವನ
ಗ್ಗಲೆಯನಿರುಳಿನ ಬವರದಾಯತ
ತಿಳಿವುದೀತಂಗನುತಲಾ ದ್ರೋಣಾದಿ ನಾಯಕರು^೨ |
ಅಳುಕಿದರು ಬಳಿಕೇನು ಭಕುತಿಯ
ಲೊಲಿಸಿದರಲ್ಪ ಪಾಂಡವರು ಯದು
ಕುಲ ಲಲಾಮನನಮಳ ಗದುಗಿನ ವಿರರ ನರಯಣನ || ೭೧

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

¹ ಲರಿದೆಂದ (ತ), ಬೇಕೆಂದ (ಗ.ಚ), ಡಿ ನೀವೆಂದ (ದ). ² ಲಿರಲಾಗು
ರುಕ್ಕಪಾದಿಗಳು (ಕ.ಗ).

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂತನೇ|| ಚಂಡಬಲ ಕುರುಪತಿಗೆ ಮಲೆವರ
ಗಂಡನಿರುಳಿನ ಕಾಳಗದೊಳು
ದ್ವಂಡ ಭಟಕಲ ಕರ್ಣ¹ ಕೊಂದನು² ಭೀಮ ನಂದನನ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿವ ದೊರೆ
ಯಾಳನಿಜನುತ³ ಹೊಕ್ಕು⁴ ನೂಲಿಯೊ
ಳಾಳು ಕುದುರೆಯ ಧಟ್ಟನಿಬ್ಬಗಿ⁵ ಮಾಡಿ⁶ ದಳವುಳಿಸಿ |
ಕೋಲಿ ತೊಡಚೈ ಕರ್ಣ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲ ಕೈದುವ ಪಿಡಿ ಕೃಪಾದಿಗ
ಳೇಳಿ ಸಮ್ಮುಖವಾಗೆನುತ⁷ ಕೈಮಾಡಿ⁸ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ || ೧

ಚೆಲ್ಲಿತರಿ ಬಲಜಲಧಿ ಭಟರ
ಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದರು ಸಬಳದ
ಸೆಲ್ಲಹದ ತೋಮರದ ಚಕ್ರದ ಸರಿಯ ಸೈಗಟಿದು |
ಫುಲ್ಲಿನಿದವಾನೆಗಳು ತೇರಿನ
ಬಿಲ್ಲವರು ತುಡುಕಿದರು ಕಂಬುಗೆ
ಯಲ್ಲಿ ಬುರ ಕುಣಿದಾಡೆ ಹೊಕ್ಕರು ರಾಯ ರಾವುತರು || ೨

ಎಡಬಲದಿ ಪಿಂದಿದಿನಲಿ ಕೆಲ
ಕಡೆಯ ದಿಕ್ಕಿನೊಳೊಕಿದರು ಬಲು
ಗಡಲ ಕಡೆಹದ ಗಿರಿಯನಬುಧಿಯ ತೆರೆಗಳೊಡೆವಂತೆ |
ಕೊಡಪಿದರೆ ಕಟ್ಟಿಟುಹೆಗಳು ಬೆಂ
ಬಿಡದೆ ಭುಜಗನನಳಲಿಸುವವೋ
ಲಡಸಿ ತಲೆಯೊತ್ತಿ⁹ದರು ಬೀಳುವ ಹೆಣನನೊಡಮೆಟ್ಟಿ || ೩

ಹೊಕ್ಕ ಸುಭಟರು ಮರಳದಿರಿ ಬಳ
ನಿಕ್ಕಿದನು ನಿಕ್ಕಿದನು ಚಲಿಸುವ
ಚುಕ್ಕಿಗರ ಹೊಯ್¹⁰ ಬೀಳಗುತ್ತೆ¹¹ನುತರನನುಬ್ಬರಿಸೆ |

¹ ಮುಜಿದನು (ಕ), ಗೆಲಿದನು (ದ). ² ಬಿಟ್ಟ (ಕ.ಟ). ³ ಗಳಿದು (ಕ.ನ). ⁴ ಹೊಕ್ಕುಚ್ಚ (ಕ.ನ). ⁵ ಯಿಕ್ಕ (ಕ.ಗ).

ಹೊಕ್ಕು ತಿವಿದರು ನೀಡಿ ಹರಿಗೆಯ
ನಿಕ್ಕಿ ನಂದರು ತಪುತಮಗೆ ಮೇ
ಲಿಕ್ಕಿದರು ತೆರೆ ಮುಖಿಯೆ ಬಳಿದರೆ ಮಸಗಿ ಕವಿವಂತೆ ||

೪

ಅಗಡು ದಾನವನಿವನು ಕಡ್ಡಿಗೆ
ಬಗೆವನೇ ಸಾಗರವನು^೧ವ
ಟ್ಟಿ^೨ಗೆಯನಿಟ್ಟರೆ ವಡಬನಲ್ಲಾ ನೀರ ಕುಡಿವವನು |
ಹೊಗೆದುಮೈ ಹೆಚ್ಚಾಳುಗಳ ನಗೆ
ಮೊಗವು ಮೋಡಾಮೋಡಿಯಲಿ ಕೈ
ಮಗುಚಿ ಕಳೆದನು ನಿಮಿಷದಲಿ ಹೇರಾಳ ರಾಶಿಗಳ ||

೫

ಕೆಲರ ನುಂಗಿದನೊಡೆದು ಕೊಂದನು
ಕೆಲ^೨ಬರನು^೨ ಹೊಟಕೈಯ್ಯ ಹೊಯಿಲಲಿ
ಕೆಲಬರನು ಧನುವಿನಲಿ ಗದೆಯಲಿ ಹೊಯ್ದು ಕೆಲಕೆಲರ |
ಕಲಕಿದನು ಬಲ ಜಲಧಿಯನು ಮೇ
ಲುಲಿದು ಕವಿದುದು ಮತ್ತೆ ಹೆಣನನು
ತುಳಿದು ಮು^೩ಗ್ಗಿ^೩ತು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು ಮುನುಕಿತರಿ ಭಟನ ||

೬

ಸೂತುರೇ ಕುರು ಸೈ^೪ನಿ^೪ಕವನಂ
ವ್ಯಾತವೆಂದಿಗೆ ಸವೆವುದೋ ಕೈ
ಸೋತವೇ ಹರ ಕೊಲುಪೆನೆನುತಮರಾರಿ ಚಿಂತಿಸಿದ |
ಈತಗಳಿಗಿದು ಮದ್ದೆನುತ ಮಾ
ಯಾತಿತಯ ಯುದ್ಧದಲಿ ಬಲನಂ
ಘಾತವನು ಬೆಡುಪಿಸಿದನದನೇವಣ್ಣ ಸುವೆನೆಂದ ||

೭

ಮಾಯದಲಿ ಹುಲಿಯಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿ
ಹಾಯಿದನು ಕಲಿ ಸಿಂಹವಾಗಿ ಗ
ದಾಯುಧದಲಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಭೈರವನ ರೂಪಾಗಿ |
ಬಾಯಲಡಸಿದನಹಿತರನು ದಂ
ಡಾಯುಧದ ನಿಲವಿನಲಿ ಸುಭಟರ
ದಾಯಗೆಡಿಸಿದನೊಂದು ನಿಮಿಷದೊಳೊರಸಿದನು ಬಲವ ||

೮

^೧ ವಂಚಿ (ಕ.ಗ.).^೨ ಬಲನ (ಕ.ಗ.), ಕೆಲರ (ದ.).^೩ ತ್ತಿ (ಕ.ಗ.).^೪ ನೈ (ಕ.).

ಬೀಳಹೊಯ್ದನು ಬಿರುದರನು ಬಿಡು
 ಗಾಳಿಯಾಗಿ ವರೊಥ ಚಯವನು
 ಕಾಳುಕಿಚ್ಚಾಗುರುಹಿದನು ಫಣಿಯಾಗಿ ತುಡುಕಿದನು |
 ಮೇಲುಗವಿದನು ಜಲಧಿಯಾಗಿ ನೈ
 ಪಾಲ ನಿಕರದೊಳುರುಳಿದನು ಗಿರಿ
 ಬಾಳವಾಗಿ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಘಲ್ಲಿಸಿದ^೧ನತಿರಧರ^೨ ||

೯

ಎಟಗಿದನು ಸಿಡಿಲಾಗಿ ಕಂಗಳೊ
 ಳಿಟುಕಿದನು ಮಿಂಚಾಗಿ ಮಳೆಯನು
 ಕಪ್ಪಿದು ನಾದಿದನಾತಪತ್ರ ತನುತ್ರ ಸೀಸಕವ |
 ತುಟುಕಿದನು ಹೊಗೆಯಾಗಿ ಮಿಗೆ ಬೊ
 ಬ್ಬಿಡಿದನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುಭಟರ
 ನೊಟಲಿಸಿದನೊಂದೆಡೆಯಲೇನೆಂಜನು ಮಹಾ ರಣವ ||

೧೦

ಸುರಿದ ಕರುಳ್ಳ ನೆಡಿದ ಹಲುಗ್ಗ
 ಜರಿದ ತಲೆಗಳ ಹಾಯ್ದ ಮೂಳೆಯ
 ಹಪಿದ ನರವಿನ ಬಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳ |
 ಮುಪಿದ ಗೋಣಿನ ಬಸಿವ ತೊರಳೆಯ
 ಹರಿವ ರಕುತದ ತಳಿತ ಖಂಡದ
 ಬಿರಿದ ಬಸುಪಿನ ರೌರವದ ರಣಭೂಮಿ ರಂಜಿಸಿತು ||

೧೧

ಗರುಡನುಬ್ಬಟೆಗಹಿ ನಿಕರ ಜ
 ಜ್ವರಿತವಾದವೊಲಿವನ ಕಡು ನಿ
 ಬ್ಬರದ ಧಾಳಿಗೆ^೩ ಧೈರ್ಯ^೪ಗಟ್ಟಿದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ |
 ಹೊರಳಿಯೊಡೆದರು ಭಟರು ಸಿಡಿದರು
 ಜರುಗಿದರು ಜವಗುಂದಿದರು ಮಡ
 ಮುರಿ^೫ದು^೬ ಬಿರುದರು ತಣಿದುದೈ ಪರಿಭವದ ಸೂಸಿಯಲಿ ||

೧೨

ಧಾತುಗಟ್ಟಿದು ದೊಡ್ಡೆಯೆಂದೇ
 ಭೂತಳಾಧಿಪ ಬಗೆಯದಿರು ತೆಗೆ
 ಮಾತು ಹುಸಿ ಮರಳಿದರು ನಿನ್ನಯ ಪಟ್ಟದಾನೆಗಳು |

^೧ ನರಿಬಲವ (ಕ.ಗ.ಟ.), ನಾರಥವ (ದ). ^೨ ಳನಿ (ಗ.ಟ.ತ.ದ).
^೩ ಧಾತು (ಗ.ಚ). ^೪ ಯೆ (ಕ.ಗ.ಚ).

ಭೀತಿಗೊಂಡನು ದ್ರೋಣ ಸೋಲಕೆ
 'ಕೇ! ತುವಾದನು ಶಲ್ಯನಪಜಯ
 ಮಾತೃಕಾಕ್ಷರನಾದನಶ್ವತ್ಥಾಮನಿಂದಿನಲಿ ||

೧೩

ಇವನ ಧಾಳಿಯನಿವನ ಧೈರ್ಯವ
 ನಿವನ ಹೂಣಿಗತನವನಿವನಾ
 ಹವದ ^೨ಹೊಣಿಗೆ^೨ಯನಿವನ ಭಾರಿಯ ವೆಗ್ಗಳಿಯತನವ |
 ದಿವಿಜರಾನಲು ನೂಕದಿದು ^೩ನ
 ಮ್ಮ^೩ವರ ಪಾಡೇನೈ ಪಲಾಯನ
 ತವನಿಧಿಯಲೇ ನಿಮ್ಮ ಬಲ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳಿಂದ ||

೧೪

ಹಾಯಿಕಲಿ ಚಿಕ್ಕೆಯವ ^೪ಭಟ್ಟರ^೪
 ಬಾಯ ಹೊಯ್ ^೫ಗಡಬಡೆಯ ಹೊತ್ತ
 ಲ್ಲಾ^೫ಯುಧವನೀಡಾಡು ಕೊಯ್ ^೬ಕೊಯ್ ಜೋಡು ಹೊಲಿಗೆಗಳ |
 ರಾಯ ಕೊಂದರೆ ಕೊಲಲಿ ಸುಕೃತವು
 ಬೀಯವಾಗಲಿ ನಾವು ರಕ್ಕಸ
 ನಾಯ ಕಯ್ಯಲಿ ಸಾಯೆವೆನುತೊಡೆಮುರಿದರತಿರಥರು ||

೧೫

ಇಳಿದ ಕುದುರೆಗೆ ಬಿಸುಟ ರಥ ಸಂ
 ಕುಳಕೆ ಹಾಯ್ಕಿದ ಚಿಕ್ಕೆಯಕೆ ಕೈ
 ಬಳಿಚಿದಾಯುಧ ತತಿಗೆ ನೂಕಿದ ಜೋಡು ನೀಸಕಕೆ |
 ಕಳಿಚಿದಾಭರಣಾತಪತ್ರಾ
 ವಳಿಗೆ ಕಾಣೆನು ಕಡೆಯನೀ ಪರಿ
 ಕೊಲೆಗೆ ಭಂಗಕೆ ^೬ನಿನ್ನ ಬಿರುದರು ಬಂದುದಿಲ್ಲೆಂದ^೬ ||

೧೬

ಸಿಡಿವ ತಲೆಗಳ ಬಳಿವಿಡಿದು ^೭ಧಾ
 ರಿಡುವ ರಕುತದಲೆರಡು ಬಲದಲಿ
 ಹಿಡಿದ ದೀವಿಗೆ ನಂದಿದವು ಕುಂದಿದುದು ಚತುರಂಗ |
 ಮಡಮುರಿಯ ಮಯವಾಯ್ತು ಸುಭಟರ
 ನಿಡು ಮುಸುಕು ಮೋಹಿಸಿತು ಮುರುಷನ
 ಕಡುಹುಕಾಟರು ಕೇಣಿಗೊಂಡರು ಬಹಳ ದುಷ್ಕೃತವ ||

೧೭

^೧ ಸೇ (ಗ.ಚ.ದ.ನ). ^೨ ಲಾಭವ (ಗ.ಚ.ದ). ^೩ ಮಾನ (ಚ). ^೪ ಸುಭಟರ (ಕ.ಗ.ಚ). ^೫ ಗಡಬಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಆ (ಕ). ^೬ ಸುಭಟರು ಸಂದಕ್ರಿಯೆಂದ (ಗ.ತ). ^೭ ಸಾಲಿ (ಕ).

ದ್ರೋಣನೆಂಬರೆ ಮುನ್ನವೇ ನಿ
 ರ್ವಾಣದೀಕ್ಷಿತನಾದನಾತನ
 ಕಾಣಿವೈ ಗುರು ಸುತನದೃಶ್ಯಾಂಜನವೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತು |
 ಹೂಣಿಗರು ಮತ್ತಾರು ಶಲ್ಯ
 ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ಕೃತವರ್ಮ ಕೃಪನತಿ
 ಜಾಣರೋಟದ ವಿದ್ಯೆಗೆನುತಿದುರ್ದು ಭಟಶ್ಲೋಮ || ೧೮

ಏನ ಹೇಳುವೆನಮಮ ಬಹಳಾಂ
 ಭೋನಿಧಿಯ¹ ವಿಷದುರಿಯ¹ ಧಾಳಿಗೆ
 ದಾನವಾಮರರಿಂದುಮೌಳಿಯ ಮಹಿಯ ಹೊಗುವಂತೆ |
 ದಾನವಾಚಳಮಥಿತ ಸೇನಾಂ
 ಭೋನಿಧಿಯ ಪರಿಭವದ ವಿಷದುರಿ
 ಗಾ ನರೇಂದ್ರ ನಿಕಾಯ ಹೊಕ್ಕುದು ರವಿಸುತನ ಮಹಿಯ || ೧೯

ಶರಣು ಹೊಕ್ಕುದು ಬಂದು ಮಕುಟದ
 ಗರುವರವನೀಪಾಲಕರು ಮೋ
 ಹರಕೆ ತೋರ್ಪಟ್ಟವರು ಭಾರಿಯ ಬಿರುದಿನತಿಬಳರು |
 ದುರುಳ ದೈತ್ಯನ ಬಾಧೆ ಘನ ಪರಿ
 ಹರಿಸಲಹಿಯೆವು ಕರ್ಣ ನೀನೇ
 ಮರಳಿ ಸೇನೆಯ ರಕ್ಷಿಸೆಂದುದು ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ || ೨೦

²ತಳಿತ ²ಮುಸುಕಿನ ಬೆರಳ ಮೂಗಿನ
 ನೆಲನ ನೋಟದ ಮೆಯ್ಯ ತೂಕದ
 ಝಳದ ಸುಯ್ಯಿ ನ ಮುಖದ ಮೋನದ ನಸಿದ ನೆನಹುಗಳ |
 ಕಳಿದ ಕಡುಹಿನ ಬೀತ ಬಿರುದಿನ
 ಬಲಿದ ಭಂಗದ ನೃಪತಿಗಳನ
 ಗ್ಗಲೆಯ ರವಿಸುತ ಕಂಡು ಹೊಗಳಿದನಾ ಘಟೋತ್ಕಚನ || ೨೧

ಶಿವ ಶಿವಾ ಕೌರವನ ಸುಭಟರು
 ದಿವಿಜರಿಗೆ ವೆಗ್ಗಲರು ನಿನಗಿಂ
 ದಿವರು ಸೋತರು ಪೂತು ದಾನವ ನೀ ಕೃತಾರ್ಥನಲ |

ಇವನ ಪಾಡಿನ ಸುಭಟರೇ ನ
ಮೈವರು ಗೆಲವೇನಿವನದೇ ಮಾ
ಧವನ ಸೂತ್ರದ¹ಯಂತ್ರವಿದು ಲಯಕಾಲ ನಮಗೆಂದ¹ || ೨೨

ಸಾಕು ದೈತ್ಯನ ಕೆಡಹು ಸೇನೆಯ
ಸಾಕು ಸುಭಟರು² ಬಾಯ ಬಿಡುತಿದೆ³
ನೂಕು ನೂಕಮರಾರಿಯನು³ ತಡೆ³ ತಡವು ಮಾಡದಿರು |
ಅಕೆವಾಳರು ವಿಗಡ ವೀರಾ
ನೀಕವಿದೆ ತಲ್ಲಣದ ತಗ್ಗಿನ⁴
ಲೇಕೆ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವೆಂದನು ಕೌರವರಾಯ || ೨೩

ದುಗುಡಪೋ ಮೇಣ⁵ ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿಯ
ತಗಹುಗಳ ತನಿಹೊಗೆಯೊ ರಾಯರ
ಮೊಗವ ನೋಡೈ ಕೀರ್ತಿ ಕೌಮುದಿ ಕಳಿದ ಕತ್ತಲೆಯೊ |
ಬಿಗಿದ ಭೀತಿಯ ಸೊಪ್ಪುಗಳೊ ಮೋ
ಪ್ಪುಗಳೊ ಸವಿವಾತುಗಳ ಸೋನೆಯ
ಸೊಗಸುಕಾಟರು ನಿಂದ ನಿಲವನು ಕರ್ಣ ನೋಡೆಂದ || ೨೪

ವಿಗಡತನವನು ವಹಿಲದಲಿ ಕೈ
ಮಗುಚಿ ಕಳೆದರು ಹೂಸಿಕದ ಹೂ
ಣಗತನವ ಸೊನ್ನಾರವಿದೈಯ ಸಾಹಸೋನ್ನತಿಯ |
ಸೊಗಸ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಸುಲಿವ ರಸವಾ
ದಿಗಳನಿವರ ವಿಡಾಯಿಗಳ ನಂ
ಬುಗೆಯ ಕೇವಣ ಪಾಡುಕಾಟರ ಕರ್ಣ ನೋಡೆಂದ || ೨೫

ನಡೆವುತೆಡಹಿದ ಪಟ್ಟದಾನೆಯ
ಮಿಡಿಯ ಹೊಯ್ದರೆ ಜೀಯ ರಣವವ
ಗಡವು ನಮಗಿದು ರಾತ್ರಿ ದೈತ್ಯರಿಗಿದುವೆ ನಡುಹುಗಲು |
ಮೃಡನನೊಂದವನರಕೆ ಬಗೆಯದ
ಕಡುಹುಕಾಟರು ನಿನ್ನವರು ಕೆಡೆ
ನುಡಿದು ನೋಯಿಸಲೇತಕೆಂದನು ಕರ್ಣನರಸಂಗೆ || ೨೬

¹ ತಂತ್ರವಿದು ಉಯವಾತನದೆಯಂ (ಕ.ಗ.ಚ). ² ಭೀತಿ ಪಡುತಿದೆ (ಚ.ತ).

³ ತರಿ (ಟ.ಕ), ಕಡಿ (ಚ).

ತಾಗಿ ವಜ್ರವ ಮುಕ್ಕುಗಳೆವಡೆ
 ನಾಗರವ ಹೊಗಳಿಕೆ ಗಿರಿಗಳು
 ಹೋಗಲಿನ್ನಾ ಮಾತು ಮೀಳಿದ ದೈತ್ಯನುಪಟಳವ |
 ಈಗ ಮಾಣಿಸು ನಮ್ಮ ಸುಭಟರು
 ಯೋಗಿಗಳವೊಲು ¹ದಂಡಹೀನರು¹
 ಬೇಗ ಮಾಡಿನ್ನ ಮರವೈರಿಯ ತಪುದು ಬಿಡುಡೆಂದ || ೨೭

ಕಳೆದ² ಮೀನಲ ಶಕ್ತಿ ಪಾರ್ಥನ
 ತಲೆಗೆ ಬೈಚಿಟ್ಟಿ ಹುದನೀಗಳು
 ಸೆಳೆದನಾದರೆ ಮುಂದೆ ಫಲುಗುಣನೆನ್ನ ಲೆಕ್ಕನನು |
 ಉಳಿದ ಬಾಣಗಳಲಿ ದೈತ್ಯನ
 ಗೆಲುವುದರಿದಿದಕಾವ ಹದನೋ
 ತಿಳಿಯಲಿಹಿಯೆನು ಜೀಯಯೆಂದನು ಕುರುಪತಿಗೆ ಕರ್ಣ || ೨೮

ಈಗಳೀ ದಾನವನ ಬಲೆಯಲಿ
 ತಾಗಿ ನಿಲುಕಿತು ನಮ್ಮ ಮೋಹರ
 ಮೇಲೆ ಫಲುಗುಣನಾರ ಕೊಲುವನು ಮರಣ ನಮಗಾಗೆ |
 ನೀಗಿ ಕಳೆ ಕೊಲೆಗಡಗನನು ಜಯ
 ವಾಗಲೀಗಳೆ ಮುಂದೆ ನರನು
 ಬೋಗಕಾರ್ಯವೆವು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನೆಂದನಾ ಭೂಪ || ೨೯

ಆದಡವರ ವಿರೋಧಿಯನುವನು
 ಸೇದುವೆನು ³ಸರಿಸದಲಿ ನಿಂದರೆ³
 ನಾದುವೆನು ನಿಟ್ಟೊಡಲ ರಕುತದಲಿಖಿ ದಿಗುತಟವ |
 ಕಾದುವೆನು ನಮ್ಮವರು ಕಳೆಚಿದ
 ಕೈದುವನು ಕೈವಶವ ಮಾಡಿ ವಿ
 ನೋದವನು ನೀವ್ ನೋಡಿ ಎಂದನು ಕರ್ಣನರಸಂಗೆ || ೩೦

ಇತ್ತಲೈ ದನುಜೇಂದ್ರ ಕದನವ
 ದಿತ್ತಲಿತ್ತಲು ಗಮನ ಸುಭಟರ
 ಕತ್ತಲೆಯೊಳೋಡಿಸಿದ ಕಡುಹನು ತೋಟು ನಮ್ಮೊಡನೆ |

¹ ದ್ವಂದ್ವರಹಿತರು (ದ). ² ದು (ತ). ³ ರಣರಂಗಭೂಮಿಯ (ಕ).

ಮೃತ್ಯು ನಿನಗಾನೆನ್ನೊಡನೆ ತಲೆ
ಯೊತ್ತಿ ನೋಡೆಂದೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿಹಿ
ವುತ್ತು ದೈತ್ಯನ ತಟುಬಿದನು ಬಲವೆಲ್ಲ ಬೆಟಗಾಗೆ ||

೩೧

ಎಲವೊ ನೆಹಿ ಗಂಡಹೆ ಕಣಾ ನೀ
ಮಲೆತು ನಿಂದುದು ಸಾಲದೇ ಸುರ
ರೊಳಗೆ ಸಿತಗರ ನೀಳುವೆನು ಮಾನವರ ಪಾಡೇನು |
ಕಲಿತನಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಸತ್ತರೆ
ಮೊಳೆಯದಿಹುದೇ ಕೀರ್ತಿ¹ ರಿಪುಬಲ¹
ಮೊಳಗೆ ದಿಟ್ಟನು ಕರ್ಣ ನೀನೆನುತನುರ ಮಾಟಾಂತ ||

೩೨

ತಾನೆ ತನ್ನನೆ ಹೊಗಳಿಕೊಂಬರೆ
ಮಾನನಿಧಿಯಾದವರು ಸಾಕೀ
ದಾನವರ ಗರುವಾಯಿ ಭಾರಿಯ ಭಂಡ ವಿದ್ಯೆಗಳು |
ಏನು ಹೊಸತೆಂತೆಂತು ಶರಸಂ
ಧಾನವುಳಿದಗ್ಗ ಲಿಕೆಗಳ² ಮಾ
ತೇನು ಬಲ್ಲರೆ³ ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಕಾಣಲಹುದೆಂದ ||

೩೩

ಫಡ ದೊಠಾರಿಸಿ ನುಡಿದ ಜಿಹ್ವೆಯ
ಹೆಡತಲೆಯಲುಗಿವೆನು ಕಣಾ ಕೇಳಿ⁴
ತೊಡಕಿ ತನ್ನಲಿ ಬದುಕುವವರಾರಿಂದ್ರ ಯಮರೊಳಗೆ |
ಕಡುಹುಕಾಟರ ಗರ್ವ ವಿಷ ಗಾ
ರುಡವನೆನ್ನಲಿ ನೋಡು ನೋಡೆನು
ತೊಡನೊಡನೆ ಶರವಳೆಯ ಕಹಿದನು ಪವನಸುತ ನೂನು ||

೩೪

ದಾನವರು ದಕ್ಕಡರು ಧೈರ್ಯೋ
ದ್ಧಾನ ಶೀಲರು ಘಾಯವನು ಗಿರಿ
ಯಾನಬಾರದು ಮುಷ್ಟಿಬಲ ವೆಗ್ಗ ಳರು ಸತ್ವದಲಿ |
ಈ ನಿರಂತರ ಬಾಣ ರಚನಾ
ನೂನ ಧನುರಭ್ಯಾಸದನುವನ
ದೇನ⁵ ಹೇಳುವೆ ಲೇನಿನುತ ಕಲಿ ಕರ್ಣ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ ||

೩೫

¹ ಯಸದಳ (ಕ), ಕುರುಬಲ (ಗ). ² ನೀನಾನಲಾಪರೆ (ಕ). ³ ನೆಯ
ನೀನುನೋಡಭ್ಯಾಸದನುವನು (ಕ)

ಹಾಪುದವು ಗಪು ಸಹಿತ ದೇಹವ
 ಡೋಲುಗಳೆದಂಬುಗಳು ನೆತ್ತರ
 ಜೋಲು ಮನಗಿತು ಕೂಡೆ ಜಾಜಿನ ಗಿರಿಯ ರೌಕುಳದ |
 ಏಱಿ ಬಾಯ್ಗಳ ತಳಿತ ಖಂಡದ
 ನೂಪು ಗೊಂಡವು ¹ಹಿಂದಣಂ¹ಬುಗ
 ಳಾಪುನಭಿವರ್ಣನಲು ಕರ್ಣ ಘಟೋತ್ಕಚಾಹವವ || ೩೬

ತಾರಕನ ಕೈಟಭನ ಮಹಿಷನ
 ವಿರ ಜಂಭನ ಕಾಲನೇಮಿಯ
 ತಾರಕಾಕ್ಷನ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಮುರ ಗುಹಾಸುರನ |
 ಅರುಭಟೆ ರಣದುಬ್ಬಟೆಯ ಜ
 ಜ್ವಾರತನವಿವನೊಬ್ಬನಲಿ ಕೈ
 ವಾರವೇ ನೆಪು ಕಾಣಲಾಯ್ತೆಂದುದು ಸುರಸ್ತೋಮ || ೩೭

ನಿಲುವಡಸುರನ ಮುಂದೆ ಕರ್ಣನೆ
 ನಿಲಲು ಬೇಹುದು ಕರ್ಣನುಲುಬೆಗೆ
²ನಿಲ²ವಡೀಯಮರಾರಿಗೊಪ್ಪುವುದೈ ಮಹಾದೇವ |
 ಉಳಿದ ಭೂರಿಯ ಬಣಗುಗಳು ವೆ
 ಗ್ಗಲೆಯ³ವೆಸರಿಗೆ ನೋಂತರೇ³ ಕುರು
 ಬಲದೊಳರಿಬಲದೊಳಗೆ ಸರಿಯಿನ್ನಿವರಿಗಿಲ್ಲೆಂದ || ೩೮

ಎರಡು ಬಲವಿವರಿಬ್ಬರಾಹವ
 ದುರವಣಿಯನೇ ನೋಡುತಿರ್ದುದು
 ಸರಿಮಿಗಿಲ ಕಾದಿದರು ಶಿವಶಿವ ಭಾರಿಯಂಕದಲಿ |
 ಸರಳು ತೀರಲು ತೀರದಸುರನ
⁴ಕೆರಳಿದುರಿ⁴ ಕುಡಿಯಿಟ್ಟು ದಿವನ
 ಬ್ಬರಣ ಕೆಡೆಬೀಳೆನುತ ಶೂಲದಲಿಟ್ಟುನಿನಸುತನ || ೩೯

ಹೊಗರುಗಿಡಿಗಳ ⁵ಬಾಯಿ⁵ಧಾರೆಯ
 ಲೊಗೆವ ಹೊಗೆಗಳ ಹೊಡಪುನುರಿ ಜಾ
 ಳಿಗೆಯ ಭೋಂಕಾರದ ಭಯಂಕರ ಶೂಲಮೈತರಲು |

¹ ಕರ್ಣನಂ (ಗ.ಚ). ² ಮಲೆ (ಟ.ತ). ³ ರೆನಲಹುದೆನ್ನಪತಿಯ (ಟ.ತ. ನ.ಪ). ⁴ ದುರುಳತನ (ಕ.ಗ.ಚ). ⁵ ಭೂರಿ (ತ.ಟ.ಪ).

ನಗುತ ಮೂಱಂಬಿನಲಿ ಕೈದುವ
ತೆಗೆಸಿದನು ನೆಜೆ ಹತ್ತು ಶರವನು
ಹಗೆಯ ಹೇರೂರದೊಳಗೆ ಹೂಳಿದು ಕರ್ಣ ಚೊಬ್ಬಿಡಿದ || ೪೦

ದರಿಗಳೊಳು ದರ್ವೀಕರಾವಳಿ
ಯುರವಣಿಸಿದರೆ ಬಲ್ಲದೇ ಕುಲ
ಗಿರಿ ಮಹಾದೇವಾವ ಸತ್ಯವೂ ದಾನವೇಶ್ವರಗೆ |
ಅರಿಯ ಶರಹತಿಗೊಡಲು ನೆಜೆ ಜ
ಜ್ವರಿತವಾಗಲು ನೊಂದುದಿಲ್ಲ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಪರಿಘದಲಿಟ್ಟನಂಬುಜ ಬಂಧು ನಂದನನ || ೪೧

ತಿರುಗುತ್ತೈತಹ ಪರಿಘ¹ಕಾಂತರೆ¹
ಗಿರಿಗಳಡಿ ಮೇಲಹವು ನಾವಿ
ನ್ನರನ ಹೇಳುವುದೇನು ಕರ್ಣನ ಬಾಹು ವಿಕ್ರಮವ |
ಪರಿಘವದು ಪರಮಾಣುಮಯವಾ
ಯೆ ರಡು ಶರದಲಿ ಸಾರಥಿಯನಿ
ಟ್ಟೊರಿಸಿದನು ಹದಿನೈದು ಶರದಲಿ ರಥದ ಕುದುರೆಗಳ || ೪೨

ಸಮರ ಸಾಧನ ಸವೆಯೆ ಕೋಪದ
ತಿಮಿರ ಗಣಿಗಟ್ಟಿತು ಮಹಾ ವಿ
ಕ್ರಮನ ಚಳಕವನೇನ ಹೇಳುವೆ ರಥದ ಬಳಸಿನಲಿ |
ಸಮತಳಿಸಿ ಕೈದುಗಳ ಮಳೆಯನು
ದ್ಯುಮಣ ತನಯನ ಮೇಲೆ ಕಳೆದನು
ನಿಮಿಷಕದ ಪರಿಹರಿಸಿ ದೈತ್ಯನನೆಚ್ಚನಾ ಕರ್ಣ || ೪೩

ತೂಱಿದರೆ ತನಿಹೊಟ್ಟು ಗಾಳಿಗೆ
ಹಾಱುವುದು ಕುಲಗಿರಿಯ ಬೈಸಿಕೆ
ಜಾಱುವುದೆ ಮರು ಪೂತು ನಮ್ಮಿಯುಭಯ ಕಟಕದಲಿ |
ತೋಱಿಲಿಲ್ಲೆಣೆ ಜಗದೊಳೊಲೆಯ
ಕಾಱಿ ನೀನಹೆಯೆನುತ ಸುರರಿಱಿ
ಗಾಱಿ ಕವಿದನು ಕರ್ಣನಳವಿಗೆ ಜಡಿವಡಾಯುಧದಿ || ೪೪

ಫಡ ದೊರಾರಿಸಿ ನಿಂದರೆರಡೇ
 ಕಡಿಯ ಮಾಡುವೆನೆಲವೂ ನಿನ್ನಯ
 ಗಡಣಿಗರ ಕರೆ ಕಾಯ್ದು ಕೊಳಲಿ ಸುಯೋಧನಾದಿಗಳು |
 ಮಡಮುರಿಯದಿರಾಗು ರಕುತವ
 ಕುಡಿಸುವೆನು ¹ಕೂರಸಿಗ²ನುತ ಕೋಲೆ
 ಗಡಿಗನೊಕಿದಡಿದಿರ ಬಿಟ್ಟನು ಕರ್ಣ ಕೆಲ ನಿದಿದ ||

೪೫

ಅಹಹ ಶಿವಶಿವ ದೈತ್ಯ ರಾಮ
 ಗ್ರಹಣವಾಯಿತು ಕರ್ಣ ಸೂರ್ಯನ
 ಮಹಿಮೆ ಮನುಳಿತು ಕಟಕಟಾ ಯೆನುತಖಳ ಬಲ ಬೆದಚ್ಚಿ |
 ಅಹಿತನಿಟ್ಟ ಳ³ಕಳುಕಿ ಕೆಲದಲಿ
 ವಿಹಿರ ನಂದನನೆಚ್ಚಡಂಬಿನ
 ಲಹರಿ ಮನಗಿತು ಖಳನ ಖಡುಗವ ಕಾಣಿಸಾಕ್ಷಣಕೆ ||

೪೬

ಚಾರಿವರಿದನು ದನುಜ ಮಡ್ಡು ಕ
 ಠಾರಿಯಲಿ ಕರ್ಣಾಸ್ತ್ರ ಧಾರಾ
 ಸಾರದಲಿ ಮೈ ನನೆದು ಹೊನಲಿಡುವರುಣ ವಾರಿಯಲಿ |
 ಅರಿಸಿವನು ಹೈಡಿಂಬನೀಚೆಯ
 ಲಾರು ಭೀಮಜನಿತಲಾರು ಬ
 ಕಾರಿ ನಂದನನೆನಲು ಬಲ⁴ವಿರುಳ⁴ಸುರ ಮಯಪಾಯ್ ||

೪೭

ಅಣಿದನಶ್ವತ್ಥಾ ಮನನು ತ
 ಕ್ಷಣದೊಳರಸನ ತಾಗಿ ದ್ರೋಣನ
 ಕೆಣಕಿ ದುಶ್ಮಾಸನನ ಮಸೆಗಾಣಿಸಿ ಕೃಪಾದಿಗಳ |
 ರಣದೊಳೋಡಿಸಿ ಮುರಿದು ಕರ್ಣನ
 ಸೆಣಿಸಿ ನಿಂದನು ಮತ್ತೆ ಸಮರಾಂ
 ಗಣದ ಚೌಪಟಮಲ್ಲನಿತ್ತನು ಪಡೆಗೆ ತಲ್ಲಣವ ||

೪೮

ಬಹುಯ ಕಕ್ಕುಲತೆಯಲಿ ಕರ್ಣನ
 ಮಹಿಯ ಹೊಕ್ಕೆವು ಕರ್ಣನೀತನ
 ತಟುಬಿದನಲಾ ಶಕ್ತಿಯಾವೆಡೆಯೆಂದು ಕೆಲಕೆಲರು |

¹ ಖಂಡಯಕೆ (ಕ). ² ನುಪಟಳ (ಗ). ³ ದ (ಕ). ⁴ ವಲ್ಲ (ಗ)
 ದೊಳಗ (ದ).

ಕಟುಬತನವೇಕಕಟ ಪುಣ್ಯದ
ಕೋಟಿ ನಮ್ಮದು ಕರ್ಣನೇಗಾವ
ನಿಜಿತಕಂಜಿದ ನಾವೆ ಬಾಹಿರರೆಂದರುಳಿದವರು ||

೪೯

ಕಾಱಿಸುವೆನಿವನಸುವನಿವ ಮೈ
ದೋಟಿ ನಿಂದರೆ ನಿಮಿಷದಲಿ ಬಾ
ಯಾಡಿದಿರಿ ಕಳ್ಳೇಟುಕಾಟನ ಕರುಳ ಹರಹುವೆನು |
ಜಾಡಿದಿರೆಯೆನುತಭಯಹಸ್ತವ
ತೋಟಿ ತುಡುಕಿದನುಗ್ರ ಧಾರೆಯ
ತೊಟುಗಿಡಿಗಳ ತುಟುಗಿದುರಿಯ ಮಹಾಸ್ತ್ರವನು ಕರ್ಣ || ೫೦

ತಳಿತ ಕಿಡಿಗಳ ಕೈದುನಿನ ಮೈ
ಝಳದ ಝಡಿಯೊಳುಭಯ ಬಲದ
ಗ್ಗಿಳದ ಹರುಷ ವಿಷಾದ ವಾರಿಧಿ ಕಾಲುಹೊಳೆಯಾಯ್ತು |
¹ಬಿಳಿಯ ಚಾರಿಗಳೆನೆಯೆ ಘಂಟಾ
ವಳಿಗಳಣಿನ ಹೊಗರನುಗುಳುವ
ಹೊಳೆವ ಧಾರೆಯ ²ಭಾರಿ ಶಕ್ತಿಯ² ತೂಗಿದನು ಕರ್ಣ || ೫೧

ಕಾಯಲಾಪರೆ ದನುಜ ಕರೆ ಕಮ
ಲಾಯತಾಕ್ಷನನಿಂದು ಬದುಕುವು
ಪಾಯವುಳ್ಳಡೆ ಬೇಗ ಬೆಸಗೊಳು ಭೀಮ ಫಲುಗುಣರ |
ಆಯುಧಕೆ ತೆಲಿವಿಟ್ಟೆನ್ನೆ ನಿ
ನ್ನಾಯುಷವ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಬನ
ತಾಯೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದು ಶಕ್ತಿಯಲಿಟ್ಟನಾ ಕರ್ಣ || ೫೨

ಅರಿದನು ಪರಿಹರಿಸುವರು ಜಂ
ಭಾರಿ ಕೊಟ್ಟನು ಕಮಲಭವ ಕಾ
ಮಾರಿಗಳಿಗುಬ್ಬನದ ಕೈದುವಜೇಯವೆಂದಿದನು |
ಧಾರೆಯಲಿ ದಳ್ಳಿಸುವ ಕಿಡಿಗಳ
³ಭಾರಿಯಾಧವಸುರ⁴ನುರವನು⁴
⁵ಡೋಟುಗಳೆದುರು ಹಾಯ್ದು ಹೋದುದು ವಾಸವನ ಹೊರಗೆ || ೫೩

¹ ಬ (ಕ). ² ಭೂರಿಯಸ್ತ್ರವ (ಕ. ಗ. ಚ. ಟ). ³ ಭೂ (ಕ. ಗ. ಚ).
⁴ ನೆದೆಯನು (ಕ. ಗ. ಚ). ⁵ ಹೋ (ಕ).

ಅರಿ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟುವುತ್ತು ಕಂಡುದು
 ಪಾರುಖಾಣಿಯನನುರನನು ಬಲು
 ಭಾರಿಯೊಡಲೊಗುಡಿಸಿ ಕೆಡೆದುದು ಬಿರಿದ ಗಿರಿಯಂತೆ |
 ತೇರು ತುರಗ ಪದಾತಿ ಕರಿಘಟೆ
 ಮೈರಿ ಬಲದಲಿ ನಮ್ಮ ಬಲದಲಿ
 ತೀರಿತೊಂದಕ್ಷೋಣ ಸುರರಿಪು ಬಿದ್ದ ಭಾರದಲಿ || ೫೪*

ಕುರುಬಲದ ಕಳಕಳದ ಹವಣ
 ಲ್ಲರಿಬಲದ ಸಂತೋಷವಿದುಮುರ
 ಹರನ ಮಂತ್ರವು ಜೀಯ ಹರಿ ಸೊಳೈಸಿದನು ಭುಜಸ |
 ಗರಳವಿಲ್ಲದ ಕುವಿತ ಫಣಿ ಹಲು
 ಮೊರೆದು ಮಾಡುವುದೇನು ಕರ್ಣನ
 'ನೊರಸಿದೆವು ಹೋಗೆಂದು' ಸಂತೈಸಿದನು ಪಾಂಡವರ || ೫೫

ಸಾರಿದನು ಶರಮಂಚವನು ಭಾ
 ಗೀರಥಿನಂದನನು ಕರ್ಣನು
 ಬೇರು ಹಟಿದಾ ದ್ರುಮದವೊಲು ಗತ ಶೌರ್ಯನಿನ್ನೇನು |
 ಭಾರಿಯಾಳೈ ದ್ರೋಣನಾತನು
 ತೀರಿದನು ಹಾ ಪಾಂಡುಸುತರಿ
 ನ್ನಾರ ಮುಖಿಯರು ಪೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೫೬†

ಹದಿನಾಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

* ೫೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಕ. ಗ. ಚ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ತರಣಿಯೊರಸಪುತ್ರನೀತನ
 ಕರಿಯರಳು ಮಯಿಣಾಮದೆಹಕದ
 ಕರುವಿನಂದದಲಿಸುರನಿಧಿರೊಳುದಾರಿಗಪಮಾನ |
 ಅರಸ ಚಿತ್ತೈನೇನ ಹೇಳುವೆನುರು
 ಧುರದ ವಿಜಯಾರ್ಥ ಜಯ ಮಿಗ
 ಮೊರೆದುದಿದು ಕರ್ಪಾಂತ ಸಾಗರದಂತೆ ಕುರುನೇನೆ ||

1 ನೊರಸದಿರಿ ನೀವೆಂದು (ಗ), ನೊರೆ ಸಿದೆವುನಾವೆಂದು (ಚ).

† ಈ ಪದ್ಯವು (ನ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಹುಟ್ಟಿನೇನೆಯ ಸಂಧಿ

ನೂ ಚನೆ || ಇರುಳು ಸಮರದಲುಭಯ ರಾಯರ
ಗುರು ವಿರೋಧಿ ಮಹಿಷ ಸೇನಾ
ಶರಧಿಯನು ಕಲಕಿದನು ಗೆಲಿದನು ಮಕುಟವರ್ಧನ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ನಿ
ಮ್ಯಾಲನವರಾಳನು ವಿಭಾಡಿಸಿ
ನೀಲಗಿರಿಯೆಡೆವೂಕ್ಕು ದನೆ ಖಳನೊಡಲು ನಿಡುಗೆಡೆಯಿ |
ಕಾಳೆಗದ ಕೈಚಳಕದವನು
ಬಾಳುತನವಕ್ಕು ಡಿಸೆ ಯಿಕ್ಕಲ
ದಾಳು ತೆಗೆದುದು ಬಿಗಿದ ಕತ್ತಲೆ ಮೊಗೆದುದಂಬರವ || ೧

ಇನ್ನು ಬದುಕಿದೆವಮಮ ರಕ್ಕನ
ಕುನ್ನಿಯೊಳಗೆ ವಡಗಿತಂದೇ
ನಿನ್ನವರ ಸುಮ್ಮಾನವುಕ್ಕಿತು ಸುಕ್ಕಿತತಿ ಭೀತಿ |
ಇನ್ನು ಫಡಫಡ ಸೂತ ತನುಜನ
ಬೆನ್ನಲುಗಿವೆವು ಕರುಳನಾಹವ
ಕೆನ್ನ ಬಿಡು ಬಿಡು ಎನುತ ಗರ್ಜಿಸಿ ಹೊಕ್ಕುದರಿ ಸೇನೆ || ೨

ಅಂಗವಣಿ ಮನದಲ್ಲ ಪದದಲಿ
ಮುಂಗುಡಿಯ ದುವಾಳ ಕಯ್ಯಲಿ
ಸಿಂಗದಾಯತ ಸವೆಯದೆರಡೊಡ್ಡಿನಲಿ ಸುಭಟರಿಗೆ |
ಕಂಗಳನು ಕಾರಿರುಳ ರಕ್ಕನಿ
ನುಂಗಿದಳು ನಾನೇನನುಸುರುವೆ
ನಂಗವಿನಿ ಕಡುಗಲಿಗಳಿಜುದಾಡಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೩

ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೊಯಿದಾಡಿ ಹೊರಳುವ
ಬಲು ಭಟರನಗಿದೊಗುವ ¹ಬಲುಗ¹
ತಲೆಯ ಕೋಳಾಹವನುಭಯದ ಚಾತುರಂಗದಲಿ |

ಬಲಿದ ತೂಕಡಿಕೆಗಳ ನಸು ಬೆದ
 ಜೊಲಹುಗಳ ಜವವೆದ್ದ ರ್ಕುಷ್ಮಿನ
 ಬಲೆಗೆ ನಿಲುಕಿದ ಬಲವನರ್ಜುನ ದೇವನೀಚ್ಛಿನಿದ ||

೪

ಶಿವಶಿವಾ ¹ಬಳಲಿದುದು ಬಲವಗಿ
 ದವಗಡಿಸಿದುದು ¹ನಿದ್ರೆ ನೂಕದು
 ಬವರವುಬ್ಬಿದ ತಿಮಿರವಳಿಯಲಿ ಸಾಕು ಉಪನುತ |
 ದಿವಿಜಪತಿ ಸುತನೆದ್ದು ಸೇನಾ
 ನಿವಹದಲಿ ನಾಟದನು ಲಗ್ನಿಯ
 ರವವ ನಿಲಿಸಿದನಖಿಳ ಘನ ಗಂಭೀರ ಸಾದದಲಿ ||

೫

ಬಳಲಿದಿರಿ ಹಗಲಿರುಳ ಕಾಳೆಗ
 ದೊಳಗೆ ಕೈಮಾಡಿದಿರಿ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ
 ಬಲು ²ಬಂದಿಯಲಿ ನಿಲುಕಿತು ಕಂಗಳಂಗವಣಿ |
 ನಳಿನರಿಪುವುದಯಿಸಲಿ ಬೆಳುದಿಂ
 ಗಳಲಿ ಕೈದುವ ಕೊಳ್ಳೆ ನಿದ್ರೆಯ
 ನಿಳಿಯ ಬಿಡಬೇಡೆಂದು ಸೇನೆಗೆ ನಾಟದನು ಪಾರ್ಥ ||

೬

ನರನ ಮಾತಿಂ ಮುನ್ನ ನಿದ್ರಾ
 ಭರದ ಭಾರಿಯ ಹೊಪೆಯ ಭಟರಿ
 ತ ರದಲೊಲೆದರು ಸಡಿಲದವು ಕೈದುಗಳು ಕರಗಳಲಿ |
 ನೆರೆದುಸುರ ವೈಹಾಳಿಗಳ ನಿ
 ಬ್ಬ ರದ ಮೊರಹಿನ ಮುರಿದ ಗೋಣಿನ
 ಕರದ ತಲೆಗಿಂಬುಗಳ ಕಾಲಾಳೊಟಗಿತವನಿಯಲಿ ||

೭

ಒಲೆದ ಒಡಲನು ಮುರಿದು ಬರಿಕೈ
 ಗಳನು ದಾಡೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಪೂತ್ಕೃತಿ
 ಬಲಿದ ನಾನಾಪುಟದ ಜೋಲಿದ ಕರ್ಣಪಲ್ಲವದ |
 ತಳಿತ ನಿದ್ರಾರಸವನರೆ ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸಿದಕ್ಷಿಯೊಳೆರಡು ³ಗಲ್ಲದ
 ಲು³ಲಿವ ತುಂಬಿಯ ರವದ ದಂತಿಗಳೆಸೆದವೊಗ್ಗಿನಲಿ ||

೮

¹ ಬಲಬಳಲಿ ತಿಂದಾಹವದೊಳಗೆ ಕಡು (ಕ.ಗ). ² ಗಂದಿ (ದ). ³ ಕಡೆ
 ಯಿಂದ (ಕ).

ಬಾಯಿ ಲೋಳೆಗಳಿಳಿಯೆ ಮೈಹಳು
ವಾಯಿ ಮಿಗೆ ತುದಿ ಬುರವನೂರಿ ನ
ವಾಯಿ ಮಿಗಲರೆನ್ನೋಟದಾಲಿಯ ಮಿಡುಕದವಿಲಣದ |
ಲಾಯದಲಿ ಲಂಬಿಸಿದವೋಲು ವಾ
ನಾಯುಜದ ಸಾಲೆಸೆದುದೊಳಗಿದ
ರಾಯ ರಾವ್ತರ ಮಣಿಮಕುಟ ಮರಗೋಡನೋಲೈನೆ || ೯

ಒಲಿದ ಕಾಂತೆಯ ಕೂಡೆ ಮನುಮಥ
ಕಲಹದಲಿ ಬೆಂಡಾದ ಕಾಂತನು
ಕಳಶಕುಚ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮಲಗುವ ವೋಲು ರಜನಿಯಲಿ |
ಒಲಿದ ಸಮರಶ್ರಮದಲತಿ ವೆ
ಗ್ಗಳ ಗಜಾರೋಹಕರು ಕುಂಭ
ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೊಳಗಿದರು ನಿದ್ರಾ¹ಮುದ್ರಿತೇಕ್ಷಣರು¹ || ೧೦

ಕಲಹವನು ಕನಿನಲಿ ಕಂಡ
ವ್ಯಳಿಸಿ ಹಳುಹಳು ಪೂತು ಸಾರಥಿ
ಭಲರೆ ಸಾರಥಿ ಜಾಗುರೆನುತಿದುರ್ದು ಮಹಾರಥರು |
ತೊಲಗದಿರಿ ತಿನ್ನಡಗನಹಿತನ
ತಿಳಿ ರಕುತವನು ಸುಜಯೆನುತ ಕಳ
²ವಳಿಸುತಿದರರು ವೀರರೆರಡೊಡ್ಡಿನಲಿ ರಭಸದಲಿ² || ೧೧

ಎಲೆ ಮಿಡುಕದೆರಡೊಡ್ಡು³ ಲೆಪ್ಪದ³
ಬಲದ ಪೋಲು ನಿದ್ರಾಸಮುದ್ರವ
ಮುಳುಗಿ ರೋಮ್ನಿನ ರೂಡಿಯಲಿ ರೋಂಪಿಸಿದುದರೆ ಜಾವ |
ತಳಿತ ಮಿಡವೆಯ⁴ ಪಾಳೆಯದ⁴ ಕ
ಗೊಲೆಗೆ ಕವಿವ ಗುರೂಪದೇಶಾ
ವಳಿಯವೋಲು ಮೈದೊಳಿಡಿದವು ಹಿಮರುಚಿಯ ರತ್ನಿಗಳು || ೧೨

ತಣೆದುದಂತಃಕರಣ ನಿದ್ರಾ
ಗಣಿಕೆಯರ ರತಿಯಲ್ಲಿ ಷುಂಗಣ
ಗುಣವ ಮನ ಹದುಳಿಸಿತು ತಿಳಿದುದು⁵ ರೋಮ್ನಿನು[ಮೋ]ಹ⁵ |

¹ ಲುಳಿಯಲೋಚನರು (ಕ.ಗ.ದ). ² ವಳಿಸಿತೆರಡೊಡ್ಡಿನಲಿ ಸುಭಟರು
ಭೂಪ ಕೇಳಿಂದ (ಕ.ಗ.ಚ.ದ). ³ ಲೇಪದ (ಕ.ಗ.). ⁴ ಕಾಳಿಗದ (ತ).
⁵ ರೋಮ್ನು ದುಮ್ಮಾನ (ದ), ಮ್ಯಾ (ಕ.ಗ.ಚ.ತ).

ರಣವ¹ನೀಗಳೆ¹ ಕಾಣಬಹುದೆಂ
ಬಣಕಿಗರನೆಬ್ಬ ಸುವ ವೋಲು ಸುಳಿ
ದಣೆದು ಹೊದಹುದ್ದು ²ಸುಧಾ ದೀಧಿತಿಯ ಕರ ನಿಕರ ³ || ೧೩

ಬಾಡಿದವು ತಾವರೆಗಳುಹು ರ್ಬುಳ
ಪೋಡಿದವು ನೈದಿಲುಗಳಂಬುಧಿ
ಝಾಡಿ ಮಾಡಲು ಬೆರನಿದವು ಝಷ ಮಕರ ಕರ್ಕಟಕ |
ತೋಡಿದವು ಮುಖದಲ್ಲ ತುಂಡದ
ಲೀಡಿದುದು ಕುಡಿಕುಡಿದು ಬೊಬ್ಬ
ಟಾಡುತ್ತಿದವು ಸಾಂದ್ರ ಚಂದ್ರಿಕೆಯಲ ಚಕೋರಿಗಳು || ೧೪

ನಳಿನದಳದೊಳಗಡಗಿದವು ನೈ
ದಿಲುಗಳಲ ತನಿ ಮೊರೆವ ತುಂಬಿಯ
³ಕಳರವಕೆ ⁴ಬೆ⁴ಚ್ಚಿದವು ⁵ಹೊಕ್ಕವು ಬಗಿದು ತಿಳಿಗೊಳನ⁵ |
ಝಳಕೆ ನೈರಿನದೆಳಲತೆಯ ನೆಳ
ಲೊಳಗೆ ನಿಂದವು ಬೇಗೆ ಬಲುಹಿಂ
ದಳುಕಿ ಮಮ್ಮಲು ಮಹುಗುತಿದವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳು || ೧೫

ವಿನುತ ಸುಕವಿಯ ನೂಕ್ಕಿ ತಾಗಿದ
ಮುನಿಗಳಂತಃಕರಣದಂತಿರೆ
ಹೊನಲುವರಿದವು ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ಸಾಲ ಶಿಲೆ ಕರಗಿ |
ಮನದ ಕತ್ತಲೆ ಗುರುವರನ ವಾ
ಕ್ಕಿನಲಿ ತೊಲಗುವ ವೋಲು ತುಂಬಿಯ
ತನತನಗೆ ನೂಕಿದವು ವಿಕಸಿತ ಕೈರಪಾದಿಗಳು || ೧೬

ವಿರಹಜನದೆದೆಗಿಚ್ಚು ಮನುಮಥ
ನರಸುತನದಭಿಷೇಕ ಘಟ ತಾ
ವರೆಯ ಕಗ್ಗೊಲೆಕಾಱಿನುತ್ಪಳವನ ವಿದೂಷಕನು |
ಹರನ ಹಗೆಯಡ್ಡಣ ವಿಳಾಸಿನಿ
ಯರ ಮನೋರಥ ಫಲವೆನಲು ಮಿಗೆ
ಮೆಹುದನುದಯಾಚಲದ ಚಾವಡಿಯಲ ಸುಧಾನೂತಿ || ೧೭

¹ ನಾಗಳು (ಕ.ಚ). ² ಸಘಾಢದಲುಭಯ ಪಾಯದಳ (ಕ). ³ ಗ (ಕ).
⁴ ಮ (ಕ). ⁵ ಬಗಿದವು ಮೊಗದು (ಕ), ಹೊಗದವು ಬಗಿದು (ಗ), ಹೊಕ್ಕವು
ಬಗಿದು (ಪ).

ತಳಿತ ತಂಪಿನ ತಂಗದಿರ ತೊಪ್ಪಿ
ಯೊಳಗೆ ಪ್ರೇಕಾಡಿದುದು ಬಲವ
ಗ್ಗಲದ ಬಳಲಿಕೆ ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ಬಲಿದುದಂಗವಣಿ |
ಬಲೆದು ಬರಿಕ್ಕೆ ತೂಗಿ ಕಿವಿಗಳ
ನಲುಗಿದವು ಕರಿ ನಿಕರವವಿಲಣ
ಘಲಲೆನಲು ಕೊಡಹಿದವು ವಳಯವನಖಳ ಹಯ ನಿಕರ || ೧೮

ತುಲುಬ ಬಲದೊಳಗೊಕಿ ಮೊನೆ ಮುಂ
ಜೆಹಗನಳವಡೆ ಸೆಕ್ಕಿ ಸುತ್ತಿನೊ
ಳಿಹುಕಿ ಬಿಗಿದ ಕಠಾರಿ ದಾರದ ಗೊಂಡೆಯವ ಕೆದಪು |
ಒಹಗಿದೆಡಬಲದವರನೆಬ್ಬಿಸಿ
ಜಪಿದು ವೀಳೆಯಗೊಂಡು ಕೈದುವ
ತಿರುಹುತಾಯತವಾಯ್ತು ಪಡೆಯೆರಡಹಿಲಿ ಪಾಯದಳ || ೧೯

ಬಿಗುಹನೆಲಿಹುನಿ ಮತ್ತೆ ತುರಗಾ
ಳಿಗಳ ಬಿಗಿದರು ರಾವುತರು ಹೊರ
ಬಿಗಳ ಜೋಡಿಸಿ ಜೋದರಾಯತವಾಯ್ತು ಕರಿಗಳಲಿ |
ಬಿಗಿದು ಕಿಲಚ್ಚುಗಳ ರಥಿಕಾ
ಳಿಗಳು ಮೇಳೈಸಿದರು ಕೈದುವ
ನುಗಿದು ಕಾಲಾಳೆದ್ದು ನಿಂದುದು ಕದನಕನುವಾಗಿ || ೨೦

ಕದಡಿದವು ಬಲವೆರಡು ಕಲ್ಪದೊ
ಳುದಧಿಯುದಧಿಯನೊಡೆವವೊಲು ತಾ
ಗಿದರು ನೀಗಿದರಸುವ ನಸೆಮಸೆಗಕ್ಕುಡಿಸಿದವರು |
ಬಿದಿರಿದರು ಕೊಯ್ದಲೆಗಳನು ಕಾ
ಪಿದರು ಕರುಳನು ಕುಸುರಿ ಖಂಡದ
ಕದಳಿ ಮೈಗಳ ಚೂಣಿ^೧ ಮಲಗಿತು^೧ ತಾಲು ಧಟ್ಟಿನಲಿ || ೨೧

ಚೂಣಿ ತೆಗೆಯಲಿ ಮಿಸುಕಿದರೆ ನೃಪ
ನಾಣಿ ಬಪುರ್ದೇಕಾಳು ಕುದುರೆಯ
ಗೋಣನವರಿಗೆ ಮಾಲುಬಿರಿ ಕೌರವನ ಧಟ್ಟಿನಲಿ |

ದ್ರೋಣನಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಕನು ರಣ
ಹೂಣಿಗರು ನಿಲಿ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥರ
ಕಾಣಬಹುದೋ ಕರೆಯೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದನಾಚಾರ್ಯ || ೨೨

ರಥವ ಸಂವರಿಸಿದನು ನಿಜ ಸಾ
ರಥಿಯ ಬೋಳೈಸಿದನು ಬಳಿಕತಿ
ರಥ ಮಹಾರಥ ರಾಜಿಗಿತ್ತನು ರಣಕೆ ನೀಳೆಯವ |
ಪೃಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಕರೆ ಮಹೀಸಂ
ಪ್ರಥಿತ ಬಲರನು ಕರೆಯೆನುತ ನಿ
ಮೃಧಿತ ರಿಪು ಪರ ಬಲವ ಹೊಕ್ಕನು ಬಿಟ್ಟ ಸೂಚಿಯಲಿ || ೨೩

ರಾಹುವೆತ್ತಲು ಲಲಿತ ತಾರಾ
ವ್ಯೂಹವೆತ್ತಲು ದೃಷ್ಟನುವ ದವ
ದಾಹವೆತ್ತಲು ನೀರನದ ತೃಣ ರಾಶಿ ತಾನೆತ್ತ |
ಗಾಹು ಗತಕವನುಳಿದು ಕಾದುವ
ಡಾಹವಕೆ ಗುರು ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ಸರಿ
ಸಾಹಸಿಕರಾರುಂಟು ಮುಱಿದುದು ಪಾಂಡುನುತ ಸೇನೆ || ೨೪

ಉದಧಿಯುದರದೊಳಿಳಿದು ತೆರೆಗಳ
ನೊದೆವ ಮಂದರದಂತೆ ಮದಕರಿ
ಕದಳಿಯಲಿ ಕೈಮಾಡುವಂತಿದೆ ಪರರ ಧೃಷ್ಟಿನಲಿ |
ಹೊದಟ ಹರೆಗಡಿದೊಕಿದನು ತೋ
ಕಿದನು ಸುಭಟರ ಜೀವವನು ಹಳೆ
ವಿದಿರ ಮೆಳೆಯಲಿ ಮೊಳಗಿದುರಿಯವೊಲರುಹಿದನು¹ ದ್ರೋಣ ||

ಹೊಕ್ಕ ಸಾಲರುಣಾಂಬುಮಯ ಕೈ
ಯಿಕ್ಕಿದತ್ತಲು ಖಂಡಮಯ ಮೊಗ
ವಿಕ್ಕಿದತ್ತಲು ಮೊರೆವ ಹೆಣಮಯವೇನನುಸುರುವೆನು |
ಇಕ್ಕಡಿಯ ಬಸುಱುಚ್ಚುಗಳ ನರ
ಸೊಕ್ಕು ಡೊಳ್ಳಾಸದ ಮಹಾಭಯ
ವೆಕ್ಕ²ನರದಲಿ ಕಾಣಲಾದುದು ವೈರಿ ಬಲದೊಳಗೆ || ೨೫

ಹಸಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿ ಮನಗಿದರೆ ಮೃಗ
 ವಿಸರವೇನಹುದರಸ ಕೇಳ್ ನ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ಪಾಳಿನಿದನಹಿತರನುಗಿದನುಸುರುಗಳ |
 ಕುಶಲರೇ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಪಾ
 ಲಿಸುವ ಬಿರುದೇ ಕೃಷ್ಣನದು ಹರಿ
 ಹುನಿಕನೋ ಬೆಸಗೊಂಬೆವೆನುತಹಿಯುಟ್ಟಿದನು ದ್ರೋಣ || ೨೭

ಆಉ ಸಾವಿರ ಕುದುರೆಯೊಂಜೈ
 ನೂಉ ಗಜಘಟೆ ಸಾವಿರದ ಮೂ
 ನೂಉ ರಥವೊಗ್ಗಾಗಿ ಬಿದ್ದುದು ಲಕ್ಷ ಪಾಯದಳ |
 ಏಉವಡೆದವರನು ಪಲಾಯನ
 ನೂಱಿಕಾಱರನವರ ದಳದಲಿ
 ತೋಱು ಹೇಳುವರೆನ್ನ ಹವಣೇ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೨೮

ಎಲೆಲೆ ದೊಡ್ಡೆಗರೇಕೆ ಕೊಬ್ಬಿದ
 ರಳವನುಯದೆ ನುಗ್ಗು ಮುಱಿದರೆ
 ದಳದ ದೊರೆಗದು ಭಂಗವೇ ಬಾಹಿರನ ಹೊಯ್ಯೆನುತ |
 ಒಳಸರಿವ ನಾಯಕರ ನೆಹು ಮೂ
 ದಲಿಸಿ ಲಗ್ಗೆಯ ಲಹರಿಯಲಿ ಪಡಿ
 ತಳಿಸಿದರು ಪಾಂಚಾಲ ಸೃಂಜಯ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೇಕೆಯರು || ೨೯

ಬಲವ 'ಕಲಿ'ಯೇಱಿಸಿ ಭಡಾಳದೊ
 ಳುಲಿವ ಪಟಹ ಮೃದಂಗ ಕಹಳಾ
 ವಳಿಯ ಬೊಗ್ಗಿನ ಬೊಬ್ಬಿಹುವ ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಟಿಗಳ |
 ತಳಿತ ಝಲ್ಲರಿಗಳ ಪತಾಕಾ
 ವಳಿಯ ಬಲಿದು ಪವಾಡಿಗಳ ಕಳ
 ಕಳದ ಕೈವಾರದಲಿ ಕವಿದರು ದ್ರೋಣನಿಧಿನಲಿ || ೩೦

ಅರಿ ಬಲದ ಥಟ್ಟಣೆಯ ಬಿಱು^೨ಬಿ^೨ನ
 ಬರವನೀಕ್ಷಿಸಿ ಪೂತು ಪಾಂಚಾ
 ಲರ ಸಘಾಡಿಕೆ ಸಾಹನಿಕರೈ^೩ಹಾ ಮಹಾದೇವ^೩ |

^೧ ಹುರಿ (ತ). ^೨ ನಿ (ಛ.ಚ.ದ.ನ.ಪ). ^೩ ಲೇನು ಲೇನುನುತ (ಛ.ತ. ಪ.ನ).

ದೊರೆಯಲೇ ಬಳಕೆನು ಪಾಂಡವ
ರರನಿಯಯ್ಯನು ದ್ರುಪದನಲ್ಲಾ
ಹರಯೆನುತ ಗಹಗಹಿಸಿ ತಲೆದೂಗಿದನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ || ೩೧

ಇರುಳುಗಳ್ಳನ ಕೂಡೆ ಸೇರಿದ
ಮರುಳಿನಂತಿರೆ ನೀವು ರಣದಲಿ
ತಪಿಸಿಕೊಂಬಿರಿ ಹಾಯ್ದರವದಿರು ನಿಮ್ಮನೆಡೆಯೊಡ್ಡಿ |
ಮರಳಿರೈ ಕೈಕೆಯರು ಮತ್ಸ್ಯರು
ಬಿರುದ ಸೃಂಜಯರಕಟಕಟ ಬೂ
ಳರು ವೃಥಾ ನಿಮಗೇಕೆ ಸಾವೆನುತಿದನಾ ದ್ರೋಣ || ೩೨

ಬಿಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಚಾಚಿದ
ಗಲ್ಲದುಪಹಾಸದ ನುಡಿಯ ಮೈ
ಭುಲ್ಲಣೆಯ ರೋಮಾಂಚನದ ಚಡ್ಡಣೆಯ ಚೇತನದ |
ಗಲ್ಲದಲಿ ಘಾಡಿಸಿದ ಚಿತ್ತದ
ಕೆಲ್ಲೆಗಂಗಳ ನಗೆಯ ಚೌಪಟ
ಮಲ್ಲನಿದ್ದನು ರಿಪುಬಲವ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ || ೩೩

ಕಣಕಿದರು ಪಾಂಚಾಲ ನಾಯಕ
ರಣಕಿಗನ ಕೈಕೊಳ್ಳದುರೆ ಸಂ
ದಣಿಸಿದರು ಸಮರಧರು ಕವಿದರು ರಾಯ ರಾವುತರು |
ಕಣಿಗದಣಿ^೧ ಹೊದ್ದಿದರು ಜೋದರು
ಕುಣಿದು ಕಾಲಾಳಾಕಿತೊಂದೇ
ಕ್ಷಣದೊಳನಿಬರನೊರಸಿದನು ಬೆರಸಿದನು ದೊರೆಗಳಲಿ || ೩೪

ಅಡಸಿದರು ಚತುರಂಗ ಬಲವನು
ಕಡಿದು ಹರಹಿ ವಿರಾಟನನು ಜವ
ಗಿಡಿಸಿ ದ್ರುಪದನನೆಚ್ಚು ವಿರಥರ ಮಾಡಿ ಕೈಕೆಯರ |
ನಡೆದು ಬರೆ ನಿಮಿಷದಲಿ ಬಲವವ
ಗಡಿಸಿ ಹೊಕ್ಕುದು ಮನಗಿದಂಬುಧಿ
ವಡಬನನು ^೨ಮೊಗದಂತೆ^೨ ಮುತ್ತಿತು ಕಳಶ ಸಂಭವನ || ೩೫

^೧ ಗಣಿದು (ಟ.ತ.ದ.ನ.ಪ). ^೨ ಹೊಗುವಂತೆ (ಟ.ಪ).

ಮತ್ತೆ ಮುಖದನು ವೈರಿ ಬಲದಲಿ
ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕರಿಘಟೆಯನ್ನೈ
ವತ್ತು ಸಾವಿರ ಹಯವನಿರ್ಭಾಸಿರ ಮಹಾರಥರ |
ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಪದಾತಿಯನು ಕೈ
ವರ್ತಿಸಿದನಂತಕನವರಿಗಿವ
ರತ್ತ ಬಿಟ್ಟನು ರಥವನಾ ದ್ರುಪದಾದಿ ನಾಯಕರ ||

೩೬

ಅಳನೊಪ್ಪಿಸಿ ಜಾತಿದಿರು ಪಾಂ
ಚಾಲಪತಿ ಫಡ ನಿಲ್ಲನುತ ಶರ
ಜಾಲದಲಿ ಹೂಳಿದನು ದ್ರುಪದನ ಕೆಲದ ಬಲದವರ |
ಖೂಳ ಫಡ ಹಾರುವರು ಬಹು ಮಾ
ತಾಳಿಗಳು ತಾ'ವೇಕೆ! ನಾವೇ
ಕಾಳುತನ ತನಗೆತ್ತಲೆನುತಿದಿರಾದನಾ ದ್ರುಪದ ||

೩೭

ಹಿಂದ ನೆನೆಯಾ ಖೂಳ ನಾವಾ
ರೆಂದು ಮುಖದಾ ಸಾಕದಂತಿರ
ಲೊಂದನಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆರಡಂಬ ತೊಡಚಿದರೆ |
ಇಂದು ನಿನ್ನಯ ಬಾಯ ತಂಬುಲ
ತಿಂದವನು ನೋಡೆನುತ ಹೆಜ್ಜೆಯಂ
ಬಿಂದ ಕಡಿದಿಳುಹಿದನು ಪಾಂಚಾಲಾಧಿಪನ ಶಿರವ ||

೩೮

ದೊರೆಯಳಿದನೇ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹರು
ತಿರುಗಿಯೆನೆ ಪಾಂಚಾಲರಲಿ ಹ
ನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ರಾಜಪುತ್ರರು ಜಹೆದು ಜೋಡಿಸಿತು |
ಹರಿಬವೆಮ್ಮದು ಸಾರಿ ನೀವೆಂ
ದರನು ಮಕ್ಕಳ ನಿಲಿಸಿ ಬಿಲುಗೊಂ
ಡುರವಣಿಸಿ ತಡೆದನು ವಿರಾಟನು ಕಳಶ ಸಂಭವನ ||

೩೯*

ಅಡಸಿ ಗಿರಿಗಳ ನುಂಗುವನ ಬಾಯ್
ಪಿಡಿಯದಿಹುದೇ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ
ಬಡ ವಿರಾಟನನಾರು ಬಲ್ಲರು ದ್ರೋಣನಿದಿರಿನಲಿ |

¹ ಪತ್ತ (ತ.ನ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.

ನಡೆದು ಬಹುದನು ಕಂಡೆವಾ¹ಗಲಿ¹
 ಮಡಿದನೆಂಬುದ²ನಱಿಯೆವೈ² ಬಿಲು
 ದುಡುಕಿ ಕುಂತೀಭೋಜ ಹೊಕ್ಕನು ಮಿಕ್ಕನವರುಗಳ || ೪೦

ಅವರ ಹರಿಬವ ಬೇಡಿ ಸೃಂಜಯ
 ರವಗಡಿಸಿದರು ಕೈಕೆಯರು ನೃಪ
 ನಿವಹದಗಣಿತ ಚೈದ್ಯ ಯಾದವ ಮಗಧ ಮಾಳವರು |
 ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯನಿನಾದ ಗಜ ಹಯ
 ರವ ರಥ ಧ್ವನಿ ಜಗದ ಜಂತ್ರವ
 ತಿವಿದು ಕೆದಕಿ ವಿರೋಧಿ ಬಲ ಕೆಣಕಿದುದು ಕಳತಜನ || ೪೧

ಕೇಳಿದನು ರಥಸವನು ಬಲು ಕೆಂ
 ಧೂಳಿಯನು ಕಂಡನು ವಿರೋಧಿಗ
 ಳಾಳ ಕಂಡನು ಕಾಣಿನಿತ್ತಲು ಕಳತ ಸಂಭವನ |
 ಕೇಳಿದೀ ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲಿ ಕೆಂ
 ಧೂಳ ಕಾಣನು ಕಾಣಿನರಿಭೂ
 ಪಾಲರನು ಕೇಳರನ ಕಂಡನು ಚಾಪ ಧೂರ್ಜಟಿಯ || ೪೨

ಅರಸು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ಸ್ಯ ಪಾಂಚಾ
 ಲರಲಿ ಕೈಕೆಯ ಚೈದ್ಯ³ಯಾದವ
 ತುರುಕ ಬರ್ಬರ ಗೌಳ ಮಾಗಧ ಪಾರಿಯಾತ್ರರಲಿ³ |
 ಉರುಳಿತೊಂದೇ⁴ಲಕ್ಷವು⁴ಳಿದೀ
 ಕರಿ ವರೂಧ ಪದಾತಿ ತುರಗವ
 ನರನ ಲೆಕ್ಕಿಸಲಾರು ಬಲ್ಲರು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯಲಿ || ೪೩

ಮುಖಿದುದಾ ಬಲವಿಳೆಯೊಡೆಯ ಬೊ
 ಬ್ಬಿಡಿದುದೀ ಬಲವಪಜಯದ ಮಳೆ
 ಗಹುದುದವರಿಗೆ ಹಹಿದುದಿವರಿಗೆ ಸರ್ಪರಜ್ಜುಭಯ |
 ತೆರಳಿತಾಚೆಯ ಧಟ್ಟು ಮುಂದಣಿ
 ಗುರವಣಿಸಿತಿ ಯೊಡ್ಡು ಕೌರವ
 ರರನನುತ್ಸಾಹವನು ಬಣ್ಣ ಸಲಹೆಯೆ ನಾನೆಂದ || ೪೪

¹ ವಗ (ಕ). ² ಕಾಣಿವೈ (ತ). ³ ಮಾಗಧ ತುರಕ ಖರ್ಪರ
 ಸಿಂಹಳರು ನರಪಾರಿಯಾತ್ರಕರು (ಕ), ತುರುಕ ಬರ್ಬರ ಚೀನಮಾಳವ ಪಾರಿಯಾ
 ತ್ರರಲಿ (ಛ.ದ). ⁴ ಕೋಟಿಯು (ತ.ನ).

ಭೂರಿ ವಿರಹಾಗ್ನಿಯಲಿ ಲೋಚನ
 ವಾರಿಯಾಜ್ಯಾಹುತಿಗಳಲಿ ರಿಪು
 ಮಾರಣಾಧ್ಯರವೆಸೆದುದಿರುಳು ರಥಾಂಗ ದೀಕ್ಷಿತನ |
 ತಾರಕೆಯ ಮುರಿವುಗಳು ಕುಣುವ ಸ
 ಮೀರಣನ ಶಶಿಯಡೆಗೆ ರಜನೀ
 ನಾರಿ ತೋಳೆಡೆಗೊಟ್ಟ ಳಂಬುಜಬಂಧು ಹೊರವಂಟ ||

೪೫

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ || ರಿಪು ಬಲವ ಗ¹ ಲುವ¹ಲ್ಲಿ ಶಾಪಾ
 ದಪಿ ಶರಾದಪಿಯೆಂಬ ಜಯಲೋ
 ಲುಪನು ಸಂಗ್ರಾಮದಲಿ ಮಡಿದನು ಪುತ್ರ² ಮೋಹ³ದಲಿ ||

ಸಾಲದೇ ಸಮರಂಗವಿರುಳಿನ
 ಕಾಳೆಗದ ಜಯ ನಮ್ಮದರಿ ಭೂ
 ಪಾಲಕನ ಥಟ್ಟಿನಲಿ ಮಡಿದುದು ಬೇಹ ಬೇಹವರು |
 ಮೇಲುಗಾಳೆಗೆ ನಮ್ಮದೀನಿ
 ಮೇಲೆ ತೆಗೆಸುವುದತಿ ಮಥನದಲಿ
 ಕಾಳಹುದು ಬಳಿಕೆನಲು ನೃಪತಿಗೆ ನುಡಿದನಾಚಾರ್ಯ || ೧

ಅವನಿಪಾಲರು ಕಂಗಳಿಂದವೆ
 ಕಿವಿಗೆ ಕರವೊಳ್ಳಿದರು ಕಂಡುದ
 ನವರು ನಂಬರು ಕೊಂಡೆಯರ ನುಡಿಗಳೆಳ್ಳು ನಂಬುವರು |
 ನಿವಗೆ ಹೇಳುವುದಲ್ಲ ಲೋಕದ
 ಹವಣನೆಂದೆವು ನಾವು ಪಾಂಡವ
 ರವರು ನಿನ್ನವರೆಂಬುದನು ನೀನಿಂದು ನೋಡೆಂದ || ೨

ಬಿಲ್ಲನೊದಲುಸಿ ಮೈರಿ ಭಟರಿಗೆ
 ಚೆಲ್ಲಿದನು ಭೀತಿಯನು ಬಟನಿಡಿ
 ಲೆಲ್ಲ ತುಡುಕುವುದಾರು ಬಲ್ಲರು ದ್ರೋಣನುರವಣಿಯ |
 ಘಲ್ಲಣಿಯ ಖುರಪುಟದ ತುರಗದ
 ಹಲ್ಲಣಿಯ ಹೇಪಿತಕೆ ಹಗೆಯೆದೆ
 ರುಲ್ಲೆನಲು ಕಣೆ ಜಾಡಿ ಕವಿದುದು ಕಟಕದಗಲದಲಿ || ೩

ಇಳೆಯೊಳಿದುಭುತವಿದು ಕೃತಾಂತನ
 ಫಲಿತ ಶಾಳೀವನವ ಮುತ್ರಿ ದ
 ಗಿಳಿಗಳೋ³ ಅಚಾರ್ಯ³ನಂಬುಗಳೋ ಮಹಾದೇವ |

¹ ಲದ (ಕ.ಗ.ಚ), ಲುತ (ದ). ² ಶೋಕ (ಟ.ದ). ³ ಮೋಹ⁶
 ದ್ರೋಣ (ಟ.ದ), ಗಾಢಾಯ್ಲ (ಚ.ತ.ನ.ಪ).

¹ನಿಳಿನಿಳಲು ಭುಗಿಲೆಂಬ ಭಿಳಿಭಿಳಿ
ಭಿಳಿಭಿಟಲು ಭೋಲೆಂಬ ಖಣಿಖಟಿ
ಖಳಿಲುಖಳಿಲೆಂಬುಗಳ ದನಿ ತುಂಬಿತಂಬರವ¹ ||

೪

ಕಡಿದು ಬೀಳುವ ಕೈದುಗಳನರೆ
ಗಡಿದು ಜೋಲುವ ಜೋಡುಗಳ ನೆಜೆ
ನಿಡಿದು ಹಾಟುವ ನೀಸಕದ ನುಗ್ಗಿದ ಹಲಗೆಗಳ |
ಉಡಿದ ಸಿಂಧದ ನೆಲಕೆ ಹರಹಿದ
ಕೊಡೆಯ ಚಮರದ ತಾಟು ಧಟ್ಟಿಗೆ
ಕೆಡೆದ ಚಾತುರ್ಬಲವನಭಿವರ್ಣಿಸುವನಾರೆಂದ ||

೫

ಅಳಿದವೈನೂಱಾನೆ ಮಗ್ಗುಲ
ನೆಲಕೆ ಕೀಲಿಸಿ ಪಾಡಿದ್ದವು
ಬಲುಗುದುರೆ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರವೇಳು ನೂಟು ರಥ |
ಮಲಗಿದವು ಕಾಲಾಳು ಲೆಕ್ಕದ
ಕಲೆಯ ತೊಡಸಿತು ರಾಜಪುತ್ರರು
ಹಲಬರವರಲಿ ಹೊಯ್ದು ಹೊಕ್ಕರು ಸುರರ ಪಟ್ಟಣವ ||

೬

ಸಾಲ ಮೇಘದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಿಟು
ಗಾಳಿ ಬಿದ್ದಿನನಾಗಿ ಬರಲವ
ರಾಲಯದ ಸಿರಿ ಮೆಜೆವುವೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಚಿತ್ತಯಿಸು |
²ಬೀಳಿ²ಹೊಯ್ದರು ಹೊಕ್ಕು ಭೂಮಿ
ಪಾಲನೆಯನಿವರೊಲ್ಲೆವೆಂಬವೊ
ಲೂಳಿಗವ ಮಾಡಿದನು ಪರಬಲದೊಳಗೆ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೭

ಮುಖಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ ಸೇನೆ ಸಾಕೀ
ಪರಿಯ ಸೈರಣೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನ
ಕುಟಿದುಹಿಗೆ ಖತಿಗೊಂಡು ಕಾದಿ ವಿರಾಟ ಕೈಕೆಯರು |
ತುಟುಗಿದರು ತೆತ್ತೀಸರಲಿ ತೆಗೆ
ಮಹಿಯ ಮಾತೇ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಸೆಟಿಗ ಹಿಡಿದನು ದ್ರೋಣನೆಂದರು ಚರರು ಭೂಪತಿಗೆ ||

೮

¹ ನಿಳಿನಿಟಲು ನಿಟಲೆಂಬ ಭಿಳಿಭಿಳಿ

ಭಿಳಿಭಿಟಲು ಭುಗಿಲೆಂಬ ಸಂಗರ

ದೊಳದ್ಭುತರಸದ ಧ್ವನಿಗಳು ತುಂಬಿತಂಬರವ || (ಚ) ² ಸಾಲ (ಕ.ಗ.ಟ).

ಹೊಳೆ ಹೊಳೆದು ತಂಬುಲದ ರಸದಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಮೂಡುವ ಥಗೆಯ ತೊಡೆಹದ
ಮೆಲುನಗೆಯ ಕಳವಳವನರೆ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದಾಲಿಗಳ |
ಹಿಳಿದ ಥಲದ ವಿಡಾಯಿ ಧೈರ್ಯದ
ತಳಿತ ಭೀತಿಗೆ ಕಾಲುಪ್ಪೇಳೆಯಾ
ದಳಿಮನದ ಭೂಪಾಲನಿರವನು ಕಂಡನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೯

ನಾಯಿಗಳ ಹೊಯ್ ನೂಕು ರಣದಲಿ
ಸಾಯಬೇಡಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ತಾ
ವಾಯುಧಂಗಳ ಹಿಡಿದರೋ ಮೇಣೀಕದಂಡಿಗಳೊ |
ಬೀಯ ಖಾತಿಯಿದೇಕೆ ಬೀಳಲಿ
ನಾಯಕರು ನಿನ್ನಗೇನು ಹರನಡ
ಹಾಯಲಿಂದರಿ ಬಲವನುರುಹುವೆನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೧೦

ನಿಲ್ಲು ಫಲುಗುಣ ನಿನ್ನ ಪರಿಯಂ
ತೆಲ್ಲಿಯದು ರಣವಕಟ ಹಾರುವ
ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಬರ ಹೊಯ್ದು ಕೊಂದನು ಬಿನುಗು ಬಿಚ್ಚಟೆಯ |
ಬಲ್ಲಿನಾತನ ಬಲುಹನೀಶ್ವರ
ನಲ್ಲಿ ಹರಿಮೇಖಳೆಯೆ ಸಾಕಿ
ನ್ನೆಲ್ಲವೇತಕೆ ಯೆನುತ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನನುವಾದ ||

೧೧

ನೇಮವಾಯಿತು ಸಾತ್ಯಕಿಗೆ ಶ್ರುತ
ಸೋಮಕಾದಿ ಕುಮಾರರಿಗೆ ಸಂ
ಗ್ರಾಮ ವೀರ ಶಿಖಂಡಿ ಸೃಂಜಯ ಚೇಕಿತಾಸರಿಗೆ |
ಆ ಮಹಾರಥರೈದಿದರು ಘನ
ತೋಮರ^೧ದಿ ತುಡುಗಿದ ವರೂಢ^೧
ಸ್ತೋಮದಲಿ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯ ವಿಡಾಯಿ ರಭಸದಲಿ ||

೧೨

ಸರಕಟನಿ ನೂಕಿತು ಚತುರ್ಬಲ
ವರರೆ ಹಾರುವನೆಲ್ಲಿ ಯಾವೆಡೆ
ದೊರೆ ಸುಯೋಧನನೆಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯ ಮಗನ ಬರಹೇಳು |

^೧ ದಲಿವರೂಢ ನಿಚಯ (ಕ), ದಲಿ ತುರುಗಿನಮಹಾನ್ಯಪ (ಗ), ದಲಿ ತುರು
ಗದ ಪದಾತಿ (ಛ.ದ), ವತುರುಗಿತು ವರೂಢ (ಚ), ದಲಿ ತುರುಗಿದ ಪದಾತಿ (ತ.ಪ).

ಗುರು ಸುತನ ಕರೆ ಕಾದ ಹೇಳೋ
 ದುರುಳ ದುಶ್ಯಾಸನನನನುತ
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಕವಿದುದು ವೈರಿ ಬಲವಾಚಾರ್ಯನಿದಿರಿನಲಿ || ೧೩

ಅಂಗವಣಿಯೊಳ್ಳಿತು ಮಹಾದೇ
 ವಂಗ ಮೊಗಸುವಡರಿದು ಮೊದಲಲಿ
 ಸಿಂಗದಾಯತದಂಬು ಸುಳಿದರೆ ಮೊಲನ ಮುಂಚುವಿರಿ |
 ಭಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ
 ಯ್ಯಂಗ ಹಳವನು ಹೊಜುನದಿಹ ಮನ
 ದಂಗವಣಿಯುಂಟಾಗೆ ಮೆಚ್ಚುವೆನೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೧೪

ಗಳಹತನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನೀವ್
 ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ¹ ಮೌತಿನಲಿ ನೀವ್
²ಗೆಲುವುದಿದು² ತಪ್ಪಲ್ಲ ಮುಖದಿಂ ದ್ವಿಜರು ಜನಿಸಿದಿರಿ |
 ಗೆಲವು ತೋಳಿಂದಮಗೆ ಜನ್ಮ
 ಸ್ಥಳವಲೇ ಭಜವರಸುಗಳಿಕೆ
 ನ್ನಳುಕದಿರಲಿ ನಿಂದಿರಾದಡೆ ಗೆಲವು ನಿಮಗೆಂದ || ೧೫

ಎನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆನ್ನ ತನ್ನಾ
 ಣೆನ್ನು ಗೆಲವೇ ನಮಗೆ ನಿಂದರೆ
 ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮುಖದಲಿ ಮಹಾದೇವಹುದು ಬಳಿಕೇನು |
 ತನ್ನಲುಂಟೇ ಖರೆಯತನ ಬಹು
 ದೆನ್ನನಿವನಿದ ಹಲವು ಬಾರಿಯು
 ಮುನ್ನ ಬಲ್ಲೈ ನೀನೆನುತ ಸಾರಥಿಯ ಕೈವೊಯ್ದ || ೧೬

ಈತ ಸೇನಾಪತಿ ಕಣಾ ತಾ
 ನೀತನೈವರ ಮೈದುನನು ವಿ
 ಖ್ಯಾತನಿವ ಪಾಂಚಾಲ ಕುಲದಲಿ ದ್ರುಪದ ತನುಜನಿವ |
 ಈತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಯಾದವರ ಕುಲ
 ದಾತನೀತ ಶಿಖಂಡಿ ಮೊದಲಾ
 ದೀತಗಳು ನೆಹು³ ಖರೆಯ³ರೆಂದನು ನಗುತ ಸಾರಥಿಗೆ || ೧೭

¹ ವೆ (ಗ). ² ಗೆಲದಿರಿದು (ಕ), ಗೆಲುವಿರಿದು (ಚ.ನ). ³ ವೀರ (ಛ.ದ).

ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದುದು ಸೇನೆ ಕವಿದುದು
 ಕಟ್ಟಳೆಯಿಲಿ ಕಲಿಗಳೆದು ಬಳಿ
 ಕಟ್ಟಿ ತಿಂಬ ಮಹಾಂತಕಂಠಗೌತನವ ಹೇಳ್ವಂತೆ
 ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದಂಬುಧಿಯೊ ಮೇಣ್ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿ ಸುರಿದಂಬುಗಳೊ ನಿಮಿಷಕೆ
 ಕೆಟ್ಟು ದಾಚೆಯ ಬಲದ ತರಹರವರನ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೮

ನುಡಿಗೆ ಮುಂಚುವ ಬಾಣ ಮಾರುತ
 'ನಡನಿ ಬೀಸುವ ಲಾಗು' ತಲೆಗಳ
 ತೊಡೆಬೆಗಳಚುವ 'ಬೇಗವನು ಬಣ್ಣಿಸು'ವರೆನ್ನಳವೆ |
 ಕಡಲ ಕಡಹದಲಿರುವ ಗರಳವ
 ನುಡುಗಿದವರಿವರೋ ಶಿವಾಯೆಂ
 ದೊಡನೊಡನೆ ಪಡೆ ನಡುಗಲೊರಸಿದನಾ ಮಹಾರಥರ ||

೧೯

ಕರಿಗಳೈಸಾವಿರ ತುರಂಗಮ
 ವೆರಡು ಸಾವಿರ¹ವೆಂಟು² ಸಾವಿರ
 ವರ³ವರೂಢದ⁴ ಧಟ್ಟು ಮುಹುದುದು ಲಕ್ಷ ಪಾಯದಳ |
 ಅರಸುಗಳು ಮೂನೂಟು ಪುನರಪಿ
 ಕರಿ ತುರಗ ರಥ ಮತ್ತೆ ಮೂವ
 ತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರವಳಿದು⁵ದರಿ ಪಾಂಚಾಲ⁶ ಸೇನೆಯಲಿ ||

೨೦

ಮತ್ತೆ ಕವಿದುದು ಹೆಣನ ತುಳಿದೊ
 ಶ್ಲೋತ್ತೆಯಲಿ ರಿಪುಸೇನೆ ಮಂಜಿನ
 ಮುತ್ತಿಗೆಯ ರವಿಯಂತೆ ಕಾಣೆನು ಕಳಶ ಸಂಭವನ |
 ಮತ್ತೆ ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲಿ ಕಾಲನ
 ತುತ್ತ ಜೋಡಿಸಿತೇನನೆಂಬೆನು
 ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯನಿಳುಹಿದನು ರಿಪು ಚಾತುರಂಗದಲಿ ||

೨೧

ಘಾಸಿಯಾದುದು ಸೇನೆ ಸುಡಲೆನು
 ತಾ ಸುಭಟರಿದಿರಾಗಿ ಕಾದಿದ
 ರೈಸೆ ಬಳಿಕೇನವರ ಸತ್ಯ ತ್ರಾಣವೇನಲ್ಲ |

¹ ನಡೆಸುವ ಬಾಗು (ಟ). ² ಚಿ (ಗ.ಚ.ನ.ಪ). ³ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಗಡ
 ಣಿಸುವ (ಟ.ದ). ⁴ ವೆರಡು (ಚ.ದ), ನಾಲ್ಕು (ಟ). ⁵ ಮಹಾರಥ
 (ಕ.ಗ.ಟ). ⁶ ದಾಪಾಂಡವರ (ಚ).

ಸೂನುಗಳಿಗೆಗಳ ಸೊಗಡು ಹೊಯ್ದು ಪ
ಹಾಸಕೊಳಗಾದರು ಮಹಾರಥ
ರೀಸು ಭಂಗಕೆ ಬಂದುದಿಲ್ಲ ನೃಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

ಕಂಡುದಿವರನು ರಾಯ ಮೋಹರ
ವಂಡುಗೊಂಡುದು¹ ದೊರೆಗಳಿದು ಕೋ
ದಂಡರುದ್ರನ ರಣ ಕಣಾ ತಾವೇನನೊದಗುವರು |
ಉಂಡ ಬಾಸಣದೇಟು ಮದ್ದಿನ
ಗಂಡನೋ ದ್ರೋಣಾಸ್ತ್ರವನು ಸವಿ
ಗಂಡನೋ ಸಾತ್ಯಕಿಯೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದ²ನಾ ಭೀಮ³ || ೨೩

ನುಡಿದು ಭಂಗಿಸಲೇಕೆ ಸದರವ
ಕೊಡುವುದಾಹವವೊಮ್ಮೆ ಮಗುಳವ
ಗಡಿಸುವುದು ವಿಕ್ರಮಕೆ ಕುಂದೇನಿದು ಮುಹೂರ್ತ ವಶ |
ಪಡೆ ಸವೆದುದಿನ್ನೇನನುತ ಬಿಲ್
ದುಡುಕಿ ಹೊಕ್ಕನು ಪಾರ್ಥನನಿಲಜ
ನೊಡನೆ ಬಳಿಸಂಧಿಸಿತು "ಸನ್ನಾಹ"ದಲಿ ಪರಿವಾರ || ೨೪

ಭೀತಿ ಮಾಣಲಿ ಭೀಮ ಫಲುಗುಣ
ರಾತುಕೊಂಡರು ಬವರವನು ನೆಹಿ
ಸೋತವರು ಸಂವರಿಸಿ ಕೊಂಬುದೆನುತ್ತ ಚರರುಲಯೆ |
ಚಾತುರಂಗದ ಚರಣ ಹತಿ ನಿ
ಧೂತ ಧೂಳಿಮಯವಬಿಳ ದಿಗು
ಜಾತವೆನೆ ಧಟ್ಟಣಿಯಲೇಜಿತು ಪಾಂಡುಸುತ ಸೇನೆ || ೨೫

ಆಳಿಯೇ ನಿಮಗೆನ್ನ ಸರಳಿಂ
ದಾಳು ಕುದುರೆಯ ಕೊಲಿಸುವುದು ನಿಮ
ಗಾಳುತನವುಂಟೆಂಬ ಗರ್ವವನಿಲ್ಲಿ ತೋಪಿಸಿರೆ |
ಆಳು ನೋಡುತ್ತಿರಲಿ ನಮ್ಮಿ
ಕಾಳೆಗವನೆಲೆ ಪಾರ್ಥ ಪವನಜ
ಹೇಳೆನುತ ಕೈವರ್ತಿಸಿದನಂಬುಗಳಿಗಿವರೊಡಲ || ೨೬

¹ ಡರೆ (ಕ.ಟ.ನ).² ನಾಚಾರ್ಯ (ಕ.ಟ.ನ).³ ಸಂಗ್ರಾಮ (ಟ).

ನರನನೆಚ್ಚನು ಪವನಜನ ತನು
 ಬಿರಿಯಲೆಚ್ಚನು ಸಾರಥಿಗಳಿ
 ಬ್ಬರಲಿ ಹೂಳಿದನಂಬ ನೆಹು ನೋಯಿಸಿದ ರಥ ಹಯವ |
 ನರನ ಕಣೆಯನು ಭೀಮನಂಬನು
 ಹರೆಗಡಿದು ಮಗುಳೆಚ್ಚನವರನು
 ಸರಳ ಪುನರಪಿ ಸವಳು ಸೆಕ್ಕಿದನೊಡಲೊಳಂಬುಗಳ || ೨೭

ದಿಟ್ಟ ಮುಷ್ಟಿಯ ಸರಿಸದಲಿ ತಲೆ
 ಮಟ್ಟು¹ ಕವಿದರು¹ ಭೀಮ ಫಲುಗುಣ
 ರಿಟ್ಟ ತೊಡರಿನೊಳಾರು ನಿಲುಕರು ದಿವಿಜ ದನುಜರಲಿ |
 ನೆಟ್ಟ ನೈದುವ ಹಿಳುಕುಗಳ ತಳು
 ದೊಟ್ಟಿದನು ದೆಬ್ಬಾಯಿಯಲಿ ಗಳು
 ಗಟ್ಟಿ ತೀತನ ಬಾತಿ ಮೆಹುದುದು ಕೇಣವಿಲ್ಲೆನಿಸಿ || ೨೮

ರಾಯನನು ಬರಹೇಳು ನಾವ್ ಕೈ
 ಗಾಯೆವೋ ಕಾಯಿದೆವೂ ಕಾಣಲಿ
 ಬಾಯಿ ಬಡಿಕರು ಬಂದು ನೋಡಲಿ ಕರ್ಣ ಶಕುನಿಗಳು |
 ಆಯುಧವ ಹಿಡಿದವರು ಮೇಣವ
 ರಾಯತದೊಳೊಡವೆರಸಿ ನೋಡಲಿ
 ರಾಯನಾಣಿಯೆನುತ್ತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತನ್ನವರ || ೨೯

ಬಾಲ ಸೂರ್ಯನ ಪೋಲ್ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ
 ದೇಳಿಗೆಯ ತೇಜದ ವಿ²ಕಾರ² ಚ
 ಡಾಳಿಸಿತು ವಿಕ್ರಮದ ಝಳ ಜಗವಳುಕೆ ಕೊಂಪಿಸಿತು |
 ಹೇಳಲೇನರ್ಜುನನ ಭೀಮನ
 ಸೋಲವದು ತಾ ಮೃತ್ಯುವೀ ಪರಿ
 ಕಾಳೆಗವ ನಾನಾಣಿಯೆನಮರಾಸುರರ ಧಟ್ಟನಲಿ || ೩೦

ಸಾಕು ನಿಮಗಾಗದು ವೃಥಾ ನೀ
 ವೇಕಹಂಕರಿಸುವಿರಿ ಸೇನಾ
 ನೀಕ ಹೊದ್ದಲಿ ಹೊಗಲಿ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಮೊದಲಾಗಿ |

¹ ಕರೆದನು (ಗ.ಚ.ದ.ನ). ² ಹಾ (ತ.ಪ).

ಅಕೆವಾಳರು ನಿಲಲಿ ಕುಪಿತ ಪಿ
ನಾಕಿಯುಷಿಯಾ ದ್ರೋಣನೇನುತ ನ
ರಾಕೃತಿಯ ಪರಬೊಮ್ಮ ರೂಪನು ತಿರುಹಿದನು ರಥವ || ೩೧

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದು ಮುಳಿಸಿನಲಿ ಪಾಂ
ಚಾಲರಾಯನ ಧಟ್ಟು ನಿಶಿತ ಶ
ರಾಳಿಯಲಿ ಹೂಳಿದನು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಂಬರವ |
ಬಾಲಕರಲೇ ಬಡ್ಗಿ ಧಾರೆಯ
ಮೇಲೆ ಮೋಹಿದ ಮಧುವ ಸವಿಯಲಿ
ನಾಲಗೆಯಲಿವರೊಲ್ಲರೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ || ೩೨

ತೆಹಹ ಕೊಟ್ಟೊಳಹೊಗಿಸಿ ಸದೆದನು
ಬಹಿನಿಡಿಲು ಜಡಿವಂತೆ ರಿಪು ಬಲ
ಪೊಟಲಿ ಕೆಡೆದುದು ಘಾಯವಡೆದುದು ಬೇಹ ನಾಯಕರು |
ದುಡುದುಹಿಪ ತಲೆಮಿದುಳ ದಂಡೆಯ
ಹಹಿಗರುಳ ನೆಣವಸೆಯ ಮೂಳೆಯ
ಮುಹಿಕುಗಳ ಕಡಿಖಂಡ ಮಯವಾಯ್ತು ಬಿಳ ಚತುರಂಗ || ೩೩

ಬೆರಳ ಬಾಯ್ಕಳ ಬಿಸುಟ ಕೈದುಗ
ಳರೆಗಿರಿದ ಹಲ್ಲುಗಳ ಕೂಡಿದ
ಕರಪುಟದ ಬಿಡುದಲೆಯ ಬನಿವೇಲುಗಳ ಶೋಣಿತದ |
ನರಳುವಾರೋಹಕರ ರಾವ್ತರ
ವರ ಮಹಾರಥ ಪಾಯದಳೆದು
ಬ್ಬರದ ಭಂಗವನೇನನೆಂಬೆನು ಮೈರಿ ಸೇನೆಯಲಿ || ೩೪

ಮುಂದೆ ಹೊಗುವತಿಬಳರು ಹಾರಿತು
ಹಿಂದಣವರನು ಹಿಂದೆ ನಿಲುವರು
ಮುಂದಣವರಾಸೆಯಲಿ ನಿಂದುದು ಪಾರ್ಥ ಪರಿಯಂತ |
ಅಂದು ಪಾರ್ಥನು ಕೃಷ್ಣ ಬಲದಲಿ
ನಿಂದನೇವೇಳುವೆನು ನಿನ್ನವ
ರೆಂದು ಗೆಲ್ಲರು ¹ಗಾಹು¹ ಗತಕವನುಳಿದು ಕಾದುವರೆ || ೩೫

ಆಟು ಸಾವಿರ ತೇರು ಗಜ ಹದಿ
 ನಾಟು ಸಾವಿರ ಲಕ್ಷ ಕುದುರೆಗೆ
 ಳಾಟು ಕೋಟಿ ಪದಾತಿ ಮುಗ್ಧ ತು ಮತ್ತೆ ಸಂದಣಿಸಿ |
 ಆಟು ಲಕ್ಷ ತುರಂಗ ನೃಪರೈ
 ನೂಟು ಗಜ ಘಟಿ ಲಕ್ಷ ರಥ ಹದಿ
 'ಮೂ'ಟು ಸಾವಿರವಳಿದುದರಿ ಪಾಂಚಾಲ ಸೇನೆಯಲಿ || ೩೬

ಅಂಗವಿಸುವವರಿಲ್ಲ ಭಟರಿಗೆ
 ಭಂಗವಿಕ್ಕಿತು ಕೌರವೇಂದ್ರಗೆ
 ಸಂಗರದ ಸಿರಿ ಸೊಗಸಿನಲಿ ಕಡೆಗಣ್ಣು ನೂಸಿದಳು |
 ಮುಂಗುಡಿಯಲಿನ್ನಾರು ನಮಗಾ
 ವಂಗದಲಿ ಜಯವೇನು ಹದನರ
 ಸಂಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಯೆಂದರು ನಿಖಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ || ೩೭

ಕರಸಿದನು ಹರಿ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
 ನರಸ ಕೇಳಿಂದಿನಲಿ ಗುರುಪನು
 ಸರಳ ಮೊನೆಯಲಿ ಗೆಲಲು ನೂಕದು ಭೂತನಾಥಂಗೆ |
 ತೆರಳಿ ಬರುತಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಲ ಸಂ
 ಗರದ ಜಯವಹುದೆಂತು ಹೇಳೈ
 ಧರಣಿ ಪತಿ ನೀನೆನಲು ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದ || ೩೮

ಧುರದ ಜಯವಹುದೊಂದು ಪರಿಯಲಿ
 ನಿರುತವಲ್ಲದ ನುಡಿಯ ನುಡಿದರೆ
 ಪರಿಹರಿಸ ಬಹುದೆಂದನಸುರಾರಾತಿ ನಸುನಗುತ |
 ನರನದೆಂತೆನೆ ಗುರುತನುಜ ಸಂ
 ಗರದೊಳೊಳಗಿದನೆಂದು ದ್ರೋಣಂ
 ಗಟುಹು ಫಲುಗುಣ ಮನದೊಳಳುಕದೆ ಬೇಗ ಮಾಡೆಂದ || ೩೯

ಕಿವಿಯ ಮುಚ್ಚಿದನರ್ಜುನನು ಹರಿ
 ಯವಗಡಿಸೆ ಕೈಕೊಂಡನರಸನು
 ಪವನಸುತನಾ ಮಾತ ಕೊಂಡನು ಹೊಕ್ಕನಾಹವವ |

ತವಕದಲಿ ತೆಗೆದೆನುತ ರಿಪು ಶರ

ನಿವಹವನು ಖಂಡಿಸುತಲಿಂದಿನ

ಬವರದಲಿ ¹ಕಡಿವಡೆದುದಶ್ವತ್ಥಾವು ಕೇಳೆಂದ¹ ||

೪೦

ಶಿವ ಶಿವಾ ಕರ್ಣಜ್ವರಾಯತ

ರವವಿದತ್ತಣದೋ ಕುಮಾರನ

ತಿವಿದರಾರೋ ಕಾನಿದದುಭುತವೆನುತ ತನ್ನೊಳಗೆ |

ತವಕಿನುತ ತಿಳಿದನು ವೃಕೋದರ

ನಿವ ದುರಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಮಗನಾ²

ಶಿವನೊಡನೆ ಸಮಜೋಳಿ ಹುಸಿ ಬೋಗೊಂದನಾ ಹೋಗಿ || ೪೧

ಮತ್ತೆ ಮಸೆದುದು ಖಾತಿ ಕಬೊಗೆ

ನುತ್ತಿದುನು³ರಲಿ³ ಮಿಸೆಗಡಿದಾ

ಡೊತ್ತಿ ಸೆಳೆದನು ಶರವನೆಚ್ಚನು ಪವನ ನಂದನನ |

ಹತ್ತಿಗಡಿದನು ಭೀಮ ⁴ಮಗುಳಿವ⁴

ನೊತ್ತಿ ಹೊಕ್ಕರೆ ಕೃತನಿರವ ಹಾ

ರುತ್ತ ಮುರಿದನು ಬಳಿಕ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಿಡಿರಾದ ||

೪೨

⁵ಎನಿತು ಬಾರಿ ಪಲಾಯನದ ನಿರಿ

ನಿನಗೆ ಸೇರಿತು ಪೀರ ಭಂಡನೊ

ಳೆನಗೆ ನೂಕದು ನಾ⁶ಕು⁶ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನಿಲ್ಲಿನುತ |

ಅನಿಲ ಜವದಲಿ ರಥವ ಬಿಟ್ಟನು

ಜನಪತಿಯ ಮೋಹರಕೆ ಕವಿದುದು

ತನತನಗೆ ರಾಯನ ವಿಪತ್ತಿನೊಳಿಖಿಳ ಭಟನಿಕರ ||

೪೩

ಬಲೆದು ಗಜವಿಟ್ಟಣಿಸಿದವು ತಲೆ

ವಲಗೆಯಲಿ ಕಲಿ ಪಾಯದಳ ಪಡಿ

ತಳಿಸಿತೊಳಹೊಕ್ಕೊಕ್ಕಿದವು ಬದ್ಧರದ ಬಂಡಿಗಳು |

ಸೆಳೆದಡಾಯ್ದ ರಾವುತರು ಕೈ

ನಿಲುಕಿದರು ಮುತ್ತಿದರು ಪರಿಮಂ

ಡಳಿಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಡಿದಾರಿದರು ಸಿಕ್ಕಿದನು ಹಗೆಯೆನುತ ||

೪೪

¹ ಬಸವಳಿದುದಶ್ವತ್ಥಾವು ಮಗಜವೆಂದ (ಕ).

² ನೇ (ಕ.ಗ.ಟ.ಚ).

³ ರಿನ (ಕ.ತ).

⁴ ನಿವಮೆ (ಕ), ಮಗುಳವ (ಚ.ನ).

⁵ ಇ (ಕ.ಗ.ಚ).

⁶ ರ್ಕಿ(ತ), ಕೈ (ಚ).

ಸಾರಥಿಯ ತುಡುಕಿದರು ತಿವಿದರು
 ತೇರ ಕುದುರೆಯನಿಭದ ಬರಿಕೈ
 ತೇರ ಪಿಡಿದವು ಘಲ್ಲಿನಿದವನುಕರುಷ ಕೂಬರವ |
 'ಭಾರಿ ಯಾಚಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು'
 ವಾರುವಂಗಳ ಮುರ ನಿಕರವನಿ
 ಧಾರೆ ಮೊಗದಲಿ ^೨ಮಿಂಚಿದವು ಮುತ್ತಿದವು ಕಳಶಜನ || ೪೫

^೩ ದ್ರೋಹಿ ಸಿಲುಕಿದನೆನುತೆ ಜೀವ
 ಗ್ರಾಹಪೋ^೪ ಸಾಹಸ ವಿಚಾರಿಸು
 ಬೇಹವರನೆನುತೊಟಲಿ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಿದಿರಾಗೆ |
 ಸಾಹಸಿಕರಳುಕಿದರು ಕೌರವ
 ಮೋಹರದ ಮೊನೆಯಾಳುಗಳು ಸ
 ನ್ನಾಹದಲಿ ಪಡಿತಳಿಸಿ ಕರ್ಣ ಕೃಪಾದಿ ನಾಯಕರು || ೪೬

ಗಾಳ ಗಂಟಲಲಿಳಿವುದೇ ಮ
 ತ್ಯಾಳಿಗ^೧ಕಟೀ^೨ ದೊಡ್ಡ ಕವಿದರೆ
 ಕೋಲ ಗುರು ಕಳವಳಿಸುವನೆ ^೩ಬಯಸುವನೆ^೪ ಕೆಲಬಲನ |
 ಮೇಲುಗಾಣದೆ ಕವಿದಡಿದರೇ
 ಬಾಲ ಹರಿಣನ ಹಿಂಡು ಹೆಬ್ಬುಲಿ
 ಗಾಳ ತತ್ತರಿದಹುದು ತಳವಟ ಮಾಡಿದನು ದ್ರೋಣ || ೪೭

ಅರ ನೆರವಿಯೊಳಂಧಕಾರದ
 ಭಾರವನು ರವಿ ಗೆಲುವನಿನ್ನೀ
 ಮೈರಿ ಬಲ ಭಂಜನಕೆ ಗುರು ^೫ಹಂಗಹನೆ^೬ ಕೆಲಬಲಕೆ |
 ಭೂರಿ ರಿಪು ಚತುರಂಗ ಬಲ ಸಂ
 ಹಾರದಲಿ ಒಟವೆದ್ದ ರಕುತದ
 ಪೂರದಲಿ ಮುಳುಗಿದರು ^೭ಪಾಂಚಾಲಾದಿ^೮ ನಾಯಕರು || ೪೮

^೧ ಭಾರವನಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು (ಕ), ಭಾರಣಿಯ ಬಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು, (ಗ.ಚ), ಭಾರವನಿ ಮೇಲಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದುದು (ಟ). ^೨ ಚಿಮ್ಮಿ (ಕ). ^೩ ದ್ರೋಹಿ ಸಿಲುಕಿದನೆನ್ನು ಜೀವಗ್ರಹಣವೋ (ಗ) ದ್ರೋಹಿಸಿಲುಕಿದನೆಲವೋ ಜೀವಗ್ರಾಹಿಯೋ (ಟ.ದ). ^೪ ಇಬಲು (ಸ.ಕ). ^೫ ಹಾರವನೆ (ಗ.). ^೬ ಹಂಗಿಗನೆ (ಚ) ಹಾರುವನೆ (ಟ.ದ). ^೭ ಕರ್ಣಕೃಪಾದಿ (ಕ) ಧರ್ಮಸುತಾದಿ (ಚ.ಪ)

ಘಾಯವಾಯ ಜುನಗೆ ಮಿಗೆ ಪೂ
ರಾಯದೇಱಿನೊಳೊಡೆದು ಕೊಂಡರು
ವಾಯುತನುಜ ಶಿಖಂಡಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ದ್ರುಪದ ನಂದನರಾ |
ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟು ದು ಭೀತಿಯಲಿ ಕೌಂ
ತೇಯಸುತರಿನ್ನುಳಿದ ಸುಭಟರ
ನಾಯಕರ ಪಾಡೇನು ¹ನಸಿದುದು ಪಾಂಡುಸುತ ಸೇನೆ || ೪೯

ಮೊದಲಲೌಕದ ಚಾತುರಂಗವ
ಸದೆದನೊಂದೇ ಲಕ್ಷವನು ಮೀ
ಱಿದರೆ ಮೋದಿದನೆಂಟು ಲಕ್ಷವನೊಂದಾ ನಿಮಿಷದಲಿ |
ಕದನದಲಿ ²ದಿಗ್ಗೇವಿಯರಿಗಿ
ಕ್ಕಿದನು ಲಕ್ಷವನೇಳು ³ಲಕ್ಷವ
ನೊದಗಿನಿದನಂತಕನ ಪುರಿಗವನೀತ ಕೇಳಿಂದ || ೫೦

ಧಾರುಣೀಶರು ಮಡಿದರೊಂದೇ
ಸಾರಿಗೆಯಲೈನೂಟು ಮತ್ತೆ ಮು
ಹಾರಧರು ಮೂನೂಟು ಪುನರಪಿ ³ನೂಟು ನಾನೂಟು |
ಮಾರಿ ಬಿಡುದೇಗಿದಳು ಯಮನವ
ರಾಜದೊಯ್ಯಲು ನಾಕದಲಿ ಹೊರ
ಕೇರಿಗಟ್ಟಿದುದೆನಲು ಕೊಂದನು ರಿಪು ಚತುರ್ಬಲವ || ೫೧

ಇಳಿದರಿತ್ತಲು ಗಗನದಿಂ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆವ ಧಾಳದ ರೂಡಿಯಲಿ ಜಗ
ಮುಳುಗೆ ಭಸ್ಮವಿಭೂಷಿತಾಂಗದ ಜಡಿವ ಕೆಂಚೆಡೆಯ |
ಪುಲಿಮೊಗಲ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಮುಕ್ತಾ
ವಳಿಯ ಮಣಿ ಜಪಮಾಲಿಕೆಯ ನಿ
ರ್ಮಳ ತಪೋಧನರೈದಿದರು ಸಂಗ್ರಾಮ ಭೂಮಿಯನು || ೫೨

ಅತ್ರಿ ಭಾರಧ್ವಾಜ ವಿಶ್ವಾ
ಮಿತ್ರ ಗೌತಮ ಕಣ್ವ ಕಶ್ಯಪ
ಮಿತ್ರಸೂನು ವಸಿಷ್ಠ ಗಾಂಗ್ಯಾಂಗಿರಸ ಭಾರ್ಗವರು |

¹ ನು (ಕ). ² ನೆಹಿ ದಿಗ್ಗಲಿಯನಿಕ್ಕಿದನು ಲಕ್ಷವನೇಳು (ಟ).

³ ನೂಟು ಮುನ್ನೂಟು (ಗ.ಚ) ನೂಟು ನೂಟಾಗಿ (ಟ) ನೂಟು ನೂ
ಟಾಟು (ತ).

¹ಅತ್ರಿ ಸುತ ವರ ವಾಲಖಿಲ್ಯರು¹

ಚಿತ್ರಚರಿತರು ಬಂದರಲ್ಲಿಗೆ

ಮಿತ್ರಭಾವದಲವರನಭಿವಂದಿಸಿದನಾಚಾರ್ಯ ॥

೫೩

ವರ ಮುನೀಶ್ವರರವನಿಯಲಿ ಮೂ

ವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾದರಿತ್ತಲು

ಮುರ ವಿರೋಧಿಗೆ ನರಗೆ ಕುರುಸೇನಾಧಿನಾಥಂಗೆ ।

ಅಜಿಯರುಳಿದವರಿತನಿಂ ಸೆ

ತ್ಯರಿನಿಕೊಂಡರು ನುಡಿದರಾ ಮುನಿ

ವರರು ಕಡಿದರು ಕೌರವಾನ್ವಯ ಕಲ್ಪಭೂರುಹವ ॥

೫೪

ಪಾತಕವಲಾ ದ್ರೋಣ ನಿನಗೀ

ಭೂತ ಹಿಂಸೆಯದೇಕೆ ಪಾರ್ಥಿವ

ಜಾತಿಯಲಿ ²ಜನಿಸಿದವರೀ ನಿನ್ನಂತೆ ನಿರ್ದಯರೆ³ ।

ಸೋತರೇನದು ಬುಷಿತನಕಪ

ಖ್ಯಾತಿಯೇ ಶಸ್ತ್ರೋಪಜೀವನ

ವೇತಕಿದು 'ನಿನ'ಗೆಂದು ಭಾರಧ್ವಾಜ ಮುನಿ ನುಡಿದ ॥

೫೫

ಲೋಕವೆಂಬುದು ವರ್ಣ ಧರ್ಮವ

ನೌಕಿ ನಡೆವುದು ವೈದಿಕಕೆ ನಾ

ವಾಕೆವಾಳರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ಭ್ರಮಿಸುವರು ಬುಧರು ।

ಲೋಕ ನಮ್ಮನುದಾಹರಿಸುವುದು

ಕಾಕನೇ ಬಳಸುವುದು ದುರ್ಮತ

ವೇಕೆ ನಿಮಗಿದು ವಿಹಿತಕರ್ಮಶ್ರುತಿ ಪರಿತ್ಯಾಗ ॥

೫೬

ಶ್ರುತಿ ಪರಣವೋ ತರ್ಪಣವೋ ಮೇ

ಣತಿಥಿ ಪೂಜೆಯೊ ಭೂತಯಜ್ಞವೊ

ಹುತವಹಾರಾಧನೆಯೊ ರಣವೀ ಯೈಯ್ದ ರೊಳಗೇನು ।

ಶ್ರುತಿ ತದರ್ಥಸ್ಮೃತಿಗಳಲಿ ಪಂ

ಡಿತರು ನಡೆವುದ ಮೂರು ಮೂರ್ಖರ

ಗತಿಯನನುಕರಿಸಿದರೆ ಬಳಿಕ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದ ॥

೫೭

¹ ಮೈತ್ರಪ್ರಬುಷಿವರಪಾಲಮಾಕಿಯು (ಕ.), ಸತ್ರಿಗಳು ವರವಾಲಖಿಲ್ಯರು (ಚ.), ಸತ್ರಿಗಳು ಸನ್ಮಾರ್ಗಶೀಲರು (ಟ.ದ). ² ನಿನ್ನಂತೆ ನಿರ್ದಯರಿಲ್ಲ ಜನಿಸಿದರು (ಕ). ³ ನಮ (ಸ-ತ).

ಅದುವಿವೇಕದಲಿ ¹ಸತ್ಪಥ¹
 ವೈದಿಕಾತಿಕ್ರಮಣವಿನ್ನು ಗ
 ತೋದಕದಲುಹು ²ಸೇತು ಸಂಬಂಧದಲಿ² ಫಲವೇನು |
 ಈ ದುರಾಗ್ರಹ ನಿಲಲಿ ಹಾಯಿಕು
 ಕೈದುವನು ³ಸುಸಮಾಧಿ³ಯೋಗದ
 ಲೈದು ನಿಜವನು ದೇಹನಿಸ್ಪೃಹನಾಗು ನೀನೆಂದ ||

೫೮

ದೇಹವಿದು ಭೂತೇಂದ್ರಿಯಾದಿಯ
 ಗೇಹವುಪಚಿತ ಕರ್ಮಫಲ ಸಂ
 ದೋಹದಲಿ ತಿರುಗುವುವು ಸುರ ನರ ತಿರ್ಯಗಾದಿಯಲಿ |
 ದೇಹ ಕರಣಾದಿ ಪ್ರಪಂಚವು
⁴ನಾ⁴ಹಮನಲಳಿದಳಿದ ನಿತ್ಯನಿ
⁵ರೀಹ ವಿಮಳ⁵ಜ್ಞಾನ ರೂಪನು ನಿನ್ನ ನೋಡೆಂದ ||

೫೯

ನನೆದುದಂತಃಕರಣ ರೋಮಾಂ
 ಚನದಲಾನಂದಾತ್ಮಜಲದಲಿ
 ನನೆದು ಹೊಂಪುಳಿಯೋಗಿ ಕಣ್ಣಿವೆ ಮುಚ್ಚಿ ಹೊರೆಹೆಚ್ಚಿ |
 ನನೆದೆನೆನ್ನನು ನಿಮ್ಮಪದ ದರು
 ತನದಿ ಧನ್ಯನು ಬಿಜಯ ಮಾಡುವು
 ದೆನುತ ಕಂದೆಹಿದೀಕ್ಷಿಸಿದನಂದುಭಯ ಸೈನಿಕವ ||

೬೦

ತಿರುಗಿದುದು ಮುನಿ ನಿಕರವತ್ತಲು
⁶ಮರಳಿತಿ⁶ನ ಬುದ್ಧಿಯಿತ್ತಲು
 ತೆರೆಯ ಹಿಡಿದುದು ಮಹಿಮೆ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ದೀ⁷ಧಿ⁷ತಿ⁷ಗೆ |
 ಅರನನನು ಬೆಸಗೊಂಬ ತನುಜನೆ
 ಮರಣ ಹುಸಿಯೋ ದಿಟವೊ ಭೀಮನೆ
 ಸೊರಹ ನಂಬೆನೆನುತ್ತ ರಾಯನನಹಿಸುತೈತಂದ ||

೬೧

ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನನ್ನ ಸುತನೇ
 ನಳಿದನೇ ಹುಸಿಯಲ್ಲಲೇ ನಿ
 ರ್ಮಳ ವಚೋನಿಧಿ ನೀನು ಹೇಳೆನಲಸುರಹರ ನಗುತ |

¹ ದುಷ್ಟಧ (ತಪ). ² ಸೇತುಸಂಬಂಧದಲಿ (ಚ.ಟ.ದ), ಸೇತುಸಂತರ್ಪಣದಲಿ (ನ). ³ ಸುಷಮಾದಿ (ಕ.ಗ). ⁴ ಸೋ (ಕ.), ಗಾ (ಚ.ಟ.ದ).
⁵ ರೂಪನಿಮಳಜ್ಞಾನ (ಟ.ದ). ⁶ ತಿರುಗಿತಾತನ (ಕ), ಮುರಿದುದೀತನ(ತ).
⁷ ಪ್ರೀತಿ (ಕ.ಗ.).

ಎಲೆಲೆ ನುಡಿಯಾ ಪಾಪಿ ಕದನದೊ

ಳಳಿದುದತ್ವತ್ಥಮನೆಂಬ

ಗ್ಗಲೆಯ ಕರಿ ಮಾಳವರ ಥಟ್ಟಿನೊಳಂಜ ಬೇಡೆಂದ ||

೭೨

ಅದರತ್ವತ್ಥಮ ಗಜವಿದಿ

ರಾದುದಳಿದುದು ದಿಟವೆನಲು ಬಿಸು

ಸುಯ್ದನರಸನ ನುಡಿಗೇ ನಂಬಿದನಕಟ ಮಗನೆನುತ |

ಕೈದು ಕಯ್ಯಲಿ ಜಾಣು ರೋಪಿಸಿ

ಬೇದದಲಿ ಕಾತರಿಸಿ ಚಿತ್ರವಿ

ಬೇದದಲಿ ಕಳವಳಿಸಿ ಕಾರೈದನು ರೋಷ ²ತಾಮನವ² ||

೭೩

ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಬಲು ಸರಳ ತಿರುವಾಯ್

ಗೊಳಿಸಿ ಮಲೆತನು ಮಾರ್ಬಲಕೆ ಬಲೆ

ಕಳಚಿದರೆ ³ಮೃಗ ಬಿದ್ದು³ದಿಟುಬಿನ ಕುಳಿಯೊಳೆಂಬಂತೆ |

ತಿಳುಹಿ ಹೋದರು ಮುನಿಗಳೀತನ

ತಿಳಿವು ತೊಟ್ಟು ದು ಮಹವೆಯನು ಮುಂ

ಕೊಳಿಸಿ ಮೊಗ್ಗದನು ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವ ಸೈನ್ಯ ಸಾಗರವ ||

೭೪

ತಿರುಗಿ ಭೀಮನನೆಚ್ಚಿನಿತಲು

ನರನ ಮನೆಗಾಣಿಸಿದನರಸನೆ

ಹೊರೆಯ ಬಿರುದರ ⁴ಬಸಿಯ⁴ಲೆಚ್ಚನು ವಾಮ ದಕ್ಷಿಣವ |

ಮರಳಿ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಾತ್ಮಕಿ

ವರ ಯುಧಾಮನ್ಯೂತ್ತ ವಸಂಜನ

ರರಸು ಮೃಕ್ಕಳ ಹಲಬರನು ಮುಖಿಯೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ ||

೭೫

ಈಸು ಭರದಲಿ ಭೂತ ಹಿಂಸಾ

ದೋಷವನು ನೆಹಿ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿ

ಗೋಸುಗವಲೇ ಹಣವ ಗಳಿಸುವುದಾತ ತಾನಳಿಯೆ |

⁵ಅಸೆಯಿದಹೊಳಗಳೇಕೆ ಧುರದಾ

ವೇಶವಳಿಯದು⁵ ಶಿವ ಶಿವಾ ಸುತ

ನಾಶವನು ಬಗೆಗೊಳ್ಳನೆಂದನು ಪವನಸುತ ನಗುತ ||

೭೬

¹ ಳ (ಕ.ಗ.ಟ) ² ಪಾವಕನ (ಕ) ³ ಕಾಲ್ವದ್ಧ (ಕ.ಗ) ⁴ ಬೀಳ (ಟ).

⁵ ಅಸೆಯಿದರೊಳಗೆಂದು ರಣದೊಳಗಾಶೆಯಾದುದು(ಕ), ಅಸೆಯೊನಿದರೊಳಗೆ ಮಹಿ
ದಾವೇಶವಳಿಯದು (ಟ.ದ), ಅಸೆಯೊನಿದರೊಳಗೆ ನಿಮಗೆ ದುಂಶಯವಳಿಯದು (ನ)

ಕೇಳಿದನು ಕಡು ನೊಂದನಡಿಗಡಿ
 ಗಾಲ ನೀರೇಪುದವು ಕೈಯಲಿ
 ಕೋಲು ಬಿಲು ಸಡಲದವು ¹ಸಾಕೀ ದೇಹವೇಕೆನುತ¹ |
 ಮೇಲು ದುಗುಡದ ²ಮೊಗದಲವನೀ²
 ಪಾಲ ಕರ್ಣ ಕೃಪಾದಿ ಭಟರಿಗೆ
 ಹೇಳಿದನು ಮಗನಳಿದನಸ್ತತ್ಯಾಗ ತನಗೆಂದು ||

೬೭

ಎನುತ ರಥದೊಳು ರಚಿಸಿ ಪದ್ಮಾ
 ಸನವನಿಂದ್ರಿಯ ಕರಣ ವೃತ್ತಿಯ
 ನನಿತುವನು ತಡೆದತ್ತಿ ಮೂಲಾಧಾರ ಮಾರುತನ |
 ಇನ ಶಶಿಗಳೊಂದಾಗೆ ³ನಾಡಿಗ
 ಳನಿಲ ನಿಕರವನುಗಿದು ಬಿಂದು
 ಧ್ವನಿ ಕಳಾಪರಿ³ಲುಳಿತನೇದನು ವರ ಸಮಾಧಿಯಲಿ ||

೬೮

ನಾಸಿಕಾಗ್ರದಲಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ
 ಸೂಸದುಸುರಿನ ಶಶಿ ಕಿರಣ ಪೀ
 ಯೂಷ ಪಾನದ ರೋಮ ಪುಳಕದ ಗುಡಿಯ ⁴ಬೀಡುಗಳ⁴ |
 ಆ ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯಲಿ ಕಾ
 ಳಾಶಿಸಿದ ಪವನನ ಸಮಾಧಿ ವಿ
 ಳಾಸನೇದನು ಸೌಖ್ಯ ⁵ಭಾವದ⁵ ಜಡಿವ ರೋಮ್ಮಿನಲಿ ||

೬೯

ತನ್ನೊಳಿತರವನಿತರದೊಳು ನೆಹಿ
 ತನ್ನ ನಿಕ್ಷಿಪಿ ತಾನು ತನ್ನಿಂ
 ದನ್ಯವೆರಡಹೊಳೈಕ್ಕವೆಂಬುಪಚರಿತ ಭಾವವನು |
 ತನ್ನೊಳಗೆ ಹುಸಿಯೆಂದು ನಿತ್ಯ⁶ನ⁶
 ನನ್ಯ⁷ನ⁷ಮಳಜ್ಞಾನರೂಪವೆ
 ತನ್ನ ನಿಜವೆಂದಹುದು ತಾನಾಗಿದನಾ ದ್ರೋಣ ||

೭೦

¹ ಸಾಹಸವಿನ್ನಿದೇಕೆನುತ (ಟ). ² ಮನದಿನವನೀ (ಕ), ಮೊಗದಿನವನೀ (ತ) ³ ನುಡಿಗಳವನಜಕರ ವನುಬಿಗಿದು ಬಿಂದು ಧ್ವನಿಕಳಾಪರಿ (ಕ), ನಾಡಿಗಳೂತುವನು ತಡೆದತ್ತಿ ನಾದ ಬಿಂಧು ಧ್ವನಿಕಳಾಪರಿ (ನ). ⁴ ಬಿಡುಹುಗಳ (ಕ.ಗ) ⁵ ಭರದಲಿ (ಬ.ದ) ⁶ ವ (ಕ.ಗ.ಟ) ⁷ ವಿ (ಕ.ಗ.ಟ)

ಒಡೆದು ನಡು ನೆತ್ತಿಯನು ಝಳಪಿಸಿ
 ಕಡುವೆಳಗು ಥಳಥಳಿಸೆ ತರಣಿಯ
 ತುಡುಕಿ ಹಾಯ್ದು ದು ರಶ್ಮಿ ರಂಜಿಸಿತವಿಳ ದಿಗುತಟವ |
¹ಕು¹ಡಿವೆಳಗನಸುರಾರಿ ಮುನಿಗಳ
 ಗಡಣವರ್ಜುನ ಕೃಪರು ಕಂಡರು
 ಪಡೆಯೊಳಗೆ ತಾನುಳಿಯೆ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ ಕೇಳಿಂದ ||

೭೧

ತಿರಿತೇ ಮಗನುಬ್ಬಟೆಯ ಜ
 ಜ್ವಾರತನವಾಚಾರ್ಯನಳಿದನ
 ದಾರು ²ನಮಗಾಪ್ತಿಗರು² ದೊರೆಯಿನ್ನಾರು ಸಂಗರಕೆ |
 ಆರು ನಿಮಗಿದ್ದೇಗುವರು ರಣ
 ವೀರರಗ್ಗದ ದೈವವೇ ಮನ
 ವಾರೆ ಮೆಚ್ಚಿ³ಹುದವರನ್ನೇನರನ ಕೇಳಿಂದ³ ||

೭೨

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

¹ ಇ (ಕ.ಗ.ಚ.ಟ) ² ನಿನಗಾಪತ್ತಿಗರು (ಕ.ಗ.ಟ.ಚ) ³ ಹನವರ ಗದು
 ಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ (ಗ.ತ.ಪ)

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ|| ರಾಯಕುಟಕವ ಬೆದಲುಸಿದ ನಾ
ರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದ ಬಾಧೆಯನು ಕಮ
ರಾಯತಾಂಬಕ ನಿಲಿಸಿ ಸಂತೈಸಿದನು ಪಾಂಡವರ ||

ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವನಿಪ ಗುರು
ಬೀಳುಕೊಟ್ಟನು ದೇಹವನು ನ
ಮ್ನಾಳ ವಿಧಿಯೇನಪಜಯದ ತವನಿಧಿಯಲೇ ನಮಗೆ |
ಮೇಲೆ ಬಂದುದು ಕಷ್ಟವರಿ ಭೂ
ಪಾಲರಿಗೆ ಕೇಳಿದನು ಬಳ ಪಾಂ
ಚಾಲಸುತನೈತಂದನಲ್ಲಗೆ ಜಡಿ¹ವಡಾಯುಧದ¹ ||

೧

ಐದಿ ಮುಂದಲೆವಿಡಿದು ಬಾಗಿ
ಕೊಯ್ದನಾತನ ಕೊರಳನೆಡದಲಿ
ಹೊಯ್ದ ಮುಖದನು ಬರಿಯಲಪ್ಪಳಿಸಿದನು ²ಬೆನ್ನ²ಲು ವ |
ಕೈದಣಿಯ ಕಡಿ ಖಂಡ ಮಯವೆನೆ
ಹೊಯ್ದ ರಥದಲಿ ಕೆದಕು ಜಡಿದನ
ಡಾಯ್ದವನು ಕಡುಗೋಪದಲಿ ನೋಡಿದನು ರಿಪು ಶಿರವ ||

೨

ಎಲೆಲೆ ಪಾತಕಿ ಹೆಣನ ಹೊಯ್ದರೆ
ಬಲುಗಡಿಯ ನೀನೆಂಬರೇ ಸುಡು
ಹೊಲೆಯರಿದಕಂಗೈಸುವರೆ ತಾ ರಾಜ³ನೂನು³ಗಡ |
ಅಳಿದನಾದರೆ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವು
ಉಳಿದಡೀತನ ಮಗನು ನಿನ್ನಯ
ಕುಲದ ತಲೆ ಚೆಂಡಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಬಹಿದೆ ಬಿಡನೆಂದ ||

೩

ಎಂದ ಸೂತನ ಬಾಯ ಹೊಟಕ
ಯ್ಯಿಂದ ಹೊಯ್ದನು ಹಡಪದವರನು
ಹಿಂದಣಾಪ್ತರನಖಳ ಚಮರಚ್ಚಿತ್ರ ಧಾರಿಗಳ |

¹ ದ ಖಡುಗದಲಿ (ಗ. ಟ. ದ. ನ). ² ಬದಿಯೆ (ಕ). ³ ಪುತ್ರ (ಕ).

ಮುಂದುವರಿದೊಡೆ ತಿವಿದು ಮುಖದನು
ಮಂದಮತಿ ಬಳಿಕವನ ಸುಡು ಸುಡ
ಲೆಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನನು ನೆಹೆ ಬೈದುದಖಳ ಜನ || ೪

ಕಡಿಕುಗಳನಾಯ್ದುಟಿಸಿ ರಥದೊಳು
ಗುಡಿಸಿ ನಿಂಧವನೆತ್ತಿ ಸಾರಥಿ
ತುಡುಕಿ ¹ವಾಘೆಯ ಮುರುಹಿ ಮರಳಿಚಿ ರಥದ ಕುದುರೆಗಳ¹ |
ತಡೆಯದಶ್ವತ್ಥಾಮನಲ್ಲಿಗೆ
ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರೆ ಕಂಡು ಮನದಲಿ
ಕಡು ನಿರೋಧವ ಹಿಡಿದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನಾ ದ್ರೋಣ || ೫

ಏನಿದಚ್ಚರಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಸೇನೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ ರಿಪು
ಸೇನೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಉದಾರುತ್ತಿದೆ ಮಡಿದಾತನಾವವನೊ |
ಸೇನೆಗೊಡೆಯನು ಬೊಪ್ಪನಿದು ತಾ
ನೇನು ರಥವೇ ಬಹುದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ
ಹಾನಿ ಜನಕಂಗಾಯ್ತೊ ಶಿವ ಶಿವ ಎಂದನಾ ದ್ರೋಣ || ೬

ತಂದು ಸಾರಥಿ ರಥವನೀತನ
ಮುಂದೆ ²ನಿಲಿಸಿದ² ಬಿದ್ದನಂಘ್ರಿಯೊ
ಳಂದು ³ಗೋಳಿಟ್ಟೊಡಲಿದುದು ಕಳಶಜನ ಪರಿವಾರ³ |
ತಂದೆಯೈದನೆ ಚಾಪ⁴ವೇದ⁴ ಮು
ಕುಂದನೈದನೆ ನಿನ್ನ ಕಾಣಲು
ಬಂದನಯ್ಯನನಪ್ಪಿಕೊಳು ಮಾತಾಡಿ ನೋಡೆಂದ || ೭

ಕೂಡೆ ಹುಳುಹಂಚಾದ ತಂದೆಯು
ಗೂಡ ನೋಡದ ಮುನ್ನ ಕಂಬನಿ
ಮೂಡಿ ಮುಳುಗಿದವಾಲಿ ಕಾಣವು ಪಿತೃ ಕಳೇವರವ |

¹ ವಾಘೆಯ ಮರಳಿಚಿದನಾರಥದ ಕುದುರೆಗಳ (ಟ. ದ. ನ). ² ಬಿಟ್ಟನು (ಕ), ಬಿಸುಟನು (ಟ. ದ. ನ). ³ ಗೋಳಿಟ್ಟಳುತ ಕಳಶಜನಾಪ್ತಪರಿವಾರ (ಕ. ಗ), ಗೋಳಿಟ್ಟಳುತ ಕಳಶಜನಾಪ್ತಜನನಕಿತ (ಟ. ದ). ⁴ ವಿದ್ಯ (ಸ. ಕ).

ನೋಡಲೆಳಸದ ಮುನ್ನ ಕಿಡಿಗಳ
 ರೂಡಿಯನು ಕಣ್ಣು ಗುಳಿದವು ಮಿಗೆ
 ನೋ¹ಡಿ¹ತ್ವ²ತ್ಥ²ಮ² ಕಾಣನು ಮುಂದೆ ಪರ²ಬಲವ || ೮

ಅದ್ವನಳಲಿನ ಜಲಧಿಯೊಳು ಮುರಿ
 ದೆದ್ದು ಕೋಪಾನಳನ ರುಳದಲಿ
 ಬಿದ್ದು ನನೆದನು ನೀರಿನಲಿ ಕಾಹೇಳಿ ಕಿಚ್ಚಿನಲಿ |
 ಗೆದ್ದು ದುದಕವನನಲನನಲನ
 ನದ್ದಿ ತುದಕವದೊಂದನೊಂದನು
 ಕದ್ದು ವೆರಡಹಿ ಹೋರತೆಗೆ ಗುರು ಸೂನು ಬೆಂಡಾದ || ೯

ಕೆದಹಿ ಹೊರಳುವ ಸಾರಧಿಯನೆ
 ತ್ರಿದನು ರಣ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಕೇ
 ಳಿದನು ³ಶ³ಮೆ ಸೈರಣಿ ವಿವೇಕವ ನೂಕಿದನು ⁴ಸೆಹಿಗೆ⁴ |
 ಒದೆದನಳಲನು ರೋಮ ⁵ಹರುಷವ⁵
 ಹೊದೆದು ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಿದನು ಕಾಹೇ
 ಳಿದನು ⁶ಕಲಿ ಮನವಳುಕಿ ತಗ್ಗಿ ತು 'ರೋಷ ಭಾವದಲಿ⁶ || ೧೦

ಚಟುಳ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲಿ ನಾನಾ
 ಪುಟದ ಸುಯ್ಲ⁷ಲಿ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗೋ
 ತ್ಯ⁷ಟ⁷ ಸಮಾಧಿಗಳಿದ್ದಿಲಿ ⁸ನಿ⁸ಗ್ರಹ ಕಟಾ⁸ಹ⁸ದಲಿ |
 ಪಟು¹⁰ತರದ¹⁰ಬಾಹು ಪ್ರತಾಪದ
¹¹ಪು¹¹ಟವನೆತ್ತ ದೆ ಮಾಣನೆ¹²ಲು
 ತ್ಯ¹²ಟಿಸು¹²ತಿರ್ದುದು ರೌದ್ರ ವೀರಾ¹³ಭ್ಯುದಯ ಸನ್ನಾಹ¹³ || ೧೧

ನೊಂದ ಜವನೋ ಜಗವನುರುಹಲು
 ಬಂದ ಶಿವನೋ ಕಂಬದಿಂದೊಗೆ
 ತಂದ ರೌದ್ರಾಟೋಪ ಮಾನವ ರೂಪ ಕೇಸರಿಯೊ |

¹ ಡುತ (ಟ). ² ಕಂಡನುಮುಂದೆರಿಪು (ಟ). ³ ಕ್ಷ (ಟ. ದ. ನ).
⁴ ಕೆಲಕೆ (ತ), ಕಡೆಗೆ (ನ). ⁵ ಪುಳಕವ (ತ. ನ. ಪ). ⁶ ಕೋಪ
 ದಲಮಮ ತಗ್ಗಿದ ಶಾರ್ಯಭಾರದಲಿ (ತ. ಪ). ⁷ ನು ತೀವಿ ಚಾಪನ್ನುಟ.
⁸ ವಿ (ಕ. ಗ. ಚ). ⁹ ಕ್ಷ (ಸ. ಟ). ¹⁰ ಕರಿಣ (ಕ. ಗ. ಚ. ನ). ¹¹ ಪ
 (ಕ. ಗ. ಚ). ¹² ತೂಕಡಿಸು (ಕ. ಗ). ¹³ ದ್ವುತದ ರಸ ಲಹರಿ (ಕ. ಗ. ಟ).

ತಂದೆಯಳಲಿಗನಿರವು ವಿಶ್ವವ
ನೊಂದು ನಿಮಿಷಕೆ ಸುಡುವುದೋ ಹಾ
ಯೆಂದುದಮರಾನೀಕವೆಲೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೧೨

¹ಮುರುಡದನು ವೀಸೆಯನು¹ ಕಣ್ಣುಗ
ಳರಳಿದವು ಹೊಗೆ ಸುತ್ತಿ ಸುಯ್ಯಲಿ
ಸುರಿದುದುರಿ ಹುಬ್ಬುಗಳನುಹಿ ಬಿಗಿದೊಡನೊಡೆಯೊತ್ತಿ |
ಬೆರಳ ತುದಿಯಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟಿದು ಹರಿ
ಶರಕೆ ಕೈ ನೀಡಿದನು ಕಲ್ಪದ
ಹರನ ಪೊಲು ಹರ ರೂಪ ಹೊಂ²ಗಿ²ದನಧಿಕ ರೋಷದಲಿ || ೧೩

ದನುಜಹರ ಮಂತ್ರವನು ಮನದಲಿ
ನೆನೆದು ಕೈ ನೀಡಿದನು ತುದಿಯಂ
ಬಿನಲಿ ತುಡುಗಿದ ಕಿಡಿಯ ಬಿಡು ಕೇಸುರಿಯ ³ಧಾಳಿ³ಗಳ |
ತನಿವೊಗರ ಬಲುಪೊಗೆಯ ಹೊರಳಿಯ
ಕನಕರಸ ರೇಖಾವಳಿಯ ಮೈ
ಮಿನುಗುಗಳ ಹೊಂಗಟಿಯ ನಾರಾಯಣ ಮಹಾಶರಕೆ || ೧೪

ಪ್ರಳಯ ಮೇಘವನೊ⁴ಡೆವ ರವಿ ಮಂ
ಡಲ ಸಹಸ್ರದ⁴ರಶ್ಮಿಯೋ ಜಗ
ದಳವಿನಲಿ ರೊಂಪಿಸುವ ಹರನುರಿಗಣ್ಣ ⁵ದೀಧಿತಿಯೊ⁵ |
ಮುಳಿದ ನರಕೇಸರಿಯ ದಾಡೆಯ
ಧಳಧಳತ್ಕಾರವೊ ಮಹಾನ್ಮದ
ಬೆಳ⁶ಗೊ⁶ ಹೆಸರಿಡಲಾರು ಬಲ್ಲರು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧೫

ಸರಳ ಚೂಣಿಯ ಝಳದೊಳಗೆ ನಾ
ವಿರ ನಿದಾಘದ ಸೂರ್ಯರುಬ್ಬಿಟೆ
ಕರಗಿ ಹೋಯಿತು ಬಾಯಿಧಾರೆಯ ಕಿಡಿಯ ⁷ಧಾಳಿ⁷ಯಲಿ |
ಬಿಡುನಿಡಲಿ ಶತಕೋಟಿ ನೀದವು
⁸ನಿಜಿವೊಗರ ಕಬ್ಬೊಗೆಯ ಕಿಡಿಯಲಿ
ನೆರೆದ⁸ವಂತ್ಯದ ಮೇಘವೆನೆ ಝಗಝಗಿಸಿತಮಳಾನ್ಮ || ೧೬

¹ ಉರಿಯಮುಕ್ಕುಳಿಸುತ್ತ (ಛ. ದ). ² ದಿ (ಚ. ಛ. ದ. ನ).

³ ದಾಡೆ (ಛ. ದ).

⁴ ದೆದ ಕಲ್ಪದಲುದಧಾರಾ (ಕ).

⁵ ಬಲುವೆ

ಳಗೊ (ಕ).

⁶ ಗ (ಛ).

⁷ ಚೂಣ (ಕ. ಗ. ಚ).

⁸ ಗಿರಿಯೊಗೆ

ಯಲರವಣಿಸುವುರಿಯಲಿ ಬಿಡತ (ಛ. ದ), ನಿಜಿವೊಗರಲರವಣಿಸುವುರಿಯಲಿ
ಬಿಡತ (ತ).

ಒಳಗೆ ಜಲಚರವೋ¹ದಹು¹ ಕುದಿದುದು
 ಜಲಧಿ ಕಾದುದು ಧರಣಿ²ನೀ²ದುದು
 ಕುಲಗಿರಿಗಳುಹು³ನಿಡಿದು ನೀಕರಿವೋಯ್ತು³ ವನ³ನಿಕರ³ |
 ನೆಲಕೆ ದಾಡೆಯ ಕೊಟ್ಟು ಕುಂಭ
 ಸ್ಥಳವ ತೆಗೆದವು ದಿಗಿಭ ತತಿ⁴ಹೆಡೆ
 ನಳಿಯೆ⁴ ಮಣಿಗಳಲಾಂತನವನಿಯನುರಗಪತಿಯಂದು || ೧೭

ಗುಳವ ಕೊಯ್ದು ಳುಹಿದರು ಕರಿ ಸಂ
 ಕುಳದಲಾರೋಹಕರು ಜೋಡನು
 ಕಳಚಿ ಬಿಸುಟರು ರಾವುತರು⁵ ಹಕ್ಕರಿಕೆಗಳು ಸಹಿತ⁵ |
 ರುಳದ ರುಡಿಗೆ ಬೆವರಿ ವಸನಾಂ
 ಚಲದ ಗಾಳಿಗೆ ಮೊಗವನೆತ್ತಿದ
 ರಳುಕಿ ಕಣ⁶ ಕೋರೈಸಿ ಮಮ್ಮಲ ಮಹುಗಿತುಭಯಬಲ || ೧೮

ಮೇಲು ಜಗವೇಳೋಡಿದವು ಧ್ರುವ
 ನಾಲಯಕೆ ನೆಲೆದಪ್ಪಿದುದು ಗ್ರಹ
 ಮಾಲೆ ತಾರಾರಾಸಿ⁶ ಜೋಯಿಸ⁶ರೋದು ಹುನಿಯಾಯ್ತು |
⁷ಧಾಳಿಡುವ ಸೆಗಳಿಯಲಿ⁷ ತಳ ಪಾ
 ತಾಳಕದ್ದು ಕಮಲಜಾಂಡದ
 ಮೇಲಣಾವರಣಾಂಬು ಕುದಿದುದು ಹೇಳಲೇನೆಂದ || ೧೯

ಒಡೆಯರಿಲ್ಲಾ ಜಗಕೆ ಲೋಗರ
 ಸುಡುವರೊಪ್ಪಿನಿಕೊಡುವರೇ ನಾ
 ನೊಡೆಯ ಫಡ ತಾನೊಡೆಯರೆಂಬರು ಮೂವರಿ ಜಗಕೆ |
 ನುಡಿಯರೀ ಹೊತ್ತಿನಲಿ ನಮಗಿ
 ನೊಡೆಯರಾರಿನ್ನಾರ ಬಸುಹೊಳ
 ಗಡಗುವೆವು ಶಿವ ಶಿವ ಎನುತ ತಲ್ಲಣಿಸಿತಮರಗಣ || ೨೦

¹ ಹಲಿ (ಕ). ² ನಿಡಿ (ಟ. ತ. ಪ). ³ ಚಯ (ಟ. ದ).

⁴ ಹೆಡೆನೆಗೆಯೆ (ಕ), ಹೆಡೆಮುಳಯೆ (ಗ), ಹೆಡೆಹಿಯೆ (ಟ. ದ). ⁵ ಇಳಿದೋಡಿದರು ಹಯವ (ಕ). ⁶ ಜೋತಿಷ (ಕ. ಗ. ದ). ⁷ ಜಾಳಿನಿದ ಸೊಳಯಲಿ (ಕ. ಗ).

ಕವಿದ ಕೌರವ ಬಲದ ಸುಮ್ಮಾ
 ನವನು ತಮ್ಮಂಜಿಕೆಯನಾ ಭೈ
 ರವನ ಭಾರಿಯ ಸರಳ ಸೊಗಡಿಗೆ ¹ಬೇವ¹ ಮೂಜಗವ |
 ಅವರು ಕಂಡರು ಖಾತಿಯಲಿ ಪಾಂ
 ಡವರು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನನು ತವ
 ತವಗೆ ಬೈದರು ಪಾಪಿ ಲೋಕವ ಕೊಂದೆ ನೀನೆನುತ || ೨೦

ಅಕಟ ಗುರುಹತ್ಯಾಮಹಾಪಾ
 ತಕವನೇ ನೆಹಿ ಮಾಡಿತಲ್ಲದೆ
 ಸಕಲ ಲೋಕದ ಬೇರುಗೊಲೆಗೆಲೆ ಪಾಪಿ ನೀನಾದೈ |
²ವಿಕಟ ವಿಕೃಮ² ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗ
 ಪ್ರಕರದಲಿ ಧಗಧಗಿಸುತಿದೆ ನಾ
 ಯಕವ ನಿಲಿನಾ ನೀನೆನುತ ಭಂಗಿಸಿತು ಪರಿವಾರ || ೨೧

ಅವನ ಗುರುತನವೇನು ವಿಪ್ರಾ
 ಧಮನಲಾ ಶಸ್ತ್ರೋಪಬೀವ³ನ
 ನಿ³ವನು ಬುಪಿಯೇ ದ್ರೋಣವಧೆಯನ್ಯಾಯವೇ ತನಗೆ |
 ಇವನು ತಮ್ಮಯ್ಯನನು ನೆಹಿ ಪರಿ
 ಭವಿಸನೇ ಚಿಕ್ಕಂದು ನಿಮಗೇ
 ಕಿವನನಿಹಿದರೆ ಖಾತಿಯೆಂದನು ದ್ರುಪದಸುತ ಮುಳಿದು || ೨೨

ಅವಗಡಿಸಲೇಕಗ್ರಜನ್ಮ
 ಬ್ರುವನೆ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನೆಲೆ ನೀ
 ನವರಿವರ⁴ನೆಂಬಂತೆ⁴ ನುಡಿವರೆ ಗುರುವಲಾ ನಿನಗೆ |
 ಇವರಿಗೇ ನುಡಿ⁵ಯುಹಿಸಿತೇನಿದು
 ಶಿವ ಶಿವಾ ಗುರುನಿಂದೆಯನು ಕೇ
 ಳುವರು ನಾವಲ್ಲೆನುತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಕಿವಿಯ || ೨೪

ಗುರುವಿಘಾತಕರಾವು ತಾನತಿ
 ಗುರುಪದೋಪಾಸಕನು ತನ್ನನು
 ಕರೆದರಾರಿದಕೆಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನುರಿದೇಳಿ |

¹ ಬೀವ (ಚ). ² ವಿಕಟವಿಷಮ (ಟ. ದ), ಪ್ರಕಟವಿಶ್ರಮ (ನ). ³ ಕನ (ಗ), ಕವಿ (ಟ. ದ), ವಿತ (ನ). ⁴ ನುಡಿವಂತೆ (ಕ. ಚ). ⁵ ಸೊಗ (ಟ. ತ).

ದುರುಳತನವಾರೊಡನೆಯೋ ಬಾ
ಹಿರ ಮಹಾಪಾತಕಿಯನೊದೆದಿ
ಟೊರನುವೆನು ತಾನೆನುತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಖಂಡೆಯವ¹ನುಗಿದ¹ || ೨೫

ಎಲೆಲೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿ ಸಾತ್ಯಕಿಯನೊಳ
ಗೊಳಗೆ ತೋಟಿಯೆ ಜಾಗು ಕೌರವ
ಬಲದವರ ಬೂತಾಟವಾಯಿತೆ ನಮ್ಮ ಥಟ್ಟಿನಲಿ |
ನಿಲಿಸೆನುತ ನೃಪನೊಹಲೆ ಕವಿದೆಡೆ
ಗಲಿಸಿ ಹಿಡಿದನು ಭೀಮನೀತನ
ಬಲುಭುಜವನೌಚಿದನು ಕೊಂಡನು ಕಯ್ಯ ಖಂಡೆಯವ || ೨೬

ಸೆಳೆದನೊಹಲೆಯಲಡಾಯುಧವನ
ವೃಳಿಸಿದನು ಪಾಂಚಾಲನುತನೀ
ಗಳಹನನು ಬಿಡು ಭೀಮ ಕೊಡು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ಖಂಡೆಯವ |
ಎಲವೇ ಸಾತ್ಯಕಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಿ
ಗಳುಕಿ ಸೈರಿಸಿದರೆ ದೊಡ್ಡಾರಿಸಿ
ಗಲನುಡುವೆ ಹೆಡತಲೆಯಲುಗಿವೆನು ನಿನ್ನ ನಾಲಗೆಯ || ೨೭

ತನ್ನೊಳಿದ್ದವಗುಣವ ನೋಡದೆ
ಚುನ್ನವಾಡುವನಿರನೆಲವೋ
ನಿನ್ನ ಹೋಲುವರಾರು ²ಬಾಹಿರ² ಭಂಡರವನಿಯಲಿ |
ನಿನ್ನ ಶಸ್ತ್ರವ ಬಿಸುಟ ಯೋಗವಿ
ಪನ್ನನನು ನೀನೇನ ಮಾಡಿದೆ
ನಿನ್ನ ಶೋಧಿಸಿ ಬಳಿಕ ಪರರನು ಹಳಿವುದೇನೆಂದ || ೨೮

ಮಿಡುಕಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿ ವೃಕೋದರ
ನೋಡೆಯವಚಿದನು ಮತೆ ಪವನಜ
ಬಿಡು ನಿನಗೆ ನೃಪನಾಣ್ ಕುಡುವೆನು ಖಳನ ಶೋಣಿತವ |
ಬಿಡು ಬಿಡಕಟಾ ಭೀಮ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಹಿಡಿ ಹಿಡಿಯ ಹಮ್ಮಿಸುವನು ಬಿಡು
ತೊಡಕಿ ನೋಡಲೆಯೆನುತ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಳಿಹಿದ || ೨೯

¹ ಜಡಿದ (ಕ).² ಭಾರಿಯ (ಗ. ಟ. ತ. ಪ), ಭಾರಿಯ (ಚ).

ಮುಳಿದು ಯಾದವ ಸೇನೆ ಕೈದುವ
 ಸೆಳೆದುದಾ ಪಾಂಚಾಲನಾಯಕ
 ರುಲಿದು ನಿಂದುದು ಕಂಡನಸು¹ರಧ್ವಂಸಿ¹ ನಸುನಗುತ |
 ಎಲೆಲೆ ಪಾಪಿಗಳಿರ ವೃಥಾ ತ
 ಮೊಳಗೆ ತೋಟ ಶರಾಗ್ನಿಯಿತ್ತಲು
 ಮೊಳಗುತ್ತದೆ ಕೆಡೆಬೀಳಹೊಯ್ ಹೊಯ್ ಕುನ್ನಿಗಳನೆಂದ || ೩೦

ಬೇಟೆ ತಮಗೊಂದಾಳುತನವುರಿ
 ನೂಟಿಗೊಳುತಿದೆ ಜಗವನಿತ್ತಲು
 ಕೌಟುಡುವ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಿದೆ ಕಬ್ಬೊಗೆಯ ²ಕವಚ²ದಲಿ |
 ತೋಟಲಾಪರೆ ಬಾಹು ನತ್ವವ
 ತೋಟುರೈ ದಿಟ ಪಂಥದೋಲೆಯ
 ಕಾಟರಹಿರೆನುತನುರರಿಪು ಗಜಬಜವ ನಿಲಿಸಿದನು || ೩೧

ಇತ್ತ ಲೋಕದ ಕಂಗಳೆವೆಗಳು
 ಕೆತ್ತ ವಳ್ಳಿಪುರಿಯ ³ಜಾ³ಳಿಗೆ
⁴ತೆತ್ತಿ ಸಿತ್ತು⁴ ಹರಿದತ್ವ ⁵ಶತ⁵ವನು ಶಿವ ಮಹಾದೇವ |
 ಕಿತ್ತು ಶರವನು ತೂಗಿ ಬಿಲ್ಲಗೆ
 ತೆತ್ತಿಸಿದನುಹಿ ಸೇದಿ ⁶ತೋಟುಹ⁶
 ತುತ್ತು ನಿನಗಿರ ಸೇನೆ ಹೋಗೇನುತೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿಡಿದ || ೩೨

⁷ಜಗದ ಹುಯ್ಯಲು⁷ ಜಡಿಯಲಭ್ರದ
 ಲಗಿದು ಕೌರವ ಸೇನೆ ಹರುಷದ
 ಸೊಗಸಿನಲಿ ಮೈಮಹಿಯೆ ಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳು ಕೈಮಹಿಯೆ |
 ಹೊಗೆಯ ಹೊರಳಿಯ ಕಿಡಿಯ ಧಟ್ಟಿನ
 ತಗೆದುರಿಯ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಧಗಧಗ
 ಧಗಿಸಿ ಧಾಳಿಟ್ಟುದು ಮಹಾಶರವಹಿತ ಮೋಹರಕೆ || ೩೩

ಹಾ ಮುರಾಂತಕ ಹಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಹಾ ಮರುತ್ಸುತ ಹಾ ಧನಂಜಯ
 ಹಾ ಮಗನೆ ಹಾ ತಂದೆ ಹಾ ಒಡವುಟ್ಟಿದನೆ ಯೆನುತ |

¹ ರಾರಾತಿ (ಟ. ದ). ² ತವಕ (ಗ.ಟ.ದ). ³ ಧಾ (ಕ). ⁴ ಮುತ್ತಿ
 ದವು (ಕ. ಗ. ಟ. ಚ). ⁵ ತನು (ತ). ⁶ ತೋರಿಯ (ಕ. ಚ). ⁷ ಝಿಗೆಯಹೊ
 ಯ್ಲಲಿ (ನ).

ಭೂಮಿ ತೆಹೆಯೆಳೆ ಬಾಯನಕಟಕ
 ಟಾ ಮಹೋದಧಿ ದೂರವಿನ್ನೇ
 ನೀ ಮಹಾಸ್ವಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದವೆಯೆಂದೊಪಲಿತರಿ ಸೇನೆ || ೨೪

ಕಳವಳಿಸಿತರಿ ಸೇನೆ ಚೂಣಿಯ
 ಕೊಳುಗಿಡಿಯ ಸೆಬೆ ತಾಗಿ ಸುಭಟಾ
 ವಳಿಯ ವಿಸೇಗಳುರಿಯೆ ನೆಹೆ ಕಂದಿದವು ಮೋಹಿಗಳು |
 ಬಲದ ಸುತ್ತಲು ಕಟ್ಟಿತುರಿ ಕೆಂ
 ಬೆಳಗು ಕುಡಿದವು ಕರ್ಬೊಗೆಗಳ
 ಗ್ಗಳದ ಬಾಣದ ಬಂದಿಯಲಿ ಸಿಲುಕಿತ್ತು ರಿಪು ಸೇನೆ || ೨೫

ಝಳಕೆ ಫೀಳಿಚ್ಚೊಪಲಿದವು ಕರಿ
 ಕುಳ ತುರಂಗದ ಧಟ್ಟು ಬುರದಲಿ
 ನೆಲನ ಹೊಯ್ದವ್ಯಳಿಸಿದವು ರಾವುತರನೀಡಾಡಿ |
 ಬಲು¹ರಥವನಸಬಡಿದು¹ ಸೂತನ
 ನಿಳುಪಿ ಹಯವೋಡಿದವು²ಮು
 ಮ್ಮಳಿಸಿ ತನಿಗುದಿಗುದಿದು ಕೋಟಿಟಲೆಗೊಂಡುದರಿ ಸೇನೆ || ೨೬

ವಾಯಕಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ಫಡ
 ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೋಹುದೇ ನಿ
 ಮ್ಮಾಯುಷಕೆ ಹೊಣೆ ತಾನು ಹೇಳಿತ ಮಾಡಿ ಬೇಗದಲಿ |
 ಆಯುಧಗಳ ಬಿಸು³ಟು ಕರಿ ರಥ
 ಜಾಯಿಲಂಗಳನಿಳಿದು ಬದುಕುವು
 ಪಾಯವೆಂದಸುರಾರಿ ಸಾಪುಡನಂದು⁴ಕೈ ನೆಗಹಿ⁴ || ೨೭

ಕಳಿದ ಹೂವಿನ ತೊಡಬೆಯೋ ಕುಸಿ
 ದಲೆಯ ಬಿಟ್ಟಯ ಭಾರವೋ ನಿ
 ಮ್ಗಳನ ಚಿತ್ತದ ಖತಿಯೊ ದಾನವ್ಯನನಿಯೊಡವೆಗಳೊ |
 ನಳಿನ ನಾಭನೆ ಮಾತು ಹಿಂಚಿತು
 ಕಳಚಿದವು ಕೈದುಗಳು ಕೈಗಳ
 ಲುಳಿವುಪಾಯದ ಜೋಡ ತೊಟ್ಟುದು ಪಾಂಡುಸುತ ಸೇನೆ || ೨೮

¹ ಭುಜರನೊಡದುದು (ಗ. ಟ. ದ. ನ). ² ಕಾರಾಳಳವಿ ಮುಮ್ಮುಳಿಮು
 ಸುಗಿಕೂಳ್ಳಿದಿ (ಗ), ಮುಮ್ಮುಳಿತವಾದುದು ಮನಗಿಕೂಳ್ಳಿದಿ (ತ. ಪ).
³ ರಥವಾಯಜಂ (ಟ. ದ. ನ), ವಾನಾಯಜಂ (ತ). ⁴ ನಿಜಬಲಕೆ (ಕ).

ಬೀತ ಕೈದುಗಳಿಖಳ ದಳನಂ
 ಘಾತವನು ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಬೆರಸಿತು
 ಪೂತು ಭಂಡರಿರೆನುತ ಬಿಟ್ಟುದು ಬಾಣವರಿ ಭಟರ |
 ಆತನಾವೆಡೆ ಧರ್ಮಜನು ವಿ
 ಬ್ಯಾತನರ್ಜುನನನಿಲಸುತ ಮಾ
 ದ್ರೀತನುಜರೆಂದೆನುತ ಹೊಕ್ಕುದು ರಾಜ ಮೋಹರವ ||

೩೯

ಹರಿಯ ಬಯ್ಯುಳು ಬೆದಲುಸಲು ನೃಪ
 ನಿರೆ ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ಮಾದ್ರೇ
 ಯರು ಶಿಖಂಡಿ¹ಯುಯುತ್ಸ್ವ ಸಾತ್ಯಕಿ ಸೃಂಜಯಾದಿಗಳು¹ |
 ಕರದ ಕದಪಿನ ತಳಿತ ಮುಸುಕಿನ
²ಮುರಿದ ಮೋರೆಯ² ಮುಂದೆ³ಹರಹಿದ³
 ತರತರದ ಕೈದುಗಳ ಸುಭಟರ ಕಂಡುದಮಳಾಸ್ತ್ರ ||

೪೦

ಏಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಧರ್ಮಹಾನಿ
 ವ್ಯಾಕುಳತೆಯಿನ್ನೇಕೆ ಮೈದಿಕ
 ಲೌಕಿಕವದೇಗುವುವು⁴ಜೀವವ್ರಯಕೆ ಕುಲವುಂಟೆ¹ |
 ಏಕೆ ಭಯ ನಮಗಿನ್ನು ಕೈದುವ
 ನೂಕಿದವರನು ಹೆಂಗುಸನು ತಾ
 ಸೋಕಿದರೆ ಮುರಹರನ ಪದದಾಣೆಂದುದಮಳಾಸ್ತ್ರ ||

೪೧

ಇವರೊಳುಂಟೇ ಕೈದುಪೂತ್ತವ
 ರವರನುತನುವೆನೆನುತ ಬರಲಾ
 ಪವನಸುತನನು ಧೃಷ್ಟಿನಿದನಾ ದನುಜರಿಪು ಮುಳಿದು |
 ಅವನಿಗಳಿದೀಡಾಡಿ ಕಳೆ ಕೈ
 ದುವನು ತಾ ಮೊದಲಾಗಿ ನಿಂದಂ
 ದವನು ನೋಡೆನಲನಿಲಸುತ ನಸುನಗುತಲಿಂತೆಂದ ||

೪೨

ದೇಹ ಕೀರ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ನಿಲುವುದು
 ದೇಹವೇ ಕೀರ್ತಿಯೊ ಮುರಾಂತಕ
 ಬೇಹುದನು ಬೆಸಸಿದಡೆ⁵ಮಾಡೆನು ಬಲ್ಲರೆ⁵ನ್ನನುವ |

¹ ಕುಮಾರಕರು ಪಾಂಚಾಲನಂದನರು (ಸ.ಕ). ² ಹುಡುಗನೊಂದ (ಸ.ಕ). ³ ಹಸರದ (ಕ). ⁴ ಜೀವವ್ರಯಕೆ ಕಲಿಯುಂಟೆ (ಕ), ಜೀವನ್ಮಯ ಕೊಲಿಯುಂಟೆ (ಖ.ದ), ಜೀವವ್ರಯಕೆ ಫಲವುಂಟೆ (ತ.ಪ). ⁵ ನಾನೇಬಲ್ಲೆನೆ (ಕ).

ಗಾಹು ಗತಕದಲುಳಿವ ಧರ್ಮ
 ದ್ರೋಹಿ ತಾನಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಾ
 ಸಾಹಸವನೆನುತಿತ್ತ ಮುರಿದನು ಸರಳ ಸಮ್ಮುಖಕೆ || ೪೩

ಪೂತು ಪಾಯಿಕು ಭೀಮ ¹ನೆರದಿ¹
 ಬೂತು ಬಲದಲಿ ವೀರ ನೀನಹೆ
 ಯೇತಕಿವದಿರು ಗಂಡು ಜೋಹದ ಗರುವ ಸೂಳೆಯರು |
 ಸೋತಡೆಯು ಜಯ ನಿನ್ನ ದೆನುತ ವಿ
 ಧೂತಧೂಮದಿ ಕಿಡಿಯ ರ್ಪಾಡಿಗ
 ಳಿತನನು ಮುಸುಕಿದವು ಚುಂಬಿಸಿತಂಬು ಪವನಜನ || ೪೪

ಗಿರಿಯ ಮುತ್ತಿ ದ ಮುಗಿಲ ವೊಲು ಹೊಗೆ
 ಹೊರಳಿಗಟ್ಟಿತು ಮೇಲೆ ದಳ್ಳುರಿ
 ಧರಧುರದಲೊಳಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು ಕಿಡಿಯ ²ಚೂಣೆಯಲಿ² |
 ಉರಿಯೊಳದ್ದೈ ತಮ್ಮ ಹಾಯೆಂ
 ದರನ ಮೊದಲಾದಖಳ ಭೂಪರು
 ಕರದ ³ಬಿಡುವೊಯ್ಲುಗಳ ಬಾಯವರೊಳಲಿ ಹೊರಳಿದರು³ || ೪೫

ವಾಯುಸುತ ಹಾ ಯೆನುತ ಫಲುಗುಣ
 ಬಾಯಬಿಡೆ ಹರಿ ಜಹಿದನಳುವನ
 ಬಾಯ ನೋಡಾ ಬೇಗ ತೊಡು ತೊಡು ವರುಣ ಮಾರ್ಗಣವ |
 ಸಾಯಲಿಯನು ಭೀಮನೆನೆ ನಾ
 ರಾಯಣನ ನುಡಿಯಿಂದ ಮುನ್ನ ಜ
 ಲಾಯತಾಸ್ತ್ರವನರ್ಜುನನು ಗಾಂಡಿವದಲುಗುಳಿಸಿದ || ೪೬

ಹೊಗೆಯನೊದೆದೊಳಬಿದ್ದು ಕಿಡಿಗಳ
 ನುಗಿದು ದಳ್ಳುರಿದುಡುಗಲನು ತನಿ
 ಬಿಗಿದು ಭೀಮನ ರಥದ ಸುತ್ತಲು ಸೂಸಿ ತೆರೆ ಮನಗೆ |
 ಹಗೆಯನೆನಗಿಡಿರೊಡ್ಡಿ ಜುಣುಗಲು
 ಬಗೆದರೇ ಖಂಡೆಯದೆ ಮೊನೆಯಲಿ
 ಮಗುಳಿಚುವರೇ ತನ್ನನೆನುತುರವಣಿಸಿತಮಳಾಸ್ತ್ರ || ೪೭

¹ ನಂದಿ (ಟ. ದ).² ಗಡಣದಲಿ (ಟ. ದ).³ ಬಾಯಹೊಯ್ಲು

ಗಳಲಿ ಹೊರಳಿದುದಖಳಪರಿವಾರ (ಟ. ದ).

ಉಪುಬಿದವು ಕೇಸುರಿಗಳುದಕವ
 ಸುಪುದುವೊಣಗಿಲುಗಿಡಿಯ ಹಬ್ಬಗೆ
 ಹೊಪಿಗೆ ಮಸಗಿತು ಮುಸುಕಿತುದಕದ ಬಾಣವಕ್ಕುಡಿಸೆ |
 ಒಪತೆಯಾಪಿತು ವರುಣ ಶರ ಬಾ
 ಯಪಿತು ನೀರಡಿಸಿದುದು ಭೀಮನ
 ಸೆಪಗ ಪಿಡಿದಳು ಮೃತ್ಯುವವನೀಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೪೮

ಆವ ಶರವಿದ್ದೇಗುವುದು ಮೈ
 ಗಾವನಸುರಾಂತಕನಲೈ ತಾ
 ನಾವ ವಹಿಲದೊಳುರಿಯೊ¹ಳೆಡೆಹಾಯ್ದ¹ನಿಲಜನ ತೆಗೆದ |
 ನಾವಪುಯೆವಾ ಪವನಜನ ಶ
 ಸ್ತಾವಳೆಯನಾ ಫಲುಗುಣನ ಗಾಂ
 ಡೀವವನು ಹರಿ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡನು ಬಿಸುಟನವನಿಯಲಿ || ೪೯

ಮುರಿಮುರಿದು ಕಬ್ಬೊಗೆಯ ಹೊದಪುನ
 ಹೊರಳಿ ಹರೆದುದು ಸೂಸುಗಿಡಿಗಳ
 ನೆರವಿ ನಸಿದುದು ನಿಮಿರ್ದ ಹೊಂಗಪುಯಂಬು ಹೊಳೆಹೊಳೆದು |
 ಮುರಹರನ ಪಾದಾರವಿಂದದ
 ಹೊರೆಯೊಳಡಗಿತು ಹೋಯ್ತು ಭಯವು
 ಬ್ಬರದೊಳಗೆ ಬೊಬ್ಬ ಪುದವುರು ನಿನ್ನಾಳ ಕೋಟಿಗಳು || ೫೦

ಜಗದುಸುರು ಪಸರಿಸಿತು ಹರುಷದ
 ಹೊಗರು ಮಸಗಿತು ರಿಪು ನೃಪರ ನಿ
 ನ್ನಗಡು ಮಗನುತ್ಸಾಹವದ್ದುದು ಬೇದ ಪಂಕದಲಿ |
 ಹೊಗೆವ ಮೋಪೆಯ ಕಯ್ಯ ಗಲ್ಲದ
 ಬಿಗಿದ ಬೆಪಗಿನ ಖತಿಯೊಳುಸುರುವ
 ನಗೆಯೊಳತ್ಪತ್ತಾ ಮನಿದ್ದನು ಮೊಗದ ಮೋನದಲಿ || ೫೧

ಏನು ಮಾಡುವೆನಿನ್ನು ಭಾಗ್ಯವಿ
 ಹೀನನಕಟಾ ಕೌರವನು ಸುರ
 ಫೇನು ನೆಪಿ ಗೊಡ್ಡಾಯ್ತು ಸುರತರು ಕಾಡ ಮರನಾಯ್ತು |

ಹಾನಿಯವದಿರಿಗೊಲಿದುದಾರಿ
 ದ್ವೇನಹುದು ಪರದ್ವೇವದನುಸಂ
 ಧಾನವತ್ತಲು ಸುಡಲೆನುತ ತಿರುಗಿದನು ಪಾಳೆಯಕೆ ||

೫೨

ಬಂದು ವೇದವ್ಯಾಸಮುನಿ ಗುರು
 ನಂದಾನಂಗುಹಿದನು ಪಾರ್ಥ ಮು
 ಕುಂದರನು ಪೂರ್ವದಲಿ ನರನಾರಾಯಣಾಹ್ವಯದ |
 ಸಂದ ಋಷಿಗಳು ಭೂಮಿ ಭಾರವ
 ನೊಂದುಪಾಯದಲಪಹರಿಸಲ್ವೆ
 ತಂದ ಹದನನು ತಿಳುಹಿ ಬಂದನು ಫಲುಗುಣನ ಹೊರೆಗೆ ||

೫೩

ನರನ ಚಿತ್ತ ಗ್ಲಾನಿಯನು ಪರಿ
 ಹರಿಸಿದನು ಶೂಲದಲಿ ಮುಂಕೊಂ
 ಡರಿ ಬಲವನಿಜಿದಾತನಾರೆನಲಿಂದುಧರನೆಂದು |
 ಹರನ ಕರುಣದ ಹದನನೀತಂ
 ಗೊರೆದು ಶತರುದ್ರಿಯವನು ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಬಿಜಯಂಗೈದನಾ ಮುನಿಪತಿ ನಿಜಾಶ್ರಮಕೆ ||

೫೪

ಬಿಸುಟ ಕೈದುಗಳೆಲ್ಲವನು ಕೈ
 ವಶವ ಮಾಡಿತು ಸೇನೆ ಲಜ್ಜಾ
 ರಸಕೆ ಗುಣಿಯಾಯ್ತೆ ಮೈ ಮರಳಿದು ಹರುಷಮಯ ರಸಕೆ |
 ಮುಸುಕುದಲೆಯಲಿ ಮುರಿದುದದು ಭಯ
 ರಸದ ರಹಿಯಲಿ ತಿರುಗಿತಿದು ರವಿ
 ಮುಸುಡ ತಿರುಹಿ ವಿರಾಗದಲಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನಂಬರವ ||

೫೫*

---

¹ ನನಸಂತೈಸಿ (ಪ.ತ). * ೫೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ:—

ಜರಿದುದೈ ಕುರುಸೇನೆ ಕಂಗನೆ
 ಕರಗಿ ಕಾರವ ನಮ್ಮ ದಳವನು
 ತೆರಸು ಭಾಸ್ಕರ ನಂದನಾನೆಂಬ ಸಮಯದಲಿ |
 ತರಣಿ ಪಶ್ಚಿಮಕಿಳಿದನಾಬಲ
 ವೆರಡು ತೆಗೆದೆವು ಸನ್ನೆಯಲಿ ಬಳಿ
 ಕರಸ ಪಾಂಡವರೊಸಗೆಯನು ಬಣ್ಣಿಸುವರಾರೊಂದ ||

ಅವ ಶರದಲಿ ಕೊಱಿತೆ ನಿನ್ನವ
 ರಾವ ಬಲದಲಿ ಕುಂದು ಭುವನದೊ
 ಳಾವನೈ ಸಮಜೋಳಿ ನಿನ್ನರಮನೆಯ ಸುಭಟರಿ? |
 ಅವನಿದ್ದೇನಹುದು ಜಗದಧಿ
 ದೈವದಲಿ ನೆಣಸಿದಿರಿ ಪಾಂಡವ
 ಜೀವಿಯೆಂದಹುದಹುದು ಗದುಗಿನ ವೀರ ನಾರಾಯಣ ||

೫೬*

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಶ್ರೀಮದಚಿಂತ್ಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದ ಮಕರಂದ
 ಮಧುಪಾನ ಪರಿಪುಷ್ಪ ವಚಸ್ಪಟ್ಟದೀನಿಕಾಯ ಶ್ರೀಮತ್ಕುಮಾರ
 ವ್ಯಾನಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ
 ಕಥಾಮಂಜರಿಯೊಳ್ ದ್ರೋಣಪರ್ವಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

* ೫೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ವಿಪ್ರರಿ ಕಥೆಗಳೆಳೆ ವೇದಪ
 ವಿತ್ರರಹರು ಮಹಾವಿಭೂತಿಯ
 ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಕೇಳಿದರೆ ಶೌರ್ಯಸಮರ್ಥರೆನಿಸುವರು |
 ಅರ್ಥಪತಿಯೆನಿಸುವರು ಮೈತ್ಯ ಚ
 ತುರ್ಥಕರು ಧನ ಧಾನ್ಯದಿಂ ಸಾ
 ಮುದ್ರಿಯೆನಿಸುಗು ಫಲವು ಭಾರತ ಕಥೆಯ ಕೇಳರಿಗೆ ||

ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ದ್ರೋಣಪರ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂತ್ರ ಇರುವ, ಮೂಲಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಾರವೆಂದು ತೋರಿಬಂದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.*

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.೧). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. --

ತೊಡರನೈರಾವತಕೆ ಬಾವುಲ
ಗಡಣದಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ವಾಮನ
ಪಡಿದೊಗಲ ಹಾಹೆಗಳ ವಾಮನ ಕುಮುದ ಮೊಪರಾಗಿ
ಪ್ರೊಡವಿಯೋ ತಾನೆಗಳಿಗಕ್ಕುವ
ಬದುಗ ಲೌಡಿಯ ಬೀಸು ಕೈಗಳ
ನಡಸಿ ನಿರಿಸಿದನಿಬ್ಬರಿಯ ಕಾಯವನಬುಜ ವಳಯದೊ ||

ಇಡಿದ ತಳಪಟವರಿಗೆ ಹೊಪನು
ತ್ತಡಸಿ ಕವಿವಾ ಬಿಲ್ಲು ಬಿಲ್ಲನ
ಬಿಡೆಯೊಳೊಕಿದ ಮುನುಂಡಿ ಸಲ್ಲಪ ಶಕುತಿ ನೂಳವಲಿ !
ಅಡಸಿ ಚಾಚಿದ ಶೂಲಿಗೆಯ ರಥ
ಗಡಣೆಯಲಿ ಕರಿಘಟೆಗೆ ಜೋಡರು
ಕಡಿದು ನೂಕಿದರಮಮ ತೇಜಿಯ ನಿಲಿಸಿ ಮೋಹಿಸಿದ ||

ಮೊಗಕೆ ಮೋಹುವ ಚೌರಿಗಳ ಸಾ
ಲುಗಿವ ಪಲ್ಲವ ಸತ್ತಿಗೆಯ ರ್ಷಾ
ಡಿಗಳೊಳಗೆ ಕೈಗಾಯ್ದು ನಿಂದನು ಕರ್ಣ ಬಿಲುಹೆಗ್ಗದು !
ಜಗದ ಜಾಣರು ಸೀಮೆಯಲಿ ಹಳ
ವಿಗೈಯ ನೆಟ್ಟರು ನೃಪ ಮಹಾರಥ
ರೊಗೈದು ನಿಂದುದು ಶಲ್ಯ ಕೃತವರ್ಮಾದಿ ಪಟುಭಟರು ||

ಕುರುಳ ಕೊಂತದ ದಂಕಣೆಯ ಸೀ
ಗುರಿಯ ಸೌರಂಧದಲಿ ಸಮರಕೆ
ಹರನ ಹೋಲುವಯಾತ ನಿಂದನು ಮೊದಲ ಬಾಗಿಲಲಿ
ಬರಿಗೆ ಕವಚವ ಬಿಗಿದು ಬಿಲ್ಲಿನ
ತಿರುವ ನೇವರಿನುತ್ತ ಜೂಚಿನ
ದುರುಳ ನಿಂದನು ಶಕುನಿ ಚಕ್ರದ ಮೊದಲ ಬಾಗಿಲಲಿ ||

* ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತೃಕೆಗಳ ಸಹಾಯ ಮೊರೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲ ಇರುವುದಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ

೨೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಗ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಭಟರ ಬಿಲು ಕುಲಂಕಾರ ಹೊಯ್ಸಿನ
ಪಟಪದಬ್ಬರ ಲಗ್ಗೆ ನೂಳಿನ
ಪಟುಭಟರ ಬೊಡ್ಡೆಗಳ ಘನ ತಂಬಟದ ಬಿಲು ದನಿಯು |
ಪಟುಭಟರ ಬೊಡ್ಡೆಗಳಲುಬುವ
ಕಟಕದುರವಣಿ ತಡೆಯರಾದುದು
ನಿಟಲ ನಯನನ ದಿನದಲೊಡಗುವ ಕಡಲ ನಡುಗಿಸಿತು ||

ಜವನಣಲು ಮೃತ್ಯುವಿನ ತಾಳಿಗೆ
ಬವರ ಭೈರವನದಟು ಕಂಠೀ
ರವನ ದಾಡೆಗಳಿಲುಬು ಭುಜಗನ ನಾಲಗೆಯ ಬಿಟುಬು
ಹವಣಿ ಪ್ರೇಗಳುವಡಲದು ಬಿಟು ನಿಡಿ
ಲವನಿಗಿಳಿದುದೊ ವಡಬವಡ್ಡಿಯೊ
ಳವನಿಯಲಿ ಹೊಸತನಲು ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ ರಂಜಿಸಿತು ||

ಕಾಲರುದ್ರನ ಕೈಯ ಶೂಲಶೃಂಗ
ಕಾಲಭೈರವ ಹಿಡಿದ ಬಿಟು ಕರ
ವಾಳೊ ಪ್ರಳಯಾಂತಕನ ಕೋಣದ ಕೋಡ ಹೊಯ್ಸುಗಳೊ |
ಹೋಲಿಸುವಡಿದು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಗೋ
ನಾಳಿ ಹೊಗುವಡೆ ಕಡಲ ನಡುಸುಳಿ
ಕಾಳಮೋಹದ ಮೊತ್ತವನೆ ರಂಜಿಸಿದುದಾ ವ್ಯೂಹ ||

ಮೊಳಗಿದವು ನಿನ್ನಾಳ ಕಡಲ
ವೃಳಿಸುವಂತಿರೆ ಮೊಳುವ ಭೇರಿಯು
ಘುಳುಘುಳುಧ್ವನಿ ಕೂಡೆ ಬಂದುದು ಕಮಲಜಾಂಡಪುಟ |
ಉಲವ ತೇಜಿಯ ಝಂಕಗಳ ಗೊಂ
ದಳದ ಕು ಘಟೆ ಗಜಪುಗಳ ವ
ಗ್ಗಳದ ದಂತಿಯ ಬೃಂಹಿತದ ಕೌರವಸೈನ್ಯ ಶರಧಿಯಲಿ ||

೨೬ ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನೆಯದು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡನೆಯದು (ಕ.ಗ.ನ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಕುಸುರಿದಪುಷ್ಪವೆನು ನಮರ ಮಧ್ಯದೊ
ಳುಸುರ ತೆಗೆಬಗೆ ಮಾಡುವನು ಮ
ತ್ತ ಸುವನಿಳುಹುವನೆನ್ನೊಡನೆ ತೊಡಕಿದ ಮಹಾರಥರ |
ಹೊಸ ಪರಿಯ ತೋಪುವನು ಲೋಕ
ಕ್ರನದಳನು ತಾನೆನಗಿ ಕೊಂಬೆನು
ಪಸುಮತ್ತೀಶ್ವರ ಕೇಳು ಭಾಷೆಯನೆಂದನಭಿಮನ್ಯು ||

ಜವನ ಜಕ್ಕುಲಿಸುವರನ್ನೇಕರು
ಶಿವನ ಮಾರ್ಗದ ವೀರರಹರರು
ನವಗೆ ಸಹಿತಳವಲ್ಲ ನೀನೆಂತಲ್ಲ ಪಟುಭಟರ |
ತಿವಿದು ಹೊಗುವೈ ಮಗನೆ ನಿನ್ನತಿ
ಶಯ (?) ದ ನುಡಿಯಂತಿರಲೆನುತ ತ
ಕೃಪಿಸಿ ಮೋಹದ ಕಡಲೊಳವನಿಪ ಮೂಡಿ ಮುಳುಗಿದನು ||

೪೧ ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ.ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.---

ಮಗನೆ ರಾಯರ ದಳಕೆ ನಿನ್ನನು
ಮಗುವನಡುಬಿಡೆಂತು ಕಳುಹುವೆ
ನಗೆಯ ತಹರೇ ಭೀಮ ಹೇಳ್ವೆ ಶಿಶುಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನು |
ಅಗಣಿತದ ಶಿಶುವಿನು ಕೋಟಿಯ
ವಿಗಡರಿದಿರಿಗೆ ನೂಕರಾಟನು
ಹಗಯ ಗೆಲವನು ಸುಡಲಿ ಧರಣಿಯೊಳ್ಳೆ ನಾನೆಂದ ||

ಏಕೆ ನಿಮಗೀ ಟಿತ ವೈರಿಯ
ತಾಕುವನು ಕೊಡು ವೀಳೆಯವ ಬಿಡು
ಕಾಕ ಬಳಸುವ ಹಿರಿದ ಗಳಯವ ಮಗನೆ ತಾ ನಿಮಗೆ |
ನೂಕಿ ನೋಡಾ ತನ್ನ ಕರಿ ಕಮ
ರಾಕರವ ಕಲಕುವ ಪೈಲರಿಗಳ
ಜೋಕೆಯನು ಬರುಹುವನು ಭಾಷೆಯ ಬರಿಸಿ ಕಳುಹಂದ ||

ಬೇಡ ಮಗನೇ ವೈರ ನಾಯಕ
ವಾದಿಗಳು ವೆಗಳರು ನಿನ್ನನು
ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ತನಗೆ ನೂಕದು ನಿನಗೆಯಸದಳಪು |
ನೋಡ ನೋಡಲು ಕೊಲುವ ಮಾರಿಯ
ಕೇಡನಿದ ನಾ ನೋಡರಾಟನು
ಕಾಡದಿಹುದೈ ಕಂದ ನೀನೆನುತಿದ್ದನಾ ಭೀಮ ||

ತುಡುಕಿ ವಜ್ರವ ವಾಸವನು ತ
ನೊಡನೆ ಸಮರಕೆ ಬರಲಿ ಮೆಣ್ಣೆಂ
ಜಡೆಯ ಕೊಡಲಿಯ ರಾಮನೊಡಿದಿರಾಗಿ ನಡತರಲಿ |
ಕಡೆಗೆ ಮುರರಿಪು ಸಹಿತಲರ್ಜುನ
ತಡೆಯದೊಮ್ಮೆಗೆ ಬರಲಿ ಗೆಲವನು
ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮಗನಲ್ಲೆನ್ನ ಕಳುಹಂದ ||

೪೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಕ.ಗ.ಟ.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು
ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.---

ಎಂದು ಹರಸಿಯೆ ಕಳುಹುವುದು ಬೇ
ಡೆಂದಡೆಯು ಕುರು ಬಲದ ಸುಭಟರ
ಕೊಂದೆನಲ್ಲದೆ ಮಾಣಿ ಮಾಣ್ಡ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲರಾಣಿ |

ಎಂದು ಪಾದವ ಮುಟ್ಟಿ ಭೀಮಗೆ
ವಂದಿಸುತ ನುಡವ ನಕುಲ
ಗಂದು ಒಳುವಡಿಗಳಿಗೆ ನೇಮವ ಕೊಂಡನಾಹವಕೆ ||

ಮುಡಿಯ ನೆಂಪರಿಸುತ್ತ ವಾರ್ಧನ
ಮಡದಿ ಹರಿತಂದಳು ಕುಮಾರನ
ಬಿಡದೆ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದಳು ಮರಣವ ನೆನೆವರೇ ಮಗನೆ |
ಮಿಡಕಲಮ್ಮರ ಪಿರಿಯ ತಂದೆಗೆ
ಳೊಡಬಡರು ಮೋಹರವ ಬಯಸುವ
ಕಡುಮನದ ಕಾತುಗತನ ಬೇಡಂದಳೆಂದುಮುಖ ||

ನುಬ್ಬ ಹಿಂಗಿದ ತಾಯಿ ಕಂಗಳ
ಬಲದ ಸೆಳಗಿಸೊಳೂರಿಸಿದನು ಪದ
ತಳನ ಸ್ತಿಯೊಳಾಂತು ಕಡುಹಿನ ಮನದ ಖತಿಯೇಟು ||
ನೆಳೆದು ಖಡುಗನ ಜಡಿದು ರಣದ
ಗಲ್ಲೆಯ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗಿ
ಬಳಲ ಕಡಲೊಳು ಕಡೆಹಿದನು ನಿಜಗೋತ್ರ ಬಾಂಧವರ ||

ಸೇನೆಗಳ ತುಂಬಿದರು ನಯನಜ
ಲಾಸುರದಲೋಲಾಟದರು ನಂ
ತೋಳಿಗಳು ಮುಗಿದರು ಉತ್ತರೇ ರಮಣನನು ಪರಸಿ ||
ಈ ಸಮಯದಲಿ ಪೈರಮಕುಟ ವಿ
ಳಾಸರತ್ನವ ತಂದು ಕೊಡುವುದು
ಭಾಷೆಯನು ಸಲಿಸರಸ ಗೆಲು ಹೋಗಂದಳೆಂದುಮುಖ ||

ಇರಿಸೆನು ಪದ್ಮವಾದ ಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಮೂಟು ಪದ್ಯಗಳು
ಪಟ್ಟಾಗಿವೆ.—

ಕತ್ತಿಸಿದ ನವರತನದಿಂದಲಿ
ಮುತ್ತಿ ನುಂಡೆಯ ಜೂಳೆಯಂಗಳ
ಪಶ್ಚಿ ಪಚ್ಚೆಯ ಹಲಗೆ ಪವಳದ ಕಡೆದ ಬೋದಿಗೆಯ |
ಎತ್ತ ನೋಡಿದಪತ್ತ ಪೇಮದ
ಪುತ್ರಳಿಯ ಸಾಲುಗಳ ಚಿತ್ರದ
ಪತ್ರದಲೆನವ ರಥಕಳಶ ಮೇಲೆನೆಯೆ (?) ||

ಮಿಳಿವ ಹಳವಿಗೆ ಬಿಳಿಯ ಚಾಮರ
ಹೊಳೆವ ನಿಂಧದ ದಿಗುಪಳೆಯದಲಿ
ಮೆಟು (?) ದ ವಾಕಾಶದಲಿ ಮಿಂಚುವ ಧ್ವಜಪತಾಕಿಗಳ |
ಬಳಿಯಲೈತಂದರು ಕುಮಾರನ
ರಣ (?) ವಿಜಯನಾಗೆಂದು ಬಿರುದಾ
ವಳೆಯನಂಗವಿಸುತ್ತ ಮಂಗಳ ರಹಸ ಮೊಳಗುತ್ತಿರೆ ||

ಬಾಲನೀ ಬಂದನು ಕುಮಾರ
ವ್ಯಾಳ ಅಹಿತ ಪಂಬಾಲನೀ
.....ಬಂದನೈ ಎಂದೊಡಕುದವು ಕಪಳಿಗಳು |
.....ಗೈಯ ಕೊಂಬಿನಹಿತ
ಹೇಳುವರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದ
ಬಾಲನೈದಿದನಮಮ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ ಭೇದವನು ||

ತಡೆಯಲಹದೇ ತಾಯೆ ರಿಪುಗಳ
ತಡೆಗಡಿದು ಸುಖಿಯಾಗು ರಣದ
ಗೈಯ ಸುಭಟರ ಜಯಿಸು ಧುರಕ್ಲೋಳಾಹಳಿಗನೇನಿಸು |
ಹಿಡಿದ ಭಲ ಗೆಲು ಹಗೆಯ ಜಯಿಸಿರಿ
ಗೊಡೆಯನಾಗೆಂದೆನ್ನ ಹರಸದೆ
ಎಡ್ಡು ಗುವರೇ ತಾಯೆ ನೀನೆನುತಿದ್ದ ನಭಿಮನ್ಯು ||

ಕಲಕುವನು ರಿಪು ಸಾಗರವನಂ
ಡಲೆವನಹಿತ ಕುಮಾರ ಶೃಕವ
ತಲೆಯನಲವನು ಸುರರುಘೇಯನೆ ಬೀದಿವರಿವಲದು |
ಗೆಲವ ಸೂಟಿಯ ಕೊಂಬಿನಿಂದಿನ
ಭಲವ ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದ ಸಾದರೆ
ಫಲುಗುಣಗೆ ನಿಮಗೆಂತು ಜನಿಸಿದೆ ತಾಯೆ ಹೇಳಿಂದ ||

ಇಂನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಚ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ¹ ಮುಡಿಯ ಸಾವಲಸುತ್ತ
¹ ಎಂದು ಮೊದಲಾದ ಮೂಟು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. (ಕ.ಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ
ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. —

ತರಿಸಿ ಮುಟುವ ಸುಪರ್ಣ ರಥಮೊಳು
ತುರಗವನು ಹೂಡಿದನು ಬಯ ಸಂ
ಗರದ ನಿಕರದ ಶಸ್ತ್ರತತಿಗಳ ಹೊದಟ ಹೊದೆಮಗುಟಿ |
ಬರಿಗೆ ಕವಚವ ಬಗಿದು ಬಿಲ್ಲಿನ
ತಿರುವನೇವರಿಸಿದನು ಕಡು ಬಲು
ಸರಳ ಸೆಳೆದನು ಬಾಲಕನು ಸಮರಂಗಳನುವಾದ ||

ತಾಯಿಗೆಟಗಿಯ ಹರಸಿ ಸೇನೆಯ
ತಾಯೆನಲು ಕಂಬನಿಯ ಕಡಲಿನೊ
ಳಾ ಯುವತಿ ನನೆದಳು ಕುಮಾರನ ನಿಲಸಲಳವಡದೆ |
ಸಾಯ ಬಯಸಿದೆ ಮಗನೆ ವಿಧಿ ನಿನ
ಗಾಯುಷವ ಕಿಚ್ಚಿದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು
ಕಾಯರಾಟನು ತನ್ನ ಬೀವವನೆಂದಳಿಂದುಮುಖ ||

ಅಯ್ಯನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಗ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಒಡೆದುದೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂಡಲ
ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿದುದು ಧನು ಜೇ
ಫೂಡೆಯೆ ಮಾರ್ಬಲದವರು ಕೆಡೆದರು ತಾಟು ಥಟ್ಟಿನಲಿ |
ಅದಸಿ ಕಣ್ಣಿಗಳು ಮುಕ್ಕುಟುಕಿ ಮುಂ
ಗುಡಿಯಲೈತರೆ ಅರಿ ನಮೂಹವ
ಕಡಿದು ಪರಹುತ ಹೂಕ್ಕ ಪದ್ಮದ ಮೊದಲ ಬಾಗಿಲನು ||

ಬಾಗಿಲಲಿ ಸೈಂಧವನ ಸೇನಾ
ಸಾಗರವ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದನು ಕೈ
ರಾಗು ಮಿಗೆ ಸರಳೈದಲುಂದೆಚ್ಚನು ಜಯದ್ರಥನ |
ತೂಗಿ ಕಡೆಗೆಡೆಚ್ಚು ಗರುಡಿಯ
ರಾಗುಕಾಟನ ರಥವ ಮುಟ್ಟಿದನು
ಮೇಗಣಮರರು ಪೂತು ಪಾಯ್ಕನೆ ಕೆಣಕಿದನು ಬಲವ ||

ಬಾಲಕನನೂಳಿಗವ ಮಾಡಿವ
ನೂಳಿಗವ ನಿಲಿಸೆಂದು ರಿಪುಗಳು
ಮೇಲುಗಾಳಿಗಳಿಕ್ಕುಕಿ ನಿಂದರು ಬವರವನೆ ಕಂಡು |
ಅಳಿನಲಿ ತಾಗಿದರು ವಿಂಧ ನೈ
ಪಾಲಕಾದಿಗಳೆಂಬರಿಗೆ ಕೆಂ
ಗೋಲ ಮಳೆಯನು ಕಟ್ಟಿದರಾಯುಧ ಸಮರ ಸಾಹಸರು ||

ಕೆಣಕಿ ತಾಗಿದ ಸಿಂಧುರಾಯನ
ಮಣಿರಥವ ಮುಟ್ಟಿಯೆಚ್ಚು ಮಗಧನ
ಹೆಣನ ದಾವಣೆಗೆಡೆಹಿದನು ಸಮರಂಗ ಭೂಮಿಯಲಿ |
ರಣವ ಸಾಕೆನಿಸಿದನು ಕಂಡುದ
ನೆಣಸಲಿರ್ದರೊಂದು ಮುಂಚುವ
ಅಣಕಿಗರ ಮುಟ್ಟಿಯೆಚ್ಚು ಹೂಕ್ಕನು ಶಕ್ರನುತ ನೂನು ||

ಪೆಹಿತೆಗೆದು ಹೆಣಗಿದರು ರಿಪುಭಟ
ನುಟುಬೆಗಣೆಗಳ ಖಾತಿಯಲಿ ಮುಂ
ಕೊಟ್ಟು ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಅಂತುದು ಖಂಡೆಯದ ಪಟುಭಟರು |
ತಡಿದ ತಲೆಗಳನಡೆಸಿತಾ ರಥ
ಪರಿಸಬಹುದೇ ಯೆನಲು ಮೋಹರ
ದುಟುಬ ಹೂಕ್ಕನು ತಟುಬಿ ನಿಂದನು ಶಕ್ರನುತ ನೂನು ||

ಅಪನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಗ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳೂ (ಟ.ಚ.ದ.ನ.ಪ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಎರಡು
ಪದ್ಯಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಸೇನೆ ಮುರಿದುದು ಮಕುಟವರ್ಧನ
ರಾನಲಮ್ಮ ವರಿಲ್ಲ ಪಾರ್ಥನ
ಸೂನು ರಣದಲಿ ಬೀದಿವರಿದನು ಗದೆಯ ತಿರುಕಿಸುತ |
ಮಾನನಿಧಿಗಳು ಮುಂದುಗಟ್ಟಿರಿ
ದೇನು ಸಾಹಸ ಶಿಶುವಿಗೆನೆ ಮದ
ದಾನೆಗಳ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಪುಟೆಯ ನೂಕಿದರು ||

ಮದಕರಿಗಳೂರವಣಿಗೆ ಮೇದಿನಿ
ಯೆದಿರಿತೆನೆ ನಡೆದುದು ಮಹಾದೇ
ವಡುರುರವಣಿಸಿದರು ಬಲು ಗಜಪುಟೆಯ ನಾಯಕರು |
ಪದಪತಿಯ ಕೆಂಥೂಳಿಯವರರ
ಬೆದಲುನಿತು ಪರಬಲದ ಜೋಧರು
ಕದನದಲಿ ಬಿಡುನರಳ ಮಳೆಗಟ್ಟಿದೊಕಿದರು ಭಟನ ||

ಈಡಿಬಿದವನೆಯಲಿ ವಿತಳದೊ
ಳಾಡಿದವು ಕಾಂಬೋಜರೊಳು ಕಟ
ದಾಡಿದವು ಕೈರಾಸಪರ್ವತ ಮಂದರಾದ್ರಿಗಳು |
ಕೋಡಿನೊಳು ಹೊತ್ತೆತ್ತಿ ಕೆಡಹುವ
ಯಾಡಿಯುರವಣಿಸಿತ್ತು ಕಿಡಿಗಳ
ಕೂಡೆ ಸುರಿಯುತ ಬರಲು ನನು ನಗುತ್ತಿದ್ದ ನಭಿಮನ್ಯು ||

ಭುಜವ ಹೊಯ್ತು ನು ಮೇಲಣಮರ
ವ್ರಜಪುಷ್ಪ ಯೆನೆ ನಡೆದು ಬಿಡುಬಿಡ
ನಿಜ ಗದೆಯಲೊಳಹೊಕ್ಕು ಹೊಯ್ತು ನು ಗಣದ ಮಸ್ತಕವ |
ಗಜದ ಗಾವಳಿ ಕೋಡನೂಟಿಯ
ವಜಿತ ದಂತವ್ರಾತವನು ಗಜ
ಬಜಿಸಿ ತಿವಿದನು ಕರಿಪುಟೆಯ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರವ ||

ಹೊಡೆದನಮಮ ಕುಮಾರ ಬಟ
ನಿಡಿಲಡಸಿದಂತಾಯ್ತು ಕರಿಗಳ
ಗಡಣ ಕೆಡೆದವು ಮಸ್ತಕದ ಬಳಿ ಹುಡುಗ ಕಳಚಿದವು |
ನಿಡಿದು ಕುಲಗಿರಿ ಬಿದ್ದು ದೆನೆ
ಕಡಿಪುಡೆದು ಕೂಗಿ ಸಟಾಯ್ತು
ಬಗೆ(?)ದುದು ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೊಗಳುವಡೆಯ ನಾನೆಂದ ||

ಹಿಂದೆ ಪಡಿಬಲನಿಲ್ಲ ಧನು (?)
ಫೊಂದಿಲ್ಲ ರಥವಿಲ್ಲಕಿತ ರಾಯರ
ಮಂದಿಯನು ಗದೆಯಿಂದ ಸದೆದನಿದೇನು ಸಾಹಸವೊ |
ಎಂದು ದಿವಿಜರ ಕೈಯ ಗಲ್ಲದ
ಲಂದು ಬೆಟಗಾಗಿರಲು ಹೇಸದೆ
ಕೊಂದನಕ್ಷೋಣಿಯನು ಆ ಗದೆಯಿಂದ ಹೊಯ್ತು ಹೊಯ್ತು ||

ಗುರುಸುತನ ಸಾರಥಿಯ ಮಾದ್ರೇ
 ಶ್ವರನ ರಥವನು ಕೃಪನ ತೇರಿನ
 ತುರಗವನು ಕೆಡೆಯೊಯ್ವ ದ್ರೋಣನ ರಥವ ಹುಡುಮಾಡಿ |
 ಅರಸನೇಣುದ ಕರಿಗೆ ಹೊಯ್ವನು
 ಮರಳಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಮುಖವನು
 ಚರಣ ತಳದಿಂದೊದ್ದು ಹೊಯ್ವನು ಮತ್ತೆ ರವಿಸುತನ ||

ಅಹಿನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಿನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. —

ಕರವೆರಡ ಕಡಿವಡೆದಡಿವನೋ
 ಸರಿಸದರೆಯಟ್ಟಿದನು ಗಾಲಯ
 ಭರದಿ ತಿರುಹಿಟ್ಟಿ ಕೊಂದನತುಳ ಭುಜ ಬಲರ (?) |
 ಹರಿಯ ಚೌಪಳ ಚಕ್ರವನುರರ
 ಶಿರವನರಿವಂದದಲಿ ರಿಪು ಮೋ
 ಹರದ ತಲೆಗಳ ಹರಕಿದನು ಚತುರಂಗ ಚೌಪಟನು ||

ಅನಮ ಪದ್ಯ ಪೂರ್ವವನು ದಂ
 ಡಿನಿಯ ಧೂಳಿಪಾಟವ ಮಾಡಿದು
 ಹೆಸರುವಡೆದತಿಖಳರ ನಡೆಗೆಡೆಹಿದನು ರಣಯೋಳಗೆ |
 ಕುಸರಿದಣುದನು ವಿಷಮ ವೀರರ
 ವನದಳದ ಕರಿಘಟೆಯ ಕೊಂದನು
 ಬಸಿಯ ನೆತ್ತರು ಕಡಲುವರಿದುದು ಕೂಡ ಕಣನೋಳಗೆ ||

ಮುರಹರನು ತನ್ನಳಿಯನಿಂದಿನ
 ಧುರದೊಳಗೆ ಕರವಣುದನೆಂಬುದ
 ನಣುದು ಚಕ್ರಕೆ ಬೆನನೆ ಬಂದುದೊ ಎನುತ ಬಲವೆದಣು |
 ಹರಿಹರಿದು ಹರಿ ಚಕ್ರದಿಂದಿಡ
 ಲಣುದುದರಿಭಟರಥಟರನು
 ಕರಿ ತುರಗ ರಥ ಕಾರಾಳ ನಿಮಿಷದಲರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. —

ಅಲಗನೊಡಲೊಳು ತೊಳಸಿದಂತಿರೆ
 ಬಳಲಿದನು ಭೂಪಾಲ ಭೀಮನು
 ಮಲಗಿದನು ಮೋಹಾತಿರೇಕದ ಬೀಜವಂಕುರಿಸೆ |
 ಅಳಲ ಕಡಲಲಿ ಮುಳುಗಿದರು ಕಳ
 ಕಳಿಸಿದರು ತಮತಮಗೆ ರಾಯನ
 ಬಳಿಗೆ ಬಂದುದು ದುಗುಡ ಭರದಲಿ ನಿಖಳ ಪರಿವಾರ ||

ಶಿಶುವರಾ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ
ಹಸುಳೆಯನು ರಿಪುಬಲದ ಮುಂದಿ (?)
ರಿಸಿಯಲಗು ಧಾರೆಯ ಮೊನೆಗೆ ನೂಕಿಯೆ ತಾನೆ ಕೊಲಿಸಿದೆನು |
ವಸುಮತಿಯನ್ನೊಲ್ಲೆ ನಾ ಪರ
ವಶವಹೆನ್ನೆನುತ ಶೋಕಿಸಿ (?)
ಬಸವಳಿದು ಮಗ ಭಾವ ಹೃದಯವನು ನುಗಿದಡಾವರಿಸೆ ||

ಅರಸ ಕಂಬನಿಗಳನು ಸೆರಗಿನೊ
ಳೊರಸಿದನು ಕಾಳೆಗಕೆ ನೂಕಿಯೆ
ತರುಣನನು ಕೊಲಿಸಿದೆನಲಾ ನನ್ನಂತೆ ಲೋಕದಲಿ |
ಪರಮ ಪಾತಕರಲ್ಲ ನರರಲಿ
ಧರೆಯ ಲೋಲುಪ್ತಿಯಲಿ ಕಂದನ
ಮರಣವನು ಕಾಣಿಸಿದೆನೆನುತವನೀಶ ಬಿಡುನುಯ್ದು ||

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿಯಾದಮೇಲೆ (ಕ.ಗ.ಪ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ
ರಗಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. —

ಹಾ ಮಗನೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕುಮಾರಾ | ಹಾ ಮಹಿಮೋದಾರ ಗಂಭೀರಾ ||
ರಣದಲಿ ಕಾದುವ ಹರಯವೆ ಕಂದ | ಸೇನುವ ವೈರಿಗೆ ವಡಬ ನಿವೃಂದ ||
ಗಲ್ಲವ ಪಿಡಿದರೆ ಬಜೆ ಹಾಯ್ದಪುದೋ | ಎಲ್ಲೆಯ ಕಾಳೆಗ ನಿನಗಾದಪುದೋ ||
ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವಿದತ್ತಣ ಮಾರಿ | ವಿಕ್ರಮದಲಿ ನೀ ಮಡಿದೆ ಉದಾರಿ ||
ಶಶಿವಂಶದ ಸಂತತಿಗಿನ್ನಾ ರೋ | ವಸುಧಾತಳಕನ್ನೊಡೆಯರದಾರೊ ||
ಶಿಶು ನೀನಲುಪೈ ಕಾಳೆಗದನುವ | ಅನದಳ ಕೌರವ ಭೂಪನ ಮನವ ||
ಸಿಂಹದ ಮುಖ ಶರಭನ ಹಿಂಡಿನಲಿ | ಅಂಗೈಸಿದರುಳಿಪುದೆ ತೊಂಡಿನಲಿ ||
ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಅರಮನೆಯೊಪ್ಪುವುದೆ | ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಪಾಳೆಯವೊಪ್ಪುವುದೇ ||
ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಪಾರ್ಥಗೆ ಗೆಲವಹುದೇ | ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಚೌಕಿಗೆಯೊಪ್ಪುವುದೆ ||

ಮುಖವನು ತೋಟಭಿಮನ್ಯು ಕುಮಾರ | ಅಖಿಳಾವನಿಯೊಳು ರಿಪುಸಂಹಾರ ||
ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಯೊಳಾಡುವುದೆತ್ತ | ಕಾಳೆಗದೊಳು ವಡುವುದಿದತ್ತ ||
ಶಿಶು ನಿನಗಲ್ಲೆಯ ಧೀರಾಳಾಪ | ಕೊಲಿಸಿದರು | ಕಂದನನಿದು ಕಾರಣ ಸಾಕಿದರು ||
ದೇವ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನು ಆನುರಾರಿ | ಭಾವನ ಕಂಡರೆ ಶಂಬರ ವೈರಿ ||
ಹಡದಾತನು ಮೂಲೋಕದ ಗಂಡ | ಮಡಿದುದು ವಿಧಿಯೇ ರಣದುದ್ಧಂಡ ||
ಹಿರಿಯಯ್ಯನು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳರಲು | ಇಡುವೆ ಮಗನೆ ಹಗೆಗಳ ಸರಳು ||
ಏಕೊಬ್ಬನೆ ನೀ ರಣದಲಿ ನಿಂದೆ | ನಾಕದ ರಾಯರ ನಗರಿಗೆ ಸಂದೆ ||
ದ್ರುಪದ ವಿರಾಟಾದಿಗಳವರೆಲ್ಲ | ತರಳನನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಲಿಸಿದರೆಲ್ಲ ||
ವಿಪರೀತವರಾ ನಿನ್ನಯ ಮರಣ | ರಿಪುಭಟರದಟರು ನಿನ್ನಯ ಹವಣೆ ||
ಈ ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಲಾದಿಗಳರಲು | ಸೋಮಕುಲದ ದ್ರುಪದಾದಿಗಳರಲು ||

ಮಗನನು ಮುಂದಿಟ್ಟುರೆ ಕೊಲಿಸಿದರು|ಹಗೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಮಗನನು ನೂಕಿದರು ||
 ಅತಿ ಮೋಹವರಾ ಪುತ್ರನ ಶೋಕ | ಮತಿವಂತನೆ ತೋಟಾ ನಿಜ ರೂಪ ||
 ಹದಿನಾಲ್ಕನೆ ವರುಷದ ಬಾಲಕನೆ | ವಿಧಿಯೇ ರಣದಲಿ ಮಡಿವುದು ನಿನಗೆ ||
 ದಳ್ಳುರಿಯೊಡ್ಡಿದನೊಂದು ಪತಂಗ | ನಿಲ್ಲದೆ ಮಡಿವುದು ರಣದಲಿ ಭಂಗ ||
 ಕಾಲನ ಜಂಗುಳಿಯೆಸದಳವದಕೆ | ಕಾಲನನಂಗೈಸುಪುದೇ ಧುರಕೆ ||
 ಎಲೆ ಧರ್ಮಜ ನೀನೇ ಕೈಕೊಟ್ಟು | ಕಂದನ ಕಳುಹಿದಿರೈ ಮನಗೊಟ್ಟು ||
 ನರ ನಡೆದನರಾ ಕಾಳಗಕಂದು | ಬಾಲನ ಕೊಳುಗುಳಕ್ಕಿ ದರಿಂದು ||
 ಪರಿವಾರವನಾರೈ ನಂಬುವರು | ಧುರದೊಳದಾರೈ ನಿನ್ನನು ನಂಬುವರು ||
 ಹಲವರು ಮಂದಿಗಳೊಬ್ಬನೆ ಶಿಶುವ | ಕಳುಹಿ ಕೊಲಿಸಿದಿರಲ್ಲಾ ಮಗನನುವ ||
 ಎನುತಂ ಗನೆ ಭೂಮಿಗೆ ಪೊಡೆವದೆದು|ವನಿತೆ ಹೊರಳಿದಳು ಶೋಕವ ತಾಳ್ಳು ||
 ಮುಡಿ ಹುಡಿಯಾಯ್ತು ಮೇಲುದು ಸಡಲಿ|ಉಡುಪತಿಯಿಂದದ ಮುಖ ನನು ಮನುಳಿ
 ನಳಿತೋಳನು ಕೆಡುಹಿದಳವನಿಯಲಿ | ಹುಬಿಡಳಭಿಮನ್ಯುವಿನಳಲಿನಲಿ ||
 ಹಾ ಶಶಿಕುಲದರನುಗಳ ಲರಾಮ | ಹಾ ಸಮರಂಗಕೆ ಪ್ರಳಯದ ಭೀಮ ||
 ಎಂದಭಿಮನ್ಯು ಕುಮಾರನ ನೆನೆನೆನೆದು | ಸಂದಣಿಸುವ ಕಂಬನಿಯೊಳು ನನೆದು ||
 ಅಳಲಿದಳಾ ದ್ರೌಪದಿ ಬಂದು | ದ್ರೌಪದಿ ವಿರಾಟನ ಸತಿಯರು ಬಂದು ||
 ತರುಣಿಯ ಬಹು ದುಃಖವ ನಿಲಿಸಿದರು | ತನಯನ ತಾವೆಲ್ಲರು ನೆನೆನೆನೆದು ||
 ಎಳೆವಾಳೆಯ ಸಸಿಯನು ಕಡಿದಂತೆ | ಸಲೆ ಕುಂದಿದಳಾ ಕುವರನ ಕಾಂತೆ ||
 ನಯನ ಜಲನಾಗರದೊಳು ನನೆದು | ಭಯ ಮಿಗೆ ಕಂದನ ಹುಬಿಡಳಂದು ||
 ಅರಮನೆಯೊಳು ಕೋಳಾಹಳಮಾಗೆ | ಪರಿವಾರಪು ಘನ ಶೋಕಿತಮಾಗೆ ||
 ಅವರವರಳಲನು ಸಂತಯಿಸುತ್ತ | ಯಮರಾಜನ ಮಗ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ||
 ಮುಸುಕನಿಕ್ಕಿ ಬಲುದುಗುಡವ ತಾಳ್ಳು | ವಸುಧಾಪತಿ ನೆಹಿ ಚಿಂತೆಯ ತಾಳ್ಳು ||
 ಮನದೊಳು ಧೈರ್ಯವ ಮುಪ್ಪರಿಗೊಂಡು|ಮುನಿಯ ಮತವ ಮನದೊಳಗಿಂಬಿಟ್ಟು
 ತರುಣಿಯ ಸಂತೈಸಿ ಕಳುಹಿದನು | . . . . .
 ಗುರು ಹಿರಿಯರು ಭೀಷ್ಮಾ ದಿಗಳೆಲ್ಲಾ | ತನಯನ ಬಹು ದುಃಖವ ತಾಳಿದರು ||
 ಸಮಸ್ತಪ್ತಕಿರುಳಿನ ಕಾಳಗದಿ | ಸಹದೇವ ಪಾರ್ಥರು ಸಮರವ ಗಲಿದು ||
 ಸಿರಿಯರಸನ ಶ್ರೀ ಚರಣವ ನೆನೆದು | ಕರುಣಿಸಿ ರೂಪವ ತಾ ಕೈಕೊಂಡು ||
 ತೇರು ತುರಗ ಗಜ ಕಾರಾಳುಗಳ | ತೇಜನ ಮನ್ನೆಯ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರ ||
 ಮನ್ನಿಸುತಸುರಾರಿಯ ಕರುಣದಲಿ | ತಿರುಗಿದರೈ ತಮ್ಮಯ ಪಾಳೆಯಕೆ ||
 ಬರುತಿರೆ ಬಂದವು ಫಲುಗುಣಗಾಗ | ಅವಶಕುನವು ಅಲಿಸಿರೆಯಡಿಯಡಲು ||
 ಮುಪ್ಪರಿಗೊಂಡಿತು ಮನದೊಳು ಶೋಕ|ತನುವಿಲಿ ಮುಟ್ಟಿದವು ತನಯನ ಸರಳು||
 ನಯನ ಜಲಧಾರೆಗಳುಕ್ತಲಿ | ಬೆಸನೆಂದನು ಅಸುರಾರಿಯ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ರಗಳೆ ಮುಗಿದುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಏಲನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ಅಳುವಿದನ ಪರಸತಿಗೆ ದ್ವಿಜ ಸಂ
 ಕುಳವ ದೂಷಿಸಿದವನ ಕೋದೊಡ
 ಗಲಿಸಿದನು ಗುರುನಿಂದಕನನನಾಚಾರವಂತಕನ |

ಬಳಸಿ ಬಳರೊಳನಾಡಿದನ ದು
ಷ್ಕಲಜನನು ಕರಸಿದನ ಬಡ
ಕಲಿಸಿದಾತನ ಕೊಲ್ಲದಿದ್ದಡ ನಾಳೆ ಸ್ಕಂಧವನ ||

ಶೀತಕಂಜುವ ದ್ವಿಜನ ರಣವಿ (?)
ಪಾತಿಗಂಜುವ ಕ್ಷತ್ರಿಯನ ತಾ
ನೋತುಮೃಷ್ಣಾನ್ವವನು ಸಾಕ್ಷಿಯಲುಂಬ ಪಾತಕಿಯ |
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಪೆಣ್ಣೆತ್ತ ಮಾವನೊ
ಳಾತು ನೆಹು ಜೀವಿಸುವ ಮನುಜನ
ಪಾತಕವು ತನಗಾಗರಾ ಸ್ಕಂಧವನ ಕೊಲ್ಲದಡೆ ||

ಹಲವು ಮಾತೇನಿನ್ನು ಹಗೆವನ
ತಲೆಯನರಿವೆನು ನಾಳೆ ತರಲೆಯ
ನುಳವು ಹಿಂಗದ ಮುನ್ನ ಕೊಲುವೆನು ಕಲಿ ಜಯದ್ರಥನ |
ಉಳಿದನಾದರೆ ಬಳಿಕ ವಕ್ಷಿಯ
ಕಳೆಗೆ ಜೀವವನೊಪ್ಪಿಸುವನೆಂ
ದಲಿಘಾಘಜಬಲ ಪಾರ್ಥ ನುಡಿದನು ನೃಪತಿಯದಿರಿನಲಿ ||

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಓನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಕುಟಿಯ ಮಾಂಸದ ಕೋಳಿ ಕೋಣನ
ಮುಖದಲೆಯ ಮೀಸಲಿನ ರಕುತದ
ಜುಟುಜುಟುನ ದೊಂಡೆಯಲಿ ಕಲಸಿದ ಕೂಳ ಮುದ್ದೆಗಳ |
ಅರಿ ನೃಪಾಲರ ಪಾಳೆಯದೊಳಾ
ಯ್ದಿರುಳು ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ ಶಸ್ತ್ರೋ
ತ್ಕರಸಮಾರಾಧನೆಯೊಳಿದ್ದುದು ಕೂಡೆ ನೃಪ ಕಟಕ ||

ಓನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.

ಅರಿ ಮಹೀಶರನಟ್ಟಿ ನುಂಗುವ
ಗರಳದೊಬ್ಬ ಳಿಕೆಗಳೊ ಭಯಂ
ಕರದ ಕಾಲನ ತೋಮರವೊ ಭೈರವನ ಶಕ್ತಿಗಳೊ |
ಧರಧರದಿ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆವ ಶಸ್ತ್ರದ
ಕೆರಳಿಕೆಗಳೊದವಿದವು ತರಣಿಗ
ಳುರವಣಿಯನುಗುಳಿದವೆನಲು ರಂಜಿಸಿತು ರಜನಿಯಲಿ ||

ಉಚಿತದಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಶೂಲಿಯ
ವಚನದಲಿ ಕಳುಹಿಸುವನೆಂದಾ
ಶಚಿಯ ಗಂಡನ ಮಗನನೀಶನ ಪದವ ಕಾಣಿಸಿದ |

ಹರಿಯ ಬವರವನುಚಿತದಲಿ ಶಂ
ಕರನು ತಿಳಿದರ್ಜುನಗೆ ಶಸ್ತ್ರೋ
ತ್ಕರದ ಪರಿವಿಡಿಗಳನು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವೆನೆ ತಿಳುಹಿ ||

೧೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ

ಎನೆ ಹನಾದವೆನುತ ನಿಜಕರ
ವನಜಕಳುಕಿದನಾದ ಸ್ನೇನಾ
ವನಧಿ ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದವೆನೆ ಶೋದಯದ ಸಮಯದಲಿ |
ವನರುಹಾಕ್ಷ ವಿಶೇಷದಲಿ ಸಂ
ಜನಿಸಿ ಶಯ್ಯನಿನಾದ ಭೂಪರ
ವನಜಲಧಿ ದೆಖ್ಖಳದಲಿ ಜಯ ಘಂಟೆಯೊದಜುವು ||

೧೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.---

ವಾರುವನು ಹಲ್ಲಣಿಸಿ ಗುಳವನು
ವಾರಣಕೆ ಬೀಸಿದರು ತೇಜಿಯ
ತೇರ ನೊಗನನು ಹಾಯ್ದು ಕೈದುಕ ಕೊಳಲಿ ಕಾಲಾಳು |
ವೀರರನು ಬರಹೇಳು ನೆರೆಯಲಿ
ಬಾರದಾಹವೆಂದೆನುತ ಕೈ
ವಾರವೆನೆ ನೆಹು ಕಾಂದೆನೆಂಬಬ್ಬರಣಿ ರಂಜಿಸಿತು ||

ಎಲೆಲೆ ಹೋಗಲಿ ಹೋಗಲದಿರಲಿ
ಸುಳಿಯಬೇಡಾ ಸಾರು ಸಾರಂಬ
ಲುಲಿಗಳು ಮದದಾನೆ ತುಳಿದಾಡಿದವು ಬೀದಿಯಲಿ |
ಮುಳಿದು ತುರಗದ ವಾಸನೆಯಲಿ
ವೃಳಿಸಿ ಗಗನವನಡರೆ ಹಾಯ್ದವು
ಖಳಿಖಟಲ ಶಬ್ದವ ಖುರದಲಿ ಚಟುಳ ತೇಜಿಗಳು ||

ಪ್ರಳಯ ಜಲನಿಧಿ ರಥಸಗೊಟ್ಟಿದ
ಹೊಳಕೆಯೆನೆ ನಿನ್ನಾಳ ತತಿಗಳು
ಮೊಳಗಿದವು ಪಟುಭಟರ ಬೈದವು ಕೊಂಬು ಕಹಳೆಗಳು |
ಗುಳವ ಹೊಯ್ದಾನೆಗಳು ನೆರೆದವು
ತಳಪಟಕೆ ಮೋಹರಿಸಿ ತುರಗದ
ದಳದ ದುವಾಳಿಗಳು ಮಂದಿಯ ಬೆಹಗ ಕೂಡಿದವು ||

ಹೊಳವ ಸೂರ್ಯಗೆ ರಥದ ಘನಸಂ
ಕುಳದ ಸಂದಣಿಯಾಯ್ತು ಭೂಪರ
ವಿಳಯದಲಿ ಸಂಬಾಳಿ ಪಾಯವಧಾರುಗಳ ರಥಸ |

ತುಳುಕಿದವು ರತ್ನಾರತಿಯ ಬೆಳಕು
ಗಳು ಭೂಪರ ಕಟಕವರದಣಿ
ಕಳಕಳಕೆ ಕಲ್ಪಾಂತರುದ್ರನ ಗಜಟು ಗಾಢಿಸಿತು ||

೧೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ತುರಗ ನಾಗ ವರೂಢದಲಿ ನೃಪ
ವರರಲಂಕೃತರಾಗಿ ದ್ರೋಣನ
ಬಿರುದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಿಳಯದ ಮುಂದೆ ನಂದಣಿಸಿ |
ಎರಡು ಬಲದಲಿ ನಾಯಕರು ಸಂ
ವರಣೆಯವರನು ಕಂಡು ಕಣಕರು
ವರಸಿ ನೋಡಿದರಿತ್ತರವರಾಕ್ಷೀಪದುಡುಗೊರೆಯ ||

೨೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ —

ಪಳಹರದ ಪಲ್ಲವದ ಸತ್ತಿಗೆಯ
ಗಳವಿದಾಯಿಯಲಿಬಿರುದ ಹಂ
ಕಳಿಯ ಸೀಗುರಿ ಪೊಂದರುಗಳ ತೋವರದ ನಂದಣಿಯ |
ಬಲ ತುರಂಗದ ಗಜಘಟೆಯ ಸಂ
ಕುಳದ ರಾಜಕುಮಾರಕರ ಮಂ
ಡಳಿಯೊಳಗೆ ಗರ್ಭಾಕೃತಿಯ ಮೋಹರಿಸಿದನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣ ||

೨೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಬಲದಿ ತಳಿತ ಪತಾಕೆಯೆಬ್ಬ ರ
ದೊಳಗೆ ಮೆಚಿದವು ಗಗನ ಗಂಗೆಯ
ಪಲವು ಕಾಲುವೆದೆಗೆದವನೆ ಝೂಡಿಸಿದ ಝಲ್ಲರಿಯ |
ಬಳಗವತ್ತೆನೆದವು ಜಯದ್ರಥ
ನಳವಿಗೊಂಡಾ ನಿಶಾಂಧಕಾರದ (?)
ನುಳವು ತಾನೆನೆ ಮೆಚಿದುದಖಿಳವ್ಯೂಹ ರಚನೆಯಲಿ ||

೩೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧.೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.

ಸುರರಿಗಸದಳವೀ ಮಹಾಮೋ
ಹರದ ತೋಟುಕೆ ತನ್ನ ಬಗೆಯದೆ
ತರಳನಿರಲಿ ತಿರುಗುವುದೆ ಆಚಾರ್ಯನೊಡ್ಡವಣ್ಣ |
ಧರಣಿ ನೆಟಿಯದು ಪದಪತಿಗೆ ಹರ
ಹರ ಇದೆತ್ತಣ ದಳಘ ಮಾರಿಯ
ತೆರಳಿಕೆಯೊ ಮರು ಭಾಪನುತ ಹೂಗಳಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ಕುರುಬಲದ ಬೆಳವಿಗೆಯ ಬೆಳಸಿನ
ಹರಹನೀಕ್ಷಿಸಿ ಸರಳ ಬಿಡಲಾ
ಗರನವೈದಿತು ಸುರಪ ಯಮ ಪರಿವಾರವಂದಿನಲಿ |

ಸುರ ನಗರಿಯಲಿ ಯಮನ ಪುರಿಯಲಿ
ಧರಧರದ ಕೇರಿಗಳ ಸಲೆ ಸಿಂ
ಗರಿಸಿದರು ಸಂಗರಕೆ ಸಮ್ಮುಖವಾದನಾ ಪಾರ್ಥ ||

೪೮ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೪.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.

ಮರಳು ಫಲುಗುಣ ನಿನ್ನ ಕಂದನ
ಮರಣದೊಡನೊಡನಳಿಯದಿರು ಕಾ
ತರಿಸೆ ಫಲವಿನ್ನಿಲ್ಲ ಸೈಂಧವ ನಿನಗಗೋಚರನು |
ಧರೆಯ ಲಂಪಟದಿಂದ ಬಾಣಕೆ
ಕೊರಳ ತೆಹದಿರು ತೊಲಗು ತೊಲಗಿಂ
ದರಿ ರಥನ ಕಣಕಿದನಲೈ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

ಫಡ ತೊಲಗು ಕೌರವ ಕೃತಾಂತನ
ಪಡೆಗೆ ಪಾರಣೆಯಾಗಳಿಗಳೆ
ನಡೆಸುವನು ನಾಕಕ್ಕೆ ನೆಹಿದ ಮಹಾರಥಾವಳಿಯ |
ಬಿಡು ಮನವನಿದಿರಾಗು ಸೋತಡೆ
ತೊಡು ಪಥವ ನಿನ್ನದರ ರಕ್ತವ
ಕುಡಿದ ಭಟ ಬೇಟೆನ್ನ ಕಾಡದಿರೆನುತ ತೆಗೆದಚ್ಚ ||

ತರಹರಿಸಿ ಸರಳೈದಹಲಿ ರಿಪು
ನರನಚ್ಚೆನು ಕೌರವಾನುಜ
ನರಡು ಶರದಲಿ ಪಾರ್ಥನಚ್ಚೆನು ಪೈರಿಯಂಬುಗಳ |
ಸರಳುತೀರಲು ಕಿತ್ತು ಸುರಗಿಯ
ಲುರವಣಿಸೆ ಕೂರಂಬಿನಲಿ ಮೊನೆ
ಸುರಗಿಯನು ಬಂಡಿಸಿದನರ್ಜುನನ ಸಮರದಲಿ ||

೪೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೪.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು

ಸರಳ ತೆಗೆತೆಗೆದನುತ ದ್ರೋಣನ
ಚರಣ ಕಮಲಕೆ ಕವಿದವೊಗ್ಗಿನ
ಸರಳು ತಾವೊದಗಿದವು ಕವಿದವು ಅರಳ ಮಳೆಯಂತೆ |
ಗುರು ಕಿರೀಟಿಯನೆನಲು ಪಾರ್ಥನೆ
ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ಹಿಂಗುವುವು ಸಂ
ಗರದ ಸೌರಂಧದಲಿ ಬಳಲಿದರುಭಯನಾಯಕರು ||

ಧುರದೊಳಾಂತಡೆ ಕಲ್ಪಶತವನು
ಮರಳಲೀಯನು ದ್ರೋಣನಿಂದಿನ
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ ಸೈಂಧವನ ಸಾಧಿಸುವ |
ಬರವು ತನಗಲ್ಲದಡೆ ತಪ್ಪದು
ಸುರರ ಪದವಲೆ ಕೃಷ್ಣ ವಾಘೆಯ
ತಿರುಹಿಕೊಳ್ಳಡಹೆಯವನೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ತುರಗವನು ಚಪ್ಪರಿಸಿ ವಾಘೆಯ
ತಿರುಹಿ ಯೆಡ ವಾಘೆಯಲಿ ನೊಚ್ಚಿ
ಹರಿ ರಥವ ದೊವ್ವಾಳಿಸಿದನಾ ಬಾಹು ಪಾಶದಲಿ |
ಅರರೆ ನರ ಜಾಣುದನು ಭೋಂಕನೆ
ತರಳನಿವನೇ ಪೂತು ಸಾರಥಿ
ತುರಿತವೆಂತೆನೆ ನೂಕಿದನು ಫಲುಗುಣನ ಸಮ್ಮುಖಕೆ ||

ಅನುರಹರನೋಜೆಯಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
ನುಸುಳಿದರೆ ಕೈಕೊಂಬ ದ್ರೋಣನ
ಹೆಸರನಾಡಿಯಾ ಪಾರ್ಥ ಧೂರ್ತನ ರಣಕೆ ಧೂರ್ಜಟಿಯ |
ಎನುಗೆಯೆಂತೆಮ್ಮೊಡನೆ ತೋಟುನು
ಸಹಸಮುಳ್ಳರೆ ಬಳೆನೆಲು ಬಾಣವ
ಮುನುಕಿದರೆ ಮರುಳಹಿರೆನುತ ಕೈಕೊಂಡನಾ ದ್ರೋಣ ||

ಕಳನನತ್ತಲು ಹೋಗಲೆಯ್ಯದೆ
ಕಲಶಜನ ಕಾರಾಟದಾಹವ
ದೊಳಗೆ ವಿಗಡಿಸಿ ಹೋಗಲೆಯನು ಗುರು ಸಮಗ್ರಬಲ |
ತಿಳಿಯಲಿದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಗರ್ವಕೆ
ಕಳಲುವರು ವಿನಯಕ್ಕೆ ಕೊಡವರು
ತಲೆಯನಿದು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗುಣವೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.—

ತೂಳಿದಪು ಬರಿಕೈಗಳಲಿ ಕರ
ವಾಳ ಪಟ್ಟೆಯ ರಾಡೆಯಲಿ ನೆಲ
ನೇಳೆ ನಡೆದಪು ತಡೆದರಜುರ್ಗನನುರವಣಿಯ ರಥವ |
ಮೇಲೆ ಕವಿ ಕವಿದನುವ ಜೋರಾ
ಳಾಳಿ ವಿಲು ಕೆದಕಿದಪು ಬೀಸರಿ
ಗೋಲನದ್ಭುತ ಸಮರವಾಯಿತು ಮತ್ತೆ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ||

ಅಳವಿದಪ್ಪದೆ ದಂತಿಘಟೆಗಳ
ನಳುಕದೆಚ್ಚನು ಶಿರವ ತಾಗಿದ
ಹಿಳುಕು ಪಂಚಕದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಪು ಕರಿಗಳೆಡೆಗೆಡೆಯೆ |
ತುಳುಕುವರಿಗೆಯೆ ಗುಳವ ವಜ್ರದ
ನಲಗ ಮುಣಿಯೊಡೆಯೆಚ್ಚ ಜೋದರ
ತಲೆಗಳನು ತುಂಡಿಸಿದನಿಧವನು ಹೊಕ್ಕು ಬೀದಿಯಲಿ ||

೧೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.—

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನಕಿತ ಬಲದೊ
ತೊತ್ತೆಯನು ಸವಟುತ್ತಲರೆ ಬಳಿ
ಕಿತ್ತಲೆ ದ್ರೋಣನು ವಿರೋಧಿ ಮಹೀಶರನು ಕೆಣಕಿ |

ಮುತ್ತಿದನು ಪಾಂಡವರ ಬಲ ಕೈ
ವರ್ತಿಸಿದನಂತಕನ ನಗರಿಗೆ
ತತ್ತಸಮರಕೆ ಹೊಕ್ಕರಾ ದ್ರುಪದಾದಿ ನಾಯಕರು ।

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
ಪಾಲ ದ್ರೋಣನು ಹೊಕ್ಕುರಿಪಿ ಪಾಂ
ಚಾಲರನು ಭಯಗೊಳಿಸಿದನು ಸಾತ್ಯಕಿ ವಿರಾಟರನು ।
ಕಾಳಿಗಕೆ ಮೋಹರಿಸಿದವರದ
ರೂಳಿಗಕೆ ರಿಪು ಬಲ ಶರಧಿ ಕ
ಲ್ಲೋಲ ಮನಗಿತು ಭೀಮಸೇನಾದಿಗಳು ತಾಗಿದರು ॥

ನಕುಲ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ವರ ಸಾ
ತ್ಯಕಿ ವಿರಾಟ ದ್ರುಪದನುತ ಮ
ತ್ಸ್ಯಕನನುತ ಸಹದೇವ ಮೌಂಜನ ಭೀಮನಂದನರು ।
ಸಕಲ ಮೋಹರ ಸಹಿತ ಸಮರೋ
ದ್ಯುಕುತ ಕಲಶಾತ್ಮಜನ ಮೊನೆಯಲಿ
ಚಕಿತ ಚಾಪ ಶಿಖೀಮುಖರು ಮಾಹಾಂತರೋಗ್ಗಿನಲಿ ॥

ಇವರೊಡನೆ ಗುರು ಕೆರಳಿ ಮಹದಾ
ಹವವ ಮಾಡಿದನಿತ್ತ ಲಿತ್ತಲು
ಕವಿದನರ್ಜುನನಸಮ ಗರ್ಭಸ್ಯೂಹ ಮೋಹರವ ।
ವಿವಿಧ ವಿವಧಾಂಕುರದ ನಾರಾ
ಚವನು ಕಾಣಿಸಿ ಕರ್ಣ ಮೊದಲಾ
ದವರ ಮುಂದಿರುಹಿಸಿದು ಗರ್ಭಸ್ಯೂಹವನು ಮುಳುದ ॥

೨೮ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೮.ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.---

ನೋಡುತಿದುರ್ದು ಮೈರಿಬಲ ಮಾ
ತಾಡಲಿಮ್ದು ಪಾರ್ಥನುಬಿ ಚೆ
ಘಾಡತನವೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಕುರುರಾಯ ಚಿತ್ತವಿನು ।
ನೋಡಲಿಚ್ಚರಿಯಾಗೆ ಧರಣಿಯ
ನೀಡಿಲುದು ನಿಜ ತುರಗದಳವಿಗೆ
ಬೀಡ ಕುಳಿಯನು ತೆಗೆದನರ್ಜುನನಸಮ ನಮರದಲಿ ॥

೨೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.---

ನೀನಕವನಿಳುಹಿದನು ಕವಚವ
ನೋನರಿಸಿ ಮೊಚ್ಚೆಯವ ತೆಗೆ
ದಾಸುರಾರಿ ತುರಗಾವಳಿಯ ಸಂಕಲೆಗಳನು ಕಳಚಿದನು (?) ।
ಆ ನಮರ್ಧರು ನೋಡುತೀರ ರಣ
ದಾಸುಜನ ತುರಗವನು ಉದಕ ನಿ
ವೇಶದಲಿ ಹೊಗಿಸಿದನು ನಿಮಿಷದಲವರ ಮನ ದಣಿಯೆ ॥

ಖಲನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಗ.ಟ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ಚಟುಳ ಹಯ ಖುರಪುಟದಿ ತೋರ್ಪಿರ್
ನಿಟಲ ನಿರ್ಗಮ ಭಾಳಧೂಳಿ
ಪಟಲ ದೂಸರ ಸಕಲ ಜನವಸುರಾರಿ ನಲವಿನಲಿ |
ಪಟುಗತಿಯ ಗರುವಾಹಿಯಲಿ ನಂ
ಪಟಿಸಿ ಹಯವನು ಸುಳಿಸಿದನು ಚೌ
ಪಟದಲೊಯ್ಯಾರಿಸುತ ಮಿಗೆ ಬೋಳೈಸಿದನು ರಥವ ||

ಳನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಟ. ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ಉಲವಲಮ್ಬು ವರಿಲ್ಲ ಬವರಕೆ
ನಿಲುವ ಚೂಣಿಗರಿಲ್ಲ ಮುಂಬಗೆ
ಹೊಳಕಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಯ ಬಲದ ನಾಯಕರು |
ಬೆಲಿಸಿದರ್ಜುನನಾವ ತಪದಲಿ
ಬಳಲಿ ಕರುಣಾಳುಗಳ ದೇವನ
ನೊಲಿಸಿಕೊಂಡನೊ ಶಿವ ಶಿವೆಂದನು ದ್ರೋಣ ಕುರುಪತಿಗೆ ||

೬೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಟ. ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು. —

ಸುರಪನಡವಿಯ ಸುಟ್ಟ ಗರ್ವದ
ಧುರಕೆ ಬಿಡುಪುದು ಮಂಡಲೀಕರ
ಶಿರವ ಶೀಳಿದ ಗೆಲುವ ತೆಗೆ ಗೋಗ್ರಹಾದಲಿ ಕೆಲರಾ |
ಮರಳು ಮಾಡಿದ ಮಹಿಮೆಯನು ಮರೆ
ಮರಳು ಮರಳಲೆ ಪಾರ್ಥ ಹುತವಪ
ನರಮನೆಗೆ ನಡೆಯನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚರು ಮಹಾರಥರು ||

ಪೂತುರೇ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ದೇವ
ವ್ರತಕ್ಕಚ್ಚರಿ ನಿನ್ನ ಬಲುಮೆ ಮ
ಹೀತಳಕೆ ಪೊನತಮದೆ ಬಿಲುವಿದ್ಯಾತಿಶಯತನಕೆ |
ಆತುಕೊಳ್ಳೆ ಕೋಲುಗಳ ಕ್ಷಿ
ಯಾತವದಕಣಿಗಳಿಗೆಪುಗ್ರಥ
ಟಾತಿಶಯರಾರನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚರು ಮಹಾರಥರು ||

೬೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಟ. ನ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ವಿರಧನಾದನು ಧರ್ಮಜನು ಸಂ
ಗರಕೆ ಮೊಖದಿರುಹಿದನು ನಕುಲನು
ತಿರುಗಿದನು ಸಹದೇವನಟ್ಟಿಸಿದನು ದ್ರುಪದಾಂಕ |
ಸರಿದನಾ ಹೈಡಿಂಬಿ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಬಿರುದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನೆಂಬನಿ
ಬರಿಗೆ ಪರಾಯನವಾಯ್ತು ಕಳಶಜನಾಪವಾಗ್ರದಲಿ ||

೭೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಗುರು ಯುಧಿಷ್ಠಿರರಿಗೆ ಮಹಾಸಂ
ಗರವು ಗಾಢಿಸೆ ಕಂಡು ಫಲುಗುಣ
ನುರವಣಿಸಿ ತಾಗಿದನು ಮೇಣ್ ಕಲಶಜನ ರಥವ |
ಪರಿಸುತನ ಕೈಗುಣವನೀಕ್ಷಿಸಿ
ಮರಳಿ ಪಾಘೆಯ ಕೊಂಡು ರಥವನು
ತಿರುಹಿದನು ಕಲಿ ದ್ರೋಣನೇರೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬. ತ. ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.—

ಅನಮ ಸಮರದಲಖಳ ಭೂಭುಜ
ರಸುವ ಬಿಡಿಸಿದ ತೇರು ಕರಿಗಳ
ಕುಸುರಿದಹುದನು ಹಯವ ಕೊಂದನು ಸರಳ ಸಾರದಲ |
ನುಸುಳಲನಿಲಂಗರಿದೆನಲು
ಪಸರಿಸಿದನಹಿತರ ತಲೆಯನಭ್ರದೊ
ಳಸಮಬಲ ಕಾದಿದನು ಕಚ್ಚಾಳುಗಳು ಕೈಗೆಡಲು ||

೧೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೭. ೬. ತ.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಹರಿದವರುಣ ಜಲೌಘವಭ್ರಕೆ
ಸಿರದ ಸಂದಣಿಯಾಯ್ತು ಸಾತ್ಯಕಿ
ನರ ವೈಕೋದರನಿಂದವೆಗಳನನುತ ಬಲ ಬೆದಹು |
ಉರವಣಿಸೆ ಜಲಸಿಂಧನೆಂಬರಿ
ಬಿರುದನಿಭಸೇನೆಯನು ನೂಕಿಸಿ
ಸರಳ ಮಳೆಗರೆವುತ್ತು ತಡೆದನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥವ ||

೧೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ತ.೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಉರವಣಿಸಿ ಕೃತವರ್ಮನಂಬಿನ
ಸರಳ ಸುರಿವುತ ಕಣಕಿ ಕೈಕೊಂ
ಡರಿ ಭಟಾಗ್ರಣ ಮೆಚ್ಚಲೆಚ್ಚನು ಗೊಂಚಿನಂಬಿನಲ |
ಅರರೆ ಕವಿದುದು ಶಕ್ರತನುಜನ
ಗರುಡಿಯಹುದೋ ಬಲ್ಲೆನೆನುತಹ
ಶೌರ್ಯವದ್ಭುತವಾಯ್ತು ಸಾತ್ಯಕಿಯೆಂಬನೊಡೆಯೆಚ್ಚ ||

೧೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೭.೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಕವಿದವಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾವ್ತರು
ರವಣಿಸಿದರು (?) ತಿವಿದರಂಬಿನ
ಸವಿಯ ಸಾರದಲವನುಟಿಸಿದರು ಸಬಳಿಗರು |

ನವಗ ಖಂಡಿಸಲೊಹಗಿದರು ಬಿ
ಲ್ಲವರು ಬಿಟ್ಟು ಉಗಾಹಿರಾತನ
ಜವಗೊಡಿಸಿದರು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಲಿ ಮುಸುಕಿತರಿ ಸೇನೆ ||

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ವಿದಿತವರ್ಜುನನಿರಲು ನಮ್ಮ
ಭೃದಯವಾತನ ಮರಣವವರ
ಭೃದಯ ವಿದಕೇನಾಯ್ತೆಂಬುದನರುಹು ತನಗೆನಲು |
ಮದವದರಿಭಟ ಭೈರವಂಗಾ
ಕದನದುತ್ಸವವಾಯ್ತು ಭೂಪನ
ಪದಕಹಿಗಿ ಕೈಕೊಂಡನೆಣ್ಣಿನ ನಿರುಪಮಾಜ್ಞೆಯನು ||

೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ತ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ದೇವ ಕೌರವರಾಯ ಕಾನನ
ದಾವ ಶಿಖಿ ನಿಶ್ಯಂಕ ಘನ ಸಮ
ರಾವನೀಚೌಪಟ ವಿರೋಧಿ ಮನೋಜ ಜಯರುದ್ರ |
ದೇವಕುಲ ಸಂಭಾವ ಭೂಭುಜ
ರಾವು ರಾಜಘರಟ್ಟ ಸುಸ್ಮಿರ
ಚೀವಿ ಭಾಪೆಂದೊದಲುತಿದುರ್ದು ಭಟ್ಟ ಸಂದೋಹ ||

೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ತ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ಮಾರಿ ಬಾಯ್ತೊಡಲೋ ಮಹಾದೇ
ವಾರದೀ ಬಲವನುತ ಕೌರವ
ವೀರರೊಳು ಗುಜುಗುಜಿಸಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿತ್ತು ರಿಪು ಸೇನೆ |
ಮಾರುತನ ರಿಪು ಮೇಘ ಪಟಲದ
ಸಾರಥನೊ ಪವನಜನ ಧುರ ಪರಿ
ವಾರಕುಳಿವಿಲ್ಲನುತ ಗಜಬಜಿಸಿತು ರಿಪುವ್ರಾತ ||

೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ. —

ಕಡಿದನಾನೆಯ ಕೊರುಳುಗಳನರ
ಗಡಿದನಾರೋಹಕರ ಕಾಯವ
ನಡಗುದುಹಿದನು ಸಮರದೊಳಗಿರಾದ ಪಟುಭಟರ |
ಗಿಡಗನಿರಿದರಾದಹಿಯ ವೇಲು ವಂ
ಗಡದ ಮೋಹರವಳಿದುದನಿಲಜ
ನೊಡನೆ ಸಮುಖವಾದವರಿಗೀ ಯಮನ ನಗರಿಯಲಿ ||

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ದ) ಪ್ರತಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಅಪುದಪುದು ಕಲಿ ಭೀಮ ಸಮರದ
ಸಹಸಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಿ ಸೆನು ನೀನತಿ
ಸಹಸಿಗಸುವನು ತೆಲುಪೆಯೆಂಬುದನಲುಲಾ ಕೇಳ್ವು |
ಟಹಿ ಮನದರೆಸೆವಸ್ತ್ರ ತತಿಯನು
ವಹಿಲದಲಿ ಕೈಕೊಳಿಸೆ ಮುದದಲಿ
ಗಹಗಹಿಸಿ ಗರುವಾಯಿಯನುಪಮ ಪವನಜನ ಮೇಲೆ ||

೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಇಲ್ಲಿ ಕುಣಿದುಕುಣಿಯಾಯ್ತು ಹಯತತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟವಾಯ್ತು ದಂತಿಗ
ಳಿಲ್ಲಿ ಕಿಗ್ಗಡಲಿಟ್ಟು ಹರಿದುದು ಶೋಣಿತಾಂಬು ನಿಧಿ |
ಇಲ್ಲಿ ರಥ ಕಾಲಾಳು ಕರುಳಿನ
ಬಳ್ಳಿಯಿರುಬಿನೊಳೆಂದು ಕಾಲಿಡ
ಲಿಲ್ಲ ತಾನಿದು ಪವನಜನ ಪಥವೆನುತ ನಡೆತಂದ ||

೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಮುಖುದು ಸೇನಾನಾಯಕರು ಕು
ಕ್ಕುರಿಸಿದರು ಕಲಿ ಭೀಮಸೇನನ
ಬಿಟುಬನಾನುವರಲ್ಲೆನಲು ಕಲಿ ಕರ್ಣನಿಧಿರಾಗಿ |
ತಟುಬಿದನು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವನು ನಿ
ನ್ನುಟುಬು ಬೇಡೆರೆ ಬಿಲುಗರುವವನು
ಮುಖಿಯದರು ಫಡ ತೊಲಗು ತೊಲಗೆಂದೆನುತ ಮೂಟಾಂತ ||

೨೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ಹೊಳೆವ ಕಿಂಗೆಂಪುಗಳ ಮೌಳಿಯ
ಲಲಿತ ರತ್ನದ ರೋಷಿಗಳ ಗಜ
ಗಲಿಸುವೆನಿವ ವಾಯಿಧಾರೆಯ ಕಿಡಿಯ ಕಾಂತಿಗಳ |
ಥಳಥಳಿಸೆ ಮುಂಕೊಂಡು ಕರ್ಣನ
ಕೊಳುಗುಳದನಪಹತ್ಯ ದಾವಾ
ನಳನುರುಜ್ವಾಲೆಗಳೆನಲು ಹೊಕ್ಕನು ಮಹಾಪವವ ||

೨೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.—

ರಾಯನೊಡವೆಯ ಸವಿಸವಿದುಪುಂ
ಬಾಯತಿಗೆ ನಿನಗಹುದು ಸಭೆಯಲಿ
ಬಾಯ ಬನ್ನಣಿಯಧಿಕ ವೀರಾಳಾಪ ನಿನಗಹುದು |

ಗಾಯಕರು ಪಾರಕರಿಗೊದವೆಯು
ಬೀಯಮಾಡಿದು ಭಳಿರೆ ಭಾಪೆಂ
ದಾಯತಿಕೆ ರಾವವೆನ್ನುತುಣುಬಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮು ||

೩೯ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೬.ದ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯ.---

ತೂಗಿ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನು ಕೃತಾಂತನ
ರಾಗಪುಬ್ಬರಿಸುವ ಪುಲರಣಜ
ಲಾಘವನೇನನೆಂದೆನ್ನೆ ಹೊನಲಿಟ್ಟುದುರದಲಿ |
ತೂಗಿ ಥಟ್ಟುಗಿದಹಿತ ಸ್ನೇಯ
ರೋಗರವರನುಗಳು ಕುಡಿ ಬಿರು
ದೇಗಿದಪು ಬಾಣಾಘವನೆ ರಿಪು ಗಾಲಿ ಮನಗಿದಪು ||

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ೩೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.---

ಹರನ ಭಾರಣೆಯದಟರಂಧಾ
ನುರನ ಸುವ್ರತೆ ಹಿರಣ್ಯಕನ ದಿ
ಕೃರಣಿ ತಾರಕನುಗ್ರ ತೀವ್ರತೆ ರಾವಣನ ಮುನಿಸು |
ವರ ರಘುಜ ಶರ ನಿರುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
ನುರುವ ಶರಸಂಧಾನ ದಿವಿಜೇ
ಶ್ವರನ ಭಾರಣಿ ವಿವಿಧ ಶರವಳವಟ್ಟುದರ್ಜುನಗೆ ||

ಎಂದು ಮುರಹರ ಹೊಗಳುತ್ತಿರೆ ಕವಿ
ತಂದೆನುವ ಸುಭಟರುಗಳಾ ಗುರು
ನಂದನಾದಿ ಮಹಾರಥರು ನರಳೊಂದನೊಂದುಗಿದು |
ಸಂದಣಿಸೆ ಬಾಣಗಳ ಕೈಯಲಿ
ಮುಂದೆ ಹಿಂದೆಡಬಲದ ಶೈಲದ
ಬೃಂದ ಮೇರುವಿನಂತೆ ಮೆಟ್ಟಿದಲಿ ಬಲವ ತಡುದನು ನರನು ನಿಮಿಷದಲಿ? ||

ನೊಂದನಾ ಕೃಪನಖಿಳ ಮೋಹರ
ದಂದವಳಿದುದು ಬಿಲ್ಲು ಗುರುವಿನ
ನಂದನನು ಮನೆಗಂಡ ದುಶ್ಶಾಸನನು ಮೃಮುಷಿದ |
ಸಿಂಧುರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಸರಿಯಲು
ನಿಂದು ಕರ್ಣನನೆರಡು ಬಾಣದಿ
ದಂದುಗಕೆ ನಿಲಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥನು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲಿ ||

೩೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ದ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.---

ಮುರಮಥನ ಬಿನ್ನಹಪು ರವಿ ತಾ
ನಿರದೆ ಪಡುವಲು ಸಾರ್ಧ ಸೈಂಧವ
ನಿರಪು ನೆಲೆಯಾಗದು ಮಹಾದೇವನುತ ರಥವಿಳಿದು |

ಹರಿಯ ನೀನೋಡೆನುತ ವಜ್ರದ
ಸರಳ ಕವಿವರೆಗುಗಿದು ಚಪುಕಕೆ
ಧರಣಿಯನು ನೀಳಿದನು ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲಿ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ಉರಿಯ ಬಾಣವ ತೊಡಚಿ ಕುಂಡದ
ಉರಿಯನನುಮಾಡಿಸಿತು . . ನಯ
ಹಿರಿಯ ಧರ್ಮಜ ಭೀಮರಿಗೆ ನಮಿಸಿದನು ಮನದೊಳಗೆ |
ಸುರಪತಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ದಿಕ್ಪಾ
ಲರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ದೇವನ
ಚರಣ ಧೂಳಿಯ ಶಿರದೊಳಗೆ ಧರಿಸಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ಮರಣ ಕಾಲದಿ ನಿನ್ನ ನಾಮ
ಸ್ತರಣ ಮಾತ್ರದಿ ಸಕಲ ದುರಿತಪು
ಹರದು ವೀರಸ್ವರ್ಗವಹುದಿದು ವೇದ ಸಿದ್ಧವಲೆ |
ಹರಿಯ ನೀನೋಡೆನುತ ಕುಂಡವ
ನೆರಡು ಬಳಸನುವೆಂದು ದೇವನ
ಪರಮ ಮೂರ್ತಿಯ ಮನದೊಳಗೆ ಧರಿಸಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ||

ಮುರಮಥನ ಬೆಟಗಾಗೆ ಸುರಪತಿ
ನರನ ಕೇಡನು ಕಂಡು ಮನದಲಿ
ಮಹುಗಿದನು ಕಪಿ ಕುಲ ಲರಾಮನು ಶಿರವನಾಗೊಲಿದು |
ಹರಹರಾ ಸುತಶೋಕವಾವನ
ಹುರಳು ಗೆಡಿಸದು ಪೂತುರೇ ಯೆಂ
ದರೆಗಳಿಗೆ ಕಂಬನಿಯ ಕಡಲೊಳಗಾಳ್ವ ನಾ ಹನುಮ ||
